

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

«Εθνικός Κλιματικός Νόμος-Μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή»

Επισπεύδον Υπουργείο: Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Στοιχεία επικοινωνίας: Γραφείο Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας,
Κωνσταντίνος Κυριόπουλος, email : k.kyriopoulos@nsk.gr, τηλ. 213 151 3845

Επιλέξατε από τον παρακάτω κατάλογο τον τομέα ή τους τομείς νομοθέτησης στους οποίους αφορούν οι βασικές διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης:

ΤΟΜΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ	(X)
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ¹	
ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ – ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ²	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ / ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ / ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ³	
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ⁴	
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ – ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ⁵	
ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ⁶	X

- ¹ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευμάτων και Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού.
- ² Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και Υπουργείου Εξωτερικών.
- ³ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Οικονομικών.
- ⁴ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Υπουργείου Υγείας.
- ⁵ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εσωτερικών, Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και Υπουργείου Δικαιοσύνης.
- ⁶ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Ανάπτυξης & Επενδύσεων, Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών, Υπουργείου Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Υπουργείου Τουρισμού.

Α. Αιτιολογική έκθεση

	Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης
1.	Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση; Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου θεσπίζεται πλαίσιο για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον σταδιακό μετριασμό των ανθρωπογενών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας, έως το 2050, προκειμένου να περιοριστεί η αύξηση της θερμοκρασίας, κατά ένα κόμμα πέντε βαθμούς κελσίου (1,5°C), πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα, σε εφαρμογή της Συμφωνίας των Παρισίων, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 4426/2016 (Α' 187) και του στόχου κλιματικής ουδετερότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), ως το 2050, του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 2021 «για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999» (L 243). Για την επίτευξη του ανωτέρω στόχου προβλέπονται οι ενδιάμεσοι στόχοι μετριασμού των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για το 2030 και το 2040, σύστημα παρακολούθησης, αξιολόγησης και επαναρρύθμισης, μέσω του μηχανισμού κατάρτισης προϋπολογισμών άνθρακα για τους βασικούς τομείς της οικονομίας, δείκτες παρακολούθησης της σχετικής προόδου, διαδικασίες αξιολόγησης της προόδου, αναπροσαρμογής των στόχων και λήψης πρόσθετων μέτρων και οι βασικοί άξονες πολιτικής οι οποίοι λαμβάνονται υπόψιν και δύνανται να εξειδικεύονται στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ). Οι θεσπιζόμενες πολιτικές και τα μέτρα για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή έχουν ως στόχο την επίτευξη μίας κλιματικά ανθεκτικής κοινωνίας, πλήρως προσαρμοσμένης στις αναπόφευκτες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Τέλος, εισάγεται ένα αποτελεσματικό σύστημα διακυβέρνησης και συμμετοχής φορέων και πολιτών στην ανάληψη κλιματικής δράσης μέσα από υφιστάμενες δομές, ενώ ρυθμίζονται και επείγοντα περιβαλλοντικά ζητήματα.
2.	Γιατί αποτελεί πρόβλημα; Η υπερθέρμανση του πλανήτη συνιστά πολύ σημαντική απειλή όπως αποτυπώνεται και στη Συμφωνία των Παρισίων. Για την αντιμετώπιση του μείζονος αυτού προβλήματος η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθέτησε τον Κανονισμό 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Ιουνίου 2021 «για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999» («ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα»)» (L 243), με τον οποίο θεσπίζεται ο ευρωπαϊκός ενδιάμεσος στόχος μείωσης των ανθρωπογενών εκπομπών κατά πενήντα πέντε τοις εκατό (55%) έως το 2030, σε σχέση με το 1990, με τελικό στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας της Ε.Ε. ως το 2050. Ο στόχος αυτός απαιτεί ριζικές αλλαγές στον τρόπο παραγωγής και κατανάλωσης ενέργειας. Λαμβάνοντας τα κατάλληλα μέτρα και πολιτικές για την προσαρμογή στην αναπόφευκτη αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη, η χώρα θα αποκτήσει σημαντικό

	συγκριτικό πλεονέκτημα και αναμένεται να πετύχει τη μετάβαση με το μικρότερο κόστος και τον πλέον κοινωνικά δίκαιο τρόπο, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα καλύτερη πρόσβαση σε διεθνείς χρηματοδοτικούς πόρους. Η δε μη έγκαιρη ανάληψη δράσης θα έχει ως αποτέλεσμα τη σπατάλη πόρων, τη μειωμένη προσβασιμότητα στις διεθνείς αγορές κεφαλαίου, τη μείωση των επενδύσεων και την αύξηση του κόστους προσαρμογής.
3.	Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά;
	Το σύνολο του πληθυσμού και της οικονομίας.

	Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης	
4.	Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν; [X] ΝΑΙ [] ΟΧΙ	
	Άρθρα 42, 43, 44 και 44α του ν. 4414/2016, περ. Α.2.1 της παρ. Α.2. του άρθρου 25 του ν. 3468/2006 (Α' 129), παρ. 2 του άρθρου 14, παρ. 2 και 4 του άρθρου 17 και παρ. 2 του άρθρου 39 του ν. 4710/2020 (Α' 142), Παράρτημα ΙΙ του ν. 4014/2011 (Α' 209).	
5.	Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας	
	i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπιστεί με τον συγκεκριμένο τρόπο. Τίθεται το πρώτον ένα ενιαίο και συνεκτικό νομικό πλαίσιο σε αντιστοιχία με το ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα, τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119.
	ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	Δεν επαρκεί η αλλαγή της διοικητικής πρακτικής ή η επιλογή νέας ερμηνευτικής προσέγγισης.
	iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;	Απαιτείται παρέμβαση σε νομοθετικό επίπεδο. Η διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων κρίνεται απρόσφορη και δεν επιλύει τα τιθέμενα ζητήματα.

	Συναφείς πρακτικές
6.	Έχετε λάβει υπόψη συναφείς πρακτικές; ΝΑΙ [X] ΟΧΙ Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε συγκεκριμένα:

	i) σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ:	Αντίστοιχες ρυθμίσεις ελήφθησαν από διάφορα κράτη μέλη της Ε.Ε. (ιδίως Γερμανία, Γαλλία, Ισπανία, Ιρλανδία) και το Ηνωμένο Βασίλειο.
	ii) σε όργανα της Ε.Ε.:	
	iii) σε διεθνείς οργανισμούς:	

	Στόχοι αξιολογούμενης ρύθμισης	
7.	Σημειώστε ποιοι από τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση	
	☐ ☐ ☒ ☒ ☐ ☐ ☒ ☒ ☐ ☐ ☒ ☒ ☒ ☒ ☒ ☐ ☐ 	
8.	Ποιοι είναι οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης;	
	i) βραχυπρόθεσμοι:	Η σταδιακή μετάβαση της οικονομίας της χώρας στην κλιματική ουδετερότητα με τον πλέον περιβαλλοντικά βιώσιμο, κοινωνικά δίκαιο και οικονομικά αποδοτικό τρόπο και η διασφάλιση σταθερού ρυθμιστικού πλαισίου, έτσι ώστε να υπάρχει η αναγκαία προβλεψιμότητα.
	ii) μακροπρόθεσμοι:	Η επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 και η προσαρμογή της ελληνικής οικονομίας στην αναπόφευκτη κλιματική αλλαγή, με τον πλέον περιβαλλοντικά βιώσιμο, κοινωνικά δίκαιο και οικονομικά αποδοτικό τρόπο.

	Ψηφιακή διακυβέρνηση
--	----------------------

10.	Σε περίπτωση που προβλέπεται η χρήση πληροφοριακού συστήματος, ποια θα είναι η συμβολή αυτού στην επίτευξη των στόχων της αξιολογούμενης ρύθμισης: ΑΜΕΣΗ [X] ή/και ΕΜΜΕΣΗ []	
	i) Εάν είναι άμεση, εξηγήστε:	Η ηλεκτρονική βάση πληροφοριών της παρ. 3 του άρθρου 26 έχει κατασκευαστεί και λειτουργεί ήδη στο πλαίσιο του «LIFE IP» για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, είναι δημόσια προσβάσιμη και αποσκοπεί στη διάχυση της πληροφορίας με σκοπό την πρόληψη. Δημιουργείται επίσης ηλεκτρονική πλατφόρμα στον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ) για την καταγραφή και δημοσιοποίηση του ανθρακικού αποτυπώματος των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) της παρ. 5 του άρθρου 16 και των επιχειρήσεων της παρ. 1 του άρθρου 20, η οποία υπηρετεί τους στόχους της δημοσιότητας και της διαφάνειας.
	ii) Εάν είναι έμμεση, εξηγήστε:	
11.	Το προβλεπόμενο πληροφοριακό σύστημα είναι συμβατό με την εκάστοτε ψηφιακή στρατηγική της χώρας (Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού); ΝΑΙ [X] ΟΧΙ []	
	Εξηγήστε:	
12.	Διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα του εν λόγω πληροφοριακού συστήματος με άλλα υφιστάμενα συστήματα; ΝΑΙ [X] ΟΧΙ []	
	Αναφέρατε ποια είναι αυτά τα συστήματα:	
13.	Έχει προηγηθεί μελέτη βιωσιμότητας του προβλεπόμενου πληροφοριακού συστήματος; ΝΑΙ [] ΟΧΙ [X]	
	Εξηγήστε:	

Κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης	
14.	Σύνοψη στόχων κάθε άρθρου
Άρθρο	Στόχος
1	Με το προτεινόμενο άρθρο τίθενται ο σκοπός του σχεδίου νόμου.
2	Με το προτεινόμενο άρθρο τίθεται το αντικείμενο του σχεδίου νόμου.
3	Με το προτεινόμενο άρθρο παρατίθενται οι ορισμοί του σχεδίου νόμου.
4	Με το προτεινόμενο άρθρο θεσμοθετούνται η Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠΚΑ) και τα Περιφερειακά Σχέδια Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΚΠΑ), προκειμένου να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα και δράσεις.

	Σε επίπεδο εφαρμογής η ΕΣΠΚΑ ορίζει τη στρατηγική για τη χάραξη κατευθυντήριων γραμμών, οι οποίες εξειδικεύονται με τα ΠεΣΚΠΑ.
5	Με το προτεινόμενο άρθρο καθορίζονται το ελάχιστο περιεχόμενο της ΕΣΠΚΑ, η χρονική της διάρκεια και η διαδικασία υιοθέτησής και αναθεώρησής της, στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την αποφυγή και διαχείριση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.
6	Με το προτεινόμενο άρθρο καθορίζεται το ελάχιστο περιεχόμενο των ΠεΣΠΚΑ, η χρονική τους διάρκεια και η διαδικασία υιοθέτησης και αναθεώρησής τους. Το ΠεΣΠΚΑ αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο που έχει ως στόχο την εξειδίκευση και ιεράρχηση των απαραίτητων μέτρων και δράσεων προσαρμογής σε περιφερειακό επίπεδο.
7	Με το προτεινόμενο άρθρο επιδιώκεται, δια της θεσπίσεως πενταετών τομεακών προϋπολογισμών άνθρακα, η ελαχιστοποίηση των συνολικών καθαρών εκπομπών που θα απελευθερωθούν στην ατμόσφαιρα στα χρονικά διαστήματα που μεσολαβούν μεταξύ των κλιματικών στόχων, η στενότερη παρακολούθηση της πορείας επίτευξης των στόχων αυτών, η κινητοποίηση και μεγιστοποίηση της ευελιξίας μεταξύ των τομέων της οικονομίας, καθώς και η βέλτιστη αξιοποίηση της τεχνολογικής προόδου, με γνώμονα την ελαχιστοποίηση του συνολικού κόστους για την εθνική οικονομία. Αναλυτικότερα, ρυθμίζεται η διαδικασία υιοθέτησης και αναθεώρησης των τομεακών προϋπολογισμών. Ειδικότερα, αρχής γενομένης από το 2024, για την περίοδο 2026 - 2030, προβλέπεται η θέσπιση πενταετών τομεακών προϋπολογισμών άνθρακα στους αναφερόμενους στο άρθρο τομείς.
8	Με το προτεινόμενο άρθρο θεσπίζεται η διαδικασία αξιολόγησης της πορείας επίτευξης των ποσοτικών στόχων μετριασμού και αναθεώρησης των κλιματικών στόχων, δια της εισήγησης και λήψης των αναγκαίων πρόσθετων μέτρων, θέσπισης πρόσθετων ενδιάμεσων στόχων και αναπροσαρμογής των ενδιάμεσων στόχων, με σκοπό τη διασφάλιση της ταχείας, σταθερής και ασφαλούς πορείας προς την κλιματική ουδετερότητα.
9	Με το προτεινόμενο άρθρο, προβλέπεται ότι όλοι οι φορείς της κεντρικής διοίκησης υποχρεούνται να ενσωματώσουν την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή στον στρατηγικό και επιχειρησιακό σχεδιασμό τους, ενώ προβλέπεται και η διαδικασία αξιολόγησης των σχετικών υφιστάμενων πολιτικών.
10	Με το προτεινόμενο άρθρο καθορίζονται γενικά μέτρα και πολιτικές για την επίτευξη των στόχων του σχεδίου νόμου. Ειδικότερα, καθορίζονται τα γενικά μέτρα και οι πολιτικές για την επίτευξη των ποσοτικών στόχων μετριασμού και προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, βάσει των οποίων διαμορφώνεται το ΕΣΕΚ.
11	Με το προτεινόμενο άρθρο θεσπίζεται η απαγόρευση καύσης λιγνίτη για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, μετά την 31η Δεκεμβρίου 2028, προκειμένου να μειωθεί ο αντίκτυπος που έχουν οι σχετικές μονάδες ηλεκτροπαραγωγής σε επίπεδο εκπομπών. Οι εν λόγω μονάδες που σήμερα χρησιμοποιούν λιγνίτη ως καύσιμο θα κλείσουν ή θα μετατραπούν σταδιακά, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα και τις προβλέψεις του ΕΣΕΚ, λαμβανομένων υπόψιν των αναγκών ασφάλειας εφοδιασμού.
12	Με το προτεινόμενο άρθρο, προκειμένου να επιταχυνθεί με προβλέψιμο για την αγορά τρόπο η διεύθυνση της ηλεκτροκίνησης και η συνακόλουθη μείωση της ατμοσφαιρικής

	ρύπανσης στις πόλεις, λαμβάνονται μέτρα για την προώθηση οχημάτων πολύ χαμηλών ή μηδενικών εκπομπών, με έμφαση στους επαγγελματικούς κλάδους που χαρακτηρίζονται από υψηλό αριθμό οχηματοχιλιομέτρων. Ειδικότερα, στην Περιφέρεια Αττικής και στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, με εξαίρεση τους νησιωτικούς Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ βαθμού των ως άνω περιοχών, προβλέπεται ότι από το 2026 υποχρεωτικά όλα τα νέα Επιβατηγά Δημόσιας Χρήσης αυτοκίνητα ταξί καθώς και το ένα τρίτο (1/3) των νέων ενοικιαζόμενων οχημάτων θα είναι οχήματα μηδενικών εκπομπών. Το μέτρο επαναξιολογείται το αργότερο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2023 ως προς το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής του και την ημερομηνία έναρξης ισχύος του με κριτήριο την επαρκή διαθεσιμότητα των ηλεκτρικών οχημάτων και των σημείων επαναφόρτισης τους. Επιπροσθέτως, ορίζεται ότι από την 1η Ιανουαρίου 2024, τουλάχιστον το ένα τέταρτο (1/4) των νέων εταιρικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης που αποκτώνται με χρηματοδοτική μίσθωση ή αγορά, θα είναι αμιγώς ηλεκτρικά οχήματα ή υβριδικά ηλεκτρικά οχήματα, επί ποινής κυρώσεων. Αναφορά γίνεται επίσης στο Εθνικό Σχέδιο για την Ηλεκτροκίνηση με σκοπό τη διασφάλιση επαρκούς αριθμού δημοσίων προσβάσιμων σημείων επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων. Τέλος, ορίζονται σε πρώτη φάση, τα περί πώλησης οχημάτων μηδενικών εκπομπών, προκειμένου να διασφαλιστεί η απαιτούμενη προβλεψιμότητα του σχετικού ρυθμιστικού πλαισίου.
13	Με το προτεινόμενο άρθρο προστίθενται στα στατικά δεδομένα των δημοσίων προσβάσιμων σημείων φόρτισης, τα οποία υποχρεούνται να παρέχουν οι Φορείς Εκμετάλλευσης Υποδομών Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων (Η/Ο), στο ψηφιακό Μητρώο Υποδομών και Φορέων Αγοράς Ηλεκτροκίνησης, ο αριθμός παροχής του εκάστοτε διαχειριστή δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στην οποία συνδέεται ο σταθμός φόρτισης και η ένδειξη αν πρόκειται για σταθμό φόρτισης Η/Ο Ατόων με Αναπηρία.
14	Με το προτεινόμενο άρθρο αντιμετωπίζεται το ζήτημα της περίπλοκης διαδικασίας εγκατάστασης δημοσίων προσβάσιμων σημείων επαναφόρτισης Η/Ο σε δήμους που εκπονούν Σχέδια Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων (Σ.Φ.Η.Ο.), σε προαύλιους χώρους ναών και σε πιάτσες ταξί. Επιπλέον απλοποιείται η διαδικασία εγκατάστασης δημοσίων σταθμών φόρτισης Η/Ο στις περιπτώσεις που το σημείο επαναφόρτισης Η/Ο που εντάσσεται σε Σ.Φ.Η.Ο. παραχωρείται μετά από διαγωνιστικές διαδικασίες του αρμόδιου Δήμου σε Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο. Όσον αφορά την προτεινόμενη προσθήκη της παρ. 9, διευκρινίζεται ότι δεν αφορά διαγωνισμούς παραχώρησης που διενεργούνται από άλλους φορείς διαχείρισης πλην Δήμους (ιδίως χερσαίες ζώνες λιμένων).
15	Με το προτεινόμενο άρθρο εξαιρούνται τα βαρέα οχήματα, και ιδίως τα οχήματα των κατηγοριών «M3», «N2» και «N3» από τα κριτήρια επιλογής της παρ. 2 του άρθρου 39 του ν. 4710/2020, περί ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων για την προμήθεια οχημάτων ή υπηρεσιών που παρέχονται με χρήση στόλου οχημάτων, έως την 1η.1.2024. Ειδικότερα σκοπείται η αποφυγή προβλημάτων που μπορεί να δημιουργηθούν, λόγω της έλλειψης βαρέων ηλεκτροκίνητων οχημάτων στην αγορά οχημάτων, προκειμένου να ικανοποιηθούν οι ανάγκες κάλυψης των προς ανάθεση δρομολογίων. Προς αυτό τον σκοπό, εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 39 του ν. 4710/2020 τα βαρέα οχήματα, για τις διαδικασίες αναθέσεων που έχουν εκκινήσει από το χρόνο έναρξης

	ισχύος της παρ. 2 του άρθρου 39 του ν. 4710/2020 και έως την 1 ^η .1.2024, παρέχοντας έτσι επαρκές χρονικό περιθώριο για ανάπτυξη της ηλεκτροκίνησης και σε αυτή την κατηγορία οχημάτων.
16	Με το προτεινόμενο άρθρο θεσπίζεται υποχρέωση των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) Α' βαθμού να καταρτίσουν Δημοτικό Σχέδιο Μείωσης Εκπομπών (ΔηΣΜΕ), έως την 31η Μαρτίου 2023. Περαιτέρω καθορίζονται το περιεχόμενο των ΔηΣΜΕ, ο τρόπος εκπόνησης και υιοθέτησής τους, ο τρόπος υπολογισμού των εκπομπών, η περιοδική αναθεώρησή τους (ανά πενταετία) και τίθενται στόχοι μείωσης των εκπομπών με έτος βάσης το 2019. Παράλληλα, προβλέπεται η ετήσια παρακολούθηση του ανθρακικού αποτυπώματος των ΟΤΑ Α' βαθμού μέσω υποβολής σχετικής έκθεσης σε δημόσια προσβάσιμη ηλεκτρονική βάση δεδομένων που υλοποιεί και λειτουργεί ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ), προκειμένου να εξασφαλιστούν η απαιτούμενη δημοσιότητα και διαφάνεια, καθώς και οι προδιαγραφές του υπολογισμού του ανθρακικού αποτυπώματος και η επαλήθευση αυτού από επαληθευτές, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, επίσημα αναγνωρισμένα, σύμφωνα με την υπό στοιχεία Φ.01.2/56790/ΔΠΠ1828/31.5.2016 απόφαση του Υπουργού και της Υφυπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού (Β' 1897, διόρθωση σφάλματος Β' 2387). Τέλος, ορίζεται ότι η εκπόνηση του ΔηΣΜΕ και οι επικαιροποιήσεις του αποτελούν προϋπόθεση για την αξιολόγηση προτάσεων των ΟΤΑ Α' βαθμού για την υλοποίηση προγραμμάτων, μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων, στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας και της κλιματικής αλλαγής.
17	Με το προτεινόμενο άρθρο θεσπίζονται μέτρα μείωσης των εκπομπών από τα κτίρια, που αφορούν στην απαγόρευση πώλησης και εγκατάστασης καυστήρων πετρελαίου θέρμανσης, ενώ προβλέπονται και τα σχετικά πρόστιμα και το ύψος αυτών. Επίσης, τίθεται η υποχρέωση τοποθέτησης συστημάτων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά ή θερμικά ηλιακά συστήματα σε οικοδομικές άδειες. Παράλληλα ορίζεται ότι από το 2023, στο Σχέδιο Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων της παρ. 12 του άρθρου 7 του ν. 4342/2015 (Α' 143), συμπεριλαμβάνεται ο υπολογισμός του ανθρακικού αποτυπώματος των κτιρίων, η μεθοδολογία του οποίου ορίζεται. Επιπλέον, τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 4843/2021 (Α' 193), προκειμένου, στη νέα περίοδο καθεστώτος 2021-2030, να μπορούν να υλοποιηθούν μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Τέλος, διευρύνονται οι χρηματοδοτούμενες δράσεις με σκοπό την αντικατάσταση συστημάτων θέρμανσης που λειτουργούν με καύσιμο πετρέλαιο ή στερεά καύσιμα ή συνδέονται με σύστημα τηλεθέρμανσης, με συστήματα θέρμανσης φυσικού αερίου στον οικιακό τομέα, με στόχο τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης και τον περιορισμό των αέριων εκπομπών ρύπων, μέσω οικονομικών κινήτρων, εντός της ελληνικής επικράτειας.
18	Με το προτεινόμενο άρθρο ενδυναμώνεται η διάσταση του μετριάσμου της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή στις Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) με τροποποίηση του Μέρους Β' του Παραρτήματος II του ν. 4014/2011 (Α' 209) και προσθήκη στο ελάχιστο περιεχόμενο του φακέλου ΜΠΕ. Επιπλέον, προστίθεται ως απαιτούμενο για το φάκελο ΜΠΕ ως ειδικό χαρακτηριστικό

	του έργου ή της δραστηριότητας, ο έλεγχος της συμβατότητας αυτών με την επίτευξη των εθνικών στόχων μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και το ΕΣΕΚ, την κλιματική ουδετερότητα του 2050, καθώς και η παρακολούθηση τους, ενώ προστίθεται και η αντίστοιχη πληροφορία στη μη τεχνική περίληψη.
19	Με το προτεινόμενο άρθρο θεσπίζονται μέτρα για τη μείωση των εκπομπών από τις πλέον ενεργοβόρες εγκαταστάσεις που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών (ΣΕΔΕ). Ειδικότερα, τίθεται ότι τα προβλεπόμενα έργα και δραστηριότητες υποχρεούνται σε κατ' ελάχιστον μείωση εκπομπών τριάντα τοις εκατό (30%) έως το 2030, σε σχέση με το 2019, ανάλογα με το είδος της δραστηριότητας. Επιπροσθέτως, θεσπίζεται η υποχρέωση υποβολής έκθεσης, σε όλες τις ανωτέρω εγκαταστάσεις, στην αρμόδια για την περιβαλλοντική αδειοδότηση αρχή, προκειμένου να αποτυπωθεί ο τρόπος συμμόρφωσης με τον στόχο μείωσης των εκπομπών, ενώ ορίζεται ότι για την εκπλήρωση του ως άνω ποσοτικού στόχου ο φορέας εκμετάλλευσης του έργου ή της δραστηριότητας μπορεί να αντισταθμίσει εκπομπών μέσω φυτεύσεων, συμπεριλαμβανομένων των δασώσεων. Παράλληλα προβλέπεται ότι, εφόσον στον φορέα του έργου ή της δραστηριότητας ανήκουν περισσότερες ομοειδείς εγκαταστάσεις, είναι δυνατόν να υπολογίζεται το άθροισμα των εκπομπών τους για την επίτευξη των ως άνω στόχων, συμπεριλαμβανομένων των εκπομπών σταθερών εγκαταστάσεων που υπάγονται στο ΣΕΔΕ. Η ευελιξία αυτή είναι απαραίτητη, προκειμένου να δίνεται η δυνατότητα επίτευξης του στόχου επ' ωφελεία του περιβάλλοντος και στις περιπτώσεις που αυτό δεν είναι εφικτό με τεchnικοοικονομικά αποτελεσματικό τρόπο στο πλαίσιο της παραγωγικής λειτουργίας της εγκατάστασης.
20	Με το προτεινόμενο άρθρο θεσπίζονται μέτρα για την καταγραφή και δημοσιοποίηση, σε πρώτη φάση, των εκπομπών από επιχειρήσεις, με απώτερο σκοπό τη θέσπιση ποσοτικών στόχων μείωσης ανά κλάδο. Ειδικότερα, θεσπίζεται για συγκεκριμένες επιχειρήσεις του ιδιωτικού και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, έως την 31 ^η Οκτωβρίου 2023, η υποχρέωση ετήσιας καταγραφής, αναφοράς και δημοσιοποίησης των εκπομπών (ανθρακικό αποτύπωμα), μέσω υποβολής σχετικής έκθεσης, ενώ καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού του ανθρακικού τους αποτυπώματος. Για την επίτευξη της αναγκαίας μείωσης των εκπομπών, προβλέπεται η δυνατότητα θέσπισης στόχων μείωσης του ανθρακικού αποτυπώματος ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, όταν συγκεντρωθούν επαρκή στοιχεία με βάση τις υποβαλλόμενες εκθέσεις.
21	Με το προτεινόμενο άρθρο θεσπίζεται ένα συνεκτικό πλέγμα διατάξεων για την πραγματοποίηση της ολοκληρωμένης μετάβασης των ελληνικών νησιών προς την κλιματική ουδετερότητα και τον μετασχηματισμό του ενεργειακού τους συστήματος, μέσω του Στρατηγικού Πλαισίου Πρωτοβουλίας «GR-ecoislands». Επιπλέον, για την υποστήριξη των νησιών κατά τη μετάβασή τους προς την κλιματική ουδετερότητα και με σκοπό την ταχύτερη και αποτελεσματική εφαρμογή του Στρατηγικού Πλαισίου Πρωτοβουλίας «GR-ecoislands», προβλέπεται η δυνατότητα ορισμού αναδόχου μελετών, έργων και παρεμβάσεων ενεργειακής μετάβασης και αιεφόρου ανάπτυξης στο κατά περίπτωση νησί ή σε ομάδα αυτών. Παράλληλα, προβλέπεται η προώθηση συγκεκριμένων μέτρων με στόχους την επιτάχυνση της διασύνδεσης με το ηλεκτρικό δίκτυο της ηπειρωτικής χώρας, την προώθηση της ηλεκτροκίνησης και τον εξηλεκτρισμό

	των θαλασσίων μεταφορών, με σκοπό τη μείωση των εκπομπών κατά ογδόντα τοις εκατό (80%) έως το 2030 σε σχέση με το 2019 στα μη διασυνδεδεμένα νησιά, ενώ ειδικότερα, από την 1 ^η Ιανουαρίου 2030 τίθεται σε ισχύ η απαγόρευση χρήσης μαζούτ της Κατηγορίας III της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3054/2022 (Α' 230) για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στα μη διασυνδεδεμένα νησιά, εκτός περιπτώσεων διακινδύνευσης της ασφάλειας εφοδιασμού ηλεκτρικού ρεύματος. Τέλος, προβλέπεται η διαδικασία καθορισμού της ανώτατης τιμής υποβολής προσφορών στο πλαίσιο ανταγωνιστικών διαδικασιών, που αφορούν στη χορήγηση λειτουργικής ενίσχυσης, σε εφαρμογή σχετικής απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έγκριση σχήματος κρατικής ενίσχυσης, δυνάμει των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), σε συμμόρφωση με την υπό στοιχείο C(2021) 9886/21.12.2021 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής State Aid SA 58482 (2021/N) Greece «Remuneration scheme of Hybrid Power Stations in NIs of Greece until 2026»).
22	Με το προτεινόμενο άρθρο διευκρινίζεται ότι τα πρόστιμα που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή του παρόντος εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ, ν.δ. 356/1274, Α' 90) και αποδίδονται στο Πράσινο Ταμείο του ν. 3889/2010 (Α' 182), σε ειδικό λογαριασμό, προκειμένου να διατεθούν για έργα και δράσεις που αποσκοπούν στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής.
23	Με το προτεινόμενο άρθρο, προκειμένου να περιοριστούν οι οικονομικοί κίνδυνοι που απορρέουν από την κλιματική αλλαγή, θεσπίζεται η υποχρεωτική ασφάλιση όλων των νέων κτιρίων που βρίσκονται σε ζώνες υψηλής τρωτότητας, από την 1η Ιανουαρίου 2025, ενώ διευκρινίζεται ότι, ως ζώνες υψηλής τρωτότητας, θεωρούνται οι περιοχές που βρίσκονται σε ζώνες υψηλής πιθανότητας πλημμύρας, καθώς και οι περιοχές που βρίσκονται πλησίον δασικών περιοχών που χαρακτηρίζονται από υψηλό κίνδυνο πυρκαγιάς, όπως οι περιοχές αυτές καθορίζονται με απόφαση του οικείου Γενικού Διευθυντή Δασών.
24	Το προτεινόμενο άρθρο αποσκοπεί στη θέσπιση κριτηρίων για τη βέλτιστη διαχείριση των διαθέσιμων οικονομικών πόρων στο πλαίσιο της αντιμετώπισης των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής και του μετριασμού των εκπομπών. Ειδικότερα, διασφαλίζεται η διαφανής, χρηστή, ορθολογική και ανταποδοτική διαχείριση και κατανομή τμήματος των εσόδων από πλειστηριασμούς δικαιωμάτων εκπομπών. Παράλληλα, διευκρινίζεται ότι οι πόροι των Πολυετών Δημοσιονομικών Πλαισίων, του Ταμείου για την αποανθρακοποίηση των νησιών και του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, χρηματοδοτούν αποκλειστικά δράσεις και μέτρα που σέβονται την αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης. Επιπροσθέτως, όταν το Δημόσιο προβαίνει σε αξιολόγηση επενδυτικών προτάσεων για τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις που εμπίπτουν στον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/331 της 19ης Δεκεμβρίου 2018, «σχετικά με τον καθορισμό ενωσιακών μεταβατικών κανόνων για την εναρμονισμένη δωρεάν κατανομή δικαιωμάτων εκπομπής κατ' εφαρμογή του άρθρου 10α της Οδηγίας 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου» (L 59), από τις οποίες ενδέχεται να προκύψει κίνδυνος διαρροής άνθρακα, λαμβάνεται υπόψη η απόδοση της επένδυσης έναντι των εκπομπών, σε σχέση με τη μέση τιμή του δέκα τοις εκατό (10%) των αποδοτικότερων, ως προς τις εκπομπές, εγκαταστάσεων, με βάση τα επίσημα στοιχεία της ΕΕ για τα έτη 2016 και 2017.

25	Με το προτεινόμενο άρθρο λαμβάνονται μέτρα για την παροχή οικονομικών κινήτρων και συγκεκριμένα τη ρύθμιση των ζητημάτων φορολογικών αποσβέσεων για επενδύσεις που συμβάλλουν σημαντικά στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής. Ειδικότερα προβλέπεται ο διπλασιασμός των αποσβέσεων κατ' αναλογία υφιστάμενου μέτρου του ν. 4172/2013 (Α' 167) για την ενίσχυση άλλων περιβαλλοντικών επενδύσεων.
26	Με το προτεινόμενο άρθρο και προς υποστήριξη της ΕΣΠΚΑ, συστήνεται στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, Εθνικό Παρατηρητήριο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή από το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, το οποίο αποτελεί ανοιχτό δίκτυο ανταλλαγής πληροφοριών και ενημέρωσης μεταξύ Υπουργείων, υπηρεσιών και διάφορων ερευνητικών, ακαδημαϊκών και δημόσιων φορέων. Περαιτέρω, καθορίζονται οι συμμετέχοντες σε αυτό, το ειδικότερο αντικείμενό του και ο τρόπος λειτουργίας του.
27	Με το προτεινόμενο άρθρο διασφαλίζονται η ευρύτερη δυνατή ενημέρωση και διαβούλευση με το ενδιαφερόμενο κοινό για ζητήματα μετριασμού και προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, καθώς και η υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για τις επιπτώσεις και τους κινδύνους της κλιματικής αλλαγής, μέσω ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας που δημιουργείται στον ΟΦΥΠΕΚΑ.
28	Με το προτεινόμενο άρθρο καθορίζεται το περιεχόμενο της ετήσιας έκθεσης προόδου για τον μετριασμό και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή που συντάσσει η Διεύθυνση Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σε συνεργασία με το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, και τον ΟΦΥΠΕΚΑ. Επιπλέον, προβλέπεται η παρουσίαση των βασικών αποτελεσμάτων της ετήσιας έκθεσης και των διαθέσιμων δεδομένων εξέλιξης της κλιματικής αλλαγής σε επιστημονικούς και επαγγελματικούς φορείς, στο τέλος κάθε έτους, μέσω διαδικτυακής πλατφόρμας και ενημερωτικών ημερίδων.
29	Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπεται, στο πλαίσιο οργάνωσης της κλιματικής διακυβέρνησης, η σύσταση κεντρικού γνωμοδοτικού οργάνου του κράτους για τον συντονισμό, την παρακολούθηση, την υιοθέτηση και αξιολόγηση των δράσεων πολιτικής για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Ειδικότερα, συστήνεται στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας Εθνικό Συμβούλιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή και, περαιτέρω, καθορίζονται οι λεπτομέρειες της σύνθεσής του, καθώς και οι αρμοδιότητές του.
30	Με το προτεινόμενο άρθρο, στο πλαίσιο οργάνωσης της κλιματικής διακυβέρνησης, συστήνεται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας Επιστημονική Επιτροπή Κλιματικής Αλλαγής. Ειδικότερα, ορίζεται η σύνθεση και οι αρμοδιότητές της, ενώ προβλέπεται η συνεργασία της με τη Διυπουργική Επιτροπή την Ενέργεια και το Κλίμα, τη Διεύθυνση Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.
31	Με το προτεινόμενο άρθρο θεσπίζεται η διαδικασία χρηματοδοτικής στήριξης της Ελλάδας προς τρίτες αναπτυσσόμενες χώρες για θέματα κλιματικής αλλαγής, βάσει των διεθνών της υποχρεώσεων, ιδίως στο πλαίσιο επίτευξης των στόχων της βιώσιμης

	ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών και της Συμφωνίας των Παρισίων, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 4426/2016.
32	Με το προτεινόμενο άρθρο, παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την προκήρυξη κάθε είδους δράσεων και προγραμμάτων με σκοπό την αντικατάσταση ενεργοβόρων ηλεκτρικών οικιακών συσκευών, μέσω οικονομικών κινήτρων, εντός της ελληνικής επικράτειας. Οι εν λόγω πρωτοβουλίες, μέσω της διάδοσης της χρήσης ενεργειακά αποδοτικότερων ηλεκτρικών συσκευών στον οικιακό τομέα, θα επιφέρουν σημαντική προώθηση της ενεργειακής εξοικονόμησης, μέσω της μείωσης της ενεργειακής κατανάλωσης, και κατ' επέκταση θα καταστούν αρωγοί στη σημαντική μείωση των εκπομπών ρύπων (κυρίως CO ₂), στο πλαίσιο της επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί από το Πρωτόκολλο του Κιότο για τον περιορισμό της κλιματικής αλλαγής και το ΕΣΕΚ. Επιπλέον, μέσω της ανακύκλωσης των αποσυρόμενων συσκευών, επιτυγχάνονται η μείωση της ποσότητας των αποβλήτων προς τελική διάθεση και η αξιοποίηση/επαναχρησιμοποίηση μέρους αυτών, ενισχύοντας την προστασία του περιβάλλοντος.
33	Με το προτεινόμενο άρθρο επιδιώκεται η ολοκλήρωση του προγράμματος της Διπλής Ανάπλασης με την υλοποίηση της άδειας κατεδάφισης της Περιοχής Ανάπλασης 1, το οποίο σύνιστα πρόγραμμα αναπτυξιακού υπερτοπικού χαρακτήρα με θετικές συνέπειες για την ανάπτυξη της περιοχής του Βοτανικού του Δήμου Αθηνών.
34	Στο προτεινόμενο άρθρο προβλέπονται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις του σχεδίου νόμου.
35	Στο προτεινόμενο άρθρο προβλέπονται οι μεταβατικές διατάξεις του σχεδίου νόμου.
36	Στο προτεινόμενο άρθρο προβλέπονται οι καταργούμενες διατάξεις του σχεδίου νόμου.
37	Στο προτεινόμενο άρθρο προβλέπεται η έναρξη ισχύος των διατάξεων του σχεδίου νόμου.

Δ. Έκθεση γενικών συνεπειών

18.	Οφέλη αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	-------------------------------

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΟΦΕΛΗ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΜΕΣΑ	Αύξηση εσόδων	X			X	
		Μείωση δαπανών			X		
		Εξοικονόμηση χρόνου	X	X			
		Μεγαλύτερη αποδοτικότητα / αποτελεσματικότητα	X	X	X	X	X
		Άλλο					
	ΕΜΜΕΣΑ	Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών	X	X	X	X	X
		Δίκαιη μεταχείριση πολιτών	X		X		
		Αυξημένη αξιοπιστία / διαφάνεια θεσμών	X	X		X	
		Βελτιωμένη διαχείριση κινδύνων	X	X	X		
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Το όφελος είναι κάθετο και διαχέεται στο σύνολο της κοινωνίας και της οικονομίας.

19.	Κόστος αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	--------------------------------

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΟΣΤΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Σχεδιασμός / προετοιμασία	X	X			

	ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Υποδομή / εξοπλισμός	X	X			
		Προσλήψεις / κινητικότητα					
		Ενημέρωση εκπαίδευση εμπλεκομένων		X	X		
		Άλλο					
	ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Στήριξη και λειτουργία διαχείρισης	X				
		Διαχείριση αλλαγών κατά την εκτέλεση	X				
		Κόστος συμμετοχής στη νέα ρύθμιση	X	X	X		
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Οι σκοπούμενες ρυθμίσεις ως επί το πλείστον δεν παρουσιάζουν άμεσα κόστος και σε κάθε περίπτωση, το όποιο ενδεχόμενο κόστος δεν δύναται να προσδιορισθεί εκ των προτέρων με ασφάλεια ή έστω να πιθανολογηθεί με επαρκή βεβαιότητα. Αντιθέτως, οι οικονομικές συνέπειες και οι διοικητικές αγκυλώσεις για την εθνική οικονομία, ελλείψει αυτών, αναμένονται σημαντικές.

20.	Κίνδυνοι αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	----------------------------------

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Αναγνώριση / εντοπισμός κινδύνου	X				
		Διαπίστωση συνεπειών κινδύνων στους στόχους	X				
		Σχεδιασμός αποτροπής / αντιστάθμισης κινδύνων	X				
		Άλλο					

	ΜΕΙΩΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Πιλοτική εφαρμογή					
		Ανάδειξη καλών πρακτικών κατά την υλοποίηση της ρύθμισης					
		Συνεχής αξιολόγηση διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων	X				
		Άλλο	X				

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Δεν προκύπτουν κίνδυνοι από την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων. Αντιθέτως, κίνδυνοι τίθενται για τη διαχείριση πραγματικών και δυνητικών ενδεχομένων που προκύπτουν από την ανορθολογική χρήση ενέργειας και την ασύμμετρη πληροφόρηση σχετικά με τα μακροπρόθεσμα οφέλη της ρύθμισης. Από καμία διάταξη δεν προκύπτει σαφώς ευθεία επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, με τη συνεκτίμηση μακροοικονομικών κριτηρίων.

Ε. Έκθεση διαβούλευσης

22.	Διαβούλευση κατά τη διάρκεια της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας από την έναρξη κατάρτισης της αξιολογούμενης ρύθμισης μέχρι την υπογραφή από τους συναρμόδιους Υπουργούς	
□	Συνεργασία με άλλα υπουργεία / υπηρεσίες	Συνεργασία με Υπουργεία, φορείς και υπηρεσίες μέσω διμερών επαφών και συναντήσεων (Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας), μέσω προγραμμάτων (όπως το «LIFE-IP Adapt-in-Gr»), καθώς και μέσω τεχνικών διυπουργικών ομάδων εργασίας.
	Συνεργασία με κοινωνικούς φορείς / Ανεξάρτητες Αρχές	Η βασική δομή του σχεδίου νόμου εκπονήθηκε από την Ειδική Επιστημονική Επιτροπή Κλιματικής Αλλαγής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία αποτελείται από ακαδημαϊκούς διαφόρων συναφών ειδικοτήτων, αλλά και στελέχη Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων.
	Διεθνής διαβούλευση	

23.	Σχόλια στο πλαίσιο της διαβούλευσης μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας www.opengov.gr	
	Το σχέδιο νόμου αναρτήθηκε σε Δημόσια Διαβούλευση από την 24η Νοεμβρίου 2021 έως την 28η Ιανουαρίου 2022 στον δικτυακό τόπο ανάρτησης : www.opengov.gr	
Επί των γενικών	Αριθμός συμμετασχόντων	14

αρχών («επί της αρχής») της αξιολογούμενης ρύθμισης	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	4 Επί των γενικών αρχών, με βάση τα σχόλια της διαβούλευσης, προστέθηκαν ορισμοί στο άρθρο 3 του νομοσχεδίου. Συγκεκριμένα προστέθηκαν οι ορισμοί για την «τρωτότητα», την «ανθεκτικότητα» και το «ανθρακικό αποτύπωμα» που προάγουν τη βιωσιμότητα του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος.
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	47 Τα σχόλια ήταν γενικά και πληροφοριακά, ενώ τα περισσότερα από αυτά δεν αφορούσαν το αντικείμενο και το σκοπό του σχεδίου νόμου.
Επί των άρθρων της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετασχόντων	106
	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	28 Ως προς τα ζητήματα της κλιματικής προσαρμογής, προστέθηκε ότι τα Περιφερειακά Σχέδια για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή θα πρέπει να εξειδικεύουν τις κατευθύνσεις της Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή, ότι θα πρέπει να κατατίθενται για προηγούμενη γνώμη στο Εθνικό Συμβούλιο για την Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, ενώ προστέθηκε συγκεκριμένη χρονική διάρκεια τριών (3) ετών στη θητεία του Εθνικού Συμβουλίου για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή. Ως προς τα γενικά μέτρα πολιτικής, έγιναν αρκετές προσθήκες αναφορικά με την τεχνολογική εξέλιξη και δυναμικά αναδυόμενες τεχνολογικές λύσεις δέσμευσης και χρήσης άνθρακα (CCU) από διαδικασίες παραγωγής, έγινε αναφορά για τις μπαταρίες του δικτύου ηλεκτροδότησης, στη διαχείριση αποβλήτων, προστέθηκε η προώθηση της κυκλικής οικονομίας, προστέθηκαν επιπλέον μέτρα για ενδυνάμωση της διάστασης της κλιματικής αλλαγής στην περιβαλλοντική αδειοδότηση

		και έγιναν αποδεκτές αλλαγές προθεσμιών ημερομηνιών (όπως το 2024 για τα οχήματα)
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	371 Τα περισσότερα σχόλια είτε δεν αφορούσαν τις διατάξεις του σχεδίου νόμου, είτε υπερέβαιναν τις δυνατότητες από κρατικής και δημοσιονομικής πλευράς. Ενδεχομένως, κάποια από αυτά να μπορέσουν να ληφθούν υπόψη σε μελλοντική τροποποίηση.

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΝΑΡΤΗΘΕΝΤΟΣ ΣΤΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΣΚΟΠΟΣ, ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1 Σκοπός

2021-11-25 11:04:08

Θα μπει μέσα και η θυροφυλακή?? για χρηματοδοτήσεις, αυτοκινήτων, εξόδων, προσωπικού και άλλων.

Αντίστοιχα στις θαλάσσιες περιοχές θα εμφανιστούν οι ΜΚΟ και τα Foundation για να αντλήσουν κεφάλαια και θέση ισχύος αφού οι κρατικοί θεσμοί είναι επικεικώς ακατάλληλοι για χρήση κεφαλαίων με παραγωγή έργου.

Το Κράτος δεν εμπιστεύεται το ίδιο του τον εαυτό.

Ενώ την ΜΚΟ.... Αύριο την αλλάζει, εύκολα.

Ξυπνήστε.....

Η ανίκανη πολιτεία/Κράτος αντιμετωπίζει την ανίκανη εκάστοτε πολιτική ηγεσία ΓΙΑ Ριζικές ΑΛΛΑΓΕΣ, με τις ΜΚΟ εις βάρος των πολιτών και των δικαιωμάτων που έχουμε ως κάτοικοι αυτής της θαυμασίας χώρας. Μιας χώρας που ορίζεται από σύνορα και όρια ενώ οι ΜΚΟ δεν έχουν. Όπου υπάρχει χρηματοδότηση υπάρχουν και αυτές."

2021-11-29 09:49:51

Κλιματική Προσαρμογή : Πως η λανθασμένη αντίληψη περί Κλίματος απειλεί γεωπολιτικά την ΕΕ-27

Λανθασμένη Υπόθεση Εργασίας:

Αυξάνεται η συγκέντρωση των αερίων του Θερμοκηπίου (413ppm-278ppm=135 ppm)

Αυξάνεται η θερμοκρασία κατά 1,1 °C στην ατμόσφαιρα (από 1750 μ.χ.)

Αυτό δεν σημαίνει αυτόματα ότι ο Πλανήτης είναι Θερμκήπιο από την αύξηση των αέριων ρύπων.

Αποδεικνύεται, ότι οι Ανθρωπογενείς εκπομπές αερίων του Θερμοκηπίου δεν είναι υπεύθυνες για την παρατηρούμενη άνοδο της θερμοκρασίας κατά 1,1 °C (από 1750 μ.χ.) και μικρή επίδραση έχουν στο Κλίμα. Οι Ανθρωπογενείς ρύποι μειώνονται διότι μπορεί ο Άνθρωπος να το κάνει (είναι στον ΑΜΕΣΟ έλεγχό του) και δεν μπορεί να καταναλώνει μη ανανεώσιμους πόρους επ' άοριστον.

Αυτό δεν σημαίνει ότι η Ενεργειακή Μετάβαση και η Απανθρακοποίηση δεν είναι απαραίτητη στο πλαίσιο της μείωσης της Ρύπανσης του Περιβάλλοντος. Πρέπει να παρουσιάζει όμως οικονομικά βιώσιμους χρονικούς ρυθμούς ειδικά για τα χαμηλά εισοδήματα.

1. Οι Υδρατμοί είναι το σημαντικότερο αέριο του Θερμοκηπίου λόγω της υψηλής συγκέντρωσης στην ατμόσφαιρα. Δεν αυξάνει η συγκέντρωση των Υδρατμών στην ατμόσφαιρα από την αύξηση της θερμοκρασίας αλλά αντίθετα τα δορυφορικά δεδομένα δείχνουν ότι μειώνεται. Δλδ. δεν εντείνεται ο υδρολογικός κύκλος.
2. Οι ανθρωπογενείς εκπομπές ρύπων CO₂ είναι μόνο το 5% των εκπομπών της υπόλοιπης Βιόσφαιρας. Γι' αυτό το λόγο το έτος της πανδημίας (2020) που μειώθηκαν οι εκπομπές κατά 7% δεν παρατηρείται καμία απόκλιση-μείωση στην αύξηση της συγκέντρωσης CO₂ στην ατμόσφαιρα σε σχέση με τα προηγούμενα έτη.
3. Υπάρχει χρονική στένση των μεταβολών συγκέντρωσης CO₂ στην ατμόσφαιρα σε σχέση με τις μεταβολές της θερμοκρασίας και όχι το αντίθετο. Δλδ. η θερμοκρασία είναι το αίτιο και η συγκέντρωση CO₂ το αιτιατό.
4. Τα καταναλωτικά ενεργειακά ποσά του ανθρώπινου γένους (που προκαλούν τις ανθρωπογενείς εκπομπές) είναι αμελητέα σε σχέση με τα ενεργειακά ποσά που διακινεί η υπόλοιπη Βιόσφαιρα.

π.χ. Στο υποτιθέμενο Θερμοκήπιο στην Γη ο Υπεύθυνος θα πρέπει να είναι η «εγκλωβισμένη» Ηλιακή Ακτινοβολία και όχι τα αέρια του Θερμοκηπίου που είναι το «μέσο»/ υπόστρωμα.

Ισχύς ηλιακής ακτινοβολίας στην Γη: $174\text{PW} \cdot 70\% = 122\text{PW}$

Ισχύς ηλίου στην Γη: 237W/m^2 (παγκόσμια σταθερά)

(σαν σε όλη την επιφάνεια της Γης να υπήρχε ένα πυρηνικό εργοστάσιο 1GW κάθε $4,2\text{km}^2$!)

ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΓΗΣ: $510.072.000\text{km}^2$, $122\text{PW} \cdot 8760\text{h} = 1068720\text{PWh}$ (: 239W/m^2)

Πρωτογενής Ετήσια Παγκόσμια Κατανάλωση Ενέργειας από το Ανθρώπινο Γένος (2019): 171.000TWh

$1068720/171 = 6250$ φορές

$8760\text{h}/6250$ φορές = $1,4\text{h}$ (δλδ. σε λιγότερο από $1\frac{1}{2}\text{hr}$ ο Ήλιος τροφοδοτεί με τόση ενέργεια όση καταναλώνει (πρωτογενώς) το ανθρώπινο γένος σε ένα έτος!).

Αλλά παρόλα αυτά όλοι μιλάνε για την ενέργεια που καταναλώνει ο άνθρωπος αλλά κανείς σχεδόν δεν μιλά για την ηλιακή ενέργεια.

Ένας ηλιακός δορυφόρος πρέπει να μετρήσει το ισοζύγιο Ηλιακής ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑΣ (με βάση αναφοράς τα 237W/m^2) από την γραμμή $karman$ (100km) μέχρι την επιφάνεια του εδάφους για να ελεγχθεί πόσο θερμοκήπιο είναι το θερμοκήπιο και πόσο «εγκλωβισμένη» είναι τελικά η ηλιακή ακτινοβολία..

Λανθασμένο Όραμα στην Ευρώπη:

Το όραμα της «Πράσινης Συμφωνίας» είναι λανθασμένο.

Τι είδους όραμα είναι να θέλεις να είσαι ο Πρώτος στο 8% του «προβλήματος»?.

Λύση:

Θέλουμε ένα Κλιματικό Νόμο που θα είναι ανεκτός ΚΑΙ από το υπόλοιπο 92% των παγκόσμιων ανθρωπογενών εκπομπών.

Δλδ. το μέγεθος παρακολούθησης των ανθρωπογενών εκπομπών θα πρέπει να είναι ΑΝΗΓΜΕΝΟ (ή ΚΑΝΟΝΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΟ). Οι απόλυτες τιμές του CO_2 (tn CO_2) είναι λανθασμένη βάση αναφοράς.

Παρατήρηση: Όσες χώρες δεν έχουν βάση αναφοράς το έτος 1990 για την επίτευξη των στόχων μείωσης των ρύπων, έχουν το έτος με τους μέγιστους ρύπους ώστε και να φαίνονται ότι έχουν ονομαστικά μεγάλη μείωση και η απόσταση που έχουν να καλύψουν να είναι μικρότερη (πχ. USA με έτος αναφοράς το 2005, 50% μείωση ρύπων)

Αν σταματήσουμε την ετήσια επιδότηση των 5,9 τρις. δολ. στα ορυκτά καύσιμα (2020), τότε το ισοδύναμο βαρέλι πετρελαίου (boe) θα αυξηθεί προσεγγιστικά τουλάχιστον κατά 69 δολ. μέσα σε ένα έτος: $85\% \cdot 171.000\text{TWh}/1,7\text{MWh} \cdot 69\text{δολ.} / \text{bbl} = 5,9$ τρις. δολ.

Το κάρβουνο έκανε 250 έτη για να φτάσει στο 27% του παγκόσμιου ενεργειακού μίγματος. Οι ΑΠΕ στην ΕΕ έκαναν 40 έτη για να φτάσουν στο 20% του ενεργειακού ισοζυγίου.

Με 3 τρις. δολ. αναγκαίες ετήσιες επενδύσεις σε ΑΠΕ και με τα FDI's (Foreign Direct Investments) μόνο γύρω στο 1 τρις. δολ., η IEA ζητά μείωση πρωτογενούς κατανάλωσης ενέργειας κατά 33% μέχρι το 2050. Πως θα γίνει αυτό όταν η πρωτογενής κατανάλωση ενέργειας αυξήθηκε κατά 72% από 1990-2019 και οι εκπομπές CO_2 το ίδιο χρονικό διάστημα κατά 60,5%?

Από την «καθόλου» Ενέργεια ή την «Βρώμικη» Ενέργεια όλοι οι άνθρωποι στον Κόσμο προτιμούν την «Βρώμικη» Ενέργεια διότι η απουσία της σκοτώνει γρηγορότερα από το CO_2 . Το πετρέλαιο και το κάρβουνο είναι τα ενεργειακά καύσιμα των χαμηλών εισοδημάτων που σήμερα δαιμονοποιούνται.

Όσοι βγάλουν το ψωμί τους από τις ΑΠΕ, θα κοιμούνται ήσυχα το βράδυ όταν η έλλειψη της «Δαιμονοποιημένης» Ενέργειας των ορυκτών καυσίμων (λόγω των υψηλών τιμών) θα σκοτώνει περισσότερους απ' όσες ζωές γλιτώνει η μείωση της ρύπανσης του Περιβάλλοντος?

Γενικά η ταχύτητα/ο ρυθμός της Ενεργειακής Μετάβασης είναι αφρόνως ιλιγγιώδης ειδικά στην ΕΕ και κυρίως για τα χαμηλά/μεσαία εισοδήματα, παρουσιάζει δλδ. ταξικά χαρακτηριστικά και διευρύνει τις κοινωνικές ανισότητες ...

Τελικά, σε ένα μεγάλο ποσοστό (μένει να ποσοτικοποιηθεί),

Κλιματικά Ουδέτερο το Ανθρώπινο Γένος ήταν ανέκαθεν!

«Κλιματικά προσαρμοσμένο» δεν είναι.!

Το πρόβλημα το έχει δημιουργήσει ο αλαζονικός Εγωισμός του Ανθρώπου που 'βαυκαλίζεται' με Ανθρωπόκαινους Αιώνες!

Καλό θα ήταν να επενδύσουν (πχ. σε ηλιακούς δορυφόρους) όλοι όσοι ασχολούνται επαγγελματικά με την Ενέργεια στο παραπάνω ερώτημα ώστε να ληφθούν οι σωστές επενδυτικές αποφάσεις.

Γιατί ειδικά για την Ελλάδα η Υπόθεση Εργασίας περί Ανθρωπόκainου ή «Βιοσφαιρικού» 21ου Αιώνα είναι θέμα Εθνικής Ασφαλείας

1. Εγγύριος Ορυκτός φυσικός πλούτος : Το βασικό σενάριο (όχι το αισιόδοξο) είναι ότι η Ελλάς διαθέτει 5 τρις. κ.μ. ΦΑ στην επικράτειά της που μπορεί να αντληθεί μέσα σε 35 έτη. Αξία περί το 1 τρις. δολ.
2. Οι γείτονές μας τον επιβουλεύονται
3. Οι γείτονές μας διαχειρίζονται παρόμοιας αξίας ορυκτό φυσικό πλούτο. Έτσι αν πχ. μας πάρουν το μισό, τότε η αναλογία γίνεται $1,5/0,5=3/1$ υπέρ τους.
4. Αν μας «φινλανδοποιήσουν» πχ. 80-20, η αναλογία γίνεται $1,8/0,2=9/1$ υπέρ τους.
5. Δλδ. «ανοίγει η ψαλίδα» επικίνδυνα.
6. Έχουν διαφορετική υπόθεση εργασίας περί «Βιοσφαιρικού» Αιώνα ότι δλδ. οι Ανθρωπογενείς Εκπομπές δεν επηρεάζουν σε σημαντικό βαθμό το Κλίμα σε αντίθεση με εμάς που ομιλούμε περί Ανθρωπόκainου Αιώνα. Την ίδια άποψη (πιστεύω) έχουν και άλλες χώρες (πχ. Ρωσία, Κίνα).
7. Διαρροή άνθρακα (διωλιστήρια, τσιμεντοβιομηχανίες, παραγωγή αλουμινίου κλπ.)

Επειδή προσωπικά έχω 5-6 ενδείξεις (όχι αποδείξεις) υπέρ του «Βιοσφαιρικού» Αιώνα, θα ήταν συνετό να γίνει μία εκτενής διαβούλευση (ΚΥΣΕΑ, ΥΠΕΝ, Επιστημονική Επιτροπή CLIMPACT, cluster Defkalion κλπ.) αν θέλουμε να προλαμβάνουμε και όχι να θεραπεύουμε μετά.

Γενικά μιλώντας,

μήπως η Προστιθέμενη Αξία των Ρύπων είναι υπερτιμολογημένη ?

Η υπερτιμολόγηση οδηγεί με την σειρά της σε υπερφορολόγηση.

Μήπως η ενεργειακή κρίση/ανασφάλεια που βιώνουμε εξαρτάται από την λάθος στάση μας στην ως άνω υπόθεση εργασίας ?

Σε κάθε περίπτωση το ερώτημα αυτό είναι περισσότερο αρμοδιότητα του ΚΥΣΕΑ παρά του φαινομενικά αρμόδιου ΥΠΕΝ."

2021-11-29 09:56:44

Βιόσφαιρα – Ανθρώπιнос Εγwisμός: 2-1 ή 3-0 ?

Την εποχή των Πτολεμαίων ο Άνθρωπος και για Αιώνες πίστευε ότι το πλανητικό σύστημα ήταν γεωκεντρικό μέχρι ν' αποδειχθεί ότι ήταν ηλιοκεντρικό (1-0).

Τον 18ο Αιώνα και για να εξηγήσει τα φυσικά φαινόμενα είχε ως βάση αναφοράς τον Άνθρωπο-παρατηρητή (μηχανική του Νεύτωνα) μέχρι να έρθει τον 20ο Αιώνα ο Einstein με την Θεωρία (Ειδική & Γενική) της Σχετικότητας να αποδείξει ότι η Φύση προτιμά ως βάση αναφοράς το Φως (2-0).

Τον 21ο Αιώνα ισχυριζόμαστε ότι ο Αιώνας μας είναι Ανθρωπόκainος ότι δλδ. ο Άνθρωπος με τις ρυπογόνες Εκπομπές του επηρεάζει κατά το μεγαλύτερο βαθμό το Κλίμα.

Ο Κόσμος έχει χωριστεί σε δύο στρατόπεδα:

Η Δύση με το μικρότερο σημερινό μερίδιο εκπομπών ρύπων (σωρευτικά το μεγαλύτερο από το 1750 μ.χ.) στοιχηματίζει ότι το σκορ θα γίνει 2-1.

Οι αναδυόμενες οικονομίες του κόσμου με το μεγαλύτερο σημερινό μερίδιο εκπομπών ρύπων (σωρευτικά το μικρότερο από το 1750 μ.χ.) στοιχηματίζουν ότι το σκορ θα γίνει 3-0.

Είτε το σκορ τελικά γίνει 3-0 ή 2-1, μέχρι ν' απαντήσουμε επιστημονικά ορθά στην παραπάνω υπόθεση εργασίας εκατομμύρια άνθρωποι θα πεθάνουν....(είτε δλδ. εξαιτίας κλιματικών μεταβολών είτε ενεργειακής / επισιτιστικής φτώχειας).

Προσωπικά από τις ενδείξεις που έχω, θα στοιχημάτιζα ότι το σκορ θα γίνει 3-0.

Όταν κατεβαίνεις σε μία αναμέτρηση έχοντας ηττηθεί στις δύο προηγούμενες, μάλλον είσαι το αυτσαίντερ και όχι το φαβορί...

Μήπως το Κλιματικό Χρέος είναι μικρότερο απ' όσο νομίζουμε στην ΕΕ ? Θα φορολογηθεί η κλιματική τρίχα ως τριχιά ?

Ο Χρόνος πιέζει αντίστροφα την Επιστήμη να δώσει την σωστή Απάντηση...

2021-11-29 10:00:48

Ο Εγwisμός και η Αφέλεια περί Ανθρωπόκainου Αιώνα και η Νέο-Πτολεμαϊκή Αντίληψη...

Αναζητούνται δημοσιεύσεις σε MME με μεγάλο αναγνωστικό κοινό σχετικές με

A) το πώς μεταβάλλεται χρονικά το ισοζύγιο Ηλιακής Ακτινοβολίας (σε W/m2) στην τροπόσφαιρα κατά το παρελθόν (πριν το 2021) σε απόλυτες τιμές ή ποσοστιαίες μεταβολές.

B) τις συγκεντρώσεις ισοτόπων άνθρακα στην ατμόσφαιρα και το πώς μεταβάλλονται χρονικά κατά το παρελθόν διότι υπάρχουν μεγαλύτερες πηγές άνθρακα από τον Άνθρωπο στην Βιόσφαιρα).

Δεν φαίνεται ν' απασχολεί πολλούς το πόσο «στέρεη» είναι η υπόθεση ότι οι ανθρωπογενείς εκπομπές ρύπων είναι υπεύθυνες και σε ποιο ποσοστό για την άνοδο της θερμοκρασίας κατά 1,1 βαθμούς Κελσίου από το 1750 μ.χ. και μετά.

Κατά το ισοζύγιο άνθρακα (2020), οι ανθρωπογενείς εκπομπές CO₂ απορροφώνται περίπου κατά 44% , 30% , 22% από ατμόσφαιρα, ξηρά, ωκεανούς αντίστοιχα.

Το Κλίμα δεν περίμενε τον Άνθρωπο και τις εκπομπές του για ν' αλλάξει μετά το 1750μχ. (οι αρχαίοι ημών πρόγονοι φορούσαν χλαμύδα, οι Βαβυλώνιοι οι Αιγύπτιοι απεικονίζονται με λιγοστά ρούχα, η Γροιλανδία εποικίστηκε από Νορβηγούς-Δανούς μόλις πρασίνισε από την αύξηση της θερμοκρασίας μεταξύ 800-1300μχ κλπ.)

Ο Εγωισμός και η Αφέλεια περί Ανθρωπόκainου Αιώνα και η Νέο-Πτολεμαϊκή Αντίληψη του Ανθρώπου ως «κέντρου της Βιόσφαιρας», έχει κάνει το βασικό αγαθό της Ενέργειας είδος πολυτελείας.

2021-11-29 10:05:09

Κλιματικές κακοτοπιές...

1) Η εκδίκηση του βενζινο-ντιζελο-κινητήρα:

Ογκομετρική ενεργειακή πυκνότητα: 14,5 MWh/m³

Τι θα γίνει με την ηλεκτροκίνηση σε ακραίες καταστάσεις (χιονιάς, καύσωνας, ανηφόρες και κακοτοπιές σε κακοτράχαλα βουνά) ? Ποια η συμπεριφορά και οι αντοχές της ηλεκτρικής μπαταρίας σε τέτοιες καταστάσεις ?

Πολύ φοβάμαι ότι ορισμένοι οδηγοί θα μάθουν το παραπάνω νούμερο με τον σκληρό τρόπο και κατόπιν εορτής... στον παράδεισο.

2) Δεν μπορεί ο κλιματικός νόμος να απαγορεύει μία μορφή ενέργειας (πχ. καυστήρες πετρελαίου). Είναι κατάχρηση εξουσίας καθώς μειώνει τους βαθμούς ελευθερίας. Μπορεί όμως να φορολογήσει τους ρύπους κάθε μορφής ενέργειας. Με την ίδια λογική θα πρέπει να επιτρέπονται και τα υβριδικά αυτοκίνητα και μετά το 2030.

3) Carbon Capture Utilization & Storage στην Πτολεμαΐδα. Μήπως θα ήταν προτιμότερο για το περιβάλλον και την οικονομία μας να εξάγουμε την τεχνογνωσία αυτή και να μην κλείσουμε το εργοστάσιο? Δλδ. μπορούμε να εξοικονομήσουμε περισσότερους ρύπους για τον πλανήτη εξαγοντας την τεχνογνωσία CCUS παρά βάζοντας λουκέτο στο εργοστάσιο λιγνίτη.

4) Αν το 2100 μ.χ., RCP=8,5 W/m² (απαισιόδοξο σενάριο) και T=2,1 °C , τότε για το χρονικό διάστημα 2020μχ-2100μχ ισχύει: (8,5W/m²)/(2,1°C-1,2°C)=9,45 W/(m²*°C)

Για προσπίπτουσα ηλιακή ισχύ στο έδαφος (παγκόσμια σταθερά) 237 W/m², ισχύει: 237/9,45= 25,1°C (Κανονικές Συνθήκες)

Βάση (παγκόσμια σταθερά): Προσπίπτουσα ηλιακή ισχύ στο έδαφος 237 W/m² =

1 GW/4,22 km² (πυρηνικό εργοστάσιο 1 GW με capacity factor=92,5% κάθε 3,9 km²)

Επιπλέον: RCP (Representative Concentration Pathways) (2100 μχ)= 8,5 W/m² (απαισιόδοξο σενάριο)

(c.f. 100%), 8,5 W/m² = 1MW/117,65 στρ. = 8,76 GWh/(117,65 στρ. * έτος)= 75 MWh/(στρ.*έτος)

(c.f. 25%), PV: 1MW/15 στρ. = 1,45 GWh/(15 στρ. * έτος)= 97 MWh/(στρ. * έτος) (ίδια τάξη μεγέθους)

Δλδ. θεωρητικά αν προσθέσουμε επιπλέον PVs σε όλο τον πλανήτη θα καταστραφούν τα ανώτερα θηλαστικά ενώ όταν υπάρχει ως βάση ένα πυρηνικό εργοστάσιο 1GW κάθε 4 km² δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα. Έχει κοινή λογική ?

Ακόμα, πόσο εγκλωβίστηκε η ηλιακή ακτινοβολία μέχρι σήμερα σε W/m² ?

5) Οι ΑΠΕ είναι φθηνότερες εφόσον παραχθεί η ενέργεια. Άρα πρέπει να πολλαπλασιαστεί με την πιθανότητα να παραχθεί η ενέργεια (κόστος στοχαστικότητας).

PV: capacity factor: 25%

Τιμή δημοπρασίας /(MWh*25%) = 4 * τιμή δημοπρασίας /MWh (χωρίς αποθήκευση)

Χερσαία Αιολικά: capacity factor: 33%

Τιμή δημοπρασίας /(MWh*33%) = 3 * τιμή δημοπρασίας /MWh (χωρίς αποθήκευση)

Στην αποθήκευση της ανανεώσιμης ενέργειας c.f.=100%

6) 413 μέρη στο εκατομμύριο (ppm) CO₂ στην ατμόσφαιρα δεν μοιάζει τόσο μεγάλη συγκέντρωση ώστε να δρά ως «κουρτίνα εγκλωβισμού» της ηλιακής ακτινοβολίας.

7) Και αν η υπερθέρμανση δεν οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στον Άνθρωπο (το 1ο ερώτημα που πρέπει ν' απαντηθεί), που οφείλεται ? (το 3ο ερώτημα που πρέπει ν' απαντηθεί και το πλέον δύσκολο)

Πως θα γίνει η Ανθρώπινη Προσαρμογή στην παρατηρούμενη Υπερθέρμανση ? (το 2ο ερώτημα που πρέπει ν' απαντηθεί)

Πολύ φοβάμαι ότι ο Ανθρωπόκαινος Αιώνας είναι μία καλοστημένη προωθούμενη πολιτική και οικονομική agenda (ίσως πηγάζει από το δόλο μερικών εκμεταλλευόμενων την άγνοια των πολλών) προκειμένου τα 11 εκ. δολ./ min των επιχορηγήσεων σε ορυκτά καύσιμα (5,8 τρις. δολ./έτος) να αντικατασταθούν από τα 10,8 εκ. δολ./min (170 τρις. δολ. στο χρ. διάστημα 2020-2050) των ΑΠΕ-Εξ.Εν. όσο το δυνατόν πιο σύντομα. Υπάρχει δλδ. δόλου ευκαταφρόνητο οικονομικό έπαθλο (follow the money).

Δλδ. η συζήτηση ενδέχεται να αφορά σε πρώτο βαθμό τον οικονομικό καταμερισμό της Ενεργειακής Μετάβασης και σε δεύτερο βαθμό τον τρόπο Ανθρώπινης προσαρμογής στην παρατηρούμενη Υπερθέρμανση και στα αρνητικά που αυτή επιφέρει.

2021-11-29 10:10:22

Ενεργειακή μετάβαση: Πιο γρήγορα ή πιο αργά;

1. Η κρίση οφείλεται στην Αβεβαιότητα για το αν ο Αιώνας μας είναι Ανθρωπόκαινος ή όχι και πόσο (και όχι στην εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα).
2. Όσο η Αβεβαιότητα (και όχι η εξάρτηση) αυτή διαιωνίζεται, θα υπάρξουν και άλλες παρόμοιες κρίσεις.
3. Η μόνιμη λύση είναι οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας με αποθήκευση ενέργειας (και η πυρηνική σύντηξη), διότι παράγουν τον πιο φθηνό ηλεκτρισμό και δεν είναι εκτεθειμένες στις διεθνείς διακυμάνσεις των τιμών των εισαγόμενων καυσίμων.
4. Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (Green Deal) (άρα και ο παρών Κλιματικός Νόμος) έχει ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΗ ΒΑΣΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ. Η ενεργειακή μετάβαση πρέπει να επιταχυνθεί εμπροσθοβαρώς για όλους μέχρι το 2030. Από παγκόσμια ένταση ενέργειας 239 Kg CO₂/MWh (1990) (πρωτογενούς κατανάλωσης ενέργειας) σε 225 Kg CO₂/MWh (2019), σε 115 Kg CO₂/MWh (2030) και σε 85 Kg CO₂/MWh (2050). (Fit for 115, 2030). Η ανθρώπινη εκπονή λειτουργεί ως ελκυστής με 263 Kg CO₂/MWh.
5. Χώρα Πρότυπο στα παραπάνω αποτελεί η Νορβηγία που και παράγει 4 εκ. βαρέλια πετρελαίου ημερησίως και καταφέρει να παρουσιάζει (μέσα στις 5 καλύτερες χώρες του δυτικού κόσμου από άποψη έντασης ενέργειας) ένταση ενέργειας μικρότερη από 85 kg CO₂/MWh και το 1990 και το 2019.

6. Αποδεικνύεται ότι χρειαζόμαστε για την ενεργειακή μετάβαση ετησίως το 2% περίπου του παγκόσμιου ΑΕΠ (Gross World Product, 87,4 trillion USD__2019) (Γιουβάλ Νόα Χαράρι, Ισραηλινός φιλόσοφος-στοχαστής) δλδ. 1,75 trillion USD ετησίως δλδ. οι επιδοτήσεις ορυκτών καυσίμων – ενεργειακής μετάβασης πρέπει να έχουν αναλογία 70%-30% αντιστοίχως. Συνεπώς στην Ελλάδα η ενεργειακή μετάβαση αντιστοιχεί σε 4,2 δις. δολ. ετησίως.

Παρατηρήσεις:

A) Αν αποδειχθεί όμως ότι ο Αιώνας μας δεν είναι Ανθρωπόκαινος θ' αναζητηθούν ΠΟΙΝΙΚΕΣ ευθύνες από τους εμπλεκόμενους για διασπορά ψευδών ειδήσεων και ΔΙΑΦΥΓΟΝΤΑ ΚΕΡΔΗ.

Για να μην γίνουμε «ΟΙ ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΗΛΙΘΙΟΙ» της Ιστορίας προπαγανδίζοντας εν αγνοία μας τον ενδεχόμενο δόλο των λίγων με οικονομικό έπαθλο τις ετήσιες επιδοτήσεις των ορυκτών καυσίμων για τρεις δεκαετίες...

Δεν μπορούμε να φορολογούμε πόσο μάλλον να υπερφορολογούμε επειδή «υποπτεύομαστε» ότι η εξάλειψη των Ανθρωπογενών Εκπομπών Ρύπων είναι η Λύση στο πρόβλημα της παρατηρούμενης Υπερθέρμανσης.

B) ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, Ο ΑΝΘΡΩΠΟΚΑΙΝΟΣ (ή ΜΗ) 21ος ΑΙΩΝΑΣ είναι θέμα ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (ΚΥΣΕΑ).

(Δεν μπορεί να ξεκινά η Εθνική Επιστημονική Επιτροπή - CLIMPACT τα forum Διαλόγου με την Γεωργία, Τουρισμό, Πλημμύρες αντιστοίχως και όχι με τον Ανθρωπόκαινο (ή μη) Αιώνα. Αυτό δείχνει βαρύτητα στην καταπολέμηση του προβλήματος και όχι στην αναζήτηση των αιτιών του και άρα προχειρότητα και βιασύνη στην εκπόνηση του κλιματικού νόμου. Δλδ. τον Κλιματικό Νόμο δεν τον εισηγήθηκε η Εθνική Επιστημονική Επιτροπή αλλά είναι τυφλή υιοθέτηση του Green Deal. Χώρια που οι προβολές στο youtube κανάλι είναι μόνο 200 προβολές κάθε φορά δλδ. μικρή συμμετοχή.)

Ο Ελληνισμός είναι πολύ σοβαρή υπόθεση για ν' αφανιστεί προς χάριν της Εδέμ της Κλιματικής Ουδετερότητας.

Γενικά, προσπαθούμε να είμαστε χρήσιμοι και όχι αρεστοί!

2021-12-01 08:54:34

Νομίζεται ότι ο μέσος Έλληνας μπορεί να αγοράσει καινούργιο αμάξι και δη ηλεκτρικό; Εδώ ελπίζουμε να μπορούμε στο εξοικονομώ μπας και αλλάζουμε κουφώματα για να μην κρύνουν τα παιδιά μας.

2021-12-01 12:44:41

Θα έπρεπε αρχικά η αυτοκινητοβιομηχανία να καταφέρει αυτονομία των ηλεκτροκίνητων αντίστοιχη με τα βενζινο/πετρελαιοκίνητα και στη συνέχεια να δοθούν κίνητρα αντικατάστασης των παλιών τεχνολογίας οχημάτων...και όχι η κατάργηση όπως επιδιώκεται!!!!

Επίσης τα οχήματα που έχουν κινητήρα προδιαγραφών Euro6 θα πρέπει να εξαιρεθούν.

Τα οχήματα πολυτέκνων >7 θέσεων είναι συνήθως υψηλού κυβισμού και στην παρούσα χρονική στιγμή τα αντίστοιχα ηλεκτροκίνητα δεν παρέχουν αυτονομία μεγαλύτερη των 300-350χλμ (σε ιδανικές συνθήκες - εργοστασιακές δοκιμές)και το κόστος αγοράς τους κυμαίνεται από 30.000,00€ - 50.000,00€ (8-θέσια & 9-θέσια)"

2021-12-03 11:47:45

Μερικές εισαγωγικές παρατηρήσεις στο κείμενο της Αιτιολογικής Έκθεσης:

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Κεφ. 2. «Γιατί αποτελεί πρόβλημα»

...Ο στόχος αυτός απαιτεί ριζικές αλλαγές στον τρόπο παραγωγής και κατανάλωσης ενέργειας. Επιπλέον, η Ελλάδα λαμβάνοντας τα κατάλληλα μέτρα και πολιτικές για την προσαρμογή στην αναπόφευκτη αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη, θα αποκτήσει σημαντικό συγκριτικό πλεονέκτημα και αναμένεται να πετύχει τη μετάβαση με μικρότερο κόστος και κοινωνικά δίκαιο τρόπο, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα καλύτερη πρόσβαση σε διεθνείς χρηματοδοτικούς πόρους....

Στην παράγραφο αυτή μνημονεύεται μόνο η απαίτηση για αλλαγές στον τρόπο παραγωγής και κατανάλωσης ενέργειας και τα υπόλοιπα καλύπτονται από το αόριστο «με κατάλληλα μέτρα και πολιτικές...»

Εδώ πρέπει να γίνει σαφής αναφορά στους τομείς που σχετίζονται στενά με την ισορροπία των αερίων του θερμοκηπίου (ΑτΘ) και ιδιαιτέρως με τη Γεωργία, η οποία (ολόκληρη η διαδικασία παραγωγής και μέχρι την κατανάλωση) συμβάλλει στο 50% των εκπομπών ΑτΘ, εισάγοντας από το σημείο αυτό έννοιες όπως η «Γεωργία άνθρακα» .

Κεφ.7 «Σημειώστε ποιοι από τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση»

Λείπουν οι στόχοι: 1-Μηδενική φτώχεια και 7-Φτηνή και καθαρή ενέργεια, οι οποίοι εξυπηρετούνται από τη υιοθέτηση του μοντέλου της βιώσιμης γεωργίας που στοχεύει στη μείωση των εκπομπών άνθρακα (Γεωργία άνθρακα-carbon farming)."

2021-12-04 09:05:07

Μπράβο

2021-12-06 23:35:46

Ανοησίες περιβαλλοντικής νεοθρησκοληψίας, οριστικής αποβιομηχανοποίησης, κυβερνητικό οικογενειοκρατικό deal εισαγωγής γερμανικής σαβούρας, ενώ έχουμε κλείσει προ πολλού τις Ελληνικές βιομηχανίες.

2021-12-07 15:09:55

Ανθρωπόκαινος Αιώνας (20-21ος): Σωστό ή Λάθος ;

Προβλέψεις από το παρελθόν...

Έχοντας υπόψη τις κλιματικές μεταβολές από τα 542 Myrs πριν από σήμερα (π.α.σ.) και τα διαγράμματα (κύκλοι του Milankovitch) καθώς και τα projects ice cores Greenland GISP2 (Alley,2000) , Antarctica Vostok, EPICA DomeC ice cores καθώς και τα διαγράμματα που προκύπτουν από αυτά (Dansgaard-Oeschger cycles, Younger dryas κλπ.), διαπιστώνουμε τα παρακάτω σχετικά με το κλίμα:

Στο Ολόκαινο εδώ και 10000 έτη ζούμε σε περιοχή υψηλών θερμοκρασιών (μεσοπαγετώδης περίοδος με μικρές διακυμάνσεις) παρόμοιες με αυτές πριν 130000 έτη που κράτησε περίπου 7000 έτη (132kys-125kys). Από τότε και μέχρι 18000 π.α.σ. μεσολάβησε μία παγετώδης περίοδος(115 kys -18 kys) που κράτησε δλδ. περίπου 100.000 χιλ. έτη. Επίσης παρατηρούμε από τα διαγράμματα ότι οι μεσοπαγετώδεις περίοδοι διαρκούν λιγότερο (7-10kys) απ' ότι οι παγετώδεις περίοδοι (100 kys). Δλδ. περισσότερες πιθανότητες υπάρχουν να εισέλθουμε στο εγγύς μέλλον σε παγετώδη περίοδο.

Πριν από το 18000 π.α.σ. τα παγόβουνα έφταναν στο ύψος της ιβηρικής χερσονήσου και η δενδρώδης βλάστηση ξεκινούσε από τα βόρεια σύνορα της σημερινής Ισπανίας και κάτω. Από αυτό το γεωγραφικό πλάτος και πάνω ήταν permafrost εδάφη και παγετώνες ύψους τουλάχιστον 3 km. (Ισουψή παγετώνων 10000 π.χ. Weichsel- Würm- Glaciation).

Η παγκόσμια θάλασσα ανέβαζε την στάθμη της λόγω αύξησης της θερμοκρασίας και τήξης των παγετώνων κατά 140m/(18000-6000 π.α.σ.)=1,16 cm/έτος μ.ο. από το 16000 π.χ. έως το 4000 π.χ.

Δλδ. το Αιγαίο είχε χαμηλότερη στάθμη υδάτων κατά 125-150m το 16000 π.χ. και το 4000 π.χ. σταθεροποιήθηκε πια το φαινόμενο στα σημερινά επίπεδα υδάτινης στάθμης. Τα γεωλογικά δεδομένα συμφωνούν και με την Αρχαία Ελληνική Γραμματεία διότι σε αυτήν περιγράφονται οι κατακλυσμοί του Δευκαλίωνα (μετά το 11000π.χ.), του Ωγύγου (μεταξύ των ετών 12500π.χ. & 10500π.χ.) και του Δαρδάνου (2 φάσεις) (12500π.χ. & 5600π.χ. αντιστοίχως) όσο και το υδρογεωλογικό φαινόμενο Αχελώου-Εχινάδων (14000 π.χ. – 4000 π.χ). Απόδειξη για την συνέχεια και την παλαιότητα της (προφορικής έστω) Ελληνικής Γλώσσας.

Α) Ο κατακλυσμός του Δευκαλίωνα έχει σχέση με τον Κορινθιακό κόλπο και την Θεσσαλία

Β) Ο κατακλυσμός του Ωγύγου έχει σχέση με την Αττική κυρίως και δευτερευόντως με την Βοιωτία (9.500 π.Χ.(Πλάτων), 2.136 π.Χ. (Βάρρων) και 1.796 π.Χ (Αφρικανός))

Γ) Ο κατακλυσμός του Δαρδάνου (2 φάσεις) έχει σχέση με την Μαύρη Θάλασσα και το Αιγαίο (κατακλυσμός της Σαμοθράκης)

Οι 6 γενιές Θεών (Ήσιδος, Θεογονία) συμβαδίζουν με την συγκεκριμένη γεω-υδρολογική περίοδο (16000 π.χ. - 4000 π.χ.). π.χ. ο Απόλλων ανήκει στην 6η (νεότερη) γενιά αφού γεννήθηκε στην Δήλο που έγινε όμως νησί γύρω στο 4000 π.χ. (πλήρωση με νερά του αυχένα Μυκόνου).

Η Τιτανομαχία (η επικράτηση των «καλών Ολύμπιων» έναντι των «σκοτεινών» Τιτάνων-Γιγάντων) πρέπει να συμβολίζει ή την Έναρξη Τήξης των Παγετώνων (16000 π.χ.) ή την Σταθεροποίηση της στάθμης της θάλασσας (4000 π.χ.) (το πιθανότερο) διότι οι δύο αρχαιότεροι μυθικοί βασιλιάδες της Αθήνας (Κέκροπας και Κραναός) ήταν παρόντες στην φιλονικία της Αθηνάς και του Ποσειδώνα για την Αθήνα και ο κατακλυσμός του Δευκαλίωνα (μετά το 11000 π.χ. και πριν το 5600 π.χ.) έγινε επί βασιλείας Κραναού. Καλλιεργήσιμη ελιά (το δώρο της Αθηνάς) δεν παρουσιάζει απολιθώματα πριν το 5500 π.χ.

Κατά την ίδια περίοδο ο Άνω Παλαιολιθικός κάτοικος του Αιγαίου χώρου προσευχόταν στους καλούς θεούς της 4ης γενιάς (Δίας, Ποσειδών κλπ.) να τους βοηθήσει με την άνοδο των νερών (βυθισμένη Αιγίδα). Μετά την κλιματική σταθεροποίηση γύρω στο 4000 π.χ., οι «κακοί» θεοί νικήθηκαν από τους «ευεργέτες» θεούς, κυρίως τους Ολύμπιους (4η Γενιά και νεότερες). Από τότε και μετά, ο ανταγωνισμός μεταξύ των Θεών του Ολύμπου αφορά μία «ανακατανομή» της δικαιοδοσίας των Θεών. Στις νέες κλιματικές συνθήκες οι άνθρωποι χρειάζονται περισσότερες βροχοπτώσεις (ξηρές περιόδους). Ο Δίας αντικαθιστά τον Ποσειδώνα. Η «θεοποιημένη ατμόσφαιρα» αντικαθιστά την «θεοποιημένη υδρόσφαιρα-λιθόσφαιρα».

Κατά την χρ. περίοδο 2100 π.χ. μέχρι σήμερα το GISP2 ice core project παρουσιάζει 4 περιοχές θερμοκρασιακών μεγίστων (υψίθερμων)

1) την Μινωική - Μυκηναϊκή θερμή περίοδο (1600-1200 πχ) (Κλιματικό Optimum 5000πχ-1200πχ)

2) την Κλασική -Ρωμαϊκή θερμή περίοδο (500πχ - 100 μχ)

3) την Μεσαιωνική (Medieval) θερμή περίοδο (800-1100 μχ)

4) την Σύγχρονη (Modern) θερμή περίοδο (1750-2020 μχ).

1) Στην Μυκηναϊκή θερμή περίοδο γίνονταν κάθε 30 έτη (ο Κρόνος στον Αστερισμό του Ταύρου) το ταξίδι στην Αμερικανική Ήπειρο (Κρόνος-Άτλας-Ωκεανός 2450πχ, Ηρακλής ο Θηβαίος 1300 πχ.) στο New Foundland του Καναδά (στον κόλπο του Αγ. Λαυρεντίου όπως περιγράφει ο Πλούταρχος το 75μχ το ταξίδι μετ' επιστροφής του Καρχηδόνιου που έλαβε χώρα το 56-58 μ.χ.). Από την ίδια περίοδο είναι και ο χάρτης του Piri Reis (1513 μχ) που δείχνει χαρτογραφημένο μέρος της ακτής της Ανταρκτικής χωρίς πάγο!. Επίσης χρησιμοποιείται ελαφρύς ρουχισμός.

2) Στην Κλασική - Ρωμαϊκή θερμή περίοδο είχαμε χλαμύδες και γενικά ελαφρύ ρουχισμό.

3) Στην Μεσαιωνική (Medieval) θερμή περίοδο είχαμε τα ταξίδια των Vikings στην Αμερικανική Ήπειρο ακολουθώντας παρόμοια με των Μινωιτών διαδρομή.

4) Στην Σύγχρονη (Modern) θερμή περίοδο έχουμε συνδέσει την Βιομηχανική Επανάσταση και την εν γένει ανθρωπογενή εκπομπή CO₂,eq. με την παρατηρούμενη υπερθέρμανση των 1,1 °C από το 1750 μχ αγνοώντας όμως την Little Ice Age (1250-1750μχ, -0.5 °C), (-0,25 °C, 1500-1750μχ). Για να φτάσει το υψίθερμο της μυκηναϊκής περιόδου πρέπει να ανέβει η ατμόσφαιρα της Γροιλανδίας κατά 3,25 °C (με βάση αναφοράς το 1750μχ).

5)Επίσης λαμβάνει χώρα Dark Age (500-750μχ) με πτώση της θερμοκρασίας. Δεν είναι τυχαίο ότι η Ευρώπη αντιμετώπισε δύο επιδημίες μαύρης πανώλης στην Dark Age (730μ.χ.) και στην Little Ice Age (1331-1353μ.χ.)

Προς Έρευνα:

1. Ποιο είναι στατιστικά το διάστημα εμπιστοσύνης για να αυξηθεί η θερμοκρασία επιμηκύνοντας την μεσοπαγετώδη περίοδο ή να μειωθεί η θερμοκρασία με είσοδο σε νέα παγετώδη περίοδο ?

2.ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΗ ΕΙΣΟΔΟΣ ΣΕ ΠΑΓΕΤΩΔΗ ΠΕΡΙΟΔΟ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΧΙΛΙΑΔΩΝ ΕΤΩΝ? (πρόβλεψη GISP2 2700-2800μχ) ΘΑ ΕΙΝΑΙ Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ HOMO SAPIENS. (μαζική ανθρ. μετανάστευση από τις Αρκτικές και πλησίον Ανταρκτικής περιοχές στον Ισημερινό κλπ.)

Τελικά το κλιματικό ζήτημα αντιμετωπίζεται ως Αξίωμα αντί για Θεώρημα.

Ειδικά στην Ελλάδα, δεν έχουμε καμία αίσθηση του χώρου και του χρόνου!.

ΟΕΘΝΙΚΟΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ ΑΓΝΟΕΙ ΤΗΝ ΠΡΟΙΣΤΟΡΙΑ (ΦΥΣΙΚΟΓΕΩΛΟΓΙΚΗ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΓΕΝΕΤΙΚΗ) ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΑΙΓΑΙΑΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΕΣΗ & ANΩ ΠΑΛΑΙΟΛΙΘΙΚΗ – ΜΕΣΟΛΙΘΙΚΗ - ΝΕΟΛΙΘΙΚΗ & ΕΠΟΧΗΣ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ!!!

Συμπεριφερόμαστε σαν να έχουμε πέσει σε τούτο τον ΤΟΠΟ (τον ΠΕΡΙΟΥΣΙΟ) με αλεξίπτωτο στις απαρχές της Βιομηχανικής Επανάστασης (1750μχ)!

ΤΕΛΟΣ, ΤΟ ΚΛΙΜΑΤΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΥ ΔΥΣΚΟΛΟΤΕΡΟ ΑΠ'ΟΣΟ ΓΕΝΙΚΑ ΕΙΝΑΙ ΠΙΣΤΕΥΤΟ ΚΑΘΩΣ Η ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΑ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΑΞΙΟΠΙΣΤΑ ΚΛΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ ΩΣΤΕ ΝΑ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΖΤΕΙ ΚΑΤΑΛΛΗΛΑ & ΕΓΚΑΙΡΩΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΓΕΤΩΔΗ ΠΕΡΙΟΔΟ!!!

2021-12-08 15:34:51

Δεν υπάρχει σαφήνεια σε σχέση με το υφιστάμενο ή το μελλοντικό ΕΣΕΚ και τις προβλέψεις του καθενός. Πιο συγκεκριμένα, θα ληφθούν υπόψη οι προβλέψεις του υφιστάμενου ΕΣΕΚ για τους ενδιάμεσους στόχους του κλιματικού νόμου ή το υφιστάμενο ΕΣΕΚ θα αναθεωρηθεί λαμβάνοντας υπόψη τους ενδιάμεσους στόχους που τίθενται για το 2030 και 2040. Χρειάζεται έτσι σαφήνεια όσον αφορά

τα σενάρια επάνω στα οποία θα βασιστούν οι στόχοι γιατί βρισκόμαστε σε φάση αρχικής μετάβασης και πρέπει οι στόχοι να είναι εναρμονισμένοι απόλυτα (κλιματικοί και ενεργειακοί)."

2021-12-09 08:56:16

Ανθρωπόκαινος Αιώνας (20-21ος): Σωστό ή Λάθος ; (2)

(συνέχεια από προηγούμενο σχόλιο...)

(Υποβολή αίτησης χρηματοδότησης στο HORIZON από το ΚΥΣΕΑ)

1) Αν ο Αιώνας μας ΔΕΝ είναι Ανθρωπόκαινος, τότε αργά ή γρήγορα (θέμα χρόνου) η θερμοκρασία θα πέσει κατά $\Delta T = -6$ ως -8 °C, T αναφοράς=15°C) και θα εισέλθει ο πλανήτης σε παγετώδη περίοδο, και το Ανθρώπινο γένος θα χρειαστεί πολλές περισσότερες ΑΠΕ και ΕΞΕ και θα καταναλώνει πρωτογενώς πολύ περισσότερη ενέργεια από αυτή που καταναλώνει σήμερα (170-171 PWh, 2019) για ν' ανταπεξέλθει του ψύχους.

Εφόσον ισχύει, η χρηματιστηριακή τιμή του CO2 είναι δλδ. στις μέρες μας ΥΠΕΡΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ.

2) Αν πάλι ο Αιώνας μας ΕΙΝΑΙ Ανθρωπόκαινος,

τότε το CO2 δεν είναι ρυθμιστής της θερμοκρασίας μόνο προς τα πάνω αλλά και προς τα κάτω, και θα χρειαστεί ένα ποσοστό Χ% της πρωτογενούς κατανάλωσης ενέργειας να προέρχεται από ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ (Χ%<83%) για να ΜΗΝ εισέλθουμε σε παγετώδη περίοδο με τίμημα την ρύπανση του περιβάλλοντος που προκαλεί.

(Με κατανάλωση ενέργειας κατά 83% προερχόμενη από ορυκτά καύσιμα, η ατμοσφαιρική ρύπανση είναι υπεύθυνη για περίπου 7 εκ. πρόωρους θανάτους ετησίως.)

Πάλι τότε, η χρηματιστηριακή τιμή του CO2 είναι στις μέρες μας ΥΠΕΡΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ (αλλά σε μικρότερο βαθμό από την 1η περίπτωση).

2021-12-13 11:04:00

Απόθεμα εφεδρείας ΑΠΕ-ΕΞΕ για πρόληψη Παγετώδους Περιόδου με ρυθμό ενεργειακής μετάβασης 2% από το 2021μχ έως το 2230μχ.

Τέλος, σύμφωνα με τον χάρτη ενεργειακής μετάβασης του Διεθνούς Οργανισμού Ενέργειας έως το 2050, το μερίδιο από τα ορυκτά καύσιμα θα μειωθεί από σχεδόν 80 τοις εκατό σε περίπου 20 τοις εκατό. Δλδ. $(1-4,7\%)^{29} \cdot 81\% = 20\%$

Αντί να πάμε σε 20% στο μερίδιο από ορυκτά καύσιμα το 2050 (2050-2021=29 έτη) με ρυθμό ενεργειακής μετάβασης σε ΑΠΕ-ΕΞΕ= 4,7 % που είναι πολύ μεγάλο και προκαλεί αστάθεια των τιμών, με όσα είπαμε στα προηγούμενα (ούτε το CO2 είναι ρυθμιστής της θερμοκρασίας προς τα πάνω ή προς τα κάτω ούτε ο Αιώνας μας είναι Ανθρωπόκαινος –αν και για την Ανθρωπότητα το τελευταίο θα ήταν προς το οικονομικό συμφέρον της-), θα μπορούσαμε να πάμε σε πιο λελογισμένη μετάβαση σε 109 έτη (2130 μχ) με ρυθμό αντικατάστασης σε ΑΠΕ-ΕΞΕ = 2 %. Δλδ $(1-2\%)^{109} \cdot 81\% = 0,9\%$ (μερίδιο ορυκτών καυσίμων <1%, 2130μχ).

Αφού το 2130 μχ θα έχουμε απαλλαγεί λελογισμένα από τα ορυκτά καύσιμα θα πρέπει να συνεχίσουμε την αύξηση των ΑΠΕ-ΕΞΕ (ως απόθεμα εφεδρείας για πρόληψη) για ν' αντιμετωπίσουμε τυχόν Παγετώδη Περίοδο με πτώση θερμοκρασίας κατά 6-8 °C που κάποια στιγμή αργά ή γρήγορα θα επέλθει δίχως να μπορεί η Ανθρωπότητα να το αποτρέψει.

Ενδεικτικά με αύξηση 2% ΑΠΕ-ΕΞΕ σε παγκόσμιο επίπεδο, σε 100 έτη (2230μχ) θα έχει προστεθεί απόθεμα εφεδρείας για πρόληψη Παγετώδους Περιόδου, $1,02^{100} - 1 = 6,25$ φορές επιπλέον.

2021-12-15 18:35:10

Απόθεμα εφεδρείας ΑΠΕ-ΕΞΕ για πρόληψη Παγετώδους Περιόδου με ρυθμό ενεργειακής μετάβασης 2% από το 2021μχ έως το 2191μχ. (συνέχεια)...

Εναλλακτικά, για να συμβαδίσουμε και με τον χάρτη ενεργειακής μετάβασης του Διεθνούς Οργανισμού Ενέργειας, θα μπορούσαμε να πάμε σε πιο λελογισμένη ενεργειακή μετάβαση σε 70 έτη (αντί για 30 έτη, 2050, IEA) και τότε θα έχουμε: $(1-2\%)^{70} \cdot 81\% = 19,7\%$ (μερίδιο ορυκτών καυσίμων (ύπαρξη και χημικής βιομηχανίας) περίπου 20%, 2091μχ). Δλδ. 40 έτη αργότερα (2091μχ-2050μχ) θα επιτευχθούν οι στόχοι της ενεργειακής μετάβασης με ρυθμό 2% και όχι 4,7% όπως μας επιβάλλεται. Τα υπόλοιπα ως έχουν.

Προτείνονται (από Κομισιόν) επίσης αυστηροί κανόνες για τις εκπομπές μεθανίου από το φυσικό αέριο, το πετρέλαιο και τον άνθρακα, για μείωση των εκπομπών σε αυτούς τους τομείς κατά 80% έως το 2030 και για την ανάληψη δράσης για το μεθάνιο εκτός ΕΕ. Δλδ. $(0,835^9 = 19,7\%)$ ετήσια μείωση εκπομπών μεθανίου κατά 16,5% περίπου.

Δλδ. αγνοώντας επιστημονικές αλήθειες όπως η ύπαρξη Παγετωνικών Περιόδων στο Κλίμα της Γης υπερτιμολογείται ο ρυθμός μετάβασης κατά $4,7\%/2\% = 235\%$. (κατά 2,35 φορές). Η παραπάνω υπερτιμολόγηση του κλιματικού ζητήματος προκαλεί την εμφανιζόμενη αστάθεια τιμών.

Αν πρέπει να διατηρηθεί ο σημερινός ρυθμός ενεργειακής μετάβασης (4,7%) το υπόλοιπο $4,7\%-2\% = 2,7\%$ θα πρέπει να επιτευχθεί με νέα κεφάλαια και όχι από τα κεφάλαια της επιδότησης των ορυκτών καυσίμων που αντικαθίστανται με τις πράσινες τεχνολογίες.

2021-12-18 11:30:54

Το προτεινόμενο Σχέδιο Νόμου, στο εξής «Σχέδιο», αναφέρεται ουσιαστικά σε προσπάθεια μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, που παράγει η κατανάλωση ενέργειας από την ανθρώπινη δραστηριότητα. Καλό θα ήταν αυτό να διευκρινισθεί, εξ αρχής. Βεβαίως, αέρια του θερμοκηπίου (π.χ. μεθάνιο) παράγονται και από ανθρώπινες δραστηριότητες, που δεν έχουν σχέση με κατανάλωση ενέργειας, π.χ. κτηνοτροφία μηρυκαστικών ζώων για κρεατο-ή γαλακτο-παραγωγή. Το κλίμα εξαρτάται πολύ και από την προστασία της φύσης (π.χ. Διαχείριση υδάτων), κάτι που το Σχέδιο αγνοεί."

2021-12-21 14:01:56

Αντί Μόνιμου Μηχανισμού Ενεργειακών Επιδοτήσεων με ορίζοντα 10-ετίας

Εν κατακλείδι, αν εφαρμοστούν τα παρακάτω και τροποποιηθεί κατάλληλα ο Εθνικός Κλιματικός Νόμος θα κοστίσει λιγότερο από τον Σχεδιαζόμενο Μόνιμο Μηχανισμό Ενεργειακών Επιδοτήσεων με ορίζοντα 10-ετίας.

Για να πάψουμε να είμαστε το ΠΕΙΡΑΜΑΤΟΖΩΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ (χωρίς εγχώριο ενεργειακό πόρο βάσης πλην Υ/Η, με ενεργειακή εξάρτηση από εισαγωγές, χωρίς βαριά βιομηχανία, χωρίς διμερείς συμβάσεις και εξαρτημένοι από spot αγορά, με δυσχερή μακροοικονομικά-δημοσιονομικά μεγέθη κλπ.)

Άλλοι δύο χειμώνες σαν του 2021-22, και θα αγοράσουμε με τις ενεργειακές επιδοτήσεις πυρηνικό αντιδραστήρα 1,2 GW με κύκλο ζωής 65-85 έτη!. (Αν συνολικά το χειμώνα 2021-2022 στην ΕΕ-27 χρειαστούν με πρόχειρους υπολογισμούς συνολικές ενεργειακές επιδοτήσεις 350 δις. ευρώ, τότε με οικονομική κλειδα Ελλάδας 1,22% στην ΕΕ-27 (2021), έχουμε 350 δις. ευρώ *1,22%= 4,27 δις. ευρώ δλδ. δεν χρειάζεται να έλθει άλλος παρόμοιος χειμώνας για να αγοράσουμε τον πυρηνικό αντιδραστήρα 1,2 GW!, 92,5%*8760h*1,2 GW*75yrs=729,27 TWh. Τώρα με αυτές τις επιδοτήσεις στηρίζονται μόνο 4270/(165 ή 300 €/MWh)=25,9 έως 14,2 TWh.) Γενικά ήταν προς το συμφέρον του ελληνικού λαού τα χρήματα αυτά να κατευθυνθούν ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΑ σε επενδύσεις (π.χ. γεωθερμία υψηλής ενθαλπίας, 74,3%*8760h*0,6GW*25yrs=97,6 TWh ακόμη και με Capex= 4270/600=7,1M€/MW) και όχι ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ σε «κάψιμο χρημάτων» -επιδοτήσεις.!

Συνοπτική Ανακεφαλαίωση:

1) Η Υπόθεση Εργασίας περί Ανθρωπόκρινου Αιώνα να περάσει στο ΚΥΣΕΑ αντί του ΥΠΕΝ ως θέμα Εθνικής Ασφάλειας. Η ύπαρξη Παγετωνικών Περιόδων στο Κλίμα κάνει εξαιρετικά πιο σύνθετο τον Κλιματικό Νόμο απ' όσο πιστεύει τόσο ο Εθνικός όσο και ο Ευρωπαϊκός Νομοθέτης.

2) Αλλαγή βάσης αναφοράς στον Εθνικό Κλιματικό Νόμο και στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία σε kg CO₂/MWh Πρωτογενούς Κατανάλωσης Ενέργειας. Το Fit for 55% πρέπει να γίνει Fit for 115 kg CO₂/MWh το 2030 (εμπροσθοβαρής και παγκόσμιος δεσμευτικός στόχος) για να γίνει κοινά αποδεκτός από το σύνολο των χωρών του πλανήτη. Μία ετήσια μείωση CO₂ (0,93¹¹=45%, 2019-2030) 7%, δεν την αντέχει ούτε η ΕΕ-27 (-24,6%/29έτη=-0,85%,1990-2019, 7%/0,85%=823% δλδ. ο ρυθμός ακολουθεί το ποσοστό ακρίβειας των ενεργειακών προϊόντων άνθρακα HE-ΦΑ!!!). Δλδ. 0,115tnCO₂/MWh*170 PWh =19,55 GtCO₂ ή 19,55/36,4=53,7% ή μείωση (1-53,7%)=46,3% το 2030 για ΟΛΟ ΤΟΝ ΠΛΑΝΗΤΗ (ceteris paribus, 2019). Λογικά οι ενεργειακές τιμές θα μειωθούν κατ' αυτό τον τρόπο κατά 7%/2%=350%.

3) Αν το ανθρωπογενές CO₂ είναι το αίτιο της θερμοκρασιακής μεταβολής, τότε που οφείλονται οι μεταβολές του Κλίματος που έχουν βρεθεί επιστημονικά πριν την έναρξη της Βιομηχανικής Επανάστασης το 1750 μ.χ. και γιατί αποσιωπώνται? Ηλιακή Ακτινοβολία και Θέση. Κινήσεις της Γης στο Ηλιακό Σύστημα ως συνάρτηση του Χρόνου (περαιτέρω έρευνα στο Horizon).

4) Παραδοχή της επιστημονικής αλήθειας της ύπαρξης στο Κλίμα Παγετωνικών Περιόδων με περίοδο χιλιάδων ετών. Αν το ανθρωπογενές CO₂ είναι ρυθμιστής της θερμοκρασίας (προς τα πάνω) είναι και ρυθμιστής αποτροπής Παγετωνικών Περιόδων (προς τα κάτω). Δλδ. υπάρχει ελάχιστο κατώφλι ανθρωπογενών εκπομπών CO₂ για την αποτροπή τους (320-350 ppm CO₂, atm.). Η Πρόληψη αυτή θα μειώσει την χρηματιστηριακή τιμή του CO₂ (εφόσον έχει και θετική προσφορά-όφελος).

Όσο η συγκέντρωση CO₂, CH₄ στην ατμόσφαιρα δεν άλλαξε σημαντικά (CO₂, 170ppm-300ppm) τα τελευταία 800.000 έτη (πριν το 1750μχ), σε αυτό το χρονικό διάστημα είχαμε μέχρι και παγετώδεις περιόδους.

Τα θέματα 1) έως και 4) είναι Επιστημονική Αλήθεια. Δεν μπορούν ν' αμφισβητηθούν.

Το θέμα 5) (θα έπρεπε να) είναι προς διερεύνηση στην Συμμετοχική Δημοκρατία.

5) Υπάρχουν ενδείξεις που αποσιωπώνται ότι το ανθρωπογενές CO₂ ΔΕΝ είναι το αίτιο - ρυθμιστής της θερμοκρασίας. Μπορεί να γίνει συμβιβασμός του ρυθμού ενεργειακής μετάβασης από τα ορυκτά καύσιμα με ετήσιο ρυθμό 2% αντί 4,7% όπως προτείνεται (19%=81%*0,953³⁰, 2050). Η διαφορά 2,7% μπορεί να προέλθει από νέα κεφάλαια και όχι από τις επιδοτήσεις των ορυκτών καυσίμων. Οι ετήσιες επιδοτήσεις των ορυκτών καυσίμων είναι 5,8 τρις. δολ. (2020) δλδ. 11 εκ. δολ. /min. Με αυτό τον τρόπο θα μειωθεί η αυξητική τάση των τιμών (περαιτέρω έρευνα στο Horizon).

α) Ο Άνθρωπος ως Κέντρο του Κόσμου έχει ήδη αποδειχθεί ψευδής Υπόθεση Εργασίας δύο φορές (Γεωκεντρικό πλανητικό σύστημα για Αιώνες, Νευτώνεια Μηχανική με παρατηρητή των φυσικών φαινομένων τον Άνθρωπο αντί της Θεωρίας της Σχετικότητας με παρατηρητή το Φως για δύο και πλέον Αιώνες).

β) «Εγκλωβισμένη» ακτινοβολία σε W/m² ως ο ΒΑΣΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΥ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ από τα ανθρωπογενή θερμοκηπιακά αέρια: 2,29 W/m² (1750μχ-2011μχ). Δλδ. 2,29/235=1% της απορροφούμενης ακτινοβολίας από ατμόσφαιρα και έδαφος. Εκτιμάται αύξηση 0,3 W/m² ανά 10-ετία λόγω ανθρωπογενούς CO₂.

γ) Τα καταναλωτικά ενεργειακά ποσά του ανθρώπινου γένους (που προκαλούν τις ανθρωπογενείς εκπομπές, 170-171 PWh, 2019) είναι αμελητέα σε σχέση με τα ενεργειακά ποσά που διακινεί η υπόλοιπη Βιόσφαιρα.

Απορροφούμενη ακτινοβολία από έδαφος και ατμόσφαιρα: 237 W/m² (φυσική σταθερά από ισοζύγιο Ακτινοβολίας): (προσομοιάζει με πυρηνικό 1 GW)

237 W/m² ή πυρηνικό 1GW/4,22km² ή 1GW*8760h*92,5%=8103GWh/3,9km² ή 8311GWh/4km² (ετησίως)

ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΓΗΣ: 510.072.000 km²,

Πρωτογενής Ετήσια Παγκόσμια Κατανάλωση Ενέργειας από το Ανθρώπινο Γένος (2019): 171.000 TWh

237 W/m²= 120,887 PW (X 8760h/yr), 1058970/171 = 6193 φορές

8760h/6193 φορές = 1,4h (δλδ. σε λιγότερο από 1½ hr ο Ήλιος τροφοδοτεί με τόση ενέργεια όση καταναλώνει (πρωτογενώς) το ανθρώπινο γένος σε ένα έτος!).

RPC (8.5 W/m², απαισιόδοξο, 2100μχ): (προσομοιάζει με PV)

(c.f. 100%), 8,5 W/m² = 1MW/117,65 στρ. = 8,76 GWh/(117,65 στρ. * έτος)= 75 MWh/(στρ.*έτος) ή 300 GWh/4km² (ετησίως)

(c.f. 25%), PV: 1MW/12 στρ. = 1,45 GWh/(12 στρ. * έτος)= 121 MWh/(στρ. * έτος) (ίδια τάξη μεγέθους)

Δλδ. αν αυξηθεί το ποσοστό ακτινοβολίας κατά 300/8311=3,6% σε 80 έτη (2100 μχ) ή αν προσθέσουμε Φ/Β (μειωμένης απόδοσης κατά 38%) σε όλο το πλανήτη πάνω στα πυρηνικά 1 GW σε κάθε 4 km² της γήινης επιφάνειας, θα καταστραφούν τα ανώτερα θηλαστικά του πλανήτη!.

δ) Δεν μπορεί να χρησιμοποιείται ως βάση αναφοράς θερμοκρασία εντός της Little Ice Age (1750 μχ). Από το 1900 μέχρι το 2020 η αύξηση είναι 0,89 °C ή 0,75 °C / αιώνα. Υπάρχει δλδ. μεγαλύτερο θερμοκρασιακό περιθώριο και πέραν του έτους 2050.

ε) Υπάρχει χρονική υστέρηση (ενός έτους σε ετήσια βάση, 6 μήνες σε μηνιαία) των μεταβολών συγκέντρωσης CO₂ στην ατμόσφαιρα σε σχέση με τις μεταβολές της θερμοκρασίας και όχι το αντίθετο. Δλδ. η θερμοκρασία είναι το αίτιο και η συγκέντρωση CO₂ το αιτιατό.

στ) Οι ανθρωπογενείς εκπομπές ρύπων CO₂ αν και είναι μόνο το 5% των εκπομπών της υπόλοιπης Βιόσφαιρας, φαίνεται να επιδρούν σημαντικά στο ισοζύγιο άνθρακα τόσο στην ατμόσφαιρα όσο και στους ωκεανούς (οξίνιση). Αν και το έτος της πανδημίας (2020) που μειώθηκαν οι εκπομπές κατά 7% δεν παρατηρείται καμία απόκλιση-μείωση στην αύξηση της συγκέντρωσης CO₂ στην ατμόσφαιρα σε σχέση με τα προηγούμενα έτη.

ζ) Δεν αυξάνει η συγκέντρωση των Υδρατμών στην ατμόσφαιρα από την αύξηση της θερμοκρασίας αλλά αντίθετα τα δορυφορικά δεδομένα δείχνουν ότι μειώνεται. Δλδ. δεν εντείνεται ο υδρολογικός κύκλος. (+0,2 W/m²/decade)

Radiative Forcing (W/m²) (από 1750μχ – 2005-2011 μχ)

CO₂, RF=1,68

CH₄, RF=0,97

N₂O, RF=0,17

O₃ (τροποσφαιρικό), RF=0,4

O₃ (στρατοσφαιρικό), RF=-0,05

HFCs+PFCs+SF₆, RF=0,03

CFCs+HCFCs, RF=0,33

H₂O, RF=0,12

Αερολύματα, RF=-0,9

Σύνολο : 2,75 W/m² (τελικά, 2,29 W/m²)

Άρα, ΔΕΝ επηρεάζουν σημαντικά οι ανθρωπογενείς εκπομπές το ισοζύγιο Ακτινοβολίας όσο το ισοζύγιο Άνθρακα.

Τότε όμως, αν οι Ανθρωπογενείς Εκπομπές δεν είναι ρυθμιστές της θερμοκρασίας, θα πρέπει να συνεχίσουμε την αύξηση των ΑΠΕ-ΕΞΕ (ως απόθεμα εφεδρείας για πρόληψη) για ν' αντιμετωπίσουμε από τις μέρες μας τυχόν Μελλοντική Παγετώδη Περίοδο με πτώση θερμοκρασίας κατά 6-8 °C που κάποια στιγμή αργά ή γρήγορα θα επέλθει δίχως να μπορεί η Ανθρωπότητα να το αποτρέψει.

Ένας τρόπος (αν και αδόκιμος) για να ελεγχθεί η Υπόθεση Εργασίας του Ανθρωπόκαινου Αιώνα είναι ν' αρχίσει ο Άνθρωπος (με κάποιο τρόπο) να μειώνει βαθμιαία την συγκέντρωση του CO₂ στην Ατμόσφαιρα κάτω από τα 300 ppm ώστε να ελεγχθεί η απόκριση της θερμοκρασίας.

Με ρυθμό ενεργειακής μετάβασης 1%, χρειαζόμαστε 1,01²¹⁰=8 φορές τουλάχιστον μεγαλύτερη πρωτογενή κατανάλωση ενέργειας (Q=mCΔT, mC Ceteris Paribus, Q0=171 PWh_2019).Οπότε 2021μχ +70(81%*(1-2%)^70=20%) +210= 2301 μχ περίπου.

2021-12-22 23:56:11

Δεν πρόσεξα πουθενά στον Εθνικό κλιματικό νόμο εκτός και εάν κάνω λάθος, να αναφέρετε για την σπάταλη και απόρριψη τροφίμων, που έχει τεράστιες επιπτώσεις στην κλιματική αλλαγή.

Η ΣΠΑΤΑΛΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΈΧΕΙ ΣΟΒΑΡΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ...

Η σπατάλη, απόρριψη τροφίμων έχει μη αναστρέψιμες περιβαλλοντικές συνέπειες: σπατάλη το νερού και ενέργειας που χρειάστηκε για την παραγωγή τους και παράγει αέρια θερμοκηπίου 10% των παγκόσμιων εκπομπών, όπως το μεθάνιο, το διοξείδιο του άνθρακα και οι χλωροφθοράνθρακες, που συμβάλλουν στην υπερθέρμανση του πλανήτη. Τρόφιμα που κάθονται αποσυντιθέμενα σε χώρους υγειονομικής ταφής παράγει επίσης ρύπανση αζώτου, η οποία προκαλεί ανθίσεις φυκών και νεκρές ζώνες. Σύμφωνα με την Παγκόσμια Ομοσπονδία Άγριας Ζωής, η παραγωγή των τροφίμων που πετιούνται στις Ηνωμένες Πολιτείες το χρόνο, ισοδυναμεί με τις εκπομπές θερμοκηπίου 37 εκατομμυρίων αυτοκινήτων. Εάν οι Αμερικανοί και ο υπόλοιπος ανεπτυγμένος κόσμος συνεχίσουν στον ίδιο δρόμο απώλειας τροφίμων, οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις θα μπορούσαν να είναι καταστροφικές.

Κάτι ανάλογο γίνεται και στην ΕΥΡΩΠΗ Το 1/4 των τροφίμων που παράγονται χάνονται ,σπαταλιούνται και απορρίπτονται , που ισοδυναμεί με 88 εκατομμύρια τόνους σε ετήσια βάση ενώ ευθύνεται για το 15% των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Η Ελλάδα κατατάσσεται 3η στον κόσμο στη σπατάλη τροφίμων αφού σύμφωνα με στοιχεία του ΟΗΕ, κάθε κάτοικος πετά 142 κιλά τροφίμων κάθε χρόνο. Αυτή η κακή συνήθεια έχει και τεράστιο κόστος κάπου 1000-1400 ευρώ τον χρόνο από τα τρόφιμα που καταλήγουν στα σκουπίδια, υπολογίζοντας ότι κάθε κιλό του στοιχίζει 7 ευρώ."

2021-12-25 11:52:45

ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Συνέχεια προηγούμενου σχόλιου μου, συνγνώμη που δεν είναι σύντομο αλλά θεωρώ εγώ (ασχολούμαι με το θέμα πολλά χρόνια)όπως και άλλοι μεγάλοι διεθνείς οργανισμοί ότι η σπάταλη και τα απόβλητα τροφίμων συμβάλλουν τα μέγιστα στην κλιματική αλλαγή, όπως και όλα τα άλλα που αναφέρει ο κλιματικός νόμος.

Παρακαλώ να συμπεριληφθεί και αυτή η ενότητα στον νόμο ,γιατί η σπάταλη και απόρριψη τροφίμων στα ΧΥΤΑ είναι πολύ μεγάλη στην Ελλάδα με συντηρητικά νούμερα πετάμε 1 εκατομμύριο τόνους τροφίμων το χρόνο, ξεκινώντας από την παραγωγή μετά στις αλυσίδες τροφίμων (έχω στοιχεία φωτογραφικό υλικό από κάδους απορριμμάτων έξω από SUPER MARKET να περιέχουν μεγάλο αριθμό από ατόφια τρόφιμα τα περισσότερα να μην είναι ληγμένα να πλησιάζει η ημερομηνία λήξης η να είναι στραπατσarisμένη η συσκευασία κλπ.) και ο τελικός υπαίτιος είναι ο ανενημέρωτος καταναλωτής.

Οι διατροφικές μας συνήθειες συμβάλλουν στην υπερθέρμανση του πλανήτη, ένα φαινόμενο που απειλεί να προκαλέσει σοβαρή βλάβη στον πλανήτη. Τα Ηνωμένα Έθνη (ΟΗΕ) προειδοποιούν ότι η σπατάλη τροφίμων από μόνη της προκαλεί το 10% των αερίων του θερμοκηπίου και μας προτρέπει να αλλάξουμε τη διατροφή μας για να αντιστρέψουμε την κατάσταση.

Η σπατάλη τροφίμων συμβαίνει σε όλη τη διαδρομή από τη γεωργική παραγωγή έως την τελική κατανάλωση στο σπίτι.

Έχουμε μετατρέψει τη Γη σε μια αποθήκη χωρίς πάτο από την οποία τρώμε πολύ συχνά περισσότερο από ό,τι χρειαζόμαστε. Οι ειδικοί λένε: η διατροφή μας έχει πάρα πολύ κρέας, ψάρι, επεξεργασμένα τρόφιμα, λίπη, σάκχαρα και γαλακτοκομικά προϊόντα. και δεν περιέχει βασικά συστατικά όπως φρούτα και λαχανικά. Αυτή η ανισορροπία, μαζί με ένα μη βιώσιμο μοντέλο παραγωγής , αποτελεί απειλή για την υγεία μας και για τον πλανήτη, ο οποίος υπόκειται σε πρωτοφανές διατροφικό στρες.

ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ Η ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ: Η ΕΚΘΕΣΗ IPCC

Όχι μόνο παράγουμε πάρα πολλά, αλλά σπαταλάμε πολύ φαγητό. Ο ΟΗΕ εκτιμά ότι 1,3 δισεκατομμύρια τόνοι τροφίμων ετησίως - το ένα τρίτο της παγκόσμιας παραγωγής - καταλήγουν ως σκουπίδια πριν καν φτάσουν στο τραπέζι. Εν τω μεταξύ, το 10,5% της ανθρωπότητας υποφέρει από υποσιτισμό , το 26% είναι παχύσαρκοι και τα αέρια θερμοκηπίου (GHG) από τη βιομηχανία τροφίμων αντιπροσωπεύουν το 25 έως 30% των συνολικών εκπομπών που έχουν οδηγήσει στη σημερινή κλιματική κρίση.

Αυτά τα στοιχεία προέρχονται από την τελευταία έκθεση της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC), η οποία εκτιμά ότι η απώλεια και η σπατάλη τροφίμων προκάλεσε μεταξύ 8 και 10% των εκπομπών των αερίων που ευθύνονται για την υπερθέρμανση του πλανήτη την περίοδο 2010-2016. Σύμφωνα με αυτή τη διεθνή μελέτη - γνωστή ως Climate Change and Land - οι λόγοι για τη σπατάλη τροφίμων διαφέρουν ανάλογα με τη χώρα και το επίπεδο ανάπτυξης της.

Για παράδειγμα, το 2018 ο Οργανισμός Τροφίμων και Γεωργίας (FAO) αποκάλυψε ότι η σπατάλη τροφίμων στις Ηνωμένες Πολιτείες, την Ευρώπη, την Κίνα, την Ιαπωνία και την Αυστραλία συμβαίνει κυρίως κατά τη διανομή και στο ψυγείο του καταναλωτή. Αντίθετα, στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες, απώλειες συμβαίνουν σχεδόν σε όλους τους κρίκους της τροφικής αλυσίδας, καθώς έχουν γενικά φτωχότερες υποδομές, αρχαϊκές τεχνολογίες και λιγότερους πόρους παραγωγής.

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Οι αρνητικές επιπτώσεις στο κλίμα της σπατάλης τροφίμων με τη σειρά τους θέτουν σε κίνδυνο την ικανότητά μας να τρέφουμε τον εαυτό μας, σε ένα είδος φαύλου κύκλου. Υπό αυτή την έννοια, η έκθεση της IPCC υπογραμμίζει το γεγονός ότι η κλιματική αλλαγή επηρεάζει τις τέσσερις αρχές της επισιτιστικής ασφάλειας:

Διαθεσιμότητα

Έχοντας επαρκή προμήθεια τροφίμων σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο.

Πρόσβαση

Έχοντας την οικονομική, φυσική ή πολιτιστική ικανότητα να αποκτήσετε τα πιο βασικά τρόφιμα.

Κατανάλωση

Αγορά υγιεινών, ποιοτικών τροφίμων που μπορούν να ικανοποιήσουν τις διατροφικές ανάγκες.

Σταθερότητα

Η ικανότητα αντιμετώπισης κυκλικών ή εποχικών ελλείψεων τροφίμων.

Ο καθηγητής Priyadarshi Shukla, συμπρόεδρος της Ομάδας Εργασίας III της IPCC, δηλώνει ότι τα προβλήματα στο μέλλον που προκύπτουν από την κλιματική αλλαγή — όπως χαμηλότερες αποδόσεις (ειδικά στις τροπικές περιοχές), υψηλότερες τιμές, απώλεια θρεπτικής αξίας και διαταραχές της εφοδιαστικής αλυσίδας — θα αυξάνονται επηρεάζουν την επισιτιστική ασφάλεια. Τα αποτελέσματα θα διαφέρουν ανά χώρα, αλλά οι συνέπειες θα είναι πιο δραματικές στις χώρες χαμηλού εισοδήματος της Αφρικής, της Ασίας, της Λατινικής Αμερικής και της Καραϊβικής.

ΠΩΣ ΝΑ ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Αντιμέτωπη με τον αντίκτυπο της διατροφής μας στην υπερθέρμανση του πλανήτη, η έκθεση της IPCC για την κλιματική αλλαγή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η μείωση της απώλειας και της σπατάλης τροφίμων θα μειώσει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και θα συμβάλει στη βελτίωση της επισιτιστικής ασφάλειας. Αυτό θα μπορούσε να γίνει αλλάζοντας τι τρώμε ή καλλιεργώντας πιο βιώσιμες και ανθεκτικές καλλιέργειες — εναλλασσόμενες καλλιέργειες, καλλιέργειες κάλυψης, καλλιέργειες χαμηλής συντήρησης, καλλιέργειες διάσπαρτες με βοσκότοπους κ.λπ. — που μπορούν να αντιμετωπίσουν ακραία ή μεταβλητά καιρικά φαινόμενα.

Η Δρ. Debra Roberts, συμπρόεδρος της Ομάδας Εργασίας II της IPCC, υποστηρίζει ότι μια ισορροπημένη διατροφή που βασίζεται σε τρόφιμα όπως τα δευτερεύοντα δημητριακά, τα όσπρια, τα φρούτα, τα λαχανικά και τα ζωικά τρόφιμα που λαμβάνονται με χαμηλές εκπομπές CO₂ έχει περισσότερες πιθανότητες προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και μείωση των επιπτώσεών του.

Ως αποτέλεσμα, ο ΟΗΕ έχει δεσμευτεί για μια πιο βιώσιμη παγκόσμια προσέγγιση και την εφαρμογή πρώιμων μέτρων ως στρατηγική για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Συνιστά επίσης συμπληρωματικές πολιτικές που προάγουν τη μείωση της δημογραφικής ανάπτυξης και της ανισότητας, καθώς και καλύτερη διατροφή και λιγότερη σπατάλη τροφίμων.

Έκθεση του UNEP Food Waste Index 2021

Το γεγονός ότι σημαντικές ποσότητες τροφίμων παράγονται αλλά δεν καταναλώνονται από τον άνθρωπο έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις: περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά. Οι εκτιμήσεις δείχνουν ότι το 8-10% των παγκόσμιων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου σχετίζεται με τρόφιμα που δεν καταναλώνονται.

Η μείωση της σπατάλης τροφίμων σε επίπεδο λιανικής, εξυπηρέτησης τροφίμων και νοικοκυριού μπορεί να προσφέρει πολύπλευρα οφέλη τόσο για τους ανθρώπους όσο και για τον πλανήτη. Ωστόσο, η πραγματική κλίμακα της σπατάλης τροφίμων και οι επιπτώσεις της δεν έχουν γίνει καλά κατανοητές μέχρι τώρα. Ως εκ τούτου, οι ευκαιρίες που παρέχει η μείωση της σπατάλης τροφίμων παρέμειναν σε μεγάλο βαθμό αναξιοποίητες και υποεκμεταλλευμένες. Εάν θέλουμε να ασχοληθούμε σοβαρά με την αντιμετώπιση της σπατάλης τροφίμων, πρέπει να αυξήσουμε τις προσπάθειες για τη μέτρηση της σπατάλης τροφίμων και μη βρώσιμων μερών σε επίπεδο λιανικής και καταναλωτή και να παρακολουθούμε τη δημιουργία απορριμμάτων τροφίμων σε κιλά κατά κεφαλήν σε επίπεδο χώρας. Μόνο με αξιόπιστα δεδομένα, θα είμαστε σε θέση να παρακολουθούμε την πρόοδο στον στόχο 12.3 του Στόχου Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDG), ο οποίος στοχεύει στη μείωση κατά το ήμισυ της παγκόσμιας σπατάλης τροφίμων σε επίπεδο λιανικής και καταναλωτή και τη μείωση των απωλειών τροφίμων κατά μήκος των αλυσίδων παραγωγής και εφοδιασμού, συμπεριλαμβανομένων απώλειες μετά τη συγκομιδή.

Η Έκθεση Δείκτης Απορριμμάτων Τροφίμων στοχεύει στην υποστήριξη των στόχων του SDG 12.3. Αυτό το κάνει παρουσιάζοντας την πιο ολοκληρωμένη συλλογή δεδομένων για τα απόβλητα τροφίμων μέχρι σήμερα, την ανάλυση και τη μοντελοποίηση, δημιουργώντας μια νέα εκτίμηση της παγκόσμιας σπατάλης τροφίμων και δημοσίευση μιας μεθοδολογίας για τις χώρες για τη μέτρηση της σπατάλης τροφίμων, σε επίπεδο νοικοκυριών, υπηρεσιών τροφίμων και λιανικής, για την παρακολούθηση της εθνικής προόδου προς το 2030 και για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τους SDG 12.3. Οι χώρες που χρησιμοποιούν αυτή τη μεθοδολογία θα δημιουργήσουν ισχυρά στοιχεία για να καθοδηγήσουν μια εθνική στρατηγική για την πρόληψη της σπατάλης τροφίμων, η οποία είναι αρκετά ευαίσθητη ώστε να ανιχνεύει τις αλλαγές στη σπατάλη τροφίμων σε διαστήματα δύο ή τεσσάρων ετών και που επιτρέπει ουσιαστικές συγκρίσεις μεταξύ χωρών παγκοσμίως."

2021-12-31 04:16:42

Πως ορίζεται και πως θα υπολογίζεται η μείωση των καθαρών ανθρωπογενών εκπομπών αερίων θερμοκηπίου; Οι στόχοι επιβάλλεται να είναι εφικτοί. Στο παρόν κείμενο δεν φαίνεται να είναι. Επίσης επιβάλλεται να γίνεται συνολικός υπολογισμός εκπομπών άνθρακα για κάθε τεχνολογία, συμπεριλαμβανομένου των εκπομπών για εξόρυξη πρώτων υλών για υλικά που χρησιμοποιούνται.

2022-01-02 12:02:49

Η πολιτεία μπορεί να διαδραματίσει τεράστιο ρόλο στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και της ανάπτυξης τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, διατηρώντας παράλληλα τη βιομηχανία της ανταγωνιστική παγκοσμίως και καθιστώντας την κοινωνία της οικονομικά και κοινωνικά ευημερούσα.

Στο πλαίσιο αυτό, ο νόμος για το κλίμα θα πρέπει να προωθεί τόσο τις οριζόντιες πρωτοβουλίες όσο και τη χρήση καθαρών λύσεων όπως των θερμικών ηλιακών, οι οποίες έχουν άμεσα οφέλη για την απαλλαγή των κτιρίων, των βιομηχανιών και των πόλεων από τις ανθρακούχες εκπομπές και παρέχουν άμεση μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και υγιέστερο περιβάλλον για τους πολίτες της χώρας.

Η ηλεκτροπαραγωγή από ανανεώσιμες πηγές είναι μια αυξανόμενη πραγματικότητα, αλλά δεν μπορεί να δώσει λύση σε όλα, και ένα σενάριο βασισμένο σε 100% ηλεκτρική ενέργεια δεν είναι εφικτό ούτε ενδεδειγμένο. Η απαλλαγή του τομέα Θέρμανσης και Ψύξης από τις ανθρακούχες εκπομπές πρέπει πρώτα να βασίζεται σε άμεσες λύσεις θερμότητας, και η Ελλάδα μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο σε αυτό το πλαίσιο παρέχοντας στήριξη στην έρευνα και καινοτομία καθώς και επαρκή ρύθμιση. Ένα μείγμα όλων των υφιστάμενων τεχνολογιών είναι θεμελιώδες για την επίτευξη μιας δίκαιης και ταχείας ενεργειακής μετάβασης, και η ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας πρέπει να συμβαδίζει με άλλα σχετικά ζητήματα όπως η ενεργειακή απόδοση.

Η ηλιακή θέρμανση και ψύξη έχει τεράστιες δυνατότητες, ειδικά λαμβάνοντας υπόψη τεχνολογίες γενικής εφαρμογής όπως η θερμική αποθήκευση, και το γεγονός ότι εγκαταστάσεις σημαντικού μεγέθους όπως η ηλιακή τηλεθέρμανση και η ηλιακή θερμότητα για βιομηχανικές διεργασίες γίνονται πραγματικότητα. Όλες οι ρυπογόνες ενεργειακές υποδομές που θα εγκατασταθούν έως το 2030 είναι πιθανό να λειτουργούν (και να παράγουν εκπομπές) το 2050, επομένως η επόμενη δεκαετία θα είναι κρίσιμη σημασίας για την αποφυγή εγκλωβισμού στα ορυκτά καύσιμα. Ο νόμος πρέπει να διευκολύνει την αλλαγή σε μη ρυπογόνες τεχνολογίες για Θέρμανση και Ψύξη αλλά πρέπει να προβλέπει άμεσες δράσεις.

Για να επιτευχθούν οι κλιματικοί και οικονομικοί στόχοι η χώρα πρέπει να αναπτύξει περαιτέρω λύσεις για τη θερμότητα των ΑΠΕ και να προσφέρει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στη βιομηχανία της στις παγκόσμιες αγορές, προστατεύοντάς την από τις διακυμάνσεις ως ευμετάβλητες τιμές ενέργειας που επηρεάζουν την επενδυτική ασφάλεια. Η ενίσχυση των τοπικά παραγόμενων και αποκεντρωμένων πηγών ανανεώσιμης θερμότητας θα σταθεροποιήσει το συνολικό ενεργειακό σύστημα, θα αυξήσει την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού και θα μειώσει την εξάρτησή του από άλλες οικονομίες. Αυτό αποτελεί βασικό σημείο εκκίνησης για την ανάπτυξη μιας ανταγωνιστικής βιομηχανίας και τη διατήρηση της ηγετικής θέσης της Ελλάδας στην ηλιακή θερμική ενέργεια. Τα ηλιακά θερμικά προϊόντα έχουν σημαντικά πλεονεκτήματα που δεν έχουν ληφθεί υπόψη μέχρι σήμερα.

Οι ανανεώσιμες και αποδοτικές λύσεις θερμότητας μπορούν να καταστήσουν την Ελλάδα λιγότερο εξαρτημένη από τις εισαγωγές ενέργειας από άλλες οικονομίες και να την προστατεύσουν από τις διακυμάνσεις της αγοράς, όπως οι ασταθείς τιμές της ενέργειας που επηρεάζουν την επενδυτική ασφάλεια και τις τιμές καταναλωτή.

Οι ηλιακές θερμικές λύσεις είναι εύκολο να ενσωματωθούν με άλλα συστήματα, όπως διάφορες τεχνολογίες ανανεώσιμης θερμότητας (όπως αντλίες θερμότητας, βιομάζας, γεωθερμίας), ηλεκτρική ενέργεια ή ακόμη και με λέβητα φυσικού αερίου και πετρελαίου για την προώθηση της σταδιακής κατάρτησης των ορυκτών καυσίμων και της δίκαιης μετάβασης σε ενεργειακό μείγμα ουδέτερου άνθρακα.

Για τους παραπάνω λόγους το νομοσχέδιο πρέπει να συμβάλει ξεκάθαρα στη προώθηση των εφαρμογών των θερμικών ηλιακών συστημάτων σε όλες τις σχετικές διατάξεις και άρθρα (6, 13, 14,16,17,18,22,27)."

2022-01-03 14:41:51

Ο Εθνικός Κλιματικός Νόμος αποσκοπεί στην επίτευξη των στόχων ανάσχεσης της Κλιματικής Αλλαγής, ήτοι της Κλιματικής Ουδετερότητας έως το 2050 και της μείωσης των καθαρών ανθρωπογενών εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον πενήντα πέντε τοις εκατό (55%) και ογδόντα τοις εκατό (80%), αντίστοιχα, σε σύγκριση με τα επίπεδα του έτους 1990.

Άρθρο 1 - Σκοπός

Ως Αέρια του Θερμοκηπίου ορίζονται:

1. Το διοξείδιο του άνθρακα (CO₂),
2. το μεθάνιο (CH₄),
3. το υποξείδιο του αζώτου (N₂O),
4. οι υδροφθοράνθρακες (HFCs),
5. οι υπερφθοράνθρακες (PFCs),
6. το εξαφθοριούχο θείο (SF₆) και
7. άλλα αέρια συστατικά της ατμόσφαιρας, τόσο φυσικά, όσο και ανθρωπογενή, τα οποία απορροφούν και επανεκπέμπουν υπέρυθη ακτινοβολία.

Άρθρο 3 - Ορισμοί

Δια του Νόμου, θεσπίζονται τομεακοί προϋπολογισμοί άνθρακα πενταετούς διάρκειας στους ακόλουθους τομείς:

- i. παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας,
- ii. μεταφορές,
- iii. βιομηχανία,
- iv. κτίρια,

- v. γεωργία και κτηνοτροφία,
- vi. απόβλητα, και
- vii. δραστηριότητες χρήσης γης, αλλαγή χρήσεων γης και δασοπονίας.

Οι τομεακοί προϋπολογισμοί άνθρακα συνοδεύονται από εφαρμοστικές ρυθμίσεις που εξειδικεύουν τα μέτρα, τους άξονες δράσεων και τις κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (Ε.Σ.Ε.Κ.), με σκοπό τη διασφάλιση της επίτευξης των τιθέμενων στόχων. Οι πρώτοι τομεακοί προϋπολογισμοί άνθρακα καταρτίζονται το έτος 2023 για την περίοδο 1.1.2026 - 31.12.2030, ενώ ως αφετηρία για τον υπολογισμό της ποσότητας των εκπομπών κάθε πενταετούς περιόδου λαμβάνεται ο μέσος όρος των εκπομπών του τομέα των τριών (3) τελευταίων ετών που προηγούνται του έτους έναρξης ισχύος του εν λόγω προϋπολογισμού.

Άρθρο 7 – Τομεακοί Προϋπολογισμοί Άνθρακα

Για την επίτευξη του στόχου ο φορέας εκμετάλλευσης του έργου ή της δραστηριότητας μπορεί να προβαίνει σε αντιστάθμιση εκπομπών μέσω φυτεύσεων, συμπεριλαμβανομένων δασώσεων, μέσω αναδασώσεων, με την αγορά πράσινων πιστοποιητικών με άλλο εναλλακτικό τρόπο ισοδυνάμου αποτελέσματος. Με την απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 28 καθορίζονται:

- i. οι ακριβείς κανόνες υπολογισμού σε ισοδύναμους τόνους διοξειδίου του άνθρακα της αντιστάθμισης που επιτυγχάνεται μέσω φυτεύσεων, δασώσεων και αναδασώσεων,
- ii. οι εναλλακτικοί τρόποι αντιστάθμισης και η αποτίμησή τους σε ισοδύναμους τόνους διοξειδίου του άνθρακα, και
- iii. ο τρόπος ελέγχου και επαλήθευσης των εγκαταστάσεων της παρ. 1 που δεν υπάγονται στο Σ.Ε.Δ.Ε. της υπ. αρ. 181478/965/2017 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών.

Άρθρο 16 – Μείωση Εκπομπών από Εγκαταστάσεις

Έως την 31η Μαρτίου 2023, τα νομικά πρόσωπα τους παρ. 2 υποβάλλουν σε δημόσια προσβάσιμη ηλεκτρονική βάση δεδομένων που υλοποιεί και λειτουργεί ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ) έκθεση σχετικά με το ανθρακικό τους αποτύπωμα για το έτος αναφοράς 2022. Στην έκθεση συμπεριλαμβάνονται εθελοντικοί στόχοι και δράσεις μείωσης των εκπομπών. Ως συντελεστές μετατροπής της τελικής κατανάλωσης ενέργειας σε ισοδύναμους τόνους εκλυόμενου διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) χρησιμοποιούνται οι συντελεστές που αναφέρονται στην πλέον πρόσφατη εθνική απογραφή εκπομπών. Η μέθοδος υπολογισμού των εκπομπών μπορεί να τροποποιείται ή να εξειδικεύεται περαιτέρω με την απόφαση της παρ. 12 του άρθρου 28, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται καλύτερη συγκρισιμότητα ανά κλάδο.

Άρθρο 17 – Μέτρα για την Μείωση των Εκπομπών από Επιχειρήσεις

Στο πρόβλημα της Κλιματικής Αλλαγής συνεισφέρουν όχι μόνο τα απαριθμούμενα Αέρια του Θερμοκηπίου αλλά και άλλα ανθρωπογενή αέρια τα οποία απορροφούν και επανεκπέμπουν υπέρυθρη ακτινοβολία, και όχι μόνο.

- Τα αιωρούμενα σωματίδια (PM) θεωρούνται η πιο επικίνδυνη μορφή ατμοσφαιρικής ρύπανσης και αυξάνουν την θερμοκρασία του περιβάλλοντος μέσω της απορρόφησης του φωτός.
- Οι τοξικοί υδρογονάνθρακες (HC) καταστρέφουν το περιβάλλον, συμβάλλοντας στην δημιουργία στρώσης παθογόνου όζοντος στο επίπεδο του εδάφους.
- Το μονοξείδιο του άνθρακα (CO) παρότι δεν προκαλεί την αλλαγή του κλίματος άμεσα, επηρεάζει άμεσα με την παρουσία του την αφθονία των αερίων του θερμοκηπίου όπως το διοξείδιο του άνθρακα και το μεθάνιο.

Τα τρία ανωτέρω στοιχεία αποτελούν την Αιθάλη (Black Carbon) που, ακόμη και όταν δεν είναι ορατή δια γυμνού οφθαλμού, κατατάσσεται ως ο δεύτερος μεγαλύτερος ανθρωπογενής παράγοντας της Κλιματικής Αλλαγής φέροντας τα δύο τρίτα των κλιματικών επιπτώσεων του διοξειδίου του άνθρακα, οι δε ισοδύναμοι τόνοι διοξειδίου του άνθρακα που προέρχονται από την μείωση αυτών των στοιχείων θα ήταν σκόπιμο να τυποποιηθούν και να μην αποτελούν αποτέλεσμα απόφασης παρ. 10 άρθρου 28.

Οι εναλλακτικοί τρόποι αντιστάθμισης και η αποτίμησή τους σε ισοδύναμους τόνους διοξειδίου του άνθρακα, δεν πρέπει να περιορίζονται στην Μείωση Εκπομπών από Εγκαταστάσεις, αλλά να επεκτείνονται σε όλα τα πεδία εφαρμογής του Νόμου. Δεν υπάρχει κανένας λόγος να μην επεκτείνεται η δυνατότητα στην μείωση των εκπομπών από επιχειρήσεις του άρθρου 17 και από επιχειρήσεις του άρθρου 7 που υπόκεινται σε ταμειακό προϋπολογισμό άνθρακα.

Η εξαίρεση αυτής της δυνατότητας θα δημιουργήσει αδιαφορία έως και αντικίνητρα, ιδιαιτέρως ως προς τους εθελοντικούς στόχους και δράσεις μείωσης των εκπομπών.

Το υγρό ορυκτό καύσιμο έχει δεδομένο περιεχόμενο άνθρακα και έκαστος κινητήρας θα εκπέμψει προδιαγεγραμμένη ποσότητα διοξειδίου του άνθρακα. Για αυτό άλλωστε υπάρχουν οι συντελεστές μετατροπής που αναφέρονται στην εθνική απογραφή εκπομπών. Δεν είναι όμως εξίσου δεδομένη η ποσότητα εκπομπών PM, CO ή/και HC, δηλαδή των στοιχείων που καταλαμβάνουν τα δυο τρίτα των κλιματικών επιπτώσεων του διοξειδίου του άνθρακα, οι δε ισοδύναμοι τόνοι διοξειδίου του άνθρακα που προέρχονται από την μείωση αυτών των στοιχείων θα ήταν σκόπιμο να τυποποιηθούν και να μην αποτελούν αποτέλεσμα απόφασης παρ. 10 άρθρου 28.

Τέλος, ως προς τυχόν μη επίτευξη του στόχου μείωσης των εκπομπών ή υπέρβασης προϋπολογισμού άνθρακα, αντί του προβλεπόμενου διοικητικού προστίμου ίσως να έπρεπε να υιοθετήσουμε εφ' αρχής την από 15.12.2021 Πρόταση για νέα Οδηγία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αφορά σε EU ETS κτηρίων και οχημάτων («σημαντικών» επιχειρήσεων).

<https://ec.europa.eu/energy/sites/default/files/proposal-recast-energy-performance-buildings-directive.pdf>

2022-01-06 09:32:29

1) Η ύπαρξη Παγετωνικών Περιόδων στο Κλίμα είναι ευρέως διαδεσμιση σε όλους καθώς υπάρχει περίσσεια πληροφόρησης μέχρι και στη Wikipedia (timeline of glaciation)!

Το ερώτημα περί Ανθρωπόκαινου Αιώνα μετασχηματίζεται στο αν θα προλάβουμε την Παγετωνική Περίοδο ή αν θα την αντιμετωπίσουμε/θεραπεύσουμε (απευκταίο).

Μακάρι ο Αιώνας μας να είναι Ανθρωπόκαινος ώστε να μπορεί ο Άνθρωπος να επέμβει στο «Κλίμα των Άκρων» και να το «επιτεδώσει». Συνεπώς αν ο Αιώνας μας είναι Ανθρωπόκαινος (να προσευχόμαστε να είναι), τα ορυκτά καύσιμα είναι απαραίτητα ως ρυθμιστής αποτροπής Παγετωνικών Περιόδων (CO_{2,atm.>} 300ppm)!

2) Μήπως η παρατηρούμενη υπερθέρμανση σηματοδοτεί την λήξη του Ολοκαινού (Μεσοπαγετώδους Περιόδου για 18 χιλιετίες) και την έναρξη μίας Νέας Παγετωνικής Περιόδου? Ο πλανήτης από τα διαγράμματα δεν δείχνει να μένει για πολλές χιλιετίες σε συνθήκες υπερθέρμανσης (+3 °C). Προσωπικά τ' απεύχομαι διότι τότε βαδίζουμε στην εντελώς αντίθετη κατεύθυνση από την επιθυμητή των περισσότερων Πυρηνικών (ή Πυρηνικής Σύντηξης) και λιγότερων ΑΠΕ. Οι Ενεργειακές Ανάγκες της Ανθρωπότητας στον μη Ανθρωπόκαινο Αιώνα είναι πολύ μεγαλύτερες (δυσμενέστερο σενάριο από οικονομικής πλευράς). Στις ακραίες θερμοκρασίες (+3°C, -8°C) οι ΑΠΕ δυσλειτουργούν οπότε αν ο Αιώνας μας δεν είναι Ανθρωπόκαινος, το απαραίτητο Απόθεμα Εφεδρικής Ενεργειακής Ισχύος δεν μπορεί να «χτιστεί» από ΑΠΕ ιδίως σε Παγετωνική Περίοδο (κάτι που θα εκτιμήσουν οι χώρες του Βορρά). Σήμερα η πλειοψηφία των επιστημόνων δείχνει να ποντάρει στην κοντή μνήμη των τελευταίων 18 χιλιετιδών.

3) Η Ενεργειακή Μετάβαση με Υπόθεση Εργασίας τον Ανθρωπόκαινο Αιώνα θα μας κοστίσει 130-170 τρις. δολ. μέχρι το 2050 (capex 95 τρις. δολ. στα «συνθετικά δάση»). Δεν πρέπει να το εξετάσουμε εκτενέστερα ως Θεώρημα και όχι ως Αξίωμα? Αν ο Αιώνας μας δεν είναι Ανθρωπόκαινος οι επενδύσεις σε συνθετικά δάση πρέπει να γίνουν επενδύσεις σε πυρηνική σύντηξη.

4) Χρηματοδότηση του Next Generation EU (800 δις. ευρώ) από

A) το σύστημα εμπορίας εκπομπών της ΕΕ (ΣΕΔΕ), 9 δις. /έτος

B) ο Μηχανισμός Συνοριακής Προσαρμογής Άνθρακα (CBAM), 1 δις. /έτος

Γ) το 15% των πρόσθετων εσόδων από τη φορολογία εταιρειών που θα λάβουν τα κράτη μέλη της ΕΕ -μετά τη φορολογική συμφωνία του ΟΟΣΑ, 2,5-4 δις. /έτος

Δλδ. δημιουργείται με πληροφόρηση αμφιβόλου επιστημονικής ακεραιότητας το πρόβλημα του Ανθρωπόκαινου Αιώνα , προτείνεται η λύση - υπερφορολογία και παρουσιάζονται Σωτήρες Ταμεία με τροφοδοτή αυτήν την υπερφορολόγηση!

5) Εκτιμήσεις των πλέον έγκυρων διεθνών οργανισμών συγκλίνουν στην εκτίμηση ότι μέχρι το 2050 περισσότερο από 60% της ενεργειακής ζήτησης θα εξακολουθεί να καλύπτεται από ένα συνδυασμό ορυκτών καυσίμων. (60%=81%*0,99^30. Δλδ. η πραγματική ταχύτητα μετάβασης δεν θα είναι ούτε το επιθυμητό 2% - όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενα σχόλια- αλλά 1% μέχρι το 2050. Με αυτούς τους ρυθμούς ο πλανήτης θα φτάσει σε ένα επιθυμητό 20% συμμετοχής των ορυκτών καυσίμων του ενεργειακού μίγματος σε 139 έτη (20%=81%*0,99^139). Δλδ. το 2020+139=2159 μχ). Στην δε ΕΕ-27, η σχεδιαζόμενη ταχύτητα μετάβασης στο Fit for 55% είναι 4,6% (81%*0,953^30=19,7%) μέχρι το 2050 και εμπροσθοβαρώς 7,7% (0,923^10=44,9%) μέχρι το 2030. Δλδ. το Fit for 55%, μετασχηματίζεται σε (0,98^10=82% , 100%—82%=18%) Fit for 18% για το 2030 (183 kgCO₂/MWh, 2030) συνδυασμένη με καταβόθρες CO₂ (συνθετικά δάση).

6) Αν δούμε την πρωτογενή ακαθάριστη κατανάλωση ενέργειας το χρ. διάστημα 1990-2019 ανά καύσιμο στην ΕΕ, παρατηρούμε ότι η ουσιαστική μεταβολή είναι η μείωση της κατανάλωσης στερεών ορυκτών καυσίμων (-50%) με ισόποση (στο περίπου) αύξηση της κατανάλωσης ΑΠΕ (300%) (εξάρτηση από ορυκτά καύσιμα το 2019, 70%). Το σοφό είναι στην επόμενη 30-ετία (2020-2050) η ΕΕ να επέμβει λελογισμένα στην αντικατάσταση πετρελαιοειδών (36,4%, 2019) και στερεών ορυκτών καυσίμων (11,3% το 2019) με ΑΠΕ, πυρηνική ενέργεια , φυσικό αέριο. Άρα η πυρηνική ενέργεια και το φυσικό αέριο πρέπει να συμπεριληφθούν στην ευρωπαϊκή ταξινόμηση.

7) Αύξηση της παγκόσμιας κατανάλωσης πετρελαίου σε πάνω από 100 mil.bl/d μέχρι τουλάχιστον και το 2026.

Οι παγκόσμιες δαπάνες για πρότζεκτ πετρελαίου και φυσικού αερίου μειώθηκαν κατά 40%, στα 309 δισεκατομμύρια δολάρια το 2020 και έχουν ανακάμψει μόνον ελαφρά το 2021. Πρέπει να επιστρέψουν σχεδόν στα προ πανδημίας επίπεδα των 525 δισεκατομμυρίων δολαρίων ετησίως για το υπόλοιπο της δεκαετίας για να καλύψουν την αύξηση της ζήτησης, σύμφωνα με τη δεξαμενή σκέψης International Energy Forum με έδρα στο Ριάντ, αλλά και σύμφωνα με συμβούλους της IHS Markit αλλά και την παραγωγή από όλα τα πετρελαϊκά πεδία τα οποία βρίσκονται επί του παρόντος σε παραγωγική λειτουργία που μειώνονται με μέσο ρυθμό από 4% έως 8% ετησίως από το 2013.

8) Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (Green Deal) λογαριάζει χωρίς τον Ξενοδόχο –Κίνα (86% εξάρτηση από Κίνα στα 51 πιο κρίσιμα ορυκτά για πράσινες τεχνολογίες και στην εξόρυξη (upstream) και στην επεξεργασία (downstream) και φυσικά και στις Τιμές τους). Επίσης είναι και αιματοβαμμένη (βλ. Κονγκό). Η ειρήνη στην Ευρώπη (που είναι η γενεσιουργός αιτία ύπαρξης της ΕΕ) διατηρείται μόνο μέσω της ασφαλούς προμήθειας φθηνής ενέργειας και ορυκτών πόρων.

9) Οι ΑΠΕ είναι φθηνότερες ΕΦΟΣΟΝ παραχθεί η ενέργεια. Η αποθήκευση ενέργειας όμως από Μπαταρίες έχει ηλεκτροχημικούς και γεωπολιτικούς περιορισμούς.

10) Η υποχρεωτική προτεραιοποίηση των ΑΠΕ (και ειδικά των αιολικών) έναντι των άλλων πηγών αποσταθεροποιεί το δίκτυο τάσης των 50Hz (τόσο στην έλλειψη όσο και στην υπερφόρτωση) αυξάνοντας τις τιμές του ρεύματος. Η μεταβλητότητα που χαρακτηρίζει την ηλιακή και την αιολική παραγωγή ενέργειας επιβάλλει δαπανηρές προσαρμογές στο υπολειπόμενο σύστημα ηλεκτροπαραγωγής και αυτό το κόστος του συστήματος είναι που παραλείπεται, κατ' ουσίαν από τις αγορές ηλεκτρισμού.

11) Λιγνίτη δεν θέλουμε, φυσικό αέριο δεν θέλουμε να εξορύξουμε, εισαγωγές από Βουλγαρία; Ρουμανία θέλουμε από λιγνίτη και πυρηνικά (και αύριο και από Τουρκία), ηλεκτρισμό από Φ/Β μέσω Αιγύπτου; Β. Αφρικής και μπλέ ή πράσινο υδρογόνο από Σαουδική Αραβία. Γερμανία, Τουρκία, Ρωσία, Σαουδική Αραβία δεν μας θέλουν ανεξάρτητους στο ΦΑ.

Πράσινη Μετάβαση:

Κατά την πρώτη φάση (2021-2030) θα απαιτηθούν ετήσιες επενδύσεις ύψους €8,5 δισ, κυρίως για ανάπτυξη και αποθήκευση ΑΠΕ, αναβάθμιση δικτύων και βελτίωση ενεργειακής αποδόσεως, νέο κατά την δεύτερη φάση (2030-2050) οι ανάγκες ανεβαίνουν στα €10,6 δισ ετησίως, με σημαντικό αποδέκτη τον κλάδο των μεταφορών. (Greece: $8,5 \times 9 + 10,6 \times 20 = 76,5 + 212 = \text{€bn } 288,5$, World: $288,5 \times 1,17 / 0,24 = \text{€tr. } 140,6$, EU-27: $288,5 / 1,22 = \text{€bn } 236,47$ ή $\text{€bn } 788 = 1$ Next Generation EU ετησίως!) . Από 8/2021-6/2022 η EU-27 θα δώσει €bn 350 (μισό περίπου next generation EU) λόγω ενεργειακής κρίσης. Δεν έχουν άδικο οι Πολωνοί που ζητούν μπλόκο στο «τρελό» πακέτο για το Κλίμα!

12) Θεωρητικά, με βεβαιότητα 20% πιθανότητα, οι 6 στόχοι τύπου Zohr από τους 30 υποψήφιους, δίνουν 180 Tcf NG ή 5 Tcm NG ή 33 bboe ή $33 \times 1,7 \text{ PWh} = 56,1 \text{ PWh}$ ή $56,1 \text{ PWh} / (40 \text{ KWh/kgH}_2)$ ή 40Mtn H₂ ή 40/0,321 = 125 White Dragons!!! μέσα σε 35 έτη. Ρεαλιστικά, με 25% μετατροπή σε H₂, 31 White Dragons!!!

Ανάγκες Ελλάδας σε Πετρέλαιο (2019): 7,2 Mtoe=52,776 Mboe

Ανάγκες Ελλάδας σε ΦΑ (2019): 5,6 Bcm= 37 Mboe

(με μέση τιμή τα \$ 62,50 το βαρέλι το 2021 σε σχέση με \$ 41,70 το 2020) και φυσικού αερίου με μέση τιμή το 2021 τα € 55/MWh συγκριτικά με € 15/MWh το 2020)

Συνολικό εγγ. ετήσιο κόστος από Πετρέλαιο & ΦΑ = € bn $(52,776 \times 41,7 / 1,17 + 15 \times 37 \times 1,7) = \text{€ bn } (1881 + 943,5) = \text{€ bn } 2,825$

Επιπλέον ετήσιο εγγ. Κόστος σε Πετρέλαιο= $(62,5 - 41,7) \$ / \text{boe} \times 52,776 \text{ Mboe} = \$ \text{ bn } 1,0978 = \text{€ bn } 0,9382$

Επιπλέον ετήσιο εγγ. Κόστος σε ΦΑ = $\text{M€} \times (55 - 15) \times 37 \times 1,7 = \text{€ bn } 2,516$

Συνολικό επιπλέον εγγ. ετήσιο κόστος από Πετρέλαιο & ΦΑ = € bn 3,45

Δλδ. περισσότερο από τα € 3,0 δισεκ. σε επιδοτήσεις που σχεδιάζει να πληρώσει η κυβέρνηση συνολικά μέχρι τέλη Απριλίου 2022 (εκτιμάται ότι μέχρι το τέλος του έτους θα έχει εκταμιεύσει περί τα €1,3 δισεκ.).

13) Θεωρητικά, 128 km² επιφάνεια σε Στέγες & Ταράτσες στην Ελλάδα σε 4,1M κτήρια δλδ. 31 m² / κτήριο ή 2 KW ΦΒ/κτήριο ή 8,2 GW ΦΒ στις Στέγες Ταράτσες. Ρεαλιστικά, με μετατροπή του 66% (2/3), 5,4 GW ΦΒ στις Στέγες; Ταράτσες στην Ελλάδα μέσα σε 25 έτη με αποθήκευση Ενέργειας από οικιακή φόρτιση Μπαταρίες. Συνδυασμός με μικρές Α/Γ καθέτου άξονα.

14) Ρυθμιστικός Έλεγχος στο Χρηματιστήριο Ρύπων. Αποθηκευτικοί χώροι σε ΦΑ. Υδροηλεκτρικό Μεσοχώρας. Διεύρυνση του αντικειμένου της ΕΔΕΥ με Γεωθερμία Υψηλής Ενθαλπίας ως λουπή Γεω-Ενέργεια.

15) Πλουραλισμός Ενεργειακού Μίγματος (Υ/Η, ΦΑ Μπλε Υδρογόνο από εγχώριες πηγές, Λιγνίτης με CCUS στην Πτολεμαΐδα, Γεωθερμία Υψηλής Ενθαλπίας Μήλο-Νίσυρο κλπ., ΦΒ ; ΦΒ στις Στέγες με Αποθήκευση- Μικρές Α/Γ καθέτου άξονα, Χερσαία Αιολικά, Υπεράκτια Αιολικά, Αποθήκευση Ενέργειας 2 GW (Αντλησιοταμίευση; Μπαταρίες), Θέρμανση στα Κτήρια με Αντλίες Θερμότητας, Λέβητες ΦΑ και Καυστήρες πετρελαίου, Εναλλακτικά Καύσιμα στις Μεταφορές (Ηλεκτροκίνηση, Υδρογονοκίνηση, LNG-NH₃-Μεθανόλη-Βιοντίζελ) & Συνθετικά Καύσιμα μηδενικού ανθρακικού αποτυπώματος (CO₂+H₂O+Ανανεώσιμη Ενέργεια-SAF).

16) Μείωση της Φορολογίας (από το 64% στο 40%-50%) στα υγρά καύσιμα για πάταξη του λαθρεμπορίου. Δεν μπορεί το Ελ. Δημόσιο (ως Αρχι-λαθρέμπορος!) να λαμβάνει τα 2/3 και όλοι αυτοί που διωλίζουν και εμπορεύονται το προϊόν ν' αρκούνται στο 1/3. Ότι χάσει από φόρο το Ελ. Δημόσιο το κερδίζει από την αύξηση της κατανάλωσης/τζιρού.

17) Δεν συμπεριλαμβάνονται ισοδύναμα CO₂,eq. στις αριθμητικές τιμές. (δλδ. δεν συμπεριλαμβάνονται τ' άλλα θερμοκηπιακά αέρια CH₄, N₂O κλπ.)

Επιπλέον:

A1) Πολύ μεγάλη ογκομετρική ενεργειακή πυκνότητα βενζίνης – diesel (14,5 – 15 MWh/m³) σε σχέση με τ' άλλα υγρά καύσιμα (η μετάβαση σε εναλλακτικά καύσιμα αυξάνει την χωρητικότητα των αποθηκευτικών χώρων και την συχνότητα ανεφοδιασμού δλδ. το κόστος λειτουργίας)

A2) Είναι προτιμότερο για το περιβάλλον του πλανήτη να εφαρμόσουμε και να ΕΞΑΓΟΥΜΕ την τεχνολογία CCUS στην λιγνιτική μονάδα στην Πτολεμαΐδα αντί να την μετατρέψουμε σε μονάδα ΦΑ.

A3) Δεν μπορεί ο κλιματικός νόμος να απαγορεύει μία τεχνολογική μορφή ενέργειας (πχ. καυστήρες πετρελαίου). Είναι κατάχρηση εξουσίας καθώς μειώνει τους βαθμούς ελευθερίας. Επίσης γινόμεστε μ' αυτό τον τρόπο ενεργειακά «γιουσουφάκια» σε χώρες με ανταγωνιστικούς γεωστρατηγικούς στόχους.

A4) Σχ.) Διόρθωση στο Σχόλιο: Αντί Μόνιμου Μηχανισμού Ενεργειακών Επιδοτήσεων με ορίζοντα 10ετίας

EE-27, Μείωση tn CO₂, 2019-1990 : $(1-X)^{29} = 1 - 24,6\%$, $\log(1-X) = \log(0,754)/29$, $X = 1 - 10^{(\log(0,754)/29)}$, $X = 0,97\%$ (αντί του $-24,6\%/29 = -0,85\%$ στο σχόλιο)

Αύξηση Παγκόσμιων Ανθρωπογενών Εκπομπών CO₂, 2019-1990: 60,55%

$(1+X)^{29} = 1 + 60,55\%$, $\log(1+X) = \log(1,6055)/29$, $X = 10^{(\log(1,6055)/29)} - 1$, $X = 1,65\%$

Αύξηση Παγκόσμιας Πρωτογενούς Κατανάλωσης Ενέργειας, 2019-1990 : 70,62%

$(1+X)^{29}=1+70,62\%$, $\log(1+X)=\log(1,7062)/29$, $X=10^{\log(1,7062)/29}-1$, $X=1,86\%$

Για να μην γίνει ο Κλιματικός Νόμος ΠΡΑΣΙΝΟ ΜΝΗΜΟΝΙΟ!!! που θα γυρίσει τον Ευρωπαϊκό/Ελληνικό Λαό πίσω στην Ιστορία!!!

WaterGate-DieselGate-SofaGate-CARBON GATE!

Η σιωπή περί Παγετωνικών Περιόδων στο Κλίμα πριν την έναρξη της Βιομηχανικής Επανάστασης αφήνει υπόνοιες περί Πολιτικών & Οικονομικών υποκινούμενων Θεωριών.

Η Ανθρωπότητα γενικότερα και η Ευρώπη ειδικότερα απειλείται με οικονομική συρρίκνωση αντί ανάπτυξης λόγω της έλλειψης οικονομοτεχνικής μελέτης σκοπιμότητας Ενεργειακής Μετάβασης!

Η υπερεκτίμηση των κινδύνων οδηγεί σε αδικαιολόγητη αύξηση των όρων !!!

Το ερώτημα αφορά τους πολίτες: Θέλουν άφθονη και σχετικά φθηνή ενέργεια και να πληρώνουν ένα μέσο ασφάλιστρο έναντι των κινδύνων από την κλιματική αλλαγή; Πρέπει να απαιτήσουμε τουλάχιστον να μας πουν πιο είναι το ύψος του ασφαλίστρου και το είδος της κάλυψης που μας προσφέρει. Όσο το κρατούν θολό (γιατί δεν ξέρουν ή δεν τολμούν) τόσο περισσότερο αυξάνεται η πιθανότητα νέων κλυδωνισμών.

2022-01-08 11:22:15

Εναλλακτική Λύση για την Κλιματική Αλλαγή :

Προσαρμογή*

Σαβ, 8 Ιανουαρίου 2022 - 10:39

Η ενεργειακή κρίση που βιώνουμε επικεντρώνεται κυρίως στην Ευρώπη και είναι σε μεγάλο βαθμό αποτέλεσμα της αδυναμίας των πολιτικών της ΕΕ να πείσουν τις αγορές ότι έχουν σχέδιο εφαρμόσιμο για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Η κύρια κατεύθυνση της πολιτικής της ΕΕ είναι η αποτροπή – δηλαδή η απανθρακοποίηση της κοινωνίας.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα της πολιτικής αυτής είναι ότι η υπόλοιπη υφήλιος, που εκπέμπει το 92% του CO2 και κυρίως οι αναπτυσσόμενες χώρες που εκπέμπουν το 65%, διστάζουν να δεσμευθούν. Αυτό καθιστά την πολιτική αποτροπής στην πράξη σχεδόν ουτοπική. Συνεπώς, εκτός από το τι μπορούμε και τι πρέπει να κάνουμε για να αποτρέψουμε τον κίνδυνο, πρέπει να σκεφτούμε και πως θα προσαρμοστούμε σ' αυτόν. Η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και οι πολιτικές αντιμετώπισης της αυτού του είδους, έχουν σημαντικά πλεονεκτήματα:

Δεν χρειάζεται καταρχάς να βασίζονται σε καμιά υπόθεση σχετικά με την αιτία του φαινομένου. Είτε είναι ανθρωπογενές είτε είναι φυσικό, θα αναγκαστούμε να το αντιμετωπίσουμε με τον τρόπο που προετοιμαζόμαστε (παραδείγματος χάριν) για τους σεισμούς. Έστω και αν κάποτε πιστεύαμε ότι προκαλούντο από τους Θεούς. Συγχρόνως απαλλασσόμαστε από την ψυχολογική φθορά που προκαλούν οι αλληλοκατηγορίες περί επιστημονικής ή θρησκευτικού φανατισμού στις οποίες αρέσκονται οι πνευματικοί μας ηγέτες.

Είναι σημαντικό ότι οι πολιτικές προσαρμογής είναι ανάλογες με τους κινδύνους που αντιμετωπίζει η κοινωνία και αλλάζουν εύκολα όταν αλλάζει η πιθανότητα και το μέγεθος των επιπτώσεών τους. Ξεκινάμε με μικρές αλλαγές και τις τροποποιούμε καθώς το κλίμα μεταβάλλεται με μικρότερο ή μεγαλύτερο του αναμενομένου ρυθμό.

Πολύ σημαντικό είναι ότι οι πολιτικές προσαρμογής είναι επικεντρωμένες τοπικά. Αυτό γιατί οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής δεν θα είναι οι ίδιες σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης. Έχουν δε το πλεονέκτημα ότι αντανακλούν τις προτεραιότητες των τοπικών πληθυσμών πράγμα που τις κάνει πολιτικά πιο εύκολα αποδεκτές. Δεν χρειάζεται να υπάρξει η ομόφωνη συναίνεση σε παγκόσμιο επίπεδο που είναι απαραίτητη για τις πολιτικές αποτροπής.

Ακόμα καλύτερα, ορισμένες πρωτοβουλίες προσαρμογής μπορούν βάσιμα να ελπίσουμε ότι θα είναι αυθόρμητες. Δεν θα χρειαστεί καν να τις σχεδιάσουμε με κρατική παρέμβαση. Οι άνθρωποι πάντα έπαιρναν τις συλλογικές πρωτοβουλίες που απαιτούντο για να βελτιώσουν τις συνθήκες διαβίωσής τους. Οι κάτοικοι της Ολλανδίας για παράδειγμα, χτίζουν εδώ και αιώνες φράγματα για να διεκδικήσουν γη από την Βόρεια θάλασσα.

Τέλος οι πολιτικές προσαρμογής είναι αποτελεσματικές. Οι ανθρώπινες κοινωνίες έχουν ανθίσει σε περιβάλλοντα από τον αρκτικό κύκλο μέχρι τους τροπικούς. Η προσαρμογή στις αλλαγές του κλίματος βοηθάει στην μείωση των επιπτώσεων σε σχέση με το ποιος θα ήταν χωρίς τις παρεμβάσεις μας. Δεν υπάρχει συλλογική πρόθεση να κάνουμε τα πράγματα χειρότερα. Αντίθετα η ιστορία δείχνει ότι έχουμε πετύχει βελτίωση των όρων διαβίωσης των ανθρώπων στον πλανήτη.

Οι πολιτικές προσαρμογής δεν συζητούνται επαρκώς. Οι πολίτες υφίστανται θυσίες για να σωθεί ο πλανήτης μέσω πολιτικών αποτροπής χωρίς να εξηγηθεί ότι αυτές είναι εντελώς άκαρπες αν δεν υπάρξει ομοφωνία για αυτές σε παγκόσμιο επίπεδο και μηχανισμός επιβολής της απόφασης. Από την άλλη μεριά αναρωτιούνται για το πόσο καλά προστατεύονται από τους πραγματικούς (πιθανούς) κινδύνους της κλιματικής αλλαγής. Με άλλα λόγια, οι πολίτες βομβαρδίζονται καθημερινά με αναφορές στους κινδύνους από την κλιματική αλλαγή χωρίς συγχρόνως να πληροφορούνται ότι οι θυσίες στις οποίες υποβάλλονται δεν συνεισφέρουν στην αντιμετώπισή τους.

Είναι αναγκαίο να αποκατασταθεί η ισορροπία στον δημόσιο διάλογο. Που έχει το πλεονέκτημα ότι μπορεί και πρέπει να γίνει τοπικά εδώ στην Ελλάδα, γιατί τόσο το κόστος όσο και τα οφέλη των εναλλακτικών λύσεων μας αφορούν άμεσα. Μήπως πρέπει να μεταφέρουμε πόρους (που δεν είναι απεριόριστοι!) από πολιτικές αποτροπής σε υποδομές προσαρμογής; Ίσως το ερώτημα πρέπει να τεθεί επειγόντως – πριν οι πολίτες αρχίσουν να αισθάνονται ότι εμπαίζονται.

* Το παρόν κείμενο είναι ερμηνεία και προσαρμογή στην “ελληνική πραγματικότητα” απόψεων του Steven Koonin όπως αυτές διατυπώνονται στο βιβλίο του “Unsettled – What Climate Science Tells us, What it Doesn’t and Why it Matters”.

2022-01-13 18:03:55

Επί του αρθ.1 παρ.1: Οι κλιματικοί στόχοι δεν πρέπει να συνδέονται με συμβατικές χρονολογίες όπως το 2050, αλλά με ποσότητες που να έχουν φυσικό αντίκρισμα, δηλ. τέτοιο είναι το carbon budget. Σύμφωνα με την αναφορά του IPCC, η ανθρωπότητα για να πετύχει το στόχο του Παρισιού (2015) για συγκράτηση της θερμοκρασίας αρκετά κάτω από τους 2 βαθμούς και κοντά στον 1,5 μπορεί να εκπέμψει από το 2022 600 δις τόνους CO₂ πριν μηδενίσει τις εκπομπές. Με τους σημερινούς ρυθμούς (37 δις ετησίως) θα το έχει εξαντλήσει σε 16 χρόνια, δηλ. πολύ νωρίτερα από το 2050. Εδώ ερχόμαστε στις επικοινωνιακές αλχημείες που όμως δεν ξεγελούν την Φύση. Όπως επισημαίνει ο Βρετανός καθηγητής Κέβιν Αντερσον, από το 2015 (Παρίσι) έχουμε την εμφάνιση ενός νέου όρου, δηλ. του “net zero” emissions. Αυτός ο όρος έγινε πολύ “δημοφιλής”, γιατί μας επιτρέπει να υπερβαίνουμε τώρα αυτό που θα ήταν ένα ισομοιρασμένο έως το 2050 ετήσιο carbon budget, δηλ. 21,4 δις τόνους και είμαστε στους 37 δις, στηριζόμενοι σε αδικαιολόγητες υποθέσεις ότι στα επόμενα 10-15 χρόνια θα αναπτύξουμε τεχνολογίες αρνητικών εκπομπών, ώστε να μαζέψουμε ένα μέρος του CO₂ που εκπέμπουμε τώρα. Τέτοιες τεχνολογίες δεν υπάρχουν σε εμπορική λειτουργία. Όπως επισήμανε σε σχετική ερώτηση διαδικτυακής του παρουσίας στην Ισπανία ο Vaclav Smil, παγκοσμίως υπάρχει μόνο ένα μικρο εργοστάσιο συλλογής CO₂, η “ORCA” στην Ισλανδία που μαζεύει 4.000 τόνους ετησίως, άρα χρειαζόμαστε πάνω από 9.000.000 τέτοια εργοστάσια. Το εργοστάσιο αυτό δεν λειτουργεί με αιολικά ή φωτοβολταϊκά που λόγω στοχαστικότητας είναι ακατάλληλα, αλλά με γεωθερμία που αφθονεί εκεί. Άρα το άρθρο μιλάει για μείωση εκπομπών και αύξηση απορροφήσεων χωρίς να στηρίζεται σε χειροπιαστά δεδομένα μεγάλης κλίμακας.

Επί της παρ 2.: Οι στόχοι που αναφέρονται και συνεχώς αναβαθμίζονται(και στο ΕΣΕΚ)χρηζουν ερμηνείας και κατόπιν αλλαγής μεθόδου. Από την πρώτη έκθεση IPCC το 1990 και την παγκόσμια παραδοχή του προβλήματος με το κλίμα, οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου έχουν αυξηθεί πάνω από 60%. Όλες οι διεθνείς συμφωνίες έχουν αποτύχει. Η διαρκής αύξηση των στόχων δεν σηματοδοτεί δυστυχώς μια εμβάθυνση της συνείδησης της σοβαρότητας του προβλήματος αλλά απλώς την αποτυχία επίτευξης των προηγούμενων. Δεν ωφελεί να ανεβάζουμε τον πήχη μη έχοντας αλλάξει τίποτα ουσιαστικό από τότε που αποτύχαμε να τον περάσουμε πιο χαμηλά. Έχει προταθεί από πολιτικούς επιστήμονες που ειδικεύονται σε θέματα διεθνών συμφωνιών για το κλίμα, όπως ο David Victor, να μην πηγαίνουμε από αριθμητικό στόχο σε επόμενο αριθμητικό στόχο αλλά από ουσιώδη απολογισμό επίτευξης στόχων σε χάραξη νέων λαμβάνοντας υπόψιν τις αντικειμενικές συνθήκες."

2022-01-14 21:07:53

ΜΕΡΟΣ Α, προτάσεις για την βιομηχανία

1. Μέσω ΔΣΙΤ να προχωρήσουν τα υδροηλεκτρικά έργα που έχουν σχεδιαστεί και δεν υλοποιήθηκαν ποτέ (πχ. φράγμα Μεσοχωράς).
2. Να μελετηθεί το παράδειγμα της Γερμανίας η οποία εφαρμόζει πρόγραμμα γέφυρας προς την σταδιακή απολιγνιτοποίηση καταργώντας αφενός 4 μονάδες παλαιάς τεχνολογίας παραγωγής ενέργειας από λιγνίτη ενώ ταυτόχρονα έθεσε σε ισχύ την σύγχρονη μονάδα παραγωγής ενέργειας από λιγνίτη με εξαιρετικά χαμηλές εκπομπές ρύπων (DATTLEIN 4). Πρέπει να τονίσουμε ότι στην χώρα μας ο λιγνίτης έχει χαμηλή θερμοδυναμική ικανότητα, άρα επιβαρύνεται με μεγαλύτερα πρόστιμα η παραγωγή του αλλά έχει το πλεονέκτημα της εξαιρετικά χαμηλής περιεκτικότητας σε θείο.
3. Στις υφιστάμενες ή και στις υπό δημιουργία ΒΙΠΕ και ΒΙΠΑ να προβλεφθεί η κατασκευή μονάδας παραγωγής ενέργειας από την καύση σκουπιδιών αποκλειστικά για βιομηχανική χρήση.
4. Προώθηση εξαγωγής πράσινου υδρογόνου μέσω ηλεκτρόλυσης όπως έχει ανακοινωθεί στο έργο WHITE DRAGON στη Δ. Μακεδονία και σε άλλες περιοχές της χώρας μας, οι οποίες θα έχουν επαρκή ηλιοφάνεια

ΜΕΡΟΣ Β, προτάσεις για την αστική χρήση

Με δεδομένο ότι η αστική χρήση επηρεάζει δυσμενώς τη βιομηχανική χρήση παραθέτουμε τις εξής προτάσεις που θα αποσυμφορήσουν την κατανάλωση ενέργειας προς αμοιβαίο όφελος της βιομηχανίας και των νοικοκυριών:

Επιδότηση μέσω του προγράμματος εξοικονομώ οικιών με φωτοβολταϊκά πάνελ

Επιδότηση πολυκατοικιών για τη εγκατάσταση κεντρικής θέρμανσης καύσης βιομάζας προς αντικατάσταση των καυστήρων πετρελαίου

Ανάπτυξη της γεωθερμίας ιδιαίτερα στα νησιά Μήλο, Νίσυρο, Σαντορίνη και της περιοχής των Μεθάνων

Λόγω του υψηλού κόστους διασύνδεσης και των υψηλών απωλειών ενέργειας δεν συνίσταται η διασύνδεση των νησιωτικών συγκροτημάτων με το κεντρικό σύστημα παροχής και διανομής ενέργειας της ενδοχώρας Αντιπροτείνεται η μαζική εγκατάσταση και χρήση συμβατικών ΑΠΕ (αιολική, κυματική και ηλιακή) και ως ενεργειακής σταθερής ροής την ίδρυση μικρών μονάδων παραγωγής ενέργειας από φυσικό αέριο (σε μεγαλύτερα νησιά προκρίνεται η παραγωγή ενέργειας από τη καύση σκουπιδιών)

ΜΕΡΟΣ Γ, προτάσεις χρηματοδότησης

Ταμείο ανάκαμψης και ΕΣΠΑ

1. Απορρόφηση ολόκληρου του ΕΝΦΙΑ στο ΠΔΕ στον κωδικό της ενέργειας
2. Τα ετήσια κέρδη των κεντρικών τραπεζών της ΕΕ από τα ομόλογα του Ελληνικού δημοσίου να διατεθούν στον ίδιο κωδικό
3. Αναδιεύθυνση της επιδότησης του κρατικού προϋπολογισμού από τα ευγενή ταμεία (ΔΕΗ/ΔΕΗ ΟΤΕ) ύψους ενός δις ευρώ ανά έτος προς τον ίδιο κωδικό
4. Μείωση του ΕΦΚ και του ΦΠΑ η οποία θα προσφέρει επιπλέον έσοδα στο κρατικό ταμείο. Το ποσοστό μείωσης θα οριστεί από οικονομετρικές μελέτες που θα διεξάγει το Υπουργείο οικονομικών. Η ελάχιστη μείωση κατά 25 % του ΦΠΑ και 33 % του ΕΦΚ αναμένεται να έχει καταλυτική επίδραση στο σύνολο της οικονομίας και μέρος των επιπρόσθετων εσόδων δύνανται να διατεθούν στον ίδιο κωδικό (ενέργειας ΠΔΕ)"

2022-01-21 14:15:32

Σχόλιο επί της αρχής

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Κλιματικής Αλλαγής Copernicus, τα τελευταία 7 χρόνια ήταν και τα 7 πιο θερμά που έχουν καταγραφεί ποτέ. Το 2021 αποτέλεσε το πέμπτο πιο θερμό έτος στην ιστορία καταγράφοντας τεράστιες καταστροφές στην Ευρώπη και την Ελλάδα που χτυπήθηκε από καταστροφικές πυρκαγιές και πλημμύρες. Παρόλα αυτά, το 2021 σημειώθηκε η μεγαλύτερη (από την έναρξη της οικονομικής κρίσης το 2010) ετήσια αύξηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στον ενεργειακό τομέα (κατά περισσότερο από 6%), ως αποτέλεσμα της χαλάρωσης των περιοριστικών μέτρων της πανδημίας και των ανεπαρκών πολιτικών για την απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα.

Κοιτώντας το μέλλον, σύμφωνα με το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ, οι σημαντικότεροι και πιθανότεροι κίνδυνοι για την ανθρωπότητα μέσα στα αμέσως επόμενα χρόνια συνδέονται κυρίως με την κλιματική κρίση και την υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος. Η πρόγνωση αυτή επιβεβαιώνεται και από τα στοιχεία που διαθέτουμε και τα οποία συνηγορούν στο ότι εάν δεν υιοθετήσουμε πολύ πιο φιλόδοξη και τολμηρή πολιτική για το κλίμα και τη φύση, κατευθυνόμαστε προς έναν πλανήτη κατά 2,4οC θερμότερο με ανυπολόγιστες επιπτώσεις για την ανθρωπότητα.

Η ψήφιση ενός φιλόδοξου και επιστημονικά τεκμηριωμένου κλιματικού νόμου μπορεί να αποτελέσει την πιο σημαντική εξέλιξη της χρονιάς για την κλιματική δράση της χώρας, σηματοδοτώντας την περιβαλλοντικά βιώσιμη, κοινωνικά δίκαιη και οικονομικά αποδοτική μετάβαση της χώρας στην κλιματική ουδετερότητα. Υπό αυτό το πρίσμα, το υπό διαβούλευση σχέδιο νόμου είναι ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση. Είναι ωστόσο, ένα τελείως ανεπαρκές βήμα. Απαιτούνται τομές για την ταχεία απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα και την προστασία της φύσης με γενναίους όρους κοινωνικής δικαιοσύνης, ως βασική προϋπόθεση για να αποτρέψουμε μία ανεξέλεγκτη κλιματική κατάρρευση.

Οι οργανώσεις και φορείς οι οποίοι σε συνεργασία με εκατοντάδες πολίτες συνδιαμόρφωσαν την πρώτη πρόταση κλιματικού νόμου, την οποία κατέθεσαν στην κυβέρνηση και τα μέλη του Κοινοβουλίου τον Ιούνιο του 2021, συμμετέχουν στη δημόσια διαβούλευση, υποβάλλοντας εκτενή σχόλια. Στόχος τους να συμβάλλουν στην ουσιαστική βελτίωση του σχεδίου νόμου και να καλέσουν την ελληνική κυβέρνηση να προχωρήσει άμεσα στις σχετικές βελτιώσεις και να καταθέσει το τελικό κείμενο στη βουλή προς ψήφιση.

Άρθρο 1 - Σκοπός

Η επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας δεν πρέπει να λογίζεται απλά ως ένας πολιτικός στόχος, αλλά ως το πλανητικό όριο, πέρα από το οποίο η ανθρωπότητα δεν είναι ασφαλής. Ως εκ τούτου ο κλιματικός νόμος θα πρέπει να αναφέρει ρητά ως στόχο τον περιορισμό της ανόδου της θερμοκρασίας σε 1,5 βαθμό Κελσίου, όπως περιγράφεται στην Συμφωνία του Παρισιού η οποία έχει κυρωθεί με τον Ν.4426/2016, καθώς και το Σύμφωνο για το Κλίμα της Γλασκόβης.

Είναι επίσης απαραίτητο οι κλιματικοί στόχοι να είναι νομικά δεσμευτικοί ώστε να δηλώνουν προς κάθε κατεύθυνση την αδιαμφισβήτητη βούληση της Πολιτείας να μετασχηματίσει τη χώρα σε μία κλιματικά ουδέτερη κοινωνία και οικονομία και να μην τελούν υπό την αίρεση τυχόν διαφορετικών προβλέψεων στο ΕΣΕΚ ("λαμβάνοντας υπόψη τις προβλέψεις του ΕΣΕΚ") αν αυτές οδηγούν στη μείωση των ποσοτικών στόχων.

Η ενσωμάτωση ενδιάμεσων ποσοτικών στόχων για τη μείωση των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, τόσο για το 2030, όσο και για το 2040, είναι ένα εξαιρετικά σημαντικό στοιχείο αυτού του σχεδίου νόμου. Ωστόσο, και παρά το γεγονός ότι οι στόχοι αυτοί είναι σημαντικά προωθημένοι σε σύγκριση με τις σημερινές επιδόσεις της Ελλάδας, αλλά και τους στόχους για το 2030, όπως αυτοί προβλέπονται στο υφιστάμενο ΕΣΕΚ (42% έως το 2030), δεν είναι επιστημονικά τεκμηριωμένοι και δεν συνυπολογίζουν τη δίκαιη κατανομή που θα πρέπει να αναλάβει η Ελλάδα ως ανεπτυγμένο κράτος. Η Ελλάδα θα πρέπει να αναλάβει στόχο μείωσης των ακαθάριστων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 65% έως το 2030 και κατά 95% έως το 2040 και κλιματική ουδετερότητα το αργότερο έως το 2045, επιτυγχάνοντας αρνητικές εκπομπές μετά το 2045.

Ήδη αρκετές ευρωπαϊκές χώρες έχουν πιο φιλόδοξους και νομικά δεσμευτικούς στόχους για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Λίστα κρατών με νομικά δεσμευτικούς στόχους για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας

Γερμανία (2045) | Σουηδία (2045) | Δανία (2050) | Ηνωμένο Βασίλειο (2050) | Ιρλανδία (2050) | Γαλλία (2050) | Λουξεμβούργο (2050) | Ουγγαρία (2050) | Ισπανία (2050) | Φινλανδία 2035/2050

Επίσης είναι σημαντικό να προβλεφθούν ενδιάμεσοι, πενταετείς στόχοι τουλάχιστον για το έτος 2035 και συμπληρωματικά για το 2025. Οι ενδιάμεσοι στόχοι επιτρέπουν τον καλύτερο σχεδιασμό της πολιτικής και τη λήψη επενδυτικών αποφάσεων με δεδομένο ότι εξασφαλίζουν ένα εκ των προτέρων γνωστό και σαφές πλαίσιο που αξιολογεί την πρόοδο, λαμβάνει υπόψη τα πιο πρόσφατα επιστημονικά ευρήματα και τεχνολογικές εξελίξεις και επιτρέπει την ταχύτερη και πιο αποδοτική τροχιά μηδενισμού των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Προς αυτήν την κατεύθυνση κινείται και η διεθνής κοινότητα. Το Σύμφωνο της Γλασκόβης για το κλίμα ενθαρρύνει τα Μέρη να υποβάλουν έως το 2025 Εθνικά Καθορισμένες Συνεισφορές για το 2035, έως το 2030 για το 2040 και ούτω καθεξής για κάθε πενταετία στη συνέχεια. Την προτίμηση αυτή έχει εκφράσει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ήδη από τον Οκτώβριο του 2021 για τις Εθνικά Καθορισμένες Συνεισφορές που θα κατατεθούν μετά το 2031.

Συμπληρωματικά επισημαίνεται:

(α) Η "ασφάλεια δικαίου" - ένας, χωρίς αμφιβολία, σημαντικός στόχος του νόμου- δεν είναι ένα αγαθό που αφορά μόνο τους επενδυτές, αλλά όλους τους πολίτες της χώρας (1 παρ. 1 εδ. β'). Επίσης, η αναφορά σε "σταδιακή μετάβαση της οικονομίας" δεν είναι εύστοχη, διότι αφήνει να εννοηθεί ότι αντικείμενο του νόμου είναι μόνο η οικονομία. Σε άλλα σημεία του νόμου, γίνεται λόγος για "ανθρωπογενή συστήματα" (π.χ., άρθρ. 1 παρ. 10), ή "κοινωνικές δραστηριότητες" (άρθρ. 5 παρ. 2).

(β) Από το γράμμα της 2ης παραγράφου, δεν προκύπτει, με την απαραίτητη σαφήνεια, ότι οι ενδιάμεσοι κλιματικοί στόχοι (2030/2040) είναι νομικά δεσμευτικοί. (Η ερμηνεία αυτή ενισχύεται και από το άρθρο 28 παρ. 3 του νομοσχεδίου, το οποίο αναφέρεται σε “νέους” ενδιάμεσους στόχους). Επίσης, δεν προκύπτει, με την απαραίτητη σαφήνεια, η σημασία της επιφύλαξης υπέρ των ρυθμίσεων του ΕΣΕΚ: είναι δυνατόν το ΕΣΕΚ να τροποποιήσει του στόχους αυτούς, και, εάν ναι, προς ποια κατεύθυνση;

Αναφορικά με τον σκοπό του κλιματικού νόμου όπως ορίζεται στο άρθρο 1 και αιτιολογείται στο κεφάλαιο 2 της αιτιολογικής έκθεσης επισημαίνουμε ότι ο στόχος της συμφωνίας του Παρισιού δεν απαιτεί μόνο ριζικές αλλαγές στον τρόπο παραγωγής και κατανάλωσης ενέργειας. Ενεργοβόροι τομείς της οικονομίας με μεγάλη συνεισφορά στις εκπομπές άνθρακα, όπως η γεωργία και η κτηνοτροφία δεν καλύπτονται επαρκώς, αλλά περιορίζονται σε αναφορές σε “κατάλληλα μέτρα και πολιτικές” οι οποίες όμως δεν προσδιορίζονται στα επόμενα άρθρα. Επιπλέον με τη συγκεκριμένη ρύθμιση δεν καλύπτονται οι στόχοι της βιώσιμης ανάπτυξης που αφορούν στη φθηνή και καθαρή ενέργεια (στόχος 7), μηδενική φτώχεια (στόχος 1) και λιγότερες ανισότητες (στόχος 10). Ένας συνεκτικός κλιματικός νόμος δεν πρέπει να αφορά αποκλειστικά και μόνο στον τομέα της ενέργειας, αλλά σε μέτρα, προβλέψεις και ρυθμίσεις που αφορούν όλους τους παραπάνω στόχους ώστε να διασφαλιστεί η ομαλή μετάβαση προς την κλιματική ουδετερότητα με κοινωνικά δίκαιο τρόπο. Τέλος, ο νομοθέτης θα πρέπει να λάβει υπόψη του τη σημαντική συνεισφορά της βιώσιμης γεωργίας στην εκπλήρωση των στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης που καλύπτει το παρόν σχέδιο νόμου αλλά και τους στόχους που προαναφέραμε.

2022-01-22 15:30:311.

Ο κλιματικός νόμος αν θέλει να είναι σύμφωνος με τις απαιτήσεις που προκύπτουν από την επιστήμη, πρέπει:

- Να ξεκαθαρίζει ότι εγκαταλείπονται όλα τα σχέδια για έρευνα, εξόρυξη και κατασκευής αγωγών για μεταφορά ορυκτών καυσίμων. Νέα έργα επιτρέπονται μόνο αν αφορούν στην περιβαλλοντική επίδοση υπαρχόντων εγκαταστάσεων. Το ορυκτό αέριο δεν είναι μεταβατικό καύσιμο και οι επενδύσεις που αφορούν σε νέα έργα επέκτασης δικτύων αερίου ή μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αέριο επιτρέπονται μόνο αν υποκαθιστούν παλιότερες μονάδες με χαμηλότερη απόδοση και υψηλότερες εκπομπές CO₂. Οι μονάδες λιγνίτη που αποσύρονται αντικαθίστανται από μικρότερες ή μεγαλύτερες μονάδες παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και μόνο, όχι από μονάδες αερίου. Η άδεια λειτουργίας όλων των μονάδων ορυκτών καυσίμων ((παλιότερες ή νεότερες) ολοκληρώνεται το 2040. Καμία νέα μονάδα δεν παίρνει άδεια λειτουργίας που ξεπερνάει το 2040.

- να στοχεύει σε κλιματική ουδετερότητα της χώρας μέχρι το 2040 μια και η περιοχή μας πλήττεται ήδη πολύ σοβαρά από ακραία καιρικά φαινόμενα λόγω κλιματικής κρίσης και οι υποδομές της δεν αντέχουν τις πιέσεις που πλέον προκύπτουν

- να προβλέπει ότι η συμμετοχή της χώρας στο φόρουμ αερίου ανατολικής Μεσογείου ή άλλους διακρατικούς θεσμούς που σχετίζονται με ορυκτά καύσιμα επιτρέπεται μόνο για την προώθηση πολιτικών και μέτρων βελτίωσης της περιβαλλοντικής επίδοσης υπαρχόντων έργων, αλλά δεν επιτρέπεται αν προωθούνται νέα έργα και σχέδια για προώθηση ορυκτών καυσίμων

- η Ελλάδα αναλαμβάνει πρωτοβουλία για μετατροπή του Φόρουμ Αερίου Ανατολικής Μεσογείου σε Φόρουμ Ενεργειακής Μετάβασης και Πράσινης Συμφωνίας Ανατολικής Μεσογείου.

2. Η πολιτική για το κλίμα πρέπει να έχει συνοχή με την πολιτική για δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και την πράσινη ανάκαμψη της οικονομίας, να χαρακτηρίζεται από κλιματική και κοινωνική δικαιοσύνη και να συνδέει τα μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα σχέδια και στόχους με άμεσα μέτρα απανθρακοποίησης με δίκαιο τρόπο όλων των δραστηριοτήτων και τομέων που συμβάλλουν στην κλιματική κρίση.

3. Ένας από τους πιο σημαντικούς στόχους του κλιματικού νόμου θα πρέπει να είναι η επίτευξη ενεργειακής αποτελεσματικότητας στο 90% των κτιρίων μέχρι το 2030 ώστε να μετατρέπεται κάθε χρόνο τουλάχιστον το 4-5% των κτιρίων μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, με έμφαση σε κατοικίες, σχολεία, νοσοκομεία και δημόσια/δημοτικά.

4. Ο κλιματικός νόμος πρέπει να προωθεί και να προβλέπει μεγιστοποίηση εφαρμογών ανανεώσιμης ενέργειας (με προτεραιότητα την ηλιακή και γεωθερμία) σε κτίρια και τις γειτονιές σε συνδυασμό με προγράμματα αποθήκευσης ανταλλαγής και πώλησης σε επίπεδο τοπικό, γειτονιάς και όπου είναι εφικτό, κατοικίας. Για την προώθηση του στόχου της απανθρακοποίησης τόσο του ηλεκτρισμού όσο και της θέρμανσης/δροσισμού και των μετακινήσεων πρέπει να διατίθεται ένα σημαντικό ποσοστό του δημόσιου προϋπολογισμού, του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΛΛΑΔΑ 2.0), του ΕΣΠΑ/ΠΔΠ 2021-2027, των εσόδων από τα δικαιώματα εκπομπών, το Πράσινο Ταμείο. Να προβλέπονται φορολογικά κίνητρα και αντικίνητρα για την συμμετοχή των ιδιωτών στην προώθηση της απανθρακοποίησης

5. Η απανθρακοποίηση στη γεωργία, τις κατασκευές, τις μεταφορές στην ξηρά και στη θάλασσα αφορά όλο τον κύκλο ζωής, όχι μόνο το τελικό στάδιο του προϊόντος ή της υπηρεσίας.

6. Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που συμβάλλουν στην απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα χρεώνονται με το χαμηλότερο συντελεστή ΦΠΑ, ενώ τα προϊόντα και οι δραστηριότητες που συμβάλλουν στην κλιματική κρίση επιβαρύνονται με τον μεγαλύτερο συντελεστή ΦΠΑ (24%). Τα έσοδα από αυτόν τον ΦΠΑ καταλήγουν σε ταμείο που ενισχύει την εξάλειψη της οικονομικής και ενεργειακής φτώχειας με ενεργητικά μέτρα (ενεργειακή αναβάθμιση, αντικατάσταση συσκευών, απανθρακοποίηση μέσω θέρμανσης / δροσισμού)"

.

2022-01-24 11:27:45

Διόρθωση Σχολίου

Διόρθωση Σχολίου: Γιατί δεν θα δούμε ποτέ Rafale και Belharra με καύσιμο υγρό υδρογόνο στις δεξαμενές τους... (Αρθ.12 Εθν. Κλιματικού Νόμου)

Gravimetric & Volumetric energy density

Jet fuel:

12000Wh/kg, 800kg/m³=0,8kg/lt

12kWh*0,8=9,6 - 10,4 MWh/m³ (αντί 15 MWh/m³)

Diesel maritime oil:

45MJ/kg , 45*40/144=12,5 KWh/kg

860kg/m³

12,5*0,86 MWh/m³ =10,75 MWh/m³ (αντί 14,535 MWh/m³)

Συμπέρασμα:

Αντικατάσταση του EU Fit for 55% με το Global Fit (από Διεθνές Δικαστήριο ή επόμενη COP) όπου ΟΛΟΣ ο πληθυσμός της γης τρέχει με ΑΠΕ-ΕΞΕ & μείωση -2% στην ΕΝΤΑΣΗ Ενέργειας (tn CO₂/MWh πρωτογενούς κατανάλωσης ενέργειας) και το υπόλοιπο 50% της συνολικής μείωσης γίνεται με τεχνητές καταβόθρες απορρόφησης 16 Gtn CO₂ από την ατμόσφαιρα με 16000 μηχανές "συνθετικών δασών" 1 Mt CO₂ εκάστης με την ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΗ ότι ο Αιώνας μας είναι Ανθρωποκίνος που είναι σαθρό (ή όχι στέρεο επιχείρημα) καθώς μεσολαβούν και Παγετώδεις Περίοδοι στο Κλίμα (πριν το 1750 μ.χ.)."

2022-01-24 12:35:10

Γενικές παρατηρήσεις

-Δεν υπάρχει εκτίμηση επιπτώσεων από την εφαρμογή του νόμου (νομοθετική υποχρέωση)

-Σημαντικό μειονέκτημα αποτελεί ο αριθμός εξειδικευτικών αποφάσεων που απαιτούνται για τη λειτουργία του Κλιματικού Νόμου

-Δεν λαμβάνει καθόλου υπόψη τα προβλήματα διεθνούς ανταγωνιστικότητας

-Δεν λαμβάνονται πουθενά υπόψη οι περιορισμένες δυνατότητες μεσαίου και μικρού μεγέθους επιχειρήσεων, άκαμπτα μέτρα, δυσβάσταχτα για τις επιχειρήσεις αυτές"

2022-01-24 13:11:25

Ο προτεινόμενος εθνικός κλιματικός νόμος αποτελεί μια πολύ σημαντική μεταρρύθμιση για την κλιματική πολιτική της χώρας.

Περιέχει πολλά προοδευτικά στοιχεία όπως τον ορισμό φιλόδοξων κλιματικών στόχων για το 2030, το 2040 και το 2050 αλλά και τη θέσπιση διαδικασίας κατάρτισης τομεακών προϋπολογισμών άνθρακα για επτά τομείς της οικονομίας. Αυτού του είδους οι προϋπολογισμοί που περιλαμβάνονται στους πιο προοδευτικούς κλιματικούς νόμους της Ευρώπης, θα συμβάλλουν στην καλύτερη παρακολούθηση της κλιματικής πορείας της χώρας αλλά κυρίως στην εμπλοκή όλων των τομέων της οικονομίας στην επίτευξη των κλιματικών στόχων. Ο κλιματικός νόμος θεσπίζει επίσης αρκετούς επιμέρους φιλόδοξους στόχους όπως την απαγόρευση πώλησης οχημάτων με μηχανές εσωτερικής καύσης το 2030, πέντε χρόνια νωρίτερα από το αντίστοιχο περιθώριο που όρισε η Ευρωπαϊκή Ένωση, την υποχρεωτική κάλυψη τουλάχιστον του 30% των επιφανειών των μεγάλων κτιρίων με συστήματα αξιοποίησης της ηλιακής ενέργειας (φωτοβολταϊκά ή θερμικά ηλιακά) ή τη μείωση των συνολικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στα μη διασυνδεδεμένα νησιά κατά 80% ως το 2030 σε σχέση με τα επίπεδα του 2019. Επιπλέον, ενσωματώνει τη διάσταση της κλιματικής αλλαγής στην περιβαλλοντική αδειοδότηση, ενώ εκτός από την κατάρτιση σχεδίων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο περιλαμβάνει και σειρά μέτρων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή όπως τη θέσπιση Παρατηρητηρίου για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή και την υποχρεωτική ασφάλιση κατοικιών σε περιοχές υψηλής τρωτότητας από το 2025 και μετά.

Ωστόσο είναι απαραίτητη η βελτίωση του νόμου σε πολλά σημεία προκειμένου να αποτελέσει ένα σύγχρονο εργαλείο άσκησης της εθνικής κλιματικής πολιτικής, εναρμονισμένο με τις επιταγές της επιστήμης και την επείγουσα ανάγκη για κλιματική δράση. Πιο συγκεκριμένα, είναι αναγκαίο να:

1. Αποσαφηνιστεί ότι το ο κλιματικός νόμος ορίζει τους κλιματικούς στόχους για το 2030 και το 2040 ενώ το ΕΣΕΚ τους εξειδικεύει, τους επιμερίζει σε τομείς οικονομικής δραστηριότητας και διαμορφώνει τα μέτρα και τις πολιτικές που απαιτούνται για την επίτευξή τους·
2. Επισπευστεί η απολιγνιτοποίηση με καταληκτική ημερομηνία το 2025·
3. Θεθεί χρονικό όριο τερματισμού των δραστηριοτήτων εξόρυξης υδρογονανθράκων·
4. Οριστεί το 2035 ως το έτος κατά το οποίο η χώρα θα μηδενίσει τις εκπομπές της στον τομέα της ηλεκτροπαραγωγής·
5. Θεθούν στόχοι διείσδυσης των ΑΠΕ για τη θέρμανση κτιρίων καθώς και να βελτιωθούν και να συμπληρωθούν οι προβλέψεις για υποχρεωτική εγκατάσταση συστημάτων αξιοποίησης της ηλιακής ενέργειας στα κτίρια·
6. Διασφαλιστεί ότι οι επενδύσεις που θα χρηματοδοτηθούν για έργα μετριασμού και προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή με δημόσιους πόρους θα είναι απολύτως συμβατές με τους κανόνες της Πράσινης Ταξινόμιας και των σχετικών κατ' εξουσιοδότηση πράξεων·
7. Ενισχυθεί η συμμετοχή των πολιτών στις διαβουλεύσεις για ζητήματα κλιματικής πολιτικής (ετήσια έκθεση προόδου και πενταετείς προϋπολογισμοί άνθρακα) και να θεσπιστεί συζήτηση στη Βουλή κάθε χρόνο της ετήσιας έκθεσης που θα υποβάλλει η Επιστημονική Επιτροπή Αντιμετώπισης της Κλιματικής Αλλαγής."

2022-01-24 13:12:46

Αποσαφήνιση της σχέσης του ΕΣΕΚ με τους ενδιάμεσους κλιματικούς στόχους: Στην παράγραφο 2 του άρθρου 1 ορίζονται συγκεκριμένοι ποσοτικοί ενδιάμεσοι κλιματικοί στόχοι για το 2030 και το 2040 «λαμβάνοντας υπόψη τις προβλέψεις του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (Ε.Σ.Ε.Κ.)». Η διατύπωση αυτή δημιουργεί σύγχυση ως προς τον ρόλο του ΕΣΕΚ στη θέσπιση αυτών των στόχων. Για να καταστεί σαφές ότι ο κλιματικός νόμος είναι αυτός που ορίζει τους στόχους ενώ το ΕΣΕΚ τους εξειδικεύει σε τομείς οικονομικής δραστηριότητας (ηλεκτροπαραγωγή, βιομηχανία, μεταφορές, κτίρια κλπ) και διαμορφώνει τα μέτρα και τις πολιτικές που απαιτούνται για την επίτευξή τους, προτείνεται η παρακάτω τροποποίηση της παραγράφου 2 του άρθρου 1: (τροποποίηση παραγράφου 2, άρθρου 1): Προκειμένου να επιτευχθεί ο μακροπρόθεσμος στόχος για κλιματική ουδετερότητα της παρ. 1, ορίζονται ως ενδιάμεσοι κλιματικοί στόχοι για τα έτη 2030 και 2040, η μείωση των καθαρών ανθρωπογενών εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον πενήντα πέντε τοις εκατό (55%) και ογδόντα τοις εκατό (80%), αντίστοιχα, σε σύγκριση με τα επίπεδα του έτους 1990. Το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (Ε.Σ.Ε.Κ.), το οποίο καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1099 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 (L 328), εξειδικεύει αυτούς τους στόχους σε επιμέρους τομείς οικονομικής δραστηριότητας, και διαμορφώνει τα μέτρα και τις πολιτικές που απαιτούνται για την επίτευξή τους."

2022-01-24 13:49:50

(επικαιροποίηση)

ΤΕΛΙΚΟ Συμπέρασμα:

Αντικατάσταση του EU Fit for 55% με το Global Fit (από Διεθνές Δικαστήριο ή την επόμενη COP) όπου ΟΛΟΣ ο πληθυσμός της γης τρέχει ετησίως με :

μείωση -3% στην ΕΝΤΑΣΗ Ενέργειας (tn CO₂/MWh πρωτογενούς κατανάλωσης ενέργειας) από ΑΠΕ-ΕΞΕ (83/224=37%, 0,9685^31έτη=37%, 0,98/1,012=0,9684, -2% tn CO₂, +1,2% ΠΚΕ, (2050): 36,4GtCO₂*0,98^31έτη=19,5 GtCO₂ , 36,4-19,5=16,9 GtCO₂) και

το υπόλοιπο περίπου 50% της συνολικής μείωσης γίνεται με τεχνητές καταβόθρες απορρόφησης 16 Gtn CO₂ από την ατμόσφαιρα με 16000 μηχανές "συνθετικών δασών" 1 Mt CO₂ εκάστης

με την ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΗ ότι ο Αιώνας μας είναι Ανθρωπόκαινος που είναι σαθρό (ή όχι στέρεο επιχείρημα) καθώς μεσολαβούν και Παγετώδεις Περίοδοι στο Κλίμα (πριν το 1750 μχ)."

2022-01-25 05:46:11

Κύριοι

Σας αναφέρω χαρακτηριστικά, τις σκέψεις μου ώστε να προσδιοριστεί ορθά ο σκοπός.

Φυσικά υπάρχει η κλιματική αλλαγή και είναι ανθρωπογενής.

Αλλά η μετάβαση σε κάτι ήπιο, η προστασία από την κλιματική αλλαγή μπορεί να επιφέρει εξίσου καταστροφικές συνέπειες εάν γίνει χωρίς διαφοροποίηση των πηγών και της σκέψης.

Εάν δεν διαβαστεί σωστά η φύση σε όλο της το φάσμα, μπορεί να επιφέρει χειρότερα αποτελέσματα.

Σας αναφέρω ένα σενάριο για να καταλάβετε ακριβώς τι εννοώ.

Το χειμώνα του 2031, βαρύ χιόνι και κρύο έπληξε ολόκληρη την κεντρική την βόρεια Ευρώπη και τη Γερμανία. Τα φωτοβολταϊκά καλύφθηκαν με χιόνι, οι ανεμογεννήτριες αποσυνδέθηκαν λόγω καταιγίδων, οι σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής με λιγνίτη σβησμένοι εδώ και χρόνια, η παροχή φυσικού αερίου έχει εξασθενήσει και λόγω γεωπολιτικών επιλογών. Απαγορεύονται οι μηχανές εσωτερικής καύσης, οι φούρνοι, τα τζάκια, τα αλυσοπρίονα, οι φυσητήρες χιονιού κ.λπ.

Χιλιόμετρα ηλεκτρικών οχημάτων, ακίνητα, σε αυτοκινητόδρομους που έμειναν από ρεύμα κατά τη διάρκεια της νύχτας. Οι «ηλεκτρικές» υπηρεσίες διάσωσης επηρεάζονται επίσης. Τα ακίνητα ηλεκτρικά αυτοκίνητα δεν μπορούν πλέον να κινούνται μόνο τους, αλλά πρέπει να ρυμουλκούνται μεμονωμένα, κάτι που ακόμη και η Bundeswehr (Γερμανικός Στρατός) δεν μπορεί να κάνει λόγω έλλειψης λειτουργικών οχημάτων. Οι ηλεκτρικοί και τροχοφόροι εκσκαφείς δεν μπορούν πλέον να μπουν στο δίκτυο ή είναι λειτουργικοί για λίγες μόνο ώρες. Από έλλειψη ζήτησης, εδώ και πολλά χρόνια, τα διωλιστήρια δεν παράγουν βενζίνη ή ντίζελ.

Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση επιτάσσει όλα τα κλασικά αυτοκίνητα που εξακολουθούν να λειτουργούν με κινητήρες εσωτερικής καύσης. Μόνο η Ρωσία και το Ιράν θα μπορούσαν να προμηθεύσουν οχήματα και καύσιμα όπως αυτά, αλλά αυτό είναι αδύνατο λόγω της αντίθεσης των ΗΠΑ. Η υγειονομική περίθαλψη, τα σχολεία, η επισιτιστική βοήθεια και η βιομηχανική παραγωγή δεν λειτουργούν πλέον.

2022-01-25 15:30:55

Η παρέμβαση που ακολουθεί είναι της Λαϊκής Πρωτοβουλίας ΚΛΙΜΑ500 και είναι προϊόν διαβούλευσης με πολίτες και συλλογικότητες απ' όλη την Ελλάδα]

01. ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΑ

Στόχοι: Μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 70% μέχρι το έτος 2030 σε σχέση με το έτος 1990. Μηδενικό άθροισμα εκπομπών αερίων θερμοκηπίου μέχρι το έτος 2040.

Σχέδια Κλιματικής Ουδετερότητας: Πενταετείς κύκλοι εθνικών σχεδίων κλιματικής ουδετερότητας.

Κλιματικός Ισολογισμός: Κατάρτιση ισολογισμού εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της χώρας σε ετήσια βάση και απολογισμού σε σχέση με τους στόχους των σχεδίων κλιματικής ουδετερότητας. Υπολογισμός ανώτατων ορίων και θέση επιμέρους στόχων μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ανά έτος και ανά τομέα της οικονομίας.

Ανεξάρτητη Κλιματική Αρχή: Σύσταση ανεξάρτητης κλιματικής αρχής με θεσμούς διαφάνειας σε διάλογο με την κοινωνία των πολιτών και με αρμοδιότητες για την εποπτεία της εφαρμογής της κλιματικής νομοθεσίας.

Κλιματικό Παρατηρητήριο: Ίδρυση Κλιματικού Παρατηρητηρίου υπό την εποπτεία και διαχείριση της Κλιματικής Αρχής για τη μέτρηση, διατήρηση και συστηματική δημοσίευση κλιματικών δεδομένων και τη διατύπωση συστάσεων για τη διαχείριση της κλιματικής κρίσης και την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας. Καταγραφή και εντοπισμός των κλάδων της οικονομίας, των μεμονωμένων επιχειρήσεων καθώς και των κοινωνικών τάξεων (σε επίπεδο συνόλων δεδομένων) με το μεγαλύτερο αποτύπωμα σε εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου καθώς και της πορείας του αποτυπώματος αυτού μέσα στον χρόνο.

Δημόσια διάθεση του συνόλου των στατιστικών δεδομένων και των σχετικών εκθέσεων και αναφορών του Παρατηρητηρίου.

02. ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ

Απαγόρευση Εξόρυξης Υδρογονανθράκων:

Απαγόρευση της χορήγησης αδειών ερευνών για κοιτάσματα υδρογονανθράκων καθώς και αδειών εξόρυξης υδρογονανθράκων στην Ελληνική επικράτεια, στα εθνικά χωρικά ύδατα καθώς και στην ΑΟΖ.

Ανάκληση όλων των αδειών εξόρυξης υδρογονανθράκων καθώς και των ερευνών για κοιτάσματα υδρογονανθράκων που έχουν δοθεί λόγω έκτακτης ανάγκης εξαιτίας της κλιματικής κρίσης.

Χωροθέτηση ΑΠΕ

Κατάρτιση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις ΑΠΕ με σκοπό την προστασία του κλίματος, την ενεργειακή μετάβαση και την προστασία και ανάκαμψη της βιοποικιλότητας σε συνδυασμό και των τριών με συνεκτικό τρόπο. Χωροθέτηση των ΑΠΕ στο ΕΧΠ για τις ΑΠΕ με βάση την αρχή του μη βλάπτειν και με εκ των προτέρων χωροθέτηση συγκεκριμένων επενδυτικών ζωνών, με προτεραιότητα όπου υπάρχει έντονη ανθρωπογενής δραστηριότητα, όσο και των ζωνών με ΑΠΕ ενεργειακών κοινοτήτων για την κάλυψη τοπικών αναγκών, ιδίως σε περιοχές Natura 2000, καθώς και των ζωνών αποκλεισμού, ιδίως όπου υφίσταται ανάγκη για την απόλυτη προστασία της βιοποικιλότητας. Υποχρεωτικός χαρακτήρας του ΕΧΠ για τις ΑΠΕ για το σύνολο της δημόσιας διοίκησης.

Κατανομή ποσοστού ΑΠΕ (ανάγκες της χώρας σε καθεστώς κλιματικής ουδετερότητας) ανά Περιφερειακή Ενότητα με βάση τα παρακάτω κριτήρια κατά την αλληλουχία που ακολουθούν: (α) τις ενεργειακές ανάγκες της υπό εξέταση Περιφερειακής Ενότητας, και (β) τις ενεργειακές ανάγκες των μεγάλων αστικών κέντρων με καθορισμό του πρόσθετου αυτού ποσοστού με βάση την αρχή του μη βλάπτειν και την φέρουσα ικανότητα των τοπικών οικοσυστημάτων.

Ταυτόχρονης δημόσιας διαβουλεύσεις ανά Περιφερειακή Ενότητα και Δήμο για την χωροθέτηση των ΑΠΕ με βάση το ποσοστό κατανομής, που καθορίζεται παραπάνω.

Περιφερειακές Διακρατικές Σχέσεις:

Ανάληψη πρωτοβουλίας από τη χώρα σε περιφερειακό επίπεδο για κατάρτιση διεθνούς πολυμερούς σύμβασης με τις γειτονικές χώρες για «Μεσόγειο και Βαλκάνια Ειρήνης, Κλιματικής Ουδετερότητας και Βιώσιμης Ευημερίας» με απαγόρευση εξορύξεων υδρογονανθράκων στα θαλάσσια ύδατα της Μεσογείου και αντικατάσταση με διακρατικές συνεργασίες σε ΑΠΕ.

03. ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ / ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Δικαίωμα ιδιοπαράγωγής ενέργειας από ΑΠΕ χωρίς περιορισμούς με κίνητρα και κρατικές επιδοτήσεις με βάση δίκαια εισοδηματικά κριτήρια και με έμφαση στον μηδενισμό των λογαριασμών ρεύματος για ανέργους και κοινωνικά / οικονομικά αδύναμους στα πλαίσια κοινωνικής πολιτικής για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας.

Ενίσχυση του θεσμού των ενεργειακών κοινοτήτων.

Ενθάρρυνση της παραγωγής, ανταλλαγής και αποθήκευσης ενέργειας από ΑΠΕ σε επίπεδο γειτονιάς στα αστικά κέντρα. Υποχρεωτική συμμετοχή των δήμων κατά 20% στη μετοχική σύνθεση των ιδιωτικών παραγωγών ΑΠΕ.

Θέσπιση θεσμών κοινοτικής ενεργειακής δημοκρατίας μέσα από την δυνατότητα των τοπικών συμβουλίων / συμβουλίων γειτονιάς πολιτών για την παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ.

04. ΒΙΩΣΙΜΗ ΕΥΗΜΕΡΙΑ

Στόχος

Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας κατά 35% σε σχέση με το όριο βάσης της Ενωσιακής νομοθεσίας.

Εκπόνηση σχεδίων μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας στα μεγάλα αστικά κέντρα και σε ενεργοβόρους κλάδους της οικονομίας.

Εταιρική Διαφάνεια; Διακυβέρνηση

Υποχρέωση μεγάλων επιχειρήσεων (α) για δημοσίευση πληροφοριών σχετικών με το κλίμα αναφορικά με τις δραστηριότητές τους, και (β) για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση στρατηγικής αειφορίας.

Γεωργία / Κτηνοτροφία

Εθνική νομοθεσία «από το αγρόκτημα στο πιάτο» συμβατή με την προστασία του κλίματος.

Νομοθεσία για κοινότητες παραγωγών και καταναλωτών με βάση την διασφάλιση της υγείας, την εξασφάλιση ενός δίκαιου εισοδήματος των παραγωγών και την προστασία του περιβάλλοντος.

Βιομηχανία / Μεταποίηση

Χάραξη πράσινης στρατηγικής και εθνική νομοθεσία για την κυκλική οικονομία με αποτελεσματικούς θεσμούς εφαρμογής και με προσαρμογή στην προστασία του κλίματος.

Οικολογικός σχεδιασμός προϊόντων με βάση την επανάχρηση και το ανακυκλώσιμο αυτών με στόχο την μείωση της κατανάλωσης πρώτων υλών.

Κλιματικό πιστοποιητικό προϊόντων με βάση το ενεργειακό αποτύπωμα. και ανάλογη επιβάρυνση σε φόρο κλιμακούμενου μέχρι το 2030

Μεταφορές

Σταδιακή μείωση αεροπορικών μεταφορών για κοντινές αποστάσεις με ανάπτυξη των σιδηροδρομικών μεταφορών. Μετάβαση στον εξηλεκτρισμό / χρήση πράσινου υδρογόνου στις θαλάσσιες μεταφορές.

Πρωτόηση του περιορισμού της χρήσης ορυκτών καυσίμων στις αεροπορικές μεταφορές.

Κατάρτιση ολοκληρωμένων σχεδίων βιώσιμης αστικής κινητικότητας για κάθε δήμο (λχ. βάδισμα, ποδήλατο, δημόσιες συγκοινωνίες).

Ενίσχυση δημόσιων μέσων μαζικής μεταφοράς και πλάνο μετάβασης στον εξηλεκτρισμό τους.

Αρχιτεκτονική με Ουδέτερο Περιβαλλοντικό Αποτύπωμα

Σε επίπεδο μεμονωμένων κτιρίων.

Νέα κτίρια και αναβάθμιση υφιστάμενων κτιρίων με στόχο την ελάχιστη ενεργειακή κατανάλωση, δηλαδή με χρήση βιοκλιματικών στοιχείων (στον σχεδιασμό, στη βελτίωση θερμομόνωσης και στη ρύθμιση του ηλιασμού, σκιασμού και φυσικού αερισμού), με ιδιοπαραγωγή ενέργειας (π.χ. φωτοβολταϊκά σε ταράτσες), με δραστικό περιορισμό της χρήσης λεβητών ορυκτών καυσίμων και αντικατάσταση από τεχνολογίες, όπως αντλίες θερμότητας ή / και χρήση γεωθερμίας.

Χώρος ανάμεσα στα κτίρια.

Μέριμνα για τον αντίκτυπο του όγκου ενός κτιρίου στο άμεσο περιβάλλον και την κατοικησιμότητα του χώρου ανάμεσα στα κτίρια. Επανεξέταση των άμεσων και έμμεσων αυξήσεων του συντελεστή δόμησης στις πρόσφατες νομοθεσίες.

Δημόσιος Χώρος

Βιώσιμοι δημόσιοι χώροι, που λαμβάνουν υπόψη τον αέρα, το φυσικό στοιχείο και τις ανάγκες συνύπαρξης των ανθρώπων με έμφαση στη χρήση υδατοαπορροφητικών και μη ανακλαστικών υλικών.

Πολεοδομικός σχεδιασμός

Επανασχεδιασμός και αναγέννηση πόλεων με βάση τις αρχές της αειφορίας και της προσβασιμότητας. Δημιουργία συνεκτικών πόλεων με περιορισμό της άναρχης εξάπλωσης και διασποράς (sprawl). Αναβάθμιση των κεντρικών συνοικιών με διατήρηση της κοινωνικής συνοχής τους. Απεξάρτηση από τη χρήση αυτοκινήτου και απόδοση του επιπλέον χώρου στους ανθρώπους (με διαπλάτυνση πεζοδρομίων, ποδηλατοδρόμους σε κεντρικούς δρόμους, μετατροπή παρόδιων χώρων στάθμευσης σε κοινόχρηστες αστικές λειτουργίες κλπ).

Χωροταξικός σχεδιασμός

Περιορισμός της εκτός σχεδίου δόμησης με απώτερο στόχο την αποκέντρωση σε περιφερειακές πόλεις και οικισμούς. Αναγνώριση της σημασίας του τοπίου (φυσικού, αγροτικού, αστικού) ως τύπου κατοίκησης και συμβίωσης ανθρώπων και ζώων αλλά και ως πολιτισμικού αγαθού.

Δημόσιες Συμβάσεις

Υποχρεωτική διασφάλιση της κλιματικής ουδετερότητας στον σχεδιασμό των δημόσιων συμβάσεων.

Υποχρεωτική ενσωμάτωση ποιοτικών προδιαγραφών για την κλιματική ουδετερότητα, την κοινωνική δικαιοσύνη και την προστασία του περιβάλλοντος στα κριτήρια επιλογής και ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων.

Αναστολή συμμετοχής σε διαγωνιστικές διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων για επιχειρήσεις, ομίλους επιχειρήσεων και επιχειρήσεις που ελέγχονται από πρόσωπα, για τα οποία έχουν εκδοθεί οριστικές αποφάσεις δικαστηρίων αναφορικά με σοβαρές παραβιάσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

Απαγόρευση συμμετοχής σε διαγωνιστικές διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων για επιχειρήσεις, ομίλους επιχειρήσεων και επιχειρήσεις που ελέγχονται από πρόσωπα, για τα οποία έχουν εκδοθεί αμετάκλητες αποφάσεις δικαστηρίων αναφορικά με σοβαρές παραβιάσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

Απομεγέθυνση Δραστηριοτήτων με Δυσανάλογο Περιβαλλοντικό Κόστος

Απαγόρευση της εξόρυξης κρυπτονομισμάτων στην Ελληνική επικράτεια.

Ρύθμιση της μηχανικής μάθησης (“machine learning”) υπό το πρίσμα της μείωσης του κλιματικού αποτυπώματος.

05. ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Δίκαιη Μετάβαση για την Εργασία και την Κοινωνία:

Ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα για τους κατοίκους των περιοχών και τους εργαζόμενους των τομέων, που πλήττονται από την απανθρακοποίηση της οικονομίας καθώς και την κλιματική κατάρρευση.

Πρόσβαση σε χρηματοοικονομικά εργαλεία, επανακατάρτιση, παροχή συμβουλών και ενθάρρυνση για συνεργατικών σχημάτων για τον κόσμο της εργασίας, που πλήττεται, με στόχο την μετάβαση σε ένα πιο πράσινο, κλιματικά ουδέτερο και κοινωνικά δίκαιο οικονομικό μοντέλο.

Υγεία:

Επανασχεδιασμός των πολιτικών για την υγεία λαμβάνοντας υπόψη τις επιπτώσεις της κλιματικής και οικολογικής κρίσης στην δημόσια υγεία.

Καθολική και δωρεάν πρόσβαση του πληθυσμού σε δομές προστασίας της υγείας από ασθένειες που οφείλονται στην κλιματική κρίση.

Άμεση ενίσχυση και προσαρμογή του δημόσιου συστήματος υγείας για τις ανάγκες που προκύπτουν από την κλιματική κρίση.

Κλιματικοί Πρόσφυγες:

Αναγνώριση περιβαλλοντικών καταστροφών και κλιματικής κρίσης ως λόγων χορήγησης διεθνούς προστασίας. Απαγόρευση επιστροφής / απέλασης σε χώρα ή περιοχή που η ζωή και η υγεία τίθενται σε κίνδυνο λόγω κλιματικής κρίσης. Πλήρης ενσωμάτωση των κλιματικών προσφύγων στην Ελληνική κοινωνία.

Πολιτική Προστασία:

Ενίσχυση των δομών πολιτικής προστασίας από κλιματικές και περιβαλλοντικές καταστροφές.

Μετασχηματισμός του χαρακτήρα της πολιτικής προστασίας από τον σχεδιασμό προς την κατεύθυνση της κλιματικής προσαρμογής για την πιο αποτελεσματική αντιμετώπιση των προκλήσεων που προκύπτουν από την κλιματική κρίση.

Διεθνείς Σχέσεις:

Διεθνής αλληλεγγύη της Ελλάδας στις χώρες, που πλήττονται από την κλιματική κρίση.

Ανάληψη πρωτοβουλιών από την Ελλάδα για την ενδυνάμωση υφιστάμενων και την δημιουργία νέων διεθνών θεσμών που προωθούν την κλιματική δικαιοσύνη υπέρ των αναπτυσσόμενων χωρών.

06. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ

Θεσμική Εγγύηση για την Προστασία της Βιοποικιλότητας

Θέσπιση θεσμικής εγγύησης για την κατά προτεραιότητα προστασία της βιοποικιλότητας και των οικοτόπων της, ως αυτοτελούς έννομου αγαθού με αυθύπαρκτη αξία αλλά και λόγω της ευεργετικής της λειτουργίας στη ρύθμιση του κλίματος. Ψήφιση νόμου για την προστασία του εδάφους, το οποίο φιλοξενεί μεγάλο ποσοστό της βιοποικιλότητας, σε συμφωνία με το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 28/4/2021 (2021/2548(RSP)).

Δικαίωμα στην Προστασία της Βιοποικιλότητας

Θέσπιση αγωγίμου δικαιώματος πολιτών και φορέων για την λήψη από το Ελληνικό δημόσιο κατάλληλων μέτρων για την προστασία της βιοποικιλότητας ως όλου αλλά και κάθε στοιχείου αυτής.

Αναπαλλοτρίωτο / Κοινοτική Χρήση των Πόρων της Βιοποικιλότητας

Αναγνώριση του κοινόχρηστου και εκτός συναλλαγής χαρακτήρα της βιοποικιλότητας ως όλου αλλά και κάθε στοιχείου αυτής. Δικαίωμα χρήσης των φυσικών πόρων της βιοποικιλότητας είτε από φυσικά πρόσωπα και τοπικούς φορείς κοινωνικής οικονομίας είτε κατόπιν διαβούλευσης και σύμφωνης γνώμης των τοπικών συμβουλίων, σύμφωνα με το Πρωτόκολλο της Ναγκόγια.

Περιβαλλοντικό Κεκτημένο

Θέσπιση του περιβαλλοντικού κεκτημένου και απαγόρευση της υποβάθμισής του με διατάξεις νόμων ή κανονιστικών πράξεων.

Προστασία Περιοχών Natura 2000

Κατάργηση διατάξεων νόμων (πχ. Κεφάλαιο Δ' του Ν. 4685/2020), που υποβαθμίζουν την προστασία των περιοχών Natura 2000.

Έκδοση Προεδρικών Διαταγμάτων που καθορίζουν τους όρους προστασίας των περιοχών Natura 2000 και εκκρεμούν.

07. ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Φορολόγηση Υδρογονανθράκων:

Λογιστικός διαχωρισμός συναλλαγών εμπορίας ενέργειας από υδρογονάνθρακες και επιβολή φόρου σε κάθε συναλλαγή εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας από υδρογονάνθρακες σε χονδρική βάση.

Μη Πρόσβαση / Αναστολή Κρατικών Ενισχύσεων:

Απαγόρευση κρατικών ενισχύσεων σε επιχειρήσεις, που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή και εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας από υδρογονάνθρακες.

Αναστολή για πέντε (5) έτη κρατικών ενισχύσεων και ανάκληση όσων ήδη έχουν δοθεί σε επιχειρήσεις και ομίλους επιχειρήσεων με συνδεδεμένες επιχειρήσεις, για τις οποίες έχουν εκδοθεί αποφάσεις δικαστηρίων αναφορικά με παραβίαση διάταξης νόμου, που σχετίζεται με την προστασία του περιβάλλοντος.

Κλιματική Χρηματοδότηση:

Πρόγραμμα κρατικών ενισχύσεων για την ενεργειακή μετάβαση, την κλιματική δικαιοσύνη και τον οικολογικό μετασχηματισμό της οικονομίας και της κοινωνίας.

Βιώσιμα Χρηματοοικονομικά:

Απαγόρευση χορήγησης οποιουδήποτε είδους πίστωσης από πιστωτικά ιδρύματα σε επιχειρήσεις, που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή και εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας από υδρογονάνθρακες.

Υποχρέωση των πιστωτικών ιδρυμάτων για την αξιολόγηση της αειφορίας των υπό δανειοδότηση επενδύσεων άνω του ποσού των 10.000.000 €.

Δείκτες αξιολόγησης και ετήσια έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδος για την αξιολόγηση της αειφορίας των χορηγηθέντων δανείων άνω του ποσού των 10.000.000 € ανά πιστωτικό ίδρυμα και συνολικά για το χρηματοπιστωτικό σύστημα.

Ένταξη των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα και άλλους περιβαλλοντικούς παράγοντες στις αξιολογήσεις των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων για την πιστοληπτική ικανότητα μεγάλων επιχειρήσεων.

Ένταξη των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα και άλλους περιβαλλοντικούς παράγοντες στις πολιτικές διαχείρισης κινδύνων των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

Προληπτική εποπτεία του χρηματοπιστωτικού συστήματος από την Τράπεζα της Ελλάδος με βάση τους κινδύνους που συνδέονται με το κλίμα και άλλους περιβαλλοντικούς παράγοντες.

08. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Πρόσωπα που Αναφέρουν Παραβιάσεις της Νομοθεσίας Προστασίας του Περιβάλλοντος («whistleblowing»):

Δικαίωμα του καθενός για την αναφορά στις αρχές και την δημόσια αποκάλυψη παραβιάσεων της νομοθεσίας προστασίας του περιβάλλοντος με ανώνυμο ή επώνυμο τρόπο.

Σύσταση από το Δημόσιο ανεξάρτητου και αυτόνομου διαύλου αναφοράς και θεσμού παρακολούθησης αναφορών για παραβιάσεις της νομοθεσίας προστασίας του περιβάλλοντος και ένταξη αυτών στο Σώμα Επιθεωρητών Περιβάλλοντος. Θέσπιση μέτρων για την διασφάλιση της μη αποκάλυψης της ταυτότητας του αναφέροντος προσώπου, την απαγόρευση αντιποίνων και την αποτελεσματική υιοθέτηση και εφαρμογή στην πράξη μέτρων στήριξης.

Σώμα Επιθεωρητών Περιβάλλοντος:

Αναβάθμιση του Σώματος Επιθεωρητών Περιβάλλοντος σε ανεξάρτητη αρχή με διαφανείς λειτουργίες και με διορισμό του διοικητικού της συμβουλίου από την Κλιματική Συντακτική Συνέλευση.

Ενίσχυση των υποδομών, των πόρων, του προσωπικού και των αρμοδιοτήτων του Σώματος Επιθεωρητών Περιβάλλοντος. Ακαταδίωκτο του προσωπικού του Σώματος Επιθεωρητών Περιβάλλοντος για πράξεις στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του.

Δικαίωμα στην Προστασία του Κλίματος:

Θέσπιση αγώνιμου δικαιώματος πολιτών και φορέων για την λήψη από το Ελληνικό κράτος κατάλληλων μέτρων για την προστασία του κλίματος σύμφωνα με τους στόχους του παρόντος νόμου.

Έννομο Συμφέρον:

Ρητή αναγνώριση του έννομου συμφέροντος του καθενός για την προσφυγή στην αστική και διοικητική δικαιοσύνη για την προστασία του περιβάλλοντος («actio popularis»).

Συλλογικά Μέτρα Δικαστικής Προστασίας:

Θεμελίωση δικαιώματος κάθε νομικού προσώπου με καταστατικό σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος για την άσκηση συλλογικών αγωγών και, γενικότερα, την προσφυγή στην αστική και διοικητική δικαιοσύνη για την προστασία του περιβάλλοντος για λογαριασμό φυσικών προσώπων, μελών του ή μη.

Ατελής Πρόσβαση στη Δικαιοσύνη:

Απαλλαγή κάθε μέσου δικαστικής προστασίας του περιβάλλοντος από οποιοδήποτε φόρο, τέλος ή εισφορές προς τρίτους.

Πολιτική Δικονομία:

Δικαίωμα αιτούντος δικαστική προστασία για την προστασία του περιβάλλοντος να αιτείται από το δικαστήριο προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων στην κατοχή του αντιδίκου.

Δικαίωμα αιτούντος δικαστική προστασία για την προστασία του περιβάλλοντος να αιτείται από το δικαστήριο προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων στην κατοχή της Διοίκησης.

Εκδίκαση πολιτικών ένδικων μέσων για την προστασία του περιβάλλοντος με την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων.

Ποινική Προστασία του Περιβάλλοντος:

Αυτεπάγγελο όλων των ποινικών αδικημάτων σε βάρος του περιβάλλοντος. Σύσταση Εισαγγελίας Περιβαλλοντικού Εγκλήματος.

Θέσπιση διακεκριμένου ποινικού αδικήματος για κάθε πράξη ζημιάς του περιβάλλοντος που πληρεί συγκεκριμένες προϋποθέσεις, (π.χ. δόλος, συλλογική οργάνωση, σκοπός κέρδους, έκταση ζημιάς).

Ιδιώνυμο αδίκημα για δημοσίους υπαλλήλους αναφορικά με πράξεις ή παραλείψεις σε σχέση με την μη εκτέλεση των καθηκόντων τους δέσμιας αρμοδιότητας ή διακριτικής ευχέρειας αναφορικά με την προστασία του περιβάλλοντος.

Μη αναστολή φυλάκισης για περιβαλλοντικά εγκλήματα.

09. ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Προστασία Περιβάλλοντος από τον Σχεδιασμό:

Θεσμοθέτηση εκτίμησης οικολογικού αντικτύπου και της ενδεχόμενης διεύρυνσης των κοινωνικών ανισοτήτων από ειδική επιτροπή εμπειρογνομόνων για κάθε σχέδιο νόμου που υποβάλλεται προς συζήτηση στη Βουλή.

Οικολογική Δημοκρατία:

Τοπικά συμβούλια / συμβούλια γειτονιάς πολιτών ανά δημοτική κοινότητα και δημοτικές ομοσπονδίες συμβουλίων με αποφασιστικές αρμοδιότητες για ζητήματα προστασίας του περιβάλλοντος και κλιματικής ουδετερότητας.

Δικαίωμα φυσικών και ηλεκτρονικών δημοψηφισμάτων σε περιφερειακό επίπεδο για ζητήματα που αφορούν το κλίμα και την προστασία του περιβάλλοντος.

Δικαίωμα ηλεκτρονικής ανάκλησης αντιπροσώπων σε επίπεδο ΟΤΑ και στο κοινοβούλιο για λόγους που αφορούν το κλίμα και την προστασία του περιβάλλοντος.

Κλιματική Συντακτική Συνέλευση:

Συγκρότηση σε σώμα κλιματικής συντακτικής συνέλευσης με ποσόστωση εκπροσώπων από την οργανωμένη κοινωνία των πολιτών (κοινωνικά κινήματα, περιβαλλοντικές και εθελοντικές οργανώσεις) και εκπροσώπων με απευθείας εκλογή με ηλεκτρονική ψηφοφορία από τον λαό.

Κατάρτιση από την Συνέλευση Κλιματικού Συντάγματος για την μετάβαση σε μια οικολογική δημοκρατία και θέση σε κοινωνική διαβούλευση τόσο ηλεκτρονική όσο και πρόσωπο με πρόσωπο κατά τόπους.

Ολοκλήρωση και θέση Κλιματικού Συντάγματος σε δημοψήφισμα.

Σε περίπτωση επικύρωσης του Κλιματικού Συντάγματος, εκκίνηση της κοινοβουλευτικής διαδικασίας αναθεώρησης του Συντάγματος για την ενσωμάτωση του Κλιματικού Συντάγματος.

Οικολογικός Φεμινισμός:

Υποχρεωτική ποσόστωση 50% στη συμμετοχή των γυναικών στη λήψη αποφάσεων στα όργανα της νομοθετικής και εκτελεστικής εξουσίας που ασκούν αρμοδιότητες από τον σχεδιασμό ως την υλοποίηση των περιβαλλοντικών πολιτικών.

Οικολογική Εκπαίδευση:

Υποχρεωτική συμπερίληψη της οικολογίας ως μαθήματος σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Συστηματική ένταξη της βιωματικής σχέσης των μαθητών με την φύση σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Οριζόντια ένταξη της οικολογικής διάστασης σε όλους τους τομείς της μαθησιακής διαδικασίας.

Οικολογική Καινοτομία:

Δικαίωμα κάθε ενδιαφερόμενου για παροχή πληροφοριών από τον κάτοχο του διπλώματος ευρεσιτεχνίας για καινοτομία αναφορικά με την προστασία του περιβάλλοντος και την κλιματική ουδετερότητα.

Δικαίωμα πρόσβασης και χρήσης προστατευόμενων από διανοητική ιδιοκτησία έργων για σκοπούς καινοτομίας αναφορικά με την προστασία του περιβάλλοντος και την κλιματική ουδετερότητα.

Θεσμοί δεξαμενών τεχνονομίας και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας για καινοτομία αναφορικά με την προστασία του περιβάλλοντος και την κλιματική ουδετερότητα.

Διάθεση με όρους ανοιχτής γνώσης και δεδομένων των αποτελεσμάτων κάθε έρευνας που έχει λάβει κρατική ενίσχυση από Ενωσιακούς ή εθνικούς κρατικούς πόρους.

Υποχρεωτική αδειοδότηση με όρους ανοιχτής γνώσης και δεδομένων κάθε έργου διανοίας που ενσωματώνει αποτελέσματα έρευνας που έχει λάβει κρατική ενίσχυση από Ενωσιακούς ή εθνικούς κρατικούς πόρους.

Έρευνα για την Κλιματική Κρίση και τον Οικολογικό Μετασχηματισμό

Θέσπιση αυξανόμενου ποσοστού χρηματοδότησης έρευνας με βάση εκκίνησης 0,1% με στόχο 0,5% του ΑΕΠ μέχρι το 2030. Οι ερευνητικές δραστηριότητες θα περιλαμβάνουν όλα τα επιστημονικά πεδία που σχετίζονται με την κλιματική κρίση, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών επιστημών."

2022-01-25 15:43:01

Ο προτεινόμενος εθνικός κλιματικός νόμος αποτελεί μια πολύ σημαντική μεταρρύθμιση για την κλιματική πολιτική της χώρας.

Πολύ καλές οι πρωτοβουλίες που κάνετε αλλά η κλιματική πολιτική αλλαγή δεν θα βελτιωθεί βάζοντας τους καταναλωτές να πληρώνουν τις σακούλες από το σούπερ μάρκετ ενώ παλιά τις προμηθευόμασταν δωρεάν ,είτε καταργώντας τα πλαστικά καλαμάκια.

Προτείνω όλα τα δημόσια κτίρια και τα πανεπιστήμια ,σχολεία κτλ. να βάλουν φωτοβολταϊκά στις ταράτσες από όπου από εκεί θα προμηθεύονται ρεύμα. Το ίδιο πράγμα πρέπει να κάνουν και όλες ιδιωτικές κατοικίες με μία γενναία επιδότηση.

Να εκμεταλλευτούμε τα φωτοβολταϊκά πάρκα και τις ανεμογεννήτριες.

Επίσης να μειωθούν τα εξοπλιστικά προγράμματα : α)κατασκευές αεροπλάνων πολεμικών ή πλοίων και οποιοδήποτε άλλο στρατιωτικού υλικού για όλες τις χώρες και οι στρατιωτικές ασκήσεις.

Να επεκταθούν τα προγράμματα ανακύκλωσης ηλεκτρικών συσκευών χαρτί πλαστικό.

Για τα διαμερίσματα στον εσωτερικό χώρο να ανάβει το φως με φωτοκύτταρο εντοπίζοντας την κίνηση και όταν δεν υπάρχει κίνηση να σβήνει το φως.

Το ίδιο πράγμα πρέπει να εφαρμοστεί και στους δημοσίους δρόμους ο φωτισμός να είναι είτε με ηλιακή ενέργεια ή να ενεργοποιείται ο φωτισμός εντοπίζοντας την κίνηση ενός αυτοκινήτου σε 500 μέτρα που θα εντοπίζετε το αυτοκίνητο και μετά θα ξανασβήνει όταν δεν υπάρχει κίνηση στο δρόμο."

2022-01-26 09:14:03

Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου θεσπίζεται πλαίσιο για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον σταδιακό μετριασμό των ανθρωπογενών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας, έως το 2050, προκειμένου να περιοριστεί η αύξηση της θερμοκρασίας, κατά 1,5°C, πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα, σε εφαρμογή της Συμφωνίας των Παρισίων που κυρώθηκε με τον ν. 4426/2016 (Α' 187) και του στόχου κλιματικής ουδετερότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), ως το 2050.

Συνεπώς, οι όποιες προβλέψεις του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα -ΕΣΕΚ- (οι οποίες θα πρέπει να είναι συμβατές με τον Κλιματικό Νόμο) δεν θα πρέπει να οδηγούν στη μείωση των ποσοτικών στόχων που τίθενται από τον Κλιματικό Νόμο. Οι κλιματικοί στόχοι θα πρέπει να είναι νομικά δεσμευτικοί ως ελάχιστοι στόχοι, ώστε να δηλώνουν προς κάθε κατεύθυνση την αδιαμφισβήτητη βούληση της Πολιτείας να μετασχηματίσει τη χώρα σε μία κλιματικά ουδέτερη κοινωνία και οικονομία.

Άλλωστε, ήδη αρκετές ευρωπαϊκές χώρες έχουν πιο φιλόδοξους νομικά δεσμευτικούς στόχους για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (π.χ. η Γερμανία και η Σουηδία έχουν ως καταληκτικό έτος για την επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας το 2045 και όχι το 2050)."

2022-01-26 12:33:38

Κάποιες γενικές σκέψεις για ελλείψεις στον σχέδιο νόμου:

Ο Εθνικός Κλιματικός νόμος παρέχει ένα νέο θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής μέτρων και ενεργειακών στόχους σε συμφωνία με τους πρόσφατους αναθεωρημένους στόχους της ΕΕ για κλιματική ουδετερότητα μέχρι το 2050 (και με ενδιάμεσους στόχους την μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά 55% έως το 2030 και κατά 80% έως το 2040 σε σχέση με το 1990). Παρά ταύτα δεν περιλαμβάνει από όσο μπόρεσα να αντιληφθώ, νομικά δεσμευτικές διαδικασίες με αυστηρούς ελεγκτικούς μηχανισμούς και διαδικασίες επιβολής κυρώσεων, που από την διεθνή εμπειρία αναδεικνύονται σε καθοριστικό παράγοντα επίτευξης των όποιων στόχων τίθενται. Αυτό είναι ένα από τα κύρια προβλήματα των δεσμεύσεων και των διεθνών συνθηκών και συμφωνιών, το ότι δηλαδή δεν υπάρχουν μηχανισμοί αυστηρού ελέγχου.

Επιπλέον, η αναγκαία μετάβαση προς μια οικονομία χαμηλών και εν τέλει μηδενικών εκπομπών άνθρακα και σημαντικής μείωσης εκπομπών μεθανίου, απαιτεί, σε εθνικό επίπεδο, (α) την επίτευξη κοινωνικής συναίνεσης, με συμμετοχή των πολιτών στη λήψη σε τοπικό επίπεδο αποφάσεων που αφορούν την απανθρακοποίηση και την χρήση ΑΕΠ, και (β) εφαρμογή πολιτικών κοινωνικής ασφάλισης για τους εργαζομένους που θα χάσουν την εργασία τους, αλλιώς οι δημόσιες πολιτικές για ριζικές αλλαγές στην παραγωγή ενέργειας θα αντιμετωπίσουν έντονη κοινωνική αντίσταση, όπως ήδη συμβαίνει σε πολλές περιοχές της χώρας μας με τις ΑΕΠ, και τελικά θα αποτύχουν.

2022-01-26 19:25:48

ΓΕΝΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ

Δεδομένης της περιβαλλοντικής, οικονομικής, κοινωνικής και, κυρίως, θεσμικής βαρύτητας του και της σημαντικής τομής που επιχειρεί σε ένα υπερφορτωμένο, 'πυκνοκατοικημένο', κατακερματισμένο και συχνά ασυντόνιστο θεσμικό και διοικητικό περιβάλλον,

το υπό διαβούλευση σχέδιο του κλιματικού νόμου (ΣΝ) χρήζει δραστηρικής επεξεργασίας και εξειδίκευσης, από ουσιαστική, διαδικαστική και νομοπαρασκευαστική άποψη, για να διαμορφωθεί ένας ισόρροπος, άρτια τεκμηριωμένος και εφαρμόσιμος νόμος που θα συμβάλλει στην επίτευξη της προσαρμογής και ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή καθώς και της κλιματικής ουδετερότητας στη χώρα (Άρθρο 1, εδάφ. 1).

Η ακολουθούμενη σειρά παρουσίασης – από τη θεωρία για την κλιματική αλλαγή, την συγκεκριμένη εκδοχή της κλιματικής ουδετερότητας, τις εκτιμήσεις και μελλοντικές προβλέψεις έως τις θεσμοθετούμενες δράσεις και τα επιλεγμένα ζητήματα ορισμών και προϋποθέσεων εφαρμογής του – υπογραμμίζει ότι το νομοθέτημα πρέπει να υιοθετήσει μια ολοκληρωμένη και αμερόληπτη προσέγγιση, προσαρμοσμένη στις ιδιαιτερότητες της χώρας, η οποία θα υπαγορεύσει και θα εξειδικεύσει τις συγκεκριμένες επιλογές πολιτικής και θα υποδείξει τις προϋποθέσεις αποτελεσματικής εφαρμογής τους.

Η αιτιολογική έκθεση του τελικού νομοθετήματος θα πρέπει να τεκμηριώνει ότι οι θεσμοθετούμενες επιλογές συμφωνούν με τις επιταγές της σύγχρονης επιστήμης των πολύπλοκων κοινωνικο-οικολογικών προβλημάτων, ανταποκρίνονται στις δεσμεύσεις του Ευρωπαϊκού Κανονισμού για το Κλίμα (ΕΚΚ) με οικονομικά και περιβαλλοντικά φειδωλό τρόπο, σέβονται τις ιδιαιτερότητες της Ελλάδας και λαμβάνουν υπόψη ότι η συμμετοχή της στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου (ΑτΘ) αντιπροσωπεύει το 1.98% στην ΕΕ και το 0.17% παγκόσμια. Συνεπώς, επειδή η ακραία περίπτωση μηδενισμού εκπομπών ΑτΘ στη χώρα δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση σε παγκόσμιο επίπεδο, το βάρος της ρύθμισης θα πρέπει να είναι στην επίτευξη του στόχου του άρθρου 1, την προσαρμογή και ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή.

Τα κυριότερα σημεία στα οποία οφείλει να εστιάσει η επεξεργασία του ΣΝ συνοψίζονται παρακάτω. Ειδικά σχόλια παρέχονται σε επιμέρους άρθρα.

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

Το ΣΝ κινείται μέσα στα δεσμευτικά πλαίσια του ΕΚΚ, υιοθετώντας την προσέγγιση και τη 'θεωρία' του για το πρόβλημα της κλιματικής αλλαγής, και επιδιώκει να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις του.

Το ΣΝ υιοθετεί μια επιλεκτική, αφαιρετική, περιορισμένη, αποσπασματική και χωρικά ουδέτερη και αδιαφοροποίητη προσέγγιση στην κλιματική αλλαγή, σε φανερό αναντιστοιχία με τις ολιστικές προσεγγίσεις (π.χ. οικοσυστημική προσέγγιση) που ενδείκνυνται για την προσαρμοστική διακυβέρνηση των πολύπλοκων κοινωνικο-οικολογικών προβλημάτων.

Εστιάζει σε επιλεγμένα άμεσα αίτια της, συγκεκριμένα στις ανθρωπογενείς εκπομπές ΑτΘ, ιδιαίτερα διοξειδίου του άνθρακα. Ακόμα και υπ' αυτό το στενό πρίσμα, υποβιβάζει τον ρόλο των δασικών πυρκαγιών. Αγνοεί τις φυσικές πηγές ΑτΘ ο ρόλος των οποίων δεν μπορεί να αποκλεισθεί δυνητικά, τουλάχιστον, στο μέλλον.

Παρακάμπτει τα έμμεσα/γενεσιουργά αίτια της, τις πολύ-επίτεδες κοινωνικο-οικονομικές διεργασίες, οικονομικές δραστηριότητες και πολιτικές που επηρεάζουν την παραγωγή εκπομπών ΑτΘ. Ενδεικτικά, παραγωγικό οικονομικό μοντέλο, επίπεδο βιομηχανικής ανάπτυξης (και αποβιομηχάνισης), πληθυσμιακές μεταβολές, μετανάστευση, εγκατάλειψη υπαίθρου, πρότυπα κατανάλωσης και μετακινήσεων, παγκόσμιες οικονομικές, κοινωνικές και, πολύ σημαντικά, τεχνολογικές μεταβολές.

Εστιάζει στην ατμόσφαιρα και υποβιβάζει τον σημαντικό ρόλο των άλλων δύο μεγάλων συστατικών του πλανητικού οικοσυστήματος, γη (έδαφος, φυτοκάλυψη) και θάλασσα, και τις δυναμικές αλληλεπιδράσεις τους, στην γένεση, εξέλιξη και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής (ως πηγές και ως καταβόθρες ΑτΘ). Αυτό οφείλεται στην ανισοβαρή έμφαση στις εκπομπές έναντι των απορροφήσεων όπως σχολιάζεται παρακάτω. Αυτές οι παραλείψεις αντανakλώνται στις εκτιμήσεις και προβλέψεις των μελλοντικών συνθηκών πάνω στις οποίες βασίζεται η λήψη αποφάσεων πολιτικής.

Έτσι, η θεσμοθετούμενη ρύθμιση περιορίζει δραματικά το εύρος των εναλλακτικών επιλογών πολιτικής με τις οποίες μπορεί να επιτευχθεί μείωση των ανθρωπογενών εκπομπών ΑτΘ και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή σε εθνικό ή/και περιφερειακό επίπεδο και εναποθέτει το βάρος σε συγκεκριμένους οικονομικούς τομείς, και με συγκεκριμένους τρόπους, αδιαφορώντας για τις διακλαδικές διασυνδέσεις και τις παγκόσμιες κοινωνικο-οικονομικές και θεσμικές επιρροές. Αυτό συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, αμφίβολη οικονομική αποδοτικότητα, πλήθος παράπλευρων και, πιθανόν δύσκολο να ελεγχθούν, απρόβλεπτων επιπτώσεων και αναποτελεσματικότητα πολιτικής.

ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΑ

Η κλιματική ουδετερότητα ορίζεται επιχειρησιακά σαν το ισοζύγιο εκπομπών ΑτΘ από πηγές και απορροφήσεων από καταβόθρες. Σε αντίθεση με την ισοβαρή έμφαση του ΕΚΚ στο ρόλο των πηγών και των καταβόθρων, η συντριπτική έμφαση του ΣΝ είναι στο σκέλος των εκπομπών ΑτΘ και συγκεκριμένα διοξειδίου του άνθρακα (από στερεά και υγρά ορυκτά καύσιμα). Είναι χαρακτηριστικό ότι το Άρθρο 1

δεν αναφέρει στόχους για απορροφήσεις. Πως τεκμαίρεται ότι η μείωση των ανθρωπογενών εκπομπών ΑτΘ θα συμβάλλει στην κλιματική ουδετερότητα (Άρθρο 1, εδάφ. 2) όταν αναφέρονται στόχοι για εκπομπές αλλά όχι και για απορροφήσεις ΑτΘ;

Η υπο-αντιπροσωπείωση του σκέλους των απορροφήσεων αυτόματα εξασθενεί τη σημασία:

(α) των έγγειων φυσικών πόρων (έδαφος, νερό, φυτοκάλυψη) και των αντίστοιχων οικονομικών τομέων (γεωργία, κτηνοτροφία, δασοπονία) που παίζουν σημαντικό και κρίσιμο ρόλο στην ενίσχυση του ρόλου των καταβόθρων (μέσω πρακτικών ορθής διαχείρισης τους). Π.χ. το άρθρο 10 (εδαφ. 1θ, 2γ), δεν μνημονεύει τη συμβολή του πρωτογενή τομέα στην αύξηση των απορροφήσεων.

(β) των θαλάσσιων και παράκτιων πόρων, και, κατ' επέκταση, της ναυτιλίας και σχετικών οικονομικών τομέων, στην ενίσχυση των καταβόθρων

(γ) της χωρικής διάστασης για την έγκυρη ανάλυση του φαινομένου (περιλαμβανομένων των τομεακών και συνολικών προϋπολογισμών άνθρακα) και την αντιμετώπιση του

(δ) των αναγκαίων νομικών εργαλείων που στηρίζουν αυτό το σκοπό, ιδιαίτερα του χωροταξικού σχεδιασμού

(ε) του ρόλου των συνεργειών στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής μέσω δράσεων προστασίας των φυσικών πόρων (π.χ. προστασία βιοποικιλότητας, καταπολέμηση ερημοποίησης), παρόλο που αναφέρονται μεταξύ άλλων προτάσεων.

(ε) του ρόλου των αντίστοιχων θεσμικών φορέων, κυρίως των υπουργείων ΥΠΑΑΤ, ΥΝΑΝΠ, ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, κ.λπ.

Δεν είναι, επίσης, σαφές αν λαμβάνονται υπόψη οι διασυννοριακές εισαγωγές ΑτΘ και οι επιπτώσεις δράσεων επίτευξης κλιματικής ουδετερότητας σε γειτονικές, και όχι μόνο, χώρες στην επίτευξη της στη χώρα.

Το ζήτημα είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την Ελλάδα όπου, λόγω μεγέθους και χαμηλού επιπέδου βιομηχανικής παραγωγής (ιδίως βαριάς βιομηχανίας), (α) οι εκπομπές ΑτΘ δεν είναι τόσο σημαντικές συγκριτικά με άλλες βιομηχανικές χώρες, (β) οι καταβόθρες καταλαμβάνουν μεγάλη έκταση (καλλιέργειες, βοσκότοποι, δάση, θάλασσα) και συγκεντρώνουν σημαντικό όγκο επιδοτήσεων (ΚΑΠ) και (γ) η ορθή διαχείριση τους επιλύει άλλα προβλήματα πέραν της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής σ' αυτήν (π.χ. επισιτιστική ασφάλεια).

Η ανισοβαρής εκδοχή της κλιματικής ουδετερότητας διατρέχει όλο το κείμενο και τις διατάξεις του ΣΝ, εξασθενεί τη συμβολή του στην επίτευξη του κύριου στόχου (άρθρ. 1) και επηρεάζει δυσμενώς τις αναπτυξιακές επιλογές της χώρας.

ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

Μεγάλος αριθμός άρθρων (π.χ. 5, 6, 7, 13, 14, 16, 16, 18, 23, 25) θεσμοθετεί εκτιμήσεις και μελλοντικές προβλέψεις, αντί πραγματικών τιμών, περιβαλλοντικών και άλλων μεγεθών (περιλαμβανομένων των προϋπολογισμών άνθρακα) οι οποίες χρησιμοποιούνται για λήψη αποφάσεων με σημαντικό περιβαλλοντικό, οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο. Οι προβλέψεις του Ε.Σ.Ε.Κ. ειδικότερα παίζουν κρίσιμο ρόλο σ' αυτά τα πλαίσια και, συνεπώς, απαιτούν ενδελεχή εξέταση.

Επειδή οι σχετικές αναφορές είναι ασαφείς, γενικόλογες (δεν είναι σαφές αν είναι διαθέσιμες αυτές οι εκτιμήσεις και προβλέψεις), στερούνται κριτηρίων αξιοπιστίας και εγκυρότητας για την εφαρμογή τους και είναι γνωστή η αβεβαιότητα που χαρακτηρίζει τις εκτιμήσεις και προβλέψεις, ιδιαίτερα στην περίπτωση της κλιματικής αλλαγής, είναι απαραίτητο να τροποποιηθεί τόσο το περιεχόμενο όσο και η διατύπωση των σχετικών αναφορών στο ΣΝ λαμβάνοντας υπόψη ουσιαστικά, μεθοδολογικά και πρακτικά ζητήματα (που αφορούν όλες τις εκτιμήσεις και προβλέψεις). Λεπτομερή σχόλια παρατίθενται στα αντίστοιχα άρθρα.

Ουσιαστικά ζητήματα. Η επιλεκτική προσέγγιση που απομονώνει και ανάγει την ανθρωπογενή κλιματική αλλαγή σε κατ' εξοχήν παράγοντα πρόκλησης επιπτώσεων ενώ υποβιβάζει έως αγνοεί όλους τους άλλους περιβαλλοντικούς αλλά κυρίως ανθρωπογενείς παράγοντες, ενέχει τον κίνδυνο υπεραπλουστευμένων, μικρής αξιοπιστίας εκτιμήσεων και προβλέψεων στη βάση υποθέσεων και όχι αποδείξεων (facts).

Οι εκτιμήσεις και προβλέψεις αφορούν κυρίως στις εκπομπές ΑτΘ και όχι στις απορροφήσεις από καταβόθρες (κατάσταση αποδεκτών). Μειώνεται, έτσι, η σημασία των τελευταίων, δεν είναι σαφές αν λαμβάνεται υπόψη το CO₂ που δεν δεσμεύεται όταν καταστρέφονται καταβόθρες και, γενικά, καθίσταται ανεπαρκής η εκτίμηση της κλιματικής ουδετερότητας.

Η χρήση ποσοστών μόνο, και όχι σε συνδυασμό με απόλυτα μεγέθη, για τις μειώσεις των εκπομπών οδηγεί σε παράδοξα και μεροληπτικά αποτελέσματα (μειώσεις εκπομπών όταν είναι ήδη χαμηλές). Πέραν του ποσοστού μείωσης 55% και 80% για το 2030 και το 2040 αντίστοιχα (Άρθρο 1), υπάρχει απόλυτο μέγεθος εκπομπών ΑτΘ – φυσικών και ανθρωπογενών – που θεωρείται ασφαλές για την υγεία και το περιβάλλον; Αυτό είναι σημαντικό επειδή στόχος είναι η επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας (εκπομπές-απορροφήσεις) και όχι η μείωση των εκπομπών μόνο.

Η χωρικά αδιαφοροποίητη προσέγγιση επίσης αγνοεί τις περιφερειακές διαφοροποιήσεις περιβαλλοντικών και κοινωνικο-οικονομικών συνθηκών και παράγει ομοίως μεροληπτικές (biased) αδιαφοροποίητες εκτιμήσεις και προβλέψεις.

Η ορθότητα των παραπάνω υπολογισμών είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την ορθολογική επιλογή εναλλακτικών λύσεων.

Διαδικαστικά και πρακτικά ζητήματα.

Δεν είναι σαφές αν οι εκτιμήσεις και οι προβλέψεις (εκπομπών και απορροφήσεων) θα γίνουν με μεθοδολογίες και δεδομένα κατάλληλα για το εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Ιδιαίτερα οι προβλέψεις με βάση παγκόσμια κλιματικά σενάρια χρησιμοποιούν μεγέθη που είναι παγκόσμιοι μέσοι όροι (μικρών και μεγάλων παραγωγών εκπομπών) και δεν λαμβάνουν υπόψη παράγοντες που είναι σημαντικοί σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Ίδια ζητήματα εγείρονται για την αξιολόγηση των επιπτώσεων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο με βάση παγκόσμια σταθερότητα που δεν λαμβάνουν υπόψη τοπικές διαφοροποιήσεις.

Πρακτικά ζητήματα. Το κύριο ζήτημα είναι η διαθεσιμότητα επαρκών, αξιόπιστων και πλήρων (για όλους τους παράγοντες ενδιαφέροντος) δεδομένων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο ικανών να υποστηρίξουν τη χρήση κατάλληλων μεθοδολογιών για την παραγωγή αξιόπιστων εκτιμήσεων και προβλέψεων.

Δεν είναι επίσης σαφές αν και πως λαμβάνονται υπόψη τυχαιά/απρόβλεπτα γεγονότα που επηρεάζουν τη συλλογή των δεδομένων, ιδιαίτερα όταν χρησιμοποιούνται μέσοι όροι τελευταίων (π.χ. 3-5) ετών ως βάση σύγκρισης.

Τα ζητήματα που αφορούν στο Άρθρο 15 (Ενδυνάμωση της διάστασης της κλιματικής αλλαγής στην περιβαλλοντική αδειοδότηση) σχολιάζονται στο ίδιο το άρθρο.

ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣΗ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ, ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ

Τα παραπάνω ζητήματα αποτυπώνονται στις θεσμοθετούμενες ρυθμίσεις για απαιτούμενες παρεμβάσεις και δράσεις. Πιο συγκεκριμένα,

(α) θεσμοθετούνται μονομερείς, ομοιόμορφες και χωρικά αδιαφοροποίητες δράσεις αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής που εστιάζουν κυρίως σε συγκεκριμένα άμεσα αίτια μόνο (ποσοστά μείωσης ανθρωπογενών εκπομπών ΑτΘ, τομεακοί προϋπολογισμοί άνθρακα)

(β) οι ομοιόμορφες μειώσεις εκπομπών, που αντίκεινται στην αρχή της οικονομικής αποδοτικότητας (γνωστό στα Περιβαλλοντικά Οικονομικά από το 1970), εφαρμόζονται άκριτα ασχέτως του πραγματικού ύψους εκπομπών ΑτΘ (που πιθανά είναι πολύ χαμηλό).

(γ) οι θεσμοθετούμενες δράσεις είναι ασαφείς και γενικές όσον αφορά στις επιλέξιμες δραστηριότητες, πλην εκείνων που αφορούν στη μείωση των εκπομπών από συγκεκριμένες δραστηριότητες (ορυκτά καύσιμα)

(δ) ιδιαίτερα ασαφείς είναι οι αναφορές σε δράσεις για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, ένα θέμα που έχει μεγαλύτερη σημασία για την Ελλάδα που πλήττεται από ένα φαινόμενο το οποίο δεν έχει προκαλέσει. Εδώ αναδεικνύεται η πλημμελής έμφαση στη χωρική διάσταση του ζητήματος της κλιματικής αλλαγής και της χωροταξικής διάστασης της αντιμετώπισης της με δράσεις προσαρμογής σε κρίσιμους τομείς όπως ο πρωτογενής αλλά και ο τριτογενής (παρά τις προβλέψεις για Περιφερειακά Σχέδια για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή).

(ε) απουσιάζουν σαφείς αναφορές στις αναδυόμενες τεχνολογικές λύσεις δέσμευσης και χρήσης άνθρακα (CCU) από διαδικασίες παραγωγής (π.χ. βιομηχανία, ηλεκτροπαραγωγή, ανθρακοδεσμευτική γεωργία) ή απευθείας από την ατμόσφαιρα (CO₂) για την βιώσιμη παραγωγή προϊόντων μη ορυκτού άνθρακα.

(στ) δεν περιλαμβάνονται παράλληλες και ταυτόχρονες δράσεις συνεργειών που στοχεύουν στα έμμεσα αίτια όπως, π.χ. αλλαγή παραγωγικού μοντέλου και διαχείριση της ζήτησης σε εθνικό ή/και περιφερειακό επίπεδο, που μπορεί να επιτύχουν μείωση εκπομπών, άμεσα ή έμμεσα, αύξηση απορροφήσεων, προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και βελτίωση του επιπέδου ευημερίας

(ζ) παρόλο ότι αναφέρονται, δεν τονίζεται η ανάγκη τόσο για περιβαλλοντική (κλιματική συγκεκριμένα) ενσωμάτωση (Environmental Policy Integration) όσο και, κυρίως, για ολοκλήρωση πολιτικών (Policy Integration).

(η) πολλές θεσμικές ρυθμίσεις στηρίζονται σε εκτιμήσεις μελλοντικών σεναρίων χωρίς να διευκρινίζεται αν υπάρχουν και χωρίς να υπογραμμίζουν την αβεβαιότητα και τους περιορισμούς τους

(η) συνολικά, το ΣΝ δεν προωθεί μετριοπαθείς παρεμβάσεις όπως επιτάσσει η αρχή πρόληψης (precautionary principle) της Ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής πολιτικής.

Τέλος, μια ανάγνωση του Άρθρου 10 (Γενικά Μέτρα Πολιτικής) δείχνει ότι η πιστή εφαρμογή της υφιστάμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, και ο συντονισμός και η ολοκλήρωση της με, κατάλληλα τροποποιημένες, τομεακές και αναπτυξιακές πολιτικές, θα μπορούσε να συμβάλει στη μείωση εκπομπών ΑτΘ και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, δηλαδή, δεν θα συνέτρεχε η ανάγκη εισαγωγής πρόσθετου νόμου, του κλιματικού.

ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ, ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Η προτεινόμενη δομή λήψης αποφάσεων και κλιματικής διακυβέρνησης, το αντικείμενο των άρθρων 23-27 του Κεφαλαίου Δ, απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή. Η παρουσίαση θα έπρεπε να αρχίσει με το άρθρο 26 (Κλιματική διακυβέρνηση), να είναι πιο καθαρή και δομημένη, να συνοδεύεται από ένα Σχήμα, με διακριτή παρουσίαση των φορέων λήψης αποφάσεων και των συμβουλευτικών/γνωμοδοτικών οργάνων.

Η προτεινόμενη δομή, παρά τις προβλέψεις για δημόσιο διάλογο και συμμετοχή, τείνει να είναι συγκεντρωτική. Η εισαγωγή νέων φορέων λήψης αποφάσεων και συμβουλευτικών/γνωμοδοτικών οργάνων σε υφιστάμενα και νέα Υπουργεία εγείρει ζητήματα πλεονασμών και επικάλυψης αρμοδιοτήτων που παράγουν αναποτελεσματική διακυβέρνηση.

Σ' αυτά τα πλαίσια, απαιτείται αποσαφήνιση ρόλων και αρμοδιοτήτων και λεπτομερής παρουσίαση των:

(α) σχέσεων των προτεινόμενων διοικητικών και θεσμικών δομών, διαδικασιών, μέτρων και μηχανισμών εφαρμογής κλιματικής πολιτικής με τα αντίστοιχα των υφιστάμενων πολιτικών – περιβαλλοντικής, αναπτυξιακής, περιφερειακής, χωροταξικής, οικονομικής, μεταφορών, κ.λπ.

(β) ειδικότερα, των σχέσεων των προτεινόμενων ρυθμίσεων με τα Εθνικά, Ειδικά και Περιφερειακά Χωροταξικά Σχέδια, τα σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής, βιοποικιλότητας, κ.λπ.

Παράλληλα, οι δείκτες του άρθρου 25 (Ετήσια Έκθεση Προόδου) θα πρέπει να συμπληρωθούν με δείκτες απορροφήσεων από καταβόθρες και δείκτες κλιματικής ουδετερότητας.

Πρόσθετα ερωτήματα αφορούν:

(α) στα δικαιώματα στη λήψη αποφάσεων όσων συμμετέχουν στον διάλογο και στις διαβουλεύσεις

(β) στον έλεγχο ποιότητας και λειτουργίας των προβλεπόμενων φορέων λήψης αποφάσεων και των συμβουλευτικών/γνωμοδοτικών οργάνων

(γ) στην απαιτούμενη τεχνογνωσία των μελών τους

(δ) στα κριτήρια και τις προδιαγραφές για την εκπόνηση των προβλεπόμενων μελετών στη βάση των οποίων θα λαμβάνονται αποφάσεις και

(ε) στα κριτήρια και τις προδιαγραφές αξιοπιστίας και εγκυρότητας των χρησιμοποιούμενων δεδομένων και μεθοδολογιών ανάλυσης και εκτίμησης επιπτώσεων.

ΟΡΙΣΜΟΙ (ΑΡΘΡΟ 3)

Οι ορισμοί του Άρθρου 3 θα πρέπει να τεκμηριωθούν με βάση έγκριτες πηγές. Σημειώνεται ότι για κάθε έννοια υπάρχουν περισσότεροι του ενός έγκριτοι ορισμοί και αντίστοιχες ερμηνείες.

Το ΣΝ πρέπει να υιοθετηθεί, αν και όχι άκριτα, ορισμούς ευρείας χρήσης και, κυρίως, που επιδέχονται πρακτικών επιχειρησιακών τρόπων μέτρησης με βάση διαθέσιμα δεδομένα σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Επίσης, αρκετοί άλλοι επιστημονικοί ή εξειδικευμένοι όροι πρέπει να ορισθούν. Π.χ., ανθεκτικότητα (χώρας και οικονομικών τομέων) στην κλιματική αλλαγή, τρωτότητα οικονομικών τομέων και δραστηριοτήτων, βιωσιμότητα φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος.

Κλιματική ουδετερότητα. Ο ορισμός (7) που παρατίθεται είναι χωρικά και χρονικά ασαφής, άρα δεν έχει πρακτική χρησιμότητα όπως θα αναμενόταν. Επίσης, παρόλη τη λογιστική προσέγγιση στην κλιματική ουδετερότητα που υιοθετήθηκε παγκόσμια (ισοζύγιο εκπομπών και απορροφήσεων), οι σχέσεις εκπομπών και απορροφήσεων δεν είναι γραμμικές, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την αξιοπιστία της εκτίμησης της κλιματικής ουδετερότητας και τη χρήση της για λήψη αποφάσεων.

Ο ορισμός 9 (πράσινες υποδομές) αναφέρεται άπαξ στο κείμενο του ΣΝ.

Ο ορισμός 10 (προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή) είναι υπερβολικά απλοϊκός.

Οι ορισμοί 11 (Προϋπολογισμός άνθρακα) και 12 (Τομεακός προϋπολογισμός άνθρακα) δεν ευσταθούν. Δεν είναι δυνατόν ο προϋπολογισμός, σαν έννοια, να ορίζεται σαν μέγιστη ποσότητα εκπομπών (στην προκείμενη περίπτωση).

Σημειώνεται, ότι σε αρκετά σημεία του ΣΝ η χρήση ορολογίας δημιουργεί σύγχυση. Π.χ. τι σημαίνει «ασφάλεια δικαίου στους επενδυτές»; Η ασφάλεια δικαίου δεν αφορά την υπόλοιπη κοινότητα;

Στο Άρθρο 21 αναφέρονται 'δράσεις που συμβάλλουν στην επίτευξη των κλιματικών στόχων', 'επιχειρήσεις τομέων και υποτομέων που εκτίθενται σε σημαντικό κίνδυνο διαρροής άνθρακα' και 'βιώσιμες οικονομικές δραστηριότητες'. Στο Άρθρο 22 αναφέρονται 'δραστηριότητες με σημαντική συμβολή στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής'. Αυτές οι δραστηριότητες ούτε κατονομάζονται ούτε τεκμηριώνεται πως είναι δυνατόν εκ των προτέρων να κριθεί η αποτελεσματικότητα μιας δραστηριότητας στην επίτευξη κλιματικών στόχων όταν η αποτελεσματικότητα συναρτάται από πλήθος συστημικών και συγκυριακών παραγόντων.

ΣΥΝΟΨΗ – ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

Αναγκαίες ουσιαστικές, διαδικαστικές και πρακτικές δράσεις για την διαμόρφωση ενός περιεκτικού και εφαρμόσιμου νομοθετήματος περιλαμβάνουν:

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΕΣ

Ολιστική, συμπεριληπτική, χωρική προσέγγιση στην κλιματική αλλαγή που θα διαπνέει όλο το κείμενο του Κλιματικού Νόμου.

Κλιματική ουδετερότητα – ισοβαρής αντιμετώπιση εκπομπών και απορροφήσεων ΑτΘ από καταβόθρες. Χωρική εξειδίκευση της κλιματικής ουδετερότητας.

Στόχοι του Κλιματικού Νόμου – προσθήκη στόχων για απορροφήσεις (όχι μόνο για εκπομπές ΑτΘ) στο άρθρο 1.

Τροποποίηση Άρθρων 2 (αντικείμενο) και 25 – προσθήκη αναφορών στις απορροφήσεις και στους σχετικούς δείκτες παρακολούθησης.

Σαφής αναφορά στο έδαφος, στις δραστηριότητες του πρωτογενή τομέα (γεωργία, κτηνοτροφία, δασοπονία) και τις αντίστοιχες χρήσεις γης (καλλιέργειες, βοσκότοποι, δάση και δασικές εκτάσεις).

Σαφής αναφορά και εξειδίκευση προτάσεων που αφορούν θάλασσα και ακτές και τις σχετικές οικονομικές δραστηριότητες για τον έλεγχο εκπομπών και απορροφήσεων ΑτΘ.

Σαφής αναφορά στις αναδυόμενες τεχνολογικές λύσεις δέσμευσης και χρήσης άνθρακα (CCU).

Έμφαση και εξειδίκευση προτάσεων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (συνολικά και ανά τομέα), βάσει σαφών κριτηρίων, όχι απλή μνεία του όρου.

Έμφαση στο ρόλο του χωροταξικού σχεδιασμού (χερσαίου και θαλάσσιου), και στη σχέση του με τον αναπτυξιακό σχεδιασμό, για τους παραπάνω σκοπούς. Προτάσεις για αλλαγές στο χωρικό πρότυπο των οικονομικών δραστηριοτήτων.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ

Εξειδίκευση σχέσεων και διαχείριση επικαλύψεων, συμπληρωματικότητας, αρμοδιοτήτων, κ.λπ. με τις προβλέψεις, μέτρα πολιτικής, διοικητικές δομές (Υπουργεία, υπηρεσίες), διαδικασίες λήψης αποφάσεων και μηχανισμούς εφαρμογής υφιστάμενων νόμων (περιβαλλοντικών, οικονομικών, χωροταξικών, κ.λπ.),

Εξειδίκευση σχέσεων με Σχέδια (χωροταξικά, διαχείρισης λεκανών απορροής, προστατευόμενων περιοχών, κ.λπ.)

Νομικές ρυθμίσεις για τα θέματα που δεν έχουν καλυφθεί (καταβόθρες, απορροφήσεις, έδαφος, πρωτογενής τομέας, θάλασσα, κ.λπ.)

Αποσαφηνίσεις προτεινόμενων θεσμοθετούμενων μέτρων

Κριτήρια για θεσμοθετούμενες λύσεις (π.χ. προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή)

Προδιαγραφές μελετών που προβλέπονται για λήψη αποφάσεων

Άρθρο 15 (Ενδυνάμωση της διάστασης της κλιματικής αλλαγής στην περιβαλλοντική αδειοδότηση) – ενδεδειγμένη επεξεργασία και έλεγχος συμφωνίας με την Ευρωπαϊκή Νομοθεσία (την αντίστοιχη Οδηγία).

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

Για την ψήφιση και εφαρμογή του νόμου πρέπει να προηγηθούν και ελεγχθούν, με συμμετοχικές διαδικασίες, μελέτες για όλες τις εκτιμήσεις που προβλέπονται (και όσες προτείνονται εδώ να προβλεφθούν) στο υπό διαβούλευση ΣΝ.

Εξασφάλιση πλήρων και προσβάσιμων δημόσιων βάσεων δεδομένων

Αποθετήριο μεθοδολογιών και μοντέλων προσαρμοσμένων στην χωρική κλίμακα της χώρας

Αποσαφήνιση της προτεινόμενης δομής διακυβέρνησης, τροποποιήσεις στην κατεύθυνση της προσαρμοστικής διακυβέρνησης (adaptive governance)

Άρθρο 28: Εξειδίκευση προδιαγραφών για μελέτες και επιτροπές, προσθήκες

Σαφής και λιγότερο γενικόλογη γλώσσα.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

Το συνοδευτικό κείμενο «Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης» είναι ανεπαρκές για την προκαταρκτική αποτίμηση των συνεπειών της προτεινόμενης ρύθμισης ενός τόσο σημαντικού και πολύπλοκου προβλήματος με κρίσιμες συνέπειες. Το τυπικό έντυπο είναι πρόχειρα συμπληρωμένο, με περιγραφές του περιεχομένου των άρθρων και απλουστευτικές, σύντομες 'εκτιμήσεις' που στερούνται τεκμηρίωσης και αιτιολόγησης, δεν στηρίζονται καν σε γνώμες ειδικών (expert opinion), ούτε παραπέμπουν στην ανάγκη ενδεδειγμένης ανάλυσης των συνεπειών της ρύθμισης.

Ένα τόσο βαρύνον νομοθέτημα απαιτεί πλήρη αιτιολογική έκθεση η οποία, με βάση έγκριτες μεθοδολογίες εκτίμησης, πρόβλεψης και αξιολόγησης επιπτώσεων πολιτικής και έγκυρα και αξιόπιστα δεδομένα, θα τεκμηριώνει τις θεσμοθετούμενες επιλογές και ρυθμίσεις. Σε αντίθετη περίπτωση, εγείρονται σοβαρά ζητήματα εγκυρότητας και αξιοπιστίας του προτεινόμενου κλιματικού νόμου."

2022-01-27 09:22:35

Σχόλια επί της αρχής

Δημοκρατία και ανάκαμψη

Η ψήφιση ενός κλιματικού νόμου αποτελεί ένα απαραίτητο βήμα προς την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης. Οι πραγματικές προθέσεις όμως πίσω από τον νόμο, εάν αυτός δηλαδή αντανακλά την αποφασιστικότητα της χώρας μας να αναλάβει συστηματική και ολοκληρωμένη δράση για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης ή εάν αποτελεί μία κίνηση για το θεαθήναι, θα κριθεί από το περιεχόμενο του νόμου και όχι μόνο από τον τίτλο του. Οι προβλέψεις του κλιματικού νόμου, ακριβώς επειδή αποτελεί ένα εμβληματικό εργαλείο στην αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης, δεν μπορούν να περιορίζονται στα αμιγώς ενεργειακά ζητήματα, τα οποία έτσι κι αλλιώς περιλαμβάνονται στο ΕΣΕΚ, αλλά οφείλουν να καλύπτουν κάθε κοινωνική, οικονομική και παραγωγική πτυχή που επηρεάζεται αλλά και επηρεάζεται από την κλιματική κρίση.

Η κλιματική κρίση, τόσο ως προς τις επιπτώσεις της όσο και ως προς την αντιμετώπισή της, αφορά το σύνολο της κοινωνίας μας, κάθε πολίτη της χώρας μας και κάθε δραστηριότητα. Προκαλεί επομένως αλγεϊνή εντύπωση η απουσία αναλυτικής αναφοράς στην ενεργή συμμετοχή των πολιτών από τις διατάξεις του νόμου. Η ενίσχυση του ρόλου και της συμμετοχής των πολιτών στη λήψη αποφάσεων, ειδικά σε περιόδους κρίσεων, αποτελεί σημείο κλειδί για την επίλυσή τους. Η ενεργή συμμετοχή των πολιτών στη χάραξη πολιτικών και κατευθύνσεων για την επίλυση προβλημάτων, σε διαβουλευτικές και στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, αυξάνει την κοινωνική στήριξή τους (παράμετρος που αποδεικνύεται καθοριστικής σημασίας για την απορρόφηση των σημαντικών και απαραίτητων αλλαγών τόσο στην παραγωγική διαδικασία όσο και στην καθημερινότητα των πολιτών) και διασφαλίζει το μέγιστο όφελος για το σύνολο της

κοινωνίας. Σε αντίθετη περίπτωση, ο κλιματικός νόμος είναι πολύ πιθανό να αφήσει εκτός των προβλέψεών του μεγάλο μέρος των συμπολιτών μας και να παραβλέψει σημαντικούς τομείς που χρήζουν υποστήριξης, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η κλιματική κρίση. Με αυτό τον τρόπο επιδεινώνονται ανισότητες που η ίδια η κλιματική κρίση εντείνει, διαβρώνεται η κοινωνική συνοχή, υπονομεύεται η ισότητα και ισονομία των πολιτών, η ίση και δίκαιη πρόσβαση σε πόρους και αγαθά, και τελικά η ίδια η ποιότητα της δημοκρατίας μας.

Η ψήφιση του κλιματικού νόμου έρχεται σε μία συγκυρία απαιτητική για το σύνολο της κοινωνίας, καθώς η πανδημία έχει πλήξει σημαντικά, ανάμεσα σε άλλα, και την οικονομική δραστηριότητα, ενώ η ανάκαμψη από αυτήν αποτελεί ένα από τα κεντρικά ζητήματα της πολιτικής ατζέντας. Είναι επομένως σοβαρή η απουσία συνδέσεων του κλιματικού νόμου με το ζήτημα της ανάκαμψης, και ειδικότερα με την αξιοποίηση των πόρων από το ταμείο ανάκαμψης. Τα δύο αυτά ζητήματα δεν μπορούν να ιδωθούν και να αντιμετωπιστούν ξεχωριστά, καθώς ο παραμερισμός του ενός μπορεί να επιδεινώσει το άλλο. Αντίθετα, η κοινή τους αντιμετώπιση μπορεί να ενισχύσει τις σχετικές εκάστοτε δράσεις αλλά και να εξοικονομήσει πόρους.

Η αξιοποίηση των πόρων του ταμείου ανάκαμψης όπως και κάθε άλλης δημόσιας χρηματοδότησης οφείλουν να έχουν ως προτεραιότητα την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης, να βασίζονται στους άξονες της προστασίας του περιβάλλοντος και της κοινωνικής δικαιοσύνης, κι αυτό πρέπει να διατυπώνεται με σαφήνεια στον κλιματικό νόμο.

Μεταφορές

Οι εξαγγελίες για στροφή στην ηλεκτροκίνηση είναι στη σωστή κατεύθυνση εφόσον ικανοποιούνται οι παρακάτω συνθήκες:

Σημαντικό και αυξανόμενο μέρος της ηλεκτρικής ενέργειας παράγεται από ΑΠΕ

Η απόσυρση των κινητήρων εσωτερικής καύσης και η διεύθυνση των ηλεκτρικών οχημάτων έπεται στρατηγικής (με στόχους και χρονοδιαγράμματα) για μείωση των διανυόμενων με ΙΧ οχηματοχιλιομέτρων, εκσυγχρονισμό των Μέσων Συλλογικής Μεταφοράς, επέκταση του δικτύου Μέσων Σταθερής Τροχιάς, σημαντικό μέρος των οδικών μεταφορών οδεύει προς τα μέσα σταθερής τροχιάς.

Υπάρχει μέριμνα για τους πολίτες χαμηλού εισοδήματος.

Προφανώς οι σχετικές λεπτομερείς πολιτικές δεν έχουν θέση στον Κλιματικό Νόμο, εκεί όμως πρέπει να εμπεριέχονται κατ' ελάχιστο οι κεντρικές πολιτικές κατευθύνσεις στον τομέα των μεταφορών, να εξασφαλίζεται η σύνδεσή του με τις σχετικές πολιτικές αποφάσεις που θα είναι προφανώς απολύτως ευθυγραμμισμένες με τα παραπάνω, καθώς και τα απαραίτητα χρονοδιαγράμματα.

Βιοποικιλότητα

Η καταγραφόμενη κατάρρευση της βιοποικιλότητας αποτελεί μια παγκόσμια κρίση εφάμιλλη και εξίσου σημαντική με αυτή της κλιματικής. Είναι επίσης γνωστό, ότι η αντιμετώπιση της μιας εκ των δυο θα είναι αναποτελεσματική εφόσον αγνοηθεί/ παραμεληθεί η άλλη. Αντιθέτως, παρουσιάζονται πολύ σημαντικές συνέργειες. Τα υγιή οικοσυστήματα αποτελούν, πέραν της τεράστιας σημασίας για τη βιοποικιλότητα, εξαιρετικά αποτελεσματικές αλλά και αποδοτικές ασπίδες απέναντι στην κλιματική κρίση. Ειδικότερα για τη θάλασσα, η οποία, πέραν του γεγονότος ότι είναι πηγή ζωής, αποτελεί τη σημαντικότερη φυσική αποθήκη διοξειδίου του άνθρακα, οι εξαγγελίες του πρωθυπουργού στην IUCN (περι δημιουργίας δικτύου θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών που θα καλύπτουν το 30% της επικράτειας και των οποίων σημαντικό μέρος θα αποτελούν ζώνες απόλυτης προστασίας - no take zones) είναι επίκαιρες και στη σωστή κατεύθυνση. Παρ' όλα αυτά, ο Κλιματικός Νόμος δεν περιλαμβάνει καμιά σύνδεση με τα παραπάνω ούτε εμπεριέχει κάποια σχετική δέσμευση.

Επιπλέον και παράλληλα με τα παραπάνω, προωθούνται επιμέρους νομοθετικές ρυθμίσεις που αφορούν θέματα όπως ο αιγιαλός, η εκτός σχεδίου δόμηση και οι δασικοί χάρτες που είναι στην εντελώς αντίθετη κατεύθυνση (ήτοι αντιμετωπίζουν το φυσικό περιβάλλον είτε ως φθινό οικόπεδο είτε ως εμπόδιο στην “ανάπτυξη”). Οι αντικρουόμενες πολιτικές, εκτός από αναποτελεσματικές, δεν συμβάλλουν στην ενημέρωση και εμπλοκή της κοινωνίας ενώ αντιθέτως μεταφέρουν μηνύματα που προκαλούν σύγχυση.

Βιώσιμη Γεωργία & Κτηνοτροφία

Ενώ ο συγκεκριμένος τομέας έχει σημαντική συμβολή στην εκπομπή θερμοκηπιακών αερίων (κυρίως μεθανίου), μέχρι στιγμής απουσιάζουν σχετικά μέτρα και πολιτικές που αφορούν τόσο τον τομέα της παραγωγής όσο και την κατανάλωση. Για να είμαστε απολύτως ειλικρινείς, το γεγονός ότι ανατρέχουμε σε διεθνείς μέσους όρους είναι ενδεικτικό της απουσίας έγκυρων στοιχείων στη χώρα μας. Για την ακρίβεια, ολόκληρος ο αγροδιατροφικός τομέας της χώρας μοιάζει σχεδόν ανύπαρκτος στα σχέδια της κυβέρνησης. Δεν υπάρχει πουθενά η σύνδεση της παραγωγής και κατανάλωσης τροφής με την επιδείνωση (ή την αναχαίτιση) της κλιματικής κρίσης και τη διατήρηση ή κατάρρευση της βιοποικιλότητας, μάλιστα απουσιάζει σχεδόν εντελώς από τις περιγραφές των δράσεων που έχουν ήδη ανακοινωθεί στα πλαίσια των εθνικών σχεδίων για την αξιοποίηση των πόρων από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάκαμψης. Για ξεκίνημα λοιπόν, είναι απαραίτητο να έχουμε ένα κοινό σημείο εκκίνησης πάνω στο οποίο θα στηριχθούν στόχοι, μέτρα και πολιτικές.

Καθώς η σχετική συμβολή του αγροδιατροφικού τομέα στην κλιματική κρίση αυξάνει, η έγκαιρη εμπλοκή παραγωγών και καταναλωτών είναι απαραίτητη.

Τα μέτρα και οι πολιτικές τόσο για τον μετριασμό όσο και για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή δεν μπορεί να εξαντλούνται σε εξαγγελίες για πιλοτικές δράσεις βιολογικής γεωργίας και σε πειραματικές καλλιέργειες υποτροπικών φυτών.

Εν ολίγοις, μέχρι σήμερα, η αγροτική πολιτική της χώρας δείχνει να αγνοεί στην πράξη την κλιματική κρίση και την κατάρρευση της βιοποικιλότητας. Αυτό είναι προβληματικό και πρέπει να σταματήσει.

Όχι, ο Κλιματικός Νόμος δεν είναι εργαλείο άσκησης αγροτικής πολιτικής αλλά οφείλει να δώσει τις κατευθύνσεις πάνω στις οποίες αυτή πρέπει να κινηθεί χωρίς παλινωδίες. Και αυτό δεν το κάνει. Για να είμαστε ακόμη πιο ακριβείς, ο Κλιματικός Νόμος έχει ξεχάσει να συμπεριλάβει τη σύνδεση της κλιματικής κρίσης με την εντατική γεωργία και κτηνοτροφία παρόλο που σήμερα γνωρίζουμε ότι η κτηνοτροφία ευθύνεται για το 19% των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (9.796 Gt CO₂ ετησίως), ενώ αν υπολογίσουμε την αλλαγή χρήσης γης και την αποψίλωση των δασών, το ποσοστό αυτό φτάνει σχεδόν στο ¼ των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, παγκοσμίως.

Δυστυχώς δεν μπορούμε να αναφέρουμε αντίστοιχα ποσοστά αποτυπώματος της ελληνικής γεωργίας και κτηνοτροφίας καθώς δεν βρήκαμε πουθενά διαθέσιμη σχετική δημόσια μελέτη ούτε δημοσιευμένα στοιχεία από οποιοδήποτε ελληνικό υπουργείο.

Συμμετοχή του πολίτη

Όπως έγινε σαφές στη διάρκεια της πανδημίας, η ενεργός συμμετοχή του κοινού στο σχεδιασμό και την εφαρμογή μέτρων για την αντιμετώπιση μιας κρίσης, είναι ένα απολύτως απαραίτητο στοιχείο. Τυχόν απουσία της καθιστά και τα πλέον ορθά μέτρα αναποτελεσματικά και αυξάνει το βαθμό αντίδρασης/ άρνησης της κοινωνίας. Στην περίπτωση της κλιματικής κρίσης, δεδομένου ότι οι αλλαγές που οφείλουμε να κάνουμε ώστε να περιορίσουμε σε ανεκτά επίπεδα τις επιπτώσεις είναι πραγματικά πολύ μεγάλες, τόσο σε παραγωγικές διαδικασίες όσο και σε καθημερινές συνήθειες, η ενεργός εμπλοκή της κοινωνίας ήδη από τα πρώτα βήματα είναι απαραίτητη.

Αυτό δεν έχει γίνει. Αντιθέτως, υπερτονίζονται οικονομικά οφέλη και επενδυτικές ευκαιρίες, κάτι που αποξενώνει περαιτέρω κομμάτια της κοινωνίας που δεν ταυτίζονται δεν μπορούν να δουν δική τους εμπλοκή, ενδιαφέρον ή οφέλη. Η συνεχώς διευρυνόμενη κοινωνική αντίδραση στη χωροθέτηση ΑΠΕ (κυρίως αιολικών) θα έπρεπε να λειτουργήσει ως σαφές μήνυμα. Δυστυχώς, αγνοήθηκε. Η διαδικασία του Κλιματικού Νόμου είναι μια ευκαιρία ζύμωσης με τις τοπικές κοινωνίες ώστε αφενός να κατανοήσουν τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε αφετέρου να συμμετάσχουν στον σχεδιασμό των τοπικών μέτρων και πολιτικών. Μέχρι στιγμής, αυτή η ανάγκη δεν έχει αναδειχθεί, αυτή η ευκαιρία δεν έχει αξιοποιηθεί και υπάρχει σημαντικός κίνδυνος η όλη συζήτηση να αφορά ένα εξαιρετικά μικρό τμήμα της κοινωνίας.

Ορυκτά καύσιμα

Εξαιρετικά αρνητικό στοιχείο του νομοσχεδίου είναι ότι δεν φαίνεται να προβλέπονται νομικά δεσμευτικοί στόχοι για την σταδιακή απεξάρτηση από το ορυκτό αέριο και να γίνεται η παραμικρή αναφορά στον τερματισμό των εξορύξεων υδρογονανθράκων, την ώρα μάλιστα που όλο και περισσότερα κράτη ανακοινώνουν σχετικά σχέδια. Η επιστήμη είναι σαφής: δεν μπορούμε να προχωρήσουμε σε νέες εξορύξεις και υποδομές υδρογονανθράκων αν θέλουμε να πετύχουμε τον στόχο του 1,5 βαθμού Κελσίου. Επιπλέον, προτείνεται στο σχέδιο του κλιματικού νόμου να ενσωματωθεί διάταξη που θα απαγορεύει τις διαφημίσεις και χορηγίες από εταιρίες ορυκτών καυσίμων. Ως παράδειγμα αναφέρουμε τον κλιματικό νόμο που ενέκρινε το γαλλικό κοινοβούλιο που απαγορεύει τις διαφημίσεις για ενέργεια από ορυκτά καύσιμα, όπως η βενζίνη και το ντίζελ. Η απαγόρευση των διαφημίσεων αναμένεται να εφαρμοστεί το καλοκαίρι του 2022. Το 2028 θα ακολουθήσει η απαγόρευση διαφημίσεων για τα πιο ρυπογόνα αυτοκίνητα.

Δικαιώματα

Στο νομοσχέδιο φαίνεται να παραλείπεται κάθε αναφορά στο κομβικής σημασίας κεφάλαιο των δικαιωμάτων κάθε ανθρώπου στην κλιματική σταθερότητα, τη βέλτιστη διαθέσιμη επιστήμη και τη διασφάλιση του περιβαλλοντικού κεκτημένου. Επίσης φαίνεται να παραλείπεται το μεγάλο και κρίσιμο κεφάλαιο της δίκαιης εργασιακής μετάβασης."

2022-01-27 09:23:51

Η έλλειψη σύνδεσης με το ΕΣΕΚ δημιουργεί ερωτηματικά αν το παρόν σχέδιο νόμου θα βασιστεί στο υφιστάμενο ή αναθεωρημένο ΕΣΕΚ δεδομένου ότι γίνεται αναφορά σε ενδιάμεσους κλιματικούς στόχους για το 2030 και το 2040 τη στιγμή που βρισκόμαστε ήδη σε τροχιά μετάβασης. Πρέπει να γίνεται σαφές με ποιο τρόπο οι στόχοι του κλιματικού νόμου είναι σε πλήρη αντιστοιχία με τους στόχους που τίθενται στο αναθεωρημένο ΕΣΕΚ.

Θα πρέπει να είναι ξεκάθαρο στο σχέδιο νόμου ότι η τροποποίηση της εθνικής συνεισφοράς στους τομείς που καλύπτει το ΕΣΕΚ επιτρέπεται μόνο εφόσον η μεταγενέστερη συνεισφορά αντιπροσωπεύει πρόοδο πέρα από την προηγούμενη, και αντικατοπτρίζει την υψηλότερη δυνατή φιλοδοξία, με την έννοια της Συμφωνίας του Παρισιού, όπως η τελευταία έχει κυρωθεί με τον ν. 4426/2016 (ΦΕΚ Α' 187).

Αναφορικά με το σκοπό του κλιματικού νόμου όπως ορίζεται στο άρθρο 1 και αιτιολογείται στο κεφάλαιο 2 της αιτιολογικής έκθεσης επισημαίνουμε ότι ο στόχος της συμφωνίας του Παρισιού δεν απαιτεί μόνο ριζικές αλλαγές στον τρόπο παραγωγής και κατανάλωσης ενέργειας. Ενεργοβόροι τομείς της οικονομίας με μεγάλη συνεισφορά στην εκπομπή άνθρακα όπως η γεωργία και η κτηνοτροφία δεν καλύπτονται επαρκώς παρά μόνο με απλή αναφορά σε "κατάλληλα μέτρα και πολιτικές" τα οποία όμως δεν προσδιορίζονται στα επόμενα άρθρα. Επιπλέον με τη συγκεκριμένη ρύθμιση δεν καλύπτονται οι στόχοι της βιώσιμης ανάπτυξης που αφορούν στη φθηνή και καθαρή ενέργεια (στόχος 7), μηδενική φτώχεια (στόχος 1) και λιγότερες ανισότητες (στόχος 10). Ένας συμπαγής κλιματικός νόμος δεν πρέπει να αφορά αποκλειστικά και μόνο στον τομέα της ενέργειας αλλά σε μέτρα, προβλέψεις και ρυθμίσεις που αφορούν όλους τους παραπάνω στόχους ώστε να διασφαλιστεί η ομαλή μετάβαση προς μία κλιματική ουδετερότητα με κοινωνικά δίκαιο τρόπο. Τέλος, ο νομοθέτης θα πρέπει να λάβει υπόψη του τη σημαντική συνεισφορά της βιώσιμης γεωργίας στην εκπλήρωση των στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης που καλύπτει το παρόν σχέδιο νόμου αλλά και τους στόχους που προαναφέραμε."

2022-01-27 11:11:14

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ; ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ - ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ, ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΦΤΩΧΕΙΑ

Η ειδική έκθεση του IPCC των Ηνωμένων Εθνών έχει σημάνει συναγερμό, τονίζοντας ότι η βιώσιμη ανάπτυξη αποκτά χαρακτηριστικά επείγουσας ανάγκης.

Η μετάβαση προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, τις επόμενες δεκαετίες, αποτελεί πρόκληση για όλους. Ορισμένοι τομείς και κλάδοι, συμπεριλαμβανομένου και του κλάδου μας, θα επηρεαστούν περισσότερο .

Πίσω από το πρόβλημα της κλιματικής αλλαγής υπάρχει ένα μοντέλο ανάπτυξης που οικοδομήθηκε και αναπτύχθηκε συνδυαστικά με την Βιομηχανική Επανάσταση και εντατικοποιήθηκε τις τελευταίες δεκαετίες. Αυτό το παραγωγικό μοντέλο πρέπει να αλλάξει σε παγκόσμιο επίπεδο με τακτικό, αξιόπιστο και προσιτό τρόπο και να οικοδομηθεί σε νέα βάση, ταυτόχρονα με την ανόρθωση της παγκόσμιας οικονομίας, που πλήττεται τα τελευταία χρόνια από την πανδημία COVID-19.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση θέλοντας να επιτευχθεί ο στόχος του 50% του ενεργειακού εφοδιασμού έως το έτος 2030, πρωτοστατεί στην ενεργειακή μετάβαση, έχοντας ως στόχο να καταστεί η πρώτη κλιματικά «ουδέτερη περιοχή» σε παγκόσμιο επίπεδο. Θέλοντας να επιτύχει μηδενικές εκπομπές και πλήρη ανθρακοποίηση έως το έτος 2050, ανοίγει τον δρόμο για τον περιορισμό των υδρογονανθράκων .

Η αύξηση χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και η μείωση χρήσης φυσικού Αερίου για ευέλικτη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, οδηγεί σε αυξημένη αστάθεια των τιμών, καθώς η τεχνολογία «καθαρής ενέργειας» δεν έχει ακόμη κλιμακωθεί στο σημείο για να αντικαταστήσει τους υδρογονάνθρακες .

Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να επηρεάζονται οι μακροπρόθεσμες επενδύσεις σε φυσικό αέριο και πετρέλαιο και οι τιμές των καυσίμων και του ηλεκτρικού ρεύματος σήμερα, να βρίσκονται στα ύψη .

Η πορεία μετάβασης σε μια Ευρώπη και σε έναν πλανήτη απαλλαγμένο από τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής δεν θα είναι εύκολη.

Τα κράτη μέλη της ΕΕ –παρά την εκφρασμένη βούλησή τους – δεν ακολουθούν κοινό βηματισμό για την λήψη μέτρων αντιμετώπισης των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής. Σημαντικό ρόλο σε αυτό παίζουν οι ανισότητες που υπάρχουν ανάμεσα στα κράτη μέλη, όσον αφορά την πρόσβαση και την επάρκεια της ενέργειας αλλά και την ενεργειακή φτώχεια .

Η υλοποίηση δε της Συμφωνίας του Παρισιού, δεν είναι απαλλαγμένη από κινδύνους και πιέσεις , από ένα παγιωμένο παραγωγικό μοντέλο, που έχει ως προτεραιότητα τα οικονομικά συμφέροντα πάνω από τον άνθρωπο.

Η Ευρωπαϊκή πολιτική για την επίτευξη πραγματικά βιώσιμης ανάπτυξης απαιτεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης, που θα περιλαμβάνει αλληλοενισχυόμενες μεταξύ τους οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές πτυχές με βασικούς στόχους την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, δίκαιες ανθεκτικές και ευημερούσες οικονομίες με περιφερειακή και παγκόσμια σταθερότητα .

Το επενδυτικό σχέδιο της Ευρωπαϊκής «Πράσινης Συμφωνίας» πρέπει να κινητοποιήσει προς αυτή την κατεύθυνση σημαντικές δημόσιες επενδύσεις, με ταυτόχρονη διατήρηση αλλά και δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, διασφάλιση βιώσιμων και υγιών συνθηκών λειτουργίας, τόσο για την Ευρωπαϊκή οικονομία, όσο και για το οικοσύστημα.

Η προσέγγιση της ΕΕ για την υλοποίηση, από κοινού με τα κράτη μέλη της, της Ατζέντας 2030 των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη, είναι η κάλυψη των αναγκών των σημερινών γενεών αλλά και η δυνατότητα των μελλοντικών γενεών να καλύψουν τις δικές τους ανάγκες.

Σε αυτήν την κατεύθυνση πρέπει να αναπτυχθούν τα παρακάτω εργαλεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να στηριχθούν τα κράτη μέλη με δίκαιη και σωστή χρήση αλλά και με ταυτόχρονο έλεγχο τήρησης των όρων και προϋποθέσεων που θέτουν οι μηχανισμοί στήριξης .

- Ο Μηχανισμός Δίκαιης Μετάβασης (ΜΔΜ) ο οποίος αποτελεί ένα σύνολο δράσεων να στοχεύει στη σταδιακή και ΟΜΑΛΗ μετάβαση, ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΟ ΤΡΟΠΟ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ, προς μια κλιματικά ουδέτερη ευρωπαϊκή οικονομία,
- Το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ) το οποίο εντάσσεται σε ένα πλαίσιο δράσεων και δημόσιων πολιτικών που εστιάζουν στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, να εκτελεί ως βασικός πυλώνας το σχέδιο του Μηχανισμού ΜΙΑΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΗΣ & OΜΑΛΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ, ΚΛΕΙΝΟΝΤΑΣ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΑ ΤΗΝ ΨΑΛΙΔΑ ΔΥΟ ΤΑΧΥΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ.
- Τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) τα οποία διαχειρίζονται - από κοινού η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη - περισσότερους από τους μισούς χρηματοδοτικούς πόρους της ΕΕ, να εστιάζουν την παρέμβασή τους στην έρευνα και καινοτομία, τις ψηφιακές τεχνολογίες, την στήριξη της οικονομίας χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, την βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων και τη στήριξη των μικρών επιχειρήσεων, ΔΙΝΟΝΤΑΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΒΑΡΥΤΗΤΑ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΜΕ ΑΥΞΗΜΕΝΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ.
- Το Ευρωπαϊκό πακέτο ανάκαμψης από την πανδημία COVID-19 (προσωρινό πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων) ΝΑ ΔΙΝΕΤΑΙ ΔΙΑΣΦΑΛΙΖΟΝΤΑΣ ΟΤΙ ΟΙ ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΘΑ ΤΗΡΟΥΝ ΤΟΥΣ ΟΡΟΥΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ, ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ.

Εδώ αξίζει να σημειώσουμε το αρνητικό παράδειγμα για τον Κλάδο μας , που αφορά την Εταιρεία Energean Oil and Gas S.A.

Η Εταιρεία Energean Oil and Gas S.A ενώ είναι αποδέκτης κρατικής Ενίσχυσης μέσω του Προσωρινού Πλαισίου της ΕΕ για την πανδημία COVID-19 , όχι μόνο δεν τήρησε – ως όφειλε – τους όρους και τις προϋποθέσεις περί διατήρησης των θέσεων εργασίας, αλλά μέσω προγράμματος αναδιάρθρωσης αφενός ανακοίνωσε μαζικές απολύσεις και αφετέρου τροποποίηση συμβάσεων του μόνιμου και εξειδικευμένου προσωπικού σε εργολαβικό .

ΔΙΚΑΙΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ και ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Κοινή Θέση της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Ενέργειας με τα Ευρωπαϊκά και Ελληνικά συνδικάτα για τον κόσμο της εργασίας, είναι πως ένας ευρύς κοινωνικός διάλογος, είναι παραπάνω από απαραίτητος μεταξύ συνδικάτων και εργοδοτών, στη βάση πως δεν μπορεί να υπάρξει δίκαιη ενεργειακή μετάβαση χωρίς την ταυτόχρονη μετάβαση του εργατικού δυναμικού.

Σε αυτό το νέο πλαίσιο λειτουργίας των Οικονομιών, θα πρέπει να εξασφαλιστούν οι απαραίτητοι μηχανισμοί χρηματοδότησης για την υλοποίηση προγραμμάτων επανειδίκευσης, ώστε να εξασφαλιστεί η μελλοντική απασχόληση του σημερινού εργατικού δυναμικού, ειδίκευσης για την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, και υλοποίησης εκπαιδευτικών συστημάτων προσαρμοσμένα στις νέες απαιτήσεις του κάθε κλάδου.

Για την επιτυχή ολοκλήρωση του εγχειρήματος μιας δίκαιης μετάβασης, οι εργαζόμενοι θα πρέπει να περιβάλλονται από ένα ασφαλές θεσμικό πλαίσιο απασχόλησης, το οποίο θα προβλέπει:

- Σταθερή εργασία με ικανοποιητικούς μισθούς και εγγυημένα εργασιακά δικαιώματα.
- Εκπαίδευση, κατάρτιση, εξειδίκευση και διά βίου μάθηση.
- Αξιοπρεπείς συνταξιοδοτικές παροχές

σ/ν του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Εθνικός Κλιματικός Νόμος - Μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή» και η Ελληνική πραγματικότητα

Η πραγματικότητα είναι ότι ο κλιματικός νόμος που τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση από την Κυβέρνηση, είναι εξωπραγματικά «φιλόδοξος» και δεν διασφαλίζει την δίκαιη και ομαλή μετάβαση.

Λαμβάνοντας υπόψη αφενός, ότι η Ελλάδα σε σχέση με την υπόλοιπη Ευρώπη υστερεί σε πόρους και υποδομές, ότι η Ενεργειακή φτώχεια της κοινωνίας αγγίζει το 34,4% (σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της Κομισιόν, ποσοστό από τα υψηλότερα πανευρωπαϊκά), και αφετέρου, δεν εξασφαλίζει την ενεργειακή επάρκεια της χώρας, ούτε το χαμηλό κόστος ενέργειας για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις, δεν διαθέτει τα κατάλληλα εργαλεία και το αντίβαρο (μέτρα στήριξης), και δεν προβλέπει ειδική μέριμνα για την ενεργειακή φτώχεια, προκειμένου να εξασφαλίσει ότι όλες οι κοινωνικές ομάδες θα μπορούν να ακολουθήσουν τον οδικό χάρτη, η ενεργειακή μετάβαση της χώρας μας θα μετατραπεί σε μια άστατη και δαπανηρή διαδικασία.

Την ίδια στιγμή που οι ΗΠΑ αποφάσισαν να μισθώνουν Ομοσπονδιακές εκτάσεις για εξερεύνηση πετρελαίου και φυσικού αερίου και η νέα Γερμανική Κυβέρνηση αποφάσισε παρασκηνακά να αυξήσει την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με φυσικό Αέριο κατά 50 % , η Ελληνική Κυβέρνηση αποφασίζει να τρέξει ζητήματα ανθρακοποίησης της οικονομίας γρηγορότερα από τον Ευρωπαϊκό σχεδιασμό, αγνοώντας ότι για την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές πρέπει να εξασφαλίσει τον ενεργειακό εφοδιασμό ταυτόχρονα και με ισορροπημένο τρόπο μέχρι την πλήρη ανθρακοποίηση.

Ο δε ισχυρισμός της ότι η απαλλαγή από τα ορυκτά καύσιμα δεν θα είναι δαπανηρή, ούτε θα επηρεάσει την επάρκεια της ενέργειας και την άνοδο των τιμών, είναι ψευδής και αυτό αποδεικνύεται στην πράξη σήμερα, με τις υπέρογκες χρεώσεις στους καταναλωτές, στα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις .

Τι θα συμβεί στην Ελλάδα αν η ενεργειακή μετάβαση αργοπορήσει και δεν φθάσει η παραγωγή ηλεκτρικής πράσινης Ενέργειας στο επιθυμητό επίπεδο ;

Η Κυβέρνηση πρέπει να είναι ειλικρινής σχετικά με τις επιπτώσεις και το κόστος της ενεργειακής μετάβασης το οποίο μετακυλιεται ήδη στον Έλληνα καταναλωτή.

Οι ενέργειες της Κυβέρνησης επιβεβαιώνουν την πρόθεσή της να αφεθεί ολοκληρωτικά στην ιδιωτική πρωτοβουλία, ο ενεργειακός σχεδιασμός, η διαχείριση, η επάρκεια, η διαμόρφωση του ενεργειακού μείγματος και των τιμών κατανάλωσης .

Σημαντική έλλειψη στο σχέδιο του Κλιματικού Νόμου είναι μια ολοκληρωμένη πρόταση της κυβέρνησης για την κατασκευή καθώς και την ανακύκλωση του εξοπλισμού (π.χ. μπαταρίες) που είναι απαραίτητες για την παραγωγή πράσινης ενέργειας στην χώρα μας, φέρνοντας με αυτόν τον τρόπο επενδύσεις και το άνοιγμα θέσεων εργασίας.

Καλούμε την Κυβέρνηση :

- Να σταματήσει να απαξιώνει το Εθνικό πρόγραμμα έρευνας και εξόρυξης πιθανών κοιτασμάτων υδρογονανθράκων και να επισπεύσει τις έρευνες για παραγωγή φυσικού αερίου από εγχώρια κοιτάσματα. Η Ελλάδα πρέπει να εξασφαλίσει άφθονη και φθηνή ενέργεια, τόσο σε τοπική κατανάλωση, όσο και για εξαγωγές, ώστε να μην εισάγουμε μέχρι την πλήρη ανθρακοποίηση.
- Να ακυρώσει τα σχέδια της για συντόμευση της χρήσης λιγνίτη και υδρογονανθράκων, χωρίς προηγουμένως να έχει διασφαλίσει την επάρκεια φθηνής πράσινης ενέργειας και να βελτιώσει ταυτόχρονα την απόδοση ηλεκτροπαραγωγών μονάδων, εγκαθιστώντας συστήματα διακράτησης και διαχείρισης των εκπομπών (τεχνολογία CCUS), έτσι ώστε να καταστήσει ανταγωνιστικό το κόστος της εγχώριας παραγωγής από στερεά καύσιμα.

Παρατηρήσεις για την έλλειψη σχεδιασμού του σ/ν

Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) & Χρήση Υδρογόνου

Ο Διεθνής Οργανισμός Ενέργειας προειδοποιεί ότι οι επενδύσεις στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας συνεχίζουν να είναι χαμηλές . Ο στόχος της Ευρωπαϊκής Ένωσης από 41% που ισχύει σήμερα είναι να φτάσει το 66% το έτος 2030.

Λαμβάνοντας υπόψη την έλλειψη θεσμικού πλαισίου σχεδιασμού, ενεργειακών υποδομών, μηχανισμών και πρόβλεψης αποθήκευσης ενέργειας στη χώρα μας, ο στόχος της Κυβέρνησης ώστε η Ελλάδα να φτάσει το 66% της ηλεκτροπαραγωγής της από ΑΠΕ το έτος 2030, από 33% που είναι σήμερα, είναι ανέφικτος .

Η Κυβέρνηση προκειμένου να επιταχύνει την ενεργειακή μετάβαση πέραν του Ευρωπαϊκού πλάνου, θα δημιουργήσει σοβαρότατο κόστος στον Έλληνα καταναλωτή και ανεπανόρθωτη ζημία στην Ελληνική βιομηχανία διότι :

Ήδη χάνει έσοδα από την κατάργηση του λιγνίτη και ταυτόχρονα πληρώνει τις εισαγωγές ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού για την κατασκευή ανεμογεννητριών και φωτοβολταϊκών συστημάτων, ενώ ταυτόχρονα δεν λαμβάνει υπόψη το επιπρόσθετο κόστος μετάβασης της Ελληνικής βιομηχανίας που δεν απολαμβάνει τις οικονομίες κλίμακας, αλλά ούτε και τη σχετική γεωγραφική «προστασία» της υπόλοιπης Ευρώπης .

Η δημιουργία αγοράς υδρογόνου στην Ελλάδα,

Δυστυχώς οι αναφορές του κλιματικού νόμου στη δημιουργία οικονομίας υδρογόνου είναι ελλιπείς και εστιάζουν στο πράσινο υδρογόνο.

Το δυναμικό της χώρας σε ΑΠΕ θα μπορούσε να καταστήσει την Ελλάδα έναν φυσικό ηγέτη στο πράσινο υδρογόνο, ωστόσο, δεδομένης της έλλειψης ουσιαστικής βιομηχανικής βάσης, η ανάπτυξη της αγοράς του πράσινου υδρογόνου μπορεί να βασίζεται μόνο σε ένα

ισχυρό ρυθμιστικό πλαίσιο και στην κρατική υποστήριξη για πιο προηγμένες εφαρμογές υδρογόνου (δηλ. δημόσιες οδικές μεταφορές, θαλάσσιες μεταφορές κλπ.)

Επίσης, η Ελλάδα θα έπρεπε να είναι υπέρμαχος της περιβαλλοντικής και οικονομικής αξίας του μπλε υδρογόνου (που παράγεται από διαδικασίες Carbon Capture and Storage ή CCS).

Δεδομένου ότι το CCS είναι η πλέον ενδεδειγμένη στρατηγική απολιγνιτοποίησης των μεγαλύτερων βιομηχανιών της χώρας, η κυβέρνηση θα έπρεπε να παρέχει υποστήριξη σε αυτές τις τεχνολογίες αναγνωρίζοντας το μπλε υδρογόνο ως εφάμιλλο του πρασίνου.

Άλλωστε σε μια χώρα χωρίς μεγάλους βιομηχανικούς καταναλωτές πρασίνου υδρογόνου, ο μόνος τρόπος ανάπτυξης σημαντικών όγκων και συνεπώς υποδομών υδρογόνου σε χαμηλό κόστος είναι η υποστήριξη του μπλε υδρογόνου.

Στο πλαίσιο για την γρήγορη ανάπτυξη των ΑΠΕ και συστημάτων υδρογόνου, θα πρέπει να δρομολογηθεί σχεδιασμός ούτως ώστε η ανθρακοποίηση να επιτευχθεί με ασφάλεια χωρίς κόστος και κραδασμούς.

Ηλεκτροκίνηση

Η Ευρώπη αν και πιο εξελιγμένη στο θέμα της Ηλεκτροκίνησης, (με βάση τα υπάρχοντα δίκτυα) έχει ως στόχο της την μετάβαση, με προσηκτικές κινήσεις, το έτος 2035 .

Λαμβάνοντας υπόψη την έλλειψη δικτύων φόρτισης αυτοκινήτων και ότι η εγκατάσταση μονάδων γρήγορης φόρτισης συναντά σοβαρά δομικά ζητήματα στην Ελλάδα, ο στόχος της Κυβέρνησης για μετάβαση στην ηλεκτροκίνηση το έτος 2030 είναι ουτοπικός.

Εκτός από το κόστος που θα επιφέρει στον Έλληνα καταναλωτή, ενδέχεται να οδηγήσει σε μια νέα ενεργειακή κρίση αυτή τη φορά στα υγρά καύσιμα.

Επίσης είναι πολύ πιθανό να οδηγήσει σε ένα κύμα αγορών συμβατικών αυτοκινήτων πριν τη προθεσμία του νέου νόμου, αυξάνοντας έτσι το χρόνο και το τελικό κόστος της μετάβασης για όλη την οικονομία της χώρας .

Μείωση αποτυπώματος αερίων του θερμοκηπίου από την βιομηχανία

Με τον κλιματικό νόμο, η κυβέρνηση υποχρεώνει την βιομηχανική βάση της χώρας να μειώσει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου 30% έως το έτος 2030 σε σχέση με το έτος 2022 (με βάση τη μονάδα έργου).

Αυτός ο στόχος δεν έχει θεσμοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και πρακτικά καθιστά τις Ελληνικές επιχειρήσεις όχι μόνο μη ανταγωνιστικές απέναντι στους μη-Ευρωπαίους ανταγωνιστές τους, αλλά και με σημαντικό μειονέκτημα απέναντι σε άλλες Ευρωπαϊκές εταιρείες.

Σε όλη την Ευρώπη, η βιομηχανία λαμβάνει Emission Allowances για ένα μέρος των εκπομπών της με στόχο την υποστήριξη της βιομηχανίας και της αποφυγής μετεγκατάστασης βιομηχανιών σε τρίτες χώρες. Τα περιβαλλοντικά κόστη της κάθε χώρας δεν πρέπει να υπερβαίνουν την πρόβλεψη της Ευρώπης και σε συνδυασμό με χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να υπάρξει σχεδιασμός για αποφυγή μετεγκατάστασης επιχειρήσεων και απώλειες θέσεων εργασίας .

Συγχρόνως, ο άμεσος ανταγωνισμός της ελληνικής βιομηχανίας βρίσκεται στα Ανατολικά και Νότια σύνορα της χώρας, δραστηριοποιείται με χαμηλότερο κόστος ενέργειας και χωρίς κανένα κόστος μετάβασης.

Ο στόχος δεν είναι να μην κινηθούμε προς μια Net Zero κατεύθυνση αλλά να το κάνουμε ορθολογικά, σε συνδυασμό με τρίτες χώρες και την Ευρώπη, ώστε να μη χαθούν σημαντικές θέσεις εργασίας και πληγεί ανεπανόρθωτα η Ελληνική οικονομία.

Καυστήρες πετρελαίου θέρμανσης

Η κυβέρνηση σκοπεύει να απαγορεύσει τη χρήση καυστήρων πετρελαίου θέρμανσης έως το έτος 2030 χωρίς να λαμβάνει υπόψη το απαγορευτικό κόστος για εγκατάσταση από πετρέλαιο σε φυσικό αέριο (και μελλοντικά υδρογόνο) σε συνδυασμό με τις υποδομές των δικτύων, οι οποίες δεν είναι ολοκληρωμένες.

Τέλος ένα θέμα που στοιχίζει στην Ελληνική οικονομία και στο περιβάλλον είναι αυτό της διαχείρισης απορριμμάτων και ανακύκλωσης.

Εάν η κυβέρνηση ήθελε να αναζητήσει ένα θέμα που και οικονομικά αλλά και από άποψη προστασίας του περιβάλλοντος έχει νόημα, θα επικεντρωνόταν στη γρήγορη διεκπεραίωση των διαδικασιών για τα έργα διαχείρισης απορριμμάτων, όπου η Ελλάδα κάνει ανεπανόρθωτες ζημιές στο περιβάλλον, πληρώνει σημαντικά πρόστιμα στην ΕΕ και κινδυνεύει να μη πετύχει την απορρόφηση κοινοτικών κονδυλίων. Η θερμική αξιοποίηση των απορριμμάτων θα ήταν μια διαδικασία που θα βοηθούσε τη χώρα να πιάσει τους στόχους ΑΠΕ, θα μείωνε σημαντικά τον όγκο σκουπιδιών που θάβονται και μολύνουν το περιβάλλον και θα έλυσε ένα χρόνιο πρόβλημα για τη χώρα."

2022-01-27 11:19:22

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ θεωρεί επιβεβλημένη την ψήφιση ενός κλιματικού νόμου, για την επίτευξη των στόχων διατήρησης της φύσης, απεξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα, μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και τελικά της κλιματικής ουδετερότητας.

Ο κλιματικός νόμος οφείλει να προβλέπει γενναίες πολιτικές, οι οποίες όμως για να είναι εφαρμόσιμες πρέπει να συνοδεύονται από την ανάλογη επιστημονική τεκμηρίωση.

Από την άλλη μεριά, ο κλιματικός νόμος πρέπει να διασφαλίζει την δίκαιη μετάβαση για το σύνολο της κοινωνίας.

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ χαιρετίζει την κατάθεση του σχεδίου νόμου, καθώς και την επαρκή περίοδο δημόσιας διαβούλευσης και καταθέτει προτάσεις για την βελτίωση του.

Γενικά

- Το Σ.Ν. Θα πρέπει να προσαρμοστεί στις νέες απαιτήσεις της Ε.Ε. Οδηγίες για την ενεργειακή αποδοτικότητα Fit 55
- Στο Σ.Ν δεν περιλαμβάνονται στόχοι για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων, της προώθησης της ήπιας μετακίνησης, ούτε για τον πρωτογενή τομέα της οικονομίας.
- Παράλληλα πρέπει να επιταχυνθούν οι διαδικασίες διαχείρισης των στερεών αποβλήτων και εφαρμογής γενναίων πολιτικών κυκλικότητας, εφαρμόζοντας τα κίνητρα και αντικίνητρα ως προς την ταφή.

Άρθρο 1 Σκοπός

Προτείνουμε να συμπληρωθεί στην πρώτη παράγραφο η «ασφάλεια δικαίου στους παραγωγούς και καταναλωτές» και η ομαλή μετάβαση της οικονομίας «και της κοινωνίας» στην κλιματική ουδετερότητα.

Άρθρο 6 Περιφερειακά Σχέδια για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή

Θα πρέπει να ολοκληρωθούν άμεσα τα περιφερειακά σχέδια προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και να γίνουν πραγματικά εργαλεία για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Προτείνεται η καταγραφή όλων των δεικτών τρωτότητας να αναρτηθούν σε έναν χάρτη ώστε να διευκολυνθεί και η διαδικασία ασφάλειας των υποδομών έναντι των κλιματικών κινδύνων. Παράλληλα οι δείκτες κλιματικής τρωτότητας θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στις μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων (άρθρο 15), για να γίνει όμως εφικτό κάτι τέτοιο θα πρέπει να αναπτυχθούν εργαλεία και ειδικές βάσεις δεδομένων. Με τον τρόπο αυτό θα προστατευτεί και η ανθρώπινη ζωή αλλά και η αξία των υποδομών.

Άρθρο 12 Μέτρα προώθησης των οχημάτων μηδενικών εκπομπών

Α. Δημόσια συγκοινωνία

- Ο στόχος της μείωσης των εκπομπών θα πρέπει να περάσει μέσα από τη δημόσια συγκοινωνία κάτι που δεν αποτυπώνεται στον κλιματικό νόμο. Προτείνεται το 80% των δημόσιων μεταφορών να είναι χαμηλών ή μηδενικών εκπομπών μέχρι το 2030, δράση που θα έχει πολλαπλά οφέλη (εκπομπές, ατμοσφαιρική ρύπανση) Σχετικός στόχος θα πρέπει να ενταχθεί και στα δημοτικά σχέδια με την προώθηση της ήπιας αστικής κινητικότητας.
- Η προώθηση της αστικής συγκοινωνίας θα πρέπει να είναι από τα πρώτα μέτρα μείωσης εκπομπών. Οι υφιστάμενοι διαγωνισμοί των 770 νέων αστικών λεωφορείων θα πρέπει να ακολουθήσουν τις επιταγές του κλιματικού νόμου και αυτά άμεσα να μετατραπούν σε ηλεκτρικά οχήματα αντί πετρελαίου. Με τον τρόπο αυτό και η πολιτεία θα δείξει ότι αναλαμβάνει άμεση δράση στα θέματα του κλίματος. Η παράταση του διαγωνισμού αγοράς 770 νέων αστικών λεωφορείων θα πρέπει να αξιοποιηθεί ως ευκαιρία
- Το Εθνικό Σχέδιο για την Ηλεκτροκίνηση θα πρέπει να κωδικοποιείται συστηματικά, να υπάρχει ένας κοινός ιστότοπος για την εύρεση όλων των ΦΕΚ, εγκυκλίων κτλ.
- Η ηλεκτροκίνηση πρέπει να βασίζεται στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ, συνεπώς οι στόχοι που τίθενται στο παρόν άρθρο πρέπει να συμβαδίζουν με την επάρκεια τροφοδότησης της ηλεκτροκίνησης από ΑΠΕ.

Β. Εναλλακτικά καύσιμα

- Στο Σ.Ν δε γίνεται καμία αναφορά στα εναλλακτικά καύσιμα

Γ. Εναλλακτικά καύσιμα στις αεροπορικές και ναυτιλιακές μεταφορές

- Στο Σ.Ν δε γίνεται καμία αναφορά στα εναλλακτικά καύσιμα των αεροπορικών και ναυτιλιακών μεταφορών

Άρθρο 13 Δημοτικά Σχέδια Μείωσης Εκπομπών

- Το άρθρο είναι σαφέστατα θετικό. Θεωρούμε, όμως, ότι η αξιοπιστία των ΔηΣΜΕ θα εξασφαλιστεί με την ενεργότερη συμμετοχή των Δήμων και σε άλλα στάδια του σχεδιασμού και της παρακολούθησης της Εθνικής Στρατηγικής για την κλιματική αλλαγή.
- Πιστεύουμε ότι είναι αναγκαίο να αποσαφηνιστεί εάν στο ΔηΣΜΕ περιλαμβάνονται τα μέτρα για την μείωση εκπομπών που παράγονται από τις δραστηριότητες του ΟΤΑ στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, ή γενικότερα από τις δραστηριότητες οι οποίες πραγματοποιούνται εντός των ορίων του.

Άρθρο 14 Μέτρα για τη μείωση των εκπομπών από τα κτίρια

Παράγραφος 4

- Η παράγραφος 21 του ν. 4067/2012 έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 100 του νόμου 4759/2020.
- Το 30% κάλυψη δεν τεκμηριώνεται, γιατί όχι 50% ή 90% ή όσο είναι διαθέσιμο ενώ εξαιρούνται τα κτίρια κάτω των 500 τ.μ. ; Θα μπορούσε να είναι υποχρεωτική η κάλυψη όλων των ελευθέρων δωματίων. Η περαιτέρω συμπλήρωση των ελευθέρων δωματίων πέρα των απαιτήσεων του ΚΕΝΑΚ. Σε κάθε περίπτωση όμως βάσει της απαίτησης του nzeb κτιρίων η συγκεκριμένη απαίτηση καλύπτεται από τις απαιτήσεις του ΚΕΝΑΚ. Απαιτείται λοιπόν καλύτερη κωδικοποίηση του νόμου.
- Η εξαίρεση των τουριστικών καταλυμάτων δεν καλύπτεται με αντίστοιχη απαίτηση σε άλλο άρθρο του Σ.Ν ενώ υπάρχει υποχρεωτικότητα μείωσης εκπομπών; Παράλληλα θα πρέπει να βοηθηθούν θεσμικά οι διαδικασίες virtual net metering για τις περιπτώσεις κτιρίων που δεν μπορούν αποδεδειγμένα να κάνουν netmetering.
- Θα πρέπει να μελετηθεί ο προτεινόμενος ενεργειακός κανονισμός της Ε.Ε και να ενσωματωθούν σε εύκολο χρονικό διάστημα οι απαιτήσεις του στον κλιματικό νόμο. Στη συνέχεια θα πρέπει να γίνει κωδικοποίηση όλων των απαιτήσεων για τις νέες οικοδομικές άδειες.

Παράγραφος 5

- Η παράγραφος 12 του άρθρου 7 του ν. 4342/2015 έχει ήδη αντικατασταθεί με το Άρθρο 6 ΝΟΜΟΣ 4843/2021.

- Για το σύνολο των κτιρίων του δημοσίου τομέα και χώρων συνάθροισης κοινού να προβλεφθούν α. Θέσεις στάθμευσης ποδηλάτων β. Σταθμοί φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων.
- Προτείνεται για πανεπιστημιακά κτίρια και τη πανεπιστημιακή κοινότητα θα πρέπει να ζητηθούν carbon plans πεδίου εφαρμογής 1, 2 και 3 για λόγους εκπαιδευτικούς αλλά και ανταγωνισμού με τα πανεπιστήμια του εξωτερικού που εφαρμόζουν τέτοιες πρακτικές εδώ και αρκετά έτη.
- Για τη συγκεκριμένη απαίτηση του άρθρου δεν είναι ξεκάθαρο αν σε όλο το υφιστάμενο κτιριακό δυναμικό ή αποκλειστικά τα νέα κτίρια. Παράλληλα θα μπορούσε να αναφορά αρχικά κτίρια δημοσίου, τριτογενή τομέα κ.α., με εξαίρεση τις κατοικίες ή χωρίς υποχρεωτικότητα σε αυτές.
- Σχετικά με τα κτίρια είναι σημαντικό να ενταχθεί στον κλιματικό νόμο η έννοια του εμπεριεχόμενου άνθρακα. Συγκεκριμένα είναι σημαντικό να ενταχθεί υπολογισμός του ανθρακικού αποτυπώματος από τη κατασκευή και τη λειτουργία του κτιρίου, δηλαδή τη διάρκεια ζωής του. Για τον υπολογισμό του LCA μπορούν να χρησιμοποιηθούν διεθνής μέθοδοι όπως η DGNB, LEED, BREEAM. Σχετικά με τον υπολογισμό ανθρακικού αποτυπώματος των υλικών θα πρέπει να αναπτυχθεί βάση δεδομένων υλικών ενώ είναι σημαντικό να υπάρξει και η απαίτηση για EPDs , environmental product declaration. Σχετικές βάσεις δεδομένων είναι διαθέσιμες όπως η European Sustainable Construction Database ESUCO με προτεραιότητα στις Ελληνικές παραγωγικές εταιρείες και ταμειοβιομηχανίες.

Άρθρο 15 Ενδυνάμωση της διάστασης της κλιματικής αλλαγής στην περιβαλλοντική αδειοδότηση

- Το άρθρο πρέπει να επεκτείνει την ισχύ του όχι μόνο στις περιβαλλοντικές αδειοδοτήσεις, αλλά και σε όλα τα εργαλεία σχεδιασμού, όπως ΣΜΠΕ, ΕΧΣ κλπ.
- Για παράδειγμα, το ΕΧΣ για την Ανάπλαση του παραλιακού Μετώπου Θεσσαλονίκης, το οποίο βρίσκεται σε διαβούλευση, θα πρέπει θεσμικά να υπακούει στον κλιματικό νόμο. Αν όχι, υπάρχει ο κίνδυνος να ανατραπούν σχεδιασμοί την στιγμή των επιμέρους μελετών και περιβαλλοντικών αδειοδοτήσεων δραστηριοτήτων.

Άρθρο 16 Μείωση εκπομπών από εγκαταστάσεις

Παράγραφος 1

Σχετικά με την κατ' ελάχιστον μείωση των εκπομπών κατά 30% έως το 2030 σε σχέση με το 2022 έχουμε να σχολιάσουμε τα παρακάτω

- Η οριζόντια αυτή δέσμευση δεν εξετάζει αν οι επιχειρήσεις έχουν λάβει μέτρα μέχρι σήμερα και τυχόν δράσεις που ήδη έχουν ήδη υλοποιηθεί. Κατά συνέπεια το μέτρο δε μπορεί να είναι οριζόντιο ενώ το 2022 δε μπορεί να θεωρηθεί έτος βάσης
- Παράλληλα για τις εκπομπές δεν ξεκαθαρίζεται αν αυτές αφορούν σε πεδίο εφαρμογής 1, 2 ή και 3
- Η εξαίρεση των εγκαταστάσεων που δεν ανήκουν στην κατηγορία Α του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209) αφορά σε χιλιάδες επιχειρήσεις στην Ελλάδα. Θα μπορούσαν να δημιουργηθούν απλές πρακτικές για τη μείωση των εκπομπών τους. Το συγκεκριμένο αποτελεί ένα σημαντικό κενό καθώς η Ελληνική οικονομία είναι δομημένη σε πολύ μικρές επιχειρήσεις. Να σημειωθεί ότι το περιβαλλοντικό αποτύπωμα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, με έμφαση στις πολύ μικρές επιχειρήσεις (απασχόληση 0-9 εργαζομένων / 96,2% του συνόλου των ελληνικών επιχειρήσεων), είναι ιδιαίτερα σημαντικό. Εκτιμάται ότι στην Ελλάδα οι ΜμΕ ευθύνονται για το 15%-20% των συνολικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.
- Απαιτούνται ειδικά μέτρα για την ενεργοβόρα βιομηχανία (ταμειοβιομηχανία και χάλυβα)

Παράγραφος 5

- Για τους συντελεστές εκπομπών απαιτείται ετήσια δημοσιοποίηση τους από το υπουργείο, εργαλεία και μεθοδολογία.

Άρθρο 19 Ασφάλιση κινδύνου από την κλιματική αλλαγή

- Η ασφάλιση κινδύνου αφορά μόνο σε νέα κτίρια ενώ ο άμεσος κίνδυνος είναι στα υφιστάμενα κτιριακό δυναμικό, συνεπώς το μέτρο θα πρέπει να επανεξεταστεί.
- Επίσης θα πρέπει να προβλέπεται στο νόμο η διαδικασία με την οποία θα εκπονηθούν συστήματα / μέθοδοι εκτίμησης και, πιθανόν, πρόληψης του κινδύνου.

Άρθρο 24 Διαδικτυακός τόπος κλιματικού διαλόγου

- Προτείνουμε η πρόβλεψη του διαδικτυακού φόρουμ να έχει μια συγκροτημένη μορφή. Το Τεχνικό Επιμελητήριο, ως Σύμβουλος της Ελληνικής Κυβέρνησης, μπορεί να έχει διακριτό, προβλεπόμενο από το νόμο, ρόλο στην κωδικοποίηση του διαλόγου, στην τεκμηρίωση και στις ενέργειες ενημέρωσης.

2022-01-27 12:06:10

Για την επίτευξη του Σκοπού και με βάση τη γενική επισκόπηση των προβλέψεων του νόμου, προκύπτει ότι δεν συνοδεύεται από την ανάλυση των οικονομικών επιπτώσεων στην ανακάμπτουσα Ελληνική οικονομία των μέτρων που θα κληθούν να εφαρμόσουν νωρίτερα από τον λουπό ευρωπαϊκό ανταγωνισμό. Επομένως προτείνουμε να εκπονηθεί εμπειρισταμένη μελέτη επιπτώσεων «impact assessment» από όλο εγνωσμένης εμπειρίας.

Εκτιμούμε ότι είναι δυσανάλογο για την οικονομία της χώρας μας, την περίοδο που το σύνολο των ευρωπαϊκών θεσμών που εμπλέκονται στο νομοθετικό και οικονομικό γίνεσθαι προβληματίζεται για το πως θα επιτευχθούν οι στόχοι της δέσμης μέτρων «Fit for 55», στην Ελλάδα να υιοθετούμε ακόμα δυσμενέστερους κανόνες και πιο σύντομα.

Σχόλια σχετικά με τη μείωση των εκπομπών κατά 80% το 2040:

Στον Κανονισμό ΕΕ 2021/1119 της 30ης Ιουνίου 2021 (και ο οποίος σύμφωνα με την Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης - παρ. 5 της αιτιολογικής έκθεσης αποτελεί ευρωπαϊκό νομοθέτημα-βάση για τον Κλιματικό Νόμο), δεν προβλέπονται στόχοι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη μείωση των εκπομπών το 2040. Ο Κανονισμός προβλέπει πως ο κλιματικός στόχος για το 2040 ορίζεται με νομοθετική πρόταση μέσα σε 6 μήνες από τον πρώτο παγκόσμιο απολογισμό που αναφέρεται στο άρθρο 14 της συμφωνίας του Παρισιού.

Η θέση του ΣΕΕΠΕ είναι πως η Ελλάδα δεν θα πρέπει να προσπαθεί να υπερβεί τους Ευρωπαϊκούς στόχους, καθώς έχει μεγαλύτερη διαδρομή να καλύψει, υψηλότερα κόστη και χαμηλότερη ανταγωνιστικότητα. Επομένως, προτείνουμε να παραμείνουν οι στόχοι μείωσης εκπομπών όπως προβλέπονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή."

2022-01-27 12:10:01

ΠΗΓΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΣΟΣΤΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΣΤΙΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΑΤΘ

1. 65,568/3300 Mt/yr (2019)
2. 65,568/38000 Mt/yr (2019)
3. Crippa, M., Guizzardi, D., Muntean, M., Schaaf, E., Solazzo, E., Monforti-Ferrario, F., Olivier, J.G.J., Vignati, E., Fossil CO2 emissions of all world countries - 2020 Report, EUR 30358 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2020, ISBN 978-92-76-21515-8, doi:10.2760/143674, JRC121460
4. Βλ. π.χ. Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Ερωτήσεις και απαντήσεις σχετικά με τους βιώσιμους κύκλους άνθρακα» https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/qanda_21_6688"

2022-01-27 15:06:57

Global Fit (επικαιροποίηση) συνέχεια...

1) Εναλλακτικά, 50% Συνθετικά Δάση + 50% CCUS στους απορροφούμενους 16 Gtn CO₂,atm.

Παρατηρήσεις:

2) 0,172 tn CO₂/MWh πρωτογενούς κατανάλωσης ενέργειας_(2019)* (-7,7%/-1%_ λόγω EU Fit for 55%,βλ. προηγούμενα σχόλια)=132,5 % αύξηση της τιμής της MWh πρωτογενούς κατανάλωσης ενέργειας χωρίς να υπολογίζονται τα ισοδύναμα equivalent CO₂.

3)(90-20)€/tn CO₂*0,172tn CO₂/MWh πρωτογενούς κατανάλωσης ενέργειας_(2019)* (-7,7%/-1%_ λόγω EU Fit for 55%,βλ. προηγούμενα σχόλια)=92,7 €/MWh πρωτογενούς κατανάλωσης ενέργειας (επιπλέον).

Χονδρεμπορική τιμή ρεύματος: 110 €/MWh H.E. (2019)

Άρα ο Φρανς Τίμερμανς κάνει λάθος (ή ψεύδεται) όταν κάνει αναφορά για 30% συμβολή της αύξησης της τιμής του CO₂ στην τιμή της MWh H.E."

2022-01-27 15:56:58

Παράγραφος 1

Στο άρθρο 1 παρ. 1 θεωρούμε ότι το άρθρο αυτό θα πρέπει να διατυπωθεί ως εξής: «Οι θεσπιζόμενες πολιτικές και τα μέτρα για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής έχουν ως στόχο τη μείωση των εκπομπών και την αύξηση των απορροφήσεων μέσω της διατήρησης και αποκατάστασης των φυσικών χερσαίων και θαλάσσιων οικοσυστημάτων, διασφαλίζοντας την ασφάλεια δικαίου στους επενδυτές, καθώς και την ομαλή μετάβαση της οικονομίας στην κλιματική ουδετερότητα.»

Θα πρέπει στους σκοπούς του νόμου να προστεθεί η διασφάλιση των εθνικών, ενωσιακών και διεθνών στόχων για την προστασία της βιοποικιλότητας. Κρίνεται αναγκαία η αναγόρευση της διάταξης αυτής στον κλιματικό νόμο.

Τα χερσαία και θαλάσσια οικοσυστήματα λειτουργούν ως φυσικές καταβόθρες απορροφώντας παγκοσμίως (IPEBS 2019). Συνεπώς οι φυσικές καταβόθρες όπως τα δάση, τα εδάφη, οι τυρφώνες, οι υγρότοποι, τα θαλάσσια λιβάδια κ.ά., θα πρέπει να αποκατασταθούν, να διατηρηθούν και ν' αυξηθούν ώστε να δεσμεύουν και να αποθηκεύουν ακόμα περισσότερο διοξείδιο του άνθρακα από την ατμόσφαιρα απ' ότι σήμερα.

Κρίνεται σημαντικό να καταστεί σαφές και να διαπνέει τον Κλιματικό Νόμο ότι είναι ανέφικτη η επίτευξη των κλιματικών στόχων χωρίς την ίδια στιγμή να αντιμετωπιστεί δραστικά η απώλεια της βιοποικιλότητας και η υποβάθμιση των οικοσυστημάτων. Η παράμετρος της διατήρησης της βιοποικιλότητας πρέπει να ενσωματωθεί σε όλες τους στόχους του παρόντος νομοσχεδίου. Η κλιματική αλλαγή και η απώλεια της βιοποικιλότητας δρουν συνεργιστικά και είναι οι δύο μεγαλύτερες κρίσεις που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα σήμερα. Άλλωστε, η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία αντιμετωπίζει την επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας ως ισοδύναμο πυλώνα με τη διατήρηση και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας.

Παράλληλα με τις ενέργειες για την επίτευξη των κλιματικών στόχων, η Ελλάδα λόγω της υψηλής βιοποικιλότητάς της οφείλει να πρωτοστατήσει στην υλοποίηση των στόχων της νέας Στρατηγικής της ΕΕ για τη Βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030. Όπως αναφέρεται και στην Διακήρυξη της Αθήνας για την Κλιματική Αλλαγή και το Περιβάλλον στη Μεσόγειο, η Ελλάδα είναι μία από τις χώρες του EUMED 9 που έχει δεσμευτεί ν' αναλάβει δράση για τη διεύρυνση και για την καλύτερη διαχείριση του δικτύου προστατευόμενων περιοχών της ΕΕ, συμβάλλοντας στην επίτευξη του στόχου της προστασίας του 30% της ξηράς και της θάλασσας της ΕΕ έως το 2030, το ένα τρίτο εκ

των οποίων υπό αυστηρή προστασία, μέσω συλλογικής δράσης από όλες τις χώρες που συμμετέχουν σε αυτήν την κοινή προσπάθεια, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές περιστάσεις."

2022-01-28 06:17:09

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΒΙΟΜΕΘΑΝΙΟΥ

Προτείνεται η προσθήκη άρθρου με την παρακάτω ή ισοδύναμη διατύπωση:

Άρθρο ...Καθεστώς ενίσχυσης Ανανεώσιμων Αερίων - ΣΥΘΑ

Λόγω του αυξανόμενου ρόλου που αναμένεται ότι θα διαδραματίσουν τα ανανεώσιμα καύσιμα αέρια στη μείωση των εκπομπών σε όλους τους τομείς της παραγωγής ενέργειας προωθείται η επέκταση του ισχύοντος καθεστώτος ενίσχυσης της ηλεκτροπαραγωγής από βιογενή καύσιμα με την τροποποίησή του ώστε η ενισχυόμενη μορφή ενεργειακού προϊόντος να είναι το βιομεθάνιο. Το νέο καθεστώς στήριξης θα διέπεται από τις εξής αρχές:

- Ενίσχυση τιμής προϊόντος ισοδύναμη με αυτήν που δίνεται τώρα για την ηλεκτροπαραγωγή, συνεκτιμώντας την διαφοροποιημένη διαδικασία παραγωγής
- Κλιμάκωση τιμής ανάλογη με την δυναμικότητα της μονάδας παραγωγής.
- Προσαύξηση της τιμής αναφοράς για τα (διασυνδεδεμένα και μη) νησιά, δεδομένου ότι η εκεί παραγωγή βαρύνεται με αυξημένο κόστος πρώτων υλών και διάθεσης χωνεμένου υπολείμματος.
- Να μην υπάρχει διάκριση της ενίσχυσης ανάλογα με την προέλευση των πρώτων υλών για την παραγωγή του βιοαερίου (πλην της εξαίρεσης των εγκαταστάσεων εντός ΧΥΤΑ και ΕΕΛ)
- Ενίσχυση ανεξάρτητη της τελικής χρήσης του βιομεθανίου.
- Δυνατότητα μετατροπής υπαρχουσών μονάδων ηλεκτροπαραγωγής από βιοαέριο σε μονάδες βιομεθανίου.

Επίσης, θα τροποποιηθεί το καθεστώς ενίσχυσης των μονάδων ΣΗΘΥΑ με την εισαγωγή νέων κατηγοριών μονάδων όπου το κριτήριο ένταξης και αποζημίωσης θα είναι οι εκπομπές ΑτΘ, με τιμές αναφοράς συνδεδεμένες με τη σχέση των μέσων ετήσιων εκπομπών προς την τιμή των 270 grCO₂eq/kWh."

2022-01-28 08:26:46

Οι Οικολόγοι ΠΡΑΣΙΝΟΙ καλωσορίζουμε την κίνηση αυτή που, κάλλιο αργά παρά ποτέ, ξεκινά τη διαδικασία της ψήφισης ενός νόμου που θα διέπει την κλιματική δράση στη χώρα μας μέχρι τα μέσα του αιώνα. Τότε είναι που προβλέπεται να επιτευχθεί ο στόχος του μηδενικού κλιματικού αποτυπώματος από την Ελλάδα, την Ευρώπη, και κανονικά, κατά τους ειδικούς επιστήμονες, από τον κόσμο ολόκληρο, αν πρόκειται να αποφύγουμε τις χειρότερες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Μια πρώτη ανάγνωση του σχεδίου νόμου δείχνει μια προσπάθεια κάλυψης ευρείας γκάμας θεμάτων, τόσο για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής όσο και για την προσαρμογή στις αναπόφευκτες επιπτώσεις της, όπως είναι αναμενόμενο από έναν τέτοιο νόμο πλαίσιο. Στα θετικά συγκαταλέγονται επίσης ο πολύ-επίπεδος σχεδιασμός – σε επίπεδο κεντρικής διοίκησης, περιφέρειας και δήμου – η περιοδική αναθεώρηση σχεδίων με βάση τα επιτεύγματα (ή όχι) και νέα δεδομένα, τα ιδιαίτερα μέτρα για τις λιγνιτοπαραγωγές περιοχές και τα νησιά.

Μια πιο σε βάθος ανάγνωση φανερώνει σημαντικές εγγενείς αδυναμίες του σχεδίου νόμου, τόσο στην συνολική σύλληψή του όσο και στις λεπτομέρειες. Παρακάτω εντοπίζουμε τις σημαντικότερες για εμάς αδυναμίες και προτείνουμε αλλαγές για την αντιμετώπισή τους.

Ο Κλιματικός Νόμος θα πρέπει να είναι ένας Νόμος -Πλαίσιο που καθορίζει το σκεπτικό και τις παραμέτρους για την επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας που έχει τεθεί για το σύνολο της Ε.Ε. (μηδενισμός εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου) μέχρι τα μέσα του αιώνα κι επίσης οργανώνει τις δράσεις για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Ο Κλιματικός Νόμος θα πρέπει να είναι ολιστικός και όχι αποσπασματικός και δεν πρέπει να αναλώνεται σε λεπτομέρειες ούτε να παγώνει μεταβατικές ρυθμίσεις. Επίσης θα πρέπει να δημιουργεί ένα ολοκληρωμένο και αποτελεσματικό πλαίσιο διακυβέρνησης διευκρινίζοντας τους ρόλους των δημοσίων φορέων σε όλα τα επίπεδα (κεντρική κυβέρνηση, περιφέρειες, δήμοι) και διευκολύνοντας/οριοθετώντας την εμπλοκή άλλων σχετικών φορέων, του ιδιωτικού τομέα και της κοινωνίας πολιτών.

Οι Οικολόγοι Πράσινοι ζητάμε να θεσπιστούν πιο φιλόδοξοι στόχοι για τη μετάβαση της χώρας στην κλιματική ουδετερότητα πριν το 2050, με βάση και τις διεθνείς εκτιμήσεις ότι το τελικό κόστος της όλης προσπάθειας σταθεροποίησης της θερμοκρασίας σε παγκόσμιο επίπεδο θα είναι μικρότερο αν οι παρεμβάσεις είναι εμπροσθοβαρείς.

Παράλληλα θεωρούμε ως σημαντικές αδυναμίες του σχεδίου νόμου τα παρακάτω:

- Την έλλειψη ανάλυσης των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων, με βάση την οποία θα έπρεπε να υπάρχουν και συγκεκριμένες προβλέψεις και στόχοι για εναλλακτικούς δείκτες βιώσιμης ευημερίας (πέρα από το ΑΕΠ), για την κλιματική δικαιοσύνη και τη δίκαιη μετάβαση (αντιμετώπιση και εξάλειψη της ενεργειακής φτώχειας, ενεργειακή αναβάθμιση, ενεργή συμμετοχή των πολιτών –ενεργειακές κοινότητες). Λείπουν ακόμα αναλυτικές αναφορές στις πηγές εξασφάλισης των απαραίτητων πόρων πέρα από τα ευρωπαϊκά κονδύλια, την αλλαγή του αγροδιατροφικού μοντέλου, την εργασία και την παιδεία.
- Την απουσία της κοινωνίας των πολιτών. Επισημαίνεται ιδιαίτερα και από τα Ευρωπαϊκά κείμενα ότι χωρίς την συμμετοχή τους στα αντίστοιχα σχέδια καμιά ιδέα της διαδικασίας μετάβασης δεν μπορεί να υλοποιηθεί και το «έργο» δεν θα έχει την πολιτική-κοινωνική στήριξη επί τόπου.
- Είναι απαραίτητη η σαφής ανάθεση / διαχωρισμός αρμοδιοτήτων μεταξύ επιπέδων διακυβέρνησης και φορέων, όπως Υπουργεία, κλπ. Συχνά ασαφής καταμερισμός αρμοδιοτήτων μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων όπως το ΥΠΕΝ και το νέο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης –Πολιτικής Προστασίας, για το οποίο ζητάμε την επανασύσταση ώστε να αντιστοιχεί στις πραγματικές ανάγκες και ευθύνες, ως «Υπουργείο Κλιματικής Μετάβασης –Πολιτικής Προστασίας». Η χρήση του όρου Κλιματική

Κρίση σε σχέση μόνο με την Πολιτική Προστασία υποβαθμίζει την ευρύτητα του θέματος που αφορά πολύ περισσότερα Υπουργεία, και κυρίως το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Θεωρούμε επίσης ότι δεν θα πρέπει στον τελικό Νόμο να απουσιάσουν προβλέψεις για κρίσιμους τομείς ως προς τη μείωση εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου, όπως η βιωσιμότητα των πόλεων, το σύνολο των μεταφορικών μέσων -πέραν των Ι.Χ. που υπάρχει ήδη, η προστασία της φύσης και ο αγροδιαστικός τομέας, αλλά και τα απόβλητα –κυκλική οικονομία, με σαφή αναφορά στις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που περιέχονται στο πακέτο «Fit for 55».

Ζητάμε ακόμη να προβλεφθεί ειδικό άρθρο για την αναμόρφωση της περιβαλλοντικής και κλιματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης, που θεωρούνται αποφασιστικές για την κλιματική μετάβαση και απουσιάζουν παντελώς από το Σχέδιο Νόμου.

Προτάσεις αλλαγών –συμπληρώσεων:

- Οι στόχοι μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 55% μέχρι το 2030 σε σχέση με το 1990, 80% μείωσης μέχρι το 2040 και κλιματικής ουδετερότητας μέχρι το 2050 είναι στα συντηρητικά όρια των προτάσεων της ΕΕ και υπολείπονται των στόχων Κλιματικών Νόμων άλλων χωρών που θέτουν το 2045 ως τελική ημερομηνία για την επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας (μηδενικό άθροισμα εκπομπών αερίου θερμοκηπίου).
- Οι Οικολόγοι Πράσινοι ζητάμε να τεθεί στόχος πάνω από 55% για το 2030 αλλά με εμπροσθοβαρή, άμεσο και προσηκτικό σχεδιασμό της ενεργειακής μετάβασης και των άλλων δίκαιων μεταβάσεων που απαιτούνται. Και να είναι το 55% το ελάχιστο όριο για το 2030 ανεξάρτητα από την τελική υποχρέωση για την Ελλάδα βάσει του Διαμερισμού Ευθυνών (Effort Sharing) της ΕΕ.
- Ζητάμε επίσης αντίστοιχα να θεσπιστεί πιο φιλόδοξος στόχος μείωσης από 80% για το 2040.
- Προτείνουμε να τεθούν νομικά δεσμευτικοί στόχοι ανά κρίσιμους τομείς, όπως για την ηλεκτροπαραγωγή με 100% ΑΠΕ έως το 2035 με όρους περιβαλλοντικής βιωσιμότητας και κοινωνικής δικαιοσύνης
- Θα πρέπει ακόμη να υπάρχει σαφής αναφορά:
 - ο στην ανάγκη ετήσιων στόχων και μηχανισμών αναπροσαρμογής σε περίπτωση μη επίτευξης των στόχων, που θα καθορίζονται μέσα από το αναθεωρούμενο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ),
 - ο στο χρονικό διάστημα της επόμενης αναθεώρησης του ΕΣΕΚ βάσει του Κλιματικού Νόμου,
 - ο στο ό,τι οι στόχοι θα μπορούν να αναθεωρούνται προς τα πάνω αλλά ποτέ προς τα κάτω."

2022-01-28 08:51:23

Στην παράγραφο 2, αναφέρεται πως για την επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας και των ενδιάμεσων στόχων που θεσπίστηκαν πρόσφατα, όπως είναι η μείωση των αερίων θερμοκηπίου κατά 55% έως το 2030, θα λαμβάνονται υπόψη οι προβλέψεις του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα. Δεδομένου πως το υφιστάμενο ΕΣΕΚ προβλέπει τη μείωση των αερίων του θερμοκηπίου κατά 42% έως το 2030, προκύπτει το ερώτημα αν έχει προβλεφθεί η άμεση αναθεώρησή του ώστε να συμβαδίσει με τους νέους κλιματικούς στόχους.

2022-01-28 08:53:15

Η διαμόρφωση του παρόντος σχεδίου νόμου, όπως τίθεται σε δημόσια διαβούλευση για την υιοθέτηση του πρώτου Εθνικού Κλιματικού Νόμου, αποτελεί σίγουρα βήμα προς την ορθή κατεύθυνση. Ομοίως, τέτοιο βήμα αποτελεί και η έμφαση που δίνεται μέσα από τις διατάξεις του παρόντος στην απολιντοποίηση του ενεργειακού συστήματος και υποδομών της Ελλάδας και στην επιπρόσθετη προώθηση των ΑΠΕ. Ωστόσο, το παρόν νομοσχέδιο κρίνεται πως αν και προβλέπει χρήσιμες καινοτομίες για την πορεία προς την ενεργειακή μετάβαση, παρουσιάζει αδυναμίες, οι οποίες δύνανται να αποτελέσουν σοβαρά εμπόδια στη πορεία αυτή και κυρίως στη δίκαιη εξέλιξή της.

Αρχικά, ως προς το σκοπό του νομοσχεδίου, δεδομένου του συνολικού περιεχομένου του, είναι σημαντικό να σημειωθεί πως απουσιάζει μια σαφής αναφορά στο στόχο που ετέθη από τη Συμφωνία του Παρισιού (2015) αναφορικά με τον περιορισμό της αύξησης της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη στον 1.5 βαθμό Κελσίου ή σε κάθε περίπτωση σε επίπεδο πολύ κάτω από τους 2 βαθμούς, τη στιγμή που τα υφιστάμενα σενάρια δείχνουν να οδηγούν σε αύξηση άνω των 2.5 βαθμών Κελσίου ως το τέλος του αιώνα που διανύουμε.

Με τον Κλιματικό Νόμο, η Ελλάδα αποκτά συγκεκριμένο πλαίσιο για την ευθυγράμμιση της εθνικής πολιτικής με τους στόχους του Ευρωπαϊκού Κλιματικού Νόμου για μείωση των εκπομπών κατά 55% έως το 2030 και την μετάβαση σε κλιματική ουδετερότητα έως το 2050. Ωστόσο, θα πρέπει να τονιστεί ότι το Σχέδιο Νόμου ξεπερνάει σε σημεία την φιλοδοξία της ΕΕ, ενώ αποτυγχάνει να δημιουργήσει ένα θεσμικό πλαίσιο που να προσφέρει ίσες ευκαιρίες σε όλες τις τεχνολογίες που έχουν τη δυνατότητα να συνεισφέρουν στην μετάβαση.

Η δέσμευση της Ελλάδας για κατάρνηση της πώλησης οχημάτων με κινητήρες εσωτερικής καύσης, ήδη από το έτος 2030, είναι πρώιμη σε σχέση με τις εξελίξεις στην ΕΕ και τους ρυθμούς ανάπτυξης του εθνικού δικτύου υποδομών. Παράλληλα, αγνοεί τα οφέλη των ανανεώσιμων καυσίμων που μπορούν να μειώσουν άμεσα τις εκπομπές από το σύνολο των οδικών μεταφορών (επιβατικά, φορτηγά, μη οδικά κινητά μηχανήματα), συμπληρωματικά με την ηλεκτροκίνηση. Είναι σκόπιμο να διατηρηθεί η πώληση νέων αυτοκινήτων με κινητήρες εσωτερικής καύσης και μετά το 2030, με την προϋπόθεση ότι τα οχήματα θα χρησιμοποιούν υγρά καύσιμα χαμηλού άνθρακα. Έτσι, θα ανοίξει και ο δρόμος για τη μείωση εκπομπών σε τομείς των μεταφορών για τους οποίους δεν υπάρχουν εναλλακτικές τεχνολογικές λύσεις, όπως η αεροπορία, η ναυτιλία, οι βαριές μεταφορές, αλλά και η βιομηχανική αλυσίδα αξίας. Τους παραπάνω τομείς μεταφορών, ο Κλιματικός Νόμος τους αγνοεί παντελώς, εστιάζοντας αποσπασματικά μόνο στα επιβατικά οχήματα, ενώ θα έπρεπε και για αυτούς να θέσει στόχους μείωσης εκπομπών και κίνητρα ανάπτυξης ανανεώσιμων καυσίμων, σε αντιστοιχία με την ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Επίσης, το νομοσχέδιο αναδεικνύει το φυσικό αέριο ως το προνομιακό μεταβατικό καύσιμο, παραβλέποντας τη χρήση του ως μίγματος με το τοπικά παραγόμενο βιομεθάνιο και το υδρογόνο. Επιπρόσθετα, δεν τίθενται διατάξεις για τη σταδιακή μείωση της συμμετοχής

του φυσικού αερίου στα μίγματα και συνεπώς αύξηση της συμμετοχής του βιομεθανίου και του υδρογόνου. Η προσέγγιση αυτή του Κλιματικού Νόμου δεν συνάδει με τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Ταξινόμιας και του νέου Κανονισμού για το Αέριο. Ταυτόχρονα, δεν κάνει εξειδικευμένη μνεία στη χρήση του Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (LNG) (ή/και των μιγμάτων αυτού με BioLNG) ως καυσίμου για την κίνηση των βαρέων οχημάτων, τη ναυσιπλοΐα και την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά.

Παράλληλα, το νομοσχέδιο δεν περιλαμβάνει διατάξεις που να ευνοούν την περαιτέρω ανάπτυξη της κυκλικής οικονομίας μέσω της παραγωγής του βιομεθανίου και από υπολείμματα του πρωτογενούς τομέα της οικονομίας (γεωργία - κτηνοτροφία) και χρήσης ως τοπικά παραγομένου ανανεώσιμου καυσίμου. Περαιτέρω δεν εισάγει διατάξεις για την συλλογή ή/και χρήση του διοξειδίου του άνθρακα από την παραγωγή του βιομεθανίου, αλλά ούτε διατάξεις για την επεξεργασία του χωνεμένου υπολείμματος και τη διάθεσή του ως λιπάσματος. Σχετικά με την συλλογή και χρήση του διοξειδίου του άνθρακα δεν υπάρχει ουδεμία μνεία στην εφαρμογή συστημάτων Carbon Capture and Storage (CCUS), τα οποία μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στον περιορισμό ή και τον μηδενισμό των εκπομπών που προέρχονται από την παραγωγή ηλεκτρισμού και από την βιομηχανία.

Αντίστοιχη θα πρέπει να είναι και η προσέγγιση για την μείωση των εκπομπών από τα κτίρια, στοχεύοντας στην σταδιακή απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα και σίγουρα με ορίζοντα μεγαλύτερο του 2030. Η κατάρριψη της εγκατάστασης και χρήσης των καυστήρων πετρελαίου θέρμανσης επιβαρύνει τους ευάλωτους καταναλωτές και αγνοεί ότι οι τεχνολογίες αυτές μπορούν να συνεισφέρουν στη μείωση των εκπομπών από όλα τα κτίρια, ανεξαρτήτως κατάστασης και γεωγραφικής θέσης, μέσω της χρήσης ανανεώσιμων υγρών και αέριων καυσίμων (βιομεθανίου και υδρογόνου) ή των μιγμάτων αυτών με φυσικό αέριο για την οποία χρήση δεν απαιτείται αντικατάσταση των υφιστάμενων συσκευών χρήσης (καυστήρων, λεβήτων, κλπ). Επίσης, το νομοσχέδιο είναι αντιφατικό ως προς το γεγονός ότι μολονότι προωθεί τον εξηλεκτρισμό σε διάφορους τομείς της οικονομίας, δεν αναφέρει σημαντικές αναγκαιότητες εξηλεκτρισμού όπως ο τομέας των σιδηροδρόμων και η ξηρά ηλεκτροδότηση (cold ironing) των πλοίων κατά τη διάρκεια ελλιμενισμού τους.

Οι ανωτέρω αποφάσεις μηδενίζουν απότομα την αγορά των οδικών καυσίμων και των καυσίμων θέρμανσης το 2030, αγνοώντας ότι ο Κλάδος θα χρειαστεί να συμβάλλει στην μετάβαση μέσω της ανάπτυξης ανανεώσιμων καυσίμων σε ευρεία κλίμακα. Για να γίνει αυτό, είναι απαραίτητο ένα καθεστώς στήριξης, με στόχους, κίνητρα και ένα σταθερό επενδυτικό περιβάλλον, αντίστοιχο με αυτού που απολαμβάνει η ηλεκτροκίνηση. Το αποτέλεσμα θα ήταν η θέσπιση ενός ολοκληρωμένου θεσμικού πλαισίου για το Κλίμα, που να στηρίζει όλες τις καινοτόμες τεχνολογίες, χωρίς αποκλεισμούς και να διευκολύνει την μετάβαση του συνόλου της οικονομίας.

Επίσης, επισημαίνεται ότι οι στόχοι και τα μέτρα θα πρέπει να βασίζονται σε μια λεπτομερή ανάλυση των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων, λαμβάνοντας υπόψη τον αντίκτυπο στα δημόσια οικονομικά, το κόστος υποδομών, την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας, τις κοινωνικές επιπτώσεις στις ευάλωτες ομάδες, έτσι ώστε να εξασφαλισθεί μια δίκαιη μετάβαση για κάθε πολίτη σε κάθε άκρη της χώρας. Δυστυχώς, δεν υπάρχει αναφορά στην αναγκαιότητα για λεπτομερή ανάλυση.

Παράλληλα, η κατά κάποιο τρόπο γενική αναφορά στο ΕΣΕΚ στο 1ο άρθρο του νομοσχεδίου («λαμβάνοντας υπόψη τις προβλέψεις του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ)») ενδεχομένως να αφήνει περιθώρια αποκλίσεων των κλιματικών στόχων από τις προβλέψεις του νόμου με την αιτιολόγηση πως μπορούν να τελούν υπό την αίρεση πιθανών διαφορετικών προβλέψεων του ΕΣΕΚ, δημιουργώντας έτσι ένα πλήγμα στη δεσμευτικότητα των στόχων αυτών.

Ενώ ορθώς ορίζεται ο διπλός στόχος του νομοσχεδίου (προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή/κλιματική ουδετερότητα), οι ενδιάμεσοι στόχοι αφορούν μόνο στον μετριασμό και αγνοούν σημαντικές προβλέψεις για την ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού και την αποφυγή της ενεργειακής φτώχειας. Θα πρέπει να υπάρξει συγκεκριμένη αναφορά σε αυτούς τους στόχους και η προβλεπόμενη στο άρθρο 8.1 αναθεώρηση των ενδιάμεσων στόχων, η οποία τώρα προβλέπεται μόνο με κριτήρια κλιματικής ουδετερότητας, να λαμβάνει υπόψη και αυτές τις παραμέτρους και να δίνεται αντίστοιχη δυνατότητα παράτασής τους.

Γενικά, το κείμενο του νομοσχεδίου, ακολουθώντας έναν κλασικό γραφειοκρατικό τρόπο, αναφέρεται σε πολλά άρθρα ή/και παραγράφους από άλλες ΥΑ/άλλους νόμους, κλπ., ένα θέμα που δημιουργεί σοβαρά προβλήματα σε όλους τους εμπλεκόμενους. Βέβαια, αυτή η πολιτική είναι συνήθης στο ενεργειακό νομικό πλαίσιο της χώρας, που όμως δεν είναι το πλέον αποδοτικό και θα πρέπει εφεξής να αλλάξει, ώστε να γίνει πιο σαφές το περιεχόμενο του Νόμου και δημιουργική η εφαρμογή του, σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Επίσης, παρατηρήθηκαν στο νομοσχέδιο συχνές αναφορές σε «μελλοντικές» αποφάσεις του ΥΠΕΝ. Προτείνεται η ελαχιστοποίηση της πολιτικής αυτής, δηλαδή της αναφοράς σε αποφάσεις ΥΠΕΝ, που, από την υπάρχουσα εμπειρία έως τώρα, δημιουργεί σοβαρές καθυστερήσεις στην πλήρη εφαρμογή του Νόμου. Θεωρούμε ότι είναι προτιμότερο να καθυστερήσει για λίγο η έκδοση του Νόμου, ώστε να περιλαμβάνει πολλές από τις «αποφάσεις ΥΠΕΝ», που θα έχει σοβαρά πλεονεκτήματα για την εφαρμογή του Νόμου, σε σχέση με την ακολουθούμενη πολιτική του ΥΠΕΝ.

Τέλος, δεν γίνεται καμία συγκεκριμένη αναφορά στην αναγκαιότητα για βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας των κτιρίων και της βιομηχανίας. Αυτό αποτελεί σημαντικό μειονέκτημα για το νομοσχέδιο, που έτσι δείχνει ότι δεν αντιλαμβάνεται την σημαντική συνεισφορά της ενεργειακής αποδοτικότητας στην μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου."

2022-01-28 09:47:19

Αρχικά, είναι σκόπιμο να επισημανθεί πως η διαμόρφωση, η θέση σε διαβούλευση και η ψήφισή του κλιματικού νόμου αποτελεί ένα εξαιρετικά σημαντικό βήμα ώστε να ευθυγραμμιστεί η χώρα μας με τις διεθνείς υποχρεώσεις και εξελίξεις, να τεθούν συγκεκριμένοι στόχοι και μηχανισμοί παρακολούθησής τους και να στοιχειοθετηθεί εν γένει ένα συντεταγμένο πλαίσιο για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης. Είναι, επίσης, σημαντικό να υπογραμμιστεί πως η διάρκεια αυτής της διαδικασίας δημόσιας διαβούλευσης ήταν επαρκής αφήνοντας ένα ικανοποιητικό χρονικό διάστημα προετοιμασίας και συμμετοχής σε όσους φορείς και πρόσωπα επιθυμούν να υποβάλουν τα σχόλιά τους.

Το υπό σχολιασμό σχέδιο νόμου κινείται συνολικά στη σωστή κατεύθυνση της βιώσιμης, δίκαιης και οικονομικά αποδοτικής μετάβασης προς την κλιματική ουδετερότητα. Παρόλα αυτά, θα μπορούσε να είναι πιο φιλόδοξο, όπως για παράδειγμα αναφορικά με τη θέση στενότερων προθεσμιών για την επίτευξη ορισμένων στόχων (π.χ. απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα) και να συμπεριλαμβάνει ρητά

άλλους που έχουν γίνει αποδεκτοί και αποφασιστεί από τη διεθνή κοινότητα, όπως τον περιορισμό της ανόδου της θερμοκρασίας σε 1,5 βαθμό Κελσίου, όπως περιγράφεται στην Συμφωνία του Παρισιού (Νόμος 4426/2016), καθώς και το Σύμφωνο για το Κλίμα της Γλασκόβης. Για να είναι, λοιπόν, πλήρες, αποτελεσματικό και σύγχρονο το τελικό κείμενο οφείλει να αντικατοπτρίζει τα σημεία που έχουν κατά καιρούς επισημανθεί από την επιστημονική κοινότητα, τους διεθνείς οργανισμούς, αλλά και τους κοινωνικούς εταίρους. Όπως επισημαίνεται ορθά στο σχόλιο της WWF Ελλάς (εκ μέρους συμμαχίας οργανώσεων και φορέων) «η επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας δεν πρέπει να λογίζεται απλά ως ένας πολιτικός στόχος, αλλά ως το πλανητικό όριο, πέρα από το οποίο η ανθρωπότητα δεν είναι ασφαλής». Για τον λόγο αυτό, οι ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται οφείλουν να είναι σαφείς και στραμμένες προς το μέλλον, λαμβάνοντας, ωστόσο, υπόψη τα δεδομένα του σήμερα.

Θα ήταν παράλειψη να μην επισημανθεί πως πέρα από μεμονωμένες αναφορές στα τελευταία άρθρα του σχεδίου νόμου, οι κοινωνικές πτυχές του ζητήματος της κλιματικής κρίσης δεν αναλύονται όσο θα αναμενόταν. Η αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης χωρίς την παράλληλη ανάδειξη του ζητήματος της κλιματικής δικαιοσύνης και των τρόπων επίτευξής της δεν μπορεί να είναι ολιστική. Πιο συγκεκριμένα, θα ήταν σκόπιμο το κείμενο του σχεδίου νόμου να υιοθετήσει συνολικά μία οπτική έμφυλη και διαθεματική, η οποία θα αναγνωρίζει τις υπάρχουσες ανισότητες σε διάφορες βάσεις και να προτείνει μέτρα για την άμβλυνσή τους. Αυτό θα μπορούσε και θα έπρεπε να επιτευχθεί διασυνδέοντας τον κλιματικό νόμο με υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και σχέδια δράσης (π.χ. Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων, Εθνική Στρατηγική για την Ενταξη, Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ενταξη και τη Μείωση της Φτώχειας, Εθνική Στρατηγική για τη Δημόσια Υγεία κ.α.). Αξίζει δε να σημειωθεί ότι η σύνδεση με το Ταμείο Ανάκαμψης και την Αναπτυξιακή Βοήθεια γίνεται με αρκετά επιδερμικό τρόπο. Η υιοθέτηση συνεκτικών πολιτικών (coherent policies) είναι, άλλωστε, ζητούμενο, αλλά και ένας από τους σημαντικούς στόχους για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (17.4) που, δυστυχώς, δεν λαμβάνεται υπόψη όσο συστηματικά θα έπρεπε. Ο κλιματικός νόμος είναι μια ευκαιρία για την αποφυγή υιοθέτησης αποσπασματικών πολιτικών σε όλα τα ζητήματα που φαίνεται να τέμνονται.

Με τον όρο κλιματική δικαιοσύνη γίνεται λόγος για τη δίκαιη κατανομή της ευθύνης ανάμεσα στα ισχυρά και λιγότερο ισχυρά κράτη σε ζητήματα που αφορούν στην κλιματική κρίση. Είναι γεγονός ότι -και σε επίπεδο τοπικών κοινωνιών- ζητήματα μεγάλης έντασης και κλίμακας, όπως η κλιματική κρίση επηρεάζουν δυσανάλογα τους πλέον ευάλωτους πληθυσμούς, οι οποίοι μάλιστα δεν είναι εκείνοι στη δράση των οποίων οφείλεται η πρόκληση και η επίταση των φαινομένων αυτών. Τα ανεπαρκή μέτρα προστασίας τους είναι, επίσης, γεγονός. Για να μπορεί η κλιματική δικαιοσύνη να εμπεδωθεί ως έννοια και στη συνέχεια να μετατραπεί σε μετρήσιμο στόχο, κρίνεται απαραίτητο να συμπεριληφθούν σχετικές προβλέψεις στο παρόν σχέδιο νόμου. Η αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης πέρα από περιβαλλοντικό είναι και σοβαρό κοινωνικό ζήτημα που αλλάζει τα δεδομένα σε όλες τις κοινωνίες και καλεί για νέες λύσεις. Δυστυχώς, κάτι τέτοιο δεν είναι ορατό στο σχέδιο νόμου που έχει αρκестεί στην περιβαλλοντική πτυχή του ζητήματος. Είναι απαραίτητο, επίσης, να διευκρινιστεί ότι η γλώσσα του κειμένου παραπέμπει αρκετά στην οικονομία, ενώ τα υπό ρύθμιση ζητήματα δεν αφορούν μόνο σε αυτή. Χαρακτηριστικά, η φράση «πολιτικές προσαρμογής με το μικρότερο δυνατό κόστος» (άρθρο 2) είναι μία από αυτές τις περιπτώσεις.

Επιπλέον, η συμμετοχικότητα των πολιτών είναι ένα στοιχείο αρκετά ασθενές. Πιο συγκεκριμένα, μαζί με την έμφυλη και διαθεματική οπτική, η ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών σε διαδικασίες λήψης αποφάσεων είναι απαραίτητο να αποτελέσει έναν από τους βασικούς άξονες δράσεις του κλιματικού νόμου. Ιδιαίτερα η συμμετοχή των νέων μέσα από τοπικά συμβούλια και άλλες πλατφόρμες θα πρέπει να ενισχυθεί. Η πρόβλεψη του άρθρου 24 σχετικά με την δημιουργία διαδικτυακού τόπου για τον κλιματικό διάλογο δεν επαρκεί, αν και θέτει μια σημαντική κατεύθυνση προς την επίτευξη της συμμετοχικότητας. Για να είναι αποτελεσματικός ο διάλογος, η ρύθμιση θα πρέπει να γίνει πιο συγκεκριμένη προβλέποντας μια πιο δομημένη μορφή συμμετοχής στις σχετικές συζητήσεις διαδικασίες. Ηχηρή είναι, επίσης, η απουσία σχετικών προβλέψεων για την εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση γύρω από ζητήματα που σχετίζονται με την κλιματική κρίση και την κλιματική δικαιοσύνη.

Στη συνέχεια, η ενσωμάτωση των ενδιάμεσων ποσοτικών στόχων για τη μείωση των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, τόσο για το 2030, όσο και για το 2040, είναι ένα εξαιρετικά σημαντικό στοιχείο, το οποίο, όμως θα πρέπει να ενισχυθεί από την πρόβλεψη ενδιάμεσων πενταετών στόχων με σκοπό την καλύτερη παρακολούθησή τους, τη λήψη υπόψη των πρόσφατων επιστημονικών δεδομένων και άλλων σημαντικών εξελίξεων. Άλλωστε η υποβολή Εθνικά Καθορισμένων Εισφορών από τις χώρες σε αντίστοιχα χρονικά διαστήματα ενθαρρύνεται από το Σύμφωνο της Γλασκόβης για το Κλίμα.

Τέλος, σημειώνεται ότι η ετήσια έκθεση προόδου για το κλίμα του άρθρου 25 είναι σκόπιμο να περιλαμβάνει εναλλακτικές προτάσεων για το μέλλον και να μην έχει μόνο απολογιστικό περιεχόμενο. Σε ό,τι σχετίζεται με την χρηματοδότηση η επίτευξη της διαφάνειας πρέπει να αποτελεί βασικό σκοπό με την καθιέρωση σχετικών μηχανισμών παρακολούθησης και δεικτών που θα επιτρέπουν την καταγραφή των πληροφοριών αυτών και τη βελτίωσή τους."

2022-01-28 09:49:09

Το παρόν σχέδιο νόμου θα πρέπει να βρίσκεται σε πλήρη αντιστοιχία με το αναθεωρημένο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) και να θίγει όλους του επιμέρους κλάδους της οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας - και όχι μόνο αυτόν της ενέργειας - όπως τη γεωργία και κτηνοτροφία, την αγροδιατροφή, τον τουρισμό, το εμπόριο, τις μεταφορές, τη μεταποίηση.

Επίσης, ο κλιματικός νόμος θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τεχνολογίες και πρακτικές δέσμευσης άνθρακα, οι οποίες μπορούν να συμβάλουν στην επίτευξη αρνητικών εκπομπών, όπως ως προώθηση και ανάπτυξη δεξαμενών δέσμευσης άνθρακα, η βιοενέργεια με τη δέσμευση και αποθήκευση άνθρακα (Bioenergy Carbon Capture and Storage - BECCS), καθώς και η παραγωγή βιοεξανθρακώματος (biochar) από υπολειμματική βιομάζα. Αυτές οι τεχνολογίες αρνητικών εκπομπών είναι άμεσα εφαρμόσιμες και επεκτάσιμες και μπορούν να συμβάλουν στην απεξάρτηση από τον άνθρακα των βιομηχανιών εντάσεως εκπομπών, ενώ παράλληλα απομακρύνουν το CO₂ από την ατμόσφαιρα και παράγουν ηλεκτρική ενέργεια ή θερμότητα."

2022-01-28 10:12:26

Για την επίτευξη του Σκοπού και με βάση τη γενική επισκόπηση των προβλέψεων του νόμου, προκύπτει ότι δεν συνοδεύεται από την ανάλυση των οικονομικών επιπτώσεων στην ανακάμπτουσα Ελληνική οικονομία των μέτρων που θα κληθούν να εφαρμόσουν νωρίτερα

από τον λουπτό ευρωπαϊκό ανταγωνισμό. Επομένως προτείνουμε να εκπονηθεί εμπεριστατωμένη μελέτη επιπτώσεων «impact assessment» από οίκο γνωστής εμπειρίας.

Εκτιμούμε ότι είναι δυσανάλογο για την οικονομία της χώρας μας, την περίοδο που το σύνολο των ευρωπαϊκών θεσμών που εμπλέκονται στο νομοθετικό και οικονομικό γίνεσθαι προβληματίζεται για το πως θα επιτευχθούν οι στόχοι της δέσμης μέτρων «Fit for 55», στην Ελλάδα να υιοθετούμε ακόμα δυσμενέστερους κανόνες και πιο σύντομα.

Σχετικά με τη μείωση των εκπομπών κατά 80% το 2040:

Στον Κανονισμό ΕΕ 2021/1119 της 30ης Ιουνίου 2021 (και ο οποίος –σύμφωνα με την Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης -παρ. 5 της αιτιολογικής έκθεσης αποτελεί ευρωπαϊκό νομοθέτημα-βάση για τον Κλιματικό Νόμο), δεν προβλέπονται στόχοι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη μείωση των εκπομπών το 2040. Ο Κανονισμός προβλέπει πως ο κλιματικός στόχος για το 2040 ορίζεται με νομοθετική πρόταση μέσα σε 6 μήνες από τον πρώτο παγκόσμιο απολογισμό που αναφέρεται στο άρθρο 14 της συμφωνίας του Παρισιού.

Η θέση του ΣΕΕΠΕ είναι πως η Ελλάδα δεν θα πρέπει να προσπαθεί να υπερβεί τους Ευρωπαϊκούς στόχους, καθώς έχει μεγαλύτερη διαδρομή να καλύψει, υψηλότερα κόστη και χαμηλότερη ανταγωνιστικότητα. Επομένως, προτείνουμε να παραμείνουν οι στόχοι μείωσης εκπομπών όπως προβλέπονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή."

2022-01-28 10:22:54

Οι στόχοι που αναφέρονται στο Άρθ.1 παρ.2 είναι στόχοι οι οποίοι αναφέρονται σε παλαιότερες εκτιμήσεις. Είναι απαραίτητο ο νέος κλιματικός νόμος να αναφέρεται σε πιο φιλόδοξους, ήτοι 70% 2030 και 100% 2040, με βάση και τις νέες αναθεωρημένες κλιματικές προβλέψεις του της Διακυβερνητικής Επιτροπής για το Κλίμα (IPCC) του ΟΗΕ, οι οποίες δείχνουν ότι τη δεκαετία 2030 έως 2040 η όποια βλάβη στον πλανήτη θα είναι πλέον μόνιμη (αν και εφόσον δεν είναι ήδη) με συνέπειες οι οποίες αναμένεται να τον επηρεάσουν για δεκάδες χιλιάδες έτη.

Οι στόχοι αυτοί θα πρέπει να είναι νομικά δεσμευτικοί και να ορίζεται ότι το ΕΣΕΚ απλά τους εξειδικεύει και ορίζει τα απαραίτητα μέτρα ανά τομέα δραστηριότητας.

Είναι απαραίτητο να υπάρξει πρόβλεψη για τον τερματισμό της εξόρυξης υδρογονανθράκων.

Είναι απαραίτητο να τεθεί στόχος επίτευξης ενεργειακής αποδοτικότητας των κτιρίων με μετατροπή ετησίως του 5% σε κτήρια μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας από ορυκτά καύσιμα."

2022-01-28 10:28:44

Στο άρθρο 1, δίνεται ο ακόλουθος σκοπός: «Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η δημιουργία ενός συνεκτικού πλαισίου για τη βελτίωση της προσαρμοστικής ικανότητας και κλιματικής ανθεκτικότητας της Ελλάδας και τη διασφάλιση της σταδιακής μετάβασης της χώρας, έως το 2050, σε κλιματική ουδετερότητα με τον πλέον περιβαλλοντικά βιώσιμο, κοινωνικά δίκαιο και οικονομικά αποδοτικό τρόπο [...]».

Σχόλιο: Προτείνεται να υπάρχει σαφής σύνδεση του Νόμου με το Εθνικό Σχέδιο για την Κυκλική Οικονομία, καθώς επίσης και με τον Νόμο 4658/2020 για τις προστατευόμενες περιοχές, όπως γίνεται με το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (Ε.Σ.Ε.Κ.)."

2022-01-28 11:18:21

Η προστασία του κλίματος θέτει νέες προκλήσεις στην πολιτική, στην οικονομία, στην κοινωνία και στην καθημερινότητα. Είναι υπαρκτό ζήτημα πλέον αφορά την επιβίωση της ανθρωπότητας και του πολιτισμού όπως τον ξέρουμε.

Το σχέδιο κλιματικού νόμου θα έπρεπε να ξεκινάει με την πρόβλεψη για κήρυξη της χώρας σε κατάσταση κλιματικής κρίσης (climate emergency) μόλις τεθεί ο νόμος σε ισχύ.

Το κόστος από την εξάρτηση της ΕΕ και της χώρας από τις εισαγωγές ορυκτών καυσίμων, συνεχίζει να είναι πάρα πολύ υψηλό. Η ενεργειακή μετάβαση θα ήταν λυσιπώρ αναγκαία, ακόμα και αν δεν υπήρχε η κλιματική κρίση. Η επιταχυνόμενη αλλαγή του κλίματος υποχρεώνει σε ρυθμούς ενεργειακής μετάβασης που να ανταποκρίνονται σε στόχους που θέτει η επιστήμη και οι οποίοι πρέπει να είναι ακόμα πιο φιλόδοξοι και από τους ευρωπαϊκούς, με πλήρη σεβασμό στο φυσικό περιβάλλον, και με δίκαιο τρόπο, ενισχύοντας την κοινωνική συνοχή, χωρίς να αφήνει κανέναν πίσω. Το τρίπτυχο αυτό αποτελεί το βασικό πλαίσιο των προτάσεων που κατέθεσε το νέο κόμμα των Πράσινων και στις συναντήσεις του με την ηγεσία και τα στελέχη του υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Οι Πράσινοι προτείνουν ο κλιματικός νόμος να προβλέπει την απεξάρτηση από όλα τα ορυκτά καύσιμα και επίτευξη γενικότερα κλιματικής ουδετερότητας μέχρι το 2040, κάτι που πρέπει να εξειδικευθεί στο νέο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια; το Κλίμα-Ε.Σ.Ε.Κ.

Δυστυχώς, το νομοσχέδιο δεν φαίνεται να προβλέπει νομικά δεσμευτικούς στόχους για την σταδιακή απεξάρτηση από όλα τα ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένου του ορυκτού αερίου, ούτε γίνεται η παραμικρή αναφορά στον τερματισμό των ερευνών και εξορύξεων υδρογονανθράκων.

Η στρόφη στην Ανανεώσιμη Ενέργεια οφείλει να γίνει με το ελάχιστο δυνατό οικολογικό κόστος και την ευρύτερη δυνατή ενεργειακή δημοκρατία και κοινωνική συμμετοχή.

Ο κλιματικός νόμος πρέπει να περιλαμβάνει ρυθμίσεις και στόχους που καλύπτουν κάθε κοινωνική, οικονομική και παραγωγική δραστηριότητα που επηρεάζει αλλά και επηρεάζεται από την κλιματική κρίση, και παράλληλα να προωθή την ενεργειακή δημοκρατία και την κλιματική δικαιοσύνη.

Πρωώθηση των ΑΠΕ με προστασία ΚΑΙ της φύσης ΚΑΙ του κλίματος

Η πρωώθηση των ΑΠΕ απαιτεί πλαίσιο που να προστατεύει αποτελεσματικά τόσο τη φύση όσο και το κλίμα. Το σημερινό σύστημα χωροθέτησης των ΑΠΕ αφήνει την επιλογή της θέσης στον υποψήφιο επενδυτή, οδηγώντας σε «κυνήγι τοποθεσιών» με οικονομικά μόνο κριτήρια, αλλά και σε πληθωρισμό αιτήσεων που είναι λογικό να βιώνεται από τις τοπικές κοινωνίες ως απειλή. Οι Πράσινοι ζητάμε ριζική αλλαγή πολιτικής, καταθέτοντας συγκεκριμένες αναλυτικές προτάσεις

- Εξάντληση όλων των περιθωρίων για ΑΠΕ μικρής κλίμακας και αυτοπαραγωγή. Επέκταση του GR-eco islands σε όλα τα κατοικημένα νησιά, όχι μόνο όπου ενδιαφέρονται χορηγοί, και με καθοριστικό το ρόλο των ίδιων των τοπικών κοινωνιών.
- Για τις απολύτως αναγκαίες ΑΠΕ μεγάλης κλίμακας, κατανομή των εθνικών αναγκών και στόχων ανά περιφέρεια, νομό και δήμο με συγκεκριμένα κριτήρια, με συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών στον διάλογο για τη βέλτιστη χωροθέτησή τους.
- Για τα αιολικά, προτείνουμε συγκεκριμένες κατηγορίες περιοχών με ήδη έντονη ανθρώπινη παρέμβαση, όπου μπορούν να χωροθετούνται κατά προτεραιότητα, με το χαμηλότερο δυνατό οικολογικό κόστος.
- Θετικά αποτιμούμε την εξαγγελία για πρωώθηση πλωτών αιολικών, θέτουμε όμως ως προϋπόθεση ορθό θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό. Η μελλοντική τους ανάπτυξη, πάντως, εξαρτάται και από τη νόμιμη οριοθέτηση της ΑΟΖ και των θαλάσσιων ζωνών στο Αιγαίο.
- Ολοκληρωμένος σχεδιασμός (έρευνα, υποδομές, κίνητρα, προσαρμογή παραγωγικών διαδικασιών στα ναυπηγεία) για πρασίνισμα των ακτοπλοϊκών συνδέσεων (ηλεκτρισμός ή υδρογόνο από ανανεώσιμες πηγές), με προτεραιότητα τα σκάφη των ακτοπλοϊκών συνδέσεων μικρών αποστάσεων.

Έξοδος από το λιγνίτη, χωρίς αύξηση της συμμετοχής του αερίου

Οι Πράσινοι τονίζουν ότι χρειάζεται συνεκτικό σχέδιο για έξοδο ταυτόχρονα και από το λιγνίτη, και από το πετρέλαιο και από το αέριο, στο πλαίσιο μιας αποτελεσματικής κλιματικής κι ενεργειακής πολιτικής και στροφής προς μια πράσινη οικονομία που αξιοποιεί τα πλεονεκτήματα της χώρας προς όφελος των πολλών.

Κύμα ανακαίνισης - ενεργειακή αναβάθμιση

Σε δημοτικό επίπεδο, υπάρχει ήδη εμπειρία από πρακτικές και συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας και φυσικής θέρμανσης και δροσισμού στα σχολεία και τα άλλα δημόσια κτίρια, με έξυπνες λύσεις πράσινων και ηλιακών στεγών, καθώς και γεωθερμίας χαμηλής ενθαλπίας, για τις ενεργειακές ανάγκες τόσο κάθε σχολείου όσο και της γειτονιάς του. Τέτοιες πρακτικές είναι σημαντικές να εφαρμοστούν και από τους δήμους της χώρας μας, στα σχολεία της περιοχής τους, αντί για νέες συνδέσεις με αέριο.

Προτείνουμε συγκεκριμένους και φιλόδοξους στόχους για ριζική ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων: μέχρι το 2040 να έχει αναβαθμιστεί ενεργειακά το 90% των κτιρίων, με έμφαση σε κατοικίες, σχολεία, βιομηχανίες, βιοτεχνίες, νοσοκομεία και τουριστικές μονάδες, ώστε να γίνουν σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας από ορυκτά καύσιμα.

Κάθε καινούργιο κτίριο να έχει πρόβλεψη για παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και για σύστημα θέρμανσης / δροσισμού χωρίς πετρέλαιο και αέριο. Η κατάργηση όλων των καυστήρων πετρελαίου στα κτίρια από το 2030, να συνδυαστεί με ριζικές ενεργειακές αναβαθμίσεις τους, ώστε οι ανάγκες θέρμανσης/ψύξης να είναι πλέον ελάχιστες και να καλύπτονται αποκλειστικά με αβαθή γεωθερμία ή ηλεκτρικές αντλίες θερμότητας, όχι από νέους καυστήρες αερίου.

Συνολικό σχέδιο για βιώσιμες μετακινήσεις, όχι μόνο ηλεκτροκίνηση

Ο κλιματικός νόμος οφείλει να προωθήει αλλαγή μοντέλου μεταφορών, όχι μόνο με ηλεκτρικά οχήματα -που πάντως πρέπει να τροφοδοτούνται μόνο με ρεύμα από ΑΠΕ -, αλλά κυρίως:

- με επαρκή δημόσια συγκοινωνία παντού με κορμό Μέσα Σταθερής Τροχιάς Μηδενικών Εκπομπών όπου είναι εφικτό,
- με οικισμούς φιλικούς στο περπάτημα, το ποδήλατο και την ελαφριά ατομική ηλεκτροκίνηση (που αφορά το 70% των αιτήσεων για το «Κινούμαι Ηλεκτρικά»),
- με πρωώθηση συνδυασμένων μεταφορών με κορμό τον σιδηρόδρομο και συρρίκνωση του ρόλου των αερομεταφορών,
- με έργα οδικής ασφάλειας αντί για νέους αυτοκινητοδρόμους όπως γίνεται ήδη και στην υπόλοιπη Ε.Ε.
- με στόχους και πολιτικές και για μετακινήσεις με ποδήλατο: το 25% των μετακινήσεων μέχρι 5 χιλιόμετρα να γίνεται με ποδήλατο και με τα πόδια. Ενθάρρυνση των Δήμων να επεξεργαστούν σχέδια για “πόλεις μέχρι 15 λεπτών”.

Κλιματική δικαιοσύνη

Η κλιματική πολιτική πρέπει να συνδυαστεί με την κοινωνική και οικονομική πολιτική για να βοηθήσει τους πολίτες και τις επιχειρήσεις να αντιμετωπίσουν την μεγάλη άνοδο των ενεργειακών τιμών του αερίου που ήρθαν για να μείνουν: έχουν διαρθρωτικό και όχι προσωρινό χαρακτήρα. Η μετατροπή της χώρας σε διαμετακομιστικό κέντρο αερίου δεν συνάδει ούτε με τους στόχους για κλιματική ουδετερότητα μέχρι το 2040, που προτείνουν οι Πράσινοι, έστω μέχρι με το 2050, ορόσημο του κλιματικού νόμου της κυβέρνησης, ούτε με την ανάγκη προστασίας των εισοδημάτων των πολιτών.

Ο κλιματικός νόμος πρέπει να αφορά όχι μόνο στον τομέα της ενέργειας αλλά στόχους για κλιματική δικαιοσύνη (εξάλειψη της ενεργειακής φτώχειας, πρόσβαση σε επαρκή, προσιτή, καθαρή ενέργεια, μηδενική φτώχεια) ώστε να διασφαλιστεί η ομαλή μετάβαση προς μία κλιματική ουδετερότητα με κοινωνικά δίκαιο τρόπο.

Ενεργειακή δημοκρατία

Για κάθε μεγάλη επένδυση ΑΠΕ, οι Πράσινοι προτείνουν να θεσπιστεί υποχρεωτική δυνατότητα συμμετοχής κατοίκων της περιοχής κατ' ελάχιστο 25%.

Οι Πράσινοι δίνουν μεγάλη έμφαση και προτεραιότητα στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ από τους πολίτες και τις ενεργειακές κοινότητες. Ζητούν να εξαιρεθούν από την υποχρεωτική συμμετοχή σε διαγωνισμούς, να έχουν κατά προτεραιότητα πρόσβαση στα

δίκτυα μεταφοράς και να στηριχθούν με φορολογικά κίνητρα: στόχος, να φτάσουν μερίδιο τουλάχιστον 1/3 της παραγωγής ενέργειας, με ένα επιπλέον 20% από μικρομεσαίες και δημοτικές επιχειρήσεις.

Εκπαίδευση, μετεκπαίδευση, ενδυνάμωση, επανακατάρτιση εργαζομένων

Η προστασία του κλίματος και η ενεργειακή μετάβαση απαιτούν και την στήριξη των εργαζομένων σε τομείς που μετασχηματίζονται ή καταρρέουν, ώστε η μετάβαση να γίνει με δίκαιο τρόπο και για τους εργαζόμενους.

Κλιματική διακυβέρνηση

Η κλιματική κρίση έχει επιπτώσεις στο σύνολο της κοινωνίας και η κλιματική πολιτική επηρεάζει τη ζωή όλων, επομένως ο κλιματικός νόμος πρέπει να προβλέπει ενισχυμένη συμμετοχή των πολιτών στην διαμόρφωση των πολιτικών και στη λήψη των αποφάσεων. Στο σχέδιο νόμου δεν υπάρχει η ελάχιστη σχετική αναφορά, το σύστημα κλιματικής διακυβέρνησης περιορίζεται σε σχέσεις μεταξύ υπουργείων και το όλο σύστημα είναι συγκεντρωτικό, χωρίς πρόνοια για ανεξάρτητους θεσμούς ελέγχου και παρακολούθησης της εφαρμογής του νόμου.

Εγκατάλειψη έρευνας και εξόρυξης ορυκτών καυσίμων

Η κλιματική κρίση μπορεί να προκαλέσει άμεση ζημιά στην οικονομία, διπλάσιου μεγέθους από αυτήν της πανδημίας σύμφωνα με πρόσφατες έρευνες. Σε βάθος χρόνου, όμως μπορεί να απειλήσει τον ίδιο τον πολιτισμό μας, όχι μόνο την οικονομία. Από την άλλη, οι πολιτικές για το κλίμα μετασχηματίζουν θετικά και την οικονομία.

Ο Χάρτης Πορείας Net Zero 2050, του Διεθνούς Οργανισμού Ενέργειας (IEA) δείχνει ότι “δεν έχει πλέον σημασία τι σκέφτονται οι κυβερνήσεις ή επιχειρήσεις της βιομηχανίας ορυκτών καυσίμων για την προσπάθεια απανθρακοποίησης της παγκόσμιας οικονομίας και τη συγκράτηση της αύξησης της μέσης θερμοκρασίας κάτω από 1,5 °C”. Ο IEA “καλεί σε απόσυρση από νέες επενδύσεις σε νέες υποδομές ορυκτών καυσίμων”,

Μόλις μια εβδομάδα μετά τη δημοσιοποίηση του Χάρτη Πορείας (τον οποίο παρήγγειλε η συντηρητική Βρετανική Κυβέρνηση ενόψει του COP 16 για το κλίμα, στα τέλη του 2021), είδαμε 3 από τις μεγαλύτερες πετρελαϊκές εταιρείες (Shell, ExxonMobil, Chevron) να βρίσκονται αντιμέτωπες είτε με δικαστικές αποφάσεις (Shell) είτε με πίεση των μετόχων τους στις Γενικές Συνελεύσεις τους, για να αλλάξουν πορεία. Όλο και περισσότερο οι εταιρείες ορυκτών καυσίμων θα βρίσκονται αντιμέτωπες τόσο με τα δικαστήρια όσο και με τους μετόχους τους, την κοινή γνώμη, τις διεθνείς συμφωνίες, τους νέους και τις νέες.

Η έκθεση 224 σελίδων του IEA αποκαλύπτει ένα νέο, άγνωστο κόσμο για όσες κυβερνήσεις, επιχειρήσεις, χώρες, κοινωνίες συνεχίζουν να επικεντρώνουν τις προσπάθειές τους προς μια οικονομία που βασίζεται σε ορυκτά καύσιμα (πετρέλαιο, αέριο, λιγνίτη και κάρβουνο): «Πέρα από τα έργα που έχουν ήδη αναληφθεί από το 2021, δεν υπάρχουν νέα πεδία πετρελαίου και φυσικού αερίου εγκεκριμένα για ανάπτυξη στην πορεία μας και δεν απαιτούνται νέα ανθρακωρυχεία ή επεκτάσεις ορυχείων», γράφει ο IEA. «Η ακλόνητη πλέον εστίαση της πολιτικής στην αλλαγή του κλίματος και στην πορεία καθαρών μηδενικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου οδηγεί σε απότομη μείωση της ζήτησης ορυκτών καυσίμων, πράγμα που σημαίνει ότι η εστίαση των παραγωγών πετρελαίου και φυσικού αερίου μετατοπίζεται εξ ολοκλήρου στην παραγωγή – και στη μείωση των εκπομπών – από τη λειτουργία των υπαρχόντων περιουσιακών τους στοιχείων.”

Η έκθεση προέρχεται από έναν οργανισμό που δημιουργήθηκε το 1974 για να συμβάλει στην προστασία των συμφερόντων των χωρών που καταναλώνουν πετρέλαιο, ενώ τα περισσότερα στελέχη του προέρχονται κυρίως από επιχειρήσεις ορυκτών καυσίμων. Αποκτά, λοιπόν, ιδιαίτερη σημασία η έκθεση μια και σκιαγραφεί τον βαθύ μετασχηματισμό του ενεργειακού τομέα της οικονομίας που αποτελούσε για δεκαετίες βασικό μοχλό κερδών και συσσώρευσης πλούτου. Οι εταιρείες ορυκτών καυσίμων μπορούσαν να βασίζονται συνήθως στην ανάλυση του IEA για να δικαιολογήσουν τους ισχυρισμούς τους ότι η ζήτηση πετρελαίου και φυσικού αερίου θα συνεχίσει να αυξάνεται έως το 2040 ή και μετά. Μέχρι τώρα, οι αναλύσεις αυτές ήταν φιλικές προς τα ορυκτά καύσιμα και είχαν σοβαρές, επιζήμιες επιπτώσεις στη διεθνή δράση για το κλίμα και την οικονομία. Στα πέντε χρόνια από το 2015 και την υπογραφή της Συμφωνίας του Παρισιού, 60 από τις μεγαλύτερες τράπεζες στον κόσμο επένδυσαν 3,8 τρισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ σε νέα έργα ορυκτών καυσίμων – κυρίως επειδή ο IEA διαβεβαίωνε ότι μπορούσαν.

Πλέον οι κυβερνήσεις και οι τράπεζες δεν μπορούν να σφυρίζουν αδιάφορα. Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα δεν μπορούν πλέον να δικαιολογήσουν δανεισμό, παροχή εγγυήσεων, ασφάλιση ή επένδυση σε έργα επέκτασης κάρβουνου, λιγνίτη, αερίου ή πετρελαίου ή σε αγωγούς, εγκαταστάσεις και υποδομές που διευκολύνουν αυτή την επέκταση.

Οι Πράσινοι θεωρούμε λοιπόν απαραίδεκτη την απόφαση της ελληνικής κυβέρνησης να παράσχει κρατική εγγύηση στην Energean Oil and Gas για δάνειο ύψους 100 εκατομμυρίων ευρώ, για να συνεχίσει τις “οικονομικά ζημιολύουσες”, όπως η ίδια ισχυρίζεται, δραστηριότητες εξόρυξης πετρελαίου (κακής ποιότητας) από τον Πρίνο, στη Νέα Κερβάλα.

Απαγόρευσης διαφήμισης ορυκτών καυσίμων, ιδιαίτερα παραπλανητικής

Ο κλιματικός νόμος πρέπει να προβλέπει απαγόρευση της διαφήμισης ορυκτών καυσίμων καθώς και άμεσες ή έμμεσες επιδοτήσεις ορυκτών καυσίμων από το 2023 και μετά.

Πάγωμα έρευνας για εξόρυξη υδρογονανθράκων στην Αν. Μεσόγειο

Οι Πράσινοι προτείνουμε ως πρώτο βήμα τη διαπραγμάτευση μιας «νέας Βέρνης» (όπως η συμφωνία Καραμανλή-Ετσεβίτ του 1976 που πάγωσε κάθε έρευνα για πετρέλαιο στα διεθνή ύδατα του Αιγαίου) για πάγωμα κάθε έρευνας, εξόρυξης ή άλλης εργασίας για υδρογονάνθρακες προς το παρόν στα διεθνή ύδατα και την υφαλοκρηπίδα της Ανατολικής Μεσογείου, τουλάχιστον μέχρι την τελική οριοθέτησή τους με συνομιλίες ή απόφαση Διεθνούς Δικαστηρίου. Σε ένα τέτοιο πλαίσιο, η ένταση με το τουρκικό ερευνητικό δεν θα μπορούσε να επαναληφθεί.

Αλλαγή στόχων για το Φόρουμ Αερίου Ανατολικής Μεσογείου

Οι σημερινοί επίσημοι στόχοι του Φόρουμ Αερίου της Ανατολικής Μεσογείου (που αναφέρονται σε «νέες υποδομές», «μελλοντικά αποθέματα» και «μελλοντικές ανακαλύψεις») είναι αναντίστοιχοι με τα πρόσφατα επίσημα δεδομένα για την κλιματική κρίση. Οι Πράσινοι έχουμε προτείνει βιώσιμο αναπροσανατολισμό των βασικών κατευθύνσεων του Φόρουμ, με:

- ενίσχυση της περιβαλλοντικής ασφάλειας στα ήδη υπό εκμετάλλευση κοιτάσματα,
- ελαχιστοποίηση των επικίνδυνων διαρροών μεθανίου σε όλο τον κύκλο εξόρυξης και χρήσης,
- ενσωμάτωση της επίσημης σύστασης του Παγκόσμιου Οργανισμού Ενέργειας για άμεσο τερματισμό επενδύσεων σε κάθε νέο πρόγραμμα εξορύξεων,
- σχεδιασμό για σταδιακή μεσοπρόθεσμη απεξάρτηση των χωρών-μελών του Φόρουμ από όλα τα ορυκτά καύσιμα.

Μια τέτοια αναθεώρηση στόχων, μπορεί να οδηγήσει σε μετεξέλιξη του Φόρουμ σε διακυβερνητικό Φόρουμ Ενεργειακής Μετάβασης και Πράσινης Συμφωνίας για την Ανατολική Μεσόγειο. Αξιοποιώντας την εμπειρία από διάφορους περιβαλλοντικούς και άλλους θεσμούς διακυβέρνησης θα προτείναμε παράλληλα να συσταθεί και να λειτουργήσει μια συνέλευση φορέων της κοινωνίας των πολιτών, των ακαδημαϊκών και ερευνητικών ιδρυμάτων και της αυτοδιοίκησης, που θα διευκολύνει την επιτάχυνση των αλλαγών που απαιτούνται.

Το αέριο δεν είναι καύσιμο μετάβασης, αλλά μέρος του προβλήματος

Ο κλιματικός νόμος πρέπει να λαμβάνει θέση και ως προς το αέριο. Οι ΠΡΑΣΙΝΟΙ διαφωνούμε με την προωθούμενη διεύρυνση της χρήσης του, τόσο για παραγωγή ενέργειας όσο και στη θέρμανση. Με δεδομένα τα επιστημονικά στοιχεία ότι εξαντλούνται τα διαθέσιμα χρονικά περιθώρια για δράση, το αέριο δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται ως μεταβατικό καύσιμο, καθώς οι επενδύσεις του θέλουν δεκαετίες για να αποσβεστούν.

Οι Πράσινοι δηλώνουν την αντίθεσή τους στη επέκταση της χρήσης και των υποδομών του αερίου, ιδιαίτερα για κτίρια, την ώρα που επίκειται ένταξη και του οικιακού τομέα στα ευρωπαϊκά Δικαιώματα Εκπομπών. Μια τέτοια πολιτική φέρνει ήδη μεγάλες επιβαρύνσεις σε όσα νοικοκυριά και επιχειρήσεις εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούν για τους χώρους τους αέριο, αντί για αναβαθμισμένες μονώσεις, ανανεώσιμη ενέργεια (ηλιακά και υβριδικά συστήματα) και αποδοτικές ηλεκτρικές αντλίες θερμότητας, ή αβαθή γεωθερμία. Οι νέες συνδέσεις αερίου αποτελούν παγίδα για πολλά νοικοκυριά, που καλούνται να διαθέσουν χιλιάδες ευρώ για νέες συνδέσεις αερίου, που πιθανότατα θα αποδειχθούν ασύμφορες σε μερικά χρόνια.

Με περιθώριο μόλις 10-20 χρόνων για να κλειδώσουμε την πλήρη απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα, το αέριο δεν μπορεί πια να εμφανίζεται ως «μεταβατικό καύσιμο»: οι υποδομές του χρειάζονται αρκετές δεκαετίες για να αποσβέσουν το κόστος τους, ενώ είναι και αυτό ορυκτό καύσιμο, με κύριο συστατικό το μεθάνιο, 4 φορές δραστικότερο ως αέριο του θερμοκηπίου από το διοξείδιο του άνθρακα: ακόμη και σε καύση χωρίς διαρροές, η συμμετοχή του στην κλιματική κρίση φτάνει τουλάχιστον στο 50% του λιγνίτη. Επιπλέον είναι εισαγόμενο, με επικίνδυνες και οδυνηρές διακυμάνσεις τιμών, ενώ δημιουργεί πολύ λίγες θέσεις εργασίας. Το λογικό είναι να συνεχιστούν για τα επόμενα χρόνια μόνο οι σημερινές χρήσεις του, αποκλειστικά με τις υποδομές που ήδη υπάρχουν. Ο κλιματικός νόμος οφείλει να ορίσει διαδικασία εξόδου ενώ το σχέδιο ΕΣΕΚ άμεσα καταληκτική ημερομηνία για τη χρήση του αερίου, συμβατή με αποτελεσματική αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης.

Οι Πράσινοι έχουμε ζητήσει επίσης να αποσυρθεί η Ελλάδα από την ομάδα των κυβερνήσεων που πιέζουν να θεωρηθούν στην Ε.Ε. «πράσινες» οι επενδύσεις στο αέριο και την πυρηνική ενέργεια.

Κλιματική προσαρμογή

Στο νομοσχέδιο δεν υπάρχει κάποιος στόχος για την προσαρμογή στα νέα κλιματικά δεδομένα, ούτε αναφορά στο ρόλο των βασισμένων στη φύση λύσεων για την άμυνα απέναντι στους κινδύνους της κλιματικής κατάρρευσης.

Κλιματική αλλαγή και γεωργία - κτηνοτροφία

Το σχέδιο νόμου δεν περιλαμβάνει αναφορές ούτε στη μείωση των εκπομπών της βιομηχανικής γεωργίας και εντατικής κτηνοτροφίας, ούτε στην ενίσχυση της ανορθωτικής βιώσιμης γεωργίας ή της προστασίας φυσικών περιοχών και δασών στη δέσμευση αερίων του θερμοκηπίου (φυσικές καταβόθρες άνθρακα).

Οι Πράσινοι θεωρούμε απαραίτητο να τηρηθεί ο ευρωπαϊκός στόχος για 25% της γεωργίας βιολογική μέχρι το 2030, να προωθηθεί η εκτατική και βιολογική κτηνοτροφία, και να σχεδιαστούν ολοκληρωμένες πολιτικές για μείωση της κατανάλωσης κρέατος στο 50% του σημερινού ύψους.

Προστασία κλίματος, προστασία-αποκατάσταση βιοποικιλότητας, αλληλένδετα

Η προστασία του κλίματος και της βιοποικιλότητας είναι αλληλένδετα. Δεν υπάρχει προστασία του κλίματος με καταστροφή των οικοσυστημάτων, και δεν θα προστατευθεί η βιοποικιλότητα αν καταρρεύσει το κλίμα. Τα υγιή οικοσυστήματα και οι πράσινες λύσεις (λύσεις με βάση τη φύση – Nature-based solutions) αποτελούν κρίσιμη άμυνα απέναντι στα ακραία καιρικά φαινόμενα αλλά και σημαντική φυσική αποθήκη διοξειδίου του άνθρακα.

Ο κλιματικός νόμος πρέπει να προνοεί για την ενσωμάτωση των στόχων για αντιστροφή της απώλειας βιοποικιλότητας, δημιουργίας δικτύου θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών που θα καλύπτουν το 30% της επικράτειας με σημαντικό μέρος τους ζώνες απόλυτης προστασίας. Για τις προστατευόμενες περιοχές ο κλιματικός νόμος πρέπει να προβλέπει ισχυρές διασφαλίσεις, με ριζική αλλαγή κανόνων και για την εγκατάσταση ΑΠΕ, ώστε να μην υπάρχει κίνητρο επηρεασμού των υπό διαμόρφωση διαχειριστικών σχεδίων από υποψήφιους επενδυτές. Για τους ορεινούς όγκους, τέλος, προτείνουμε αιολικά μόνο δίπλα σε υπάρχοντες δρόμους και μόνο μέχρι το ύψος που χρειάζεται για κάλυψη των θερμοθετημένων αναγκών στόχων.

Απόλυτη προτεραιότητα στην εξοικονόμηση ενέργειας

Η στρόφι στην Ανανεώσιμη Ενέργεια οφείλει να γίνει με το ελάχιστο δυνατό οικολογικό κόστος και την ευρύτερη δυνατή ενεργειακή δημοκρατία και κοινωνική συμμετοχή. Με δεδομένο ότι η εξοικονόμηση αποτελεί τη μόνη 100% καθαρή ενέργεια, είναι απόλυτη ανάγκη να εξαντλήσουμε κάθε δυνατότητα να οικοδομηθεί οικονομία χαμηλών απαιτήσεων σε ενέργεια, με χαμηλότερο κόστος ζωής για τους πολίτες και χαμηλότερο κόστος λειτουργίας για τις επιχειρήσεις. Πέρα από τα όσα αναφέραμε για νέο μοντέλο μεταφορών, ιδιαίτερη σημασία έχουν εδώ:

- Πλήρης εφαρμογή της Οδηγίας 2010/31/ΕΕ για σχεδόν μηδενική κατανάλωση σε όλα τα νέα κτίρια από 31.12.2020, που μένει παράνομο ανενεργή στη χώρα μας με πρόσχημα την καθυστέρηση του νέου Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων-KENAK, σε συμπαιγνία με συντεχνιακά συμφέροντα κατασκευαστών.
- Συστηματική προώθηση της ανακύκλωσης και της κυκλικής οικονομίας, ώστε να εξοικονομούνται στον μέγιστο βαθμό ενέργεια και πρώτες ύλες στην παραγωγή.
- Ριζική αναβάθμιση των στόχων και των χρηματοδοτήσεων του ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ, με ενεργειακή αναβάθμιση περίπου 4% των κτιρίων ετησίως, ώστε το 2040 πάνω από 90% των κτιρίων να είναι σχεδόν μηδενικών καθαρών εκπομπών.
- Συγκρατημένη προώθηση αποκλειστικά πράσινου υδρογόνου, ώστε η ελληνική οικονομία να προσανατολιστεί έγκαιρα στο σενάριο χαμηλών απαιτήσεων σε ενέργεια, όπως σκιαγραφείται στον επίσημο Μακροχρόνιο Ενεργειακό Σχεδιασμό."

2022-01-28 11:20:09

Απαιτείται να αποσαφηνισθεί εάν θα αναθεωρηθεί το εγκεκριμένο ΕΣΕΚ (ΦΕΚ Β 4893/2019), εφόσον οι ποσοτικοί στόχοι οι οποίοι έχουν τεθεί σε αυτό είναι διαφορετικοί από αυτούς που τίθενται στο νομοσχέδιο.

Επίσης, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος για κλιματική ουδετερότητα που αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119 «για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας», ορίζεται κλιματικός στόχος της Ένωσης για το 2040 και προς τον σκοπό αυτό, το αργότερο εντός έξι μηνών μετά τον πρώτο παγκόσμιο απολογισμό που αναφέρεται στο άρθρο 14 της συμφωνίας του Παρισιού (δηλ. το αργότερο έξι μήνες μετά την πρώτη παγκόσμια αξιολόγηση το 2023), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποβάλλει νομοθετική πρόταση, για την τροποποίηση του κανονισμού ώστε να συμπεριλάβει τον κλιματικό στόχο της Ένωσης για το 2040, λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα αξιολογήσεων και τα αποτελέσματα του παγκόσμιου απολογισμού. Δεν θα έπρεπε ο εθνικός στόχος του παρόντος για το 2040 να συσχετισθεί με την εν λόγω διαδικασία;"

2022-01-28 11:49:25

Η δημιουργία κλιματικού νόμου είναι ουσιαστική απαίτηση αλλά και Ευρωπαϊκή νομοθετική απαίτηση προκειμένου να οδηγηθούμε στην ανθρακική ουδετερότητα το 2050 και να μειωθούν οι εκπομπές στο 55% στο 2030 βάσει του Fit 55. Δεδομένο ότι σε αυτή τη πορεία θα πρέπει να ακολουθηθούν όλες οι ευρωπαϊκές απαιτήσεις (ενεργειακή αποδοτικότητα, taxonomy, Κατευθυντήριες γραμμές του 2022 για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του κλίματος, levels κτλ, κτλ) ο νόμος θα πρέπει να προβλέπει δυνατότητες άμεσων τροποποιήσεων και εναρμόνισης των Ευρωπαϊκών κατευθυντήριων οδηγιών. Κατά συνέπεια όλα τα εργαλεία για επιχειρήσεις, κτίρια κτλ είναι γνωστά με σχετικά πρότυπα τύπου 14064, GHGprotocol, Levels κ.α. και αυτό που απαιτείται είναι η δημιουργία μηχανισμών εφαρμογής αυτών μέσω του νόμου.

Παράλληλα θα πρέπει να στηθεί ο μηχανισμός για την ένταξη των κλιματικών απαιτήσεων στις ΑΕΠΟ, ΠΠΔ και χωροταξικά και να ολοκληρωθούν τα περιφερειακά και δημοτικά σχέδια με τους αντίστοιχους χάρτες τρωτότητας. Τέλος σημαντικό εργαλείο είναι οι τομεακοί προϋπολογισμοί που θα πρέπει να οργανωθούν με στατιστικά στοιχεία και δορυφόρους λογαριασμούς.

Σε αυτό να προσθέσω ότι ο αγροτικός τομέας δε περιγράφεται καθόλου, οι απαιτήσεις για τη διαχείριση των αποβλήτων που πρέπει να τρέξουν ΑΜΕΣΑ με το pay as you throw, DRS. Φυσικά ενημέρωση του πολίτη και μάθημα στα ΣΧΟΛΕΙΑ.

Είναι σημαντικό να δημιουργηθεί ένας λειτουργικός νόμος που να πατήσει στα εργαλεία και τις επιταγές της Ε.Ε., και να μεταφερθεί σωστά στις Ελληνικές απαιτήσεις.

2022-01-28 11:55:37

1 Introduction

We welcome the initiative of the Greek Government to adopt a Climate Law in order to achieve the international and European commitments to battle climate change. This law is much needed in a country that is extremely vulnerable to climate change as witnessed by natural disasters in recent years that have taken human lives and have damaged nature, health and properties.

To avoid such events in the future and to meet the Paris Agreement and EU climate targets, the current text needs to be strengthened. We suggest that the draft is amended to reflect the following three recommendations:

- Integration of and compliance with general principles of international and EU law;
- Inclusion of explicit duties for the State/ public administration to act consistently with climate law;
- Creation of an independent cross sectoral advisory body;
- Comments on specific Articles of the Climate Law.

2 General recommendations to improve the draft law

2.1 Integration of and compliance with general principles

Climate legislation should include provisions to clarify that government action on climate goals and targets must be taken consistently with existing social and environmental principles and national objectives.

This is due to the fact that the Climate law is meant to apply on a variety of sectors. Action on mitigation and adaptation will require regulatory and legislative changes in a wide range of areas but will also need to work with and complement other regulatory frameworks.

To introduce general principles will acknowledge the complexity of decisions that government must make when pursuing emissions reduction. Additionally, it ensures that policies and plans are made under the law, respecting existing environmental, human rights, and other legal frameworks. With this it is ensured that the policy choices on climate action are a win-win retaining public support.

The draft law should consider integration of and alignment with the following non-exhaustive list of principles:

- Integration principle as defined in Article 11 TFEU with a national focus; namely that ‘Environmental protection requirements must be integrated into the definition and implementation of the Union’s policies and activities, in particular with a view to promoting sustainable development’;
- Principle of sustainable development as included in Article 3 TEU, Article 21 TEU concerning the external action of the Union; and in Article 11 TFEU setting the integration principle;
- Precautionary and prevention principles as stated in Article 191 TFEU and further specified in the secondary legislation;
- Energy efficiency first principle as defined in Government Regulation 2018/1999 ‘Taking utmost account in energy planning, and in policy and investment decisions, of alternative cost-efficient energy efficiency measures to make energy demand and energy supply more efficient, in particular by means of cost-effective end-use energy savings, demand response initiatives and more efficient, in particular by means of cost-effective end-use energy savings, demand response initiatives and more efficient conversion, transmission and distribution of energy, whilst still achieving the objectives of those decisions’;
- Just transition: The concept of just transition ensures that those whose livelihoods may be affected by the transition to a low carbon economy are protected and given sufficient support and time to adapt to those changes. This is especially important in the case of lignite areas in Greece;
- Energy justice and democracy;
- Human rights: Recognition that climate policy ought to be implemented consistently with national, European and international human rights legislation or international human rights treaties to which the state has committed.

2.2 Inclusion of explicit duties for the State and public authorities to act consistently with the Climate Law

The Climate Law will be effective only if State/governmental/public administration action is consistent with its provisions, as also provided in Article 6(4) of Regulation 2021/1119 ‘European Climate Law’. Therefore, the Climate Law must include explicit duties as follows:

2.2.1 Explicit State/public authorities duty to meet long-term and interim targets

The primary focus of the Climate Law is to secure economy-wide emissions reductions that guides the government policy and decision making. However, the law does not include an explicit duty for the State and public authorities (including ministries and independent authorities) to ensure that both long-term and interim term GHG reduction targets are met, with ultimate responsibility for achievement sitting as high as possible in government. The Climate Law should therefore set clear requirements for the long-term greenhouse gas (GHG) reduction targets, as well as reasonable interim targets. These targets must be set consistently with the ‘best available science’ and the state’s international obligations under the Paris Agreement, including, most crucially, the principle of ‘highest possible ambition’. Finally, the requirements should provide the framework of a correct setting to meet these targets accordingly. To keep these long-term targets on track, it is required to set clear interim targets that operate both in the short and medium-term. There is also a need to conduct progress assessments at frequent intervals. This has to be used to undertake any required course corrections. Therefore, governance processes to encourage and monitor the implementation of policies and plans are important.

2.2.2 Decision-makers’ duty to act consistently with the Climate Law targets

The Climate Law should also impose duties on decision-makers throughout government to act and / or make relevant statutory or policy decisions consistent with the emissions targets and budgets established in national climate law, in line with the provisions of the European Climate Law.

Duties to act consistently with the target are just as important as the duty to meet the overall GHG emissions reduction target, in order to:

- ensure that the emissions implications of policies and decisions are calculated and taken into account as they are made and before the consequences of such decision on climate targets occur;
- require regular re-assessment of policies and decisions enabling their monitoring and adjustment over time; and
- encourage mainstreaming of climate concerns across government.

The Climate Law should focus on crafting effective duties to make relevant policy and day-to-day operational decisions consistent with overarching GHG reduction targets. These duties should apply to decision-makers throughout different levels of government, but most critically, to heads of departments and ministers. Finally, such duties should be aimed at driving the integration of climate reduction targets and policies in departments regulating (inter alia) energy, fishery, land use planning, transport, agriculture, forestry and finance. The law should require the development of an overarching national central policy that allows for devolved decision making at the local level by the active involvement of municipalities.

2.2.3 Enforceability and binding effect

Decision-makers should be legally bound to meet the GHG reduction targets, and to monitor the progress in achieving those targets. Both public and political accountability mechanisms should be designed to ensure these requirements are met. Traditionally the Greek legal system makes great symbolic use of the power of the law to elevate government goals and aspirations beyond the merely political – and with good effect. As such, government can be held accountable for the consequences of not performing in line with goals that on their face appear strong.

We therefore suggest that the Greek Climate law is amended to include:

- legally binding language to impose specific, measurable and enforceable duties on government; and
- provisions on public enforcement on both merits and judicial (administrative) review by allowing timely access to justice for all.
- Provisions that ensure proper public participation and access to information

2.3 Creation of an independent cross sectoral advisory body

Independent scientific advisory bodies are also important for accountability and credibility of the law, as they can assist to depoliticise the process of decision-making and ensure that policies are based on politically neutral evidence. The ability of such advisers to generate public trust cannot be overlooked. Independent advisory bodies can facilitate public participation by being tasked with consulting the public about climate impacts, as well as adaptation and mitigation measures.

The body should be composed of prominent experts who are recognised as authorities in their respective fields internationally, covering climate science, economics, behavioural sciences and relevant sectoral expertise.

We emphasise that the body should:

- be established to be independent of government (both financially, administratively and in relation to appointments);
 - be empowered to advise based on the “best available science” and policy developments, including on matters related to the national emissions reduction targets, carbon budgets (interim targets), mitigation pathways and the assumptions and models underpinning them, and best practice mitigation and adaptation policy; and
 - be empowered to monitor and review the government’s progress to achieving the overall GHG reduction goal and interim targets;
- be empowered to conduct consultations with all stakeholders; and
- receive sufficient funding in order to carry out the above functions.

We observe the provision of two advisory bodies in Article 26 of the Climate Law: Governmental Committee for Climate Neutrality, as well as of the National Council for Climate Change Adaptation (NCAC). It would be crucial to ensure the independence of both bodies from the relevant governmental and ministerial institutions. Finally, it would be useful to provide for appeal before the advisory committee as part of the administrative review procedure of the law, before the recourse to the judicial process, in order to accelerate the process.

3 Conclusion

We welcome the proposal of the Climate Law, as well as the broad participation in the public consultation. The existing text of the Climate Law constitutes already a progressive gesture on behalf of the Greek State. We believe, however, that the Climate Law shall function as an ‘umbrella law’, include Greece’s legal principles and main commitments regarding its climate legal framework.

We believe that the Climate Law can benefit from the lessons of the European Best Practices on Climate legislation. We strongly recommend that the Climate Law is amended to be in compliance with the European Climate Law and in accordance with our recommendations as described above."

2022-01-28 12:13:38

Η «κλιματική αλλαγή» και η σχέση της με τα αέρια του θερμοκηπίου επιδέχεται πολύ μεγάλης συζήτησης και επιπλέον τα αναγκαία όρια της μείωσης των αερίων του θερμοκηπίου και το χρονοδιάγραμμα της μείωσης είναι ομοίως θέμα συζήτησης.

Ωστόσο:

1) Η απεξάρτηση από καύσιμα μη ανανεώσιμα και επιβλαβή είναι επιθυμητή και εφικτή, αρκεί αυτό να μην προξενεί βλάβες στο περιβάλλον. (βλέπε αλλοίωση φυσικού περιβάλλοντος από την ανεξέλεγκτη επέκταση των «ήπιων» μορφών ενέργειας)

2) Η βελτίωση των μεταφορών με την ενθάρρυνση της μικροκινητικότητας των ΜΜΜ κατ. είναι επιθυμητή και εφικτή

3) Η αύξηση ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και των μεταφορών είναι επιθυμητή και εφικτή.

4) Η παραγωγή τροφής και ενέργειας από την γη με αποδοτικά ενεργειακά τρόπο και χωρίς την χρήση βίαιων μεθόδων είναι αναγκαία και εφικτή.

5) Ο εξ ορθολογισμός τελικά της παραγωγής υλικών και υπηρεσιών με στόχο την βελτίωση των συνθηκών ζωής στον πλανήτη είναι εφικτός, επιθυμητός, αναγκαίος, με υπάρχουσες «τεχνολογίες».

Το σχέδιο νόμου θέλει αρκετή δουλειά για να μπορεί να χαρακτηριστεί επαρκές και δομημένο ακόμη και ως προς τους στόχους τους οποίους το ίδιο θέτει.

Ενδεικτικά μπορεί να δει κανείς την ασάφεια ως προς την σχέση με το

Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα, την μη αναφορά στην βιοποικιλότητα, την μη αναφορά σε γενικότερα μέτρα για την βιώσιμη κινητικότητα, την ελλειμματική αναφορά στην μείωση εκπομπών από τα κτίρια, την μη ουσιαστική αναφορά στην γεωργία-κτηνοτροφία, την ασάφεια ως προς το κέντρο τεκμηρίωσης.

Επιπλέον στο άρ.10 σχετικά με τις ΑΠΕ ""και πρακτικών αποφυγής επιπτώσεων στο φυσικό περιβάλλον, τη βιοποικιλότητα και το τοπίο"" στην πράξη έχουμε κατακρεουργήσει το τοπίο στο όνομα των ""ήπιων μορφών ενέργειας"" και της ""κλιματικής αλλαγής"" όταν θα μπορούσαμε να προωθήσουμε την εξοικονόμηση και την ιδιοπαραγωγή με πολύ πιο προσεγγμένα νομοθετήματα από πχ το εξοικονομώ ή τον ενεργειακό συμψηφισμό.

Το νομοσχέδιο θα πρέπει να αποσυρθεί και να επανασχεδιαστεί."

Άρθρο 2 Αντικείμενο

2022-01-21 14:17:06

Όπως περιγράφηκε και στον σχολιασμό του άρθρου 1, είναι απαραίτητο οι στόχοι να θεσπιστούν ως νομικά δεσμευτικοί. Οι ενδιάμεσοι κλιματικοί στόχοι είναι σημαντικοί για την αξιόπιστη και σταθερή πορεία προς την κλιματική ουδετερότητα. Δυστυχώς, από το γράμμα του άρθρου 1 προκύπτει ότι οι καθορισμένοι ενδιάμεσοι στόχοι δεν είναι υποχρεωτικοί.

Η αναφορά στο δεύτερο εδάφιο σε πολιτικές προσαρμογής "με το μικρότερο δυνατό κόστος", δίνει τη λανθασμένη εντύπωση ότι πολιτικές που έχουν τη δυνατότητα κυριολεκτικά να σώζουν ζωές και φυσικό κεφάλαιο αξιολογούνται κατά βάση με οικονομικά κριτήρια. Προτείνεται να απαλειφθεί η εν λόγω διατύπωση και να αντικατασταθεί με "βέλτιστα μέτρα και πολιτικές σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα επιστημονικά δεδομένα".

2022-01-26 18:00:54

Το άρθρο δεν αναφέρεται στην προστασία και ενίσχυση των καταβόθρων άνθρακα (carbon sinks), δηλαδή στα εδάφη.

2022-01-26 19:26:44

Το άρθρο 2 βρίσκεται σε αναντιστοιχία με το άρθρο 1. Συνδυάζει έναν ασαφή (βελτιστοποίηση της προσαρμογής της χώρας στην κλιματική αλλαγή) και ένα σαφή (διασφάλιση της πορείας απανθρακοποίησης της χώρας έως το 2050) στόχο.

Παραλείπει να αναφερθεί με σαφήνεια, και όχι γενικόλογα, στην ενίσχυση των καταβόθρων για απορροφήσεις άνθρακα και στις σχετικές γενικές και ειδικές δράσεις.

Η δεύτερη πρόταση ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ μνεία των στόχων ενίσχυσης καταβόθρων (όπως το αναφέρει ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός διαρκώς). Κατά συνέπεια, δεν μνημονεύεται η παρακολούθηση των μεταβολών στις καταβόθρες και των αντίστοιχων απορροφήσεων."

2022-01-27 15:34:10

Θα πρέπει στο αντικείμενο του νόμου να προστεθεί η διασφάλιση των εθνικών, ενωσιακών και διεθνών στόχων για την προστασία της βιοποικιλότητας. Κρίνεται αναγκαία η αναγόρευση της διάταξης αυτής στον κλιματικό νόμο

Η πρόβλεψη στο σχέδιο νόμου περί θέσπισης μέτρων και πολιτικών για την ενίσχυση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή με το μικρότερο δυνατό κόστος, παραπέμπει σε οικονομική αντιμετώπιση του ζητήματος. Προτείνεται η τροποποίηση της φράσης ως εξής «Ειδικότερα, θεσπίζονται στοχευμένα μέτρα και πολιτικές για την ενίσχυση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή λαμβάνοντας υπόψη τα τελευταία διαθέσιμα επιστημονικά δεδομένα»."

2022-01-28 08:53:57

Ενν γίνεται μόνο μια αόριστη αναφορά σε μέτρα και πολιτικές για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, όλοι οι αναφερόμενοι στόχοι, μηχανισμοί, δείκτες, αξιολογήσεις, αναθεωρήσεις και μέτρα αφορούν αποκλειστικά στον μετριασμό. Θεωρούμε ότι θα πρέπει να υπάρξουν αντίστοιχες προβλέψεις και σε σχέση με την ενεργειακή φτώχεια και τον ενεργειακό εφοδιασμό.

2022-01-28 10:30:59

Στον ορισμό 2 αναφέρονται τα μέτρα για τον μετριασμό των εκπομπών: «Επίσης, θεσπίζονται μέτρα για τον μετριασμό των εκπομπών από την ηλεκτροπαραγωγή, τον κτιριακό τομέα, τις μεταφορές και τις επιχειρήσεις.».

Σχόλιο:

Προτείνεται να προστεθεί και η διάσταση των εκπομπών που οφείλονται στην κατανάλωση προϊόντων και υπηρεσιών από τους πολίτες-καταναλωτές."

2022-01-28 11:49:48

Θεωρούμε ότι αντικείμενο και στόχο του νόμου θα πρέπει να αποτελεί η «κλιματική ουδετερότητα» ή διαφορετικά, η επίτευξη «μηδενικού ισοζυγίου εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου» σε κάποια ημερομηνία-στόχο, σύμφωνα και με την εκπεφρασμένη ευρωπαϊκή στρατηγική. Κατά συνέπεια, προτείνουμε ο όρος «αποανθρακοποίηση» να αντικατασταθεί από τον όρο «κλιματική ουδετερότητα».

2022-01-28 12:10:53

Ο νόμος αυτός πρέπει να αλλάξει ριζικά με κάποιον τρόπο ή να αποσυρθεί τελείως, διότι στηρίζεται σε κλιματικά σενάρια που μπορεί να ισχύουν, αλλά μπορεί και να μην ισχύουν. Οποιοσδήποτε μετεωρολόγος προσπαθήσει να εμβαθύνει στο θέμα του ρόλου των αερίων του θερμοκηπίου στη θέρμανση της ατμόσφαιρας, βρίσκεται, από ένα σημείο και μετά, αντιμέτωπος με τεράστιες δυσκολίες, σχετικές με το χάσμα μεταξύ μικροφυσικής των αερίων θερμοκηπίου και φυσικών ατμοσφαιρικών διεργασιών, καθώς και με τις πάμπολλες παραδοχές και απλοποιήσεις προς αντιμετώπισή τους.

Αλλά και αν αποδειχθούν τελικά τα κλιματικά σενάρια αληθή, μαζί με όσους τα υποστηρίζουν και επειδή ακριβώς οι εκλύσεις αερίων θερμοκηπίου από την Ελλάδα είναι μηδαμινές σε παγκόσμια κλίμακα, ο εν λόγω νόμος δεν παύει να είναι άδικος για τους Έλληνες πολίτες:

1. Για τους λόγους που ο γράφων έχει εκθέσει ως σχόλια στο Άρθρο 14 (Μέτρα για τη μείωση των εκπομπών από τα κτίρια) στις 27 Νοεμβρίου 2021 και ώρα 21:49.
2. Διότι δεν αφήνει περιθώρια χρήσης του ελληνικού λιγνίτη (Άρθρα 10 (παρ. 1γ) και 11) σε έκτακτες καταστάσεις υπερβολικής αύξησης τιμών ηλεκτρικού ρεύματος και φυσικού αερίου, όπως έχει συμβεί φέτος.
3. Διότι «η μεγαλύτερη δυνατή διείσδυση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και η «σταδιακή εξάλειψη όλων των ορυκτών καυσίμων και την υποκατάστασή τους από ΑΠΕ» (Άρθρο 10, παρ. 1β και 1γ) θα σταθούν αιτίες περαιτέρω υποβάθμισης του ελληνικού φυσικού τοπίου, μείωσης των ολιγάριθμων αρπακτικών μας πτηνών στα κορφοβούνια, αλλά και περισσότερων, δυσκολότερων αγροτοδασικών πυρκαγιών τα καλοκαίρια για τους εξής λόγους:
 - A) Οι τεράστιες σειρές ανεμογεννητριών με τις μεγάλες τους διαστάσεις θα δυσχεραίνουν το έργο των εναερίων πυροσβεστικών μέσων.
 - B) Η μεγάλη, ανοργάνωτη μέχρι σήμερα, διασπορά των φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων θα προκαλεί διάσπαση των πυροσβεστικών δυνάμεων (για την προστασία τους), καθώς και ανάγκη χρήσης περισσότερων πυροσβεστικών μέσων από ό,τι συνήθως.
 - Γ) Δεν θα είναι εφικτή η χρήση έμμεσων μεθόδων καταστολής πυρκαγιών υπό το φόβο μην προκληθούν βλάβες στις διάσπαρτες ΑΠΕ.
 - Δ) Αυξάνεται πολύ η πιθανότητα πρόκλησης βλαβών στις εγκαταστάσεις αυτές λόγω ρίψης νερού από επίγεια και εναέρια μέσα.
 - Ε) Αυξάνουν οι κίνδυνοι πρόκλησης ατυχημάτων στους πυροσβέστες από ηλεκτροπληξία (κατά τη ρίψη νερού), από εισπνοή δηλητηριωδών καπνών από καϊόμενα λάδια και υλικά φωτοβολταϊκών κλπ.
- ΣΤ) Αυξάνεται η πιθανότητα εκδήλωσης πυρκαγιών, εξαιτίας της πύκνωσης του εναέριου δικτύου μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος σε περιοχές με φυσική βλάστηση.
4. Διότι δεν προβλέπεται η μετατροπή των υπαρχόντων υποδομών (ατμοηλεκτρικών σταθμών) προς παραγωγή ρεύματος από δασική βιομάζα και υπολείμματα γεωργικών καλλιεργειών η αύξηση των οποίων, εξαιτίας της ελλιπούς διαχείρισης, οδηγεί αναπόφευκτα σε καταστροφικές πυρκαγιές. Η παραγωγή ενέργειας από δασική βιομάζα και υπολείμματα καλλιεργειών αφενός συνιστά τη μόνη αληθινή ανανεώσιμη πηγή ενέργειας, αφετέρου συμβάλλει στην αύξηση της εργασιακής απασχόλησης, ιδιαίτερα στην επαρχία (σε αντίθεση με τις ΑΠΕ).
5. Διότι, τέλος, ποιος ο λόγος της υφιστάμενης έντασης των σχέσεων μας με γειτονικούς λαούς για κοιτάσματα πετρελαίου και φυσικού αερίου που δεν θα χρησιμοποιηθούν ποτέ;

2022-01-28 12:58:37

Ο νόμος αυτός πρέπει να αλλάξει ριζικά με κάποιον τρόπο ή να αποσυρθεί τελείως, διότι στηρίζεται σε κλιματικά σενάρια που μπορεί να ισχύουν, αλλά μπορεί και να μην ισχύουν. Οποιοσδήποτε μετεωρολόγος προσπαθήσει να εμβαθύνει στο θέμα του ρόλου των αερίων του θερμοκηπίου στη θέρμανση της ατμόσφαιρας, βρίσκεται, από ένα σημείο και μετά, αντιμέτωπος με τεράστιες δυσκολίες, σχετικές με το χάσμα μεταξύ μικροφυσικής των αερίων θερμοκηπίου και φυσικών ατμοσφαιρικών διεργασιών, καθώς και με τις πάμπολλες παραδοχές και απλοποιήσεις προς αντιμετώπισή τους.

Αλλά και αν αποδειχθούν τελικά τα κλιματικά σενάρια αληθή, μαζί με όσους τα υποστηρίζουν και επειδή ακριβώς οι εκλύσεις αερίων θερμοκηπίου από την Ελλάδα είναι μηδαμινές σε παγκόσμια κλίμακα, ο εν λόγω νόμος δεν παύει να είναι άδικος για τους Έλληνες πολίτες:

1. Για τους λόγους που ο γράφων έχει εκθέσει ως σχόλια στο Άρθρο 14 (Μέτρα για τη μείωση των εκπομπών από τα κτίρια) στις 27 Νοεμβρίου 2021 και ώρα 21:49.
2. Διότι δεν αφήνει περιθώρια χρήσης του ελληνικού λιγνίτη (Άρθρα 10 (παρ. 1γ) και 11) σε έκτακτες καταστάσεις υπερβολικής αύξησης τιμών ηλεκτρικού ρεύματος και φυσικού αερίου, όπως έχει συμβεί φέτος.
3. Διότι «η μεγαλύτερη δυνατή διείσδυση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και η «σταδιακή εξάλειψη όλων των ορυκτών καυσίμων και την υποκατάστασή τους από ΑΠΕ» (Άρθρο 10, παρ. 1β και 1γ) θα σταθούν αιτίες περαιτέρω υποβάθμισης του ελληνικού φυσικού τοπίου,

μείωσης των ολιγάριθμων αρπακτικών μας πτηνών στα κορφοβούνια,

αλλά και περισσότερων, δυσκολότερων αγροτοδοσικών πυρκαγιών τα καλοκαίρια για τους εξής λόγους:

Α) Οι τεράστιες σειρές ανεμογεννητριών με τις μεγάλες τους διαστάσεις θα δυσχεραίνουν το έργο των εναερίων πυροσβεστικών μέσων.

Β) Η μεγάλη, ανοργάνωτη μέχρι σήμερα, διασπορά των φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων θα προκαλεί διάσπαση των πυροσβεστικών δυνάμεων (για την προστασία τους), καθώς και ανάγκη χρήσης περισσότερων πυροσβεστικών μέσων από ό,τι συνήθως.

Γ) Δεν θα είναι εφικτή η χρήση έμμεσων μεθόδων καταστολής πυρκαγιών υπό το φόβο μην προκληθούν βλάβες στις διάσπαρτες ΑΠΕ.

Δ) Αυξάνεται πολύ η πιθανότητα πρόκλησης βλαβών στις εγκαταστάσεις αυτές λόγω ρίψης νερού από επίγεια και εναέρια μέσα.

Ε) Αυξάνουν οι κίνδυνοι πρόκλησης ατυχημάτων στους πυροσβέστες από ηλεκτροπληξία (κατά τη ρίψη νερού), από εισπνοή δηλητηριωδών καπνών από καιόμενα λάδια και υλικά φωτοβολταϊκών κλπ.

ΣΤ) Αυξάνεται η πιθανότητα εκδήλωσης πυρκαγιών, εξαιτίας της πύκνωσης του εναέριου δικτύου μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος σε περιοχές με φυσική βλάστηση.

4. Διότι δεν προβλέπεται η μετατροπή των υπαρχόντων υποδομών (ατμοηλεκτρικών σταθμών) προς παραγωγή ρεύματος από δασική βιομάζα και υπολείμματα γεωργικών καλλιεργειών η αύξηση των οποίων, εξαιτίας της ελλιπούς διαχείρισης, οδηγεί αναπόφευκτα σε καταστροφικές πυρκαγιές. Η παραγωγή ενέργειας από δασική βιομάζα και υπολείμματα καλλιεργειών αφενός συνιστά τη μόνη αληθινή ανανεώσιμη πηγή ενέργειας, αφετέρου συμβάλλει στην αύξηση της εργασιακής απασχόλησης, ιδιαίτερα στην επαρχία (σε αντίθεση με τις ΑΠΕ).

5. Διότι, τέλος, ποιος ο λόγος της υφιστάμενης έντασης των σχέσεων μας με γειτονικούς λαούς για κοιτάσματα πετρελαίου και φυσικού αερίου που δεν θα χρησιμοποιηθούν ποτέ;

Άρθρο 3 Ορισμοί

2021-12-04 15:48:08

Ο ορισμός της αποανθρακοποίησης είναι ελλιπής καθώς εκπομπές αερίων θερμοκηπίου εκλύονται και από άλλες δραστηριότητες πέρα από την καύση των ορυκτών καυσίμων (π.χ. διεργασία παραγωγής τσιμέντου κα).

Επομένως ο ορισμός θα πρέπει να διορθωθεί ώστε να μην εστιάζει αποκλειστικά στα ορυκτά καύσιμα."

2021-12-14 08:02:51

Οι ορισμοί είναι καθοριστικοί για την κατανόηση του νομοθετήματος. Θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ορισμοί από τις Τεχνικές κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υποδομών στην κλιματική αλλαγή κατά την περίοδο 2021-2027 (2021/C 373/01) της ΕΕ (προέρχονται στην πλειονότητά τους από το γλωσσάριο της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Αλλαγή του Κλίματος (IPCC)). Ο κύριος λόγος η χρηματοδότηση της ΕΕ για υποδομές κατά την περίοδο 2021-2027. Οι κατευθυντήριες γραμμές που περιλαμβάνονται σε αυτές τις οδηγίες θα εξασφαλίσουν χρηματοδότηση από τα διάφορα ταμεία της ΕΕ, κυρίως για το πρόγραμμα InvestEU, τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ) και το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ).

Επιπλέον σε αυτές τις οδηγίες συνιστούν, κατά περίπτωση, τη χρήση της μεθοδολογίας αποτυπώματος άνθρακα της ΕΤΕπ (για τον ποσοτικό προσδιορισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου) και τη μέθοδο σκιάδους κόστους του άνθρακα της ΕΤΕπ (για τη χρηματική αποτίμηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου).

Προτείνω να χρησιμοποιούν οι εξής ορισμοί

Επιλογές προσαρμογής: Το φάσμα των διαθέσιμων και ενδεδειγμένων στρατηγικών και μέτρων για την αντιμετώπιση της προσαρμογής. Περιλαμβάνουν ευρύ φάσμα δράσεων που μπορούν να κατηγοριοποιηθούν ως διαρθρωτικές, θεσμικές, οικολογικές ή συμπεριφορικές.

Κλιματική ουδετερότητα: Έννοια που δηλώνει μια κατάσταση στην οποία οι ανθρώπινες δραστηριότητες δεν επιφέρουν καμία επίπτωση στο κλιματικό σύστημα. Η επίτευξη μιας τέτοιας κατάστασης προϋποθέτει την εξισορρόπηση των υπολειπόμενων εκπομπών με την απομάκρυνση εκπομπών (διοξειδίου του άνθρακα), καθώς και συνεκτίμηση των περιφερειακών ή τοπικών βιογεωφυσικών επιπτώσεων των ανθρώπινων δραστηριοτήτων που επηρεάζουν, για παράδειγμα, την επιφανειακή λευκαύγεια ή το τοπικό κλίμα.

Μετριασμός (της κλιματικής αλλαγής): Ανθρώπινη παρέμβαση για τη μείωση των εκπομπών ή την ενίσχυση των καταβοθρών αερίων θερμοκηπίου. Επισημαίνεται ότι εδώ περιλαμβάνονται επιλογές για την αφαίρεση διοξειδίου του άνθρακα (CDR).

Προσαρμογή: Στα ανθρώπινα συστήματα, η διαδικασία προσαρμογής στις πραγματικές ή αναμενόμενες κλιματικές συνθήκες και στις επιπτώσεις τους, με σκοπό τον μετριασμό των βλαβών ή την αξιοποίηση επωφελών ευκαιριών. Στα φυσικά συστήματα, η διαδικασία προσαρμογής στις πραγματικές κλιματικές συνθήκες και στις επιπτώσεις τους¹ η ανθρώπινη παρέμβαση μπορεί να διευκολύνει την προσαρμογή στις αναμενόμενες κλιματικές συνθήκες και στις επιπτώσεις τους.

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2021.373.01.0001.01.ELL&toc=OJ%3AC%3A2021%3A373%3AFULL&fbclid=IwAR3B9tWpUMr5Wu1q-gCp3wYtftWX_RwydGBGhDwQK5VuxO518qH-RVsSJ8

https://www.ipcc.ch/site/assets/uploads/2018/11/sr15_glossary.pdf

2022-01-21 14:18:22

Είναι πολύ αμφίβολο αν τα “φυσικά” αέρια του θερμοκηπίου (π.χ., ο υδατμός, H₂O) είναι (ή πρέπει να είναι) αντικείμενο του νόμου. Στο παρόν κείμενο, όπου αναφέρονται “αέρια του θερμοκηπίου”, υπονοούνται πάντα “ανθρωπογενή αέρια του θερμοκηπίου”. Θα ήταν πιο εύστοχο και κατανοητό να υπάρξει μία απαρίθμηση των αερίων αυτών (πιθανώς σε Παράρτημα), η οποία θα διευκόλυνε και την συσχέτιση με άλλη σχετική νομοθεσία [βλ., π.χ., Παράρτημα V μέρος 2 Κανονισμού 2018/1999].

Στον Κανονισμό 2018/1999 η “απανθρακοποίηση” αναφέρεται ως “απαλλαγή από ανθρακούχες εκπομπές” και η ορολογική αυτή σύγχυση θα ήταν καλύτερα να αποφευχθεί. Με την έννοια αυτή, η “απανθρακοποίηση” αναφέρεται στην εξάλειψη των εκπομπών ανθρωπογενών ΑτΘ, και όχι στην εξάλειψη της χρήσης ορυκτών καυσίμων: η “απανθρακοποίηση” δεν μπορεί να θεωρηθεί ολοκληρωμένη αν εξακολουθούν εκπομπές που δεν προέρχονται από χρήση ορυκτών καυσίμων.

Η απανθρακοποίηση δεν αφορά μόνο τη σταδιακή εγκατάλειψη της χρήσης ορυκτών καυσίμων, αλλά και τη μείωση εκπομπών από όλους τους τομείς της οικονομίας και της κάθε παραγωγικής δραστηριότητας, καθώς και την ενίσχυση της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος. Ο ορισμός αυτός λοιπόν κρίνεται ανεπαρκής ιδίως για έναν κλιματικό νόμο ο οποίος θα πρέπει να περιλαμβάνει κατευθυντήριες γραμμές και μέτρα για όλους τους τομείς της οικονομίας ανεξαιρέτως, με έμφαση στους πιο ρυπογόνους τομείς, αλλά και σε μέτρα που θα βοηθήσουν προς τη γρήγορη και κοινωνικά δίκαιη μετάβαση, όπως η εξοικονόμηση ενέργειας.

Ο ορισμός της “πηγής εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου” δεν αποδίδει με ακρίβεια τον ορισμό του άρθ. 1 παρ. 9 της Σύμβασης-Πλαίσιο για την Κλιματική Αλλαγή (κύρωση με τον ν. 2205/1994). Συγκεκριμένα, στην Σύμβαση-Πλαίσιο δεν αναφέρονται “μηχανισμοί”.

Ο Κανονισμός 1143/2014 έχει ένα εξαιρετικά περιορισμένο πεδίο αναφοράς, που δεν σχετίζεται άμεσα με το παρόν νομοσχέδιο. Η παραπομπή στον Κανονισμό αυτό για την έννοια των “οικοσυστημικών υπηρεσιών” είναι ταυτολογία, και δεν συμβάλλει στην καλύτερη ερμηνεία και εφαρμογή του παρόντος νομοσχεδίου. Η σύγχρονη προσέγγιση συνίσταται στην “χαρτογράφηση” (mapping) των οικοσυστημικών υπηρεσιών, η οποία είναι απαραίτητη, για να μπορέσουν να είναι αντικείμενο πολιτικών και μέτρων. Σημειώνεται ότι η έκφραση “οικοσυστημικές υπηρεσίες” χρησιμοποιείται μόνο σε ένα ακόμη σημείο του νομοσχεδίου (10 παρ. 2), χωρίς εκεί να είναι απαραίτητη. Η έννοια του “αστικού χώρου” επίσης είναι ασαφής, και πρέπει να διευκρινιστεί, κατά προτίμηση με παραπομπή στην χωροταξική, πολεοδομική ή άλλη νομοθεσία.

Ο ορισμός της “προσαρμογής” στην κλιματική αλλαγή δεν είναι διατυπωμένος με ευκρίνεια (παρ. 10). Η έννοια του ανθρωπογενούς συστήματος (καλύτερα, ανθρώπινου, human system) δεν ορίζεται στο νόμο, και δεν φαίνεται να διαφέρει ουσιαστικά από την έννοια της “κοινωνίας” [πρβλ. σχετικές αναφορές στα άρθ. 5 παρ. 2 (β), 5 παρ. 2 (γ), 6 παρ. 2 (δ), 10 παρ. 2 (γ) και 23 παρ. 4 (β) του νομοσχεδίου]. Τα φυσικά συστήματα δεν εκμεταλλεύονται ευκαιρίες - προσαρμόζονται στα κλιματικά φαινόμενα, ενδεχομένως με την συμβολή ή υποβοήθηση ανθρώπινων παρεμβάσεων.

Προφανώς, η λέξη “άνθρακα” (π.χ., προϋπολογισμός “άνθρακα”) χρησιμοποιείται με την έννοια του “ισοδύναμου άνθρακα” (πρβλ. παρ. 11, παρ. 12). Θα ήταν καλύτερα αυτό να διευκρινιστεί στην τελική εκδοχή του νομοσχεδίου, διότι με αυτό τον τρόπο είναι σαφές ότι καταρτίζεται οι προϋπολογισμοί άνθρακα, τομεακοί ή μη, αφορούν το σύνολο των ανθρωπογενών αερίων του θερμοκηπίου.

Επίσης, θα πρέπει να διευκρινιστεί αν οι προϋπολογισμοί άνθρακα (τομεακοί ή μη, παρ. 11-12) περιλαμβάνουν τις “εκπομπές” (παρ. 2) ή (μάλλον) τις “καθαρές εκπομπές” (παρ. 4) - άρα, εμμέσως, και τις απορροφήσεις.

2022-01-26 19:27:35

«3. Απορροφήσεις: Οι απορροφήσεις από την ατμόσφαιρα ανθρωπογενών αερίων του θερμοκηπίου από καταβόθρες, υπό την έννοια της περ. 6» Ο ορισμός χρειάζεται αναδιατύπωση αναδιατυπωθεί για να γίνει κατανοητός.

Επιπλέον, πως είναι δυνατόν οι καταβόθρες, όταν απορροφούν ΑτΘ, να 'γνwrρίζουν' ποια είναι φυσικά και ποια ανθρωπογενή;

«3. Αποανθρακοποίηση: ...» Η αρίθμηση δεν είναι σωστή (είναι 4 και όχι 3)

«4. Καθαρές εκπομπές: Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από πηγές μετά την αφαίρεση των απορροφήσεων από καταβόθρες.» Ο ορισμός των καθαρών εκπομπών αναφέρει απλά 'πηγές', άρα περιλαμβάνονται και οι φυσικές πηγές;

Οι ορισμοί της πηγής και της καταβόθρας ίσως πρέπει να επαναδιατυπωθούν με βάση έγκριτους επιστημονικούς ορισμούς από έγκριτες πηγές και με σωστή μετάφραση γιατί εμφανίζονται σχεδόν ταυτόσημοι.

Όσον αφορά την κλιματική ουδετερότητα, ο επιχειρησιακός ορισμός της χρήζει περαιτέρω επεξεργασίας, με χωρική εξειδίκευση, ώστε να οδηγήσει σε αξιόπιστες εκτιμήσεις και μελλοντικές προβλέψεις. Το μεν σκέλος των εκπομπών υπόκειται σε οικονομικές, τεχνολογικές και κοινωνικές επιδράσεις, το δε σκέλος των καταβόθρων παρουσιάζει σημαντική περιβαλλοντική ποικιλομορφία και μεταβλητότητα και οι απορροφήσεις επηρεάζονται σημαντικά από χρήσεις γης και μεταβολές χρήσεων γης, μεταξύ άλλων παραγόντων.

«8. Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής...» Ο ορισμός είναι μάλλον απλοϊκός και δηλώνει το αυτονόητο. Ίσως μπορεί να παραληφθεί.

«9. Πράσινες υποδομές: ...» Ο όρος 'πράσινες υποδομές' αναφέρεται άπαξ στο κείμενο του ΣΝ. Δεν είναι σαφές γιατί αναφέρεται ειδικά στο Άρθρο 3 και πως συνδέεται με το θέμα της κλιματικής αλλαγής. Γιατί αναφέρονται τα χωροκατακτητικά ξένα είδη σε αγροτικές και αστικές περιοχές; Τι σχέση έχουν με κλιματική αλλαγή;

«10. Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή...» Ασαφής και απλοϊκή διατύπωση για λήψη αποφάσεων πολιτικής. Δεν ορίζει την προσαρμογή, δεν αποσαφηνίζει ζημιές και ευκαιρίες.

Οι ορισμοί των προϋπολογισμών άνθρακα πρέπει να επαναδιατυπωθούν επί το ορθότερο. Οι μεθοδολογίες κατάρτισης τους έχουν βαρύνουσα σημασία γιατί δεν μπορούν να αποφύγουν τη συμβολή των φυσικών πηγών τόσο στις εκπομπές όσο και στις απορροφήσεις άνθρακα."

2022-01-27 09:26:56

Η απανθρακοποίηση δεν αφορά μόνο τη σταδιακή εγκατάλειψη της χρήσης ορυκτών καυσίμων αλλά και τη μείωση εκπομπών από όλους τους τομείς της οικονομίας και της κάθε παραγωγικής δραστηριότητας καθώς και την ενίσχυση της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος. Ο ορισμός αυτός λοιπόν κρίνεται ανεπαρκής ιδίως για έναν κλιματικό νόμο ο οποίος θα πρέπει να περιλαμβάνει κατευθυντήριες γραμμές και μέτρα για όλους τους τομείς της οικονομίας ανεξαιρέτως, με έμφαση στους πιο ρυπογόνους τομείς αλλά και σε μέτρα που θα βοηθήσουν προς τη γρήγορη και κοινωνικά δίκαιη μετάβαση όπως η εξοικονόμηση ενέργειας.

2022-01-27 15:39:33

Στο άρθρο 3, παράγραφος 9: Με την αναφορά σε πράσινες υποδομές, στην εφαρμογή των προβλέψεων το προβάδισμα θα πρέπει να δοθεί κυρίως στις φυσικές και ημιφυσικές περιοχές και όχι σε τεχνητά διαμορφωμένους χώρους (πάρκα, πλατείες και στοιχεία του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος).

2022-01-28 08:13:48

«αποανθρακοποίηση: η σταδιακή εξάλειψη της χρήσης ορυκτών καυσίμων από όλους τους τομείς της οικονομίας». Θεωρούμε πως ο ορισμός είναι αυστηρός, καθώς προβλέπει εξάλειψη ακόμα και του φυσικού αερίου από όλους τους τομείς της οικονομίας κάτι που δεν εξυπηρετεί την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας. Προτείνεται τροποποίηση με μία πιθανή εναλλακτική πρόταση για τον ορισμό: «Αποανθρακοποίηση: η διαδικασία μείωσης των αερίων του θερμοκηπίου, μέσω της σταδιακής μείωσης της χρήσης ορυκτών καυσίμων, σε όλους τους τομείς της οικονομίας.»

2022-01-28 08:30:56

Οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας προτείνεται να διακρίνονται σε σταθερές και στοχαστικές, ανάλογα με το αν παράγουν σταθερό ηλεκτρικό ρεύμα. Επίσης να χωρίζονται σε ΑΠΕ που προορίζονται για παραγωγή ρεύματος και ΑΠΕ για εξοικονόμηση ρεύματος."

2022-01-28 08:54:25

Στον ορισμό 1. Αέρια θερμοκηπίου, να αναφερθεί το σημαντικότερο εξ' αυτών, που είναι οι υδρατμοί (κυρίως μη ανθρωπογενές).

2022-01-28 10:33:53

Στον ορισμό 1, δίνονται τα ακόλουθα Αέρια του Θερμοκηπίου: «Το διοξείδιο του άνθρακα (CO₂), το μεθάνιο (CH₄), το υποξείδιο του αζώτου (N₂O), οι υδροφθοράνθρακες (HFCs), οι υπερφθοράνθρακες (PFCs), το εξαφθοριούχο θείο (SF₆) και άλλα αέρια συστατικά της ατμόσφαιρας, τόσο φυσικά, όσο και ανθρωπογενή, τα οποία απορροφούν και επανεκπέμπουν υπέρυθρη ακτινοβολία».

Σχόλιο: Προτείνεται να μην εξαιρεθεί το Τριφθοριούχο Άζωτο (NF₃)."

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΜΕΤΡΙΑΣΜΟΥ ΑΕΡΙΩΝ ΤΟΥ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

Άρθρο 4 Εθνική Στρατηγική και Περιφερειακά Σχέδια Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή

2021-12-08 15:35:32

Τα σχέδια προσαρμογής δεν αναφέρονται πουθενά σε συσχέτιση με τα Σχέδια Ανθεκτικότητας, ενώ δεν προβλέπεται η εσωτερικεύσή τους στον συνολικότερο σχεδιασμό του ΕΣΕΚ. Το ρίσκο είναι ότι με την μη υποχρεωτική εφαρμογή των μέτρων των ΠΕΣΠΚΑ μπορεί να μην τύχουν αξιοποίησής τους (ως ώρας) από τις Περιφερειακές Αρχές και να μην υπάρχει σαφήνεια αρμοδιοτήτων μεταξύ των υπουργείων και των Περιφερειών.

2021-12-18 11:36:35

Αν περιορίσουμε τη στόχευση του Σχεδίου στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από την ενέργεια, που καταναλώνει ο άνθρωπος, τότε η στρατηγική θα πρέπει, για μένα, να ξεκινάει από τις δυο όψεις της ενέργειας. Αναφέρομαι στην πρωτογενή ζήτηση ενέργειας από τον άνθρωπο για τις δραστηριότητές του και στην προσφορά της.

Η κλιματική αλλαγή, την οποία το Σχέδιο επιδιώκει να συγκρατήσει είναι αποτέλεσμα υπερβολικής και διαρκώς αυξανόμενης ζήτησης ενέργειας τους τελευταίους αιώνες. Ο πλανήτης γη, δυστυχώς, δεν μπορεί να αντέξει τα τρέχοντα επίπεδα και τις αυξητικές τάσεις της ζητούμενης ενέργειας. Δεν μπορεί να επιτευχθεί η πολυπόθητη περιβαλλοντική βιωσιμότητα (αιιφορία, sustainability), με τη σημερινή έκταση και τον τρόπο άσκησης της ανθρώπινης δραστηριότητας. Αν το ενδιαφέρον μας για το περιβάλλον είναι ειλικρινές και όχι επιφανειακό (ή ακόμα χειρότερα, υποκριτικό), θα πρέπει να ξεκινήσουμε με αναστοχασμό του τρόπου με τον οποίο καταντήσαμε να ζούμε και να δραστηριοποιούμαστε. Με άλλα λόγια, πρέπει να ξεκινήσουμε με στρατηγική στόχευση τη διαχείριση της ζήτησης ενέργειας. Μετά ή έστω παράλληλα, να δούμε και πως θα ικανοποιήσουμε (πως θα προσφέρουμε) τη λόγω της διαχείρισης σημαντικά μειωμένη ζήτηση ενέργειας, από πηγές και με τρόπους που συνεπάγονται ασύγκριτα λιγότερους ρύπους. Μόνον έτσι θα προκύψουν βάσιμες προοπτικές συγκράτησης της κλιματικής αλλαγής.

Υπάρχει πεδίο δόξης λαμπρό να αναζητήσουμε πολιτικές και μέτρα δραστικής μείωσης της πρωτογενούς ζήτησης. Μπορούμε να ξεκινήσουμε με τη γενική αρχή του οτιδήποτε συντελεί στην υπερ-ζήτηση ενέργειας πρέπει ιδανικά να απαγορεύεται ή έστω, να αποφεύγεται, να αποθαρρύνεται. Ας αναλογιστούμε την κραυγαλέα υπερ-ζήτηση ειδών μιας χρήσεως. Αυτά, εκτός από την απαίτηση υπερβολικής ενέργειας για την παραγωγή τους, συντελούν στη μάλιστα των στερεών αστικών απορριμμάτων. Τεράστια συμβολή μπορεί να προκύψει από μέσω πρόσθετης φορολογίας αύξησης της τιμής της ενέργειας (περιβαλλοντική φορολογική μεταρρύθμιση). Βεβαίως αυτό θα πρέπει να συνδυαστεί με παράλληλα διαβαθμισμένη στήριξη (με ρευστά στο χέρι, εκ των προτέρων) μόνο των πραγματικά ευάλωτων ομάδων. Όλοι μας, ευάλωτοι και μη, πρέπει να σκεφτόμαστε δυο φορές πριν ζητήσουμε ενέργεια.

Επείγει να δεσμεύσουμε πόρους (π.χ. από την πρόσθετη φορολόγηση) για προώθηση της αλλαγής συμπεριφοράς όλων μας. Το χυδαίο υπόδειγμα της υπερκατανάλωσης (Life Style) πρέπει να στοχοποιηθεί, για αποδόμηση. Πρόγονοι μας έλεγαν «Ουκ εν τω πολλώ το εύ, αλλ' εν τω εύ το πολύ» και «Μέτρον άριστον». Πέραν της τυπικής εκπαίδευσης, πρέπει συστηματικά να χρησιμοποιήσουμε όλο το διαθέσιμο ταλέντο της χώρας, ιδίως αυτό που σχετίζεται με ανθρωπιστικές επιστήμες, για επηρεασμό όλων μας προς την κατεύθυνση της αναθεώρησης του σύγχρονου τρόπου ζωής. Αυτό το ταλέντο έχει τον τρόπο «να μιλήσει στην καρδιά μας» και να σπείρει μέσα μας σπόρους αναζήτησης μιας ζωής σε μικρότερη δυσαρμονία, με το καμένο το περιβάλλον.

Εννοείται ότι το κράτος μας πρέπει, ιδανικά καθημερινά, να δίνει παραδείγματα εφαρμογής αυτής της στρατηγικής."

2022-01-27 09:28:01

Δεν διασαφηνίζεται με ποιο τρόπο τα Περιφερειακά Σχέδια Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠΕΣΠΚΑ) συνδέονται με το Σχέδιο Ανθεκτικότητας ενώ δεν φαίνεται να υπάρχει καμία σύνδεση και ενσωμάτωση τους στο ΕΣΕΚ που πρόκειται να ανανεωθεί. Η απουσία αυτής της σύνδεσης και η μη υποχρεωτικότητα στην εφαρμογή των ΠΕΣΠΚΑ δημιουργεί ερωτηματικά ως προς την εφαρμοστικότητα από τις Περιφέρειες με τον κίνδυνο να δημιουργηθούν ασάφειες ως προς τις αρμοδιότητες μεταξύ υπουργείων και περιφερειών. Σημειωτέο ότι το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της κυβέρνησης βασίστηκε στο υφιστάμενο ΕΣΕΚ και όχι σε αυτό του οποίου η ανανέωση εκκρεμεί για να καλύψει τον ενδιάμεσο στόχο μείωσης εκπομπών για το 2030 της ΕΕ.

Άρθρο 5 Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή

2021-12-03 10:37:06

Στην παρ γ) αναφέρεται:

"Οι τομείς προτεραιότητας περιλαμβάνουν, ιδίως, την υγεία, τον τουρισμό, τη γεωργία και κτηνοτροφία, τη δασοπονία, την ενέργεια, την ασφάλιση, τις υποδομές και τις μεταφορές, το δομημένο περιβάλλον, την προστασία της βιοποικιλότητας, των οικοσυστημάτων, των υδάτινων πόρων και των παράκτιων ζωνών, καθώς και την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς"

Σε ό,τι αφορά τη γεωργία και κτηνοτροφία, την προστασία της βιοποικιλότητας, των οικοσυστημάτων και των υδάτινων πόρων, από τις ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στα επόμενα κεφάλαια του νομοσχεδίου δεν προκύπτει ότι λαμβάνονται μέτρα για τους τομείς αυτούς. Λεπτομερέστερα θα γίνει αναφορά στα επί μέρους άρθρα που αφορούν τους τομείς αυτούς"

2021-12-31 04:28:53

Η ΕΣΠΚΑ όπως περιγράφεται στην παρ 2 δεν περιέχει καθόλου στόχους και προτεινόμενες δράσεις. Αυτό πρέπει να αλλάξει γιατί ένα τόσο σημαντικό έγγραφο όπως περιγράφεται θα έχει περιεχόμενο άνευ ουσίας που δεν θα βοηθά σε χάραξη στρατηγικής αλλά θα περιγράφει απλά κόστος από την κλιματική αλλαγή και δράσεις αντιμετώπισης της!

2022-01-21 14:19:40

Παρ. 1: Το άρθρο αυτό θα πρέπει να προβλέπει ρητά την εκπόνηση νέας Εθνικής Στρατηγικής, κατόπιν αξιολόγησης της υφιστάμενης, εντός χρονικού διαστήματος 6 μηνών από την δημοσίευση του κλιματικού νόμου.

Επίσης, θα πρέπει να προβλεφθεί ότι η Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή θα πρέπει να υποβάλλεται προς γνωμοδότηση στο Εθνικό Συμβούλιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (άρθρο 26 του νομοσχεδίου), καθώς και στο φόρουμ κλιματικού διαλόγου και την προτεινόμενη Κλιματική Συνέλευση (όπως περιγράφεται στα σχόλιά μας στο άρθρο 24). Δεδομένης της σημασίας της στρατηγικής αυτής που διατρέχει όλη τη δράση της δημόσιας διοίκησης είναι σημαντικό να παρέχονται γνωμοδοτήσεις επί του σχεδίου της στρατηγικής από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.

Λαμβάνοντας υπόψη τη συνθετότητα των θεμάτων, το χρονικό διάστημα για τη δημόσια διαβούλευση θα πρέπει να είναι τουλάχιστον εξήντα (60) ημέρες προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στους πολίτες να συμμετέχουν ουσιαστικά.

Παρ. 2: Η Εθνική Στρατηγική θα πρέπει να περιλαμβάνει το πλαίσιο για την εφαρμογή μέτρων ανά τομέα σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο με στόχο την ενίσχυση της κλιματικής ανθεκτικότητας της χώρας. Πέραν του προβλεπόμενου σε αυτή την παράγραφο περιεχομένου, η Εθνική Στρατηγική θα πρέπει να περιλαμβάνει ένα Σχέδιο δράσης προκειμένου να εξειδικεύονται οι κατευθύνσεις και οι στόχοι της ανά τομεακή διαχείριση. Ειδικότερα, το Σχέδιο Δράσης θα πρέπει να περιλαμβάνει (ενδεικτικά) καταγραφή και αξιολόγηση εναλλακτικών προσεγγίσεων τομεακής διαχείρισης (πχ γεωργία, αλιεία) ώστε τα μέτρα προσαρμογής να παραμένουν κατάλληλα και αποτελεσματικά εντός της διαρκούς εξελισσόμενης κλιματικής αλλαγής, καθώς και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, εκτιμώμενο συνολικό κόστος, ενδεικτικό προϋπολογισμό και πιθανές πηγές χρηματοδότησης, ιδίως σε ό,τι αφορά τα μέτρα και τις δράσεις εθνικής εμβέλειας. Το Σχέδιο Δράσης θα πρέπει να περιλαμβάνει τις απαιτούμενες κατευθύνσεις για τον συντονισμό των μέτρων και δράσεων που πρέπει να υλοποιηθούν σε περιφερειακό επίπεδο και να περιληφθούν στα Περιφερειακά Σχέδια για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή προκειμένου να διασφαλίζεται μια ολοκληρωμένη και συνεκτική προσέγγιση για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή στη χώρα μας.

Παρ. 5: Για να διασφαλιστεί ο καθορισμός κατάλληλων στόχων και κατευθύνσεων και η προσαρμογή της πολιτικής και της στρατηγικής της χώρας σε δυναμικές και μεταβαλλόμενες συνθήκες, η Εθνική Στρατηγική θα πρέπει να έχει διάρκεια πέντε (5) χρόνων και να αναθεωρείται κατόπιν αξιολόγησης από το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας. Η διαδικασία αναθεώρησης θα πρέπει να ακολουθεί τη διαδικασία εκπόνησης και έγκρισης της Εθνικής Στρατηγικής με τις απαραίτητες γνωμοδοτήσεις και δημόσια διαβούλευση όπως αναφέρεται παραπάνω.

2022-01-26 18:30:50

Η Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή θα πρέπει να αναφέρεται ρητά στα εδάφη και στα οικοσυστήματα που συγκεντρώνουν μεγάλες ποσότητες άνθρακα και λειτουργούν ως καταβόθρες. Η δραστηριότητα τους αυτή μπορεί να ενισχυθεί με μέτρα προστασίας και κατάλληλη διαχείριση, ενώ αντίθετα η ακατάλληλη διαχείριση (ιδιαίτερα σε περιπτώσεις έντονης γεωργικής δραστηριότητας) μπορεί οδηγήσει σε απώλεια άνθρακα, δηλαδή σε μεγαλύτερες ακόμη εκπομπές.

Η σημαντική συμβολή των εδαφών στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής έχει επισημανθεί ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια από ένα μεγάλο αριθμό επιστημονικών δημοσιεύσεων, λαμβάνεται υπόψη στις δράσεις παγκόσμιων φορέων (όπως π.χ. FAO), συνδέεται με στόχους SDG ενώ έχει συμπεριληφθεί και στην νέα Ευρωπαϊκή στρατηγική για τα εδάφη (αναμένεται και σχετική οδηγία - Soil Health). Παράλληλη είναι γνωστό ότι μεγάλες εκτάσεις εδαφών (περίπου 50% στη Ευρώπη) βρίσκονται σε διαδικασία υποβάθμισης.

Είναι επομένως ιδιαίτερα σημαντικό στην Εθνική Στρατηγική να υπάρχει η σύνδεση της διατήρησης, προστασίας και ενίσχυσης των εδαφών και των οικολογικών λειτουργιών τους με τους στόχους αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής. Προτείνεται η προσθήκη μίας αντίστοιχης παραγράφου."

"Άρθρο 5 Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή 2022-01-26 19:28:28 Το άρθρο περιλαμβάνει όρους που πρέπει να ορισθούν στο άρθρο 3 – τρωτότητα οικονομικών τομέων, βιωσιμότητα φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος.

Τι σημαίνει 'διεθνής διάσταση της πολιτικής προσαρμογής' (στ);"

2022-01-27 09:28:29

Στην παράγραφο γ του άρθρου γίνεται μνεία σε τομείς προτεραιότητας όπως της υγείας, του τουρισμού, της γεωργίας και της κτηνοτροφίας, της δασοπονίας της ασφάλισης, των υποδομών και των μεταφορών, του δομημένου περιβάλλοντος, της προστασίας της βιοποικιλότητας, των οικοσυστημάτων, των υδάτινων πόρων, των παράκτιων ζωνών και της προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς. Ωστόσο από τα επιμέρους άρθρα του σχεδίου νόμου δεν φαίνεται να περιλαμβάνονται συγκεκριμένα μέτρα και ρυθμίσεις (εκτός του άρθρου 7 που αφορά στη θέσπιση τομεακών προϋπολογισμών άνθρακα) που αφορούν ιδιαίτερα στους τομείς της γεωργίας και κτηνοτροφίας αλλά και στο κομμάτι που αφορά στην προστασία της χερσαίας και θαλάσσιας βιοποικιλότητας.\

2022-01-27 15:44:46

Ο νόμος δεν περιέχει ρητά και με ευκρίνεια την υποχρέωση συμπερίληψης στις σχετικές διατάξεις του και συγκεκριμένα στην Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή της προστασίας και επέκτασης των πράσινων υποδομών και την υποχρέωση προτεραιοποίησής τους έναντι άλλων γκρίζων υποδομών. Χαρακτηριστικά αντί για την κατασκευή αντυλημμυρικών έργων, π.χ. εγκιβωτισμούς ρεμάτων, να προκρίνεται η δημιουργία πλημμυρικών πεδίων για τη φυσική εκτόνωση των πλημμυρικών φαινομένων. Ομοίως, θα πρέπει να προκριθεί η λύση της φυσικής αποκατάστασης και "ανάδυσης" (daylighting) των ρεμάτων, σύμφωνα με τη διεθνή τάση και πρακτική.

2022-01-28 08:32:00

Προτάσεις αλλαγών –συμπληρώσεων:

- Άρθρο 5. 2. γ) (προσθήκη) Σημαντική δράση προσαρμογής αποτελεί η αντιτυρική δασοπροστασία και η αναδάσωση μεγάλων περιοχών με παραγωγικά ενδημικά δέντρα συνδυασμένα με την τοπική οικονομία, όπως μελισσοκομία, κτηνοτροφία, γεωργία.
- Προτείνουμε να μην αναθεωρείται η ΕΣΠΚΑ [Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή] ""τουλάχιστον ανά δεκαετία"" αλλά πρέπει να γίνεται δημόσιο ""stocktaking"" που αν χρειάζεται να οδηγεί σε αναθεώρηση πολύ πιο συχνά, π.χ. ανά τριετία ή πενταετία.
- Θα πρέπει ακόμη να υπάρχει σαφής αναφορά στο χρονικό διάστημα της επόμενης αναθεώρησης της ΕΣΠΚΑ βάσει του Κλιματικού Νόμου.
- Να προβλεφθεί αναφορά στην προτεραιότητα λύσεων που βασίζονται σε φυσικές διεργασίες, σε ενίσχυση φυσικών διεργασιών με κατάλληλες παραγωγικές αναδασώσεις αλλά και των πράσινων (φυτικών), καφετιών (χωμάτινων) και μπλε (υδάτινων) υποδομών προσαρμογής έναντι των γκρίζων (χτισμένων) υποδομών."

2022-01-28 08:55:20

Δεν αναφέρεται μέχρι τότε θα καταρτισθεί η ΕΣΠΚΑ. Το χρονικό διάστημα για δημόσια διαβούλευση του ΕΣΠΚΑ είναι εξαιρετικά περιορισμένο. Προτείνεται να αυξηθεί σε 60 ημέρες αντί 30 ημερών. Επίσης, προτείνεται η αξιολόγηση του ΕΣΠΚΑ να γίνεται τουλάχιστον ανά τετραετία, δεδομένου ότι τίθενται ιδιαίτερος φιλόδοξοι στόχοι οι οποίοι δεν αποκλείεται να χρήζουν επαναπροσδιορισμό.

2022-01-28 10:25:24

Γενικό σχόλιο: Δεν λαμβάνεται υπόψη ο τομεακός σχεδιασμός των άλλων Υπουργείων και δεν υπάρχει διασύνδεση με τις υφιστάμενες τομεακές πολιτικές/ στρατηγικές. Πρόκειται για μια Στρατηγική η οποία προκύπτει από ένα Υπουργείο χωρίς να προβλέπεται ρητά η συνδιαμόρφωση των τομεακών πολιτικών με τα αρμόδια Υπουργεία ή φορείς. Επισπεύδον Υπουργείο είναι το ΥΠΕΝ, ενώ, ο εν λόγω κλιματικός νόμος περιλαμβάνει θέματα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή των οποίων η αρμοδιότητα είναι πλέον στο νεοσύστατο Υπουργείο Κλιματικής κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.

Παρ.2: Θα πρέπει να προστεθεί και σχέδιο αναπροσαρμογής των στόχων σε περίπτωση εκτάκτων καταστάσεων/συνθηκών (βλ. οικονομική κρίση, ακραίες φυσικές καταστροφές, κορωνοϊός ή άλλες πανδημίες, κοκ), καθώς τα έτη που έπονται ενδέχεται να μην υφίστανται φυσιολογικές κοινωνικοοικονομικές και περιβαλλοντικές συνθήκες στον πλανήτη

Παρ.5: Θα έπρεπε να υφίσταται στοχευμένη διαβούλευση με τους αρμόδιους φορείς από διαφορετικούς τομείς. Δεν μπορεί να προέρχεται μια τέτοια Στρατηγική από ένα Υπουργείο μόνο χωρίς διαδικασία διαβούλευσης σε επίπεδο Υπουργείων προτού διαμορφωθεί ο εν λόγω κλιματικός νόμος καθώς δεν θα μπορεί να εφαρμοστεί πρακτικά. Επίσης, απαιτείται και σχέδιο δράσης το οποίο θα εξασφαλίζει την υλοποίηση της παραπάνω Στρατηγικής και σαφές χρηματοδοτικό πλαίσιο.

Επιπλέον απαιτείται σαφής οριοθέτηση των περιεχομένων τόσο της ΕΣΠΚΑ και των επιμέρους ΠεΣΠΚΑ προκειμένου να εξοικονομηθεί χρόνος στην εκπόνηση αλλά και να παρουσιάζονται ΠεΣΠΚΑ με κοινό προσανατολισμό."

2022-01-28 10:36:52

Στην περ.γ' της παρ.2 αναφέρεται: «προσδιορισμός των τομέων προτεραιότητας που χρήζουν μέτρων προσαρμογής για την κλιματική αλλαγή, με βάση την ανάλυση τρωτότητας που αναφέρεται στην περ. β), διερεύνηση και καταγραφή των προτεινόμενων μέτρων και δράσεων για διάφορους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας και τη βιωσιμότητα του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος. Οι τομείς προτεραιότητας περιλαμβάνουν, ιδίως, την υγεία, τον τουρισμό, τη γεωργία και κτηνοτροφία, τη δασοπονία, την ενέργεια, την ασφάλιση, τις υποδομές και τις μεταφορές, το δομημένο περιβάλλον, την προστασία της βιοποικιλότητας, των οικοσυστημάτων, των υδάτινων πόρων και των παράκτιων ζωνών, καθώς και την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς».

Σχόλια:

1) Προτείνεται να πραγματοποιηθεί ανάλυση τρωτότητας των υποδομών ζωτικής σημασίας προκειμένου να προσδιοριστούν τα άμεσα μέτρα στο πλαίσιο της προσαρμογής για την κλιματική αλλαγή.

2) Προτείνεται να γίνει αναφορά στην προστασία «Εθνικών Ζωτικών Υποδομών» ή αλλιώς «υποδομών ζωτικής σημασίας» όπως περιγράφεται από ΚΕΜΕΑ και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με τον όρο «Critical infrastructures» και στην ανάγκη ενίσχυσής τους στο πλαίσιο της διασφάλισης της διαρκούς παροχής υπηρεσίας, στο πλαίσιο της προστασίας του πληθυσμού και κάτω από τη γενικότερη κατεύθυνση για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

3) Προτείνεται, για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υποδομών σε επίπεδο κατασκευής, η αναθεώρηση των Eurocodes και του Design Working Life (DWL) των κατασκευών στο πλαίσιο της κλιματικής αλλαγής (μελέτη του Joint Research Centre - JRC)."

2022-01-28 12:38:17

Στο εν λόγω σχέδιο νόμου δεν περιλαμβάνεται καμιά αναφορά στην εξέταση των επιπτώσεων των πολιτικών και μέτρων ενίσχυσης της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή στα ανθρώπινα δικαιώματα, και δη στα ανθρώπινα δικαιώματα των πλέον ευάλωτων ομάδων πληθυσμού, όπως είναι τα άτομα με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις, παρά το γεγονός ότι την τελευταία δεκαετία αρκετά ψηφίσματα στο Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών και αποφάσεις που εγκρίθηκαν στο Πλαίσιο της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή αναγνωρίζουν ότι τα άτομα με αναπηρία, αποτελούν μια εκ των πληθυσμιακών ομάδων των οποίων τα δικαιώματα ενδέχεται να επηρεαστούν αρνητικά από την κλιματική αλλαγή. Στο πιο πρόσφατο Ψήφισμα του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και την Κλιματική Αλλαγή (41/21 – "Human Rights and Climate Change", 23 July 2019)[1], αναφέρονται για τα άτομα με αναπηρία τα εξής:

«[...] Αναγνωρίζοντας ότι η εξάλειψη της φτώχειας είναι κρίσιμη για την εφαρμογή των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (Ατζέντα 2030), την ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και την προώθηση και προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία, τα οποία επηρεάζονται δυσανάλογα από τις αρνητικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής,

-[...] Αναγνωρίζοντας ότι τα άτομα με αναπηρία συγκαταλέγονται μεταξύ εκείνων που πλήττονται περισσότερο σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, διατηρούν δυσανάλογα υψηλότερα ποσοστά νοσηρότητας και θνησιμότητας και ταυτόχρονα συγκαταλέγονται μεταξύ εκείνων που έχουν μικρότερη πρόσβαση σε υποστήριξη σε τέτοιες καταστάσεις,

-Εκφράζοντας ανησυχία για τις αρνητικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής σε άτομα με πολλαπλούς παράγοντες ευπάθειας, συμπεριλαμβανομένων των γυναικών και των κοριτσιών με αναπηρία, και τονίζοντας την ανάγκη τα κράτη να λάβουν και να υποστηρίξουν κατάλληλα μέτρα για να αντιμετωπίσουν τις ιδιαίτερες ανάγκες τους και να διασφαλίσουν τη συμμετοχή τους στον σχεδιασμό αντιμετώπισης καταστροφών σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και εκκενώσεις, σε ανθρωπιστική απόκριση έκτακτης ανάγκης και σε υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης,

-Επισημαίνοντας ότι οι αιφνίδιες φυσικές καταστροφές και τα γεγονότα βραδείας έναρξης επηρεάζουν σοβαρά την πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία σε τρόφιμα και διατροφή, ασφαλές πόσιμο νερό και αποχέτευση, υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και φάρμακα, εκπαίδευση και κατάρτιση, επαρκή στέγαση και πρόσβαση σε αξιοπρεπή εργασία,

-[...] Αναγνωρίζοντας την ανάγκη διασφάλισης ουσιαστικής συμμετοχής, συμπερίληψης και ηγεσίας των ατόμων με αναπηρία και των οργανώσεών τους στη διαχείριση κινδύνου καταστροφών και στη λήψη αποφάσεων σχετικά με το κλίμα σε τοπικό, εθνικό, περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο,

-[...] Σημειώνοντας ότι οι υποχρεώσεις και οι ευθύνες για τα ανθρώπινα δικαιώματα, όπως κατοχυρώνονται στα νομικά κείμενα περί δικαιωμάτων του ανθρώπου, παρέχουν ρόλο στα κράτη και σε άλλους φορείς, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων, να προωθούν, να προστατεύουν και να σέβονται, όπως ενδείκνυται, τα ανθρώπινα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία, κατά την ανάληψη δράσης για την αντιμετώπιση των δυσμενών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής,

(το Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών):

[...] 5. Καλεί όλα τα κράτη να υιοθετήσουν μια ευρεία, ολοκληρωμένη, ανταποκρινόμενη στα ζητήματα φύλου και χωρίς αποκλεισμούς προσέγγιση στις πολιτικές προσαρμογής και μετριασμού των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, σύμφωνα με το Πλαίσιο της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή, τον στόχο και τις αρχές της, για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του οικονομικού, πολιτιστικού και κοινωνικού αντίκτυπου και των προκλήσεων που αντιπροσωπεύει η κλιματική αλλαγή, για την πλήρη και αποτελεσματική απόλαυση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για όλους, και ιδιαίτερα για την υποστήριξη της ανθεκτικότητας και προσαρμοσιμότητας των ατόμων με αναπηρία τόσο στις αγροτικές όσο και στις αστικές περιοχές προκειμένου να ανταποκριθούν στις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής,

6. Καλεί τα κράτη να συνεχίσουν και να ενισχύσουν τη διεθνή συνεργασία και βοήθεια, ιδίως όσον αφορά στη χρηματοδότηση, τη μεταφορά τεχνολογίας και την ανάπτυξη ικανοτήτων, για μέτρα μετριασμού και προσαρμογής προκειμένου να βοηθήσουν τις αναπτυσσόμενες χώρες, ιδίως εκείνες που είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, για την καλύτερη προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εν γένει και της πρόσβασης των ατόμων με αναπηρίες ειδικότερα σε βιοπορισμό, τροφή και διατροφή, ασφαλές πόσιμο νερό και αποχέτευση, υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και φάρμακα, εκπαίδευση και κατάρτιση, επαρκή στέγαση και αξιοπρεπή εργασία, καθαρή ενέργεια, επιστήμη και τεχνολογία,

7. Προτρέπει τα κράτη να ενισχύσουν και να εφαρμόσουν πολιτικές που στοχεύουν στην αύξηση της συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία στην ανταπόκριση στην κλιματική αλλαγή σε τοπικό, εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο [...].»

Επιπρόσθετα:

-Στο προσώμιο της Συμφωνίας των Παρισιών για την Κλιματική Αλλαγή, που αποτελεί την πρώτη οικουμενική, νομικά δεσμευτική παγκόσμια συμφωνία για το κλίμα, η οποία κυρώθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 5 Οκτωβρίου 2016, αναγνωρίζεται ότι «η κλιματική

αλλαγή αποτελεί κοινό μέλημα των ανθρώπων, τα (συμβαλλόμενα) μέρη θα πρέπει, κατά τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, να σέβονται, να προωθούν και να εξετάζουν τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους σε σχέση με τα ανθρώπινα δικαιώματα, το δικαίωμα στην υγεία, τα δικαιώματα των αυτοχθόνων πληθυσμών, των τοπικών κοινοτήτων, των μεταναστών, των παιδιών, των ατόμων με αναπηρίες και των προσώπων τα οποία βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση και το δικαίωμα στην ανάπτυξη, καθώς και την ισότητα των φύλων, τη χειραφέτηση των γυναικών και την ισότητα μεταξύ των γενεών»,

-Στην «Ένωση ισότητας: στρατηγική για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία 2021-2030» επισημαίνεται ότι «η κλιματική αλλαγή επίσης μπορεί να έχει σημαντικότερο αντίκτυπο στα άτομα με αναπηρία, τα οποία μπορεί να διατρέξουν κίνδυνο αν επηρεαστούν βασικές υπηρεσίες και υποδομές. Συνεπώς, είναι εξαιρετικά σημαντικό να διασφαλιστεί ότι η πράσινη μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη και ανθεκτική κοινωνία είναι δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς και ότι αφορά και τα άτομα με αναπηρία». «Επιπλέον, η Επιτροπή έχει προτείνει να αρθούν, στο πλαίσιο της ανακαίνισης κτιρίων για τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας, τα εμπόδια στην προσβασιμότητα» [2].

-Στον ν.4488/2017 προβλέπεται ότι «1. Κάθε φυσικό πρόσωπο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου υποχρεούται να διασφαλίζει την ισότιμη άσκηση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία στο πεδίο των αρμοδιοτήτων ή δραστηριοτήτων του, λαμβάνοντας κάθε πρόσφορο μέτρο και απέχοντας από οποιαδήποτε ενέργεια ή πρακτική που ενδέχεται να θίγει την άσκηση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία. Ιδίως υποχρεούται: α) να αφαιρεί υφιστάμενα εμπόδια κάθε είδους, β) να τηρεί τις αρχές καθολικού σχεδιασμού σε κάθε τομέα της αρμοδιότητάς του ή της δραστηριοποίησής του, προκειμένου να διασφαλίζει για τα άτομα με αναπηρία την προσβασιμότητα των υποδομών, των υπηρεσιών ή των αγαθών που προσφέρει, γ) να παρέχει, όπου απαιτείται σε συγκεκριμένη περίπτωση, εύλογες προσαρμογές υπό τη μορφή εξατομικευμένων και κατάλληλων τροποποιήσεων, ρυθμίσεων και ενδεδειγμένων μέτρων, χωρίς την επιβολή δυσανάλογου ή αδικαιολόγητου βάρους, δ) να απέχει από πρακτικές, κριτήρια, συνήθειες και συμπεριφορές που συνεπάγονται διακρίσεις σε βάρος των ατόμων με αναπηρία, ε) να προάγει με θετικά μέτρα την ισότιμη συμμετοχή και άσκηση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία στον τομέα της αρμοδιότητάς ή δραστηριοποίησής του» (άρθρο 61, παρ. 1).

Στη βάση των ως άνω απαιτήσεων και κατευθύνσεων πολιτικής, η Ε.Σ.Α.μεΑ. προτείνει ανά άρθρο τα εξής:

1. Στο Άρθρο 5 «Εθνική Προσαρμογή για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή», η παρ. 2 να συμπληρωθεί/τροποποιηθεί ως ακολούθως:

«2. Η ΕΣΠΚΑ έχει το ακόλουθο ελάχιστο περιεχόμενο: α) Ανάλυση στόχων και κατευθυντήριων αρχών της στρατηγικής, βάσει διεθνών συμφωνιών και στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (πλαίσιο αναφοράς), β) εκτίμηση των αναμενόμενων στη χώρα κλιματικών μεταβολών, βάσει διαφορετικών κλιματικών σεναρίων, ανάλυση τρωτότητας οικονομικών τομέων και κοινωνικών δραστηριοτήτων και εκτίμηση των επιπτώσεων των κλιματικών μεταβολών στους διάφορους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας, καθώς και της βιωσιμότητας του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος, κυρίως σε εθνικό επίπεδο με παράλληλο, κατ' αρχήν, προσδιορισμό του οικονομικού μεγέθους των εν λόγω επιπτώσεων, γ) προσδιορισμός των τομέων προτεραιότητας που χρήζουν μέτρων προσαρμογής για την κλιματική αλλαγή, με βάση την ανάλυση τρωτότητας που αναφέρεται στην περ. β), διερεύνηση και καταγραφή των προτεινόμενων μέτρων και δράσεων για διάφορους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας και τη βιωσιμότητα του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος. Οι τομείς προτεραιότητας περιλαμβάνουν, ιδίως, την υγεία, την εργασία, την εκπαίδευση, την κοινωνική προστασία, τον τουρισμό, τη γεωργία και κτηνοτροφία, τη δασοπονία, την ενέργεια, την ασφάλιση, τις υποδομές και τις μεταφορές, το δομημένο περιβάλλον, την προστασία της βιοποικιλότητας, των οικοσυστημάτων, των υδάτινων πόρων και των παράκτιων ζωνών, καθώς και την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, δ) την εκτίμηση των επιπτώσεων των πολιτικών και μέτρων ενίσχυσης της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή στα ανθρώπινα δικαιώματα των πλέον ευάλωτων ομάδων πληθυσμού, όπως είναι τα άτομα με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις, ε) κατ' αρχήν εκτίμηση του κόστους προσαρμογής, στ) ενσωμάτωση πολιτικών προσαρμογής σε ευρύτερες πολιτικές, ζ) διεθνής διάσταση της πολιτικής προσαρμογής, η) προτάσεις για δράσεις ευαισθητοποίησης, εκπαίδευσης και έρευνας»."

Άρθρο 6 Περιφερειακά Σχέδια για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή

2021-12-20 10:41:22

Απουσιάζει εντελώς η εμπλοκή/συμμετοχή των Δήμων στην διαδικασία κατάρτισης των Περιφερειακών Σχεδίων Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ). Οι Δήμοι της χώρας είναι ίσως η μόνη βαθμίδα της Διοίκησης που είναι εγγύτερα στα ζητήματα της κλιματικής αλλαγής είτε ως εμπλεκόμενοι με τα θέματα της διαχείρισης των απορριμμάτων είτε ως εμπλεκόμενοι ή και ιδιοκτήτες ενός σημαντικού αριθμού κτιριακών υποδομών είτε ως εμπλεκόμενοι με συναφή θέματα όπως ηλεκτροκίνηση, ενεργειακές κοινότητες, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, βιωσιμότητα πόλεων, αστικό πράσινο κλπ. είτε ως εμπλεκόμενοι με λουπούς τομείς που απαιτούν παρεμβάσεις για τον μετριασμό των εκπομπών άνθρακα. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημανθεί ότι οι Δήμοι της χώρας αποτελούν και την βαθμίδα της Διοίκησης που επηρεάζονται περισσότερο από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και των ακραίων μετεωρολογικών φαινομένων.

Στο ΠεΣΠΚΑ θα προσδιορίζονται και θα ιεραρχούνται τα απαραίτητα μέτρα και οι δράσεις προσαρμογής σε περιφερειακό επίπεδο. Πρόκειται για μια, κατά την εκτίμησή μας, λανθασμένη προσέγγιση, αφού μόνον οι Δήμοι της χώρας μπορούν στοχευμένα να θέσουν τις βασικές προτεραιότητες στα ζητήματα της "κλιματικής αλλαγής", σε εμπειρικό και όχι θεωρητικό επίπεδο και πολύ περισσότερο να δημιουργήσουν συνέργειες με Δράσεις που υλοποιούν ή θα υλοποιήσουν. Με το ίδιο σκεπτικό, δεν μπορεί οι Δήμοι να απουσιάζουν από την έγκριση των ΠεΣΠΚΑ, όταν την επόμενη μέρα θα είναι εκείνοι που θα κληθούν να υλοποιήσουν τις ανάλογες δράσεις μετριασμού των εκπομπών ή προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή. Η διαδικασία, ως ορίζεται, εμπλέκει μόνο το Περιφερειακό Συμβούλιο, τη ΔΙΠΕΧΩ, την Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης και το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας. Τέλος, άστοχη εκτιμάται η προσέγγιση του ελάχιστου περιεχομένου των ΠεΣΠΚΑ, όταν ενδεικτικά, ζητείται να εκτιμώνται τα πιθανά κόστη υλοποίησης των μέτρων χωρίς την εμπλοκή των Δήμων ή να προσδιορίζεται η συνέργεια και μεταφορά τεχνογνωσίας μεταξύ ΠεΣΠΚΑ, ιδίως όμορων περιφερειών. Οι Δήμοι της χώρας διαθέτουν σημαντική εμπειρία και τεχνογνωσία σε πολλούς τομείς που σχετίζονται με το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής και ως εκ τούτου θα πρέπει να αποτελούν τη βασική "δεξαμενή" μεταφοράς εμπειρίας και τεχνογνωσίας."

2021-12-31 04:34:06

Επιβάλλεται το να τίθεται το ΠεΣΠΚΑ σε δημόσια διαβούλευση επίσης. Η διαδικασία πρέπει να είναι διαφανής για ένα τόσο σημαντικό κείμενο στρατηγικής.

2022-01-21 14:21:05

Παρ. 1: Θα πρέπει να προβλεφθεί ρητά ότι τα ΠεΣΠΚΑ θα πρέπει να εναρμονίζονται με την Εθνική Στρατηγική και το Σχέδιο Δράσης προκειμένου να διασφαλίζεται μια ολοκληρωμένη προσέγγιση και η επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής σε περιφερειακό επίπεδο. Σε αυτό το πλαίσιο, τα ΠεΣΠΚΑ θα πρέπει να εξειδικεύουν τις κατευθύνσεις της Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή και ειδικότερα τους στόχους, τα μέτρα και τις δράσεις που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Δράσης.

Παρ.2: Τα ΠεΣΠΚΑ θα πρέπει να κατατίθενται για γνώμη στο Εθνικό Συμβούλιο για την Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, καθώς και στο φόρουμ κλιματικού διαλόγου (όπως προβλέπεται στο άρθρο 24 σύμφωνα με τις αλλαγές που έχουμε προτείνει) και στην Κλιματική Συνέλευση όπως έχουμε προτείνει στα σχόλιά μας στο άρθρο 24. Τα ΠεΣΠΚΑ θα πρέπει να υποβάλλονται σε δημόσια διαβούλευση για να δοθεί η δυνατότητα στους πολίτες να εκφράσουν τις απόψεις τους για το περιεχόμενό τους. Η διαβούλευση αυτή θα πρέπει να έχει διάρκεια τουλάχιστον εξήντα (60) ημερών.

Παρ. 5: Τα ΠεΣΠΚΑ θα πρέπει να έχουν διάρκεια πέντε (5) ετών και να αναθεωρούνται κατόπιν αξιολόγησής τους από κάθε Περιφέρεια. Η διαδικασία αναθεώρησης και κατάρτισης νέων ΠεΣΠΚΑ θα πρέπει να ακολουθεί τις διαδικασίες που προβλέπονται στην παράγραφο 1 (συμπεριλαμβανομένων των γνωμοδοτήσεων και της δημόσιας διαβούλευσης).

Γενικό σχόλιο επί των άρθρων 5 και 6: Παρά το γεγονός ότι οι λύσεις που στηρίζονται στη φύση και τις φυσικές διεργασίες αναγνωρίζονται τόσο σε διεθνές όσο και ευρωπαϊκό επίπεδο ως κρίσιμα εργαλεία για την αντιμετώπιση και προσαρμογή στην κλιματική κρίση, το παρόν νομοσχέδιο δεν αναφέρεται και δεν ενσωματώνει τις λύσεις αυτές στα θεσμικά εργαλεία που προβλέπει.

Η Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή θα πρέπει να περιλαμβάνει κατάλογο με την καταγραφή, αξιολόγηση και χαρτογράφηση λύσεων που βασίζονται στη φύση και τις φυσικές διεργασίες συμπεριλαμβανομένων των πράσινων και μπλε υποδομών ανά κατηγορία κινδύνου. Με βάση αυτόν τον κατάλογο, τα ΠεΣΠΚΑ θα πρέπει να αξιολογούν τις λύσεις αυτές για την αντιμετώπιση φυσικών κινδύνων και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή σε επίπεδο Περιφέρειας και να δίνουν προτεραιότητα στα μέτρα αυτά έναντι της υλοποίησης γκρίζων υποδομών. Θα πρέπει να υπάρχει ρητή διάταξη για το ζήτημα αυτό στα άρθρα 5 και 6.

Επιπλέον, για να υπάρξει μια ολοκληρωμένη και συντονισμένη προσέγγιση σε ό,τι αφορά την αντιμετώπιση φυσικών κινδύνων και την ιεράρχηση των λύσεων που βασίζονται στη φύση και τις φυσικές διεργασίες θα πρέπει τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας και τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμού επίσης να αξιολογούν, κατά την αναθεώρησή τους, τις λύσεις που βασίζονται στη φύση και τις φυσικές διεργασίες όπως περιλαμβάνονται στον κατάλογο της Εθνικής Στρατηγικής για την προσαρμογή και να δίνουν προτεραιότητα στις λύσεις αυτές έναντι της υλοποίησης γκρίζων υποδομών.

2022-01-26 19:29:09

Το κύριο ερώτημα αφορά στην αναγκαιότητα των ΠεΣΠΚΑ διότι εγείρονται ζητήματα συνάρθρωσης, ολοκλήρωσης και συντονισμού τους με πλήθος άλλων σχεδίων σε περιφερειακό και σε υποκείμενα τοπικά επίπεδα (Χωροταξικά, Διαχείρισης Λεκανών Απορροής, Προστατευόμενων Περιοχών, κ.λπ.). Πως γίνεται η επίλυση των αναπόφευκτων επικαλύψεων αρμοδιοτήτων, ο συντονισμός των μέτρων πολιτικής, κ.λπ.;

Το εδάφ. (η) θίγει το θέμα της συμβατότητας και συμπληρωματικότητας.

Η Εθνική Στρατηγική (ΕΣΠΚΑ) αρκεί για να δώσει κατευθύνσεις ώστε να τροποποιηθούν και να συντονισθούν κατάλληλα τα υφιστάμενα Σχέδια ενσωματώνοντας (αν δεν περιέχουν ήδη) τις απαιτήσεις της.

Πρόσθετα ερωτήματα εγείρονται σχετικά με την απαιτούμενη γνώση και τεχνογνωσία των εμπλεκόμενων στην κατάρτιση και έγκριση των ΠεΣΠΚΑ, την αξιοπιστία και αβεβαιότητα των εκτιμήσεων των επιπτώσεων, τον έλεγχο των υποβαλλόμενων μελετών, κ.λπ."

2022-01-28 08:32:43

Θετικό σημείο η ύπαρξη Περιφερειακών Σχεδίων για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή

Προτάσεις αλλαγών –συμπληρώσεων:

- Γιατί όχι και Δημοτικά Σχέδια Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή; Ίσως πιο σημαντικά;
- (Βλέπε αντιθέτως στο Άρθρο 13 Δημοτικά Σχέδια Μείωσης Εκπομπών)
- Ενώ κεντρικά είναι το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας που είναι Υπεύθυνο για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, στις Περιφέρειες η αρμοδιότητα παραμένει στις Διευθύνσεις Περιβάλλοντος, γιατί;
- Ειδικά στις νησιωτικές περιφέρειες η αρμοδιότητα μπορεί να μεταφερθεί και σε δημοτικό επίπεδο στα νησιά εκείνα που ενδιαφέρονται για προώθηση και τοπικών δράσεων κλιματικής ουδετερότητας. Επταετής διάρκεια για τα ΠεΣΠΚΑ; Προτείνουμε να γίνεται δημόσιο ""stocktaking"" πολύ πιο συχνά, π.χ. ανά τριετία ή πενταετία.

- Να προβλεφθεί αναφορά στην προτεραιότητα λύσεων που βασίζονται σε φυσικές διεργασίες αλλά και των πράσινων (φυτικών), καφετιών (χωμάτινων) και μπλε (υδάτινων) υποδομών προσαρμογής έναντι των γκρίζων (χτισμένων) υποδομών.
- Στις δυο νησιωτικές Περιφέρειες του Αιγαίου τα Περιφερειακά Σχέδια Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή τίθεται ο στόχος της κλιματικής ουδετερότητας ανά νησί μέχρι το 2050 με ειδικά κίνητρα ενεργειακής αυτονομίας, ενεργειακής αξιοποίησης των προϊόντων και παραπροϊόντων της ελιάς και των δασικών οικοσυστημάτων και συντήρησης -αξιοποίησης των αναβαθμών και των μικτών παραγωγικών συστημάτων για αναδασώσεις με κτηνοτροφικά και μελισσοκομικά δέντρα. Η συντήρηση των αναβαθμών και η παραγωγική αξιοποίησή τους αποτελεί κρίσιμο μέτρο καταπολέμησης της ερημοποίησης και της διάβρωσης."

2022-01-28 08:53:17

Στο σχέδιο νόμου αναφέρεται το ελάχιστο περιεχόμενο των ΠεΣΠΚΑ. Ωστόσο από την μέχρι τώρα υλοποίησή τους παρουσιάζεται μεγάλη διαφοροποίηση στα ποιοτικά χαρακτηριστικά του κάθε σχεδίου, με αποτέλεσμα να κινδυνεύουν να αποτελούν απλά άλλο ένα σχέδιο που δεν βασίζεται σε επιστημονικά επικαιροποιημένα δεδομένα. Προτείνουμε να τεθούν τεχνικές προδιαγραφές που θα πρέπει να τηρούνται. Το ίδιο ισχύει και για τα Δημοτικά σχέδια μείωσης εκπομπών (άρθρο 13).

2022-01-28 08:55:54

Δεν αναφέρεται μέχρι τότε θα καταρτισθούν οι ΠεΣΠΚΑ και δεν προβλέπεται διαδικασία για πιθανή περίπτωση διαφορετικής αντιμετώπισης και προτάσεων όμορων περιφερειών για τα ίδια/παρόμοια θέματα που είναι βέβαιο ότι θα προκύψουν (αναφέρεται γενικά και αόριστα «εξέταση συμβατότητας», από ποιόν?).

2022-01-28 10:27:28

Παρ.2: Θα πρέπει να περιγράφεται ποιος ο ρόλος της Περιφερειακής Επιτροπής Διαβούλευσης. Θα πρέπει να υπάρχει διαβούλευση με τοπικούς παραγωγικούς φορείς, επιστημονικούς φορείς, κοινωνία των πολιτών κ.ά. η οποία θα έχει διάρκεια τουλάχιστον 60 ημερών.

Παρ.4: Δεν προσδιορίζεται το χρονικό πλαίσιο δημιουργίας και δημοσίευσης των ΠεΣΠΚΑ.

Παρ.5: Δεν τεκμηριώνεται γιατί τα ΠεΣΠΚΑ αναθεωρούνται ανά 7ετία ενώ η ΕΣΠΚΑ ανά 10ετία. Που εξυπηρετεί αυτή η διαφοροποίηση, και πως εξασφαλίζεται ότι δεν θα προκύψει γραφειοκρατική αναστάτωση; Τέλος σημειώνεται ότι η πρώτη ΕΣΠΚΑ κυρώθηκε το 2016 και έως σήμερα (2022) κανένα ΠεΣΠΚΑ δεν έχει επίσημα εγκριθεί. Το γεγονός ότι δεν έχουν γίνει στο πλαίσιο του κλιματικού νόμου διορθωτικές κινήσεις για τη μείωση της καθυστέρησης της επείγουσας προσαρμογής που πρέπει να γίνει στη χώρα, δείχνει την αδυναμία σχεδιασμού και υλοποίησης."

2022-01-28 11:21:38

Στην παρ. 3 θα πρέπει να συμπεριληφθούν τα σχέδια διαχείρισης λεκανών απορροής και τα σχέδια διαχείρισης κινδύνων πλημμύρας, τα οποία έχουν συνταχθεί σε επίπεδο λεκανών απορροής και όχι περιφερειακό.

2022-01-28 12:39:522.

Στο Άρθρο 6 «Περιφερειακά Σχέδια για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή», η παρ. 3 να συμπληρωθεί/τροποποιηθεί ως ακολούθως:

«3. Το ΠεΣΠΚΑ έχει το ακόλουθο ελάχιστο περιεχόμενο: α) Ανάλυση στόχων β) σύντομη αναφορά στα στοιχεία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος της περιφέρειας γ) εκτίμηση των αναμενόμενων κλιματικών μεταβολών στην περιφέρεια και ανάλυση της κλιματικής τρωτότητας επιμέρους τομέων και γεωγραφικών περιοχών, δ) εκτίμηση των άμεσων και μακροπρόθεσμων επιπτώσεων των κλιματικών αλλαγών σε διάφορους τομείς του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος και της οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας και καθορισμό των τομεακών και χωρικών προτεραιοτήτων, ε) προτεινόμενα μέτρα και δράσεις για τους τομείς και τις περιοχές προτεραιοτήτων, εκτίμηση του πιθανού κόστους υλοποίησής τους και αναφορά των πιθανών φορέων υλοποίησης, καθώς και των λοιπών εμπλεκόμενων φορέων, στ) την εκτίμηση των επιπτώσεων των πολιτικών και μέτρων ενίσχυσης της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή στα ανθρώπινα δικαιώματα, και δη στα ανθρώπινα δικαιώματα των πλέον ευάλωτων ομάδων πληθυσμού, όπως είναι τα άτομα με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις, ζ) εξέταση ενσωμάτωσης των προτεινόμενων μέτρων και δράσεων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή σε άλλες υφιστάμενες πολιτικές, όπως πολιτικές διαχείρισης φυσικών καταστροφών, η) εξέταση συμβατότητας και συμπληρωματικότητας ΠεΣΠΚΑ με άλλα Περιφερειακά Σχέδια, θ) συνέργεια και μεταφορά τεχνογνωσίας μεταξύ ΠεΣΠΚΑ, ιδίως όμορων περιφερειών, ι) τρόπος διαβούλευσης, όπως ερωτηματολόγια, στοιχεία διαβούλευσης και ανταλλαγής πληροφοριών σε μορφές προσβάσιμες σε όλους με κοινωνικούς εταίρους και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών οι οποίες είναι επιφορτισμένες με την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, των θεμελιωδών δικαιωμάτων, των δικαιωμάτων των απόρων με αναπηρία και της καταπολέμησης των διακρίσεων που δραστηριοποιούνται στην περιοχή, με στόχο τη διερεύνηση της δικής τους εκτίμησης για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και την εκ μέρους τους λήψη μέτρων προσαρμογής, ια) αναφορά των ειδικότερων μέτρων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης του ενδιαφερόμενου κοινού, των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των κοινωνικών εταίρων, ιβ) παρακολούθηση της εφαρμογής και υλοποίησης του ΠεΣΠΚΑ, ιγ) μη τεχνική περίληψη»."

Άρθρο 7 Τομεακοί προϋπολογισμοί άνθρακα

2021-12-08 15:36:24

Σύμφωνα με την παράγραφο 4, ως αφετηρία για τον υπολογισμό της ποσότητας των εκπομπών κάθε πενταετούς περιόδου λαμβάνεται ο μέσος όρος των εκπομπών του τομέα των τριών τελευταίων ετών που προηγούνται του έτους έναρξης ισχύος του εν λόγω προϋπολογισμού. Αυτό οδηγεί στο συμπέρασμα ότι για την πρώτη περίοδο η προτεινόμενη μεθοδολογία δε θα είναι αντικειμενική δεδομένης της μείωσης κατανάλωσης λόγω του COVID-19. Συνεπώς, προτείνεται η ποσότητα των εκπομπών για την πρώτη περίοδο να κανονικοποιηθεί λαμβάνοντας υπόψη την κατανάλωση ενέργειας προγενέστερων ετών, όπως ενδεικτικά είναι το 2018 και το 2019. Αυτός ο ορισμός της βάσης σίγουρα δεν είναι αντικειμενικός και δεν βοηθάει και στην διαρθρωτική προσαρμογή του συστήματος (εξάλλου και η IEA διαπίστωσε ότι παρά την μείωση της ενεργειακής χρήσης εξαιτίας του COVID19, δεν υπήρχε καμία διαρθρωτική μεταβολή με αποτέλεσμα την αύξηση των εκπομπών).

Στο πλαίσιο της παραγράφου 5 προτείνεται η ποσότητα των εκπομπών του τελευταίου έτους της κάθε πενταετούς περιόδου να υπολογίζεται σύμφωνα με τους κλιματικούς στόχους, οι οποίοι πρέπει να απομειωθούν βάσει των έμμεσων εκπομπών του κάθε τομέα εξαιτίας παράλληλων ενεργειακών (εξοικονόμησης) στόχων ή αντίστοιχα στόχων ΑΠΕ σε κάποιους τομείς."

2021-12-20 10:52:49

Δεδομένου ότι τα άθροισμα όλων των τομεακών προϋπολογισμών άνθρακα θα ισούται με τον συνολικό προϋπολογισμό άνθρακα της χώρας για την αντίστοιχη χρονική περίοδο, είναι σαφές ότι η άμεσα επηρεαζόμενη βαθμίδα της Διοίκησης θα είναι οι Δήμοι της χώρας για τους λόγους που αναφέρθηκαν παραπάνω.

Δεδομένου επίσης ότι, οι τομεακοί προϋπολογισμοί άνθρακα θα αφορούν στους τομείς: α) παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας, β) μεταφορές, γ) βιομηχανία, δ) κτίρια, ε) γεωργία και κτηνοτροφία, στ) αποβλήτα, ζ) δραστηριότητες χρήσης γης, αλλαγή χρήσεων γης και δασοπονίας, δεν μπορεί να απουσιάζουν οι Δήμοι στην κατάρτισή τους. Η διαδικασία, ως ορίζεται, περιορίζεται στην Διεύθυνση Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στην Ομάδα Εργασίας Παρακολούθησης Ε.Σ.Ε.Κ., στον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ) και στην Επιστημονική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή."

2021-12-31 04:42:43

Επιβάλλεται να υπάρχει και άλλος ένας τομέας υπολογισμού άνθρακα, αυτός των εισαγωγών. Δεν νοείται να μην υπολογίζεται η κατανάλωση άνθρακα στα εισάγω ένα προϊόντα, διότι οι περιορισμοί στην παραγωγή αερίων θερμοκηπίου αυξάνουν το κόστος παραγωγής προϊόντων. Χωρίς την επιβολή δασμών σε εισάγω ένα προϊόντα με βάση τον άνθρακα τα εγχώρια θα καθίστανται πιο ακριβά και έτσι μη ανταγωνιστικά. Ένα παγκόσμιο πρόβλημα δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται με τοπικές λύσεις γιατί μπορεί να προκληθεί διαστρέβλωση στις αγορές, από κράτη που δεν θα συμμετέχουν στην προσπάθεια μείωσης εκπομπών άνθρακα.

2022-01-20 01:18:25

Επί του άρθρου 7.

Οι τομεακοί προϋπολογισμοί CO₂ αθροιζόμενοι συγκροτούν τον Εθνικό. Η Ελλάδα είναι υπεύθυνη για το 0,28% αν και αυτό μπορεί να είναι πλασματικό γιατί οι διάφορες χώρες δεν υπολογίζουν το μερίδιο τους στις διεθνείς αερομεταφορές και θαλάσσιες μεταφορές οι οποίες έχουν σημαντικές εκπομπές CO₂. Επίσης δεν προσμετρούν το ενσωματωμένο ανθρακικό αποτύπωμα των εισαγόμενων προϊόντων το οποίο χρεώνουμε τελικά στις χώρες παραγωγής, καθιστώντας αδύνατη την διεθνή συνεργασία. Αυτή η παρατήρηση αφορά την αντικειμενικότητα των απεικονιστικών συστημάτων που θα πρέπει να γίνονται αποδεκτά από την οπτική γωνία και των εξαγωγικών και των εισαγωγικών χωρών.

Τώρα υποτίθεται ότι στρατεύομαστε στους στόχους του Παρισιού (2015) για κοντά στους 1,5 βαθμούς οι οποίοι δεν είναι νομικά δεσμευτικοί για κανέναν αλλά οι εξαγγελίες μας αυτό λένε. Θα πρέπει λοιπόν ο Εθνικός και κατόπιν οι τομεακοί προϋπολογισμοί να συνδέονται ως δίκαια υπολογισμένο μερίδιο της Ελλάδας στον παγκόσμιο προϋπολογισμό που ανακοίνωσε το IPCC για 600 δις τόνους CO₂ από το 2022. Αυτή η σχέση θα πρέπει να εκφράζεται στον κλιματικό νόμο για να υπάρχει θεσμοθετημένη βάση αναφοράς, ώστε να μην είναι αυθαίρετοι οι Εθνικοί στόχοι, αλλά όπως επιβάλλεται από την φύση του προβλήματος, να συνδέονται με τους παγκόσμιους."

2022-01-21 14:32:11

Εξαιρετικά σημαντική διάταξη του σχεδίου νόμου. Οι τομεακοί κλιματικοί προϋπολογισμοί μπορούν να επιτρέψουν τον καλύτερο σχεδιασμό της πολιτικής και την υποστήριξη της λήψης επενδυτικών αποφάσεων εντός ενός -εκ των προτέρων- γνωστού και σαφούς πλαισίου. Με αυτόν τον τρόπο μπορεί να ενισχυθεί η επενδυτική ασφάλεια, με τρόπο που δρομολογεί την ταχύτερη και πιο αποδοτική οικονομικά τροχιά προς την επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας. Υπάρχουν ωστόσο σημαντικές βελτιώσεις που μπορούν να ενισχύσουν την εν λόγω ρύθμιση.

Θα πρέπει να διασαφηνιστεί η έννοια του "τομέα". Προφανώς, το νομοσχέδιο έχει κατά νου την έννοια με την οποία χρησιμοποιείται ο όρος στο ΕΣΕΚ, στον Κανονισμό 2018/1999, τον Κανονισμό 666/2014, και εν τέλει, τις κατευθυντήριες γραμμές για τις εθνικές αναφορές προς την UNFCCC (inventory sectors). Παρόλα αυτά, θα πρέπει να τονιστεί ότι η ορολογία δεν είναι συνεπής: το ισχύον ΕΣΕΚ αναφέρεται, για παράδειγμα, σε "τριτογενή" και "οικιακό" τομέα (π.χ., Πίνακας 31, διάγραμμα 16), και η ορολογία αυτή δεν επαναλαμβάνεται εδώ.

Με άλλα λόγια, θα πρέπει όχι μόνο να οριοθετηθούν οι τομείς, αλλά και το περιεχόμενό τους να “μεταφραστεί” σε έννοιες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για ρυθμιστική παρέμβαση από τον νομοθέτη και την διοίκηση (π.χ., ενδεχομένως με αντιστοίχιση σε κατηγορίες ΚΑΔ ή NACE). Είναι αναπόφευκτο, και επιθυμητό ένας νόμος για το κλίμα να παραπέμπει σε άλλα νομοθετήματα - αρκεί οι παραπομπές αυτές να είναι ευκρινείς, συγκεκριμένες και ευερμήνευτες, ώστε να διευκολύνεται η εφαρμογή του, και να αποφεύγονται οι ασάφειες και οι διενέξεις.

Μερικές ορολογικές ασάφειες που δημιουργούνται από τις ασάφειες στην επιλογή των τομέων είναι οι εξής:

Ο τομέας “κτίρια” μπορεί να παραπέμπει σωπηρά στην Οδηγία 2010/31 για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, αλλά τότε τίθεται το ερώτημα του τρόπου με τον οποίο οροθετείται από τον τομέα της “παραγωγής [ενέργειας και] θερμότητας”. Το ΕΣΕΚ, από την μεριά του, διακρίνει τα κτίρια του “οικιακού” από άλλων (π.χ., του “τριτογενούς”) τομέων.

Δεν είναι βέβαιο αν ο τομέας “παραγωγής...θερμότητας” παραπέμπει στην “ωφέλιμη θερμότητα” με την έννοια της Οδηγίας 2012/27 (άρθ. 2 παρ. 32). Το Ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα (Κανονισμός 2021/1119) αναφέρεται σε τομέα “θέρμανσης και ψύξης” (προοίμιο, παρ. 7).

Μπορεί να θεωρηθεί μάλλον βέβαιο ότι ο τομέας “χρήσεις γης, αλλαγές χρήσεων γης και δασοπονία” παραπέμπει στον Κανονισμό 2018/841 (LULUCF), αλλά η αντιστοιχία με τον “αγροτικό” τομέα του ΕΣΕΚ δεν είναι βέβαιη.

Η παρ. 2 περιγράφει τη διαδικασία κατάρτισης των τομεακών προϋπολογισμών. Κατά το νομοσχέδιο, προηγείται “διεξαγωγή δημόσιας διαβούλευσης διάρκειας τουλάχιστον τριάντα (30) ημερών με τους φορείς που σχετίζονται με τους αντίστοιχους τομεακούς προϋπολογισμούς...” [άρθ. 7 παρ. 2 (α) νομοσχεδίου]. Ωστόσο, η κατάρτιση των τομεακών προϋπολογισμών δεν είναι κλαδικό θέμα, για να ολοκληρώνεται μετά από διαβούλευση με τους “τομεακούς φορείς”. Αντίθετα, είναι θέμα που αφορά την οικονομία, την κοινωνία και τα ανθρωπίνια δικαιώματα, και πρέπει να ακολουθεί ευρεία δημόσια διαβούλευση μέσα σε επαρκείς προθεσμίες. Επίσης, με δεδομένο ότι οι τομείς είναι ευρύτατοι, δεν είναι καθόλου σαφείς οι “φορείς” που τους εκπροσωπούν. Ούτε θα ήταν λογικό ο τομέας των κτιρίων να εκπροσωπείται, για παράδειγμα, από τους μηχανικούς ή από τους κατασκευαστές - και όχι από τους χρήστες του κτιριακού αποθέματος, δηλαδή, σε τελική ανάλυση, όλους τους κατοίκους και επιχειρήσεις της χώρας. Σε κάθε περίπτωση, ο κλιματικός νόμος πρέπει να ενθαρρύνει την ευρεία δημόσια συμμετοχή, και όχι άτυπες συναντήσεις με άτυπους εκπροσώπους. Δυστυχώς, ο διαρκής κλιματικός διάλογος του άρθ. 24 παρ. 1 δεν μπορεί να διορθώσει το έλλειμμα συμμετοχής, διότι και εκεί συμμετέχουν μόνο ορισμένοι φορείς, και οι περιβαλλοντικές οργανώσεις. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η συμφωνία των παραπάνω ρυθμίσεων με την Σύμβαση Άρχους είναι αμφίβολη: από την στιγμή που προβλέπεται μία μορφή δημόσιας συμμετοχής, ο αποκλεισμός του κοινού από αυτή δεν μπορεί να αιτιολογηθεί. Για τους παραπάνω λόγους, θα πρέπει να προβλεφθεί δημόσια διαβούλευση (και όχι διαβούλευση με “φορείς”) σε ανοιχτό διαδικτυακό τόπο, διάρκειας τουλάχιστον ενενήντα (90) (και όχι 30) ημερών.

Κατά τη διαμόρφωση των τομεακών προϋπολογισμών άνθρακα, η επιστήμη θα πρέπει να έχει σαφώς πιο ισχυρό ρόλο. Η Επιστημονική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή θα πρέπει να συμμετάσχει εξ αρχής στη διαμόρφωση και σύνταξη των προϋπολογισμών σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και την Ομάδα Εργασίας Παρακολούθησης Ε.Σ.Ε.Κ.

Η κύρωση των τομεακών προϋπολογισμών με νόμο (7 παρ. 2 τελευταίο εδάφιο) έχει τρεις αρνητικές συνέπειες, που συνιστούν την αχίλλειο πτέρνα του νομοσχεδίου. Πρώτα από όλα, ο κυρωτικός νόμος (ή οι κυρωτικοί νόμοι) δεν θα δεσμεύονται από τον κλιματικό νόμο, επειδή έχουν την ίδια τυπική ισχύ: κατά συνέπεια, μπορούν να τροποποιούν, ρητά ή σιωπηρά, τις διατάξεις του. Με άλλα λόγια, το παρόν νομοσχέδιο δεν μπορεί να “δεσμεύσει” τον νόμο (ή τους νόμους) που θα κυρώσουν τους τομεακούς προϋπολογισμούς. Δεύτερον, επειδή θα πρόκειται για νόμους, ο δικαστικός έλεγχος και η πρόσβαση στην δικαιοσύνη δυσχεραίνεται σημαντικά. Τρίτον, οι τομεακοί προϋπολογισμοί δεν δεσμεύονται από κάποιους μακροπρόθεσμους στόχους, κριτήρια ή αρχές, που διατυπώνονται στο παρόν νομοσχέδιο ή σε άλλους νόμους: θα πρόκειται για νομοθεσία από μηδενική βάση. Μολονότι δεν θα πρέπει να προδικάζονται οι μελλοντικές αποφάσεις της Βουλής, είναι συνήθης πρακτική του νομοθέτη η “τακτοποίηση” ή η “νομιμοποίηση” ex post facto παράνομων δραστηριοτήτων (για παράδειγμα, εκπομπών πάνω από τα όρια), που μπορούν να ανατρέψουν, άμεσα ή έμμεσα, τους ενδιάμεσους ή τους μακροπρόθεσμους στόχους. Και οι τρεις αρνητικές συνέπειες μπορούν να περιοριστούν, αν όχι αποφευχθούν, αν η έγκριση των τομεακών προϋπολογισμών γινόταν με διοικητική πράξη.

Οι τομεακοί προϋπολογισμοί άνθρακα ειδικά για την πρώτη περίοδο (2026 - 2030) θα πρέπει να ενσωματώνονται ρητά στο ΕΣΕΚ. Με αυτό ως δεδομένο, η διαδικασία καθορισμού του προϋπολογισμού θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί πριν την τελική διαμόρφωση του ΕΣΕΚ ώστε ο τελικός καταμερισμός των εκπομπών ανά τομέα να ενημερώνει το περιεχόμενο των μέτρων και πολιτικών του ΕΣΕΚ.

Κατά την παρ. 6, “το άθροισμα όλων των τομεακών προϋπολογισμών άνθρακα ισούται με τον συνολικό προϋπολογισμό άνθρακα της χώρας για την αντίστοιχη χρονική περίοδο”. Η πρόβλεψη αυτή εγείρει το ερώτημα της αντιμετώπισης των εκπομπών/απορροφήσεων που δεν εντάσσονται σε κανένα τομέα. Οι εκπομπές και οι απορροφήσεις αυτές δεν είναι μεγάλες, αλλά τελικά αυτό εξαρτάται από τον τρόπο που ορίζονται οι τομείς, και μπορεί να επηρεάσει την τελική επίτευξη των στόχων.

Στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 προφανώς εννοείται ότι οι επόμενοι τομεακοί προϋπολογισμοί “συντάσσονται” και δεν “αναθεωρούνται” - προτείνεται η σχετική διόρθωση.

Σύμφωνα με την 4η παράγραφο, “ως αφετηρία για τον υπολογισμό της ποσότητας των εκπομπών κάθε πενταετούς περιόδου λαμβάνεται ο μέσος όρος των εκπομπών του τομέα των τριών (3) τελευταίων ετών που προηγούνται του έτους έναρξης ισχύος του εν λόγω προϋπολογισμού...”. Η δικαιολογητική βάση της ρύθμισης αυτής, η οποία δίνει ιδιαίτερο βάρος στις ποσότητες εκπομπών των τελευταίων τριών (3) ετών (και μάλιστα ανεξάρτητα αν επιτεύχθηκε ο ο στόχος του τελευταίου έτους του τρέχοντος προϋπολογισμού), δεν είναι σαφής. Οι τομεακοί προϋπολογισμοί ορίζουν το σύνολο των επιτρεπών τομεακών ποσοτήτων εκπομπών για κάθε πενταετία: κατά συνέπεια, θα ήταν πιο φυσιολογικό να ληφθεί υπόψη η ποσότητα εκπομπών όλης της προηγούμενης πενταετίας. Όσον αφορά τις ετήσιες ποσότητες εκπομπών, πιο φυσιολογική επιλογή θα ήταν η γραμμική μείωση μεταξύ των τομεακών στόχων του τελευταίου έτους του προηγούμενου και του τελευταίου έτους του τρέχοντος προϋπολογισμού (όπως αυτοί έχουν οριστεί σύμφωνα με την παρ. 5).

Η 5η παράγραφος θα πρέπει να αναδιατυπωθεί, προκειμένου να διευκρινιστεί ο ρόλος της “ανάγκης ελαχιστοποίησης του οικονομικού κόστους”. Η ανάγκη αυτή δεν επηρεάζει τον καθορισμό των στόχων - οι οποίοι απορρέουν από τους ενδιάμεσους κλιματικούς στόχους

του άρθ. 8 παρ. 1, και την πορεία της χώρας προς την κλιματική ουδετερότητα- , αλλά με τον τρόπο επίτευξής τους (cost-effectiveness). Με άλλα λόγια, η “ελαχιστοποίηση του οικονομικού κόστους” δεν σχετίζεται με τους τομεακούς προϋπολογισμούς, αλλά με τις εφαρμοστικές τους ρυθμίσεις.

2022-01-24 12:36:20

Ανέφικτος στόχος να κυρωθούν με νόμο οι τομεακοί προϋπολογισμοί, δεδομένης της μεγάλης έλλειψης στατιστικών στοιχείων και άλλων δεδομένων. Δεν αναφέρεται πουθενά το πως μπορεί να υλοποιηθεί ένας τομεακός προϋπολογισμός άνθρακα.

2022-01-26 19:29:57

Το εδάφ. 1 χρήζει αναδιατύπωσης επί το σαφέστερο.

Περιλαμβάνει η Ομάδα Εργασίας Παρακολούθησης Ε.Σ.Ε.Κ. ειδικούς επιστήμονες για όλους τους τομείς για τους οποίους θα γίνουν οι τομεακοί προϋπολογισμοί;

Η διαδικασία κατάρτισης των τομεακών προϋπολογισμών για το 2026-30 (εδάφ. 3) πρέπει να παρουσιαστεί αναλυτικά. Οι τομεακοί προϋπολογισμοί άνθρακα είναι μελλοντικές προβλέψεις που επηρεάζονται από πολλούς απρόβλεπτους εξωγενείς (τουλάχιστον) παράγοντες. Άρα έχουν μεγάλη αβεβαιότητα που γεννά ερωτήματα:

(α) υπάρχουν επαρκείς και αξιόπιστες δημόσιες βάσεις δεδομένων για εκτιμήσεις των μεγεθών και μελλοντικές προβλέψεις;

(β) προβλέπεται ανάκληση των εφαρμοστικών ρυθμίσεων σε περίπτωση που οι πραγματικές τιμές άνθρακα διαφέρουν των προβλέψεων στη βάση των οποίων θεσπίστηκαν ρυθμίσεις;

(γ) πως θα διαμορφωθούν και θα εφαρμοστούν όταν δεν έχουν προσδιοριστεί στόχοι για αύξηση/ενίσχυση των καταβροθρών (ενώ υπάρχουν στόχοι για μείωση των ανθρωπογενών εκπομπών);

«4. Ως αφετηρία για τον υπολογισμό της ποσότητας των εκπομπών κάθε πενταετούς περιόδου λαμβάνεται ο μέσος όρος των εκπομπών του τομέα των τριών (3) τελευταίων ετών που προηγούνται του έτους έναρξης ισχύος του εν λόγω προϋπολογισμού.» Αυτός δεν είναι ο καλύτερος τρόπος για να θεσπισθεί βάση αναφοράς. Πρέπει να ληφθούν υπόψη οι συγκυρίες που διαμόρφωσαν αυτές τις εκπομπές (π.χ. ύφεση, ανάπτυξη, πανδημίες....)

Το εδάφ. 5 είναι ασαφές/ασαφές. Γιατί υπολογίζεται αυτή η ποσότητα εκπομπών; Για να χρησιμοποιηθεί ως στόχος και βάση σύγκρισης των πραγματικών μεγεθών;

Επειδή φαίνεται να είναι κρίσιμης σημασίας, θα πρέπει να εξηγηθεί με σαφήνεια πως υπολογίζεται.

Το εδάφ. 6 – για τον συνολικό προϋπολογισμό άνθρακα της χώρας που ισούται με το άθροισμα των τομεακών προϋπολογισμών άνθρακα – θεωρεί ότι υπάρχουν στεγανά μεταξύ τομέων στο χώρο και στον χρόνο και ότι είναι ανεξάρτητοι μεταξύ τους, ενώ αυτό δεν ισχύει. Οι διαδικασίες παραγωγής εκπομπών είναι αλληλένδετες με σχέσεις μη γραμμικές και πολύπλοκες μεταξύ οικονομικών τομέων.

Λαμβάνονται υπόψη ‘εισαγωγές’ ΑτΘ (ιδίως σε παραμεθόριες περιοχές) καθώς και ΑτΘ που παράγονται από διέλευση πλοίων και εναέριων μέσων από τον θαλάσσιο και εναέριο χώρο της Ελλάδας;”

2022-01-27 09:40:00

Η πρόβλεψη τομεακών προϋπολογισμών άνθρακα είναι θετικό στοιχείο, το οποίο θα πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω στο τελικό κείμενο του νόμου.

Στην παράγραφο 4 του άρθρου σημειώνεται ότι ως αφετηρία για τον υπολογισμό της ποσότητας των εκπομπών κάθε πενταετούς περιόδου λαμβάνεται ο μέσος όρος των εκπομπών του τομέα των τριών (3) τελευταίων ετών που προηγούνται του έτους έναρξης ισχύος του εν λόγω προϋπολογισμού. Από αυτή την πρόταση καταλαβαίνει κανείς ότι ο μέσος όρος των 3 τελευταίων ετών θα περιλαμβάνει το χρόνο που οι εκπομπές λόγω Covid δεν είναι αντιπροσωπευτικές. Αν τεθούν ως κατώφλι εκπομπών και οι στόχοι αφορούν μειώσεις σε σχέση με αυτές, αυτό αποτελεί μια θετική εξέλιξη. Σε κάθε περίπτωση, χρειάζεται διευκρίνιση για το αν μιλάμε για ποσοστιαία μείωση σχετικά με κάποια τομή βάσης ή ποσοτικούς στόχους μείωσης εκπομπών.

Στα θετικά του στοιχεία το νομοσχέδιο προβλέπει ενδιάμεσο στόχο για το 2040 και διαδικασία αναθεώρησης των στόχων κάθε πέντε χρόνια. Θα ήταν ωστόσο πιο αποδοτικό να τεθούν και ενδιάμεσοι στόχοι για το 2035 και το 2045, ώστε να διασφαλιστεί η όσο το δυνατόν πιο αποδοτική τροχιά προς την κλιματική ουδετερότητα, αφού έτσι θα αξιολογείται πιο έγκαιρα η πρόοδος που επιτυγχάνεται και θα λαμβάνονται υπόψη τα πιο επικαιροποιημένα επιστημονικά και τεχνολογικά δεδομένα.

Οι κλιματικοί προϋπολογισμοί θα πρέπει να ορίζονται:

Ανά πενταετή περίοδο, ξεκινώντας από την περίοδο 2026 - 2030, ως ακολούθως. Ως έτος βάσης ορίζεται το 1990.

Για την περίοδο 2026 - 2030, το ύψος του κλιματικού προϋπολογισμού ορίζεται ώστε το 2030 οι ετήσιες μεσοσταθμικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου να είναι κατ’ ελάχιστον κατά 65% μειωμένες σε σύγκριση με το έτος βάσης.

Για την περίοδο 2031 - 2035, το ύψος του κλιματικού προϋπολογισμού ορίζεται ώστε το 2035 οι ετήσιες μεσοσταθμικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου να είναι κατ' ελάχιστον κατά 80% μειωμένες σε σύγκριση με το έτος βάσης.

Για την περίοδο 2036 - 2040, το ύψος του κλιματικού προϋπολογισμού ορίζεται ώστε το 2040 οι ετήσιες μεσοσταθμικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου να είναι κατ' ελάχιστον κατά 95% μειωμένες σε σύγκριση με το έτος βάσης.

Για την περίοδο 2041 - 2045, το ύψος του κλιματικού προϋπολογισμού ορίζεται ώστε το 2045 οι ετήσιες μεσοσταθμικές καθαρές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου να είναι κατά 100% μειωμένες σε σύγκριση με το έτος βάσης"

2022-01-27 09:41:25

Η διαδικασία λήψης τελικών αποφάσεων είναι περίπλοκη και εμπλέκονται πάρα πολλοί φορείς, άλλοι εκ των οποίων συστήνονται στον παρόντα νόμο και άλλοι που έχουν συσταθεί με προγενέστερους νόμους, γεγονός που καθιστά εξαιρετικά δυσκίνητη την διαδικασία με πιθανό αποτέλεσμα μεγάλες καθυστερήσεις στην λήψη αποφάσεων. Παραδείγματος χάριν, για την σύνταξη των τομεακών προϋπολογισμών άνθρακα, που αποτελεί απαραίτητη καινοτομία του νόμου που θα συμβάλει σημαντικά στην παρακολούθηση επίτευξης των στόχων για απανθρακοποίηση, απαιτείται ο συντονισμός 5 υπηρεσιών ή νομικών προσώπων (με πολλές μέλη δεκάδες φυσικά πρόσωπα) και φυσικά του Υπουργού ΥΠΕΝ. Συγκεκριμένα αρχικά συντάσσονται από την

- (1) Διεύθυνση Κλιματικής Αλλαγής & Ποιότητας Ατμόσφαιρας του ΥΠΕΝ, με την συνεργασία
- (2) της Ομάδας Εργασίας για την Παρακολούθηση Υλοποίησης Στόχων του ΕΣΕΚ (ΦΕΚ 4893/31-12-2019). Κατόπιν αποστέλλονται
- (3) στον ΟΦΥΠΕΚΑ (ΦΕΚ 4768/2021-Τεύχος Β') για να οργανώσει διαβούλευση με σχετιζόμενους Φορείς και να συντάξει σχετική έκθεση, και
- (4) στην Επιστημονική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή (άρθρο 26, παράγραφος 3Α του παρόντος νόμου) για να γνωμοδοτήσει. Την έκθεση του ΟΦΥΠΕΚΑ και την γνωμάτευση της Επιστημονικής Επιτροπής την λαμβάνει
- (5) ο Υπουργός ΥΠΕΝ, ο οποίος μετά από επεξεργασία προφανώς με τους συμβούλους του, εισηγείται τους τομεακούς προϋπολογισμούς στην
- (6) Κυβερνητική Επιτροπή για Κλιματική Ουδετερότητα (άρθρο 26, παράγραφος 1 παρόντος νόμου), για έγκριση, κατόπιν της οποίας κυρώνονται με νόμο.

2022-01-27 12:08:37

Θα πρέπει να υπάρξει μία -τουλάχιστον γενική- περιγραφή στον Κλιματικό Νόμο σχετικά με τον μηχανισμό κατάρτισης προϋπολογισμών άνθρακα στους παραπάνω τομείς που θα εφαρμοστούν με έναρξη μόλις από το 2023 (υπόχρεα μέρη, παραδοχές για τις προβλέψεις, διαχείριση αποκλίσεων, κλπ.).

Για τον προσδιορισμό της μέγιστης ποσότητας εκπομπών που επιτρέπεται να εκλυθεί από τον τομέα των μεταφορών θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι στόχοι της Οδηγίας RED II και της πρότασης αναθεώρησής της (RED III) στη δέσμη μέτρων Fit for 55 όπου οι στόχοι ΑΠΕ εκφράζονται ως στόχοι μείωσης εκπομπών. Αντίστοιχα και σε άλλους τομείς.

Θα πρέπει να ρυθμιστούν θέματα επικαλύψεων από παράλληλες υποχρεώσεις που συνεισφέρουν στη μείωση των εκπομπών, όπως η υποχρέωση ένταξης στο ETS του τομέα μεταφορών και παράλληλα ένταξης σε υποχρέωση λήψης μέτρων ενεργειακής απόδοσης μέσω Καθεστώτων Επιβολής Ενεργειακής Απόδοσης. Η μη ρύθμιση των επικαλύψεων θα έχει δυσβάσταχτες οικονομικές επιπτώσεις στις Εταιρίες Εμπορίας Πετρελαιοειδών ως υπόχρεα μέρη σε Καθεστώτα Επιβολής Ενεργειακής Απόδοσης την περίοδο 2026-2030."

2022-01-28 08:34:08

Θετικό σημείο η ύπαρξη τομεακών προϋπολογισμών άνθρακα

Προτάσεις αλλαγών –συμπληρώσεων:

- Καλύτερα σχέδια τριετούς διάρκειας για πιο συχνή προσαρμογή στις ανάγκες και την επιστήμη, και στο πνεύμα της Γλασκόβης.
- Η σχετική διαβούλευση δεν μπορεί να γίνεται μόνο με τους φορείς κάθε τομέα, αλλά με τους κανόνες ανοιχτής δημόσιας διαβούλευσης με μεγαλύτερο από τον προβλεπόμενο χρόνο."

2022-01-28 08:56:32

Όσον αφορά τον υπολογισμό των εκπομπών ανά 5ετή περίοδο με βάση τον ΜΟ των εκπομπών αυτών ανά τομέα, μέσα στα τελευταία 3 έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος, προκύπτει ότι η συμπερίληψη του 2020 κατά το οποίο οι εκπομπές παρουσίασαν σημαντική μείωση λόγω της πανδημίας του Covid-19, θα οδηγήσει πιθανότατα σε στρεβλή εικόνα για την πρώτη περίοδο υπολογισμού.

2022-01-28 10:29:06

Παρ.2: Ενώ ως εδώ η αρμοδιότητα φαίνεται να είναι κυρίως στο ΥΚΚΠΠ, σε ότι αφορά τους προϋπολογισμούς άνθρακα αγνοείται τελείως αυτό το Υπουργείο και όλες οι αρμοδιότητες είναι στο ΥΠΕΝ. Αυτό είναι κατάσταση δυαρχίας και γεννάται το ερώτημα του πώς αυτή αντιμετωπίζεται.

Η δημόσια διαβούλευση διάρκειας τριάντα (30) ημερών των τομεακών προϋπολογισμών αφορά μόνον τους “τομεακούς φορείς” των αντίστοιχων τομέων προϋπολογισμού. Δεν υπάρχει ορισμός των “φορέων” και σίγουρα ο περιορισμός της διαβούλευσης περιορίζει τη συμμετοχή των πολιτών. Παράλληλα με τον διαρκή κλιματικό διάλογο (άρθ. 24 παρ. 1) στον οποίο συμμετέχουν πάλι ορισμένοι φορείς, και οι περιβαλλοντικές οργανώσεις, υπάρχει σαφές έλλειμμα δημόσια συμμετοχής και αποκλεισμός του κοινού σε αντίθεση με τις προβλέψεις της Σύμβασης Άαρχους. Η διαβούλευση θα πρέπει να είναι δημόσια, σε ανοιχτό διαδικτυακό τόπο, διάρκειας τουλάχιστον ενενήντα (90) ημερών.

Παρ.3: Είναι περίεργο ότι οι προϋπολογισμοί άνθρακα τίθενται σε ισχύ τόσο αργά, από το 2026. Ποιος ο λόγος αναμονής για μια τριετία ως το 2026 αφού οι προϋπολογισμοί θα καταρτιστούν και θα είναι έτοιμοι το 2023;”

2022-01-28 10:41:58

Στην παρ. 1, αναφέρεται: «Με τη διαδικασία της παρ. 2 θεσπίζονται τομεακοί προϋπολογισμοί άνθρακα πενταετούς διάρκειας στους ακόλουθους τομείς: α) παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας, β) μεταφορές, γ) βιομηχανία, δ) κτίρια, ε) γεωργία και κτηνοτροφία, στ) απόβλητα [...]».

Σχόλιο: Η παρ. 1 αναφέρεται στον τομέα των αποβλήτων γενικά και όχι συγκεκριμένα ως οικονομική δραστηριότητα συμβάλλουσα σημαντικά στη μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων, της επαναχρησιμοποίησης και της ανακύκλωσης. Θα ήταν σκόπιμο να υπάρχει σαφής σύνδεση του Νόμου με το Εθνικό Σχέδιο για την Κυκλική Οικονομία ως οικονομικά αποδοτικό τρόπο.”

2022-01-28 10:43:12

Στην παρ. 6, αναφέρεται: «Το άθροισμα όλων των τομεακών προϋπολογισμών άνθρακα ισούται με τον συνολικό προϋπολογισμό άνθρακα της χώρας για την αντίστοιχη χρονική περίοδο».

Σχόλιο: Προτείνεται να αποσαφηνιστεί αν ο συνολικός προϋπολογισμός άνθρακα της χώρας καλύπτει εκπομπές με βάση την παραγωγή (Production-based emissions) ή εκπομπές με βάση την κατανάλωση (Consumption-based emissions).”

2022-01-28 11:22:27

Σύμφωνα με την παρ. 3 οι πρώτοι τομεακοί προϋπολογισμοί άνθρακα καταρτίζονται το έτος 2023 για την περίοδο 1.1.2026-31.12.2030, ενώ σύμφωνα με την παρ. 4. ως αφετηρία για τον υπολογισμό της ποσότητας των εκπομπών κάθε πενταετούς περιόδου λαμβάνεται ο μέσος όρος των εκπομπών του τομέα των τριών (3) τελευταίων ετών που προηγούνται του έτους έναρξης ισχύος του εν λόγω προϋπολογισμού. Να αποσαφηνισθεί εάν για το έτος 2026 η ποσότητα θα προκύψει από το Μ.Ο. των ετών 2023, 2024 & 2025 ή από το Μ.Ο. των ετών 2020, 2021, 2022.

Εφόσον το εγκεκριμένο ΕΣΕΚ χρειάζεται αναθεώρηση για να επιτευχθούν οι στόχοι του παρόντος, προκύπτει ερώτημα σε σχέση με τα ποσοστά κατανομής εκπομπών στους τομείς που εξετάζονται.”

Άρθρο 8 Διαδικασία αναθεώρησης κλιματικών στόχων

2021-12-08 15:37:12

Πρέπει να δικαιολογηθεί ο ρόλος και οι αρμοδιότητες της Κυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Ουδετερότητα σε σχέση με την Διωπουργική Επιτροπή για την Ενέργεια και το Κλίμα αναφορικά με τη διαδικασία αναθεώρησης των κλιματικών στόχων. Η συνύπαρξη δυο επιτροπών αποτελεί ένδειξη έλλειψης οργανωμένου πλαισίου διακυβέρνησης με κατακερματισμό ρόλων και υποχρεώσεων. Επιπρόσθετα, η Επιστημονική Επιτροπή Κλιματικής Αλλαγής, η οποία προβλέπεται στο πλαίσιο του Άρθρου 26 (Κλιματική διακυβέρνηση) ενδεχομένως να έχει αλληλεπικαλύψεις με την υφιστάμενη δομή του ΕΣΕΚ. Η εμπειρία έχει δείξει ότι η συνεργασία διαφορετικών δομών δεν είναι εύκολη και αποδοτική σε πολλές περιπτώσεις. Επίσης πρέπει να διασφαλιστούν οι προϋποθέσεις για την ενεργό συμμετοχή των φορέων στο πλαίσιο της συνδιαμόρφωσης των μέτρων – και αυτός ο τρόπος θα πρέπει να γίνει συστηματικός για την εφαρμογή και των Οδηγιών Ενεργειακής Αποδοτικότητας, ΚΕΝΑΚ, και ΑΠΕ.

2022-01-15 15:08:46

Επί του Αρ.8 παρ.1 και 2.

Δεν πάσχουμε από στόχους, αλλά από προϋποθέσεις επίτευξής τους. Σύμφωνα με υπολογισμούς επιστημόνων που παραθέτει ο David Victor, αν είχαμε αρχίσει παγκοσμίως να μειώνουμε τις εκπομπές Αερίων Θερμοκηπίου ήδη από το 2000, τότε για να πετύχουμε τον στόχο για περίπου 1,5 βαθμούς, θα έπρεπε ετησίως να μειώνουμε κατά 4%. Αντίθετα την τελευταία 20ετία αυξάνουμε 2-2,5%.(με

εξαίρεση το 2015 και την περίοδο covid) Έτσι σήμερα από πολύ δυσμενέστερη θέση και με τις ίδιες τελικές χρονολογίες για επίτευξη των ιδίων στόχων, πρέπει να μειώνουμε κάθε χρόνο παγκοσμίως 18%, πράγμα αδύνατον, που όμως κανένας πολιτικός δεν μπορεί να το αναφέρει. Τα επιστημονικά δεδομένα που λαμβάνει υπόψη η αρμόδια διεύθυνση για να εισηγηθεί στον υπουργό είναι πλέον αδύνατον να ευθυγραμμιστούν με τις εφαρμοζόμενες πολιτικές. Μπορούμε να είμαστε απλόχεροι σε ανακοινώσεις στόχων αλλά η ουσιαστική απραξία μας τα τελευταία 30 χρόνια κατέστησε αδύνατη την λήψη των αναγκαίων μέτρων. Π.χ, γιατί η Κίνα να προσχωρήσει σε οποιαδήποτε διεθνή συμφωνία για φορολόγηση των ρύπων όταν εμείς που εισάγουμε από αυτήν δεν προσμετρούμε σε εμάς το ενσωματωμένο ανθρακικό αποτύπωμα των προϊόντων που καταναλώνουμε;

Η Ελλάδα με μόνο το 0,28% των παγκόσμιων εκπομπών δεν μπορεί να παίξει σημαντικό ρόλο διεθνώς και για αυτόν τον λόγο οι αναπροσαρμογές των στόχων μας πρέπει δευτερευόντως να αφορούν τον περιορισμό και πρωτευόντως την προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή με έμφαση στην προστασία των εναπομεινάντων φυσικών οικοσυστημάτων, αύξηση του αστικού πρασίνου και μείωση της χρήσης τσιμέντου κλπ."

2022-01-21 14:33:32

Από την διατύπωση της παρ. 1 (ιδίως σε συνδυασμό με το άρθρ. 28 παρ. 3 εδ. α') δεν προκύπτει, με την απαιτούμενη νομική και ερμηνευτική σαφήνεια, ότι απαγορεύεται η αναθεώρηση των στόχων προς το χειρότερο (η χαλάρωση ή οπισθοδρόμηση των στόχων). Το λιγότερο που απαιτεί η κρισιμότητα του θέματος και ο ραγδαίος χαρακτήρας της κλιματικής αλλαγής είναι η ρητή απαγόρευση της αναθεώρησης των στόχων προς το χειρότερο.

Κατά το νομοσχέδιο, η αναθεώρηση των ενδιάμεσων κλιματικών στόχων γίνεται με την υπουργική απόφαση του άρθρ. 28 παρ. 3 (δεύτερο εδάφιο της 2ης παρ.), με την "σύμφωνη γνώμη" της Κυβερνητικής Επιτροπής (άρθρ. 28 παρ. 3 εδ. β'). Προφανώς, η αναθεώρηση κλιματικών στόχων δεν είναι νοητή χωρίς αναθεώρηση του ΕΣΕΚ, και η τελευταία απαιτεί εκ νέου κύρωση του τροποποιημένου ΕΣΕΚ από το "Κυβερνητικό Συμβούλιο Οικονομικής Πολιτικής", μετά από απλή "εισηγήση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας" (άρθρ. 5 ΠΥΣ 31/2019), και όχι υπουργική απόφαση του τελευταίου. Υπενθυμίζεται ότι ήδη υπάρχει "Γραμματεία Διακυβέρνησης" του ΕΣΕΚ (άρθρ. 4 ΠΥΣ 31/2019), ενώ η επικαιροποίηση και παρακολούθηση των ΕΣΕΚ γίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 14, και 18-36 (αντιστοίχως) του Κανονισμού 2018/1999 (πρβλ. και τον Εκτελεστικό Κανονισμό 2020/1208). Η ακριβής διαδικασία θα πρέπει να διευκρινιστεί καλύτερα, λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις της ενωσιακής νομοθεσίας.

Διαφορετική φαίνεται να είναι και η διαδικασία "έγκρισης" των πρόσθετων μέτρων, τα οποία προτείνονται από τον Υπουργό, αλλά εγκρίνονται αποκλειστικά από την Κυβερνητική Επιτροπή (άρθρ. 8 παρ. 2 εδ. α'). Στο οικείο άρθρο του νομοσχεδίου, η Κυβερνητική Επιτροπή περιγράφεται ως όργανο με αρμοδιότητες προπαρασκευής, παρακολούθησης και εκτέλεσης (πρβλ. άρθρ. 26 παρ. 1 νομοσχεδίου) - όχι ως όργανο με αποφασιστικές ή εγκριτικές αρμοδιότητες. Οι λόγοι για τους οποίους οι διαδικασίες αναθεώρησης των στόχων και έγκρισης των "πρόσθετων μέτρων" διαφέρουν δεν είναι σαφείς.

Ο Υπουργός, κατά τα άλλα, μπορεί να ορίζει ή να αναθεωρεί στόχους ανά κατηγορία περιβαλλοντικής αδειοδότησης κατά τα άρθρ. 28 παρ. 3(γ) και 28 παρ. 11 του νομοσχεδίου, χωρίς συμμετοχή της Κυβερνητικής Επιτροπής. Αν, αντιθέτως, οι μειώσεις επιβληθούν ανά "κλάδο δραστηριότητας" (σε αντίθεση με τις κατηγορίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης), ή με τους τομεακούς προϋπολογισμούς (άρθρ. 7 παρ. 2), τότε προβλέπεται απλή "γνώμη" της Κυβερνητικής Επιτροπής (17 παρ. 5 νομοσχεδίου): ο αναγνώστης αναρωτιέται σε τι οι μειώσεις αυτές διαφέρουν από τα "πρόσθετα μέτρα" του άρθρ. 8 παρ. 2 εδ. α', ώστε να θεσπίζονται με διαφορετική διαδικασία. Έτσι, ο εκάστοτε Υπουργός μπορεί να επιλέξει την πιο ευχερή και πολιτικά πρόσφορη διαδικασία (!), εμπλέκοντας την Κυβερνητική Επιτροπή στον βαθμό που επιθυμεί. Ωστόσο, με τον τρόπο αυτό ενθαρρύνεται μία πολυδιάσπαση, αντιφατικότητα, αποσπασματικότητα και πολιτικός καιροσκοπισμός, που μάλλον υπονομεύει την επίτευξη των στόχων του νομοσχεδίου.

Παράλληλα, όλες οι παραπάνω αναθεωρήσεις δεν μπορούν φυσικά να γίνονται ερήμην του ΕΕΣΠ (26 παρ. 2Α νομοσχεδίου) και του ΕΕΚΑ (26 παρ. 3Α νομοσχεδίου). Σε κάθε περίπτωση, ισχύουν σε όλες τις περιπτώσεις όσα ειπώθηκαν παραπάνω για την ανάγκη συντονισμού με το ΕΣΕΚ, αλλά και με τις διαδικασίες αξιολόγησης και παρακολούθησης και άλλων ενωσιακών νομοθετημάτων (π.χ., τους μηχανισμούς διακυβέρνησης των Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης του άρθρ. 11 του Κανονισμού 2021/1056), και εθνικών σχεδίων (π.χ., το Εθνικό Σχέδιο Ανάπτυξης, το Εθνικό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, η Εθνική Χωρική Στρατηγική, το Εθνικό Πρόγραμμα Δημόσιων Επενδύσεων, κ.α.).

Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, η δημόσια συμμετοχή δεν φαίνεται να διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο. Ο "κλιματικός διάλογος" (αρ. 24 παρ. 1 νομοσχεδίου) περιορίζεται στην "αξιολόγηση" (που αφορά το παρελθόν), αλλά όχι στα προτεινόμενα "πρόσθετα μέτρα" ή την αναθεώρηση των στόχων (που αφορούν το μέλλον). Το περιεχόμενο της κρίσιμης "εκτίμησης επιπτώσεων" που συνοδεύει την θέσπιση ή αναθεώρηση των ενδιάμεσων στόχων (άρθρ. 28 παρ. 3 εδ. β') δεν καθορίζεται ούτε στο νομοσχέδιο ούτε αλλού: φαίνεται λογικό ότι η λήψη των "πρόσθετων μέτρων", τουλάχιστον, απαιτεί στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση.

2022-01-27 09:40:40

Δεν διευκρινίζεται ποιος ο ρόλος, η ευθύνη και οι αρμοδιότητες της Κυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Ουδετερότητα (ΚΕΚΟ), σε σχέση με το ρόλο και τις αρμοδιότητες της Διυπουργικής Επιτροπής του ΕΣΕΚ, σε ότι αφορά τη διαδικασία αναθεώρησης κλιματικών στόχων. Εδώ, όπως και στο άρθρο 26, δεν παρέχονται περαιτέρω λεπτομέρειες για τη σύνθεση και τον αριθμό των μελών της ΚΕΚΟ. Επιπρόσθετα, είναι πιθανό να υπάρχει αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων μεταξύ της Διυπουργικής Επιτροπής του ΕΣΕΚ και της νεοσυσταθείσας Επιστημονικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή, οι οποίες, όπως αναφέρεται στο άρθρο 26, συνεργάζονται. Η διαδικασία αναθεώρησης των κλιματικών στόχων θα πρέπει να είναι συνεπής με το χρονοδιάγραμμα και να εξασφαλίζει τη διαφάνεια στη λήψη αποφάσεων αλλά και την ουσιαστική και συστηματική συμμετοχή των φορέων για τη συνδιαμόρφωση των μέτρων που προκύπτουν ως απαραίτητα για την επίτευξη των εν λόγω στόχων. Αντίστοιχα, συνέπεια, διαφάνεια και συμμετοχικότητα θα πρέπει να διασφαλίζεται ως προς την εφαρμογή των ευρωπαϊκών οδηγιών που αφορούν στην ενεργειακή αποδοτικότητα και την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και τα έργα ΑΠΕ. Είναι πιθανό τα προτεινόμενα σχήματα διακυβέρνησης να καταστούν δυσκίνητα και μη αποτελεσματικά χωρίς ταυτόχρονα να διασφαλίζουν τη μέγιστη συμμετοχή και διαφάνεια.

2022-01-28 08:34:46

Προτάσεις αλλαγών –συμπληρώσεων:

- Να γίνεται πιο συχνά (από πέντε χρόνια) η επανεξέταση των στόχων (μακροπρόθεσμων και ενδιάμεσων), σύμφωνα και με το πνεύμα της Γλασκόβης
- Θα πρέπει ακόμη να υπάρχει σαφής αναφορά στο ό,τι οι στόχοι θα μπορούν να αναθεωρούνται προς τα πάνω αλλά ποτέ προς τα κάτω.
- Η διαδικασία αναθεώρησης να προβλέπει ανοιχτή δημόσια διαβούλευση με επαρκή χρόνο"

2022-01-28 08:57:11

Προτείνουμε να γίνει η προσθήκη που αναφέραμε στην παρατήρηση για το άρθρο 1.

2022-01-28 10:33:49

Γενικό σχόλιο: Δεν υπάρχει διαβούλευση με αρμόδιους φορείς ανά τομέα, συνεπώς δεν υφίσταται διασύνδεση τομεακών πολιτικών.

Παρ.1: Ενώ αρμόδιο για την ΕΣΠΛΑ είναι το ΥΚΚΠΠ, εδώ οι αρμοδιότητες αξιολόγησης της τήρησης της στρατηγικής και πρότασης νέων μέτρων είναι αποκλειστική αρμοδιότητα του ΥΠΕΝ. Αυτό μπορεί να καταστήσει το σχήμα δυσλειτουργικό και την διαδικασία αναποτελεσματική. Αν όλες οι αρμοδιότητες ήταν στο ΥΠΕΝ, αυτό θα απλοποιούσε ενδεχομένως τη διαδικασία, ωστόσο η αδυναμία απόκρισης του ΥΠΕΝ δυστυχώς δεν μπορεί να εγγυηθεί το αποτέλεσμα."

Άρθρο 9 Διαδικασία καθορισμού δράσεων και μέτρων προσαρμογής και ενίσχυσης της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή

2022-01-21 14:34:23

Είναι κατ' αρχήν θετική η πρόβλεψη της πρώτης παραγράφου του άρθρου αυτού σχετικά με την υποχρέωση όλων των φορέων της κεντρικής διοίκησης να ενσωματώσουν την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή στον στρατηγικό και επιχειρησιακό σχεδιασμό τους μέσω δράσεων και μέτρων. Η πρόβλεψη αυτή θα πρέπει να αφορά όλους τους φορείς της δημόσιας διοίκησης και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Ωστόσο, δεν είναι σαφές πώς η διαδικασία και τα μέτρα και οι δράσεις που περιγράφονται σε αυτό το άρθρο σχετίζονται και εναρμονίζονται με τα κύρια εργαλεία που αφορούν στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (άρθρο 5 και 6 για την Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή και τα ΠεΣΠΚΑ). Ειδικότερα, δεν προσδιορίζεται σαφώς πώς εκκινεί η διαδικασία και τι περιλαμβάνει η «έκθεση» που θα συντάξει ο ΟΦΥΠΕΚΑ «με βάση την ανάλυση των δεδομένων του Εθνικού Παρατηρητηρίου για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή» (εδάφιο α'). Δεν διευκρινίζεται επίσης πώς οι αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου για την Προσαρμογή για «νέες δράσεις και μέτρα προσαρμογής και ενίσχυσης της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή» (εδάφιο δ' του άρθρου) εναρμονίζονται με τις κατευθύνσεις και τις δράσεις που προβλέπονται είτε στην Εθνική Στρατηγική είτε στα ΠεΣΠΚΑ (γίνεται αναφορά στα «αποτελέσματα των ΠεΣΠΚΑ» χωρίς να προσδιορίζεται σε ποιο στοιχείο του περιεχομένου τους (όπως αυτό περιγράφεται στο άρθρο 6 παρ. 3 του νομοσχεδίου) αφορούν). Και τέλος, δεν προσδιορίζεται τι περιλαμβάνουν οι «νέες δράσεις και μέτρα προσαρμογής» και γιατί ακολουθείται διαφορετική διαδικασία από αυτήν που προβλέπεται για την Εθνική Στρατηγική και τα ΠεΣΠΚΑ.

Τέλος, το άρθρο αυτό προβλέπει ότι το Εθνικό Συμβούλιο για την Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή «αποφασίζει» για νέες δράσεις και μέτρα, αλλά δεν είναι σαφές αν το Εθνικό Συμβούλιο έχει την αρμοδιότητα να αποφασίζει για μέτρα και δράσεις και ποια είναι η διαδικασία για την εφαρμογή και την υλοποίησή τους.

2022-01-26 19:30:38

Το μεγάλο διακύβευμα είναι ο έγκαιρος και ομαλός συντονισμός του (αναπόφευκτα) πολύ μεγάλου πλήθους φορέων που παίρνουν κρίσιμες αποφάσεις.

2022-01-28 10:35:09

Παρ.1α και 1β: Σε σαφή αντίθεση, ή τουλάχιστο επικάλυψη με το προηγούμενο άρθρο, εδώ η αρμοδιότητα για νέα μέτρα περνά στο ΥΚΚΠΠ.

Παρ. 1δ: Σημειώνεται ότι στο προηγούμενο άρθρο 8, τον ρόλο έγκρισης νέων μέτρων κ.λπ. έχει η Κυβερνητική Επιτροπή για την Κλιματική Ουδετερότητα (της παρ. 1 του άρθρου 26), σε αντίθεση με την παρούσα παράγραφο."

2022-01-28 10:44:12

Επί του συνόλου του Άρθρου 9

Σχόλιο: Αναφέρεται μόνο στους φορείς της κεντρικής διοίκησης όπου υποχρεούνται στην ενσωμάτωση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή στον στρατηγικό και επιχειρησιακό σχεδιασμό τους, μέσω δράσεων και μέτρων προσαρμογής και ενίσχυσης της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή. Δεν αναφέρεται στις επιχειρήσεις ή/και το κοινό και συγκεκριμένες δράσεις ή μέτρα προσαρμογής βλέπε Σύνδεση Εναλλακτικής διαχείρισης Αποβλήτων με Πρόγραμμα Διευρυμένης Ευθύνης Παραγωγού (και ευρύτερη Κυκλική Οικονομία βλέπε Συστήματα εγγυοδοσίας). Θα ήταν σκόπιμο να υπάρχει σαφής σύνδεση του Νόμου με το Εθνικό Σχέδιο για την Κυκλική Οικονομία."

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ

Άρθρο 10 Γενικά μέτρα πολιτικής

2021-11-30 12:27:45

Δυναμική προώθηση ανακύκλωσης και αυστηρή επιτήρηση:

-- κατανομή κάδων ανα κτίριο (και όχι στο δρόμο) που δε θα είναι προσβάσιμος εκτός των ενοίκων/ιδιωτών (ευκολότερη ταυτοποίηση όσων δεν ανακυκλώνουν σωστά)

-- εισαγωγή ξεχωριστών κάδων για ξεχωριστά υλικά ανακύκλωσης: οργανικά απόβλητα, γυαλί, αλουμίνιο, χαρτί

-- μείωση σκουπιδιών με την επιβολή αγοράς συγκεκριμένης σακούλας με κόστος ανάλογο του μεγέθους"

2021-12-03 10:43:04

Λόγω της έντονης διείσδυσης των ΦΒ στη Γεωργική Γη και ιδιαίτερα στη Γη Υψηλής Παραγωγικότητας, πρέπει να συγκεκριμενοποιηθούν τα μέτρα εναντίον των "πρακτικών αποφυγής των επιπτώσεων στο φυσικό περιβάλλον". Πρόταση αλλαγής της καταστροφικής για τη ΓΥΠ νομοθεσίας και ιδιαίτερα: α) εφαρμογής του ν. 2945/2001 για οριοθέτηση και προστασία της ΓΥΠ και κατάργησης του άρθρου 51 του Ν. 4178/2013 που αφήνει τελείως απροστάτευτη τη ΓΥΠ. Επίσης πρέπει να προβλεφθεί η διαχείριση των αποβλήτων από την εφαρμογή της τεχνολογίας μετά την ολοκλήρωση της λειτουργίας τους.

2021-12-03 10:53:57

Σχόλιο για την παρ. η: Ποιων αποβλήτων? Τα γεωργικά απόβλητα συμπεριλαμβάνονται? Η γεωργία που είναι? 50% των ΑτΘ προέρχονται από τον Αγροδιατροφικό Τομέα!

Σχόλιο για την παρ. ι: Ποιες είναι αυτές? Η καθιέρωση ετικέτας αποτυπώματος άνθρακα στα γεωργικά προϊόντα είναι μια πρόταση.

Σχόλιο για την παρ. ε: Όχι απλώς ""βιώσιμη"", αλλά ""βιώσιμη γεωργία άνθρακα"" ή ""Ανθρακοδεσμευτική Γεωργία"". Η Γεωργία (παραγωγή μέχρι και την κατανάλωση) είναι υπεύθυνη για το 50% των παγκόσμιων εκπομπών άνθρακα."

2021-12-06 13:00:12

Θα πρέπει να γίνει μνεία για τα μέτρα στήριξης (με σαφή τρόπο) των νοικοκυριών που τυχόν θα πληγούν από όλες τις περιγραφόμενες αλλαγές-ενέργειες που θα πραγματοποιηθούν.

2021-12-08 15:37:50

Χρειάζεται συγκεκριμένη στόχευση στα μέτρα για να είναι εναρμονισμένα με το πακέτο Fit-for-55 και τις εν λόγω οδηγίες για την Ενεργειακή Απόδοση των Κτιρίων, την Ενεργειακή Αποδοτικότητα και τις ΑΠΕ. Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά τη σταδιακή εξάλειψη των ορυκτών καυσίμων πρέπει να δοθεί χρονοδιάγραμμα για ποιους τομείς και σε ποιο ποσοστό. Αυτό που αναφέρεται πχ για το 2025 στην παύση πώλησης νέων καυστήρων πετρελαίου, με βάση τη νέα οδηγία KENAK (EPBD) και τα σενάρια της IEA για την κλιματική ουδετερότητα θα έπρεπε να αναφερόταν και σε καυστήρες φυσικού αερίου. Δεν φαίνεται να προβλέπονται νομικά δεσμευτικοί στόχοι για την σταδιακή απεξάρτηση από το ορυκτό αέριο και να γίνεται η παραμικρή αναφορά στον τερματισμό των εξορύξεων υδρογονανθράκων, την ώρα μάλιστα που όλο και περισσότερα κράτη ανακοινώνουν σχετικά σχέδια. Επίσης δεν υπάρχει καμία αναφορά για την αναγκαιότητα της εισαγωγής της Αρχής Ενεργειακής Απόδοσης Πρώτα στη διαδικασία λήψης απόφασης όσον αφορά τις νέες πολιτικές, καθώς και την εφαρμογή των Τεχνικών Οδηγιών για Κλιματική Ουδετερότητα (και climate proofing) σε αποφάσεις επένδυσης ενεργειακών και άλλων υποδομών, όπως προτάσσει και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

2021-12-11 20:16:52

Για να υπάρχει πραγματικά πράσινη ανάπτυξη στην Ελλάδα, πρέπει οπωσδήποτε να αξιοποιηθεί στο έπακρο η ηλιακή ενέργεια. Προς τον σκοπό αυτό, για την κατανάλωση των νοικοκυριών, η πολιτεία και ο νομοθέτης είναι απαραίτητο να διευκολύνουν την τοποθέτηση συσκευών παραγωγής ενέργειας από τον ήλιο στις στέγες των οικοδομών. Η σχετική ρύθμιση να επιτρέπει την τοποθέτηση των

συσκευών αυτών, όπως επιτρέπεται χωρίς περιορισμούς η τοποθέτηση ηλιακών θερμοσιφώνων. Βέβαια κάθε ιδιοκτήτης να χρησιμοποιεί χώρο της ταράτσας ή της στέγης ανάλογο με το ποσοστό συνιδιοκτησίας του στο οικοπέδο της οικοδομής και από τον χώρο αυτό να αφαιρούνται τα τετραγωνικά μέτρα που ο ίδιος χρησιμοποιεί για κεραία, καμινάδα, θερμοσίφωνα κ.α.

2021-12-18 11:40:18

Άρθρα 10 μέχρι 22

Τα 13 άρθρα του Κεφαλαίου στοχεύουν να ικανοποιήσουμε όλες τις ενεργειακές ανάγκες μας, με ηλεκτρισμό, που όμως θα παράγουμε αποκλειστικά από ΑΠΕ. Ας δούμε τι σημαίνει αυτό, συγκεκριμένα.

Ο ηλεκτρισμός που σήμερα (2020) καταναλίσκουμε στη χώρα μας προέρχεται κατά 20% από εισαγωγές (αγνώστου μίγματος), 45% από ορυκτά καύσιμα (λιγνίτης, μαζούτ, πετρέλαιο Diesel και φυσικό αέριο, στο εξής ΦΑ) και κατά 35% από ΑΠΕ (αιολική, ηλιακή (φωτοβολταϊκή, θερμική) και υδροηλεκτρική). Για να πιάσουμε τη λεγόμενη «Κλιματική ουδετερότητα» μέχρι το 2050, δηλαδή σε 29 χρόνια πρέπει να γυρίσουμε το 45 % (χωρίς τις εισαγωγές) ή το 65% (με τις εισαγωγές) της σημερινής ηλεκτροπαραγωγής σε πρόσθετο ηλεκτρισμό από ΑΠΕ!

Σαν να μην έφτανε αυτό, θα πρέπει να γυρίσουμε και όλη τη σημερινή ενέργεια των μεταφορών από βενζίνες, πετρέλαιο Diesel και ΦΑ σε πρόσθετο ηλεκτρισμό από ΑΠΕ (ηλεκτρικά αυτοκίνητα...)! Το Σχέδιο προχωράει. Επιτάσσει να γυρίσουμε σε πρόσθετο ηλεκτρισμό από ΑΠΕ και τη θέρμανση χώρων, στην οποία κλίμακα αυτή σήμερα γίνεται με εγκαταστάσεις βασισμένες σε πετρέλαιο θέρμανσης, υγραέριο, ΦΑ και βιομάζα (ξύλα)! Πρόσεξα ότι παραλείπει την ανάγκη γυρίσματος του μαγειρέματος και της παραγωγής ζεστού νερού χρήσεως σε πρόσθετο ηλεκτρισμό από ΑΠΕ, στην οποία κλίμακα αυτά σήμερα γίνονται με υγραέριο, ΦΑ και βιομάζα! Επίσης, δεν κάνει καμιά αναφορά στην ενέργεια της ναυτιλίας (μαζούτ, Diesel, ΦΑ) και αεροπορίας (Jet A1)!

Αλήθεια, πόση δόση ρεαλισμού μπορεί να έχουν όλες αυτές οι στοχεύσεις κι ας αναφέρονται σε βάθος 29ετίας; Κατά τη γνώμη μου μικρή, γιατί, εκτός των άλλων, αφήνουν στο απυρόβλητο τη διαχείριση της σημερινής αλόγιστης ζήτησης. Βάζουν «Όλα τα αυγά τους σε μόνο ένα καλάθι, τις ΑΠΕ», θεωρώντας τες πανάκεια. Είναι όμως έτσι;

Τις δυο τελευταίες δεκαετίες, προκειμένου να μην αλλάξουμε τόσο δα το σημερινό τρόπο ζωής μας, «ερωτευθήκαμε» τις ΑΠΕ και έτσι, τρομάρα μας, θεωρούμε ότι έχουμε ήσυχη τη συνειδήσή μας, με το περιβάλλον... Τι κι' αν οι ΑΠΕ σχετίζονται με την προσφορά, όχι με τη ζήτηση ενέργειας, η οποία, κατ' εμέ, είναι η πρωτογενής αιτία του ενεργειακού προβλήματος και των επιπτώσεών του στο περιβάλλον, άρα και στην κλιματική αλλαγή. Ναι, οι ΑΠΕ έχουν το μεγάλο πλεονέκτημα ότι δεν εκλύουν αέρια του θερμοκηπίου, κατά τη λειτουργία τους. Έχουν όμως και μειονεκτήματα.

Ηλιακή και αιολική ενέργεια από τη φύση τους είναι διαθέσιμες σε μικρή πυκνότητα (ενέργεια ανά επιφάνεια). Για να τις αξιοποιήσουμε πρέπει να κάνουμε μεγάλης επιφάνειας εγκαταστάσεις συλλογής (ηλιακοί συλλέκτες, μεγάλου μήκους πτερύγια ανεμογεννητριών). Αυτό ανεβάζει την αναγκαία επένδυση και μειώνει την οικονομική ελκυστικότητά τους.

Οι ΑΠΕ δεν είναι πάντα διαθέσιμες. Έχουμε χρονιές χαμηλής βροχόπτωσης (υδροηλεκτρικά), περιόδους μικρής ταχύτητας ανέμου (οριακά σε καύσιμα, άπνοιας), για τα αιολικά και ημέρες έντονης συννεφιάς (ηλιακά). Ένα ηλεκτρικό σύστημα βασισμένο αποκλειστικά σε ΑΠΕ, όπως το Σχέδιο επιδιώκει, θα έχει μείζονα προβλήματα σταθερότητας τάσεως και συχνότητας, συνεπώς κινδύνων μερικών ή γενικευμένων διακοπών (blackouts). Η ανάγκη ύπαρξης αναγκαίων εφεδρειών ισχύος θα συνεπάγεται πολύ μεγαλύτερες επενδύσεις.

Αν κανείς δει τις αναγκαίες πρώτες ύλες, για την παραγωγή εξοπλισμού αξιοποίησης των ΑΠΕ και της ηλεκτροκίνησης των πάντων (Ανάλυση Κύκλου Ζωής) σκοντάφτει σε ευρύτερα σοβαρά περιβαλλοντικά προβλήματα. Πρόσφατο άρθρο του Der Spiegel, με τον ευρηματικό τίτλο «Πράσινη μετάβαση, μαύρη αλήθεια» παραθέτει μερικά. «Ανεμογεννήτριες, φωτοβολταϊκά, ηλεκτρικά αυτοκίνητα, μπαταρίες λιθίου, κυψέλες καυσίμου, έχουν όλα έναν κοινό “παρονομαστή”:

Υπάρχουν και αισθητικές ενστάσεις για κάποιες ΑΠΕ. Πολλοί προτιμούν να ζουν π.χ. έχοντας λιγότερα φώτα αναμμένα στα σπίτια τους, από το να βλέπουν ανεμογεννήτριες και ηλιακά - τέρατα σε όλες τις κορυφογραμμές, στους κάμπους, ακόμα και στις θάλασσες, μαζί με τις υπέργειες γραμμές διασύνδεσής τους...

Έχω και μια σύντομη αναφορά στο «σωσίβιο-υδρογόνο», είτε για ηλεκτροπαραγωγή, είτε για «καύση» (π.χ. στα αυτοκίνητα). Δείχνουμε να μας διαφεύγει ότι το υδρογόνο δεν είναι πρωτογενής πηγή ενέργειας, είναι φορέας (carrier) ενέργειας. Δεκαετίες, τώρα, η σχετική τεχνολογία δεν ξεκόλλησε από το πειραματικό στάδιο, δεν είναι τυχαίο. Δεν υπάρχει ελεύθερο υδρογόνο στη φύση. Μπορεί να παραχθεί από το νερό με ηλεκτρόλυση, αλλά πρέπει και το νερό να είναι (αρκετά) καθαρό. Η ιδέα να το παράγουμε από θαλασσινό νερό σε απομακρυσμένες θαλάσσιες περιοχές επάνω σε πλατφόρμες (όπως της αντίληψης υπεράκτιου αργού πετρελαίου) ή σε ακατοίκητα νησιά κάνει το εγχείρημα πολύ πιο δαπανηρό. Πριν την ηλεκτρόλυση, πρέπει να προηγηθεί αφαλάτωση του θαλασσινού νερού. Ο αναγκαίος ηλεκτρισμός τόσο για την ηλεκτρόλυση όσο και για την αφαλάτωση θα προέρχεται κι αυτός από ΑΠΕ, π.χ. ανεμογεννήτριες επάνω σε επιτλέουσες (;) λόγω μεγάλου βάθους πλατφόρμες. Αυτά και μόνον δείχνουν ότι η αξιοποίηση του υδρογόνου χρειάζεται απαγορευτικά μεγάλη επένδυση και γι' αυτό, πολύ δύσκολα θα εξελιχθεί σε «σωσίβιο», έστω και μετά από 29 χρόνια.

Συμπερασματικά, βρίσκω το Σχέδιο:

- ελλιπές (διαχείριση της ζήτησης),
- με μικρή δόση ρεαλισμού (γενικευμένη υποκατάσταση ορυκτών καυσίμων με ηλεκτρισμό από ΑΠΕ) και
- αμφίβολα φιλικό στο περιβάλλον, παρά το ότι μορφοποιήθηκε, υποτίθεται, στο όνομά του.

Προτείνω ριζική αναθεώρησή του."

2021-12-18 20:59:52

Με το παρόν άρθρο 10 γνωστοποιείται η αναγκαιότητα (πέραν των άλλων) της σταδιακής εξάλειψης όλων των ορυκτών καυσίμων και την υποκατάστασή τους από ΑΠΕ, την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης σε όλους τους τομείς της οικονομίας, τη διείσδυση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), βάσει των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνολογιών και άλλες πολιτικές και μέτρα για την επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας. Παράλληλα στο άρθρο 9 ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α), θα συντάσσει εκθέσεις για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή με τη βοήθεια του νέου συστηνόμενου.

Ως εκ τούτων, κρίνω υποχρέωση του παρατηρητηρίου (στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του), να ορίσει εξειδικευμένη επιστημονική επιτροπή με σκοπό την έρευνα και αξιολόγηση της περίπτωσης κατασκευής εργοστασίου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από την εκμετάλλευση της Θερμικής Ενέργειας των Ωκεανών, -βάση της τεχνολογία (OTEC)- στην Σιθωνία Χαλκιδικής. Καθώς, στην εν λόγω περιοχή υπάρχει μεγάλο βάθος στη Θάλασσα σε μικρή απόσταση από τη ξηρά (1100+μέτρα βάθος/ περίπου 10 μίλια), έτοιμο δίκτυο διανομής, διαθέσιμες δημόσιες εκτάσεις και ενδεχομένως 20°C διαφορά θερμοκρασίας μεταξύ επιφανειακών και κατώτερων υδάτων."

2021-12-20 10:57:49

Είναι σαφές ότι το κύριο βάρος εφαρμογής των μέτρων και πολιτικών θα κληθούν να υλοποιήσουν οι Δήμοι της χώρας και μάλιστα τα αμέσως επόμενα χρόνια. Στο πλαίσιο αυτό, απουσιάζουν διατάξεις σχετικές με την οργάνωση του τρόπου υλοποίησης, τους διαθέσιμους πόρους, τις δυνατότητες χρηματοδότησης για την υλοποίηση των συγκεκριμένων μέτρων/πολιτικών για την κλιματική αλλαγή κλπ.

2021-12-31 04:50:32

Η προώθηση της ηλεκτροκίνησης δεν πρέπει να γίνει στα τύφλα. Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η παραγωγή νέων οχημάτων προς αντικατάσταση παλαιότερων σημαίνει μεγάλη εκπομπή αερίων θερμοκηπίου. Επίσης πρέπει να γίνει με κοινωνικά κριτήρια, πολλές φορές είναι αδύνατο σε ιδιώτες να επωμιστούν το κόστος αντικατάστασης ενεργοβόρων οχημάτων.

2022-01-02 12:11:46

Το να παράγεται ενέργεια από τον ήλιο της στέγης είναι χρήσιμο για κάθε σπίτι, γιατί οι ανάγκες σε ενέργεια αυξάνονται διαρκώς και η ηλιακή ενέργεια είναι απαραίτητη για να καλυφθεί το κενό της απολιγνιτοποίησης. Δυστυχώς μέχρι στιγμής οι στέγες και οι ταράτσες των οικοδομών δεν αξιοποιούνται για παραγωγή ενέργειας, γιατί με τον Νόμο που ισχύει (Ν.4495 / 2017) απαιτείται να συναινέσουν όλοι οι συνιδιοκτήτες και να συσταθεί δικαίωμα αποκλειστικής χρήσης στην στέγη ή ταράτσα για τον κάθε συνιδιοκτήτη. Αυτό ισοδυναμεί με πλήρη απαγόρευση της τοποθέτησης ηλιακών πάνελ, φωτοβολταϊκών ή άλλων ανάλογων συστημάτων στις στέγες, ταράτσες, δώματα οικοδομών. Οπωσδήποτε πρέπει να λυθεί το πρόβλημα αυτό νομοθετικά και τώρα ταιριάζει να γίνει σχετική ρύθμιση στο πλαίσιο του υπό διαβούλευση κλιματικού νόμου. Όπως διάβασα υπάρχουν σοβαρές προτάσεις και μάλιστα έτοιμη η διατύπωση σχετικής ρύθμισης σε σχόλια του άρθρου.

2022-01-03 14:32:34

Στην §1 περίπτωση δ) του παρόντος άρθρου προτείνεται η ακόλουθη προσθήκη:

δ) τη σταδιακή υποκατάσταση του φυσικού αερίου από ανανεώσιμα αέρια, όπως βιομεθάνιο και πράσινο υδρογόνο, ιδίως στις μεταφορές και τη βιομηχανία καθώς και την ενίσχυση των υποδομών που θα υποστηρίξουν τη μετάβαση."

2022-01-21 15:03:50

Το άρθρο 10 θα μπορούσε να θέτει ως αιχμές τις εμβληματικές πολιτικές που δεσμευτικά εισάγονται στο υπό αναθεώρηση ΕΣΕΚ και οι οποίες θέτουν τη χώρα σε τροχιά μετάβασης προς την κλιματική ουδετερότητα. Δυστυχώς όμως το άρθρο 10 διαπνέεται από ένα πνεύμα φοβικότητας (παράγραφοι 1 και 2: "δύνανται να λαμβάνονται και να εφαρμόζονται μέτρα και πολιτικές") και περιέχει γενικόλογες εξαγγελίες (παράγραφος 1, περίπτωση α και β: "μεγαλύτερη δυνατή μείωση" και "μεγαλύτερη δυνατή διείσδυση" αντιστοίχως).

Η 1η παράγραφος δεν προσθέτει τίποτα απολύτως στο ισχύον νομικό πλαίσιο για το ΕΣΕΚ., το οποίο ήδη επιτρέπει την λήψη παρόμοιων μέτρων. Το άρθρο δεν ορίζει στόχους, καταληκτικές ημερομηνίες ή δείκτες, όπως συμβαίνει με άλλα άρθρα του νομοσχεδίου (π.χ., άρθ. 11 και 12). Επιπλέον, δεν προβλέπει "ειδικούς στόχους" για όλα τα "μέτρα και πολιτικές" που αναφέρει στα σημεία (α) έως (ι). Σχετικά με την παρ. 2, τα περισσότερα μέτρα και πολιτικές είναι τόσο γενικόλογα που σχεδόν στερούνται ουσίας ("προστασία του φυσικού περιβάλλοντος").

Το σχέδιο νόμου θέτει συγκεκριμένους ποσοτικούς στόχους και προθεσμίες σε άλλα σημεία του, χωρίς να αιτιολογείται το γιατί επιλέχθηκαν οι πολιτικές αυτές, όπως για παράδειγμα η απαγόρευση πώλησης συμβατικών οχημάτων από 1/1/2030 (άρθρο 12, παράγραφος 6) ή οι περιορισμοί και απαγορεύσεις στην εγκατάσταση καυστήρων πετρελαίου (άρθρο 14 παρ. 1 - 3). Τεκμαίρεται επομένως ότι αποτελεί προφανώς συνειδητή επιλογή του νομοθέτη η απουσία κάθε είδους συγκεκριμένων και δεσμευτικών μέτρων και πολιτικών στο άρθρο 10.

Ειδική μνεία θα πρέπει να γίνει στην απουσία κάθε αναφοράς σε μέτρα και πολιτικές για τον τερματισμό του προγράμματος ανάπτυξης υδρογονανθράκων. Είναι πλέον επιστημονικά τεκμηριωμένο, ότι οι εξορύξεις νέων κοιτασμάτων ορυκτού αερίου, πετρελαίου και

άνθρακα δεν είναι συμβατές με τον στόχο του 1,5 βαθμού Κελσίου. Η Ελλάδα θα πρέπει ως εκ τούτου να εγκαταλείψει το πρόγραμμα ανάπτυξης υδρογονανθράκων, το οποίο είναι απολύτως ασύμβατο με τους κλιματικούς στόχους της χώρας, απειλώντας ταυτόχρονα την εθνική οικονομία με ζημιές δισεκατομμυρίων ευρώ σε αχρηστευμένα κεφάλαια. Οι πρόσφατες αποχωρήσεις ή παραιτήσεις εταιριών από τα δικαιώματα έρευνας και εκμετάλλευσης και η διαφαινόμενη ματαίωση των ερευνών εντός των προβλεπόμενων από τις κυρωμένες συμβάσεις προθεσμιών στα οικόπεδα της Κρήτης, προσφέρουν μίας πρώτης τάξεως ευκαιρία για τον οριστικό τερματισμό του προγράμματος ανάπτυξης υδρογονανθράκων στην Ελλάδα.

Ως εκ τούτου προτείνεται να γίνει ρητή αναφορά και σύνδεση με το ΕΣΕΚ, όπου θα ενσωματωθούν συγκεκριμένοι, νομικά δεσμευτικά στόχοι και μέτρα στους παρακάτω τομείς:

Ορυκτά καύσιμα

Πλήρης απεξάρτηση από:

στερεά ορυκτά καύσιμα έως το 2025

υγρά ορυκτά καύσιμα έως το 2030

αέρια ορυκτά στην ηλεκτροπαραγωγή έως το 2035

Τερματισμός του προγράμματος εξορύξεων υδρογονανθράκων, με υιοθέτηση προγράμματος δίκαιης μετάβασης για τους εργαζόμενους στις υφιστάμενες εγκαταστάσεις

Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ)

Συμμετοχή των ΑΠΕ: (έως το 2030)

στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας σε ποσοστό 50%

στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας σε ποσοστό 85%

στην τελική κατανάλωση για μεταφορές σε ποσοστό 30%

στην τελική κατανάλωση για θέρμανση και ψύξη σε ποσοστό 50%

Εξοικονόμηση ενέργειας

Επίτευξη ενεργειακής απόδοσης σε ποσοστό 50%, σε σύγκριση με τις αντίστοιχες προβολές, όπως αυτές ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2002 έως το 2030

Επίτευξη ενεργειακής απόδοσης σε ποσοστό 50% για τον δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα

Ενεργειακή αναβάθμιση 1.000.000 κτιρίων έως το 2030, με μέριμνα για τα νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος

Το σχέδιο νόμου κινείται κάτω από τον επιστημονικά ορισμένο πήχη περιορισμού της κλιματικής κρίσης στον 1,5οC που είναι απαραίτητο να επιτευχθεί με εθνικές δεσμεύσεις και ουσιαστικά μέτρα και πολιτικές από κάθε χώρα του πλανήτη για τον μηδενισμό των εκπομπών το συντομότερο δυνατό και σίγουρα πριν το 2050. Λαμβάνοντας όμως ακόμα υπόψη και το πακέτο "Fit for 55" της ΕΕ και την εφαρμογή των ευρωπαϊκών οδηγιών που αφορούν στην ενεργειακή αποδοτικότητα, τον κανονισμό για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (ΚΕΝΑΚ) και τα έργα ΑΠΕ, δεν φαίνεται επί του παρόντος με ποιο τρόπο τα μέτρα θα εναρμονιστούν με τις παραπάνω οδηγίες ενώ απουσιάζει ένα σαφές χρονοδιάγραμμα για τη σταδιακή απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα σε όλους τους τομείς της οικονομίας και η αντίστοιχη στόχευση.

Αντίστοιχα δεν υπάρχει καμία στοχοθεσία για τον τομέα της βιώσιμης γεωργίας και της κτηνοτροφίας. Ενώ λοιπόν η εντατική κτηνοτροφία και η γεωργία αναγνωρίζονται διεθνώς ως από τους βασικότερους παράγοντες (ανθρώπινες δραστηριότητες) που επιτείνουν την κλιματική κρίση, μέχρι στιγμής απουσιάζουν οι σχετικές δράσεις. Ενώ η σχετική συμμετοχή της γεωργίας-κτηνοτροφίας στην κλιματική κρίση προβλέπεται να αυξηθεί ραγδαία μέσα στα επόμενα χρόνια (καθώς καθαρίζει το ενεργειακό μίγμα από ορυκτά καύσιμα), απουσιάζουν πολιτικές, μέτρα και χρονοδιαγράμματα. Ενώ η κατανάλωση κρέατος (σε συνδυασμό με την παραγωγή ζωοτροφών) πρέπει να μειωθεί δραστικά μέσα στα επόμενα χρόνια και (ιδίως) στην Ελλάδα, δεν αποτυπώνονται πουθενά σχετικές στοχοθεσίες, μετρα και πολιτικές. Απουσιάζει επίσης κάθε σοβαρή πρόβλεψη για την απαραίτητη μετάβαση τόσο των παραγωγών όσο και των καταναλωτών σε ένα μέλλον με εντελώς διαφορετικά αγροτικά και διατροφικά δεδομένα. Με αυτό τον τρόπο, ""εξασφαλίζεται"" η αντίθεσή τους στα όποια μέτρα ακολουθήσουν. Ελλείψει σχεδιασμού, αυτά θα είναι αποσπασματικά και βίαια. Σήμερα ειδικά που γνωρίζουμε ότι αν συνεχίσουμε να καταναλώνουμε κρέας και γαλακτοκομικά με την ποσότητα και συχνότητα που το κάνουμε σήμερα, μέχρι το 2050 το 52% των εκπομπών αερίων στην ατμόσφαιρα θα προέρχεται από τη γεωργία, ενώ το 70% των εκπομπών αυτών θα προέρχεται από τη βιομηχανική κτηνοτροφία και ότι πρέπει να πάρουμε επείγοντως μέτρα ώστε να μειωθεί η κατανάλωση 50% για αρχή και 71% ως το 2030.

Παράλληλα, χάνονται σημαντικές αναπτυξιακές ευκαιρίες. Η εισαγόμενη σόγια για ζωοτροφή, μπορεί να αντικατασταθεί από ντόπια πρωτεϊνούχα φυτά (όπως το κτηνοτροφικό ρεβίθι, το λούπινο κοκ). Η εκτατική κτηνοτροφία μπορεί να συμβάλει στην τοπική ανάπτυξη και την αναζωογόνηση τοπικών οικονομιών. Η μείωση στην παραγωγή και κατανάλωση κρέατος πρέπει να συνοδευτεί με όρους ποιότητας αλλά και με κάλυψη του συνόλου της ζήτησης από ντόπια παραγωγή. Ομοίως, μπορούν και πρέπει να συμπεριληφθούν οι μέθοδοι ήπιας και βιώσιμης γεωργίας όπως είναι η βιολογική γεωργία, η βιο-δυναμική γεωργία, η αναγεννητική, η παραδοσιακή, η αγρο-οικολογία, η εκτατική κτηνοτροφία που διατηρούν τη βιοποικιλότητα και προστατεύουν το κλίμα. Δυστυχώς, δεν έχουμε δει πουθενά δημοσιευμένα σχέδια να αφορούν γεωργία που αναγεννά το έδαφος και αναχαιτίζει την κλιματική κρίση με την εναπόθεση άνθρακα (CCM-Climate Change Mitigation) και την αύξηση της ανθεκτικότητας των φυτών σε ακραίες μετεωρολογικές συνθήκες (CCA - Climate Change Adaptation).

Δυστυχώς, αντ' αυτού, τα μόνα σχέδια προσαρμογής του ΥΠΑΑΤ που είναι γνωστά είναι αυτά για τη δοκιμαστική καλλιέργεια υποτροπικών φυτών.

Σε κάθε περίπτωση, η απουσία έγκυρων και αξιόπιστων δεδομένων αναφοράς για τη χώρα σε σχέση με τη συνεισφορά της γεωργίας και της κτηνοτροφίας στις συνολικές εθνικές εκπομπές, αναδεικνύει την ανάγκη διαφάνειας, δημοσιοποίησης σχετικών στοιχείων ώστε να επιτευχθεί ένας τομεακός προϋπολογισμός άνθρακα.

Ο στόχος για τη σταδιακή υποκατάσταση του “φυσικού” αερίου όπως διατυπώνεται στην παράγραφο (δ) του παρόντος άρθρου είναι εξαιρετικά ελλειπής. Τα σχεδιαζόμενα έργα επέκτασης υποδομών αερίου δεν φαίνεται με ποιο τρόπο θα είναι συμβατά έστω και με τον όχι αρκετά φιλόδοξο στόχο του νέου ΕΣΕΚ που ακόμα εκκρεμεί. Να σημειωθεί ότι ενώ οι διάφορες μορφές μη ορυκτού αερίου θα μπορούσαν να διαδραματίσουν περιορισμένο, ενδιάμεσο ρόλο στην απεξάρτηση από τον άνθρακα σε τομείς που είναι δύσκολο να εξηλεκτριστούν όπως η βαριά βιομηχανία (πχ τσιμέντο, χάλυβας, μεταφορές), αυτή η μετάβαση θα εξακολουθούσε να απαιτεί τη μείωση χρήσης της συνολικής ποσότητας ορυκτού αερίου για την επίτευξη των κλιματικών στόχων. Ανάλυση του Διεθνούς Συμβουλίου για τις Καθαρές Μεταφορές (ICCT) διαπίστωσε ότι το ανανεώσιμο μεθάνιο θα μπορούσε να διαδραματίσει “μικρό ρόλο” στην απανθρακοποίηση της οικονομίας της ΕΕ μέχρι το 2050, αλλά “δεν μπορεί να αντιπροσωπεύει την πρωταρχική στρατηγική για την απαλλαγή από τον άνθρακα ενός ολόκληρου βιομηχανικού κλάδου”. Έκθεση του E3G, ανεξάρτητης ευρωπαϊκής δεξαμενής σκέψης για την κλιματική αλλαγή και την ενέργεια, σημειώνει επίσης ότι κανένα από τα σενάρια συμμόρφωσης με τη συμφωνία του Παρισιού με ανανεώσιμο ή απανθρακοποιημένο αέριο δεν παρουσιάζει αύξηση της ζήτησης ορυκτού αερίου. Αντιθέτως, τα περισσότερα από αυτά τα σενάρια περιλαμβάνουν απότομη μείωση της χρήσης της συνολικής ποσότητας ορυκτού αερίου σε σύγκριση με σήμερα. Επιπλέον, ο όρος “ανανεώσιμο αέριο” είναι παραπλανητικός. Ο όρος χρησιμοποιείται συμπεριληπτικά κυρίως από τη βιομηχανία για να αναφερθεί σε μία ποικιλία από διαδικασίες παραγωγής και τελικά προϊόντα - συμπεριλαμβανομένων ορισμένων που εξακολουθούν να προέρχονται από ορυκτό αέριο - όλα όμως με διαφορετικές επιπτώσεις για μελλοντική ρύπανση, το κόστος και τις υποδομές. Μεταξύ άλλων, αυτά περιλαμβάνουν το “βιοαέριο ή βιομεθάνιο”, το “πράσινο” υδρογόνο και αέριο που προέρχεται από καύση ορυκτού αερίου με δέσμευση και αποθήκευση άνθρακα.

Στην παράγραφο (η) του παρόντος άρθρου δεν διευκρινίζεται ποιες είναι οι κατηγορίες αποβλήτων στις οποίες αναφέρεται ο νομοθέτης. Για παράδειγμα συμπεριλαμβάνονται σε αυτές τα γεωργικά και κτηνοτροφικά απόβλητα; Είναι απαραίτητο οι στόχοι μείωσης εκπομπών ΑτΘ να γίνουν πιο συγκεκριμένοι ανά κατηγορία αποβλήτων.

2022-01-24 12:39:16

1γ Η σταδιακή εξάλειψη όλων των ορυκτών καυσίμων και η υποκατάστασή τους από ΑΠΕ προϋποθέτουν συγκεκριμένο σχέδιο κατασκευής ΑΠΕ μεγάλου συνολικού όγκου σε ισχύ και το σχέδιο αυτό να είναι εφικτό με βάση τα προβλήματα παραγωγής τους λόγω της έλλειψης που παρατηρείται σε απαιτούμενες πρώτες ύλες. Πρέπει να υπάρχει χρονοδιάγραμμα που να προβλέπει ανά έτος τις ποσότητες αντικατάστασης των ορυκτών καυσίμων και της παραγόμενης από αυτά ενέργειας με αντίστοιχο από τις ΑΠΕ

1δ Δεν υπάρχει κανένας προγραμματισμός-σχεδιασμός παραγωγής ανανεώσιμων αερίων και πράσινου υδρογόνου, ούτε κατάλληλα δίκτυα κυκλοφορίας τους, προκειμένου να υλοποιηθεί το μέτρο

1 ε. Προώθηση ηλεκτροκίνησης:

Σε τομείς όπως η Εξόρυξη και οι Κατασκευές, απαιτούνται τεράστιοι μεγέθους επενδύσεις οι οποίους δεν μπορούν να απορροφηθούν από μικρά ή μεσαία έργα όπως η πλειοψηφία της ελληνικής πραγματικότητας

1ι. Η συμμετοχή ΑΠΕ στις μεταφορές είναι καινοτομία που ακόμη η παγκόσμια παραγωγή μεταφορικών μέσων δεν αντιμετωπίζει."

2022-01-24 13:20:36

Πρόσφατη ανάλυση με αφορμή την απόφαση της Γερμανίας να μηδενίσει τις εκπομπές του τομέα της ηλεκτροπαραγωγής της ως το 2035, και βασισμένη στα επίσημα δεδομένα εκπομπών του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος, δείχνει ότι η Ελλάδα είναι μία από τις μόλις 7 χώρες της ΕΕ-27 (συμπεριλαμβανομένου και του Ηνωμένου Βασιλείου) που βρίσκεται ήδη σε τροχιά επίτευξης του στόχου για ένα κλιματικά ουδέτερο μίγμα ηλεκτροπαραγωγής πριν το 2035. Άλλωστε ο νέος συνολικός εθνικός κλιματικός στόχος του 2030 (-55%) επιτάσσει δραστηκή μείωση των εκπομπών του τομέα ηλεκτροπαραγωγής στα επίπεδα των 5 εκ. τόνων CO₂ ήδη από το 2030. Αυτός ο υποτετραπλασιασμός των εκπομπών του τομέα ηλεκτροπαραγωγής σε σχέση με τις αυτές του 2020 θα περιορίσει δραστικά και την ηλεκτροπαραγωγή από ορυκτό αέριο, ήδη από το 2030.

Τα στοιχεία, λοιπόν, δείχνουν ότι η δέσμευση για μηδενισμό των εκπομπών του τομέα ηλεκτροπαραγωγής της Ελλάδας ως το 2035 αποτελεί μια ρεαλιστική προσθήκη στον εθνικό κλιματικό νόμο, αλλά και μια φυσική συνέχεια των κλιματικών δεσμεύσεων που έχει ήδη αναλάβει η χώρα για το 2030.

Με βάση τα παραπάνω προτείνεται η τροποποίηση του εδαφίου γ της παραγράφου 1 του άρθρου 10 ως εξής:

(τροποποιημένο εδάφιο γ, παράγραφος 1, άρθρου 10): τη σταδιακή εξάλειψη όλων των ορυκτών καυσίμων και την υποκατάστασή τους από ΑΠΕ ως το 2035."

2022-01-24 23:47:45

Σύμφωνα με το Νέο Πλαίσιο Αστικής Κινητικότητας της ΕΕ (COM(2021) 811 final-14/12/2021): «Όπως επιβεβαιώνει ο Κλιματικός Στόχος της Ένωσης για το 2030, η ανάπτυξη οχημάτων μηδενικών ρύπων στο αστικό πλαίσιο θα συνεισφέρει μόνο εν μέρει σε αυτούς του

στόχους. Καθαρή προτεραιότητα θα πρέπει να δοθεί σε εθνικό και τοπικό επίπεδο στην ανάπτυξη της δημόσιας συγκοινωνίας, του περπατήματος και του ποδηλάτου, καθώς και σε συνδυασμένες, κοινόχρηστες υπηρεσίες μεταφορών» σελ 1 παρ. 3 (μετάφραση δική μας)

Σε αυτό το πλαίσιο, εκτιμούμε ότι η διατύπωση της αναφοράς του άρθρου 10 στη βιώσιμη αστική κινητικότητα και στη χρήση μέσων μαζικής μεταφοράς καθώς και η θέση του σχετικού εδαφίου πρέπει να τροποποιηθεί ως εξής:

«Την προώθηση κατά προτεραιότητα και τη μεγαλύτερη δυνατή αύξηση του μεριδίου των αστικών μεταφορών από τη βιώσιμη αστική κινητικότητα, τη χρήση μέσων μαζικής μεταφοράς καθώς και των συνδυασμένων και κοινόχρηστων υπηρεσιών μεταφορών»

Επίσης αυτό το εδάφιο να προηγηθεί του εδαφίου που αναφέρεται στην ηλεκτροκίνηση, ώστε να συνάδει με την προτεραιότητα που δίνεται στη βιώσιμη αστική κινητικότητα στο Νέο Πλαίσιο Αστικής Κινητικότητας της ΕΕ."

2022-01-24 23:49:40

Προτείνουμε την προσθήκη νέου άρθρου στο Κεφάλαιο Γ (πριν το άρθρο 12) με αντικείμενο την υιοθέτηση οριζόντιων μέτρων για την προώθηση κατά προτεραιότητα της βιώσιμης αστικής κινητικότητας. Δύο είναι κατά τη γνώμη μας τα κεντρικά ζητήματα: 1) Η δημιουργία κλειστών ποδηλατοδρόμων και 2) η επιτάχυνση των έργων υλοποίησης ποδηλατικών υποδομών στο πλαίσιο των Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ). Οι κλειστοί ποδηλατόδρομοι είναι η ασφαλέστερη υποδομή για την ποδηλατική μετακίνηση. Δεν μπορεί να υλοποιηθεί παντού, αλλά ένα ελάχιστο ποσοστό του δικτύου ποδηλατικών υποδομών μίας πόλης πρέπει να αποτελείται από κλειστούς ποδηλατόδρομους, ιδιαίτερα σε δρόμους όπου οι ποδηλάτες κινδυνεύουν από τη συνύπαρξη με τους άλλους χρήστες των οδών (αυτοκίνητα, φορτηγά, λεωφορεία). Ένα ελάχιστο ποσοστό 5% του οδικού δικτύου των πόλεων με κλειστούς ποδηλατόδρομους είναι η διεθνής τάση για να ενταχθεί δυναμικά το ποδήλατο στις πόλεις που επενδύουν στη βιώσιμη αστική κινητικότητα και για να αποκτήσει κυρίαρχο ρόλο στη μετακίνηση. Τα ΣΒΑΚ παρουσιάζουν μία τάση να παρουσιάζουν την ολοκλήρωση των ποδηλατικών υποδομών που προβλέπουν στη δεκαετία. Η πίεση από την κλιματική αλλαγή όμως απαιτεί μία επιτάχυνση της προσπάθειας αυτής. Εκτιμούμε ότι το 50% των υποδομών, στο πλαίσιο ενός συνεκτικού δικτύου, πρέπει και μπορεί να γίνει εντός της πρώτης πενταετίας του ΣΒΑΚ.

Το κείμενο του άρθρου αυτού προτείνουμε να είναι το εξής:

«Άρθρο

Μέτρα για την προώθηση κατά προτεραιότητα της βιώσιμης αστικής κινητικότητας

Με σκοπό την προώθηση κατά προτεραιότητα της βιώσιμης αστικής κινητικότητας, τουλάχιστον στο 5% του οδικού δικτύου των πόλεων της χώρας δημιουργούνται κλειστοί ποδηλατόδρομοι, και τουλάχιστον το 50% του δικτύου των ποδηλατικών υποδομών που προβλέπονται σε εγκεκριμένα Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας υλοποιείται σε 5 χρόνια από την έγκριση του Σχεδίου με συνεκτικό τρόπο.»"

2022-01-26 19:31:31

Η λιτανεία των απαριθμούμενων γενικών μέτρων πολιτικής είναι ένα μίγμα γενικών και ασαφών μέτρων (εδάφ. 1: α, στ, ι και όλα του εδαφ. 2) και άλλων σφέστατων μέτρων (εδάφ. 1: β, γ, δ, ε). Η υλοποίηση των δεύτερων ενδέχεται να εξαρτάται σημαντικά από εξωγενείς τεχνολογικούς, θεσμικούς και οικονομικούς παράγοντες.

Στο εδάφ. 1 δεν τονίζεται επαρκώς η συμβολή του εδαφους και του πρωτογενή τομέα (ορθές διαχειριστικές πρακτικές) στην αύξηση των απορροφήσεων.

Η παράλειψη έχει ιδιαίτερη βαρύτητα γιατί ο πρωτογενής τομέας συμμετέχει σημαντικά στο ΑΕΠ της χώρας, καταλαμβάνει σημαντική έκταση και η χώρα αντιμετωπίζει σημαντικό κίνδυνο ερημοποίησης (ιδιαίτερα κάτω από δυσμενή σενάρια αύξησης της παγκόσμιας θερμοκρασίας). Η αποτελεσματική καταπολέμηση της ερημοποίησης μπορεί να συμβάλλει σημαντικά στην αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης πέραν της συμβολής της στην προστασία των υδατικών πόρων και της βιοποικιλότητας.

Στο εδάφ. 2 τα απαριθμούμενα πεδία δράσης θα πρέπει να αναφέρονται σαφώς (και όχι γενικόλογα – 'φυσικό περιβάλλον') στους έγγειους πόρους – ύδατα, έδαφος, φυτοκάλυψη – λόγω του κεντρικού ρόλου που παίζουν στο κλιματικό ζήτημα.

Παρά τις αναφορές στην τεχνολογική εξέλιξη, δεν γίνεται σαφής αναφορά σε δυναμικά αναδυόμενες τεχνολογικές λύσεις δέσμευσης και χρήσης άνθρακα (CCU) από διαδικασίες παραγωγής (π.χ. βιομηχανία, ηλεκτροπαραγωγή, ανθρακοδεσμευτική γεωργία) ή απευθείας από την ατμόσφαιρα (CO₂) για την βιώσιμη παραγωγή προϊόντων μη ορυκτού άνθρακα."

2022-01-26 22:47:41

Επί του άρθρου 10 παρ. 1 Ο στόχος της κλιματικής ουδετερότητας για την Ελληνική οικονομία, δηλ. του μηδενικού ισοζυγίου εκπομπών και απορροφήσεων αερίων θερμοκηπίου (στο εξής ΑτΘ) έως το 2050 με ενδιάμεσους σταθμούς το 2030 και 2040, στηρίζεται κατά μεγάλο μέρος σε τεχνικές προϋποθέσεις που είτε δεν υπάρχουν είτε είναι σε πειραματικό στάδιο με πολλές τεχνικές, οικονομικές και πολιτικές αβεβαιότητες. Η χάραξη μακροπρόθεσμων στόχων με ενδιάμεσα βήματα για να έχει την όποια αξιοπιστία πρέπει να στηρίζεται σε ώριμες τεχνολογίες που είναι δυνατόν να εφαρμοστούν σε παγκόσμια κλίμακα τώρα και όχι σε τεχνολογίες που υποθέτουμε ότι θα διαθέτουμε στο μεσο-μακροπρόθεσμο μέλλον. Μια πρώτη κακή συνέπεια είναι ότι δημιουργούνται ψευδαισθήσεις στην κοινωνία πως αυτές οι τεχνολογίες είτε υπάρχουν και σε λίγο θα έρθουν και εδώ είτε ότι είναι θέμα χρόνου να τις έχει στην διάθεση της η ανθρωπότητα

άρα δεν χρειάζεται να εντείνουμε τις προσπάθειες μας τώρα, έχουμε περιθώριο να υπερβούμε τον προϋπολογισμό άνθρακα αφού τα παιδιά μας θα τον μαζέψουν.

Η σύλληψη και αποθήκευση CO₂ (στο εξής CCS) είναι σε εμβρυακό επίπεδο. Όπως μας εξηγεί ο Vaslav Smil (από τον οποίο παίρνουμε την ακόλουθη ανάλυση 11/2021) σε όλον τον κόσμο υπάρχει μόνο μια εγκατάσταση στην Ισλανδία, η ORCA που παίρνει ενέργεια από γεωθερμία και δεσμεύει ετησίως 4.000 τόν. CO₂ ενώ παγκοσμίως εκλύονται 37 δις τόνοι. Για να πιάσουμε μόνο το 10% θα πρέπει να δημιουργηθεί μια βιομηχανία του μεγέθους της παγκόσμιας βιομηχανίας εξορύξεων πετρελαίου (που παράγει 4 δις τόν. πετρελαίου ετησίως) ενώ το 90% θα μένει στην ατμόσφαιρα και αυτό το 10% θα εκμηδενιστεί από την αύξηση των εκπομπών μόνο της Κίνας και της Ινδίας. Επιπλέον θα πρέπει να γίνει ξεκάθαρο στους πολίτες ότι θα φορολογηθούν για το CCS γιατί οι εμπλεκόμενες εταιρείες μπορούν να πουλήσουν πετρέλαιο αλλά όχι σύλληψη και θάψιμο CO₂. Η δε σύνδεση τέτοιων εγκαταστάσεων με Αιολικά ή Φωτοβολταϊκά (στο εξής Α/Π και Φ/Β) είναι αδύνατη όσο δεν λύνεται το πρόβλημα της αποθήκευσης του ρεύματος τους γιατί δεν μπορεί να διακόπτεται η λειτουργία τους. Η ενεργειακή πυκνότητα των καλύτερων μπαταριών στο εμπόριο είναι 1/40 σε σχέση με την βενζίνη. Από την λίγη ενέργεια που αποθηκεύεται σήμερα, το 95% είναι με αντλησιοταμίευση και 5% με μπαταρίες.

Ήδη βλέπουμε σχέδια για επενδύσεις σε τεχνολογίες αποθήκευσης που δεν είναι καθόλου ώριμες.

Με το έως τώρα άλυτο πρόβλημα της αποθήκευσης σχετίζεται και το γεγονός ότι δεν υπάρχει σε όλο τον κόσμο μία εμπορική εγκατάσταση παραγωγής Πράσινου Υδρογόνου. Παρόλα αυτά εδώ γίνεται λόγος για αυτό ακριβώς που είναι τελείως αντιοικονομική η λειτουργία τέτοιας εγκατάστασης με Α/Π ή Φ/Β. Τα 75 εκ. τόν. Υδρογόνου που παράγονται ετησίως στον κόσμο είναι από Φυσικό Αέριο.

Το Βιοαέριο είναι σε αμελητέες ποσότητες ενώ τα Βιοκαύσιμα έχουν τόσο χαμηλή ενεργειακή πυκνότητα (0,5 W/m²) και κατά συνέπεια απαιτούν λυτάσματα, νερό, μηχανολογικό εξοπλισμό και τεράστιες εκτάσεις που αυτήν την στιγμή είτε στερούν από την παραγωγή τροφίμων ή καταστρέφουν τροπικά δάση.

Επίσης δεν γίνεται ξεκάθαρο στο σχέδιο νόμου πως υπάρχουν κρίσιμοι τομείς της παραγωγής και της οικονομίας που δεν μπορούν να εξηλεκτριστούν ώστε ιδεατά στο μέλλον να αντικατασταθούν τα ορυκτά καύσιμα με "καθαρές ΑΠΕ". Τέτοιοι είναι, η παραγωγή Χάλυβα-Ατσάλιου, Τσιμέντων, Λιπασμάτων, πλαστικών, οι Αερομεταφορές οι Θαλάσσιες μεταφορές και τα βαρέα οχήματα. Πολλές φορές γίνεται σύγχυση της συνολικής παραγωγής ενέργειας με την Ηλεκτροπαραγωγή που είναι μόνο το 1/4 της συνολικής.

Η δραστική μείωση της τελικής κατανάλωσης ενέργειας μπορεί να περιλαμβάνει ουσιαστικά μέτρα όπως η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, αλλά έχει και προεκτάσεις που απαιτούν αλλαγή της λογικής του οικονομικού μοντέλου. Πχ, ο διευθύνων σύμβουλος και το συμβούλιο μιας αεροπορικής εταιρείας ενδιαφέρονται για την κερδοφορία των μετόχων, άρα την επέκταση του κύκλου εργασιών της εταιρείας δηλ. την αύξηση των πτήσεων, που με την σειρά της αυξάνει τις εκπομπές ΑτΘ. Κατ' αντιστοιχία και πολλά άλλα είδη ενεργοβόρων επιχειρήσεων θα πρέπει με την θέληση τους ή με κρατική επιβολή ή και με τα δύο να μειώσουν τον κύκλο εργασιών τους με όλες τις αλυσιδωτές επιπτώσεις. Επίσης θα πρέπει να ακυρωθούν στην συνείδηση των πολιτών τα καταναλωτικά πρότυπα και πάρα πολλές λειτουργίες της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας που αυξάνουν το ανθρακικό αποτύπωμα των προϊόντων και των υπηρεσιών. Αυτά αναφέρουμε τελείως ενδεικτικά ώστε να καταλάβουμε το βάθος των προκλήσεων που κρύβει η φράση "δραστική μείωση της κατανάλωσης". Ο κλιματικός νόμος οφείλει να ανοίξει αυτή τη συζήτηση στην κοινωνία που δεν συνειδητοποιεί το βάθος των προκλήσεων αλλά και το πρόβλημα που πάμε να μεταφέρουμε διογκωμένο στις επόμενες γενεές.

Επί του εδαφίου γ) της παρ 1. δεν είναι κατανοητή η προτεραιότητα που δίνεται για την εξάλειψη των ορυκτών καυσίμων, στην διασύνδεση των μη διασυνδεδεμένων νησιών που λόγω του πολύ μικρού τους πληθυσμού αντιπροσωπεύουν ένα πολύ μικρό κομμάτι της πίτας. Το λογικό θα ήταν, όπως έχει προταθεί και διεθνώς (Kevin Anderson, Vaslav Smil, Richard Heinberg κ.α.) να εντοπίσουμε τις περιοχές αλλά και τις κοινωνικές ομάδες που είναι οι κύριοι ρυπαντές (πχ πετούν συχνά με αεροπλάνο, έχουν αυτοκίνητα μεγάλου κυβισμού, πολλά σπίτια, σκάφη αναψυχής με μεγάλες υποδυνάμεις κλπ) ώστε η μετάβαση να γίνει με δικαιοσύνη.

Έως τώρα σχολιάσαμε την παρ.1 που αφορά την μείωση των εκπομπών, αντικείμενο με πολύ μεγάλες δυσκολίες που απαιτεί και διεθνή συνεργασία για την επίτευξη των στόχων Όμως η διεθνής κοινότητα περιορίζεται σε συναντήσεις που δεν είναι νομικά δεσμευτικές για κανέναν, όπου αναβαθμίζονται οι στόχοι των προηγούμενων απλώς γιατί απέτυχαν και χάθηκε πολύτιμος χρόνος.

Η παρ. 2. αφορά την προσαρμογή, τομέας στον οποίο η κάθε χώρα έχει την ευχέρεια να πάρει τα μέτρα της από μόνη της.

Οι πολιτικές που προτείνονται είναι στην σωστή κατεύθυνση όμως σε ότι αφορά τις ΑΠΕ (Α/Π,Φ/Β) η ανάπτυξη και χωροθέτησή τους στην Ελλάδα γίνεται με τον χειρότερο τρόπο, έτσι ώστε να έρχεται σε ευθεία σύγκρουση ο στόχος της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής, με τον ισότιμο στόχο της προστασίας της βιοποικιλότητας. Οι διανοίξεις δρόμων και όλα τα συνοδά έργα καταστρέφουν με μη αναστρέψιμο τρόπο τοπία φυσικού κάλλους, αρχαιολογικούς χώρους που είναι σε απόλυτη συνάφεια με το φυσικό τοπίο γύρω τους (Δελφοί)αρχιτεκτονικά παραδοσιακά σύνολα (Μάνη). Οδηγούν σε απώλεια και κατάτμηση των οικοσυστημάτων που είναι καταχωρημένη ως η πρώτη από τις αιτίες απώλειας της βιοποικιλότητας με την κλιματική αλλαγή τρίτη, όπως δείχνει η μελέτη του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων που προτείνει την χωροθέτηση τους σε περιοχές ήδη τροποποιημένες από τον άνθρωπο που είναι υπέρ αρκετές για την επίτευξη των στόχων του ΕΣΕΚ. Οι αδειοδοτήσεις εντός του Ευρωπαϊκού δικτύου Νατούρα 2000 επιταχύνονται ενώ η Ελλάδα καταδικάστηκε από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο τον Δεκέμβριο του 2020 γιατί δεν έχει εκδώσει ακόμα τα προεδρικά διατάγματα (ΠΔ) με τους στόχους διατήρησης (ΣΔ) που όφειλε να έχει ολοκληρώσει από τον Ιούλιο του 2012. Θα περιμέναμε να δούμε στον Κλιματικό Νόμο την προτεραιοποίηση της έκδοσης των ΠΔ για το Ν.2000 σε σχέση με οποιαδήποτε αδειοδότηση διότι όπως επισημαίνει το Ευρ. Δικαστήριο στην απόφασή του και κατ εφαρμογή των Ευρωπαϊκών οδηγιών για τα πουλιά και τους οικοτόπους όπως ενσωματώθηκαν στο Ελληνικό δίκαιο, ουσιαστικά μέρη των Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) όπως η Δέουσα Εκτίμηση (ΔΕ) των επιπτώσεων ενός έργου στο περιβάλλον και η Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση (ΕΟΑ), προϋποθέτουν και εκπονούνται σε σχέση με θεσμοθετημένους με ΠΔ Στόχους Διατήρησης. Αυτή η αδικαιολόγητη νομική εκκρεμότητα εδώ και 10 χρόνια έχει καταστήσει παρωδία όλη την αδειοδοτική διαδικασία μέσα στο Ν.2000"

Το σχέδιο νόμου κινείται κάτω από τον επιστημονικά ορισμένο πήχη περιορισμού της κλιματικής κρίσης στον 1,5οC που είναι απαραίτητο να επιτευχθεί με εθνικές δεσμεύσεις και ουσιαστικά μέτρα και πολιτικές από κάθε χώρα του πλανήτη για τον μηδενισμό των εκπομπών το συντομότερο δυνατό και σίγουρα πριν το 2050. Λαμβάνοντας όμως ακόμα υπόψη και το πακέτο “Fit for 55” της ΕΕ και την εφαρμογή των ευρωπαϊκών οδηγιών που αφορούν στην ενεργειακή αποδοτικότητα, τον κανονισμό για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (KENAK) και τα έργα ΑΠΕ, δεν φαίνεται επί του παρόντος με ποιο τρόπο τα μέτρα θα εναρμονιστούν με τις παραπάνω οδηγίες ενώ απουσιάζει ένα σαφές χρονοδιάγραμμα για τη σταδιακή απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα σε όλους τους τομείς της οικονομίας και η αντίστοιχη στόχευση. Οι ενεργειακοί στόχοι του νομοσχεδίου για την προώθηση των ΑΠΕ και της εξοικονόμησης ενέργειας είναι ασαφείς. Θα πρέπει ως εκ τούτου να ενσωματωθούν εξειδικευμένοι και φιλόδοξοι, νομικά δεσμευτικοί στόχοι που θα μετασχηματίζουν το ενεργειακό σύστημα ηλεκτροπαραγωγής σε 100% ΑΠΕ έως το 2035 με όρους περιβαλλοντικής βιωσιμότητας και κοινωνικής δικαιοσύνης. Ως προς τα ορυκτά καύσιμα, η απεξάρτηση από τον λιγνίτη μετατίθεται για το “αργότερο έως το 2028”. Αν και προβλέπεται στο νομοσχέδιο η επανεξέταση της προθεσμίας το 2023, θα πρέπει να τονιστεί ότι για κάθε χρόνο που θα λειτουργεί η νέα λιγνιτική μονάδα Πτολεμαΐδα V, η Ελλάδα θα εκπέμπει επιπλέον περίπου 4 εκατομμύρια τόνους διοξειδίου του άνθρακα ή αλλιώς περίπου το 5% των ετήσιων εκπομπών της.

Εξαιρετικά αρνητικό στοιχείο του νομοσχεδίου είναι ότι δεν φαίνεται να προβλέπονται νομικά δεσμευτικοί στόχοι για την σταδιακή απεξάρτηση από το ορυκτό αέριο. Δεν γίνεται η παραμικρή αναφορά στον θερματισμό των εξορύξεων υδρογονανθράκων, την ώρα μάλιστα που όλο και περισσότερα κράτη ανακοινώνουν σχετικά σχέδια. Η επιστήμη είναι σαφής: δεν μπορούμε να προχωρήσουμε σε νέες εξορύξεις και υποδομές υδρογονανθράκων αν θέλουμε να πετύχουμε τον στόχο του 1,5 βαθμού Κελσίου. Η στοχοθέτηση για παράδειγμα της παύσης καυστήρων πετρελαίου το 2025 θα έπρεπε να περιλαμβάνει και την παύση καυστήρων ορυκτού αερίου με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα.

Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου δεν θα έπρεπε να επιτρέπεται καμία νέα παραχώρηση δικαιωμάτων έρευνας και εξόρυξης υδρογονανθράκων σε ολόκληρη την ελληνική επικράτεια, συμπεριλαμβανομένων των θαλάσσιων ζωνών οικονομικής εκμετάλλευσης.

Αντίστοιχα δεν υπάρχει καμία στοχοθεσία για τον τομέα της βιώσιμης γεωργίας και της κτηνοτροφίας. Ενώ λοιπόν η εντατική κτηνοτροφία και η γεωργία αναγνωρίζονται διεθνώς ως από τους βασικότερους παράγοντες (ανθρώπινες δραστηριότητες) που επιτείνουν την κλιματική κρίση, μέχρι στιγμής απουσιάζουν οι σχετικές δράσεις. Ενώ η σχετική συμμετοχή της γεωργίας-κτηνοτροφίας στην κλιματική κρίση προβλέπεται να αυξηθεί ραγδαία μέσα στα επόμενα χρόνια (καθώς καθαρίζει το ενεργειακό μίγμα από ορυκτά καύσιμα), απουσιάζουν πολιτικές, μέτρα και χρονοδιαγράμματα. Ενώ η κατανάλωση κρέατος (σε συνδυασμό με την παραγωγή ζωοτροφών) πρέπει να μειωθεί δραστικά μέσα στα επόμενα χρόνια και (ιδίως) στην Ελλάδα, δεν αποτυπώνονται πουθενά σχετικές στοχοθεσίες, μέτρα και πολιτικές. Απουσιάζει επίσης κάθε σοβαρή πρόβλεψη για την απαραίτητη μετάβαση τόσο των παραγωγών όσο και των καταναλωτών σε ένα μέλλον με εντελώς διαφορετικά αγροτικά και διατροφικά δεδομένα. Με αυτό τον τρόπο, “εξασφαλίζεται” η αντίθεσή τους στα όποια μέτρα ακολουθήσουν. Ελλείψει σχεδιασμού, αυτά θα είναι αποσπασματικά και βίαια. Σήμερα ειδικά που γνωρίζουμε ότι αν συνεχίσουμε να καταναλώνουμε κρέας και γαλακτοκομικά με την ποσότητα και συχνότητα που το κάνουμε σήμερα, μέχρι το 2050 το 52% των εκπομπών αερίων στην ατμόσφαιρα θα προέρχεται από τη γεωργία, ενώ το 70% των εκπομπών αυτών θα προέρχεται από τη βιομηχανική κτηνοτροφία και ότι πρέπει να πάρουμε επείγοντως μέτρα ώστε να μειωθεί η κατανάλωση 50% για αρχή και 71% ως το 2030.

Παράλληλα, χάνονται σημαντικές αναπτυξιακές ευκαιρίες. Η εισαγόμενη σόγια για ζωοτροφή, μπορεί να αντικατασταθεί από ντόπια πρωτεϊνούχα φυτά (όπως το κτηνοτροφικό ρεβίθι, το λούπινο κοκ). Η εκτατική κτηνοτροφία μπορεί να συμβάλει στην τοπική ανάπτυξη και την αναζωογόνηση τοπικών οικονομιών. Η μείωση στην παραγωγή και κατανάλωση κρέατος πρέπει να συνοδεύεται με όρους ποιότητας αλλά και με κάλυψη του συνόλου της ζήτησης από ντόπια παραγωγή. Ομοίως, μπορούν και πρέπει να συμπεριληφθούν οι μέθοδοι ήπιας και βιώσιμης γεωργίας όπως είναι η βιολογική γεωργία, η βιο-δυναμική γεωργία, η αναγεννητική, η παραδοσιακή, η αγρο-οικολογία, η εκτατική κτηνοτροφία που διατηρούν τη βιοποικιλότητα και προστατεύουν το κλίμα. Δυστυχώς, δεν έχουμε δει πουθενά δημοσιευμένα σχέδια να αφορούν γεωργία που αναγεννά το έδαφος και αναχαίττει την κλιματική κρίση με την εναπόθεση άνθρακα (CCM-Climate Change Mitigation) και την αύξηση της ανθεκτικότητας των φυτών σε ακραίες μετεωρολογικές συνθήκες (CCA - Climate Change Adaptation).

Δυστυχώς, αντ’ αυτού, τα μόνα σχέδια προσαρμογής του ΥΠΑΑ που είναι γνωστά είναι αυτά για τη δοκιμαστική καλλιέργεια υποτροπικών φυτών.

Σε κάθε περίπτωση, η απουσία έγκυρων και αξιόπιστων δεδομένων αναφοράς για τη χώρα σε σχέση με τη συνεισφορά της γεωργίας και της κτηνοτροφίας στις συνολικές εθνικές εκπομπές, αναδεικνύει την ανάγκη διαφάνειας, δημοσιοποίησης σχετικών στοιχείων ώστε να επιτευχθεί ένας τομεακός προϋπολογισμός άνθρακα.

Ο στόχος για τη σταδιακή υποκατάσταση του “φυσικού” αερίου όπως διατυπώνεται στην παράγραφο (δ) του παρόντος άρθρου είναι εξαιρετικά ελλιπής. Τα σχεδιαζόμενα έργα επέκτασης υποδομών αερίου δεν φαίνεται με ποιο τρόπο θα είναι συμβατά έστω και με τον όχι αρκετά φιλόδοξο στόχο του νέου ΕΣΕΚ που ακόμα εκκρεμεί. Να σημειωθεί ότι ενώ οι διάφορες μορφές μη ορυκτού αερίου θα μπορούσαν να διαδραματίσουν περιορισμένο, ενδιάμεσο ρόλο στην απεξάρτηση από τον άνθρακα σε τομείς που είναι δύσκολο να εξηλεκτριστούν όπως η βαριά βιομηχανία (πχ τσιμέντο, χάλυβας, μεταφορές), αυτή η μετάβαση θα εξακολουθούσε να απαιτεί τη μείωση χρήσης της συνολικής ποσότητας ορυκτού αερίου για την επίτευξη των κλιματικών στόχων. Ανάλυση του Διεθνούς Συμβουλίου για τις Καθαρές Μεταφορές (ICCT) διαπίστωσε ότι το ανανεώσιμο μεθάνιο θα μπορούσε να διαδραματίσει “μικρό ρόλο” στην απανθρακοποίηση της οικονομίας της ΕΕ μέχρι το 2050, αλλά “δεν μπορεί να αντιπροσωπεύει την πρωταρχική στρατηγική για την απαλλαγή από τον άνθρακα ενός ολόκληρου βιομηχανικού κλάδου”. Έκθεση του 3ΕΓ, ανεξάρτητης ευρωπαϊκής δεξαμενής σκέψης για την κλιματική αλλαγή και την ενέργεια, σημειώνει επίσης ότι κανένα από τα σενάρια συμμόρφωσης με τη συμφωνία του Παρισιού με ανανεώσιμο ή απανθρακοποιημένο αέριο δεν παρουσιάζει αύξηση της ζήτησης ορυκτού αερίου. Αντιθέτως, τα περισσότερα από αυτά τα σενάρια περιλαμβάνουν απότομη μείωση της χρήσης της συνολικής ποσότητας ορυκτού αερίου σε σύγκριση με σήμερα. Επιπλέον, ο όρος “ανανεώσιμο αέριο” είναι παραπλανητικός. Ο όρος χρησιμοποιείται συμπεριληπτικά κυρίως από τη βιομηχανία για να αναφερθεί σε μία ποικιλία από διαδικασίες παραγωγής και τελικά προϊόντα - συμπεριλαμβανομένων ορισμένων που εξακολουθούν να προέρχονται από ορυκτό αέριο - όλα όμως με διαφορετικές επιπτώσεις για μελλοντική ρύπανση, το κόστος και τις υποδομές. Μεταξύ άλλων, αυτά περιλαμβάνουν το “βιοαέριο ή βιομεθάνιο”, το “πράσινο” υδρογόνο και αέριο που προέρχεται από καύση ορυκτού αερίου με δέσμευση και αποθήκευση άνθρακα.

Στην παράγραφο (η) του παρόντος άρθρου δεν διευκρινίζεται ποιες είναι οι κατηγορίες αποβλήτων στις οποίες αναφέρεται ο νομοθέτης. Για παράδειγμα συμπεριλαμβάνονται σε αυτές τα γεωργικά και κτηνοτροφικά απόβλητα? Είναι απαραίτητο οι στόχοι μείωσης εκπομπών ΑτΘ να γίνουν πιο συγκεκριμένοι ανά κατηγορία αποβλήτων."

2022-01-27 12:10:10

Σχόλιο ΣΕΕΠΕ στις πολιτικές και μέτρα:

Ο ΣΕΕΠΕ προτείνει μετά το εδάφιο δ) του άρθρου 1 να προστεθούν τα ακόλουθα εδάφια ε) και ζ):

ε) τη σταδιακή υποκατάσταση των υγρών ορυκτών καυσίμων από υγρά καύσιμα χαμηλού ανθρακικού αποτυπώματος διαφόρων τεχνολογιών (LCLFs), που θα χρησιμοποιούνται σε κινητήρες εσωτερικής καύσης και θα διακινούνται με τις σημερινές υποδομές.

ζ) τη σταδιακή προσθήκη υγρών καυσίμων χαμηλού άνθρακα στις ναυτιλιακές και αεροπορικές μεταφορές, όπως προβλέπουν οι αντίστοιχες προτάσεις Κανονισμών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στα πλαίσια της δέσμης μέτρων Fit for 55."

2022-01-27 15:48:23

Άρθρο 10 παρ.1 (β) Η επίτευξη των εθνικών κλιματικών στόχων της χώρας και συγκεκριμένα όσον αφορά τη μεγαλύτερη δυνατή διείσδυση των ΑΠΕ, οφείλει να είναι συμβατή με τους στόχους και τις υποχρεώσεις της, ως προς τη διατήρηση της βιοποικιλότητας σε εθνικό, ενωσιακό και διεθνές επίπεδο.

Προτεραιότητα ως προς την αποφυγή επιπτώσεων στο φυσικό περιβάλλον, τη βιοποικιλότητα και το τοπίο, θα πρέπει να δοθεί στην ορθή χωροθέτηση των ΑΠΕ. Αυτό θα πρέπει να συμβεί πρωτίστως μέσω της αναθεώρησης του Ειδικού Χωροταξικού για τις ΑΠΕ, η οποία έχει σημειώσει σημαντική και αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Στο αναθεωρημένο χωροταξικό θα πρέπει να εξαιρεθούν περιοχές υψηλής οικολογικής αξίας, όπως οι περιοχές του δικτύου Natura 2000 και να προκρίνεται η χωροθέτηση σε τεχνητές και ήδη κατακερματισμένες επιφάνειες.

Σχετικά με τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνολογίες και πρακτικές αποφυγής επιπτώσεων, επισημαίνουμε ότι το καλύτερο μέτρο μετριασμού των επιπτώσεων είναι η ορθή χωροθέτηση. Η χρήση συστημάτων αποφυγής πρόσκρουσης δεν μπορεί να χρησιμοποιείται ως πανάκεια. Πλέον αδειοδοτούνται ΑΣΠΗΕ εντός περιοχών υψηλής οικολογικής αξίας με είδη πτηνών, όπως οι γύπες, με υψηλή ευαισθησία στους ΑΣΠΗΕ με την προϋπόθεση της χρήσης τέτοιων συστημάτων. Οι περιοχές αυτές ακριβώς λόγω της υψηλής ευαισθησίας τους θα έπρεπε να είχαν εξαιρεθεί.

Περισσότερα: https://files.ornithologiki.gr/docs/politiki/aiolika/190419_Systimata_Apofugis_Proskrousis_se_Aiolika.pdf

Ενδεικτικά, η πιο καλά μελετημένη περίπτωση χρήσης του πλέον δημοφιλούς για τους επενδυτές ΑΣΠΗΕ, συστήματος αποφυγής πρόσκρουσης είναι στο νησί Smøla της Νορβηγίας, στο πλαίσιο του Προγράμματος BirdWind Project. Σύμφωνα με το έγγραφο "Conservation of birds of prey in Norway – Guidelines and management priorities» της BirdLife Norway (https://www.cms.int/raptors/sites/default/files/document/Norway_BirdsofPrey_2020-05.pdf), συνολικά 100 Θαλασσετοί έχουν αναφερθεί να έχουν σκοτωθεί από ανεμογεννήτριες την περίοδο 2005-2019 και οι αιολικές εγκαταστάσεις συνέβαλαν σε πρόσθετη θνησιμότητα της τάξεως του 30%. Παράλληλα, ο αριθμός των αναπαραγόμενων αετών εντός της περιοχής εγκατάστασης των αιολικών σταθμών μειώθηκε κατά την περίοδο μελέτης, και η αναπαραγωγική επιτυχία μειώθηκε στις επικράτειες εντός απόστασης 500 μ. από τις ανεμογεννήτριες.

Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί και στην έντονη πλέον διείσδυση των ΦΒ σε αγροτική γη και μάλιστα σε Γη Υψηλής Παραγωγικότητας."

2022-01-27 15:51:00

Άρθρο 10 παράγραφος 2

Εξαιρετικά γενικόλογη και ασαφής η αναφορά περί προστασίας στα εδάφια γ και στ. Δεν προσδιορίζονται ούτε κατ' ελάχιστο ποια μέτρα θα είναι αυτά. Στην προστασία και αποκατάσταση οικοσυστημάτων θα πρέπει να προκριθεί η αξιοποίηση των λύσεων που στηρίζονται στη φύση (nature based solutions). Η χρήση τέτοιων λύσεων διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην επίτευξη του στόχου της Συμφωνίας του Παρισιού για τον περιορισμό της αύξησης της θερμοκρασίας σε 1,5 °C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα.

Έρευνα της IUCN που αξιολόγησε σχετικές δημοσιευμένες μελέτες, καταλήγει ότι μέσω της εφαρμογής τέτοιων λύσεων είναι εφικτή η μείωση εκπομπών τουλάχιστον 5 γιγατόνων ισοδύναμου CO₂ ετησίως μέχρι το 2030 και 10 γιγατόνων ισοδύναμου CO₂ ετησίως μέχρι το 2050.

Ομοίως εξαιρετικά γενική η αναφορά για τον τομέα της βιώσιμης γεωργίας και της κτηνοτροφίας. Παρά το γεγονός ότι πρόκειται για δύο τομείς που παράγουν σχεδόν το ήμισυ των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

2022-01-28 08:19:21

Άρθρο 10.1.γ. Δίνεται ένα σαφές μήνυμα για τη σταδιακή εξάλειψη των ορυκτών καυσίμων ωστόσο επισημαίνεται ότι θα ληφθεί υπόψη η ασφάλεια εφοδιασμού μαζί με την τεχνολογική εξέλιξη. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονιστεί ότι το φυσικό αέριο θεωρείται ότι παίζει σημαντικό ρόλο για την ασφάλεια του εφοδιασμού και την ομαλή ενεργειακή μετάβαση της χώρας.

Άρθρο 10.1.δ. Γίνεται αναφορά στην ανάγκη σταδιακής αντικατάστασης του φυσικού αερίου με ανανεώσιμα αέρια όπως το βιομεθάνιο και το πράσινο υδρογόνο, ωστόσο προτείνουμε μια προσθήκη που να προβλέπει την ανάγκη χρήσης αερίων χαμηλών εκπομπών άνθρακα (low-carbon gases), συμπεριλαμβανομένου υδρογόνου χαμηλών εκπομπών άνθρακα (low-carbon hydrogen), στα ενδιάμεσα στάδια.

2022-01-28 08:35:25

Το ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ είναι μονοπροσηλωμένο σε πολιτικές και μέτρα στον ενεργειακό τομέα. Προτάσεις αλλαγών –συμπληρώσεων:

Άρθρο 10.1.

Προτείνουμε στο Άρθρο αυτό να υπάρξουν συγκεκριμένες προβλέψεις σε βασικές αρχές πολιτικής της ενεργειακής μετάβασης που απουσιάζουν:

Άρθρο 10.1.β (να προστεθεί). την προσαρμογή των τεχνολογιών ΑΠΕ στις κλιματικές και γεωγραφικές ιδιαιτερότητες. Η αξιολόγηση των ίδιων των ΑΠΕ θα πρέπει να υπηρετεί την επιδίωξη παροχής όσο το δυνατό σταθερού ή προβλέψιμου ενεργειακού αποτελέσματος προκειμένου να αποφεύγονται εκείνες οι στοχαστικές ΑΠΕ που απαιτούν συμπληρωματικές σταθερές πηγές καυσίμων για τη σταθεροποίηση του ρεύματος.

- Η σημαντική ενεργειακή μετάβαση που θα πρέπει να συντελεστεί χρειάζεται να στηριχθεί σε αλλαγή του μοντέλου οικονομικής οργάνωσης, με έμφαση στην κοινωνική και αλληλεγγύη οικονομία, προτεραιότητα σε ιδιοπαραγωγή, συμμετοχή των πολιτών για διαμοιρασμό ωφελειών μέσα από ενεργειακές κοινότητες, αλλά και τα έξυπνα και δικτυωμένα συστήματα έναντι κεντρικών συστημάτων (μεγαλο)παραγωγής ενέργειας,
- Οι τεχνολογίες που θα εισαχθούν συστηματικά και σε σύντομο χρονικό διάστημα για την εφαρμογή του νόμου αυτού θα πρέπει κατά προτίμηση να έχουν σημαντική προστιθέμενη αξία στην Ελλάδα και την Ευρώπη, με παράλληλη επιχορήγηση της εγχώριας καινοτομίας και προώθηση λύσεων που βασίζονται σε τοπικά αναπτυγμένες τεχνολογίες, όπως αυτές που σχετίζονται με τους ηλιακούς θερμοσίφωνες και τις αντλίες θερμότητας, τη γεωθερμία χαμηλής ενθαλπίας για κτίρια, τα μικρά φωτοβολταϊκά.
- Οι προβλέψεις για επενδύσεις σε επέκταση δικτύων φυσικού αερίου να λαμβάνουν υπόψη τους την ανάγκη απεξάρτησης από το ενδιάμεσο αυτό ορυκτό καύσιμο και την ημερομηνία γ' αυτό που θα θεσπιστεί σε άλλο άρθρο, ώστε να μην υπάρξει επιβολή στους πολίτες τέτοιων επενδύσεων μειωμένου οριζοντα και κλιματικής επιβάρυνσης,
- Η σταδιακή εξάλειψη και υποκατάσταση των ορυκτών καυσίμων από ΑΠΕ θα πρέπει να γίνει όχι μόνο με γνώμονα την ασφάλεια εφοδιασμού και σε συνάρτηση με την τεχνολογική εξέλιξη, αλλά και με βάση τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την παράλληλη προστασία της βιοποικιλότητας και των δασών (ανάδειξη της διάστασης αυτής, η οποία αναφέρεται βεβαίως αλλά μονολεκτικά στο Άρθρο 5 εν μέσω άλλων πολλών
- Ενθαρρύνεται η βιομηχανία για ιδιοπαραγωγή και χρήση εναλλακτικών καυσίμων μηδενικού ανθρακικού αποτυπώματος όπως το υδρογόνο;
- Τί θα γίνει για τις απαιτούμενες μπαταρίες / "μπαταρίες" του δικτύου ηλεκτροδότησης;
- Να αναδιατυπωθεί το μέρος περί της διασύνδεσης των νησιών και το ποσοστό με το οποίο η διασύνδεση αυτή συμβάλλει στη μετάβαση, καθώς στην παρούσα διατύπωση φαίνεται να έχει κεντρική σημασία για τη χώρα (λόγω υπεράκτιων ανεμογεννητριών);).

Άρθρο 10.2.

- Το Άρθρο 10.2. περιέχει μεικτά μέτρα προσαρμογής-μετριάσμου και όχι μόνο προσαρμογής όπως λέει στην αρχή. Να χωρίζονται τα αμιγώς μέτρα προσαρμογής από τα συνδυαστικά προσαρμογής-μετριάσμου, κι ακόμα κάποια μόνο μετριάσμου που αναφέρονται εδώ; Γιατί η έμφαση και οι πόροι που μπορούν να χρησιμοποιηθούν μπορεί να είναι αρκετά διαφορετικοί κατά περίπτωση.
- Παρ. στ) Λείπει αναφορά στις ιχθυοκαλλιέργειες
- Επίσης αξίζει να αναφερθεί στο άρθρο αυτό ότι έμφαση πρέπει να δοθεί σε τοπική παραγωγή και κατανάλωση κατά το δυνατόν τοπικών προϊόντων, και στην ετοιμότητα με γνώμονα την ανθεκτικότητα και την τοπική επιβίωση / αυτάρκεια σε περίπτωση κρίσης και διακοπής των αλυσίδων προμηθειών."

2022-01-28 08:54:30

Ενώ στα γενικά μέτρα γίνεται αναφορά σε όλες τις ΑΠΕ, πρακτικά ο Νόμος ασχολείται μόνο με τα ηλιακά. Προτείνουμε να περιλαμβάνει μέτρα και δεσμεύσεις και για τις ανεμογεννήτριες με διευκόλυνση διαδικασιών αδειοδότησης για ανεμογεννήτριες < 500 kW (όπως συμβαίνει με τη βιομάζα).

Αντιθέτως θα έπρεπε να προβλέπει αυστηρότερους ελέγχους στην αδειοδότηση μονάδων ηλεκτροπαραγωγής από βιομάζα. Με τη σημερινή μορφή της νομοθεσίας για μονάδες βιομάζας < 500 kW πρακτικά δεν προβλέπεται καμιά ΗΜ μελέτη, το αποτέλεσμα είναι μη αποδοτικές ενεργειακά και ρυπογόνες εγκαταστάσεις (ο κύκλος του άνθρακα ισχύει μόνο όταν χρησιμοποιείται τοπικά παραγόμενη βιομάζα). Επίσης σημαντικό είναι να προβλεφθούν διαδικασίες, προδιαγραφές και έλεγχος της χρησιμοποιούμενης βιομάζας.

Ενίσχυση ικανότητας απορρόφησης ΑΠΕ από το δίκτυο του ΔΕΔΔΗΕ, διαφορετικά κανένα από τα προτεινόμενα μέτρα δε θα λειτουργήσει.

Προτείνουμε επίσης να συμπεριληφθούν και άλλες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως τα υδροηλεκτρικά έργα."

2022-01-28 08:58:01

Η σταδιακή εξάλειψη των ορυκτών καυσίμων και ιδιαιτέρως του φυσικού αερίου έχουν πολύ πιο μεγάλο ορίζοντα από τα δεκαετή ΕΣΠΚΑ (σίγουρα μετά το 2050) και επομένως χρήζουν μεγαλύτερης ανάλυσης από αυτή που γίνεται και κυρίως από αυτή που προβλέπεται στο παρόν νομοσχέδιο. Πρέπει να προστεθεί πέραν της ασφάλειας εφοδιασμού και πρόβλεψη για την ενεργειακή φτώχεια.

Σχετικά με την περίπτωση ε) της παρ. 1 για την προώθηση της ηλεκτροκίνησης, η προώθηση της ηλεκτροκίνησης μπορεί να αποτελέσει μέτρο για την επίτευξη των στόχων κλιματικής ουδετερότητας όταν συνδυάζεται με παραγωγή από ΑΠΕ. Η φόρτιση των ηλεκτρικών οχημάτων θα πρέπει να ταυτοχρονίζεται με την παραγωγή ΑΠΕ δίνοντας κατάλληλα κίνητρα στους τελικούς καταναλωτές (χρήστες των ηλεκτρικών οχημάτων)."

2022-01-28 10:37:53

Δεν υπάρχει αναφορά σε σχεδιασμό και πολιτικές για τη διακοπή του προγράμματος ανάπτυξης υδρογοναθράκων που είναι ασύμβατο με τους κλιματικούς στόχους τόσο χώρας και της ΕΕ.

Παρ.1β: Επισημαίνεται ότι οι «βέλτιστες διαθέσιμες τεχνολογίες και πρακτικές» οφείλουν να εξασφαλίζουν την προστασία των περιοχών του δικτύου NATURA 2000 από την τοποθέτηση ανεμογεννητριών, σε συμμόρφωση με την ελληνική και ενωσιακή νομοθεσία και με επιστημονική τεκμηρίωση.

Παρ.1γ: «Υποκατάσταση» ή «αντικατάσταση»;

Παρ.1η.: Όσον αφορά την διαχείριση αποβλήτων, επισημαίνεται ότι θα πρέπει να αναφέρεται ρητά η προώθηση της κυκλικής οικονομίας, η οποία περιλαμβάνει το σύνολο της ποιότητας των υπαρχόντων προϊόντων στην οικονομία.

Παρ. 1θ: Το σημείο που αναφέρεται στην «απορρόφηση αερίων του θερμοκηπίου από φυσικά οικοσυστήματα» χρειάζεται οπωσδήποτε περισσότερη ανάλυση.

Παρ.2γ: Θα πρέπει να υπάρχει ρητή αναφορά για προστασία του συνόλου των οικοσυστημάτων, και όχι μόνο αυτών που συμβάλουν στην προσαρμογή και κλιματική ανθεκτικότητα.

Παρ.2στ: Αν και τμήματα του τομέα του τουρισμού εμπίπτουν σε κάποιες από τις κατηγορίες (κτήρια, ενέργεια, μεταφορές), καθώς γίνονται συγκεκριμένες τομεακές αναφορές, και λόγω της βαρύτητας του τουρισμού στην περίπτωση της Ελλάδας, θεωρούμε ότι θα ήταν σκόπιμο να αναφερθεί η «προώθηση βιώσιμου μοντέλου τουριστικής ανάπτυξης»."

2022-01-28 10:45:02

Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 1, αναφέρεται: «Οι ειδικότεροι στόχοι μείωσης της τελικής κατανάλωσης ενέργειας, αύξησης της ενεργειακής απόδοσης, συμμετοχής των ΑΠΕ στους τομείς της ηλεκτροπαραγωγής, των μεταφορών και της θέρμανσης και ψύξης, ανάπτυξης υποδομών αποθήκευσης ενέργειας, καθώς και οι συγκεκριμένες πολιτικές για την επίτευξή τους, προσδιορίζονται αναλυτικά στο Ε.Σ.Ε.Κ.».

Σχόλιο: Στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) τα κύρια έργα ΑΠΕ που προτείνονται είναι Φωτοβολταϊκά και Αιολικά πάρκα. Προτείνεται η πρόβλεψη σχεδίου για ανάπτυξη και έργων παραγωγής Υδροηλεκτρικής ενέργειας Link, καθώς και όποιας άλλης μπορεί να θεωρείται ικανή στο μέλλον (π.χ. υδρογόνο)."

2022-01-28 10:45:51

Επί του συνόλου του Άρθρου 10. Σχόλια:

1) Προτείνεται να αναφέρεται το πρόγραμμα αντικατάστασης μετρητών που έχει προτείνει ο ΔΕΔΔΗΕ (έναρξη πρακτικά το 2022, ολοκλήρωση το 2030), με ευρείας κλίμακας αντικατάσταση μετρητών τελικής κατανάλωσης με ευφυείς μετρητές.

2) Προτείνεται να γίνεται αναφορά στην αυτοπαραγωγή με ενεργειακό συμψηφισμό (net metering).

3) Προτείνεται να γίνεται αναφορά στο υπεράκτιο αιολικό δυναμικό στις ελληνικές θάλασσες, δεδομένου του καλύτερου capacity factor (CF) και των καλύτερων ιδιοτήτων του αιολικού δυναμικού).

4) Προτείνεται να ενθαρρύνεται η δημιουργία αιολικών πάρκων εκεί που υπάρχουν ήδη εγκατεστημένοι ταμειυτήρες υδροηλεκτρικών, ώστε να υπάρχει συνδυασμός τις ώρες που υπάρχει περίσσεια ανεκμετάλλευτη ηλεκτρική ενέργεια.

5) Προτείνεται να γίνεται αναφορά στο κυματικό δυναμικό σε ορισμένες επάκτιες κατασκευές (π.χ. oscillating water column) οι οποίες και μοιάζουν καταλληλότερες για περαιτέρω διερεύνηση.

6) Προτείνεται να υπάρχει σύνδεση με την εργασιακή νομοθεσία και να τίθενται θέματα σχετικά με τη δίκαιη μετάβαση. Δεν είναι σαφές αν επιβαρύνονται ορισμένα τμήματα της κοινωνίας, ενώ δυσανάλογα επωφελούνται άλλα.

7) Προτείνεται να γίνεται αναφορά στην προοπτική της διασύνδεσης ή περεταίρω αύξησης της δυναμικότητας του δικτύου μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας με γειτονικές χώρες (Ιταλία, Τουρκία, Αλβανία, Βόρεια Μακεδονία) ή χώρες της Β. Αφρικής (π.χ. Αίγυπτος).

8) Προτείνεται να γίνεται αναφορά στην προοπτική της αξιοποίηση του γεωθερμικού δυναμικού υψηλής ενθαλπίας για την ανάπτυξη σταθμών ηλεκτροπαραγωγής, που θα συμβάλει στην επίτευξη των στόχων διεύθυνσης των ΑΠΕ, και στην επιτάχυνση διασύνδεσης των σχετικών νησιών με το ηλεκτρικό δίκτυο της ηπειρωτικής χώρας.

2022-01-28 11:51:50

Σχόλιο ως προς το Άρθρο 10.1.γ και δ: Θεωρούμε ότι η χρήση φυσικού (ορυκτού) αερίου θα πρέπει να είναι δυνατή αφενός σε τομείς όπου η πλήρης αποανθρακοποίηση είναι εξαιρετικά δύσκολη από τεchnο-οικονομική άποψη και αφετέρου σε περιπτώσεις όπου η χρήση φυσικού (ορυκτού) αερίου συνοδεύεται από τεχνολογίες δέσμευσης/αποθήκευσης άνθρακα (CCS/CCUS) οι οποίες καθιστούν (τη χρήση του) κλιματικά ουδέτερη. Περαιτέρω, ο αποκλεισμός της χρήσης φυσικού αερίου άνευ άλλου τινός -χωρίς δηλαδή να λαμβάνεται υπόψη η ωριμότητα της τεχνολογίας στο μέλλον, ιδίως όσον αφορά στην αποθήκευση ενέργειας- δύναται να οδηγήσει σε σημαντικούς κινδύνους ως προς την εύρυθμη λειτουργία του ενεργειακού συστήματος και την ασφάλεια εφοδιασμού.

2022-01-28 12:01:41

We recommend adding a specific provision stating the obligation to reach an emissions-free electricity production by 2035. For that purpose and for reasons of simplification and clarity of the text, we recommend the amendment of Article 10(1)(c), by deleting the word 'gradual' and by adding a specific day for the lignite phase-out. In addition, we recommend the deletion of the second sentence of the paragraph.

2022-01-28 12:40:36

Στο άρθρο 10 «Γενικά μέτρα πολιτικής», οι παρ. 1 και 2 να συμπληρωθούν ως ακολούθως:

«1. Για την επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας του άρθρου 1, στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (Ε.Σ.Ε.Κ.), του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1099 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 (L 328), πέραν των μέτρων των άρθρων 11 έως 22 του παρόντος, δύνανται να λαμβάνονται και να εφαρμόζονται μέτρα και πολιτικές για: [...]

ε) την προώθηση της ηλεκτροκίνησης

στ) την προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας με ιδιαίτερη μέριμνα για ευάλωτους χρήστες, όπως είναι τα άτομα με αναπηρία, και της χρήσης προσβάσιμων σε όλους μέσων μαζικής μεταφοράς [...]

2. Για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή σύμφωνα με το άρθρο 1 και την απορρόφηση του κόστους των επιπτώσεών της, πέραν των προβλεπόμενων στο άρθρο 19, δύνανται να λαμβάνονται και να εφαρμόζονται μέτρα και πολιτικές για: α) [...]

β) τη δημιουργία προσβάσιμων σε όλους, συμπεριλαμβανομένων και των ατόμων με αναπηρία, πράσινων υποδομών και συνδυασμένων δικτύων από φυσικές και ημιφυσικές περιοχές και πράσινους χώρους, καθώς και το σύνολο των στοιχείων του φυσικού τοπίου, των υφιστάμενων φυσικών σχηματισμών και των διαμορφωμένων χώρων πρασίνου και ελεύθερων χώρων, δημόσιων ή ιδιωτικών, εντός των αστικών περιοχών, που παρέχει οικοσυστημικές υπηρεσίες, οι οποίες προάγουν την ανθρώπινη ευημερία και ποιότητα ζωής

γ) την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας με έμφαση στην προστασία και αποκατάσταση οικοσυστημάτων που συμβάλλουν στην προσαρμογή και ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή

δ) τον σχεδιασμό δίκαιης και βιώσιμης αστικής ανάπτυξης που λαμβάνει υπόψη κοινωνικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές στρατηγικές για τη βελτίωση της αστικής ανθεκτικότητας και τη βελτίωση της προσβασιμότητας στους πολίτες με αναπηρία.

ε) [...]».

Άρθρο 11 Απαγόρευση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από στερεά ορυκτά καύσιμα

2021-11-27 01:08:44

Στο πλαίσιο του κλιματικού νόμου που πρόκειται να ψηφιστεί, Σας υποβάλλουμε την παρακάτω ΠΡΟΤΑΣΗ Για την παραγωγή ενέργειας από τον ήλιο ή τον αέρα με φωτοβολταϊκά ή άλλα συστήματα. Ο μόνος χώρος όπου υπάρχει αξιοποιήσιμη ηλιακή ενέργεια στο αστικό περιβάλλον είναι οι ΣΤΕΓΕΣ.

Από την κλιματική αλλαγή αλλά και από τις ανάγκες σε ενέργεια (ιδιαίτερα τώρα με τις επικείμενες αυξήσεις) επιβάλλεται να προωθηθεί η χρήση συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για παραγωγή ρεύματος προς αυτοκατανάλωση (π.χ. πρόγραμμα net metering της ΔΕΔΔΗΕ). Όμως, στις κοινόκτητες στέγες των υφιστάμενων οικοδομών, που περιλαμβάνουν διαμερίσματα και καταστήματα, για να τοποθετηθούν φωτοβολταϊκά ή άλλα συστήματα παραγωγής ενέργειας από τον ήλιο, απαιτείται η συναίνεση των συνιδιοκτητών που συγκεντρώνουν 100 % του οικοπέδου της οικοδομής, η οποία συναίνεση είναι ανέφικτη.

Με σκοπό την καλύτερη αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας, Προτείνουμε – Αιτούμεθα να θεσπιστεί ρύθμιση ως εξής:

«1.- Όταν οι οριζόντιες ιδιοκτησίες οικοδομής έχουν αυτόνομη θέρμανση, τότε οι συνιδιοκτήτες, που επιθυμούν να έχουν φωτοβολταϊκά ή άλλα συστήματα παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ήλιο ή αέρα), προς αυτοκατανάλωση, εφόσον συγκεντρώνουν τουλάχιστον 51% του οικοπέδου, έχουν το δικαίωμα να τοποθετήσουν τις απαιτούμενες συσκευές (πάνελ κλπ) στην κοινόχρηστη στέγη της οικοδομής (δώμα, κεραμοσκεπή, απόληξη κλιμακοστασίου – ανελκυστήρος κ.α.), καταλαμβάνοντας τόσο επιφάνεια όση αντιστοιχεί στο ποσοστό συνιδιοκτησίας τους.

2.- Οι ως άνω ιδιοκτήτες που έχουν τουλάχιστον 51% του οικοπέδου, χωρίς την σύμπραξη των λοιπών συνιδιοκτητών και χωρίς να απαιτείται σύσταση δικαιώματος αποκλειστικής χρήσης, θα καθορίζουν με δήλωσή τους και με σχετικό σχέδιο μηχανικού σε ποια κοινόκτητα τμήματα της στέγης θα τοποθετηθούν οι συσκευές παραγωγής ενέργειας από τον ήλιο ή τον αέρα και υπέρ ποιας οριζόντιας ιδιοκτησίας θα είναι η παραγόμενη ενέργεια, προβλέποντας χώρο και για τους λοιπούς μη συμπράττοντες συνιδιοκτήτες και αφαιρώντας από κάθε ιδιοκτήτη τον χώρο που καταλαμβάνει και που σκιάζει ο ηλιακός του θερμοσίφωνα και τον χώρο που καταλαμβάνει και που σκιάζει η καμινάδα του τζακιού του ή / και η ατομική κεραία του, το ατομικό δορυφορικό πιάτο κλπ.

3.- Οι ως άνω ιδιοκτήτες που έχουν τουλάχιστον 51% του οικοπέδου δύνανται να προβαίνουν στην διαδικασία ενώπιον της ΔΕΗ, της ΔΕΔΔΗΕ, της ΡΑΕ και ενώπιον οποιουδήποτε άλλου νομικού ή φυσικού προσώπου για την τοποθέτηση συσκευών παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε οποιονδήποτε κοινόχρηστο χώρο της οικοδομής, να υπογράψουν συμβάσεις για οποιονδήποτε πρόγραμμα παραγωγής ρεύματος προς αυτοκατανάλωση με λογιστικό ή ενεργειακό συμψηφισμό (net metering, φωτοβολταϊκά στις στέγες) που ισχύει ή θα ισχύσει στο μέλλον.

4.- Ιδιοκτήτης που έχει ηλιακό θερμοσίφωνα, μπορεί να τοποθετήσει φωτοβολταϊκά πάνελ ή άλλες συσκευές παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ήλιο, αέρα), αντί για τον ηλιακό θερμοσίφωνα, στον χώρο που καταλαμβάνει ο θερμοσίφωνάς του.”

Ο Νόμος 4495 / 2017 επιχείρησε να διευκολύνει την βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας των κτηρίων με το Άρθρο 127 αυτού. Ο Ν 4495 / 2017 στο άρθρο 98 παρ 9 ορίζει ότι “για την υπαγωγή σ’ αυτόν περιπτώσεων που αφορούν σε κατάληψη κοινόχρηστων χώρων .. απαιτείται η συναίνεση του 51% των συνιδιοκτητών”. ΑΝΤΙΘΕΤΑ, για να τοποθετηθούν φωτοβολταϊκά ή άλλα συστήματα παραγωγής ενέργειας από τον ήλιο, ορίζει ότι “ο απαιτούμενος εξοπλισμός ... τοποθετείται εντός της αυτονομώμενης οριζόντιας ιδιοκτησίας ή σε χώρο που ανήκει στην κυριότητα ή στην αποκλειστική χρήση του ιδιοκτήτη». Επειδή για να συσταθεί δικαίωμα αποκλειστικής χρήσης απαιτείται συναίνεση όλων των συνιδιοκτητών (100%), η προϋπόθεση να έχει ο ιδιοκτήτης διαμερίσματος αποκλειστική χρήση στην ταράτσα, ισοδυναμεί με απαγόρευση και αποκλεισμό από συσκευές παραγωγής ενέργειας από τον ήλιο (όπως φωτοβολταϊκά).

Με δεδομένο λοιπόν ότι επιτρέπεται από μεμονωμένο ιδιοκτήτη διαμερίσματος η τοποθέτηση ηλιακού θερμοσίφωνα στην κοινόκτητη ταράτσα χωρίς ο ιδιοκτήτης αυτός να έχει αποκλειστική χρήση σε συγκεκριμένο χώρο της ταράτσας, για ποιο λόγο, προκειμένου να τοποθετηθούν φωτοβολταϊκά ή άλλα συστήματα παραγωγής ενέργειας από τον ήλιο, δεν αρκεί απόφαση του 51% των ιδιοκτητών της οικοδομής, αλλά απαιτείται συναίνεση 100% για σύσταση αποκλειστικής χρήσης?

Επειδή ο ως άνω αποκλεισμός αποτελεί τροχοπέδη στην πράσινη ανάπτυξη και προσβολή των δικαιωμάτων της πλειοψηφίας των συνιδιοκτητών που επιθυμούν καθαρή ενέργεια, ζητείται να επιτραπεί η τοποθέτηση σε κοινόκτητες στέγες και άλλων συσκευών παραγωγής ενέργειας με απόφαση των ιδιοκτητών που έχουν 51%, σύμφωνα με την ανωτέρω πρόταση

12-02 12:53:09

Απαγορεύεται η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από στερεά ορυκτά καύσιμα μετά την 31η Δεκεμβρίου 2028. Με την απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 28 δύνανται να επισπευσθεί η ανωτέρω ημερομηνία.

1. Σχετικά με την απόσυρση των λιγνιτών ΑΗΣ είναι γνωστό ότι απαιτούνται 2 έως 3 έτη. Εκτιμάται 1 έτος για σχεδιασμό και 2 έτη για την υλοποίηση κάθε έργου απολιγνιτοποίησης.
2. Με δεδομένο τις πρόσφατες αποφάσεις της ΔΕΗ για πλήρη απολιγνιτοποίηση , απ’ όσο γνωρίζουμε, έχουν ανατεθεί μόνον τέσσερις (4) μελέτες απόσυρσης , που αφορούν μελέτες αποκατάστασης του χώρου των υπό απόσυρση Μονάδων και σύνταξη Τεύχους Τεχνικών Προδιαγραφών.
3. Προτείνεται να ανατεθούν και οι υπόλοιπες μελέτες απόσυρσης με χρονοδιάγραμμα παράδοσης , συμβατό με την χρονική κλιμάκωση των έργων απολιγνιτοποίησης, ενώ ταυτοχρόνως πρέπει να αρχίσουν οι εργασίες προετοιμασίας των τευχών δημοπράτησης καθώς και η σύνταξη της συνοπτικής ταυτότητας κάθε σταθμού με φωτογραφική τεκμηρίωση, μαζί με κατάλογο του κυρίου εξοπλισμού προς πώληση από την αρμόδια υπηρεσία ή κλάδο της ΔΕΗ..
4. Προτείνουμε να καταστρωθεί ένα κυλιόμενο μεσοπρόθεσμο επιχειρησιακό σχέδιο (business plan) υλοποίησης του σχεδιασμού, επίβλεψης και διαχείρισης έργων αποσυρμού/απολιγνιτοποίησης και κατεδάφισης των υπό απόσυρση ΑΗΣ, όπου πρέπει να γίνονται οι σχετικές ετήσιες προβλέψεις του κόστους αποξήλωσης ΑΗΣ .
5. Εάν υιοθετηθεί η άποψη μας για την χρήση της κυκλικής οικονομίας κατά την προγραμματισθείσα απόσυρση των λιγνιτικών ΑΗΣ (καθώς και άλλων παλιότερων μονάδων καύσης φυσικού αερίου και πετρελαίου), τα τεύχη δημοπράτησης πρέπει να τροποποιηθούν, αφού αποφασιστεί το μοντέλο υλοποίησης της απόσυρσης (Decommissioning, Dismantling, προσωρινή αποθήκευση εμπορεύσιμου εξοπλισμού και μετάλλων ανακύκλωσης, κατεδάφιση λοιπών κατασκευών , καθορισμός υπαίθριων χώρων προσωρινής αποθήκευσης κατεδαφισμένου οπλ. σκυροδέματος για μείωση του μεγέθους (επανάθραυσ)) κ.λπ.

Επομένως προτείνεται στο τέλος του Άρθρου 11 να προστεθεί " ή να παραταθεί η ως άνω ημερομηνία ""

Για περισσότερα βλ. Η κυκλική οικονομία στους υπό απόσυρση Ατμοηλεκτρικούς Σταθμούς (ΑΗΣ) της ΔΕΗ - energypress.gr

<https://energypress.gr/news/i-kykliki-oikonomia-stoys-ypo-aposyrsi-atmoilektrikoys-stathmoys-ais-tis-dei>

2021-12-10 10:13:51

Να προστεθούν χρήσιμα στοιχεία για την εφαρμογή της κυκλικής οικονομίας σε αποσυρόμενους ΑΗΣ κυρίως λιγνίτη .

Η συμβολή του μεταποιητικού κλάδου της κυκλικής οικονομίας σε αποσυρόμενους ΑΗΣ

Οι θέσεις εργασίας είναι δυνατόν να αυξηθούν επιπλέον των άμεσων , από τις συναφείς μεταποιητικές δραστηριότητες των μεγάλων ποσοτήτων προϊόντων απόσυρσης. Εκτιμήθηκαν ενδεικτικά μόνον οι θέσεις εργασίας για την αποσυναρμολόγηση δομικού χάλυβα των ΑΗΣ για επαναχρησιμοποίηση ή/και εμπορία.

Στη συνέχεια αναφέρονται ορισμένα παραδείγματα εφαρμογής της κυκλικής οικονομίας σε αποσυρόμενους ΑΗΣ κυρίως λιγνίτη (μεταποίηση και εμπορία) που θα συμβάλλουν σημαντικά :

στην απασχόληση και στον πολλαπλασιασμό ΑΕΠ, τουλάχιστον με τα προαναφερθέντα μεγέθη (στο τέλος του κειμένου)

στην μείωση της σπατάλης πρωτογενούς ενέργειας και πρώτων υλών για την παραγωγή προϊόντων και της συνεπαγόμενης περιβαλλοντικής επιβάρυνσης, ως αποτέλεσμα ενός βιώσιμου σχεδιασμού .

I. Μονάδα διαχωρισμού καλωδίων πλαστικού/ ανάκτησης χαλκού 55000 tn . Αντιστοιχεί σε αύξηση εσόδων τουλάχιστον κατά 69,0 εκατ. €.

II. Επαναχρησιμοποίηση ηλεκτροκινητήρων (Η/Κ), δηλ. συντήρηση, έλεγχος, επισκευή αν απαιτείται και εμπορία.

Η αξία καινούργιου Η/Κ 110 kW είναι 4.500 €, Υπολογίζεται ότι Η/Κ 110 kW περιέχει 891 kg μετάλλων ως εξής (396 ηλεκτρ. χάλυβας, 77 χάλυβας, 330 χυτοσίδηρο, 22 αλουμίνιο και 66 χαλκό). Αν δοθεί για scrap ως έχει η τιμή θα προσεγγίζει τα 360 € , ενώ αν προηγηθεί η εργασία διαχωρισμού υλικών τα 1000 έως 1200 €, ενώ αν λειτουργεί μπορεί να πουληθεί περί τα 2000 €.

Εάν το 80% των Η/Κ των υπό απόσυρση ΑΗΣ (3000 MW) λειτουργούν θα πουληθούν με τίμημα 44,0 εκατ. € ενώ το υπόλοιπο 20% μπορεί να πουληθεί ως scrap χωρίς ή με διαχωρισμό υλικών έναντι 1,98 και 5,5 εκατ. €, αντιστοίχως. Η εκτίμηση είναι ακριβέστερη αν ληφθεί υπόψη ότι η ισχύς των αντλιών τροφοδοτικού νερού είναι το 25% της συνολικής , οπότε το τίμημα είναι 75%x44,0 εκατ. € = 33,0 εκατ. €, πλέον της αξίας των Η/Κ αντλιών τροφοδοτικού νερού.

III. Επεξεργασία του προκύπτοντος υλικού κατεδάφισης κατασκευών του ΑΗΣ εξοπλισμένου σκυροδέματος/ διαχωρισμός χάλυβα οπλισμού

Εκτιμάται 3.600.000 τόνοι οπλ. σκυροδέματος ως προϊόντα κατεδάφισης και 225.000 τόνοι χαλύβδινου οπλισμού Μόνον η πώληση του χαλύβδινου οπλισμού ως Fraction: E3-AO HMS1 / E3 / Sorte 3 [HMS (Heavy Melting Steel)] εκτιμάται ότι θα αποφέρει μικτό κέρδος τουλάχιστον 50,0 εκατ. € , με τρέχουσα τιμή (Ιαν. 2020) 233,3 €/tn

IV. Αποφυγή δαπανών μεταφοράς σκυροδέματος σε Μονάδα Ανακύκλωσης Απόβλητων Εκσκαφών Κατασκευών & Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ)

Λόγω του υψηλού κόστους μεταφοράς του υλικού κατεδάφισης κατασκευών του ΑΗΣ εξοπλισμένου σκυροδέματος όσο και του υψηλού τέλους διαχείρισης σε Μονάδα Ανακύκλωσης ΑΕΚΚ, το οπλ. σκυρόδεμα θα υφίσταται διαλογή και επεξεργασία επί τόπου και θα αξιοποιείται καταλλήλως (είναι δυνατόν να ανακυκλωθεί εν μέρει, απευθείας στο γήπεδο του πρώην ΑΗΣ ή σε έργα πλησίον για διάστρωση), ώστε να αποφευχθούν δαπάνες της τάξης των 70,0 εκατ. € . Απαιτείται σωστός προγραμματισμός με φορείς ανάθεσης έργων ώστε εντός εύλογου χρόνου η μεγαλύτερη ποσότητα ""θραυστών"" σκυροδέματος να οδηγηθεί σε εκτελούμενα έργα πλησίον των ΑΗΣ.

V. Αποσυναρμολόγηση δομικού χάλυβα των ΑΗΣ για επαναχρησιμοποίηση ή/και εμπορία 213 χιλιάδες τόνοι, λαμβάνονται συντηρητικά 200 χιλιάδες τόνοι.

Κατά την υλοποίηση του Σχεδίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΣΔΑΜ), θα πρέπει να προβλεφθεί σχέδιο ανασυγκρότησης που θα περιλαμβάνει και την ανέγερση βιομηχανικών και άλλων μεταλλικών κτιρίων. Μπορεί να σχεδιαστούν και κατασκευαστούν οικονομικά κτίρια και άλλες κατασκευές (λ.χ. γέφυρες μικρού ανοίγματος) με επαναχρησιμοποιημένο χάλυβα .

Με την παραδοχή ότι το 40 % του δομ. χάλυβα θα αποσυναρμολογηθεί για επαναχρησιμοποίηση σε νέες κατασκευές, ενώ το υπόλοιπο 40 % θα αποσυναρμολογηθεί και θα αποθηκευτεί για εμπορία .

Η τιμή για διατομές δομικού χάλυβα με τα πιστοποιητικά τους είναι 0.37€/Kg, έναντι 0,2 έως 0,23€/Kg του scrap .

Μεικτά έσοδα 80%X200.000x370€/tn= 59 εκατ €.

Εντός 3 ετών οι πρόσθετες θέσεις εργασίας ανέρχονται σε 960/3=320

Υποθέτοντας ανηγμένο βάρος χαλύβδινης κατασκευής 90,0 kg/τ.μ, για βιομηχανικά κτίρια ύψους 8,5 μπορεί να κατασκευαστούν 444 κτίρια έκαστο επιφάνειας 2000 τ.μ., δηλ. 148 ανά έτος.

VI. Πώληση εμπορεύσιμου εξοπλισμού σημαντικής αξίας (δηλ. αεροστροβίλων, γεννητριών, μετασχηματιστών, συστημάτων αποθέρωσης καυσαερίων, ηλεκτροκινητήρων και πολλών άλλων βοηθητικών μηχανημάτων ΑΗΣ).

Η ΔΕΗ θα πρέπει να παράσχει στοιχεία και να λειτουργεί σε δική της ηλεκτρονική πλατφόρμα ή να απευθυνθεί σε αντίστοιχες πλατφόρμες πώλησης μεταχειρισμένου εξοπλισμού ΑΗΣ στην παγκόσμια αγορά.

Υπολογίστηκε το όφελος από πώληση εξοπλισμού καθώς και το συνολικό δυνητικό όφελος (εκατ. €) για διάφορα ποσοστά πώλησης του εμπορεύσιμου εξοπλισμού (από 0÷ 30%) στο 15 % της αρχικής αξίας του.

Στην περίπτωση πώλησης του 30% του εμπορεύσιμου εξοπλισμού (πολύ αισιόδοξο σενάριο) το συνολικό δυνητικό "όφελος είναι ίσο με συνολικό κόστος απόσυρσης των ΑΗΣ ύψους 700 εκατ. € περίπου .

Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για να υπολογιστεί η αξία πώλησης του αποθέματος ανταλλακτικών στους ΑΗΣ.

Το κέρδος από την αξιοποίηση των μεταχειρισμένου εξοπλισμού των λιγνιτωρυχείων προεκτιμάται σε 100,0 εκατ. € περίπου .

Στην παραπάνω τιμή πρέπει να προστεθεί το τίμημα πώλησης καλωδίων και χάλυβα ως υλικό ανακύκλωσης (scrap).

Ο πολλαπλασιαστής ΑΕΠ στις μεταποιητικές δραστηριότητες των προϊόντων απόσυρσης είναι 2,8 (όπως στην λουπή μεταποίηση), ενώ σε επίπεδο απασχόλησης, ο αντίστοιχος πολλαπλασιαστής είναι 3,5.

Για περισσότερα βλ. Η κυκλική οικονομία στους υπό απόσυρση Ατμοηλεκτρικούς Σταθμούς (ΑΗΣ) της ΔΕΗ – [energyexpress.grhttps://energyexpress.gr/news/i-kykliki-oikonomia-stoys-ypo-aposyrsi-atmoilektrikoys-stathmoys-ais-tis-dei](https://energyexpress.gr/news/i-kykliki-oikonomia-stoys-ypo-aposyrsi-atmoilektrikoys-stathmoys-ais-tis-dei)"

2021-12-11 14:31:27

Δεν είναι ρεαλιστική αυτή τη στιγμή η θέσπιση αποκλειστικής προθεσμίας απόσυρσης λιγνιτικών μονάδων, καθώς οι εναλλακτικές είναι ανεπαρκείς και οδηγούν σε σοβαρή εξάρτηση της χώρας από εισαγωγές φυσικού αερίου ή και ρεύματος από άλλες χώρες. Η προθεσμία θα πρέπει να συνδεθεί με την ύπαρξη αξιόπιστων και επαρκών εναλλακτικών λύσεων, και θα πρέπει να υπάρχει πρόβλεψη για διατήρηση ορισμένων μονάδων για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

Σε κάθε περίπτωση, η προθεσμία αυτή θα πρέπει να συνδεθεί με την κατάργηση και κάθε επιδότησης στις ΑΠΕ, που θα αποτελούν πλέον το βασικό πυλώνα παραγωγής ενέργειας ώστε δεν θα υπάρχει πλέον λόγος επιδότησης τους τουλάχιστον με τον τρόπο που γίνεται σήμερα.

2021-12-12 10:59:45

Συμφωνώ απολύτως με το σχόλιο του κ. Πέτρου Παναγιώτου της 11-12-2021. Δεν πρέπει να προτρέχουμε στην κατάργηση της χρήσης λιγνίτη, λαμβάνοντας υπόψη ότι η χώρα μας είναι η 5η χώρα σε παραγωγή λιγνίτη, αλλά θα πρέπει να προετοιμαστεί κατάλληλα για την επόμενη μέρα.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι θα γίνει η κατάλληλη προετοιμασία, προτείνω τη σταδιακή μείωση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από λιγνίτη μέχρι την απαγόρευση της χρήσης του λιγνίτη το 2045.

2021-12-12 19:28:38

Η εναλλακτική λύση είναι ο ΗΛΙΟΣ. Πρέπει να προστεθεί στο Νόμο ένα άρθρο που θα δίνει στους πολίτες την δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν τόσα τετραγ. μέτρα από την στέγη όσα αναλογούν στο ποσοστό συνιδιοκτησίας τους στο οικοπέδο της οικοδομής, ώστε κάθε ιδιοκτήτης διαμερίσματος ή καταστήματος να βάζει φωτοβολταϊκά για το σπίτι του ή το μαγαζί του, εφόσον συμφωνούν συνιδιοκτήτες της οικοδομής που έχουν τουλάχιστον 50%. Διαφορετικά, την δυνατότητα να βάλουν φωτοβολταϊκά (ή άλλα) θα την έχουν μόνο οι έχοντες βίλα σε αυτοτελές και αποκλειστικά δικό τους οικόπεδο.

2021-12-15 14:55:27

Να γίνει υποχρεωτική η από ξηράς ρευματοδότηση σκαφών αναψυχής που ελλιμενίζονται σε τουριστικούς λιμένες εφόσον διαθέτουν τη σχετική υποδομή, προκειμένου τα σκάφη αυτά να μην χρησιμοποιούν ρυπογόνα ορυκτά καύσιμα για την κάλυψη των αναγκών τους σε ηλεκτρική ενέργεια κατά τον χρόνο ελλιμενισμού τους σε μαρίνες.

2021-12-15 17:37:20

Εν συντομία για τον επί της ουσίας περιττό αυτό νόμο και σχολιάζοντας προς το παρόν για το άρθρο 11:

Πέραν της συμφωνίας μου -σε γενικές γραμμές- με τους κατωτέρω προηγούμενους σχολιαστές, επιπλέον σχολιάζω:

Η εμμονή στην λεγόμενη απολιγνιτοποίηση και ακόμη περισσότερο η με νόμο απαγόρευση χρήσης αυτού του τύπου καυσίμων (των στερεών) είναι οικονομικά και ενεργειακά ασύμφορη και επικίνδυνη. Η κατάργηση θερμικών ηλεκτροπαραγωγικών σταθμών είναι προς το παρόν αδύνατη. Και θα παραμείνει έτσι προφανώς για κάποιες δεκαετίες.

Η αντικατάσταση του λιγνίτη με φυσικό αέριο (την ώρα μάλιστα που δεν εκμεταλλευόμαστε τα πιθανότατα δικά μας κοιτάσματα) οδηγεί σε οικονομική αφαίμαξη, εξάρτηση από το εξωτερικό και στις τρελές κούρσες τιμών που βιώνουμε και εν τέλει σε κοροϊδία, αφού μέσω των διασυνδέσεων και πάλι ακριβότερα αγοράζουμε ""λιγνιτικό"" ηλεκτρικό ρεύμα ή ακόμη και από πυρηνική ενέργεια (όχι ότι το τελευταίο από μόνο του είναι κακό, αλλά γενικώς το αποκηρύσσουμε μανιωδώς ως χώρα και ως κινήματα....

Επιπλέον οι τιμές CO2 φυσικά και τεχνηέντως ανεβαίνουν για να καταστήσουν τον λιγνίτη ασύμφορο, κάτι που στην συγκεκριμένη χρονική συγκυρία δεν το κατορθώνουν: το φυσικό αέριο είναι πλέον ακριβότερο.

Επιπλέον τόσο με σύγχρονα εργοστάσια θερμικής παραγωγής, όσο και με τεχνολογίες CCS και κυρίως λόγω του μεγέθους της χώρας και της συνολικής συμμετοχής της στις παγκόσμιες εκπομπές CO2 και ΚΥΡΙΩΣ χάρις στα δάση μας (αρκεί να μην καίγονται με αυτούς τους ρυθμούς και την κρατική ανεπάρκεια) το τελικό ισοζύγιο μας όχι μόνο δεν είναι αρνητικό αλλά μπορεί κάλλιστα να είναι ήδη θετικό. Δηλαδή ήδη ως χώρα θα μπορούσαμε να θεωρηθούμε αποθετήρας CO2 και οπωσδήποτε αυτό είναι ευκόλως κατορθώτο με την διατήρηση των υπαρχόντων βιοτόπων, οικοτόπων και δασικών εκτάσεων της Ελλάδας. Ίσως μόνο να χρειαζόταν μία μικρή αύξηση της δασοκάλυψης της χώρας, πράγμα όμως που είναι απολύτως συμβατό και σύμφωνο και με τις άλλες υποχρεώσεις της χώρας αλλά και στόχους της ΕΕ για προστασία της βιοποικιλότητας.

Εν κατακλείδι, η εμμονική προσπάθεια δαιμονοποίησης του άνθρακα (αλήθεια που στηρίζεται η χημεία σε αυτό τον κόσμο;), του λιγνίτη, του CO2 και οι συνακόλουθες νομικές απαγορεύσεις χρήσης ορυκτών καυσίμων για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας είναι περισσότερο προπαγανδιστικής υφής μέτρα. Ταυτοχρόνως είναι εργαλεία προώθησης της λεγόμενης “πράσινης” ανάπτυξης που έχει αναδειχθεί στο αγιοποιημένο ΕΛΝτοράντο του κεφαλαίου και των μεγάλων επενδυτικών και επιχειρηματικών συμφερόντων.

Το μόνο που θα μένει από όλα αυτά είναι πρόσθετη περιβαλλοντική υποβάθμιση και αύξηση της ενεργειακής φτώχειας στον τόπο μας.

2021-12-15 19:56:05

Επειδή είναι απαραίτητο να παράγεται ενέργεια από τον ήλιο και επειδή είναι σίγουρο ότι σε κάθε οικοδομή δεν είναι δυνατόν να συμφωνήσουν όλοι, είναι πολύ καλό το σχόλιο ότι ο νόμος πρέπει να ορίζει και τα εξής:

“Συνιδιοκτήτες που επιθυμούν η ιδιοκτησία τους να έχει φωτοβολταϊκά ή άλλα συστήματα παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές προς αυτοκατανάλωση, εφόσον συγκεντρώνουν τουλάχιστον 51% του οικοπέδου, έχουν το δικαίωμα να τοποθετήσουν τις απαιτούμενες συσκευές (πάνελ κλπ) στην κοινόχρηστη στέγη της οικοδομής (δώμα, κεραμοσκεπή, απόληξη κλιμακοστασίου – ανελκυστήρας κ.α.), καταλαμβάνοντας ο καθένας τόση επιφάνεια από την κοινόχρηστη στέγη (ταράτσα κλπ) όση αντιστοιχεί στο ποσοστό συνιδιοκτησίας του”

2021-12-16 13:54:54

Απαγόρευση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από στερεά ορυκτά καύσιμα μέχρι το 2028 ή και νωρίτερα δεν είναι απλά ανέφικτο αλλά και επικίνδυνο. Δεν είναι δυνατόν να βασιστούμε στις ανεμογεννήτριες ή τα φωτοβολταϊκά διότι δεν εξασφαλίζουν επάρκεια ειδικά σε κακές καιρικές συνθήκες. Η μετάβαση θα πρέπει να πραγματοποιηθεί σε μεγαλύτερο βάθος χρόνου για να υπάρχουν ουσιαστικές εναλλακτικές λύσεις οι οποίες στην παρούσα φάση δεν υπάρχουν και μόνο η πυρηνική ενέργεια μπορεί να δώσει επάρκεια αλλά δεν νομίζω ότι ένα πυρηνικό εργοστάσιο είναι καλύτερο από ένα εργοστάσιο άνθρακα. Θέλει χρόνο και σχέδιο.

“Άρθρο 11 Απαγόρευση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από στερεά ορυκτά καύσιμα2021-12-18 19:06:03Συγχαρητήρια στην Κυβέρνηση για την απολιγνιτοποίηση και την προώθηση των ΑΠΕ. Έχουμε για πρώτη φορά Κυβέρνηση που δείχνει τον δρόμο στην Ευρώπη. Το κενό που θα αφήσει ο λιγνίτης θα καλυφθεί κυρίως από τον ήλιο. Συμφωνώ απολύτως με τα σχόλια για διευκόλυνση της τοποθέτησης συστημάτων παραγωγής ενέργειας στις στέγες των οικοδομών για κάθε διαμέρισμα. Σε καμιά περίπτωση να μην απαιτείται ομοφωνία των συνιδιοκτητών για λήψη σχετικής απόφασης, γιατί η ομοφωνία είναι εξωπραγματική.

12-31 13:41:32

Συμφωνώ με τα σχόλια των κυρίων και προσθέτω και εγώ ότι πράγματι θα ήθελα να έχω το δικαίωμα να τοποθετήσω στην στέγη της οικοδομής όπου κατοικώ πάνελ ή γενικά συσκευές παραγωγής ενέργειας για την κατανάλωση του διαμερισμάτος μου. Μάλιστα, επειδή ομοφωνία των συνιδιοκτητών δεν υπάρχει σε καμία οικοδομή για κανένα θέμα, οπωσδήποτε πρέπει να υπάρξει νομοθετική πρόβλεψη για λήψη απόφασης συνιδιοκτητών με απλή πλειοψηφία π.χ. 51%.

2022-01-07 19:35:55

Σωστή η απόφαση της Κυβέρνησης για απολιγνιτοποίηση και για αντικατάσταση του λιγνίτη με ΑΠΕ. Για μεν τις ανεμογεννήτριες κάποιοι ισχυρίζονται ότι ασχμαίνουν τα τοπία και τραυματίζουν τα πουλιά, για δε την τοποθέτηση φωτοβολταϊκών σε χωράφια ισχυρίζονται ότι μειώνεται η αγροτική γη.

Όμως για την τοποθέτηση των φωτοβολταϊκών ή άλλων πάνελ στις στέγες – ταράτσες – δώματα, υπάρχουν μόνο θετικά σχόλια και ΔΕΝ υπάρχει καμία αντίρρηση, γιατί μπορεί να προκύψει μεγάλο όφελος από την αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας που θα παραχθεί από συσκευές στις στέγες και δεν υπάρχει κανένα μειονέκτημα.

Επιπλέον, οι συσκευές που απορροφούν ηλιακή ενέργεια βοηθούν την αντιμετώπιση του φαινομένου του θερμοκηπίου γιατί απορροφούν την ζέστη αντί αυτή να αντανακλάται στο περιβάλλον

Επίσης οι συσκευές που απορροφούν ηλιακή ενέργεια προσθέτουν θερμομόνωση στον τελευταίο όροφο της οικοδομής, διότι η ταράτσα, όταν επικαλύπτεται από ηλιακά πάνελ ούτε θερμαίνεται απευθείας από τον ήλιο ούτε παγώνει από το κρύο και έτσι προστατεύεται ο τελευταίος όροφος της οικοδομής. Αυτό συνεπάγεται ενεργειακή αναβάθμιση της οικοδομής. Θεωρώ πολύ σωστά τα σχόλια των ..."

2022-01-21 15:06:06

Για το ζήτημα της απολιγνιτοποίησης, επικρατεί σύγχυση. Το ισχύον ΕΣΕΚ προβλέπει την απολιγνιτοποίηση ως "μέτρο πολιτικής" (ΠΠ1) μέχρι το 2028, προσθέτοντας ότι "για το λόγο αυτό, και υπό την αιγίδα μιας διυπουργικής επιτροπής, θα εκπονηθεί και θα παρουσιαστεί στα μέσα του 2020 ένα ολοκληρωμένο, πολυδιάστατο και εμπροσθοβαρές [MasterPlan – Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης] που θα αποτελεί τον αναπτυξιακό οδικό χάρτη στην μετά τον λιγνίτη εποχή...." (σελ. 82). Εντούτοις, πρόσφατα, δημοσιεύθηκε ο ν. 4872/2021 "Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση, ρύθμιση ειδικότερων ζητημάτων απολιγνιτοποίησης και άλλες επείγουσες διατάξεις" ο οποίος ρυθμίζει αποσπασματικά ορισμένα σχετικά θέματα: το άρθρο 22 του νόμου αυτού προβλέπει ότι "κατά τη διαδικασία απολιγνιτοποίησης η σκοπούμενη απόληψη λιγνιτικού κοιτάσματος εντός των Πυρήνων Ζωνών Απολιγνιτοποίησης (Ζ.ΑΠ.), στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (Ε.Σ.Ε.Κ.), υλοποιείται σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 6 του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (Β' 1227/2011), περί γενικών κριτηρίων ορθολογικής δραστηριότητας...." Δυστυχώς, απολιγνιτοποίηση και απόληψη λιγνιτικού κοιτάσματος είναι έννοιες ασύμβατες.

Αλλού, έχει υπάρξει πολιτική, προφορική δέσμευση για απολιγνιτοποίηση μέχρι το 2025, με πιο πρόσφατη την τοποθέτηση του Πρωθυπουργού κατά τις εργασίες του Υψηλού Διαλόγου των Ηνωμένων Εθνών για την Ενέργεια στις 24 Σεπτεμβρίου 2021.

Όσον αφορά την λειτουργία των υφιστάμενων λιγνιτικών σταθμών, και τελείως ενδεικτικά, η ΑΕΠΟ Μελίτης λήγει στις 5.8.2030 «με την επιφύλαξη του άρθρου 1 του Ν. 4685/2020 (ΦΕΚ 92 Α) και των προβλέψεων του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα» (Απόφαση υπ' αρ. 4/2019 (ΦΕΚ 4893 Β))", και η ΑΕΠΟ Μεγαλόπολης ισχύει μέχρι τις 7.11.2029 "με την επιφύλαξη του άρθ. 2 ν. 4014/2011". Και οι 2 ΑΕΠΟ έχουν παραταθεί κατά 5 χρόνια, δηλαδή μέχρι το 2035 και 2034 (αντίστοιχα), βάσει της ρύθμισης του άρθρου 1 παρ. 2 ν. 4685/2020, το οποίο ψηφίστηκε μολονότι το ΥΠΕΝ προφανώς γνώριζε τα όποια χρονικά περιθώρια της απολιγνιτοποίησης. Βάσει του άρθρου 109 παρ. 1 ν. 4821/2021, οι δύο σταθμοί μπορούν να λειτουργούν μέχρι το 2023 χωρίς να προσαρμόζονται με τις Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές, κάτι που έπρεπε να γίνει μέχρι το 2021 (εντός 4 ετών από την Εκτελεστική Απόφαση 2017/1442, αρθ. 21 παρ. 3 (α) Οδηγίας 2010/75). Όσο για την ΑΕΠΟ του ΑΗΣ Πτολεμαΐδας V, από τον συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων, και εφόσον αγνοηθούν "τεκμαιρόμενες παρατάσεις" βάσει των άρθρων 2 παρ. 8 και 30 παρ. 4 ν. 4014/2011, 109 παρ. 1 ν. 4821/2021, και άλλων, η λειτουργία του έχει παραταθεί τουλάχιστον μέχρι το 2027. Όλοι οι σταθμοί έχουν λάβει, με απόλυτη αδιαφάνεια, ενιαία άδεια λειτουργίας μέχρι την 31.12.2021, η οποία πρόκειται να παραταθεί, όπως είναι η πάγια πρακτική του ΥΠΕΝ για παραπάνω από 20 έτη. Με άλλα λόγια, αν το νομοσχέδιο επιδιώκει την απολιγνιτοποίηση, θα πρέπει να συμπεριλάβει τις απαραίτητες ελάχιστες ρυθμίσεις για την διασφάλιση της συνοχής με την υπόλοιπη νομοθεσία και διοικητική πρακτική.

2022-01-24 12:40:02

Απόλυτο μέτρο, αμφιβόλου εφαρμογής και ιδιαίτερα επικίνδυνο στην ανταγωνιστικότητα τομέων οικονομικής-βιομηχανικής δραστηριότητας

2022-01-24 13:13:44

Επίσπευση της απολιγνιτοποίησης: Στο άρθρο 11, ο κλιματικός νόμος θέτει ως έτος πλήρους απεξάρτησης από τον λιγνίτη το 2028 με ρήτρα επανεξέτασης το 2023 (στο άρθρο 28) ώστε η απολιγνιτοποίηση να επισπευστεί «αφού ληφθούν υπόψη η επάρκεια ισχύος και η ασφάλεια εφοδιασμού».

Ωστόσο η ίδια η ΔΕΗ αποσαφήνισε αρκετές φορές ότι η τελευταία από τις υφιστάμενες λιγνιτικές της μονάδες θα κλείσει το 2023, ενώ η υπό κατασκευή λιγνιτική μονάδα «Πτολεμαΐδα 5» θα μετατραπεί σε μονάδα ορυκτού αερίου ως το 2025. Την ίδια διαβεβαίωση για τον χρόνο μετατροπής της νέας μονάδας είχε δώσει και ο πρόεδρος της ΔΕΗ απαντώντας σε κοινοβουλευτική ερώτηση σχετικά με το μέλλον της Πτολεμαΐδας 5.

Σε ό,τι αφορά την επάρκεια ισχύος και την ασφάλεια εφοδιασμού, η πρόσφατη ευρωπαϊκή μελέτη επάρκειας ισχύος που πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τις ακριβείς προδιαγραφές του Ευρωπαϊκού Κανονισμού για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας εκτίμησε πως η Ελλάδα δεν θα αντιμετωπίσει κανένα πρόβλημα επάρκειας μετά το 2024, ενώ διαπίστωσε ότι η νέα μονάδα «Πτολεμαΐδα 5» θα αντιμετωπίσει προβλήματα οικονομικής βιωσιμότητας μετά το 2025.

Επομένως εκλείπουν πλήρως οι λόγοι για αναβολή της ημερομηνίας πλήρους απολιγνιτοποίησης πέρα από το 2025. Συνεπώς προτείνεται τροποποίηση του άρθρου 11 ως εξής:

(τροποποιημένο άρθρο 11): Απαγορεύεται η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από στερεά ορυκτά καύσιμα μετά την 31η Δεκεμβρίου 2025»

Προτείνεται επιπλέον η διαγραφή της παραγράφου 4 του άρθρου 28."

2022-01-24 13:14:42

Χρονικό όριο για την εξόρυξη υδρογονανθράκων: Οι εξορύξεις υδρογονανθράκων δεν συνάδουν με την παγκόσμια προσπάθεια αντιμετώπισης της κλιματικής κρίσης. Σύμφωνα με τη Διακυβερνητική Επιστημονική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC) η πλειονότητα των ορυκτών καυσίμων πρέπει να παραμείνει στη γη προκειμένου να έχουμε ρεαλιστικές πιθανότητες συγκράτησης της παγκόσμιας θερμοκρασίας στον 1,5οC σε σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα. Εκτός από την αρνητική επίδραση στο κλίμα, οι εξορύξεις υδρογονανθράκων εγκυμονούν και πολλούς κινδύνους για το φυσικό περιβάλλον, σύμφωνα με τη σχετική γνώμη της Επιτροπής Φύση 2000.

Τις προειδοποιήσεις των επιστημόνων έχουν λάβει σοβαρά υπόψη και άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Από το 2017 η Γαλλία έχει καταστεί η πρώτη ευρωπαϊκή χώρα που απαγορεύει τις εξορύξεις υδρογονανθράκων, ενώ ο νέος Κλιματικός Νόμος στην Ισπανία που ψηφίστηκε τον Απρίλιο του 2021, απαγορεύει οποιαδήποτε νέο έργο εξόρυξης υδρογονανθράκων καθώς και παράταση των υφιστάμενων συμβολαίων εξόρυξης μετά το 2042.

Τέλος, καθώς η μία μετά την άλλη οι εταιρίες έρευνας και εξόρυξης υδρογονανθράκων αποχωρούν από τη χώρα μας ο κλιματικός νόμος αποτελεί ευκαιρία για αλλαγή πολιτικής στο πνεύμα των δηλώσεων του υπουργού Εξωτερικών της κυβέρνησης Νίκου Δένδια αλλά και της αντίστοιχης δέσμευσης της Ισπανίας στον δικό της κλιματικό νόμο. Η διασφάλιση της γεωστρατηγικής θέσης της χώρας μας στον θαλάσσιο χώρο μπορεί να επιτευχθεί πολύ καλύτερα με την ανάπτυξη εναλλακτικών δραστηριοτήτων που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης, όπως τα θαλάσσια αιολικά πάρκα.

Με βάση τα παραπάνω προτείνεται η μετονομασία του άρθρου 11 από «Απαγόρευση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από στερεά ορυκτά καύσιμα» σε «Απο-ανθρακοποίηση του ενεργειακού μίγματος» και η προσθήκη των ακόλουθων 2 παραγράφων μετά την παράγραφο 1 που αναφέρεται στον λιγνίτη:

- (νέα παράγραφος 1 στο άρθρο 11): Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου δεν επιτρέπεται καμία νέα παραχώρηση δικαιωμάτων έρευνας και εξόρυξης υδρογονανθράκων στην ελληνική επικράτεια.
- (νέα παράγραφος 2 στο άρθρο 11): Αναστέλλεται η δυνατότητα παράτασης των υφιστάμενων συμβάσεων παραχώρησης δικαιωμάτων έρευνας και εξόρυξης υδρογονανθράκων στην ελληνική επικράτεια, μετά την ημερομηνία λήξης των συμβάσεων που βρίσκονταν σε ισχύ κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου."

2022-01-24 13:16:04

Μηδενικές εκπομπές στην ηλεκτροπαραγωγή ως το 2035: Το σχέδιο κλιματικού νόμου δεσμεύεται για πλήρη απεξάρτηση από τα στερεά ορυκτά καύσιμα ως το 2028 (άρθρο 11). Ωστόσο, στο άρθρο 10, παράγραφος 1, εδάφιο γ, παρουσιάζει τη «δυνατότητα να λαμβάνονται και να εφαρμόζονται μέτρα και πολιτικές» (και όχι τη δέσμευση) «για τη σταδιακή εξάλειψη όλων των ορυκτών καυσίμων και την υποκατάστασή τους από ΑΠΕ».

Σε ό,τι αφορά τα υγρά ορυκτά καύσιμα (μαζούτ και ντίζελ) στο ίδιο εδάφιο αναφέρεται η «επιδίωξη» (και όχι η δέσμευση) για «μείωση» (και όχι για εξάλειψη) «της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από υγρά ορυκτά καύσιμα, μέσω της διασύνδεσης των μη διασυνδεδεμένων νησιών, με το ηλεκτρικό δίκτυο της ηπειρωτικής χώρας και της εγκατάστασης συστημάτων ΑΠΕ». Επιπλέον στο άρθρο 18 για τη μείωση εκπομπών στα μη διασυνδεδεμένα νησιά περιλαμβάνεται η απαγόρευση της χρήσης μαζούτ (και όχι ντίζελ) για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

Σε ό,τι αφορά το ορυκτό αέριο πέρα από την έμμεση συμπερίληψή του στη «σταδιακή εξάλειψη όλων των ορυκτών καυσίμων και την υποκατάστασή τους από ΑΠΕ» στο εδάφιο γ της παραγράφου 1 του άρθρου 10, στο εδάφιο δ της ίδιας παραγράφου γίνεται αναφορά στη «σταδιακή υποκατάσταση του φυσικού αερίου από ανανεώσιμα αέρια, όπως βιομεθάνιο και πράσινο υδρογόνο, ιδίως στις μεταφορές και τη βιομηχανία».

Καταρχάς δημιουργείται σύγχυση από όλες αυτές τις διαφορετικού είδους δεσμεύσεις, επιδιώξεις και δυνατότητες σε σχέση με τα ορυκτά καύσιμα που περιλαμβάνονται σε διάφορα σημεία του κλιματικού νόμου.

Επί της ουσίας και σε ό,τι αφορά τα υγρά ορυκτά καύσιμα στην ηλεκτροπαραγωγή το υφιστάμενο ΕΣΕΚ θέτει ως στόχο τη διασύνδεση όλων των μεγάλων μη διασυνδεδεμένων νησιών ως το 2029 και την εξάλειψη του πετρελαίου σε όλες του τις μορφές, και όχι μόνο του μαζούτ, από την ηλεκτροπαραγωγή στα μη διασυνδεδεμένα νησιά ως το 2030. Διευκρινίζεται επίσης (πίνακας 38, σελίδα 275) ότι η ελάχιστη ηλεκτροπαραγωγή από πετρέλαιο που επιτρέπεται το 2030 αφορά κατά κύριο λόγο στα διυλιστήρια. Σημειώνεται δε ότι αυτές είναι οι δεσμεύσεις του ΕΣΕΚ το οποίο έχει συνολικό κλιματικό στόχο για μείωση των εκπομπών κατά 42% το 2030 σε σχέση με το 1990 και βρίσκεται υπό αναθεώρηση προκειμένου να εναρμονιστεί με τον πιο φιλόδοξο κλιματικό στόχο για μείωση των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55% το 2030 σε σχέση με τα επίπεδα του 1990. Συνεπώς είναι αδύνατον στο νέο ΕΣΕΚ να υπάρξει υποχώρηση σε ό,τι αφορά την απεξάρτηση από το πετρέλαιο στην ηλεκτροπαραγωγή στα νησιά.

Συμβατή με το υφιστάμενο ΕΣΕΚ είναι και η απόφαση 785/2019 της ΡΑΕ (ΦΕΚ Β' 4428/03.12.2019), σύμφωνα με την οποία η διασύνδεση με το ηπειρωτικό δίκτυο των συστημάτων ΒΑ Αιγαίου, Δωδεκανήσων και Κυκλάδων είναι ο οικονομικότερος και αποδοτικότερος τρόπος για εξασφάλιση αξιόπιστης ηλεκτροδότησης σε μακροπρόθεσμη βάση, με χρόνο υλοποίησης, κατά μέγιστο, το έτος 2029. Εξαίρεση αποτελούν τα συστήματα Αγίου Ευστατίου, Μεγίστης και Γαύδου στα οποία η οικονομικότερη λύση είναι να παραμείνουν αυτόνομα. Επιπλέον σε κανένα από τα υφιστάμενα σχέδια (ΔΕΔΔΗΕ και ΑΔΜΗΕ) δεν αναφέρεται η προοπτική διασύνδεσης και τριών άλλων μικρών νησιών και συγκεκριμένα των Αντικυθήρων, της Ερεϊκούσας, και των Οθωνών, ενώ παραμένει ασαφές αν θα προχωρήσει η διασύνδεση της Αστυπάλαιας. Σημειώνεται ότι και τα επτά (7) παραπάνω νησιά διαθέτουν γεννήτριες ντίζελ.

Συμπερασματικά λοιπόν, το σχέδιο κλιματικού νόμου δεν είναι συνεπές με το υφιστάμενο ΕΣΕΚ και είναι σαφώς λιγότερο φιλόδοξο από αυτό (πολλά δε μάλλον συγκριτικά με το νέο που θα είναι πιο φιλόδοξο) σε ό,τι αφορά την εξάλειψη των υγρών καυσίμων από την

ηλεκτροπαραγωγή των μη διασυνδεδεμένων νησιών. Επιπλέον, το σχέδιο του κλιματικού νόμου δεν περιορίζει την έκταση της χρήσης ντίζελ μόνο στα νησιά που θα παραμείνουν μη διασυνδεδεμένα μετά το 2029.

Επίσης, ανάλυση με αφορμή την απόφαση της Γερμανίας να μηδενίσει τις εκπομπές του τομέα της ηλεκτροπαραγωγής της ως το 2035, και βασισμένη στα επίσημα δεδομένα εκπομπών του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος, δείχνει ότι η Ελλάδα είναι μία από τις μόλις 7 χώρες της ΕΕ-27 (συμπεριλαμβανομένου και του Ηνωμένου Βασιλείου) που βρίσκεται ήδη σε τροχιά επίτευξης του στόχου για ένα κλιματικά ουδέτερο μίγμα ηλεκτροπαραγωγής πριν το 2035. Άλλωστε ο νέος συνολικός εθνικός κλιματικός στόχος του 2030 (-55%) επιτάσσει δραστική μείωση των εκπομπών του τομέα ηλεκτροπαραγωγής στα επίπεδα των 5 εκ. τόννων CO₂ ήδη από το 2030. Αυτός ο υποετραπλισμός των εκπομπών του τομέα ηλεκτροπαραγωγής σε σχέση με τις αυτές του 2020 θα περιορίσει δραστικά και την ηλεκτροπαραγωγή από ορυκτό αέριο, ήδη από το 2030.

Τα στοιχεία, λοιπόν, δείχνουν ότι η δέσμευση για μηδενισμό των εκπομπών του τομέα ηλεκτροπαραγωγής της Ελλάδας ως το 2035 αποτελεί μια ρεαλιστική προσθήκη στον εθνικό κλιματικό νόμο, αλλά και μια φυσική συνέχεια των κλιματικών δεσμεύσεων που έχει ήδη αναλάβει η χώρα για το 2030.

Με βάση τα παραπάνω, εκτός από τη μετονομασία του άρθρου 11 από «Απαγόρευση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από στερεά ορυκτά καύσιμα» σε «Απο-ανθρακοποίηση του ενεργειακού μίγματος» που προτάθηκε παραπάνω, προτείνεται η προσθήκη νέας παραγράφου:

(νέα παράγραφος στο άρθρο 11): Μηδενίζονται οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα από τον τομέα της ηλεκτροπαραγωγής ως την 31η.12.2035.

Επιπλέον, προτείνεται η τροποποίηση της παραγράφου 3 του άρθρου 18 για τη μείωση των εκπομπών στα μη διασυνδεδεμένα νησιά ως εξής:

(τροποποιημένη παράγραφος 3 του άρθρου 18): Από την 1η.1.2030 απαγορεύεται η χρήση μαζούτ και ντίζελ για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στα νησιά εκτός των νησιών που θα παραμείνουν μη διασυνδεδεμένα και μετά το πέρας αυτής της ημερομηνίας σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο δεκαετές σχέδιο ανάπτυξης του ΑΔΜΗΕ (2022-2032) και την απόφαση 785/2019 της ΡΑΕ (ΦΕΚ Β' 4428/03.12.2019), όπου θα εξακολουθεί να επιτρέπεται η χρήση ντίζελ έως την 31η.12.2035.

Τέλος, προτείνεται η τροποποίηση του εδαφίου γ της παραγράφου 1 του άρθρου 10 ως εξής:

(τροποποιημένο εδάφιο γ, παράγραφος 1, άρθρου 10): τη σταδιακή εξάλειψη όλων των ορυκτών καυσίμων και την υποκατάστασή τους από ΑΠΕ ως το 2035."

2022-01-26 09:13:01

Σύμφωνα με το κείμενο διαβούλευσης του Κλιματικού Νόμου, απαγορεύεται η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από στερεά ορυκτά καύσιμα μετά την 31η Δεκεμβρίου 2028. Με την απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 28 δύνανται να επισπευσθεί η ανωτέρω ημερομηνία.

Η δεδηλωμένη πρόθεση της ΔΕΗ είναι να μετατρέψει το νέο λιγνιτικό σταθμό ηλεκτροπαραγωγής Πτολεμαΐδα 5 ώστε να χρησιμοποιεί ορυκτό αέριο ως καύσιμο από το 2025. Συνεπώς, η καταληκτική ημερομηνία της 31/12/2028 θα μπορούσε να τροποποιηθεί σε 31/12/2025.

Ενώ ορθά η χώρα έχει θέσει ένα χρονοδιάγραμμα για την απολιγνιτοποίηση, δεν έχει αντίστοιχο οδικό χάρτη για την πλήρη απανθρακοποίηση του τομέα της ηλεκτροπαραγωγής, όπως έχουν πράξει πρόσφατα άλλες χώρες (βλέπε π.χ. τις αποφάσεις της νέας γερμανικής κυβέρνησης για πλήρη απανθρακοποίηση της ηλεκτροπαραγωγής ως το 2035).

Ως εκ τούτου προτείνεται να γίνει ρητή αναφορά και σύνδεση με το ΕΣΕΚ, όπου θα ενσωματωθούν συγκεκριμένοι, νομικά δεσμευτικοί στόχοι και μέτρα στους παρακάτω τομείς:

Ορυκτά καύσιμα στην ηλεκτροπαραγωγή

Πλήρης απεξάρτηση από:

- στερεά ορυκτά καύσιμα έως το 2025
- υγρά ορυκτά καύσιμα έως το 2030
- αέρια ορυκτά καύσιμα έως το 2035

Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ)

Συμμετοχή των ΑΠΕ (έως το 2030):

- στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας σε ποσοστό 50%
- στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας σε ποσοστό 85%"

2022-01-26 19:17:22

Θα ήθελα να διευκρινίσω τα εξής:

1.- Η διάταξη που έχω προτείνει με το 1ο σχόλιο στο παρόν άρθρο 11 πρέπει να εφαρμοστεί για τις οικοδομές που υπάρχουν ήδη, για τις οποίες μέχρι τώρα δεν έχει καθοριστεί η χρήση στέγης και δώματος. Επισημαίνεται ότι στα αστικά κέντρα σχεδόν όλες οι οικοδομές είναι παλιές και δεν ήταν δυνατόν να έχει προβλεφθεί κάτι σχετικό στις άδειες ανεγέρσεώς τους.

2.- Από την διάταξη που έχω προτείνει με το 1ο σχόλιο στο παρόν άρθρο 11, σαφώς προκύπτει ότι οι ιδιοκτήτες, που συγκεντρώνουν 51% της οικοδομής, λαμβάνουν εγκύρως απόφαση ότι επιτρέπεται η τοποθέτηση εξοπλισμού παραγωγής ενέργειας στην στέγη και στο δώμα. Επίσης οι έχοντες 51% καθορίζουν εγκύρως, χωρίς την σύμπραξη των λοιπών, το τμήμα της στέγης ή του δώματος που δικαιούται να χρησιμοποιεί ο κάθε ιδιοκτήτης για την τοποθέτηση του δικού του εξοπλισμού παραγωγής ενέργειας. Άρα οι έχοντες 51% θα προβλέπουν και θα καθορίζουν χώρους για όλους τους ιδιοκτήτες (και για τους μειοψηφούντες). Προκύπτει επίσης ότι όλοι οι ιδιοκτήτες (και οι μειοψηφούντες) είναι ελεύθεροι να αποφασίζουν οι ίδιοι αν θα κάνουν χρήση του δικαιώματός τους ή όχι, δηλαδή ο κάθε ιδιοκτήτης θα αποφασίζει ο ίδιος εάν θα τοποθετήσει στον χώρο, που του αναλογεί, εξοπλισμό.

3.- Στην περίπτωση κατά την οποία ο χώρος της στέγης ή του δώματος που αντιστοιχεί σε κάθε ιδιοκτήτη είναι μικρός και μη εκμεταλλεύσιμος, τότε με απόφαση ιδιοκτητών, που συγκεντρώνουν 51% της οικοδομής, θα μπορεί να τοποθετείται στην στέγη ή στο δώμα εξοπλισμός για παραγωγή ενέργειας που θα χρησιμοποιείται για τον φωτισμό των κοινοχρήστων χώρων της οικοδομής και για την λειτουργία του ανελκυστήρος αυτής, καθώς και για την λειτουργία των τυχόν άλλων κοινοχρήστων εγκαταστάσεων αυτής.

Εν κατακλείδι, για να αξιοποιηθούν οι στέγες και τα δώματα των οικοδομών, οι αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται με πλειοψηφία και όχι με ομοφωνία, γιατί όλοι καταλαβαίνουμε ότι ταύτιση απόψεων δεν υπάρχει και απόφαση με 100 % των ψήφων σε μια οικοδομή δεν μπορεί ποτέ ληφθεί! (εκτός και αν ολόκληρη η οικοδομή ανήκει μόνο σε ένα άτομο)."

2022-01-26 19:41:54

Ο ήλιος στις στέγες των σπιτιών είναι μια ανεξάντλητη πηγή ενέργειας, σχεδόν εξ ολοκλήρου ανεκμετάλλευτη. Όμως, η υποχρέωση να συσταθεί αποκλειστική χρήση με την σύμπραξη 100% των ιδιοκτητών, ισοδυναμεί με πλήρη απαγόρευση της τοποθέτησης στην στέγη ή στο δώμα των ήδη υφιστάμενων οικοδομών του απαιτούμενου εξοπλισμού για παραγωγή ενέργειας από τον ήλιο (φωτοβολταϊκά ή οποιαδήποτε άλλα συστήματα).

Πρέπει να αποφασίζουν για την χρήση – αξιοποίηση της στέγης και του δώματος των οικοδομών που ήδη έχουν κτιστεί οι ιδιοκτήτες που συγκεντρώνουν πλειοψηφία. Εφόσον λοιπόν, συμφωνούν ιδιοκτήτες που συγκεντρώνουν ποσοστά 51% της οικοδομής, να επιτρέπεται έκαστος ιδιοκτήτης αυτοτελούς ιδιοκτησίας (διαμερίσματος) να τοποθετεί στην κοινόκτητη στέγη ή δώμα της οικοδομής τον εξοπλισμό που απαιτείται για παραγωγή ενέργειας από τον ήλιο για την κατανάλωση της δικής του ιδιοκτησίας, καταλαμβάνοντας τόσο επιφάνεια όση του αναλογεί σύμφωνα με το ποσοστό που έχει η ιδιοκτησία του στο οικόπεδο της οικοδομής.

Εάν κάποιος ιδιοκτήτης έχει ήδη τοποθετήσει στο δώμα ή την στέγη της οικοδομής άλλα αντικείμενα (όπως δορυφορικό πιάτο, καμινάδα, ηλιακό θερμοσίφωνα), οι σκιάσεις που δημιουργούν τα αντικείμενα αυτά θα λαμβάνονται υπόψιν κατά τον καθορισμό του τυχόν υπολοίπου χώρου που δικαιούται. Δηλαδή το τμήμα εκάστου ιδιοκτήτη να υπολογίζεται ως ακολούθως: επιφάνεια στέγης και δώματος ΕΠΙ το ποσοστό συνιδιοκτησίας του ΜΕΙΟΝ την επιφάνεια που καταλαμβάνουν και σκιάζουν τα αντικείμενα που ο ίδιος έχει ήδη τοποθετήσει.

Σε κάθε περίπτωση πρέπει να αξιοποιηθούν οι στέγες και τα δώματα των οικοδομών που έχουν ήδη ανεγερθεί και αποτελούν την συντριπτική πλειονότητα στις πόλεις.

2022-01-28 08:36:52

Προτάσεις αλλαγών –συμπληρώσεων:

Προτείνεται να αλλάξει ο τίτλος του άρθρου σε «Απαγόρευση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά Καύσιμα».

Να προβλεφθούν σχετικές δεσμευτικές προβλέψεις, τόσο για τα στερεά ορυκτά καύσιμα, όσο και για τα υγρά ορυκτά καύσιμα αλλά και για τα αέρια ορυκτά σε όλες τις χρήσεις, συμπεριλαμβανόμενης και της ηλεκτροπαραγωγής.

Επίσης: Ένας Κλιματικός Νόμος που στοχεύει σε επίτευξη κλιματικής/ανθρακικής ουδετερότητας για τη χώρα το αργότερο μέχρι το 2050 θα πρέπει να κάνει σαφές από την αρχή ότι σταματούν όλες οι έρευνες και οι αδειοδοτήσεις για έρευνα ή εκμετάλλευση νέων κοιτασμάτων ορυκτών καυσίμων. Για τις υπάρχουσες εκμεταλλεύσεις θα πρέπει να οριστεί χρονοδιάγραμμα τέλους των εργασιών, με τελικό στόχο το οριστικό κλείσιμο των εκμεταλλεύσεων το 2030.

Προτεινόμενες αλλαγές στο σχέδιο νόμου:

α. Προσθήκη της παρακάτω φράσης στο Άρθρο «Ανακαλούνται άμεσα όλες οι άδειες για έρευνες εντοπισμού ή εκμετάλλευσης νέων κοιτασμάτων ορυκτών καυσίμων στην ηπειρωτική Ελλάδα, καθώς και σε όλες τις θαλάσσιες περιοχές που εμπίπτουν στη δικαιοδοσία της χώρας, είτε ως χωρικά ύδατα, υφαλοκρηπίδα ή αποκλειστική οικονομική ζώνη. Επίσης η χώρα δεν συμμετέχει σε παρόμοιες έρευνες στο έδαφος ή τα ύδατα άλλων χωρών και αποχωρεί από σχετικές συμφωνίες εάν υπάρχουν. Τυχόν αιτήματα αποζημίωσης για την έξοδο από υπάρχουσες συμφωνίες επιλύονται με αναφορά στην κυριαρχική δικαιοδοσία της Βουλής των Ελλήνων και αφού έχουν δοθεί έγκαιρες ειδοποιήσεις στα λοιπά συμβαλλόμενα μέρη. Αναζητούνται διακρατικές συνεργασίες σε Μεσογειακό επίπεδο ώστε να υιοθετηθούν παρόμοιες ρυθμίσεις από τις γείτονες χώρες.

β. Επίσης προσθήκη της παρακάτω φράσης «Οι υπάρχουσες άδειες εκμετάλλευσης / εξόρυξης ορυκτών καυσίμων θα καταγγελθούν άμεσα και θα οριστεί χρονοδιάγραμμα σταδιακού περιορισμού των εργασιών τους, με οριστικό κλείσιμο των εκμεταλλεύσεων το τέλος του 2029. Θα προβλεφθεί Πρόγραμμα δίκαιης μετάβασης για τους εργαζόμενους στις υφιστάμενες εγκαταστάσεις»

Θα πρέπει επίσης να υπάρξει σαφής αναφορά στο ό,τι η απαγόρευση θα ισχύει και για τυχόν εισαγόμενη ενέργεια."

2022-01-28 08:58:38

Διατυπώνεται εκ νέου η γνωστή πρόθεση για την παύση παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από στερεά ορυκτά καύσιμα μετά την 31η Δεκεμβρίου 2028, με την επιφύλαξη ότι η ημερομηνία αυτή μπορεί να επισπευσθεί. Ωστόσο, στην παρούσα διάταξη δεν γίνεται κάποια αναφορά στις εναλλακτικές που θα έρθουν να καλύψουν το κενό που θα δημιουργηθεί. Είναι σαφές ότι αυτό θα γίνει από ΑΠΕ λόγω της ευρύτερης συνολικής προώθησης και στήριξής τους. Ωστόσο, μια τέτοια διάταξη ενδεχομένως να έπρεπε να περιλαμβάνει και μνεία στην ενεργειακή ασφάλεια της χώρας, ειδικότερα δεδομένης της πρόσφατης ενεργειακής κρίσης που ακόμα δεν έχει αποκλιμακωθεί και εν πολλοίς οφείλεται στις τιμές του φυσικού αερίου. Άλλωστε, είναι βέβαιο πως το ΦΑ, ως μεταβατικό καύσιμο, θα έχει σημαντικό ρόλο να παίξει στη διαδικασία απολιγνιτοποίησης που περιγράφεται με το παρόν άρθρο. Βέβαια, τα κριτήρια της επάρκειας ισχύος και της ασφάλειας εφοδιασμού, όπως αναφέρονται στην απόφαση του άρθρου 28.4, σε συνδυασμό με τις ενεργειακές ανάγκες και την αγορά, μπορεί να υποδεικνύουν την αναγκαιότητα παράτασης της ημερομηνίας, η οποία επομένως δεν πρέπει να αποκλεισθεί εκ των προτέρων.

2022-01-28 09:52:11

Θα πρέπει να τεθεί συγκεκριμένος χρονικός στόχος για την απαγόρευση της χρήσης ορυκτού αερίου στην ηλεκτροπαραγωγή – π.χ. το 2035 – με δυνατότητα επίσπευσης της παραπάνω ημερομηνίας σύμφωνα με την παράγραφο παρ. 4 του άρθρου 28.

2022-01-28 10:47:28

1)Προτείνεται να γίνει εκτίμηση (τεχνική ή οικονομική) για το σενάριο της απαγόρευσης στερεών ορυκτών καυσίμων από το 2028 και μετά (~ 20%). Αν αποφευχθεί η περαιτέρω χρήση φυσικού αερίου, με ποιον τρόπο θα καλυφθεί η ζήτηση δεδομένου της αδυναμίας των ΑΠΕ να συνεισφέρουν (CF> 0.4) στο δίκτυο (δεδομένου των προβλημάτων με την αστάθεια στη συχνότητα του δικτύου, στοχαστική συμπεριφορά), αλλά και της ωριμότητας / ψηλού κόστους των τεχνολογιών αποθήκευσης;

2)Προτείνεται να υπάρχει πρόβλεψη για μείωση της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας από διασυνδέσεις με το εξωτερικό (~ 10-20%).

3)Προτείνεται να γίνεται αναφορά στην ενεργειακή φτώχεια. Θα ήταν σκόπιμο μέσα από τον Νόμο να δοθούν τα κατάλληλα εργαλεία προκειμένου να καταπολεμάται η ενεργειακή φτώχεια στο πλαίσιο της μετάβασης σε μια πιο πράσινη ανάπτυξη.

4)Δεν αναφέρεται στο τι θα γίνουν στο τέλος ζωής τους και πώς θα αποσυρθούν οι λιγνιτικοί σταθμοί και αν υπάρχει πρόβλεψη για την υιοθέτηση κυκλικής οικονομίας κατά την προγραμματισθείσα απόσυρση τους. Θα ήταν σκόπιμο να υπάρχει σαφής σύνδεση του Νόμου με το Εθνικό Σχέδιο για την Κυκλική Οικονομία."

2022-01-28 12:03:14

We recommend the amendment of Article 11 regarding the date of coal phase-out in electricity production, from 2028 to 2025.

In addition, we recommend the insertion of a dedicated article on the prohibition of hydrocarbon exploration in Article 11, following the examples of Ireland, Spain, France, and Denmark."

Άρθρο 12 Μέτρα προώθησης των οχημάτων μηδενικών εκπομπών

2021-11-29 10:16:55

Γιατί δεν θα δούμε ποτέ Rafale και Belharra με καύσιμο υγρό υδρογόνο στις δεξαμενές τους...

Το υγρό υδρογόνο, η αμμωνία και η μεθανόλη έχουν το 34%, 51% και 62% ογκομετρικής ενεργειακής πυκνότητας του ΥΦΑ αντίστοιχα. (βλ. παρακάτω)

Πως μία πολεμική μηχανή θα εμπλακεί σε μάχη με ενεργειακό ανταγωνιστικό μειονέκτημα μόνο και μόνο για την προστασία του περιβάλλοντος ?

(Αν σε εξοντώσει ο αντίπαλος στην μάχη, δεν θα έχεις πια περιβαλλοντικές ανησυχίες...)

Gravimetric & Volumetric energy density

Jet fuel:

12000Wh/kg, 800kg/m³=0,8kg/lt

$12\text{kWh} \cdot 1,25/\text{lt} = 15\text{MWh}/\text{m}^3$

Diesel maritime oil:

$45\text{MJ}/\text{kg}$, $45 \cdot 40/144 = 12,5\text{ kWh}/\text{kg}$

$860\text{kg}/\text{m}^3$

$12,5 \cdot 1000/860\text{ MWh}/\text{m}^3 = 14,535\text{ MWh}/\text{m}^3$

Methanol:

$5472\text{Wh}/\text{kg}$, $792\text{ kg}/\text{m}^3$

$5472\text{Wh}/0,0012626\text{m}^3 = 4,334\text{MWh}/\text{m}^3$

61,6% of LNG

H₂:

$40000\text{Wh}/\text{kg}$, ($33,33\text{kWh}/\text{kg}$ από την απόδοση της ηλεκτρόλυσης)

Liquid H₂: $70.85\text{ g}/\text{L}$, $70.85\text{ kg}/\text{m}^3$

$2,834\text{ MWh}/\text{m}^3$

40,25% of LNG ($33,54\%$ of LNG)

NH₃:

$681,9\text{ kg}/\text{m}^3$ ($-33,3^\circ\text{C}$, υγρό),

$5.8\text{ kWh}/\text{kg}$ and volumetric ($\sim 0.105\text{ kg}/\text{liter}$ or $3.6\text{ kWh}/\text{liter}$ at 25°C)

$3,6\text{kWh}/\text{lt} = 3600\text{Wh} \cdot 1000/681,9\text{kg} = 5279\text{Wh}/\text{kg} = 3,6\text{MWh}/\text{m}^3$

51,14% of LNG

LNG

$1\text{m}^3 = 4,141\text{boe} \cdot 1700\text{kWh}$, $7,04\text{ MWh}/\text{m}^3$

2021-12-01 12:28:26

1. Η αυτονομία των ηλεκτρικών και ο χρόνος φόρτισης περιορίζει την χρήση ενός ταξί, το οποίο στις περισσότερες περιπτώσεις εργάζεται 24ωρο. Πρέπει να δοθούν κίνητρα χρήσης της ηλεκτροκίνησης, αλλά όχι να επιβληθεί.

2. Για τους παραπάνω λόγους (αυτονομία, χρόνο φόρτισης), τα οχήματα leasing θα πρέπει να έχουν την ευελιξία επιλογής, καθώς μια εταιρεία με οχήματα που παρέχει σε πωλητές, που ταξιδεύουν σε όλη την επικράτεια, δεν θα εξυπηρετηθεί.

Επιπλέον το κόστος των ηλεκτρικών είναι πολλαπλάσιο ενός συμβατικού ή υβριδικού, δημιουργώντας προβλήματα διαχείρισης κατανομής κόστους μεταξύ των τμημάτων μιας εταιρείας, που διαθέτει διαφορετικής τεχνολογίας αυτοκίνητα.

Τέλος, ο κάθε υπάλληλος που θα έχει εταιρικό ηλεκτρικό αυτοκίνητο, πως θα το φορτίζει; Με καλώδιο από το μπαλκόνι του; Έχοντας ανοιχτό παράθυρο;

3. Όσους φορτιστές κι αν εγκαταστήσουμε, το πρόβλημα είναι ο χρόνος φόρτισης, ενώ και το κόστος χρήσης των ταχυφορτιστών θα είναι πολύ μεγάλο, αυξάνοντας δυσανάλογα το κόστος ενός ταξιδιού, είτε με χαμένο χρόνο, είτε με το κόστος φόρτισης.

Από τις χώρες που έχουν προχωρήσει σε κινήσεις εγκατάστασης ταχυφορτιστών, μπορώ λόγω εμπειρίας, να σας αναφέρω ότι σε πολλές περιπτώσεις οι φορτιστές δεν λειτουργούν, δεν είναι συμβατοί με όλα τα οχήματα, δημιουργούν πρόβλημα διαθεσιμότητας λόγω του χρόνου χρήσης (Βενζινάδικο 5 λεπτά, φορτιστής τουλάχιστον μια ώρα).

Ως εκ των παραπάνω, πιστεύω ότι ο χρόνος που δίνεται για την μετάβαση είναι πολύ μικρός, ιδιαίτερα σε μια χώρα που η αγορά ενός αυτοκινήτου γίνεται τουλάχιστον ανά δεκαετία.

Τέλος, υπάρχουν εταιρείες οχημάτων (πχ Toyota) που δεν συμμερίζονται την απόλυτη μετάβαση στον ηλεκτρισμό και παρέχουν εναλλακτικές επιλογές. Αυτές οι εταιρείες θα εκδιωχθούν από την Ελλάδα.

2021-12-03 18:17:24

Δεν μπορείτε να στραφείτε κατά του Κύκλου της Ζωής. Το διοξείδιο του Άνθρακα που δαμονοποιείτε είναι το ζωτικό αέριο για το Φυτικό Βασίλειο και για όλους τους οργανισμούς που φωτοσυνθέτουν. Οι οποίοι θρέφουν ακόμη κι εσάς.

2021-12-06 14:33:50

Εκπόνηση σχεδίου για αντικατάσταση όλου του στόλου των οχημάτων που χρησιμοποιούνται από όλους τους δημόσιους φορείς με οχήματα μηδενικών ρύπων.

2021-12-08 05:48:13

Στο πλαίσιο της προώθησης των αυτοκινήτων με χαμηλούς ρύπους θα έπρεπε να εντάξετε και τα αυτοκίνητα τεχνολογίας plug-in. Οι περισσότεροι οδηγοί δεν υπερβαίνουν καθημερινά τα 50 χλμ, άρα με τη χρήση μπαταρίας θα μπορούσαν να κινούνται καθημερινά με μηδενικούς ρύπους στην πόλη. Η Κύπρος ήδη τα επιδοτεί. Επίσης η επιδότηση των ηλεκτρικών δεν προχωράει με γοργούς ρυθμούς. Αν δει κανείς την απορροφητικότητα του προγράμματος θα καταλάβει ότι μεγάλο μέρος των χρημάτων κινδυνεύει να χαθεί. Και άλλες ευρωπαϊκές χώρες επιδοτούν τα plug in ως ένα ενδιάμεσο βήμα μετάβασης στα αμιγώς ηλεκτρικά.

2021-12-08 15:38:27

Απαιτείται η κατάρτιση ενός ολοκληρωμένου πλάνου μετασχηματισμού του τομέα των μεταφορών, ώστε να καταστεί βιώσιμος για όλους τους καταναλωτές χωρίς διακρίσεις και την επιβολή επιπρόσθετων επιβαρύνσεων. Πολιτικές τέτοιου προσανατολισμού χωρίς την εκπόνηση ενός ρεαλιστικού πλάνου δράσης αναμένεται να οδηγήσει στην επέκταση του φαινομένου της ενεργειακής φτώχειας και στον τομέα των μεταφορών.

Είναι επιτακτική ανάγκη ο καθορισμός συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος για την ανάπτυξη των δημόσιων υποδομών συμπεριλαμβανομένων και κυρώσεων για τους φορείς που θα αναλάβουν την ανάπτυξη τους.

2021-12-11 14:50:09

Θα συμφωνήσω και θα προσθέσω ότι εάν δεν διασφαλιστεί πρώτα επαρκές δίκτυο και μονάδες παραγωγής, κάθε εξαρτώμενη από αυτά δράση είναι καταδικασμένη. Ακόμα έχουμε προβλήματα με το δίκτυο το καλοκαίρι λόγω κλιματιστικών, και συζητάμε να πολλαπλασιάσουμε το φόρτο με ηλεκτρικά οχήματα και ταχυφορτιστές. Πρώτα πρέπει να τεθεί μια προθεσμία για την ανάπτυξη δικτύου και επαρκών μονάδων τροφοδοσίας, και πάνω σε εκείνη θα πρέπει να βασιστούν όλες οι άλλες. Το να θεσπίζουμε προθεσμίες και μετά να αλλάζουμε το νόμο γιατί αποτύχαμε στο σχεδιασμό δεν τιμά κανένα.

2021-12-12 14:25:23

Στο πλαίσιο της προώθησης των αυτοκινήτων με χαμηλούς ρύπους θα έπρεπε να εντάξετε και τα αυτοκίνητα τεχνολογίας plug-in. Οι περισσότεροι οδηγοί δεν υπερβαίνουν καθημερινά τα 50 χλμ, άρα με τη χρήση μπαταρίας θα μπορούσαν να κινούνται καθημερινά με μηδενικούς ρύπους στην πόλη. Η Κύπρος ήδη τα επιδοτεί. Επίσης η επιδότηση των ηλεκτρικών δεν προχωράει με γοργούς ρυθμούς. Αν δει κανείς την απορροφητικότητα του προγράμματος θα καταλάβει ότι μεγάλο μέρος των χρημάτων κινδυνεύει να χαθεί. Και άλλες ευρωπαϊκές χώρες επιδοτούν τα plug in ως ένα ενδιάμεσο βήμα μετάβασης στα αμιγώς ηλεκτρικά.

Δείτε το πιο ζεστό επιτέλους το θέμα της επιδότησης των plug in hybrid για ιδιώτες δεν είναι δυνατόν οι Ευρωπαίοι και οι φίλοι μας οι Κύπριοι που τα επιδοτούν να είναι ανόητοι!

2021-12-16 14:25:14

Με τις τιμές των ηλεκτρικών αυτοκινήτων στα ύψη, την αυτονομία των ηλεκτρικών αυτοκινήτων τραγική, την έλλειψη φορτιστών στο οδικό δίκτυο, τον μεγάλο χρόνο φόρτισης των ηλεκτρικών οχημάτων, τον μικρό χρόνο ζωής των μπαταριών οι οποίες κοστίζουν πολύ ακριβά και τις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας στα ύψη τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα απλά ΔΕΝ συμφέρουν. Οπότε δεν έχει νόημα η απαγόρευση των ΜΕΚ. Επιπλέον να δούμε λίγο και από τι πρώτες ύλες κατασκευάζονται οι μπαταρίες και την περιβαλλοντική καταστροφή που προκαλεί η εξόρυξη αυτών των πρώτων υλών.

2021-12-20 20:25:00

Οι μεταβάσεις είναι πολυσύνθετες και έχουν οικονομικό και κοινωνικό κόστος. Η χώρα κινδυνεύει να χάσει μέρος του ΑΕΠ εξαιτίας της επερχόμενης φορολόγησης της μετακίνησης με οχήματα, τα οποία χρησιμοποιούν συμβατικά καύσιμα.

Το 2030 αν και όταν εφαρμοστεί η πρόθεση της κυβέρνησης για απαγόρευση της πώλησης αυτοκινήτων με κινητήρες εσωτερικής καύσης θα υπάρχουν στην χώρα μας 5 εκατομμύρια οχήματα για τουλάχιστον 15- 20 χρόνια ακόμα, για τα οποία θα πρέπει να υπάρξει μια εναλλακτική λύση, όπως η μείωση των ρύπων και όχι μόνο φορολόγησή τους.

Όλοι οι πολίτες θέλουμε καθαρό αέρα και νερό. Για να επιτευχθεί όμως αυτό χρειάζεται ευελιξία για κάθε κοινωνική ομάδα. Με αυτό τον τρόπο θα αποφευχθούν φαινόμενα μαζικής ενεργειακής φτώχειας και περιθωριοποίησης εκατοντάδων χιλιάδων καταναλωτών στην χώρα μας.

Μια μίξη τεχνολογιών, περιλαμβανομένης της ηλεκτροκίνησης, αλλά και των αειφόρων εναλλακτικών καυσίμων, αυξάνει τις επιλογές για τους καταναλωτές, χωρίς να γίνονται συμβιβασμοί στον στόχο της ουδετερότητας των εκπομπών καυσαερίων. Η ηλεκτροκίνηση σε συνδυασμό με την χρήση εγχώριων παραγόμενων βιοκαυσίμων (βιομεθάνιο και βίο-υγραέριο) μπορεί να έχει σαν αποτέλεσμα την μείωση των εκπομπών CO₂ κατά τουλάχιστον 50%, ενώ μπορεί να φθάσει με την υπάρχουσα τεχνολογία και το 100% και να μειώσει την ενεργειακή εξάρτηση από άλλες χώρες με τις συνέπειες που βιώνουμε σήμερα.

Αυτή είναι η προσέγγιση που έχουν χώρες σαν την Δανία, την Ολλανδία, την Σουηδία, όπου η ηλεκτροκίνηση προχωράει με γοργούς ρυθμούς, λόγω και του υψηλού κατά κεφαλήν εισοδήματος. Στις χώρες αυτές δραστηριοποιούνται οι μεγαλύτερες εταιρείες παραγωγής βιοκαυσίμων με τζίρους δισεκατομμυρίων ευρώ και απασχόληση χιλιάδων καλοπληρωμένων εργαζομένων.

Καλούμε λοιπόν την κυβέρνηση να δημιουργήσει ένα θεσμικό πλαίσιο, το οποίο θα δίνει ίσες ευκαιρίες σε όλες τις τεχνολογίες που προσφέρουν στην άμεση και σημαντική μείωση των εκπομπών καυσαερίων, αύξηση της απασχόλησης, του ΑΕΠ και την εισαγωγή προηγμένης τεχνολογίας.

Είμαστε στην διάθεσή σας να σας παρουσιάσουμε εκτενώς την δυναμική του κλάδου των βιοκαυσίμων και να σας μεταφέρουμε τα επιτυχημένα παραδείγματα, τα οποία μπορούν να καταστήσουν την Ελλάδα ως σημείο αναφοράς στα Βαλκάνια και στην ΝΑ Ευρώπη.

2021-12-21 08:33:48

Παράγραφος 1: «Από την 1η.1.2025, εντός των διοικητικών ορίων της Περιφέρειας Αττικής και της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης, τα νέα Επιβατηγά Δημόσιας Χρήσης (Ε.Δ.Χ.) αυτοκίνητα (ΤΑΞΙ) με άδεια κυκλοφορίας, καθώς και το ένα τρίτο (1/3) των νέων οχημάτων που ταξινομούνται για σκοπούς μίσθωσης και εκμίσθωσης σε τρίτους είναι οχήματα μηδενικών εκπομπών.» Ο παραπάνω στόχος βρίσκεται στην σωστή κατεύθυνση για την ανάπτυξη στόλων οχημάτων μηδενικών ρύπων, κυρίως σε πυκνοκατοικημένες περιφέρειες της Αττικής και της Θεσσαλονίκης. Εν τούτοις ο προτεινόμενος χρονικός ορίζοντας (2025) είναι ίσως υπερβολικά αισιόδοξος, δεδομένου ότι οι τιμές των ηλεκτρικών οχημάτων παραμένουν δυσανάλογα υψηλές, σε σχέση με αυτές των τελευταίας τεχνολογίας οχημάτων βενζίνης και Diesel. Ως εναλλακτική λύση στην αγορά νέων ηλεκτρικών οχημάτων, θα μπορούσε να εφαρμοσθεί μετασκευή οχημάτων με κινητήρα βενζίνης ή Diesel σε αμιγώς ηλεκτρικά. Η τεχνική υλοποίηση μιας τέτοιας μετασκευής περιλαμβάνει την αντικατάσταση όλων των εξαρτημάτων που αφορούν στο υπάρχον σύστημα παραγωγής ισχύος (κινητήρας, αντιρρυπαντικό σύστημα κτλ.) με αντίστοιχα εξαρτήματα που συντελούν ένα αμιγώς σύστημα ηλεκτροκίνησης (ηλεκτρικός κινητήρας, συστοιχία συσσωρευτών κτλ.). Η εν λόγω τεχνολογία είναι γνωστή και εφαρμόζεται ήδη σε κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο Ηνωμένο Βασίλειο, τις Η.Π.Α. και αλλού. Για την διασφάλιση των απαραίτητων επιπέδων ποιότητας και ασφάλειας μια τέτοιας μετασκευής, απαραίτητη είναι η δημιουργία κατάλληλου νομοθετικού πλαισίου, που να περιγράφει σαφώς τα κριτήρια αποδοχής μια τέτοιας μετασκευής, καθώς και η εγχώρια παρουσία τεχνικών φορέων ελέγχου και πιστοποίησης των εν λόγω μετασκευασμένων οχημάτων. Αντίστοιχοι φορείς πιστοποίησης δραστηριοποιούνται ήδη στον τομέα αυτό σε κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2021-12-21 08:37:13

Παράγραφος 6. «Από την 1η.1.2030, όσον αφορά στα νέα επιβατικά και ελαφρά επαγγελματικά οχήματα, επιτρέπεται η πώληση μόνο οχημάτων μηδενικών εκπομπών.», προτείνεται να επιτρέπεται συμπληρωματικά η εφαρμογή μετασκευής οχημάτων με κινητήρα βενζίνης ή Diesel σε αμιγώς ηλεκτρικά.

2022-01-01 10:08:59

Δεν προβλέπεται η δημιουργία δικτύου για υδρογόνο. Προτείνεται να προβλεφθεί Ένας σταθμός ανά 150 km κεντρικού δικτύου και σε κάθε αστικό κόμβο.

Επίσης στη παράγραφο 2 να συμπληρωθεί στη πρώτη πρόταση " ή οχήματα μηδενικών εκπομπών".

2022-01-21 15:16:05

Οι δράσεις που προτείνονται στο άρθρο κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά δεν είναι επαρκείς, καθώς επικεντρώνονται μόνο στις οδικές μεταφορές χωρίς να καλύπτουν όλους τους τρόπους μεταφορών.

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία απαιτεί τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τις μεταφορές κατά 90%, προκειμένου η ΕΕ να καταστεί κλιματικά ουδέτερη οικονομία έως το 2050. Για να επιτευχθεί αυτή η συστημική αλλαγή, πρέπει:

- να καταστούν όλοι οι τρόποι και τα μέσα μεταφοράς πιο βιώσιμα,
- να καταρτιστούν ευρέως διαθέσιμες βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις σε ένα σύστημα πολυτροπικών μεταφορών και
- να τεθούν τα κατάλληλα κίνητρα που θα οδηγήσουν σε αυτή τη μετάβαση με έμφαση στη στήριξη των πολιτών και ειδικότερα των πιο ευάλωτων ομάδων.

Τέλος, ενώ η κυβέρνηση και ο ίδιος ο Πρωθυπουργός έχουν δεσμευτεί για πρόταση μείωσης ρύπων στον τομέα της ναυτιλίας, δεν υπάρχει καμία αναφορά στον κλιματικό νόμο, όταν σύμφωνα με τις ίδιες τις αναφορές της χώρας προς τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος, όπως ορίζεται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999, οι εθνικές εκπομπές από την εγχώρια ναυτιλία αναμένεται να αυξηθούν κατά σχεδόν 25% έως το 2030.

Τα στοιχεία που λείπουν επίσης από μια ολοκληρωμένη πρόταση:

Αστική κινητικότητα: ανάπτυξη δικτύου δημόσιων μεταφορών μηδενικών εκπομπών σε δημοτικό, διαδημοτικό και διαπεριφερειακό επίπεδο με στόχο τη μείωση των ιδιωτικών επιβατοχιλιομέτρων· εξηλεκτρισμός των οχημάτων του ευρύτερου δημοσίου τομέα και των ειδικών στόλων· ανάπτυξη κατάλληλων και ασφαλών υποδομών αειφόρων μετακινήσεων με εναλλακτικά μέσα (όπως ποδήλατα και ελαφρά, προσωπικά ηλεκτροκίνητα οχήματα)

Αύξηση σιδηροδρομικής κυκλοφορίας υψηλής ταχύτητας και αύξηση σιδηροδρομικής εμπορευματικής κίνησης

‘Πράσινα’ λιμάνια και αεροδρόμια: Τα λιμάνια και τα αεροδρόμια διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο για τη συνδεσιμότητα (διεθνή, ευρωπαϊκή και περιφερειακή), για την οικονομία μιας χώρας και για τις περιφέρειες της (π.χ τουρισμός). Υπάρχουν ήδη πολλές βέλτιστες πρακτικές από τα πιο βιώσιμα αεροδρόμια και λιμάνια στον κόσμο. Τα αεροδρόμια και τα λιμάνια μπορούν να γίνουν καθαρά με την ανάπτυξη βιώσιμων εναλλακτικών καυσίμων και την τροφοδοσία των σταθμευμένων πλοίων και αεροσκαφών με πράσινη ενέργεια αντί για ορυκτά καύσιμα· παροχή κινήτρων για την ανάπτυξη και χρήση νέων, καθαρότερων και πιο αθόρυβων αεροσκαφών και σκαφών· τροποποίηση των τελών αεροδρομίου· πράσινες κινήσεις εδάφους στα αεροδρόμια καθώς και λιμενικές υπηρεσίες και λειτουργίες· και μέσω μιας ευρύτερης και έξυπνης διαχείρισης της κυκλοφορίας. Αύξηση των δημοσίων και ιδιωτικών επενδύσεων στις αερομεταφορές και τις πλωτές μεταφορές στην έρευνα για τεχνολογίες αιχμής, στις ανανεώσεις στόλων, στην τοπική παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας και σε πιο βιώσιμη πολυτροπική πρόσβαση σε αυτά.

Αεροπορικές και θαλάσσιες μεταφορές: Οι εναέριες και θαλάσσιες μεταφορές έχουν τις μεγαλύτερες προκλήσεις απαλλαγής από τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα τις επόμενες δεκαετίες, λόγω της τρέχουσας έλλειψης έτοιμων για την αγορά τεχνολογιών μηδενικών εκπομπών, των μακρών κύκλων ανάπτυξης και ζωής των αεροσκαφών και των πλοίων, των απαιτούμενων σημαντικών επενδύσεων σε εξοπλισμό και υποδομές ανεφοδιασμού και του διεθνούς ανταγωνισμού σε αυτούς τους κλάδους. Η Ελλάδα θα πρέπει να αναλάβει πολιτικές πρωτοβουλίες και να στηρίξει την ευρωπαϊκή προσπάθεια για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου των αεροπορικών και θαλάσσιων μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των διεθνών.

2022-01-23 16:58:53

ΑΥΤΟΚΙΝΗΣΗ

Στην ορθή άποψη – σχόλιο του Συνδέσμου Εναλλακτικών Καυσίμων Ελλάδας (σχόλιο του κ. Καλογρίτσα 20-12-21) και εις επίρρωσιν αυτής, θα ήθελα να καταθέσω τα εξής:

Η λογική της αξιολόγησης της περιβαλλοντικής επιβάρυνσης των οχημάτων προσμετρώντας μόνο αυτήν που συντελείται στο όχημα (tank-to-wheel) είναι στρουθοκαμηλική και στην περίπτωση των ΑτΘ παραπλανητική. Η απειλή της κλιματικής αλλαγής είναι οικουμενική και συνεπώς το να μετράμε τις εκπομπές ΑτΘ ενός οχήματος στην «εξάτμιση» είναι στην καλύτερη περίπτωση εθελουφλία.

Αγνοούμε έτσι τους δυο πιο ουσιαστικούς παράγοντες εκπομπών, που είναι αφ’ ενός το αποτύπωμα παραγωγής και μεταφοράς του καυσίμου (με τον παλιό όρο που ανάγεται στα υγρά καύσιμα well-to-wheel) και αφ’ ετέρου η κατασκευή και ανακύκλωση του οχήματος (αποτύπωμα κύκλου ζωής, life cycle emissions), εκπομπές που συντελούνται κάπου αλλού στον πλανήτη, αλλά επιμένουμε να αγνοούμε στο όνομα μιας ΕΙΚΟΝΙΚΗΣ από-ανθρακοποίησης.

Χάρη σε αυτή τη λογική χρίστηκαν τα ηλεκτρικά οχήματα μηδενικών εκπομπών και ξεκίνησε η αλόγιστη επιχορήγηση τόσο της δημιουργίας υποδομών φόρτισης όσο και της αγοράς τους.

Αν θέλουμε να ακριβολογούμε, τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα είναι ΔΥΝΑΜΕΙΣ μηδενικών εκπομπών, όπως είναι και τα αυτοκίνητα θερμικών κινητήρων. Αμφότερα μπορούν να γίνουν χαμηλών ή και μηδενικών εκπομπών εφόσον ανεφοδιάζονται με πράσινη ενέργεια, ηλεκτρική (από ΑΠΕ) ή καυσίμων (Βιοκαύσιμα ή Υδρογόνο).

Με τα σημερινά δεδομένα, ένα ηλεκτρικό αυτοκίνητο είναι μειωμένων εκπομπών σε σχέση με ισοδύναμο με υγρά καύσιμα, όπως άλλωστε είναι χαμηλών εκπομπών και ένα αυτοκίνητο φυσικού αερίου. Ενδεικτικά, για ένα αυτοκίνητο με μικρό κινητήρα δίνονται οι εξής εκπομπές (σε grCO₂/ km):

Βενζίνη - Πετρέλαιο 100-120, Υγραέριο 106, Φυσικό Αέριο 85.

Το ίδιο μοντέλο, σε ηλεκτρική έκδοση καταναλώνει 0,20 kWh/ km, ηλεκτρική ενέργεια που για την παραγωγή της στο εθνικό δίκτυο (με το τρέχον μίγμα πηγών) προκαλεί εκπομπές (εκτίμηση) 400 grCO₂/kWh, δηλαδή 80 grCO₂/km (στα Νησιά οι αριθμοί αυτοί είναι περίπου διπλάσιοι)

Συνεπώς, η διαφορά στις εκπομπές μεταξύ ηλεκτρικού και αεριοκίνητου αυτοκινήτου είναι αμελητέα, αν δεν συνεκτιμηθούν οι εκπομπές κύκλου ζωής (ιδίως του ενεργειακού κόστους ανακύκλωσης των μπαταριών), ΤΟ ΑΕΡΙΟΚΙΝΗΤΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ ΠΡΟΚΑΛΕΙ ΣΗΜΕΡΑ ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ.

Βεβαίως, αν ένα ηλεκτρικό αυτοκίνητο τροφοδοτηθεί με πράσινη ηλεκτρική ενέργεια (π.χ. από ηλιακούς φορτιστές) οι εκπομπές κίνησης θεωρητικά μηδενίζονται, το ίδιο όμως συμβαίνει αν τροφοδοτηθεί ένα αυτοκίνητο φυσικού αερίου με βιομεθάνιο. Μάλιστα, αν το βιομεθάνιο προέρχεται από μονάδα βιοαερίου αρνητικού αποτυπώματος (χάρη στην περιστολή εκπομπών από την κτηνοτροφία), το αεριοκίνητο αυτοκίνητο υπερτερεί. Σε αυτή τη σύγκριση, δεν υπεισέρχονται οι εκπομπές παραγωγής και ανακύκλωσης μπαταριών.

Τίθενται λοιπόν σοβαρά ερωτήματα:

- Γιατί από τα μέτρα στήριξης για τα οχήματα χαμηλών ή μηδενικών ρύπων έχουν εξαιρεθεί τα αεριοκίνητα;
- Προς τι η σπουδή για την κατάργηση των θερμικών κινητήρων;
- Γιατί η επιχορήγηση αγοράς περιλαμβάνει οχήματα υψηλής ισχύος κινητήρα;
- Γιατί δεν τίθενται κίνητρα για την χρήση 100% πράσινης ενέργειας στις μεταφορές (π.χ. κυκλοφορικά);
- Γιατί επιχορηγούνται οι υποδομές μόνο της ηλεκτροκίνησης;

Αν σε αυτά τα ερωτήματα η απάντηση είναι ότι αυτές είναι οι βασικές κατευθύνσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση, μπορούμε να αντιτάξουμε ότι οι κυρίαρχες δυνάμεις στην ΕΕ έχουν ένα σοβαρό κίνητρο για την προώθηση της ηλεκτροκίνησης, και αυτός είναι η αυτοκινητοβιομηχανία. Το ηλεκτρικό αυτοκίνητο έχει πολλαπλάσιο κόστος του συμβατικού (στο οποίο η αεριοκίνηση μπορεί να εφαρμοστεί ακόμη και ως μετατροπή), απευθύνεται σε υψηλά εισοδήματα, αποτελεί στοιχείο κοινωνικού στάτους και συνεπώς γίνεται το κεντρικό στοιχείο σε μια γρήγορα αναπτυσσόμενη αγορά ενδιαφέρουσα για τους ΕΥΡΩΠΑΙΟΥΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΕΣ, που με αυτόν τον τρόπο παραμένουν ισχυροί στον ανταγωνισμό με τον υπόλοιπο κόσμο, και ιδιαίτερα την Άπω Ανατολή.

Στην Ελλάδα, όπου το οικονομικό βάρος του ηλεκτρικού αυτοκινήτου μπορεί να σηκώσει μια μειοψηφία, η πιο προσιτή λύση στην κατεύθυνση της επιτάχυνσης της μείωσης των εκπομπών ΑτΘ είναι η αεριοκίνηση.

Και εν πάση περιπτώσει, όπως εύστοχα σημειώνει ο κ. Καλογρίτσας, είναι απαραίτητη μείξη τεχνολογιών, περιλαμβανομένης της ηλεκτροκίνησης, αλλά και των αειφόρων εναλλακτικών καυσίμων για να υπάρχουν εναλλακτικές επιλογές για τους καταναλωτές, όχι μόνο για την αγορά (που γίνεται εφάπαξ), αλλά και για το καύσιμο (που θα βαρύνει το κόστος χρήσης).

Για τον τελευταίο λόγο, θα πρέπει επίσης να τηρείται πολιτική ίσης μεταχείρισης των διαφορετικών τεχνολογιών ως προς την φορολόγηση του καυσίμου με ισοδύναμη φορολόγηση της ηλεκτρικής ενέργειας και του ορυκτού φυσικού αερίου μεταφορών (CNG, LNG), ενώ για την πράσινη ηλεκτρική ενέργεια και το βιομεθάνιο μεταφορών η φορολογία να είναι μηδενική."

2022-01-24 12:40:43

Παράγραφος 2. Ο χρονικός περιορισμός που τίθεται για τη χρησιμοποίηση ηλεκτρικών αυτοκινήτων είναι πιεστικός. Η παραγωγή ηλεκτρικών αυτοκινήτων έχει σημαντικότερα προβλήματα και δεν φαίνεται να υλοποιείται εντός του 2022.

2022-01-24 23:48:42

Η υποχρέωση προμήθειας νέων οχημάτων μηδενικών εκπομπών είναι μία καλή ευκαιρία να προμηθευτούν οι εταιρείες και ποδήλατα έτσι ώστε μέρος των εταιρικών μετακινήσεων να μπορεί να γίνει και με ποδήλατο όταν αυτό είναι ευχερές.

Προτείνουμε την τροποποίηση του άρθρου 12 παρ. 2 ως εξής:

«2. Από την 1η.1.2023 κατ' ελάχιστον το ένα τέταρτο (1/4) των νέων εταιρικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης που ταξινομούνται, είναι αμιγώς ηλεκτρικά οχήματα ή υβριδικά ηλεκτρικά οχήματα εξωτερικής φόρτισης ρύπων έως πενήντα (50) γραμμαρίων διοξειδίου του άνθρακα ανά χιλιόμετρο (CO₂/χλμ). Για κάθε νέο εταιρικό αυτοκίνητο, η εταιρεία υποχρεούται να προμηθεύεται τουλάχιστον δύο νέα ποδήλατα συμβατικά ή ηλεκτρικά. Για τον υπολογισμό του ποσοστού του πρώτου εδαφίου προσμετρώνται τα νέα αυτοκίνητα που αποκτώνται από εταιρείες κατά την έννοια του άρθρου 741 του Αστικού Κώδικα με χρηματοδοτική μίσθωση ή με αγορά. Το ποσοστό υπολογίζεται σε ετήσια βάση. Αν η εταιρεία δεν έχει αποκτήσει τουλάχιστον τρία (3) εταιρικά αυτοκίνητα εντός του οικονομικού έτους, στον υπολογισμό του πρώτου εδαφίου προσμετρώνται τα αυτοκίνητα που αποκτήθηκαν συνολικά από την 1η.1.2023. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης της εταιρείας με την υποχρέωση της παρούσας, η δαπάνη αγοράς ή μίσθωσης του νέου εταιρικού επιβατικού αυτοκινήτου δεν εκπέμπει από τα ακαθάριστα έσοδά της σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 7 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167).»"

2022-01-27 09:55:39

Ο μετασχηματισμός των μεταφορών οφείλει να βασιστεί σε ένα ολοκληρωμένο, βιώσιμο και ρεαλιστικό σχέδιο για τους καταναλωτές/πολίτες/χρήστες της χώρας με συγκεκριμένα μέτρα ώστε το φαινόμενο της ενεργειακής φτώχειας, των διακρίσεων και επιπρόσθετων επιβαρύνσεων να μην επεκταθεί και σε αυτόν τον τομέα. Η ανάπτυξη δημόσιων υποδομών μηδενικών εκπομπών προσβάσιμων από όλες και όλους πρέπει να βρίσκεται στο επίκεντρο πολιτικής μετασχηματισμού του τομέα μεταφορών με σαφή χρονοδιαγράμματα αλλά και ενδεχόμενες κυρώσεις για μη τήρηση των προβλεπόμενων στόχων.

2022-01-27 12:12:16

Σχόλια σχετικά με την κατάργηση πώλησης νέων οχημάτων με κινητήρες εσωτερικής καύσης το 2030:

Είναι πολύ πρώιμη η δέσμευση της χώρας μας για κατάργηση της πώλησης οχημάτων με κινητήρες εσωτερικής καύσης το έτος 2030, τη στιγμή που η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αναθεώρηση του Κανονισμού εκπομπών οχημάτων στα πλαίσια της δέσμης μέτρων Fit for 55 το προβλέπει για το έτος 2035, ενώ παράλληλα είναι σε εξέλιξη διαβουλεύσεις για την αναθεώρηση της πρότασης του κανονισμού εκπομπών οχημάτων, ώστε να λαμβάνεται υπόψη η συνεισφορά των υγρών καυσίμων χαμηλού άνθρακα στη μείωση των εκπομπών κινητήρων εσωτερικής καύσης.

Επίσης, η Ευρωπαϊκή Αυτοκινητοβιομηχανία υποστηρίζει ότι είναι ήδη πολύ φιλόδοξος ο ενδιάμεσος στόχος-πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για μείωση των εκπομπών CO₂ κατά 55% το 2030, λόγω ανεπαρκών υποδομών φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων και προτείνει να επανεξεταστούν το 2028 οι στόχοι μείωσης εκπομπών που αφορούν τα έτη μετά το 2030.

Επιπλέον των όσων συμβαίνουν σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ιδιαίτερα για τη χώρα μας θα πρέπει να ληφθούν υπόψη και τα ακόλουθα:

α) Ο στόλος της Ελλάδας είναι πιο γερασμένος από αυτόν άλλων Ευρωπαϊκών χωρών, λόγω οικονομικής κρίσης και χαμηλότερων εισοδημάτων και επομένως, η υποχρέωση οι νέες ταξινομήσεις να γίνονται με ακριβότερα νέας τεχνολογίας οχήματα, θα οδηγήσει σε αδυναμία των καταναλωτών να αλλάξουν τα παλιά αυτοκίνητα.

β) Δεν υπάρχουν οι απαιτούμενες υποδομές Ηλεκτρικού Δικτύου ούτε και εξαγγελθείσες επενδύσεις για να υποστηριχθεί αντίστοιχα η εκτεταμένη ηλεκτροκίνηση.

Με βάση τα παραπάνω, η χώρα μας δεν θα πρέπει να θέτει πιο αυστηρούς στόχους από τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αλλά να υιοθετήσει τους στόχους του Κανονισμού Εκπομπών Οχημάτων όπως αυτός θα οριστικοποιηθεί."

2022-01-28 06:30:42

Προτείνεται η τροποποίηση του άρθρου με την παρακάτω ή ισοδύναμη διατύπωση (Με κεφαλαία οι αλλαγές):

Άρθρο 12 Μέτρα προώθησης των οχημάτων μηδενικών εκπομπών

1. Από την 1η.1.2025, εντός των διοικητικών ορίων της Περιφέρειας Αττικής και της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης, τα νέα Επιβατηγά Δημόσιας Χρήσης (Ε.Δ.Χ.) αυτοκίνητα (ΤΑΞΙ) με άδεια κυκλοφορίας, καθώς και το ένα τρίτο (1/3) των νέων οχημάτων που ταξινομούνται για σκοπούς μίσθωσης και εκμίσθωσης σε τρίτους είναι οχήματα ΔΥΝΑΜΕΙ μηδενικών εκπομπών, ΔΗΛΑΔΗ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΤΑ Ή ΑΕΡΙΟΚΙΝΗΤΑ Ή ΥΒΡΙΔΙΚΑ ΑΕΡΙΟΚΙΝΗΤΑ. Εξαιρούνται οι νησιωτικοί ο.τ.α. α' βαθμού των ως άνω περιοχών. Έως την 31η.12.2023, το αυτοτελές Τμήμα Ηλεκτροκίνησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σε συνεργασία με την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών επαναξιολογεί την προβλεπόμενη στο πρώτο εδάφιο ημερομηνία εφαρμογής των ως άνω μέτρων και τη σκοπιμότητα επέκτασής τους και σε άλλες περιφέρειες ή περιφερειακές ενότητες της Επικράτειας, με κριτήριο την επαρκή διαθεσιμότητα σημείων επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων και εισηγείται την έκδοση της κοινής απόφασης της παρ. 5 του άρθρου 28.

2. Από την 1η.1.2023 κατ' ελάχιστον το ένα τέταρτο (1/4) των νέων εταιρικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης που ταξινομούνται, είναι αμιγώς ηλεκτρικά οχήματα ή υβριδικά ηλεκτρικά οχήματα εξωτερικής φόρτισης ρύπων έως πενήντα (50) γραμμαρίων διοξειδίου του άνθρακα ανά χιλιόμετρο (CO₂/χλμ) Ή ΑΕΡΙΟΚΙΝΗΤΑ ΡΥΠΩΝ ΕΩΣ ΠΕΝΗΝΤΑ(50) ΓΡΑΜΜΑΡΙΩΝ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ ΑΝΑ ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΟ (CO₂/χλμ) . Για τον υπολογισμό του ποσοστού του πρώτου εδαφίου προσμετρώνται τα νέα αυτοκίνητα που αποκτώνται από εταιρείες κατά την έννοια του άρθρου 741 του Αστικού Κώδικα με χρηματοδοτική μίσθωση ή με αγορά. Το ποσοστό υπολογίζεται σε ετήσια βάση. Αν η εταιρεία δεν έχει αποκτήσει τουλάχιστον τρία (3) εταιρικά αυτοκίνητα εντός του οικονομικού έτους, στον υπολογισμό του πρώτου εδαφίου προσμετρώνται τα αυτοκίνητα που αποκτήθηκαν συνολικά από την 1η.1.2023. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης της εταιρείας με την υποχρέωση της παρούσας, η δαπάνη αγοράς ή μίσθωσης του νέου εταιρικού επιβατικού αυτοκινήτου δεν εκπέμπει από τα ακαθάριστα έσοδά της σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 7 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167).

3. Στο Εθνικό Σχέδιο για την Ηλεκτροκίνηση του άρθρου 43 του ν. 4710/2020 (Α' 142) τίθενται στόχοι με σκοπό τη διασφάλιση της επάρκειας των δημοσίων προσβάσιμων σημείων επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων σύμφωνα με όσα ορίζονται στον παρόντα και τους στόχους που τίθενται στο Ε.Σ.Ε.Κ. για τη διείσδυση της ηλεκτροκίνησης.

4. Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 4710/2020 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Οι δήμοι που δεν ανήκουν στις κατηγορίες της παρ. 1 υποχρεούνται να εκπονήσουν Σ.Φ.Η.Ο. για τις δημοσίων προσβάσιμες υποδομές φόρτισης εντός των διοικητικών τους ορίων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 1, έως την 31η.03.2022. Η προθεσμία αυτή δύναται να παρατείνεται με την απόφαση της παρ. 1.».

5. Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 17 του ν. 4710/2020 προστίθεται τρίτο εδάφιο και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Για τις δημοσίων προσβάσιμες υποδομές που δεν εμπίπτουν σε Σχέδιο Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων (Σ.Φ.Η.Ο.) ή έως την εκπόνηση του Σ.Φ.Η.Ο. για τις δημοσίων προσβάσιμες υποδομές που εμπίπτουν σε αυτό, η εγκατάσταση των σημείων επαναφόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων (Η/Ο) διενεργείται, σύμφωνα με την κοινή απόφαση που προβλέπεται στην περ. β' της παρ. 7 του άρθρου 114 του ν. 4070/2012 (Α' 82). Τα σημεία επαναφόρτισης Η/Ο που έχουν ήδη εγκατασταθεί ή εγκαθίστανται έως την εκπόνηση του Σ.Φ.Η.Ο. της παρ. 1, λαμβάνονται υπόψη και συμπεριλαμβάνονται σε αυτό. Ειδικότερα, ως προς την εγκατάσταση των σημείων επαναφόρτισης Η/Ο σε θέσεις στάθμευσης επί του οδοστρώματος, σε προαύλους χώρους ναών και σε πιάτσες ταξί αυτή, δύναται να πραγματοποιείται με απόφαση της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής, κατόπιν εισήγησης της τεχνικής υπηρεσίας του αρμόδιου ο.τ.α. α' βαθμού.»

6. Από την 1η.1.2030, όσον αφορά στα νέα επιβατικά και ελαφρά επαγγελματικά οχήματα, επιτρέπεται η πώληση μόνο οχημάτων ΔΥΝΑΜΕΙ ΜΗΔΕΝΙΚΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΗΤΟΙ ΑΜΙΓΩΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΟΧΗΜΑΤΑ Ή ΑΕΡΙΟΚΙΝΗΤΑ Ή ΥΒΡΙΔΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΦΟΡΤΙΣΗΣ ΜΕ ΚΙΝΗΤΗΡΑ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟ ΓΙΑ ΧΡΗΣΗ ΑΕΡΙΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΜΗΔΕΝΙΚΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ."

2022-01-28 08:27:00

Το άρθρο 12 αναφέρεται στα μέτρα προώθησης των οχημάτων μηδενικών εκπομπών. Προτείνουμε να συμπεριληφθούν πρόσθετα σημεία που να υπογραμμίζουν τον σημαντικό ρόλο που αναμένεται να διαδραματίσουν το CNG/LNG και το bio-LNG/bio-CNG τα επόμενα χρόνια στις μεταφορές.

Συγκεκριμένα προτείνουμε:

α. Να προβλέπεται η δυνατότητα να κυκλοφορούν οχήματα εναλλακτικών καυσίμων που καίνε βιομεθάνιο (bio-CNG, bio-LNG), τα οποία έχουν καθαρές μηδενικές εκπομπές αερίων.

β. Διαφοροποίηση μεταξύ οχημάτων και βαρέων φορτηγών (ή λεωφορείων), όπου το LNG / CNG αρχικά και το bio-LNG/bio-CNG αργότερα αναμένεται να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο (σε ευρωπαϊκό επίπεδο) στην αποανθρακοποίηση της οικονομίας

γ. Να συμπεριληφθούν παρόμοιες διατάξεις για τα ναυτιλιακά καύσιμα (εφόσον προβλέπεται και είναι σχετικό με το πλαίσιο της προτεινόμενης νομοθεσίας).

2022-01-28 08:37:38

Ο Κλιματικός Νόμος θα πρέπει να είναι ένας νόμος πλαίσιο που καθορίζει το σκεπτικό και τις παραμέτρους για την επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας μέχρι τα μέσα του αιώνα κι επίσης οργανώνει τις δράσεις για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Δεν πρέπει να αναλώνεται σε λεπτομέρειες ούτε να παγώνει μεταβατικές ρυθμίσεις.

Προτεινόμενες αλλαγές στο σχέδιο νόμου:

- Παράλειψη λεπτομερειών για ηλεκτρικά αυτοκίνητα. Οι σχετικές διατάξεις μπορούν να θεσμοθετηθούν με ειδικές νομοθετικές πράξεις εκτός του Κλιματικού Νόμου.
- Προτεραιότητα στον εκσυγχρονισμό και τη δραστική μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος των δημόσιων αστικών και υπεραστικών λεωφορείων και των μέσων σταθερής τροχιάς (τραίνα, μετρό, τραμ).
- Να υπάρχει πρόβλεψη θεσμοθέτησης για την πρόσβαση των οικονομικά ασθενέστερων στην ηλεκτροκίνηση

Οι Οικολόγοι Πράσινοι επίσης προτείνουν να αναδιατυπωθεί το άρθρο και να ξεφύγει από τη μονομέρεια της ηλεκτροκίνησης για Ι.Χ. και μόνο, και να περιλαμβάνει προβλέψεις για όλους τους τρόπους μεταφορών και logistics (σταθερής τροχιάς, σιδηροδρομικές, θαλάσσιες και αεροπορικές), καθώς και τις αντίστοιχες υποδομές. Όλος ο τομέας των μεταφορών θα αναδεικνύεται όλο και περισσότερο σημαντικός στην πορεία μηδενισμού των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, αλλά και σε σχέση με την αύξηση της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας.

Άρθρο 12 Μέτρα προώθησης των οχημάτων μηδενικών εκπομπών (πρόσθήκη)

7. Επιδίωξη των Σ.Φ.Η.Ο. είναι η φόρτιση οχημάτων και σκαφών μέσα από έξυπνα δίκτυα που αξιοποιούν ρεύμα που παράγεται ειδικά από τις ανεμογεννήτριες, γιατί έτσι αξιοποιείται καλύτερα η στοχαστικότητα τους με στόχο να αποφεύγεται η απρόβλεπτη παροχή ρεύματος από ανεμογεννήτριες στο δίκτυο και η ανάγκη για πρόσθετη σταθερή ενέργεια σε αυτό. Αυτή η επιδίωξη είναι ιδιαίτερα σημαντική ειδικά για το νησιωτικό χώρο."

Άρθρο 12 Μέτρα προώθησης των οχημάτων μηδενικών εκπομπών2022-01-28 08:59:23Όλες οι ποσοστώσεις και οι ημερομηνίες διάθεσης και χρήσης ηλεκτρικών οχημάτων θα πρέπει εξαρχής να υπόκεινται στην πορεία υλοποίησης των απαιτούμενων υποδομών καθώς και στην εξέλιξη και στο κόστος των σχετικών τεχνολογιών. Επίσης, είναι απαραίτητη η μέριμνα χωροταξικού σχεδιασμού για τις εγκαταστάσεις φόρτισης, λαμβάνοντας υπόψη το σοβαρό πρόβλημα στάθμευσης που υπάρχει στα μεγάλα αστικά κέντρα.

2022-01-28 09:13:14

Σχεδόν όλα τα μέτρα που αφορούν τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και τη μείωση της παραγωγής ρύπων από τις μετακινήσεις εξαντλούνται στην εισαγωγή ηλεκτρικών αυτοκινήτων. Αυτό είναι ένα μέτρο το οποίο α) έχει κόστος οικονομικό το οποίο βαραίνει σχεδόν αποκλειστικά τους πολίτες χωρίς να προβλέπεται κάποια επένδυση/δέσμευση από το κράτος και β) έχει πραγματικά αποτέλεσμα στο βαθμό στον οποίο η ηλεκτρική ενέργεια προέρχεται από ΑΠΕ. Αν και στα γενικά μέτρα υπάρχει κάποια αναφορά στην ανάπτυξη μέσων μαζικής μεταφοράς στη συνέχεια δεν υπάρχει καμιά μνεία.

Προτείνουμε στα μέτρα να υπάρχει πρόβλεψη (δέσμευση δημόσιου προϋπολογισμού) για ανάπτυξη μέσων σταθερής τροχιάς α) ελαφρύ τραμ σε πόλεις μεγέθους Πάτρας – Ηράκλειο – Βόλος – Λάρισα και β) ευρύτατο σιδηροδρομικό δίκτυο το οποίο θα συνδέει λιμάνια, θα εξυπηρετήσει τη Δυτική Ελλάδα, τη βόρεια Κρήτη και θα συνδέσει το υπάρχον δίκτυο της Ανατολικής χώρας με το Δυτικό τμήμα.

Τέλος θα πρέπει ο ρυθμός αντικατάστασης του στόλου των οχημάτων με ηλεκτρικά οχήματα να συνδεθεί και να εξαρτηθεί από το βαθμό διεύθυνσης ΑΠΕ στην ηλεκτροπαραγωγή.

2022-01-28 10:48:22

Στο τελευταίο εδάφιο της παρ.2 αναφέρεται ότι: «Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης της εταιρείας με την υποχρέωση της παρούσας, η δαπάνη αγοράς ή μίσθωσης του νέου εταιρικού επιβατικού αυτοκινήτου δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδά της σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 7 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167)»

Σχόλιο:

Αντί της παρ. 1, του άρθρου 7 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013), προτείνεται να γίνει αναφορά στο άρθρο 23 του ιδίου, το οποίο προβλέπει ρητά συγκεκριμένες κατηγορίες δαπανών οι οποίες δεν εκπίπτουν, και ειδικότερα να προβλεφθεί προσθήκη νέας παραγράφου στο εν λόγω άρθρο.

2022-01-28 10:48:58

1) Με βάση τους επικείμενους στόχους, προτείνεται να γίνει εκτίμηση της ισχύος, της επάρκειας και του κόστους του ηλεκτρικού ρεύματος. Προτείνεται επίσης να αποσαφηνιστεί εάν προβλέπεται να συνδέονται με την επέκταση των ΑΠΕ και των νέων υπό

διαμόρφωση τεχνολογιών αποθήκευσης ή εάν οι ενδεχόμενες ανάγκες πρόκειται να καλυφθούν από ΦΑ και εισαγωγές ηλεκτρικού ρεύματος από διασυνδεδεμένες χώρες (Ιταλία, Τουρκία, Αλβανία, Βόρεια Μακεδονία).

2) Προτείνεται να υπάρξει προγραμματισμός (π.χ. απόσυρση, ανακύκλωση) για τα αδιάθετα, αντικατεστημένα από ηλεκτρικά οχήματα (Electric Vehicles - EV)"

2022-01-28 11:23:29

Απαραίτητη προϋπόθεση για την ομαλή μετάβαση στη χρήση ηλεκτρικών οχημάτων σε τέτοια κλίμακα είναι η ανάπτυξη επαρκούς δικτύου φόρτισης και εξασφάλισης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

Να διευκρινισθεί ποιο θα είναι ποσοστό των αμιγώς ηλεκτρικών οχημάτων ή υβριδικών νέων εταιρικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης που αποκτώνται με χρηματοδοτική μίσθωση ή αγορά, μετά το 2023. Το ποσοστό θα παραμείνει $\frac{1}{4}$ μέχρι και το 2029.

2022-01-28 12:43:07

4. Στο άρθρο 12 «Μέτρα προώθησης των οχημάτων μηδενικών εκπομπών», η παρ. 1 να συμπληρωθεί ως ακολούθως:

«1. Από την 1η.1.2025, εντός των διοικητικών ορίων της Περιφέρειας Αττικής και της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης, τα νέα Επιβατηγά Δημόσια Χρήσης (Ε.Δ.Χ.) αυτοκίνητα (ΤΑΞΙ) με άδεια κυκλοφορίας, καθώς και το ένα τρίτο (1/3) των νέων οχημάτων που ταξινομούνται για σκοπούς μίσθωσης και εκμίσθωσης σε τρίτους είναι οχήματα μηδενικών εκπομπών προσβάσιμων στα άτομα με αναπηρία. Εξαιρούνται οι νησιωτικοί ο.τ.α. α' βαθμού των ως άνω περιοχών. Εως την 31η.12.2023, το αυτελές Τμήμα Ηλεκτροκίνησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σε συνεργασία με την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών επαναξιολογεί την προβλεπόμενη στο πρώτο εδάφιο ημερομηνία εφαρμογής των ως άνω μέτρων και τη σκοπιμότητα επέκτασής τους και σε άλλες περιφέρειες ή περιφερειακές ενότητες της Επικράτειας, με κριτήριο την επαρκή διαθεσιμότητα σημείων επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων και εισηγείται την έκδοση της κοινής απόφασης της παρ. 5 του άρθρου 28. [...]».

Άρθρο 13 Δημοτικά Σχέδια Μείωσης Εκπομπών

2021-12-08 15:39:03

Η υποχρέωση που τίθεται στους ΟΤΑ για την κατάρτιση Δημοτικών Σχεδίων Μείωσης Εκπομπών είναι προς τη σωστή κατεύθυνση δεδομένου του υποδειγματικού ρόλου του δημόσιου τομέα. Ωστόσο, πρέπει η συγκεκριμένη υποχρέωση τελικά να εκπληρωθεί σε αντίθεση με την τρέχουσα εμπειρία σε σχέση με άλλες υποχρεώσεις του δημόσιου τομέα (π.χ. Σχέδια Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων, Έκδοση Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης, ορισμούς ενεργειακού υπευθύνου κ.α.). Επιπρόσθετα, πρέπει να προβλέπονται κυρώσεις για την περίπτωση μη κατάρτισης των προβλεπόμενων σχεδίων. Τέλος, τα δημοτικά σχέδια δεν πρέπει απλώς να αποτελούν προϋπόθεση για την αξιολόγηση προτάσεων των ΟΤΑ για την υλοποίηση προγραμμάτων μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας και της κλιματικής αλλαγής, αλλά να υποχρεώνουν τους ΟΤΑ να υλοποιούν τα αποδοτικότερα δεδομένου ότι συμπεριλαμβάνεται και η ιεράρχηση τους.

Επισημαίνεται ότι το συγκεκριμένο μέτρο επιβεβαιώνει ότι τα Σχέδια Δράσης για την Ενέργεια και το Κλίμα στο πλαίσιο του Συμφώνων των Δημάρχων δεν κατάφεραν να επιτελέσουν τον βασικό στόχο τους με αποτέλεσμα να επιβάλλεται ένα επιπρόσθετο διαχειριστική και οικονομική επιβάρυνση στους ΟΤΑ.

2021-12-20 11:10:19

Θεσπίζεται υποχρέωση των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) Α' Βαθμού να καταρτίσουν Δημοτικό Σχέδιο Μείωσης Εκπομπών (ΔηΣΜΕ), έως την 1η Ιανουαρίου 2023.

Παράλληλα, προβλέπεται η ετήσια παρακολούθηση του ανθρακικού αποτυπώματος των ΟΤΑ Α' Βαθμού μέσω υποβολής σχετικής έκθεσης σε δημόσια προσβάσιμη ηλεκτρονική βάση δεδομένων.

Τέλος, ορίζεται ότι η εκπόνηση του ΔηΣΜΕ και οι επικαιροποιήσεις του αποτελούν προϋπόθεση για την αξιολόγηση προτάσεων των ΟΤΑ Α' Βαθμού για την υλοποίηση προγραμμάτων, μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας και της κλιματικής αλλαγής. Και επί των συγκεκριμένων διατάξεων είναι σαφές ότι το κύριο βάρος εφαρμογής των μέτρων και πολιτικών για την κλιματική αλλαγή, θα κληθεί να υλοποιήσουν οι Δήμοι της χώρας. Στο πλαίσιο αυτό αναδεικνύονται μόνο οι κυρώσεις προς τους Δήμους και απουσιάζουν διατάξεις σχετικές με την οργάνωση του τρόπου υλοποίησης, τους διαθέσιμους πόρους, τις δυνατότητες χρηματοδότησης για την υλοποίηση των συγκεκριμένων μέτρων/πολιτικών για την κλιματική αλλαγή κλπ.

2021-12-20 14:45:38

Υπάρχει ένα μεγάλο κενό στην καταγραφή της μείωσης των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου από την ολοκληρωμένη διαχείριση απορριμμάτων από τους δήμους και τους ΦΟΔΣΑ ή τους σχεδιασμούς της κεντρικής κυβέρνησης. Αυτό διαφαίνεται ότι θα γίνει υποχρεωτικό σε επίπεδο ΕΕ τα επόμενα χρόνια και μπορεί από τώρα να συμπεριληφθεί στο νομοσχέδιο. Είναι γνωστό ότι η Πρόληψη και η Χωριστή Συλλογή ανακυκλώσιμων και οργανικών υλικών, καθώς και οι τεχνολογίες τελικής επεξεργασίας των απορριμμάτων

μπορούν να μειώσουν δραστικά τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, σε σχέση με την απλή ταφή, και έτσι συμβάλλουν σημαντικά στην αντιμετώπιση της Κλιματικής Κρίσης. Για το λόγο αυτό προτείνονται να συμπεριληφθούν στο άρθρο 13 και τα εξής:

1. Οι ιδιωτικοί φορείς, οι ΟΤΑ και οι κατά τόπους ΦΟΔΣΑ για κάθε δράση ή έργο που σχεδιάζουν: α) Πρόληψης αποβλήτων ή προϊόντων, β) Χωριστής Συλλογής - μεταφοράς οποιουδήποτε υλικού ή προϊόντος και γ) Δημιουργία μονάδας επεξεργασίας ή εναλλακτικής διαχείρισης υλικών ή προϊόντων, να υπολογίζουν υποχρεωτικά, για την ονομαστική δυναμικότητα της δράσης, του έργου ή της μονάδας: Α) την απόλυτη ετήσια εκπομπή αερίων θερμοκηπίου (σε ετήσιους τόνους ισοδύναμου CO₂ ανά τόνο αποβλήτου, υλικού ή προϊόντος), Β) την ετήσια μείωση των αερίων θερμοκηπίου (σε ετήσιους τόνους ισοδύναμου CO₂ ανά τόνο αποβλήτου, υλικού ή προϊόντος) σε σχέση με την μη υλοποίηση της δράσης, του έργου ή της μονάδας, και Γ) την ετήσια μείωση των αερίων θερμοκηπίου (σε ετήσιους τόνους ισοδύναμου CO₂ ανά τόνο υλικού ή προϊόντος) σε σχέση με την διάθεση σε ΧΥΤΑ/ΧΥΤΥ των αντίστοιχων αποβλήτων, υλικών ή προϊόντων.
2. Ενδεικτική λίστα δράσεων και έργων των α-γ του σημείου 1, είναι η εξής: Δράσεις Ενημέρωσης, Πωλήσεις αντικειμένων δεύτερο χέρι, Πράσινο Σημείο, Κέντρο Δημιουργικής Επαναχρησιμοποίησης Υλικών (ΚΔΕΥ), Ολοκληρωμένο Πράσινο Σημείο (ΟΠΣ), δημιουργία Σταθμού Μεταφόρτωσης Υλικών (ΣΜΑ), Βελτιστοποίηση Αποκομιδής, Εφαρμογή Πόρτα - Πόρτα συλλογής, Εφαρμογή του Πληρώων Όσο Πετώ (ΠΟΠ), Μονάδα Κομποστοποίησης, Μονάδα Επεξεργασία Αποβλήτων (ΜΕΑ), δημιουργία ΧΥΤΑ/ΧΥΤΥ κ.α.
3. Κατά την εκπόνηση των Τοπικών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων (ΤοΣΔΑ) από τους ΟΤΑ να υπολογίζονται υποχρεωτικά: Α) η απόλυτη ετήσια εκπομπή αερίων θερμοκηπίου (σε ετήσιους τόνους ισοδύναμου CO₂ ανά τόνο αποβλήτων) από την εφαρμογή του ΤοΣΔΑ και Β) η ετήσια μείωση των αερίων θερμοκηπίου (σε ετήσιους τόνους ισοδύναμου CO₂ ανά τόνο αποβλήτων) σε σχέση με την μη εφαρμογή του Τοπικού τους Σχεδίου και την απλή ταφή του συνόλου των αποβλήτων τους σε ΧΥΤΑ.
4. Κατά την εκπόνηση των Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) από τις Περιφέρειες ή τους ΦΟΔΣΑ, για κάθε σενάριο του ΠΕΣΔΑ, να υπολογίζονται υποχρεωτικά: Α) η απόλυτη ετήσια εκπομπή αερίων θερμοκηπίου (σε ετήσιους τόνους ισοδύναμου CO₂ ανά τόνο αποβλήτων) από την εφαρμογή του ΠΕΣΔΑ και Β) η ετήσια μείωση των αερίων θερμοκηπίου (σε ετήσιους τόνους ισοδύναμου CO₂ ανά τόνο αποβλήτων) σε σχέση με την μη εφαρμογή του ΠΕΣΔΑ και την απλή ταφή του συνόλου των αποβλήτων της Περιφέρειας σε ΧΥΤΑ.
5. Κατά την εκπόνηση του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) από το αρμόδιο υπουργείο, για κάθε σενάριο του ΕΣΔΑ, να υπολογίζονται υποχρεωτικά: Α) η απόλυτη ετήσια εκπομπή αερίων θερμοκηπίου (σε ετήσιους τόνους ισοδύναμου CO₂ ανά τόνο αποβλήτων) από την εφαρμογή του ΕΣΔΑ και Β) η ετήσια μείωση των αερίων θερμοκηπίου (σε ετήσιους τόνους ισοδύναμου CO₂ ανά τόνο αποβλήτων) σε σχέση με την μη εφαρμογή του ΕΣΔΑ και την απλή ταφή του συνόλου των αποβλήτων της Ελλάδας σε ΧΥΤΑ. Επίσης, το ΕΣΔΑ να προτείνει αντιπροσωπευτική μεθοδολογία για τον υπολογισμό των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για όλα τα στάδια και τις μεθόδους διαχείρισης ή τελικής επεξεργασίας και διάθεσης αποβλήτων, για χρήση στα ΠΕΣΔΑ και στα ΤοΣΔΑ.
6. Η εκπόνηση του Εθνικού Σχεδίου Πρόληψης Αποβλήτων από το αρμόδιο υπουργείο να προτείνει αντιπροσωπευτική μεθοδολογία για τον υπολογισμό των εκπομπών αερίου θερμοκηπίου ανά μονάδα υλικού ή προϊόντος, για κάθε ενδεικτική δράση Πρόληψης Αποβλήτων, για χρήση στα Δημοτικά Σχέδια Πρόληψης Αποβλήτων.
7. Τα δεδομένα για το Κλιματικό Αποτύπωμα των: ΕΣΔΑ, ΠΕΣΔΑ, ΤοΣΔΑ, Εθνικά και Τοπικά Σχέδια Πρόληψης, να αναρτώνται υποχρεωτικά από τους αντίστοιχους φορείς (ΥΠΕΝ, ΦΟΔΣΑ, ΟΤΑ) σε διακριτή θέση, που θα δημιουργηθεί για το σκοπό αυτό, στην πλατφόρμα του Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποβλήτων (ΗΜΑ). Με κάθε τροποποίηση των ΕΣΔΑ, ΠΕΣΔΑ, ΤοΣΔΑ, Εθνικά και Τοπικά Σχέδια Πρόληψης γίνεται υποχρεωτικά ενημέρωση του ΗΜΑ.
8. Α) Οι υπόχρεοι ιδιωτικοί φορείς για την λειτουργία δράσεων, έργων ή μονάδων των σημείων 1-2, Β) οι ΟΤΑ για το σύνολο της διαχείρισης στο δήμο τους, που είναι υπόχρεοι, και Γ) οι ΦΟΔΣΑ για το σύνολο των έργων και των μονάδων επεξεργασίας ή τελικής διάθεσης των σημείων 1-2, που είναι υπόχρεοι λειτουργοί στην Περιφέρειά τους, υποχρεούνται σε ετήσια δήλωση στο ΗΜΑ των απόλυτων ετήσιων εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου, καθώς και της ετήσιας μείωσης των εκπομπών αερίου θερμοκηπίου σε σχέση με την διάθεση σε ΧΥΤΑ/ΧΥΤΥ των αντίστοιχων υλικών ή προϊόντων, που διαχειρίστηκαν κατά το έτος της δήλωσης.
9. Προτείνεται η επιβολή ενός ανταποδοτικού Κλιματικού Τέλους για τους ΟΤΑ για κάθε παραγόμενο ισοδύναμο τόνο CO₂, που παράγεται από την συνολική ετήσια διαχείριση των αποβλήτων του ΟΤΑ. Το ύψος του Κλιματικού Τέλους θα προσδιορισθεί από ειδική μελέτη του ΥΠΕΝ, θα εισπράττεται από τους ΦΟΔΣΑ και θα επιστρέφει στους ίδιους τους ΟΤΑ, που το πλήρωσαν, με χρηματοδότηση ειδικών δράσεων ή έργων διαχείρισης αποβλήτων, που μειώνουν το κλιματικό τους αποτύπωμα.
10. Η μη τήρηση των παραπάνω επιφέρει κυρώσεις για τους υπόχρεους, που θα πρέπει να προβλεφθούν."

2021-12-21 08:35:40

Σχετικά με το Δημοτικό Σχέδιο Μείωσης εκπομπών από δημοτικά οχήματα, ο εξηλεκτρισμός των αντίστοιχων στόλων θα μπορούσε να συνεισφέρει ουσιαστικά στην μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος από τις εν λόγω πηγές εκπομπών αερίων ρύπων. Οι τιμές των νέων ηλεκτρικών οχημάτων παραμένουν δυσανάλογα υψηλές, σε σχέση με αυτές των τελευταίας τεχνολογίας οχημάτων βενζίνης και Diesel. Ως εναλλακτική λύση στην αγορά νέων ηλεκτρικών οχημάτων, θα μπορούσε να εφαρμοσθεί μετασσκευή οχημάτων με κινητήρα βενζίνης ή Diesel σε αμιγώς ηλεκτρικά. Η τεχνική υλοποίηση μιας τέτοιας μετασκευής περιλαμβάνει την αντικατάσταση όλων των εξαρτημάτων που αφορούν στο υπάρχον σύστημα παραγωγής ισχύος (κινητήρας, αντιρρυπαντικό σύστημα κτλ.) με αντίστοιχα εξαρτήματα που συντελούν ένα αμιγώς σύστημα ηλεκτροκίνησης (ηλεκτρικός κινητήρας, συστοιχία συσσωρευτών κτλ.). Η εν λόγω τεχνολογία είναι γνωστή και εφαρμόζεται ήδη σε κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο Ηνωμένο Βασίλειο, τις Η.Π.Α. και αλλού. Για την διασφάλιση των απαραίτητων επιπέδων ποιότητας και ασφάλειας μια τέτοιας μετασκευής, απαραίτητη είναι η δημιουργία κατάλληλου νομοθετικού πλαισίου, που να περιγράφει σαφώς τα κριτήρια αποδοχής μια τέτοιας μετασκευής, καθώς και η εγχώρια παρουσία τεχνικών φρέων ελέγχου και πιστοποίησης των εν λόγω μετασκευασμένων οχημάτων. Αντίστοιχοι φορείς πιστοποίησης δραστηριοποιούνται ήδη στον τομέα αυτό σε κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2022-01-11 15:01:04

Προτείνεται στη παράγραφο 6 να ληφθούν υπόψη τα αναγραφόμενα για τον υπολογισμό του ανθρακικού αποτυπώματος στην από 16.9.2021 Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο: Τεχνικές κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υποδομών στην κλιματική αλλαγή κατά την περίοδο 2021-2027 (2021/C373/01)

Ο κύριος λόγος αφορά στο ότι οι εν λόγω οδηγίες αποτελούν τον κανόνα για οποιαδήποτε χρηματοδότηση της ΕΕ.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=OJ:C:2021:373:FULL&from=EN>

2022-01-21 15:17:19

Η πρόβλεψη του άρθρου 13 είναι επί της αρχής μία ρύθμιση που κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση. Οι πόλεις ευθύνονται για το 60% των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, είναι συνεπώς εκ των ων ουκ άνευ η ανάληψη κλιματικής δράσης σε επίπεδο δήμων. Προς αυτή την κατεύθυνση υπάρχουν άλλωστε ήδη εκατοντάδες πόλεις που αναλαμβάνουν κλιματική δράση και φιλόδοξους στόχους για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Είναι ωστόσο αρκετά δύσκολο να αναλογιστεί κανείς πώς οι δήμοι θα χρειαστεί να μειώσουν τις εκπομπές τους μόλις κατά 30% έως το 2030 σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2019 σε μία χώρα που έχει αναλάβει στόχο μείωσης των εκπομπών κατά 55% έως το ίδιο έτος σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990. Απαιτείται επομένως μεγαλύτερη φιλοδοξία στις υποχρεώσεις των δήμων.

Η ανεπάρκεια των στόχων για τους δήμους επιτείνεται από το γεγονός ότι καλύπτει ως επί το πλείστο τις εκπομπές του πεδίου εφαρμογής 1 και 2 (Score 1 και 2). Η επιλογή αυτή παραλείπει τις εκπομπές του πεδίου εφαρμογής 3 (Score 3), των εκπομπών δηλαδή έξω από τα όρια ενός δήμου, που οφείλονται όμως σε δραστηριότητες εντός του δήμου. Οι εκπομπές του πεδίου εφαρμογής 3 αποτελούν και το μεγαλύτερο μερίδιο των εκπομπών που συνδέεται με την κοινωνική ζωή και την οικονομική δραστηριότητα ενός δήμου. Με δεδομένο ότι οι δήμοι δεν έχουν ουσιαστικό ρόλο και αρμοδιότητες για τις εκπομπές του πεδίου εφαρμογής 3, ο κατεξοχήν τομέας στον οποίο οι δήμοι έχουν σημαντικό ρόλο και στον οποίο θα μπορούσαν να συμβάλλουν ουσιαστικά είναι ο τομέας των αποβλήτων, όπου, οι εθνικές εκπομπές δεν αναμένεται να μειωθούν σημαντικά ακόμα και μέχρι το 2040, σύμφωνα με τις επίσημες προβλέψεις.

Ως εκ τούτου προτείνεται κατ' ελάχιστον να τηρηθεί απογραφή εντός του ΔηΣΜΕ και για τις εκπομπές του πεδίου εφαρμογής 3 και να υιοθετηθούν οι παρακάτω στόχοι όπως είχαν περιγραφεί στην κοινή πρόταση νόμου οργανώσεων, φορέων και πολιτών:

Μείωση κατ' ελάχιστο 75% της συνολικής ποσότητας αποβλήτων προς τελική διάθεση, έως τις 31/12/2030 και κατά 90% έως τις 31/12/2035.

Οι υπόχρεοι του ΗΜΑ υποχρεούνται σε υπολογισμό των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από την διαχείριση αποβλήτων και θέσπιση ενός Κλιματικού Τέλους Αποβλήτων (σε ευρώ ανά εκπεμπόμενο ισοδύναμο τόνο CO₂), που για τους ΟΤΑ θα είναι πλήρως ανταποδοτικό με την χρηματοδότηση έργων - δράσεων Πρόληψης, Προετοιμασίας για Επαναχρησιμοποίηση και Διαλογής στην Πηγή.

Μείωση της κατά κεφαλήν ποσότητας παραγόμενων αστικών αποβλήτων κατά 20% έως τις 31/12/2030 σε σχέση με το 2019.

Μείωση των σύμμεικτων αστικών αποβλήτων, των οποίων η διάθεση γίνεται με εναπόθεση εντός ή επί του εδάφους ή μέσω ειδικά διευθετημένου χώρου υγειονομικής ταφής), στο 10% έως τις 31/12/2030.

Μείωση 100% (μηδενισμός), της αποτέφρωσης στην ξηρά ή στη θάλασσα ή της ανάκτησης με τη χρήση τους κυρίως ως καύσιμο ή ως άλλο μέσο παραγωγής ενέργειας) έως τις 31/12/2035.

β) Όπου απαιτείται στις παραπάνω περιπτώσεις, ως έτος βάσης λογίζεται το 2019

Το ΔηΣΜΕ θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει και την απογραφή ενεργειακών καταναλώσεων και εκπομπών για τον τομέα της γεωργίας, της κτηνοτροφίας.

Τέλος, προτείνεται στα ΔηΣΜΕ να θεσπίζονται ελάχιστοι στόχοι εγκατεστημένης ισχύος ΑΠΕ με τη συμμετοχή ενεργειακών κοινοτήτων όπως ορίζονται στον ν. 4513/2018 σε όλους τους πρωτοβάθμιους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης. Οι στόχοι ορίζονται λαμβάνοντας υπόψη την έκταση, το πληθυσμιακό μέγεθος, το ανανεώσιμο δυναμικό, καθώς και όλες τις ειδικότερες κοινωνικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές συνθήκες του κάθε πρωτοβάθμιου ΟΤΑ, με στόχο την ανάπτυξη της αποκεντρωμένης παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ.

Μολονότι η πρόθεση ένταξης των ΟΤΑ Α' βαθμού στον κλιματικό νόμο είναι θετική, το άρθρο έχει μία σειρά από ασάφειες, ελλείψεις και αδυναμίες, που το καθιστούν ιδιαίτερα δυσεπάρμοστο. Ειδικότερα:

(α) Μόνο οι ΟΤΑ Α' βαθμού υπάγονται στο άρθρο. Δεν είναι σαφείς οι λόγοι για τους οποίους οι ΟΤΑ Β' βαθμού (Περιφέρειες) δεν έχουν αντίστοιχες υποχρεώσεις.

(β) Η έννοια "εκπομπές του οικείου ΟΤΑ" θα πρέπει να οριστεί. Θα μπορούσε να σημαίνει "εκπομπές από την άσκηση αρμοδιοτήτων του οικείου ΟΤΑ" (το πιθανότερο) ή εκπομπές που προέρχονται από πηγές εντός του οικείου ΟΤΑ (και, πιθανώς και άλλα πράγματα). Πρόκειται για πολύ διαφορετικά πράγματα. Η διαφορά είναι σαφής, π.χ., στην περίπτωση ενός ΟΤΑ Α' βαθμού όπου είναι χωροθετημένη μία περιφερειακή εμβέλεια εγκατάσταση διαχείρισης ή επεξεργασίας αποβλήτων.

(γ) Η έννοια της συμβατότητας του ΔηΣΜΕ με το ΕΣΕΚ θα πρέπει να προσδιοριστεί. Μπορεί να σημαίνει ότι υιοθετούνται, σε δημοτικό επίπεδο, οι στόχοι του ΕΣΕΚ, αλλά αυτό δεν είναι βέβαιο, και μπορεί να μην είναι εφικτό "ορίζοντα" για όλους τους ΟΤΑ.

(δ) Σε συνέχεια της προηγούμενης παρατήρησης, το νομοσχέδιο προβλέπει τομεακούς προϋπολογισμούς άνθρακα, συνολικό προϋπολογισμό άνθρακα, γενικά μέτρα πολιτικής (κεφάλαιο Γ') και ειδικά μέτρα μείωσης εκπομπών από εγκαταστάσεις, και ενδεχομένως στόχους μείωσης εκπομπών ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας και κατηγορία περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Προφανώς, το ΔηΣΜΕ θα πρέπει να είναι, κατά μία έννοια, συμβατό και με τα παραπάνω.

(ε) Η αναφορά σε "στόχους μείωσης εκπομπών για ...κτίρια, τον εξοπλισμό και τις υποδομές που καταναλώνουν ενέργεια" (παρ. 1, εδ. Γ', καθώς και παρ. 6) δεν περιλαμβάνει εκπομπές από υποδομές, δραστηριότητες και διεργασίες που δεν καταναλώνουν ενέργεια (π.χ., στον τομέα της γεωργίας ή των αποβλήτων).

(στ) Το άρθρο δεν φαίνεται να έχει λάβει υπόψη του την πρόσφατη νομοθεσία για τα απόβλητα. Για παράδειγμα, με το ισχύον καθεστώς, οι ΦΟΔΣΑ, που είναι καταρχήν διακριτές οντότητες από τους ΟΤΑ, έχουν "αποκλειστικές" αρμοδιότητες για την διαχείριση και επεξεργασία αποβλήτων "σύμφωνα με το οικείο ΠΕΣΔΑ" (227 παρ. 1 ν. 4555/2018). Επίσης, η νομοθεσία προβλέπει Εθνικό Σχέδιο Πρόληψης Αποβλήτων και Τοπικά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων (ΤΔΣΑ) (56-57 ν. 4819/2021), τα οποία θα ρυθμίζουν εν μέρει παρόμοια θέματα με το ΔηΣΜΕ. Σε κάθε περίπτωση, οι ΦΟΔΣΑ, ως διαχειριστές των αντίστοιχων εγκαταστάσεων, θα υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 16. Κατά συνέπεια, δεν είναι σαφές αν το ΔηΣΜΕ έχει κάποιο ρυθμιστικό ρόλο - μολονότι, φυσικά, η καταγραφή των τοπικών πηγών εκπομπών είναι σε κάθε περίπτωση χρήσιμη.

(ζ) Σε συνέχεια της προηγούμενης παρατήρησης, η ύδρευση και η αποχέτευση παρέχονται κατά κανόνα από Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης (άρθρ. 1 ν. 1069/1980), για τις οποίες ισχύουν όσα ειπώθηκαν και για τους ΦΟΔΣΑ.

(η) Σύμφωνα με το προτεινόμενο άρθρο, η παρακολούθηση των ΔηΣΜΕ μπορεί να γίνεται κατά την Σύσταση 2013/179 "σχετικά με τη χρήση κοινών μεθόδων για τη μέτρηση και τη γνωστοποίηση των περιβαλλοντικών επιδόσεων κατά τον κύκλο ζωής των προϊόντων και των οργανισμών" (ομοίως και στο άρθρ. 17 παρ. 3), ή κατά το πρότυπο το πρότυπο ISO 14064—122018. Καταρχάς, θα ήταν χρήσιμο το νομοσχέδιο να υιοθετήσει, στο μέτρο του εφικτού, κοινές, συγκρίσιμες και διαυγείς μεθόδους μέτρησης και παρακολούθησης, έτσι ώστε τα αποτελέσματα των διαδικασιών που θεσπίζονται να μπορούν να συσχετιστούν και να διασταυρωθούν. Αντιθέτως, εδώ οι ίδιες δραστηριότητες θα υπάγονται σε διαφορετικές απαιτήσεις καταγραφής και παρακολούθησης, ανάλογα με το αν εντάσσονται στο ΔηΣΜΕ, στις διατάξεις για την περιβαλλοντική αδειοδότηση (πρβλ. 16 παρ. 6 έως παρ. 8), ή στην ετήσια έκθεση προόδου (άρθρ. 25).

Συμπληρωματικά, από το νομοσχέδιο παραλείπεται κάθε αναφορά στο θέμα του χωρικού/πολεοδομικού σχεδιασμού, ο οποίος κατέχει ρόλο-κλειδί για την επίτευξη των σχετικών στόχων της προσαρμογής και της μείωσης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής. Κάθε προσπάθεια στην κατεύθυνση της μείωσης των κινδύνων που αναμένονται λόγω ακραίων καιρικών φαινομένων θα συμβάλει στην ενίσχυση της αστικής-περιφερειακής ανθεκτικότητας και της βιώσιμης χωρικής ανάπτυξης.

Ως εκ τούτου προτείνεται να προβλεφθούν στο σχέδιο νόμου ρυθμίσεις για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη του ελληνικού χώρου και ιδιαίτερα των ελληνικών πόλεων βάσει των αρχών του μοντέλου της συμπαγούς πόλης. Μεταξύ των βασικών κατευθύνσεων χωρικής ανάπτυξης θα μπορούσαν να αναφερθούν η προώθηση ενός πολυκεντρικού και ιεραρχημένου συστήματος χωρικής οργάνωσης, η αύξηση των πράσινων ελεύθερων κοινόχρηστων και δημόσιων χώρων, η διαμόρφωση συνεκτικών πράσινων και μπλε διαδρομών και η τόνωση των κέντρων πόλης, η ανάμιξη των διαφόρων τύπων χρήσεων γης, η επανάχρηση παλαιών εγκαταλελειμμένων-κενών κτιρίων, η αποκέντρωση λειτουργιών με στόχο τη μείωση των απαιτούμενων μετακινήσεων. Επιπλέον, είναι σκόπιμο να επανεξεταστεί το σύνολο των ισχυόντων κανονιστικών παραμέτρων (πχ. συντελεστές δόμηση-κάλυψης) με στόχο τον περιορισμό των πυκνοτήτων κατοίκησης, οι οποίες καθιστούν τις ελληνικές πόλεις τρωτές έναντι των αναμενόμενων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

Τέλος, είναι κρίσιμης σημασίας η ένταξη ρυθμίσεων που στοχεύουν στην προστασία και στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας της παράκτιας ζώνης. Προτείνεται να συμπεριληφθούν στο νομοσχέδιο σχετικές διατάξεις στην κατεύθυνση του περιορισμού της οικιστικής ή επιχειρηματικής δραστηριότητας σε μια ζώνη τουλάχιστον 100μ. από τη ζώνη παραλίας (το νούμερο είναι ενδεικτικό και μπορεί να αυξάνεται ή και να περιορίζεται αιτιολογημένα, βάσει των γεωμορφολογικών χαρακτηριστικών κάθε περιοχής), της συνεχούς παρακολούθησης των παράκτιων περιοχών και του καθορισμού των ζωνών υψηλής επικινδυνότητας και των αντίστοιχων επιτρεπόμενων ή μη χρήσεων. Οι ρυθμίσεις αυτές θα πρέπει να τύχουν εφαρμογής κατά την αδειοδότηση τουριστικών αναπτύξεων (σύνθετων και μη) καθώς και πριν βιομηχανικών-βιοτεχνικών δραστηριοτήτων.

2022-01-26 10:31:21

Θα πρέπει να προβλεφθεί η χρήση ενεργειακών κοινοτήτων από ΟΤΑ α' και β' βαθμού, καθώς και η θέσπιση συγκεκριμένων ποσοτικών στόχων όσον αφορά στην συμβολή των ΕΚΟΙΝ στη συνολική χρήση ΑΠΕ από τους Δήμους/Περιφέρειες.

Να χρησιμοποιηθούν επίσης οι ενεργειακές κοινότητες ως όχημα καταπολέμησης της ενεργειακής φτώχειας, πάλι με ποσοτικούς στόχους, κάτι το οποίο μπορεί να εναρμονιστεί με τα υπάρχοντα σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα"

2022-01-26 19:32:20

Η επίτευξη των απαιτήσεων του εδαφ. 1 είναι μάλλον ανέφικτη μέχρι 1/1/2023. Πολλοί ΟΤΑ δεν έχουν βάσεις δεδομένων, ανθρώπινο δυναμικό, τεχνογνωσία και υλικούς πόρους για εκπονήσουν και κυρίως να εφαρμόσουν τέτοια σχέδια.

Δεν υπάρχουν προβλέψεις για αύξηση/ενίσχυση των καταβοθρών στους ΟΤΑ.

Εδάφ. 2 (γ). Με ποια συλλογιστική θεσπίζονται τα 10% και 30%; Αν είναι ήδη χαμηλές οι εκπομπές;

2022-01-27 09:57:11

Η θέσπιση των ΔηΣΜΕ κινείται προς τον σωστό άξονα, καθώς οι ΟΤΑ μπορούν να έχουν καταλυτικό ρόλο στην προσπάθεια μείωσης των εθνικών εκπομπών. Προτείνεται αλλαγή της συχνότητας αναθεώρησής τους από τα 5 έτη στα 3 (τρία) μέγιστο και πιο φιλόδοξοι στόχοι μείωσης: 25% μέχρι το 2025 και 55% κατ'ελάχιστο το 2030 για να συμπορεύονται οι δράσεις με την επιστήμη. Η μείωση των εκπομπών πρέπει να γίνει συνολικά με τρόπο εμπροσθοβαρή για να φτάσουμε στον μηδενισμό όσο πιο κοντά στο 2040 είναι δυνατό.

Επίσης, προτείνεται οι ΟΤΑ να αναλάβουν την ενδυνάμωση και στήριξη ποσοστού των ευάλωτων νοικοκυριών του δήμου τους ασκώντας απαραίτητη κοινωνική πολιτική για εξοικονόμηση ενέργειας στα σπίτια ή/και αξιοποίηση ηλιακής ενέργειας για ηλεκτροδότηση. Κυρώσεις για την περίπτωση μη κατάρτισης των προβλεπόμενων σχεδίων από τους δήμους θα πρέπει επίσης να προβλέπονται. Τα δημοτικά σχέδια δεν πρέπει απλώς να αποτελούν προϋπόθεση για την αξιολόγηση προτάσεων των ΟΤΑ για την υλοποίηση προγραμμάτων μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας και της κλιματικής αλλαγής, αλλά να υποχρεώνουν τους ΟΤΑ να υλοποιούν τα αποδοτικότερα"

2022-01-27 17:42:50

(Σημείο 6 περί των μεθόδων υπολογισμού του ανθρακικού αποτυπώματος)

1. Το Παράρτημα ΙΙΙ της Σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 9ης Απριλίου 2013, αφορά την μέτρηση του Ανθρακικού Αποτυπώματος στο κύκλο ζωής προϊόντων, συνεπώς δεν έχει εφαρμογή σε Δήμους. Επιπρόσθετα δεν υπάρχει σχήμα ελέγχου και επαλήθευσης για τα περιγραφόμενα στο εν λόγω Παράρτημα ΙΙΙ. Προτείνεται να αφαιρεθεί και να παραμείνει μόνο η αναφορά στο πρότυπο ISO 14064-1:2018.

2. Προτείνεται να γίνει αναφορά στην διαδικασία και στα κριτήρια των ελέγχων όπως γίνεται και στο Άρθρο 16, Παράγραφος 7. ""Η πραγματοποίηση των ελέγχων των εγκαταστάσεων της παρ. 1 ανατίθεται από τον φορέα εκμετάλλευσης εγκατάστασης, σε επαληθευτή, νομικό πρόσωπο, ο οποίος είναι επίσημα αναγνωρισμένος σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην υπό στοιχεία Φ.01.2/56790/ΔΠΠ1828/2016 (Β'1897)""

3. Οι συντελεστές που αναφέρονται στην εκάστοτε τελευταία Εθνική απογραφή εκπομπών δεν είναι ιδιαίτερα επικαιροποιημένοι. Προτείνεται να χρησιμοποιούνται οι συντελεστές μετατροπής που αναφέρονται από τον αρμόδιο φορέα (π.χ. ΔΑΠΕΕΠ για την ηλεκτρική ενέργεια)"

2022-01-28 08:38:08

Προτάσεις αλλαγών –συμπληρώσεων:

- Τα Δημοτικά Σχέδια Μείωσης Εκπομπών Διοικηδίου του Άνθρακα θα πρέπει να συνοδεύονται υποχρεωτικά με Εκθέσεις για το σχεδιασμό και της δράσεις προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, καθώς οι τελευταίες συνδέονται άμεσα με την εξασφάλιση της ευημερίας, βιωσιμότητας και ανθεκτικότητας των τοπικών κοινωνιών και των πολιτών.
- (Προσθήκη –με βάση την ειδικότερη ανάγκη για τους νησιωτικούς δήμους) Έως την 1η Ιανουαρίου 2023, κάθε νησιωτικός Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) Α΄ βαθμού καταρτίζει τοπικό Δημοτικό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΔηΣΠΚΑ), ενταγμένο στο Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ). Για το σκοπό αυτό αξιοποιούνται όλα τα χρηματοδοτικά εργαλεία μετάβασης και η υποστήριξη της Γραμματείας καθαρής ενέργειας για τα νησιά της ΕΕ.
- Να υπάρξει αναφορά στην υποχρέωση των Δήμων να συμβάλλουν στην κλιματική ουδετερότητα μέσω φιλόδοξων και σαφών χρονικών στόχων που αφορούν τη διαχείριση και διάθεση των αποβλήτων (με μείωση της συνολικής ποσότητας αχίτητων προς τελική διάθεση αλλά και ελαχιστοποίηση της ενεργειακής αξιοποίησης)
- Να υπάρξουν σαφείς αναφορές για τη σύνδεση των δημοτικών σχεδίων με τον χωρικό /πολεοδομικό σχεδιασμό, αλλά και νέων ρυθμίσεων που απαιτούνται τόσο για την ανθεκτικότητα των πόλεων όσο και των παράκτιων αστικών και τουριστικών ζωνών.
- Το Δημοτικό Σχέδιο Μείωσης Εκπομπών Διοικηδίου του Άνθρακα θα πρέπει να αναθεωρείται ανά διετία και όχι περισσότερο από πενταετία.

2022-01-28 09:15:11

Δεν αναφέρεται ποιος θα υλοποιήσει αυτά τα σχέδια. Προτείνουμε να αναφέρονται οι προϋποθέσεις που πρέπει να καλύπτουν οι φορείς που θα τα υλοποιήσουν. Όπως συνέβη και στα ΠΕΠΣΚΑ, θα πρέπει να διασφαλιστεί η ποιότητα των σχεδίων αυτών.

2022-01-28 10:39:51

Παρ. 4: Είναι ανοικτά τα παρακάτω ερωτήματα: Γιατί η παρακολούθηση της προόδου εφαρμογής του ΔηΣΜΕ να είναι ετήσια; Πώς θα γίνεται, με τι κόστος και ποιος θα αναλαμβάνει αυτό το κόστος;

Ορίζεται η κατάρτιση Δημοτικών Σχεδίων Μείωσης Εκπομπών έως τον Ιανουάριο του 2023 τα οποία θα πρέπει να παρουσιάζουν διασύνδεση με τους στόχους του ΕΣΕΚ, χωρίς ωστόσο να υπάρχει επαρκής αιτιολόγηση και διασύνδεση με το ήδη υπάρχον Σύμφωνο των Δημάρχων του οποίου η στόχευση συγκλίνει. Επιπλέον τα χρονικά περιθώρια είναι μη ρεαλιστικά, ενώ, δεν υφίσταται σχεδιασμός επί της χρηματοδότησης αυτών, ούτε σαφής οριοθέτηση των περιεχομένων τους αλλά και διασύνδεση τους σε διαδημοτικό επίπεδο.

2022-01-28 11:24:10

Αν και η υποχρέωση που τίθεται στους ΟΤΑ για την κατάρτιση των ΔηΣΜΕ είναι προς τη σωστή κατεύθυνση εντούτοις ο χρονικός ορίζοντας για την κατάρτισή τους φαίνεται να μην είναι ρεαλιστικός, με δεδομένο εκτός των άλλων ότι απαιτείται εξειδικευμένη γνώση.

Για την επίτευξη των στόχων (μείωση των εκπομπών 10% για το έτος 2025 & 30% για το 2030) ιδίως από τους μεγάλους ΟΤΑ απαιτούνται έργα μεγάλης κλίμακας.

Να μην μετατραπεί το κόστος των απαραίτητων έργων για την επίτευξη των στόχων σε δημοτικά τέλη.

Άρθρο 14 Μέτρα για τη μείωση των εκπομπών από τα κτίρια

2021-11-26 11:15:13

Στο πλαίσιο του κλιματικού νόμου που πρόκειται να ψηφιστεί, Σας υποβάλλουμε την παρακάτω ΠΡΟΤΑΣΗ Για την παραγωγή ενέργειας από τον ήλιο ή τον αέρα με φωτοβολταϊκά ή άλλα συστήματα. Ο μόνος χώρος όπου υπάρχει αξιοποιήσιμη ηλιακή ενέργεια στο αστικό περιβάλλον είναι οι ΣΤΕΓΕΣ.

Από την κλιματική αλλαγή αλλά και από τις ανάγκες σε ενέργεια (ιδιαίτερα τώρα με τις επικείμενες αυξήσεις) επιβάλλεται να προωθηθεί η χρήση συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για παραγωγή ρεύματος προς αυτοκατανάλωση (π.χ. πρόγραμμα net metering της ΔΕΔΔΗΕ). Όμως, στις κοινόκτητες στέγες των υφισταμένων οικοδομών, που περιλαμβάνουν διαμερίσματα και καταστήματα, για να τοποθετηθούν φωτοβολταϊκά ή άλλα συστήματα παραγωγής ενέργειας από τον ήλιο, απαιτείται η συναίνεση των συνιδιοκτητών που συγκεντρώνουν 100 % του οικοπέδου της οικοδομής, η οποία συναίνεση είναι ανέφικτη.

Με σκοπό την καλύτερη αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας,

Προτείνουμε - Αιτούμεθα να θεσπιστεί ρύθμιση ως εξής:

1.- Όταν οι οριζόντιες ιδιοκτησίες οικοδομής έχουν αυτόνομη θέρμανση, τότε οι συνιδιοκτήτες, που επιθυμούν να έχουν φωτοβολταϊκά ή άλλα συστήματα παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ήλιο ή αέρα), προς αυτοκατανάλωση, εφόσον συγκεντρώνουν τουλάχιστον 51% του οικοπέδου, έχουν το δικαίωμα να τοποθετήσουν τις απαιτούμενες συσκευές (πάνελ κλπ) στην κοινόχρηστη στέγη της οικοδομής (δώμα, κεραμοσκεπή, απόληξη κλιμακοστασίου – ανελκυστήρος κ.α.), καταλαμβάνοντας τόση επιφάνεια όση αντιστοιχεί στο ποσοστό συνιδιοκτησίας τους.

2.- Οι ως άνω ιδιοκτήτες που έχουν τουλάχιστον 51% του οικοπέδου, χωρίς την σύμπραξη των λοιπών συνιδιοκτητών και χωρίς να απαιτείται σύσταση δικαιώματος αποκλειστικής χρήσης, θα καθορίζουν με δήλωσή τους και με σχετικό σχέδιο μηχανικού σε ποια κοινόκτητα τμήματα της στέγης θα τοποθετηθούν οι συσκευές παραγωγής ενέργειας από τον ήλιο ή τον αέρα και υπέρ ποιας οριζόντιας ιδιοκτησίας θα είναι η παραγόμενη ενέργεια, προβλέποντας χώρο και για τους λοιπούς μη συμπράττοντες συνιδιοκτήτες και αφαιρώντας από κάθε ιδιοκτήτη τον χώρο που καταλαμβάνει και που σκιάζει ο ηλιακός του θερμοσίφωνα και τον χώρο που καταλαμβάνει και που σκιάζει η καμινάδα του τζακιού του ή / και η ατομική κεραία του, το ατομικό δορυφορικό πιάτο κλπ.

3.- Οι ως άνω ιδιοκτήτες που έχουν τουλάχιστον 51% του οικοπέδου δύνανται να προβαίνουν στην διαδικασία ενώπιον της ΔΕΗ, της ΔΕΔΔΗΕ, της ΡΑΕ και ενώπιον οποιουδήποτε άλλου νομικού ή φυσικού προσώπου για την τοποθέτηση συσκευών παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε οποιονδήποτε κοινόχρηστο χώρο της οικοδομής, να υπογράψουν συμβάσεις για οποιοδήποτε πρόγραμμα παραγωγής ρεύματος προς αυτοκατανάλωση με λογιστικό ή ενεργειακό συμφηφισμό (net metering, φωτοβολταϊκά στις στέγες) που ισχύει ή θα ισχύσει στο μέλλον.

4.- Ιδιοκτήτης που έχει ηλιακό θερμοσίφωνα, μπορεί να τοποθετήσει φωτοβολταϊκά πάνελ ή άλλες συσκευές παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ήλιο, αέρα), αντί για τον ηλιακό θερμοσίφωνα, στον χώρο που καταλαμβάνει ο θερμοσίφωνάς του.”

Ο Νόμος 4495 / 2017 επιχείρησε να διευκολύνει την βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας των κτηρίων με το Άρθρο 127 αυτού. Ο Ν 4495 / 2017 στο άρθρο 98 παρ 9 ορίζει ότι “για την υπαγωγή σ’ αυτόν περιπτώσεων που αφορούν σε κατάληψη κοινοχρήστων χώρων .. απαιτείται η συναίνεση του 51% των συνιδιοκτητών”. ΑΝΤΙΘΕΤΑ, για να τοποθετηθούν φωτοβολταϊκά ή άλλα συστήματα παραγωγής ενέργειας από τον ήλιο, ορίζει ότι “ο απαιτούμενος εξοπλισμός ... τοποθετείται εντός της αυτονομούμενης οριζόντιας ιδιοκτησίας ή σε χώρο που ανήκει στην κυριότητα ή στην αποκλειστική χρήση του ιδιοκτήτη””. Επειδή για να συσταθεί δικαίωμα αποκλειστικής χρήσης απαιτείται συναίνεση όλων των συνιδιοκτητών (100%), η προϋπόθεση να έχει ο ιδιοκτήτης διαμερίσματος αποκλειστική χρήση στην ταράτσα, ισοδυναμεί με απαγόρευση και αποκλεισμό από συσκευές παραγωγής ενέργειας από τον ήλιο (όπως φωτοβολταϊκά).

Με δεδομένο λοιπόν ότι επιτρέπεται από μεμονωμένο ιδιοκτήτη διαμερίσματος η τοποθέτηση ηλιακού θερμοσίφωνα στην κοινόκτητη ταράτσα χωρίς ο ιδιοκτήτης αυτός να έχει αποκλειστική χρήση σε συγκεκριμένο χώρο της ταράτσας, για ποιο λόγο, προκειμένου να τοποθετηθούν φωτοβολταϊκά ή άλλα συστήματα παραγωγής ενέργειας από τον ήλιο, δεν αρκεί απόφαση του 51% των ιδιοκτητών της οικοδομής, αλλά απαιτείται συναίνεση 100% για σύσταση αποκλειστικής χρήσης?

Επειδή ο ως άνω αποκλεισμός αποτελεί τροχοπέδη στην πράσινη ανάπτυξη και προσβολή των δικαιωμάτων της πλειοψηφίας των συνιδιοκτητών που επιθυμούν καθαρή ενέργεια, ζητείται να επιτραπεί η τοποθέτηση σε κοινόκτητες στέγες και άλλων συσκευών παραγωγής ενέργειας με απόφαση των ιδιοκτητών που έχουν 51%, σύμφωνα με την ανωτέρω πρόταση

2021-11-27 19:22:00

Συμφωνώ με την ΠΡΟΤΑΣΗ για την παραγωγή ενέργειας από τον ήλιο στις ΣΤΕΓΕΣ προς αυτοκατανάλωση (π.χ. πρόγραμμα net metering της ΔΕΔΔΗΕ). Ο Ν 4495 / 2017 στο άρθρο 98 παρ. 9 ορίζει ότι “για την υπαγωγή σ’ αυτόν περιπτώσεων που αφορούν σε κατάληψη

κοινοχρήστων χώρων .. απαιτείται η συναίνεση του 51% των συνιδιοκτητών". ΑΝΤΙΘΕΤΑ, ο ίδιος Ν 4495 / 2017 στο άρθρο 127 παρ. 2 (που προσθέτει μεταξύ άλλων την παρ. 7 στο άρθρο 2 του ΠΔ 420 / 1987) ορίζει ότι "ο απαιτούμενος εξοπλισμός για φωτοβολταϊκά ή άλλα συστήματα παραγωγής ενέργειας ... τοποθετείται εντός της αυτονομώμενης οριζόντιας ιδιοκτησίας ή σε χώρο που ανήκει στην κυριότητα ή στην αποκλειστική χρήση του ιδιοκτήτη". Όμως η αποκλειστική χρήση δεν μπορεί να συσταθεί στις υφιστάμενες οικοδομές διότι απαιτείται η συναίνεση 100% των ιδιοκτητών η οποία είναι ανέφικτη. Για τον λόγο αυτό, πρέπει να θεσπιστεί η προτεινόμενη ρύθμιση:

1.- Όταν οι οριζόντιες ιδιοκτησίες οικοδομής έχουν αυτόνομη θέρμανση, τότε οι συνιδιοκτήτες, που επιθυμούν η ιδιοκτησία τους να έχει φωτοβολταϊκά ή άλλα συστήματα παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ήλιο ή αέρα), προς αυτοκατανάλωση, εφόσον συγκεντρώνουν τουλάχιστον 51% του οικοπέδου, έχουν το δικαίωμα να τοποθετήσουν τις απαιτούμενες συσκευές (πάνελ κλπ) στην κοινόχρηστη στέγη της οικοδομής (δώμα, κεραμοσκεπή, απόληξη κλιμακοστασίου – ανελκυστήρος κ.α.), καταλαμβάνοντας τόσο επιφάνεια όση αντιστοιχεί στο ποσοστό συνιδιοκτησίας τους.

2.- Οι ως άνω ιδιοκτήτες που έχουν τουλάχιστον 51% του οικοπέδου, χωρίς την σύμπραξη των λοιπών συνιδιοκτητών και χωρίς να απαιτείται σύσταση δικαιώματος αποκλειστικής χρήσης, θα καθορίζουν με δήλωσή τους και με σχετικό σχέδιο μηχανικού σε ποια κοινόκτητα τμήματα της στέγης θα τοποθετηθούν οι συσκευές παραγωγής ενέργειας από τον ήλιο ή τον αέρα και υπέρ ποιας οριζόντιας ιδιοκτησίας θα είναι η παραγόμενη ενέργεια, προβλέποντας χώρο και για τους λοιπούς μη συμπράττοντες συνιδιοκτήτες και αφαιρώντας από κάθε ιδιοκτήτη τον χώρο που καταλαμβάνει και που σκιάζει ο ηλιακός του θερμοσίφωνα και τον χώρο που καταλαμβάνει και που σκιάζει η καμινάδα του τζακιού του ή / και η ατομική κεραία του, το ατομικό δορυφορικό πιάτο κλπ.

3.- Οι ως άνω ιδιοκτήτες που έχουν τουλάχιστον 51% του οικοπέδου δύνανται να προβαίνουν στην διαδικασία ενώπιον της ΔΕΗ, της ΔΕΔΔΗΕ, της ΡΑΕ και ενώπιον οποιουδήποτε άλλου νομικού ή φυσικού προσώπου για την τοποθέτηση συσκευών παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε οποιονδήποτε κοινόχρηστο χώρο της οικοδομής, να υπογράφουν συμβάσεις για οποιονδήποτε πρόγραμμα παραγωγής ρεύματος προς αυτοκατανάλωση με λογιστικό ή ενεργειακό συμψηφισμό (net metering, φωτοβολταϊκά στις στέγες) που ισχύει ή θα ισχύσει στο μέλλον.

4.- Ιδιοκτήτης που έχει ηλιακό θερμοσίφωνα, μπορεί να τοποθετήσει φωτοβολταϊκά πάνελ ή άλλες συσκευές παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ήλιο, αέρα), αντί για τον ηλιακό θερμοσίφωνα, στον χώρο που καταλαμβάνει ο θερμοσίφωνας του.

2021-11-27 19:31:49

Όσο σωστός και δίκαιος είναι ο στόχος της παραγράφου 1, τόσο λάθος και άδικοι για τους Έλληνες πολίτες είναι εκείνοι των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 14, της αδιάκριτης, δηλαδή, απαγόρευσης εγκατάστασης και χρήσης καυστήρων πετρελαίου!

Τούτο συμβαίνει, διότι και αν ακόμα αποδειχθεί αληθής η συσχέτιση της σημερινής κλιματικής μεταβλητότητας με την αύξηση της περιεκτικότητας της ατμόσφαιρας σε αέρια του θερμοκηπίου:

1. Η αντικατάσταση ενός καυστήρα πετρελαίου με καυστήρα φυσικού αερίου ή άλλου τύπου θέρμανσης, είναι κάποιες χιλιάδες ευρώ οικονομική επιβάρυνση για τους ιδιοκτήτες ακινήτων, που μέχρι σήμερα έχουν ήδη πληρώσει χιλιάδες ευρώ στον ΕΝΦΙΑ και στον άδικο φόρο του πετρελαίου θέρμανσης. Παρεμπιπτόντως, να θυμίσουμε ότι εξαιτίας του τελευταίου έχουν απωλέσει τη ζωή τους δεκάδες συμπολίτες μας τα τελευταία χρόνια, στην προσπάθειά τους να ξεσταθούν με εναλλακτικούς τρόπους θέρμανσης!

2. Κανείς δεν μπορεί να πιστέψει ότι το δίκτυο του φυσικού αερίου θα έχει επεκταθεί, έως το 2030, μέχρι και το τελευταίο χωριό της Ελλάδος ή το τελευταίο οικοδομικό τετράγωνο των αυθαίρετων οικισμών στην Αττική και αλλού. Κάτι τέτοιο δεν συμφέρει τις εταιρείες φυσικού αερίου.

3. Οι εκλύσεις διοξειδίου του άνθρακα της Ελλάδας αντιπροσωπεύουν μόλις το 0,2% (!!!) των παγκόσμιων εκπομπών αυτού, σύμφωνα με την Παγκόσμια Τράπεζα (<https://data.worldbank.org/indicator/EN.ATM.CO2E.KT?end=2014&start=2014&view=map>).

4. Η θέρμανση με κλιματιστικές μονάδες είναι ανθυγιεινή, ειδικά για τα άτομα με αναπνευστικά προβλήματα, ενώ εκείνη με αντλίες θερμότητας είναι προβληματική όταν επικρατούν πολύ χαμηλές θερμοκρασίες.

2021-12-01 10:46:00

Αναφέρεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 14:

"Από την 1η.1.2030, απαγορεύεται η χρήση καυστήρων πετρελαίου θέρμανσης."

Και ερωτώ: Εδώ στην επαρχία, ΔΕΝ έχουμε στα χωριά Φυσικό Αέριο. ΠΩΣ κύριοι θα θερμαινόμαστε το χειμώνα; Θα επιδοτήσετε την αλλαγή των καυστήρων πετρελαίου με κάτι άλλο; Ποιο θα είναι το διάδοχο καύσιμο ελλείψει του Φυσικού Αερίου;

Αν δεν υπάρχει ΣΑΦΗΣ εναλλακτική, πως λέτε απαγορεύεται η χρήση των υπαρχόντων καυστήρων πετρελαίου;

2021-12-08 15:39:42

Προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων αρχικά και μετά στην υποκατάσταση των καυσίμων. Τέλος, σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να απαγορευτεί το πετρέλαιο θέρμανσης με σκοπό την υποκατάσταση του από το φυσικό αέριο. Το φυσικό αέριο είναι επίσης ορυκτό καύσιμο και δεν θα δυσκολέψει την προσπάθεια επίτευξης των στόχων της χώρας

για κλιματική ουδετερότητα. Θα πρέπει να γίνει σταδιακή άρση και των δύο παράλληλα ώστε να μην δοθούν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και lock-in στο φυσικό αέριο.

2021-12-11 19:46:08

Είναι απαραίτητο να μπορούν και όσοι κατοικούν σε διαμερίσματα να χρησιμοποιούν την ταράτσα της οικοδομής για φωτοβολταϊκά ή οποιαδήποτε άλλα συστήματα εφευρεθούν στο μέλλον για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από τον ήλιο. Το 51% είναι ένα πολύ λογικό ποσοστό για να ληφθεί απόφαση των συνιδιοκτητών της οικοδομής για ένα τέτοιο θέμα, γιατί 100% δεν υπάρχει. Ασφαλώς και πρέπει να προβλεφθεί μια σχετική ρύθμιση όπως αυτή που έχει ήδη προταθεί, η οποία ρύθμιση θα έδινε την δυνατότητα και σ' αυτούς, που δεν έχουν δικό τους οικόπεδο με μονοκατοικία, αλλά έχουν ένα διαμέρισμα σε οικοδομή, να επωφεληθούν από τον ήλιο. Από την ρύθμιση αυτή μόνο όφελος μπορεί να προκύψει. Μάλιστα, αντίθετα με τα επιδόματα θέρμανσης κ.α., η προτεινόμενη ρύθμιση δεν δημιουργεί καμία επιβάρυνση στον κρατικό προϋπολογισμό.

2021-12-12 10:12:02

Αν και η φιλοσοφία του νόμου είναι γενικά προς τη σωστή κατεύθυνση, εντούτοις πιστεύω ότι υπάρχουν κάποια σημεία τα οποία πρέπει να αλλάξουν. Ένα τέτοιο σημείο είναι η παράγραφος 3 του άρθρου 14. Ειδικότερα πιστεύω ότι δεν πρέπει να απαγορευτεί η χρήση των καυστήρων πετρελαίου θέρμανσης το 2030.

Η άποψή μου αυτή μπορεί να αιτιολογηθεί από την πολύ μικρή συνεισφορά της Ελλάδας στην ατμοσφαιρική ρύπανση (κάτι που έχει επισημανθεί και από άλλους συνηγορητές, καθώς και από την κακή οικονομική κατάσταση της πλειοψηφίας των ελληνικών νοικοκυριών.

Προτείνω αντί της απαγόρευσης της χρήσης των καυστήρων πετρελαίου θέρμανσης, να θεσπιστεί υποχρεωτικός ετήσιος έλεγχος των αερίων (διοξειδίου/μονοξειδίου άνθρακα, οξειδίων αζώτου κλπ.) που εκπέμπονται από τους καυστήρες από πιστοποιημένους εγκαταστάτες καυστήρων (κάτι αντίστοιχο με τον έλεγχο σε ΚΤΕΟ που γίνεται στα αυτοκίνητα).

Ευχαριστώ για την προσοχή σας και πιστεύω ότι η άποψή μου να ληφθεί υπόψη.

2021-12-12 15:22:20

απαγορεύεται η χρήση καυστήρων πετρελαίου. ok . πως θα ζεσταθεί κάποιος που δεν έχει στην περιοχή του φυσικό αέριο? μέσω ηλεκτρικής ενέργειας? δηλαδή ο κούκος αηδόνι στην ΔΕΗ ή εναλλακτικούς., ή θα κάνουμε net metering για να ζεσταθούμε? ή θα βάλουμε ξυλόσομπες / πελλετ ?? στα χαρτιά ωραία τα σχεδιάζετε στην πράξη όμως . πείτε μας πως θα ζεσταθούμε όταν δεν επιτρέπεται ο καυστήρας πετρελαίου και δεν υπάρχει φυσικό αέριο . και κάτι άλλο στα απομονωμένα σπίτια εντός / εκτός οικισμού , βουνό / θάλασσα πως που θα κάνει 100 χρόνια θα φτάσει το φυσικό αέριο , πως θα ζεσταθούν?

2021-12-12 18:51:45

Πολύ σωστά κάνει η Κυβέρνηση προχωρώντας στην ψήφιση Κλιματικού Νόμου. Πρέπει στις στέγες των οικοδομών, οι ιδιοκτήτες διαμερισμάτων που συγκεντρώνουν πάνω από 51% να μπορούν να τοποθετήσουν πάνελ φωτοβολταϊκών ή άλλων συστημάτων που θα εφευρεθούν στο μέλλον, για να καλύψει ο καθένας τις ανάγκες του διαμερισμάτος του σε ηλεκτρική ενέργεια. Απαραίτητο είναι να συμπεριλάβει ο νέος Νόμος μία σχετική διάταξη, διότι μια τέτοια διάταξη ΔΕΝ θα επιβαρύνει καθόλου τον κρατικό προϋπολογισμό και θα ωφελήσει πολλά νοικοκυριά. Σήμερα, απαιτείται ομοφωνία όλων των συνιδιοκτητών της οικοδομής, πράγμα αδύνατο! Ένα πολιτικό κόμμα ορθώς κυβερνά με 40%. Οι ιδιοκτήτες με 51% γιατί να μην μπορούν να αξιοποιήσουν την στέγη της οικοδομής, ώστε να παράγεται ενέργεια για το διαμέρισμα του καθενός με τρόπο φιλικό προς το περιβάλλον?

Είναι σπανιότατο σε οικοδομές (που έχουν ήδη κτιστεί) να έχει γίνει σύσταση δικαιώματος αποκλειστικής χρήσης, γιατί δεν υπήρχε αυτή η τεχνολογία όταν κτιζόνταν οι οικοδομές και δεν μπορούσε να προβλεφθεί ότι θα χρειαζόταν κάτι τέτοιο. Ηλιακούς θερμοσίφωνες που στάζουν και δημιουργούν προβλήματα, πώς βάζουν χωρίς να ρωτούν κανέναν?

2021-12-15 20:02:28

Συμφωνώ με το πρώτο σχόλιο του άρθρου αυτού , γιατί μόνο έτσι θα αξιοποιηθεί ο ήλιος και από ιδιώτες.

2021-12-16 14:00:17

Εκτός τόπου και χρόνου το άρθρο και τα μέτρα. Δεν είναι δυνατόν να απαγορευτεί η χρήση καυστήρων πετρελαίου και να πληρώνει ο κόσμος τεράστια ποσά για θέρμανση με ηλεκτρική ενέργεια. Οι περισσότεροι πολίτες δεν έχουν αυτή την οικονομική δυνατότητα. Προφανώς ο στόχος του νόμου είναι να μειωθούν τα εισοδήματα των πολιτών και να αυξηθούν τα έσοδα των εταιρειών παραγωγής ενέργειας. Απαράδεκτο.

2021-12-16 14:06:09

Αν πραγματικά θέλετε να βοηθήσετε να απαλλαγούμε από τους καυστήρες πετρελαίου τότε να επιδοτήσετε στο 100% την τοποθέτηση φωτοβολταϊκών συστημάτων σε κάθε οικία και με πραγματικό όφελος των καταναλωτών στην τιμή του ρεύματος που πληρώνουν. Όλα τα άλλα δεν έχουν κανένα νόημα πλην την φτωχοποίηση των πολιτών και την αύξηση των εσόδων των εταιρειών παραγωγής ενέργειας.

2021-12-16 18:47:07

Οι ξυλόσομπες και τα τζάκια μολύνουν περισσότερο από τους καυστήρες πετρελαίου.

Η Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία προτείνει την απαγόρευση των τζακιών και ξυλοσομπών.

2021-12-20 11:13:08

Οι διατάξεις του άρθρου 14 εκτιμώνται ως θετικές. Αναδεικνύεται ωστόσο για μια ακόμη φορά πως το κύριο βάρος της εφαρμογής θα έχουν οι Δήμοι της χώρας.

2021-12-21 21:22:13

Ταξιδεύω πάρα πολύ συχνά στην Γερμανία, και μου έκανε μεγάλη εντύπωση, ποσό όλο και περισσότερο εκμεταλλεύονται τον ήλιο, αυτόν που εκεί βλέπουν με το σταγονόμετρο!

Πολύ σύντομα εκεί θα απαγορευτεί το πετρέλαιο θέρμανσης.

Μια πόλη της βορείας Γερμανίας, το Cuxhaven, πέρα από τον άνεμο, που εδώ και αρκετά χρόνια εκμεταλλεύεται ως πηγή ενέργειας πολύ αποτελεσματικά, τώρα επενδύει και στον ήλιο! Το μόνο σίγουρο είναι ότι οι ώρες ηλιοφάνειας εκεί δεν μπορούν να συγκριθούν με της Ελλάδας!

Κάθε κάτοικος στην Ελλάδα θα έπρεπε να έχει την δυνατότητα, ευκαιρία να αξιοποιήσει την ηλιακή ενέργεια!

Το άρθρο της κας Ιωάννας Σωσιδου νομίζω αποτελεί μια πρόταση- λύση για τους κατοίκους πολυκατοικιών στα αστικά κέντρα.

2021-12-27 14:27:07

Συμφωνώ απόλυτα με το 1ο σχόλιο, περί του ότι θα πρέπει να επιτρέπεται η τοποθέτηση ηλιακών πάνελ στα δώματα / ταράτσες των οικοδομών εφόσον συμφωνούν ιδιοκτήτες αυτοτελών χώρων της οικοδομής, στους οποίους χώρους αντιστοιχεί το 51% του οικοπέδου τουλάχιστον. Η τοποθέτηση θα γίνεται σε εμβαδόν ανάλογο του ποσοστού συνιδιοκτησίας ενός εκάστου χώρου στο οικόπεδο και θέλω να προσθέσω να μην λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του εμβαδού του χώρου τοποθέτησης, το ποσοστό του οικοπέδου που έχει παρακρατηθεί για το δικαίωμα της επέκτασης της οικοδομής καθ' ύψος όταν έχει εξαντληθεί ο Συντελεστής Δόμησης του οικοπέδου.

2022-01-01 10:01:45

Τα συστήματα θέρμανσης έχουν μέση διάρκεια ζωής άνω των 20 ετών, επομένως κάθε σύστημα που παράγει εκπομπές εγκατεστημένο το 2030 ή αργότερα θα εξακολουθεί να υπάρχει και μετά το 2050. Η χρήση πετρελαίου και φυσικού αερίου για θέρμανση και ζεστό νερό δεν επιτρέπει την επίτευξη του στόχου απανθρακοποίησης έως το 2050.

Το νομοσχέδιο έχει προσδιορίσει μέτρα για τη κατάργηση της χρήσης πετρελαίου.

Πρέπει να συμπεριληφθούν αντίστοιχα μέτρα για το περιορισμό και τελικά για τη κατάργηση της χρήσης φυσικού αερίου όπως γίνεται σε πολλές Ευρωπαϊκές χώρες.

Προτείνεται να συμπεριληφθεί παράγραφος που να καταργεί την υποχρεωτική μελέτη και εγκατάσταση δικτύου φυσικού αερίου για κάθε νέο κτίριο από το 2023.

Επίσης από το 2025 να επιτρέπεται η μόνο η εγκατάσταση υβριδικών συστημάτων με φυσικό αέριο, εφόσον συνδυάζονται με σύστημα ΑΠΕ, ή που η ενεργειακή σήμανση να είναι τουλάχιστον C.

2022-01-02 11:57:50

Προτείνεται να τροποποιηθεί η 4η σειρά του σημείου 4 ως εξής "...ενέργειας από φωτοβολταϊκά ή θερμικά ηλιακά συστήματα ή συνδυασμού αυτών, σε ποσοστό που αντιστοιχεί τουλάχιστον στο..."

2022-01-03 14:34:04

Σύμφωνα με το υπ' αριθμό 4241/756 ΦΕΚ 239/1-3-2000: «επιβολή περιορισμών στο είδος των χρησιμοποιούμενων καυσίμων στην περιοχή του Ιστορικού Κέντρου της Αθήνας» ορίζεται μεταξύ άλλων και ειδικότερα για τους επαγγελματικούς χώρους ότι απαγορεύεται η χρήση πετρελαίου στις εστίες καύσης για παρασκευή φαγητού και άρτου και για τη θέρμανση νερού και των χώρων τους. Επίσης απαγορεύεται η χρήση πετρελαίου για τη θέρμανση νερού και των χώρων των κατοίκων της ίδιας περιοχής. Παρόλα αυτά δεν έχει υπάρξει μέχρι στιγμής σαφής εφαρμογή του μέτρου. Για τον λόγο αυτό θεωρούμε ότι θα πρέπει να υπάρξει καθορισμός φορέα ελέγχου της υποχρέωσης που προκύπτει από τον Εθνικό Κλιματικό νόμο και των κυρώσεων σε περίπτωση μη εφαρμογής της.

2022-01-05 14:39:02

Θα συμφωνήσω άμεσα με την πρόταση, διότι είναι υποχρέωση μας απέναντι στις νεότερες γενιές και το μέλλον της Ελλάδος να αρχίσουμε το συντομότερο δυνατό να επενδύσουμε σε Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Επίσης είναι κάθε άλλο παρά δημοκρατικό να απαιτείται 100% συναίνεση όλων των ιδιοκτητών για να μπορέσει να αξιοποιήσει ο κάθε ιδιοκτήτης το μέρος της σκεπής που του αντιστοιχεί νόμιμα, όταν τα κόμματα στο ελληνικό κοινοβούλιο θεωρείται ότι έχουν πλειοψηφία και μπορούν να κυβερνήσουν την χώρα με λιγότερο από 50%.

Έχω ζηήσει σχεδόν τέσσερις δεκαετίες σε διάφορες τεχνολογικά προηγμένες χώρες της Βορείου Ευρώπης, και δυστυχώς πρέπει να ομολογήσω ότι ειδικά σε θέματα ηλιακής ενέργειας η Ελλάδα, παρά το γεγονός ότι έχει το μεγαλύτερο ποσοστό ηλιοφάνειας σε όλη την Ευρώπη είναι ουραγός σε θέμα αξιοποίησης αυτής της ενέργειας. Ειδικά σε εποχή όπως η σημερινή που έχει πλέον γίνει κατανοητό από το ευρύ κοινό η ανάγκη μείωσης της ρύπανσης του περιβάλλοντος με CO₂, διερωτάται κανείς γιατί η ελληνική κυβέρνηση δεν προωθεί όχι μόνο νομικά αλλά και έμπρακτα με κίνητρα για επενδύσεις από το εσωτερικό αλλά και από το εξωτερικό όλες τις μορφές ανανεώσιμων ενεργειών. Εκτός του γεγονότος ότι θα καλυτερέψουμε την ποιότητα ζωής ιδιαίτερα στα αστικά κέντρα δεν κάνει να υποτιμούμε ότι επενδύσεις τέτοιου είδους θα δημιουργήσουν και νέες θέσεις εργασίας στην Ελλάδα αλλά και πηγές εσόδων και φόρων για το ελληνικό κράτος, που τόσο πολύ τις χρειάζεται.

2022-01-07 19:32:37

Σωστή η απόφαση της Κυβέρνησης για απολιγνιτοποίηση και για αντικατάσταση του λιγνίτη με ΑΠΕ. Για μέν τις ανεμογεννήτριες κάποιοι ισχυρίζονται ότι ασχημαίνουν τα τοπία και τραυματίζουν τα πουλιά, για δε την τοποθέτηση φωτοβολταϊκών σε χωράφια ισχυρίζονται ότι μειώνεται η αγροτική γη.

Όμως για την τοποθέτηση των φωτοβολταϊκών ή άλλων πάνελ στις στέγες – ταράτσες – δώματα, υπάρχουν μόνο θετικά σχόλια και ΔΕΝ υπάρχει καμία αντίρρηση, γιατί μπορεί να προκύψει μεγάλο όφελος από την αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας που θα παραχθεί από συσκευές στις στέγες και δεν υπάρχει κανένα μειονέκτημα.

Επιπλέον, οι συσκευές που απορροφούν ηλιακή ενέργεια βοηθούν την αντιμετώπιση του φαινομένου του θερμοκηπίου γιατί απορροφούν την ζέστη αντί αυτή να αντανακλάται στο περιβάλλον.

Επίσης οι συσκευές που απορροφούν ηλιακή ενέργεια προσθέτουν θερμομόνωση στον τελευταίο όροφο της οικοδομής, διότι η ταράτσα, όταν επικαλύπτεται από ηλιακά πάνελ ούτε θερμαίνεται απευθείας από τον ήλιο ούτε παγώνει από το κρύο και έτσι προστατεύεται ο τελευταίος όροφος της οικοδομής. Αυτό συνεπάγεται ενεργειακή αναβάθμιση της οικοδομής. Θεωρώ πολύ σωστά τα σχόλια.

2022-01-09 20:28:54

Συμφωνώ με την τοποθέτηση ηλιακών πάνελ στις στέγες και ταράτσες των οικοδομών για αυτοκατανάλωση εκάστου διαμερίσματος με απόφαση συνιδιοκτητών που έχουν τουλάχιστον 51/100 είτε το προβλέπει ο κανονισμός της οικοδομής είτε όχι. Συμφωνώ με την πρόταση και πιστεύω ότι πρέπει να συμπεριληφθεί ως διάταξη στον νομό.

2022-01-10 20:09:19

Μέσα στο πνεύμα του υπό διαβούλευση Νόμου, η πρόταση που υπέβαλε για την αξιοποίηση του ήλιου στις στέγες και στις ταράτσες των οικοδομών, με απόφαση απλής πλειοψηφίας των συνιδιοκτητών, είναι ένα έτοιμο άρθρο που καθορίζει με κάθε λεπτομέρεια πώς θα γίνει η αξιοποίηση αυτή. Καλό θα ήταν το άρθρο αυτό να συμπεριληφθεί στον Νόμο, ώστε οι ιδιοκτήτες διαμερισμάτων να μπορούν να επωφεληθούν από τον ήλιο με το πρόγραμμα net metering της ΔΕΔΔΗΕ ή άλλα ανάλογα προγράμματα. Μάλιστα η ρύθμιση αυτή δεν συνεπάγεται καμία επιβάρυνση για τον κρατικό προϋπολογισμό.

2022-01-10 20:38:45

Συμπληρώνω το από 26-11-2021 σχόλιο που έγραψα για το άρθρο 14 διευκρινίζοντας τα εξής:

Ο Νόμος 4495 / 2017 επιχείρησε να διευκολύνει την βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας των κτηρίων και το Άρθρο 127 του Νόμου αυτού ορίζει: ""1. Για την βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας των κτιρίων τα οποία περιλαμβάνουν περισσότερες από μία οριζόντιες ιδιοκτησίες, οι αποφάσεις των γενικών συνελεύσεων των συνιδιοκτητών για την αλλαγή του συστήματος κεντρικής θέρμανσης και την σύνδεση με το δίκτυο ΦΑ ή την εγκατάσταση συστήματος τηλεθέρμανσης ή γεωθερμίας ή αντλιών θερμότητας ή άλλου συστήματος θέρμανσης λαμβάνονται .. με απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων του συνόλου των συνιδιοκτητών, ανεξαρτήτως αν υπάρχει αντίθετη πρόβλεψη στον κανονισμό της οικοδομής .. Με την ίδια πλειοψηφία λαμβάνεται και κάθε άλλη σχετική απόφαση για την

υλοποίηση και ρύθμιση των παραπάνω αποφάσεων .. και εν γένει για κάθε απαραίτητη μεταρρύθμιση, μεταβολή ή επέμβαση στους κοινόχρηστους και κοινόχρηστους του κτιρίου..

Με την ίδια πλειοψηφία και ανεξαρτήτως αν υπάρχει αντίθετη πρόβλεψη στον κανονισμό της οικοδομής λαμβάνονται και οι αποφάσεις για την μόνιμη αποσύνδεση από το δίκτυο κεντρικής θέρμανσης μεμονωμένων ιδιοκτησιών ...

Η απόφαση της πλειοψηφίας των ιδιοκτητών δεν είναι αναγκαία, ανεξαρτήτως αν υπάρχει αντίθετη πρόβλεψη στον κανονισμό της οικοδομής, όταν η τοποθέτηση ανεξάρτητης εγκατάστασης θέρμανσης διενεργείται από κύριες μεμονωμένες ιδιοκτησίες σε υφιστάμενες οικοδομές οι οποίες δεν έχουν εγκατάσταση κεντρικής θέρμανσης Ο απαιτούμενος εξοπλισμός ... τοποθετείται εντός της αυτονομούμενης οριζόντιας ιδιοκτησίας ή σε χώρο που ανήκει στην κυριότητα ή στην αποκλειστική χρήση του ιδιοκτήτη...

Όμως, ο απαιτούμενος εξοπλισμός για συστήματα παραγωγής ενέργειας από τον ήλιο (όπως πχ τα φωτοβολταϊκά) πρέπει να τοποθετηθεί στα δώματα ή στις στέγες, που βέβαια δεν ανήκουν στην κυριότητα ή την αποκλειστική χρήση του ιδιοκτήτη.

Διευκρινίζεται ότι για να συσταθεί δικαίωμα αποκλειστικής χρήσης στα δώματα ή στις στέγες απαιτείται συναίνεση όλων των συνιδιοκτητών (100%). Κάτι τέτοιο είναι αδύνατο να επιτευχθεί στις ήδη υπάρχουσες οικοδομές. Συνεπώς, ουσιαστικά η ανωτέρω παράγραφος του άρθρου, απαγορεύει πλήρως την τοποθέτηση οποιωνδήποτε συσκευών παραγωγής ενέργειας από τον ήλιο. Αντίθετα, στο πνεύμα του Νόμου είναι να λαμβάνονται οι αποφάσεις με 51% και ενδεικτικά αναφέρω ότι ο ίδιος ο Ν 4495 / 2017 στο άρθρο 98 παρ. 9 ορίζει ότι "για να υπαχθούν στον νόμο αυτό περιπτώσεις οριζοντίων ιδιοκτησιών ..που αφορούν σε κατάληψη κοινοχρήστου χώρου ή αυθαιρέσιες επ'ι κοινοχρήστων χώρων απαιτείται η συναίνεση του 51% των συνιδιοκτητών.."

Επομένως η παράγραφος που απαιτεί κυριότητα ή αποκλειστική χρήση του χώρου όπου θα τοποθετηθούν ηλιακά πάνελ κ.α. γράφκε εκ παραδρομής και έρχεται σε ευθεία αντίθεση με τον σκοπό του Νόμου.

Για τον λόγο αυτό η συγκεκριμένη παράγραφος του άρθρου 127 του Νόμου 4495 / 2017, πρέπει να τροποποιηθεί σύμφωνα την πρόταση που έχω αναλυτικά εκθέσει στο από 26-11-2021 σχόλιό μου στο άρθρο 14 του υπό διαβούλευση νομοσχεδίου.

2022-01-19 17:52:04

Υπάρχουν χιλιάδες ακίνητα που οι ιδιοκτήτες τους είναι ""εγκλωβισμένοι"" , λόγω ρυθμισμένων ή μη στεγαστικών δανείων, υπερχρεωμένα νοικοκυριά κ.λπ. (και στον ΤΕΙΡΕΣΙΑ για πολλά χρόνια !!!!) , που δεν μπορούν να υποβάλουν κανένα αίτημα στα επιδοτούμενα ή μη προγράμματα για ενεργειακή αναβάθμιση των κτηρίων τους.

-Απαιτείται να συμπεριληφθεί κατάλληλη νομοθετική πρόβλεψη για τον απεγκλωβισμό τους.

-Αυτό εκτός από το θετικό κοινωνικό αποτέλεσμα θα έχει και θετικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα."

2022-01-21 15:19:11

Η ουσιαστική αντιμετώπιση των χρόνιων, δομικών προβλημάτων του κτιριακού τομέα, με δεδομένο το σημαντικό μερίδιο ευθύνης στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και την κατανάλωση ενέργειας, είναι ένα απαραίτητο βήμα προς την επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας. Ειδικότερα όμως, υπό το πρίσμα του ουσιαστικού ρόλου που έχουν τα κτίρια στην καθημερινότητα των πολιτών, ένας φιλόδοξος στόχος για τον ρόλο του κτιριακού τομέα στην κλιματική ουδετερότητα θα βελτιώσει την ποιότητα ζωής των πολιτών εξασφαλίζοντας καλύτερες και πιο υγιεινές συνθήκες διαβίωσης για όλους. Θα αντιμετωπίσουν επίσης στη ρίζα τους το πρόβλημα του ενεργειακού κόστους, προστατεύοντας τα νοικοκυριά από την ενεργειακή φτώχεια και θωρακίζοντας την οικονομία από μελλοντικές ενεργειακές κρίσεις. Η απειλή της ενεργειακής φτώχειας και οι δυσθεώρητοι λογαριασμοί ενέργειας που αντιμετωπίζουν σήμερα εκατομμύρια νοικοκυριά, μπορεί να αντιμετωπιστεί στην ρίζα της με ένα πρόγραμμα ριζικής ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων.

Υπό αυτό το πρίσμα, οι προβλέψεις του άρθρου 14, κρίνονται ανεπαρκείς καθώς θα έπρεπε να προσανατολίζονται προς τη ριζική ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων και όχι αποσπασματικές παρεμβάσεις. Στόχος πρέπει να είναι η εξάλειψη και όχι απλώς η μείωση των εκπομπών από τα κτίρια.

Όπως αναφέρεται στα τρία πρώτα άρθρα, προβλέπεται η σταδιακή κατάργηση των καυστήρων πετρελαίου και η αντικατάστασή τους από καυστήρες ΦΑ, ενός ακόμα ορυκτού καυσίμου με σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου. Ενώ η Ευρωπαϊκή Ένωση κινείται προς τον εξηλεκτρισμό των θερμικών χρήσεων - της βασικής ενεργειακής χρήσης ενός κτιρίου - το εν λόγω άρθρο 14 εγκλωβίζει τον κτιριακό τομέα σε ένα σύστημα υψηλού άνθρακα με χρήση ορυκτού αερίου. Με δεδομένο ότι ένα σύστημα θέρμανσης έχει διάρκεια ζωής περίπου 20 έτη, η πρόβλεψη του άρθρου 14 υπολείπεται σημαντικά από τους ευρωπαϊκούς στόχους που προβλέπουν ότι ο τομέας της θέρμανσης θα πρέπει να αποανθρακοποιηθεί έως το 2040.

Ως εκ τούτου προτείνεται η ενσωμάτωση νομικά δεσμευτικών στόχων έως το 2030 στους παρακάτω τομείς:

- συμμετοχή των ΑΠΕ στην τελική κατανάλωση για θέρμανση και ψύξη σε ποσοστό 50%
- επίτευξη ενεργειακής απόδοσης σε ποσοστό 50%, σε σύγκριση με τις αντίστοιχες προβολές, όπως αυτές ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2002
- επίτευξη ενεργειακής απόδοσης σε ποσοστό 50% για τα κτίρια του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα
- εξάλειψη της ενεργειακής φτώχειας έως την 1.1.2025

Προς αυτή την κατεύθυνση θα πρέπει να προστεθεί στόχος ριζικής ενεργειακής αναβάθμισης ενός εκατομμυρίου κτιρίων εντός δεκαετίας με έμφαση σε κατοικίες με χαμηλή ενεργειακή απόδοση ή/και ευάλωτα νοικοκυριά. Θα πρέπει επίσης να γίνει ρητή πρόβλεψη για την προώθηση εναλλακτικών και φιλικών προς το κλίμα επιλογών θέρμανσης όπως αντλίες θερμότητας, ήπια γεωθερμία, φυσικός

αερισμός με ανάκτηση θερμότητας και παρόμοια μη ρυπογόνα συστήματα θέρμανσης/κλιματισμού, αντί καυστήρων φυσικού αερίου, ακόμη και σε περιοχές όπου υπάρχει διαθέσιμο δίκτυο ΦΑ.

Προτείνεται επίσης να τροποποιηθεί η παράγραφος 2 ως ακολούθως:

2. Από την 1η.1.2025, απαγορεύεται η εγκατάσταση καυστήρων πετρελαίου θέρμανσης και ορυκτού αερίου.

Προτείνεται επίσης να προστεθεί νέα παράγραφος 4 ως ακολούθως:

4. Από την 1η.1.2035 απαγορεύεται η χρήση καυστήρων ορυκτού αερίου.

Στην παράγραφο 4, η εγκατάσταση ΦΒ ή θερμικών ηλιακών συστημάτων περιγράφεται μόνο βάσει της επιφάνειας που θα πρέπει να έχουν τα ανωτέρω συστήματα και όχι βάσει κάποιου ελάχιστου ποσοστού του καταναλισκόμενου φορτίου που θα πρέπει να καλυφθεί. Επίσης, δεν αναφέρεται καμία περαιτέρω συνεπικουρική ενέργεια που θα πρέπει υιοθετηθεί, όπως π.χ. υιοθέτηση συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας καθώς και μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας (βιοκλιματικός σχεδιασμός, τεχνολογίες “έξυπνων” κτιρίων). Ειδικά ως προς τις εξαιρούμενες περιπτώσεις, δεν υπάρχει καμία λογική ειδικά ως προς τα τουριστικά καταλύματα με δεδομένη μάλιστα τη σημαντική ζήτηση ενέργειας που έχουν. Προτείνεται ως εκ τούτου οι διατάξεις της παραγράφου 4 να ισχύουν για όλες τις οικοδομικές άδειες που υποβάλλονται από την 1η.1.2023, με κάλυψη μεγαλύτερη των πενήντα (50) τ.μ. και να τεθεί στόχος για την υποχρεωτική κάλυψη της ζήτησης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είτε μέσω αυτοπαραγωγής είτε εικονικής αυτοπαραγωγής, ενώ θα πρέπει να υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές και να εξαντλείται το όποιο μέτρο μπορεί να υιοθετηθεί για εξοικονόμηση ενέργειας.

Ειδικά για τον οικιακό τομέα προτείνεται η παρακάτω προσθήκη στην παράγραφο 4:

Ειδικά για κτίρια κατοικιών, η ελάχιστη ισχύς των φωτοβολταϊκών συστημάτων ανέρχεται σε 2 kWp για κτίρια με 2 διαμερίσματα, 3 kWp για κτίρια με 3-5 διαμερίσματα και 6 kWp για κτίρια με 6 και πλέον διαμερίσματα. Σε περίπτωση εγκατάστασης και συστήματος αποθήκευσης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, η ελάχιστη χωρητικότητα των συστημάτων αυτών ανέρχεται σε 6 kWh για κτίρια κατοικιών με έως και 2 διαμερίσματα, 12 kWh για κτίρια με 3-5 διαμερίσματα και 18 kWh για κτίρια με 6 και πλέον διαμερίσματα.

Για κτίρια που με τεκμηριωμένο λόγο θα εξαιρούνται της υποχρέωσης τοποθέτησης φωτοβολταϊκών συστημάτων από την 1η.1.2023 θα πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα απομακρυσμένης εγκατάστασης για εικονική αυτοπαραγωγή με όριο την ίδια ή όμορρη περιφέρεια για την Αττική.

Γενικές Παρατηρήσεις επί της παραγράφου 4:

δεν φαίνεται να λαμβάνονται υπόψη τα χαρακτηριστικά και οι διαφορετικές χρήσεις που μπορεί να έχει κάθε κτήριο (οικιακός, τριτογενής, κ.ο.κ.) και κατ'επέκταση τις διαφορετικές ενεργειακές ανάγκες αυτών, ενώ δεν γίνεται καμία αναφορά στα κτίρια του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η κλιματική ζώνη στην οποία ανήκει το κάθε κτήριο. Κτίρια που βρίσκονται σε ψυχρότερες περιοχές έχουν προφανώς αυξημένες ενεργειακές απαιτήσεις σε θέρμανση και αντιστροφής. Κίνητρα θα πρέπει να προβλέπονται για ενίσχυση της εξοικονόμησης και της ενεργειακής απόδοσης.

Αναλόγως της γεωγραφικής περιοχής αλλά και του πολεοδομικού σχεδιασμού πρέπει να προβλέπονται αντίστοιχα μέτρα. Π.χ. σε επαρχιακές πόλεις ή δημοτικά κτίρια ενδεχομένως υπάρχουν μεγαλύτερες ελεύθερες επιφάνειες για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών ή ηλιοθερμικών συστημάτων.

Θα πρέπει να ενισχυθεί ο εξηλεκτρισμός των φορτίων θέρμανσης και ψύξης των κτιρίων. Ειδικότερα, η χρήση τεχνολογιών υψηλής απόδοσης κρίνεται απαραίτητη

Θα πρέπει να προωθηθεί ο μετασχηματισμός των κτιρίων από απλούς καταναλωτές (consumers) και παραγωγούς-καταναλωτές (prosumers). Τα κτίρια θα πρέπει αφενός να ελέγχουν/μειώνουν τις ενεργειακές τους απαιτήσεις με χρήση αυτοματισμών (“έξυπνα” κτίρια), αφετέρου να παράγουν και να ιδιοκαταναλώνουν την απαιτούμενη ενέργεια από τη χρήση ΦΒ/θερμικών συστημάτων (συνεπικουρούμενων μελλοντικά και από συστήματα αποθήκευσης της ενέργειας από ΑΠΕ).

Όλα τα νέα κτίρια θα πρέπει να υποχρεούνται να έχουν προκατασκευασμένες τις υποδομές/υποδοχές για να δεχθούν φωτοβολταϊκά, συσσωρευτές, φορτιστές για ηλεκτρικά οχήματα, και αντλίες θερμότητας που θα αντικαταστήσουν καυστήρες πετρελαίου ή ορυκτού αερίου.

Η αδυναμία εφαρμογής της υποχρεωτικής εγκατάστασης συστημάτων ΑΠΕ στον κτιριακό τομέα θα πρέπει να απαιτεί επαρκή τεχνική τεκμηρίωση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις επικρατούσες συνθήκες. Από την υποχρέωση θα πρέπει να εξαιρούνται κτίρια που χρησιμοποιούνται ως χώροι λατρείας ή θρησκευτικών δραστηριοτήτων, καθώς και κτίρια και μνημεία που προστατεύονται από το νόμο ως μέρος συγκεκριμένου περιβάλλοντος ή λόγω της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής ή ιστορικής αξίας τους, εφόσον η συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις του παρόντος νόμου θα αλλοίωνε, κατά τρόπο μη αποδεκτό, το χαρακτήρα ή την εμφάνισή τους. Η εξαιρέση από την ως άνω υποχρέωση για την τελευταία κατηγορία κτιρίων βεβαιώνεται με απόφαση του οικείου Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής του άρθρου 7 του ν.4495/2017 (Α' 167).

Τέλος, για την ουσιαστική μείωση των εκπομπών από τον κτιριακό τομέα (30% των συνολικών εθνικών εκπομπών) είναι απαραίτητες οι ενεργειακές αναβαθμίσεις και η μετατροπή κατοικιών σε κτίρια σχεδόν μηδενικής ενεργειακής κατανάλωσης. Στόχος είναι η συνεργασία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με το Υπουργείο Οικονομικών για το σχεδιασμό προγράμματος ενίσχυσης πολιτών με φορολογικά κίνητρα και επιδότηση έως 100% για τις απαραίτητες παρεμβάσεις στο κτίριό τους, το οποίο θα είναι διαθέσιμο για το σύνολο της κοινωνίας και καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου.

Θα ήταν πολύ θετικό, παράλληλα με τα απαγορευτικά μέτρα που έρχονται για τους καυστήρες πετρελαίου να θεσπιστούν (από τώρα) και οικ. κίνητρα για την αντικατάσταση ή την μετατροπή τους για λειτουργία με φιλικά προς το περιβάλλον καύσιμα.

2022-01-24 12:42:25

Παραγράφος 2. Δεν μπορεί να εφαρμοστεί το μέτρο που προβλέπει η παράγραφος 2 χωρίς να έχει εξασφαλιστεί σε όλη την Περιφέρεια ανεπτυγμένο δίκτυο φυσικού αερίου"

2022-01-24 13:21:33

Διείσδυση ΑΠΕ για τη θέρμανση κτιρίων: Η παράγραφος 1 του άρθρου 14 να μην απαγορεύει την εγκατάσταση νέων καυστήρων πετρελαίου αλλά, καθώς επιβάλλει το μέτρο μόνο σε περιοχές όπου υπάρχει διαθέσιμο δίκτυο ορυκτού αερίου, εμμέσως προωθεί την αντικατάστασή του από καυστήρες ορυκτού αερίου.

Το συγκεκριμένο μέτρο προσκρούει πρώτα από όλα στην πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αναθεώρηση της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση κτιρίων. Σύμφωνα με το άρθρο 7 αυτής, όλα τα νέα κτίρια πρέπει να είναι μηδενικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ως το 2030, προϋπόθεση η οποία προφανώς δεν ικανοποιείται αν στα κτίρια εγκατασταθούν νέα συστήματα θέρμανσης με καύσιμο το ορυκτό αέριο.

Επιπλέον, το μέτρο δεν προστατεύει τους πολίτες από τις αυξήσεις των τιμών θέρμανσης για συστήματα που βασίζονται στα ορυκτά καύσιμα, λόγω της αναθεώρησης της οδηγίας για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών (ΕΣΕΔΕ). Σύμφωνα με την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θεσπίζεται νέο σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών για τους τομείς των οδικών μεταφορών και των κτιρίων το οποίο θα επιβαρύνει οικονομικά τη χρήση ορυκτών καυσίμων σε αυτούς τους τομείς. Κατά συνέπεια η καλύτερη πολιτική επιλογή, τόσο περιβαλλοντικά όσο και οικονομικά, για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, είναι η προώθηση συστημάτων θέρμανσης που βασίζονται στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ) με παράλληλη ενίσχυση των έργων εξοικονόμησης ενέργειας.

Δεν είναι διόλου τυχαίο ότι η νέα κυβέρνηση της Γερμανίας δεσμεύεται για μερίδιο ΑΠΕ 50% στη θέρμανση ως το 2030 με παράλληλη εγκατάσταση 4,1-6 εκατομμυρίων νέων αντλιών θερμότητας ως το 2030. Ακόμα πιο συγκεκριμένα, η νέα κυβέρνηση θεσπίζει 65% μερίδιο ΑΠΕ σε κάθε νέο σύστημα θέρμανσης από το 2025, ενώ επιβάλλει ότι από το ίδιο έτος τα νέα κτίρια θα επιτρέπεται να έχουν μόλις το 40% της ενεργειακής κατανάλωσης ενός κτιρίου αναφοράς (ως σήμερα 70%).

Μακριά από το ορυκτό αέριο στη θέρμανση κινείται και η Ολλανδία παρά το μεγάλο μερίδιο που έχει το αέριο στη θέρμανση της χώρας. Πιο συγκεκριμένα σύμφωνα με το Ολλανδικό κλιματικό πακέτο του 2030 (Klimaatpakket 2030) τουλάχιστον το 75% των νέων κτιρίων που θα χτιστούν την περίοδο 2018-2021 απαγορεύεται να έχουν σύνδεση με το δίκτυο ορυκτού αερίου ενώ προσπάθειες καταβάλλονται για την απεξάρτηση από το ορυκτό αέριο και σε υφιστάμενα κτίρια. Το μέτρο δε έχει στεφθεί με επιτυχία καθώς ως το 2021 παραπάνω από το 90% των νέων κτιρίων δεν είχε σύνδεση με το δίκτυο ορυκτού αερίου. Η Ολλανδία θα επανεξετάσει την πλήρη απαγόρευση των λεβήτων ορυκτού αερίου το 2025.

Επίσης, ο αντίστοιχος κλιματικός νόμος στην Ισπανία προωθεί τη χρήση ΑΠΕ στην ανακαίνιση κτιρίων, τις ενεργειακές κοινότητες ΑΠΕ με στόχο την αυτοπαραγωγή-αυτοκατανάλωση, καθώς και συστήματα θέρμανσης ψύξης με μηδενικό ανθρακικό αποτύπωμα.

Με βάση τα παραπάνω προτείνεται η διαγραφή της παραγράφου 1 του άρθρου 14 και η διατήρηση μόνο της παραγράφου 2 με επίσημη της απαγόρευσης εγκατάστασης καυστήρων πετρελαίου από το 2025 στο 2023, και χρήσης από το 2030 στο 2025. Πιο συγκεκριμένα:

(νέα παράγραφος 1 του άρθρου 14) Από την 1.1.2023, απαγορεύεται η εγκατάσταση καυστήρων πετρελαίου θέρμανσης.

(νέα παράγραφος 2 του άρθρου 14) Από την 1.1.2025, απαγορεύεται η χρήση καυστήρων πετρελαίου θέρμανσης.

Επιπλέον προτείνεται η προσθήκη ποσοτικών δεσμεύσεων για ελάχιστη διείσδυση ΑΠΕ στη θέρμανση κτιρίων και ελάχιστες προδιαγραφές για την ενεργειακή τους απόδοση ως το 2030 κατά τα πρότυπα της Γερμανίας. Οι ποσοτικοί στόχοι πρέπει να βασιστούν σε μια ρεαλιστική εκτίμηση των δυνατοτήτων εγκατάστασης νέων αντλιών θερμότητας και άλλων συστημάτων θέρμανσης που βασίζονται σε ΑΠΕ τόσο σε νέα όσο και σε υφιστάμενα κτίρια.

Επίσης, το μέτρο για υποχρεωτική εγκατάσταση φωτοβολταϊκών στις επιφάνειες μεγάλων κτιρίων είναι πολύ θετικό και θα μπορούσε να βελτιωθεί σημαντικά αν αφαιρούνταν η εξαίρεση υποχρέωσης εγκατάστασης για τουριστικά καταλύματα δεδομένου ότι η μείωση των εκπομπών στον τουριστικό τομέα αποτελεί ένα βασικό ζητούμενο, πράγμα που αποτυπώνεται και στο άρθρο 16 του σχεδίου του κλιματικού νόμου για τη μείωση (κατά τουλάχιστον 30%) των εκπομπών από εγκαταστάσεις, μεταξύ των οποίων και οι τουριστικές.

Επιπλέον, προτείνεται να επεκταθεί η πρόβλεψη για αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας σε μεγάλες επιφάνειες με ένα παρόμοιο μέτρο για κατοικίες. Σύμφωνα με τα απλά και πρακτικά πρότυπα της Γερμανίας και την καλά τεκμηριωμένη πρόταση του ΣΕΦ, προτείνεται η προσθήκη νέας παραγράφου στο άρθρο 14, έτσι ώστε η Ελλάδα να αξιοποιήσει το πολύ πλούσιο ηλιακό δυναμικό της στο έπακρο. Πιο συγκεκριμένα:

(νέα παράγραφος, άρθρο 14): "Για οικοδομικές άδειες που υποβάλλονται από την 1η.1.2023, όλα τα κτίρια, με συνολική κάλυψη άνω των πενήντα (50) τ.μ., υποχρεούνται να τοποθετούν συστήματα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά ή/και θερμικά ηλιακά συστήματα σε ποσοστό που αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 30% της κάλυψης. Σε περίπτωση εγκατάστασης και συστήματος αποθήκευσης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, το ως άνω ελάχιστο ποσοστό για τα φωτοβολταϊκά πέφτει στο 25%.

Ειδικά για κτίρια κατοικιών, η ελάχιστη ισχύς των φωτοβολταϊκών συστημάτων ανέρχεται σε 2 kWp για κτίρια με 2 διαμερίσματα, 3 kWp για κτίρια με 3-5 διαμερίσματα και 6 kWp για κτίρια με 6 και πλέον διαμερίσματα. Σε περίπτωση εγκατάστασης και συστήματος αποθήκευσης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, η ελάχιστη χωρητικότητα των συστημάτων αυτών ανέρχεται σε 6 kWh για κτίρια κατοικιών με έως και 2 διαμερίσματα, 12 kWh για κτίρια με 3-5 διαμερίσματα και 18 kWh για κτίρια με 6 και πλέον διαμερίσματα.

Παράλληλα, για οικοδομικές άδειες που υποβάλλονται από την 1η.1.2023, όλα τα κτίρια, με συνολική κάλυψη άνω των πενήντα (50) τ.μ., υποχρεούνται να έχουν προκατασκευασμένες τις υποδομές/υποδοχές για να δεχθούν φωτοβολταϊκά, συσσωρευτές, φορτιστές για ηλεκτρικά οχήματα, και αντλίες θερμότητας που θα αντικαταστήσουν καυστήρες με συμβατικά καύσιμα. Καθίσταται επίσης υποχρεωτική η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων σε νέους ανοιχτούς χώρους στάθμευσης οι οποίοι έχουν κατ' ελάχιστον τριανταπέντε (35) θέσεις στάθμευσης. Στην περίπτωση αυτή η ελάχιστη κάλυψη φωτοβολταϊκών θα πρέπει να ανέρχεται στο 60% του οικοπέδου που είναι κατάλληλο για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών.

Αδυναμία εφαρμογής των ανωτέρω απαιτεί επαρκή τεκμηρίωση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις επικρατούσες συνθήκες. Από την υποχρέωση εξαιρούνται κτίρια που χρησιμοποιούνται ως χώροι λατρείας ή θρησκευτικών δραστηριοτήτων, καθώς και κτίρια και μνημεία που προστατεύονται από το νόμο ως μέρος συγκεκριμένου περιβάλλοντος ή λόγω της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής ή ιστορικής αξίας τους, εφόσον η συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις του παρόντος νόμου θα αλλοίωνε, κατά τρόπο μη αποδεκτό, το χαρακτήρα ή την εμφάνισή τους. Η εξαίρεση από την ως άνω υποχρέωση για την τελευταία κατηγορία κτιρίων βεβαιώνεται με απόφαση του οικείου Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής του άρθρου 7 του ν.4495/2017 (Α' 167).

2022-01-26 09:15:09

Κάποιοι χώρες ή/και περιφερειακές αρχές έχουν ήδη προχωρήσει σε αναθεώρηση του πολεοδομικού ρυθμιστικού πλαισίου τους (ή προτίθενται να πράξουν κάτι τέτοιο), καθιστώντας την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών υποχρεωτική για νέα κτίρια ή κτίρια που υφίστανται μείζονα ανακαίνιση. Χαρακτηριστικές είναι οι περιπτώσεις της Καλιφόρνια στις ΗΠΑ, αλλά και η πρόσφατη ανακοίνωση της νέας γερμανικής κυβέρνησης, καθώς και σχετικές αποφάσεις του Βερολίνου, του Αμβούργου, της Βάδης-Βυρτεμβέργης, του Schleswig-Holstein, της Ρηνανίας-Παλατινάτου και της Βρέμης στη Γερμανία, και της Βιέννης στην Αυστρία. Το αίτημα της υποχρεωτικής εγκατάστασης φωτοβολταϊκών σε νέα κτίρια έχει υιοθετηθεί και από την οργάνωση-ομπρέλα των ευρωπαϊκών Συνδέσμων Φωτοβολταϊκών, την SolarPower Europe.

Το νέο πολιτικό τοπίο που διαμορφώνεται έφερε στο προσκήνιο και τη συζήτηση για την υποχρεωτική εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σε κτίρια. Η πρώτη τέτοια απόπειρα είναι η πρόβλεψη στον υπό διαμόρφωση Εθνικό Κλιματικό Νόμο της υποχρεωτικής εγκατάστασης φωτοβολταϊκών σε ειδικά κτίρια. Αναμφισβήτητα, πρόκειται για ένα βήμα μπροστά σε σχέση με τα ισχύοντα έως σήμερα. Δεδομένων όμως των εξελίξεων που τρέχουν με γοργό ρυθμό, θα ήταν σκόπιμο ο Εθνικός Κλιματικός Νόμος να προβλέψει ακόμη πιο γενναία μέτρα ως το 2030.

Η πρότασή μας λοιπόν (βλέπε αναλυτική τεκμηρίωση στη διεύθυνση https://helapco.gr/wp-content/uploads/HELAPCO_Compulsory_PV.pdf) για την υιοθέτηση ενός άρθρου του Εθνικού Κλιματικού Νόμου που θα καθιστά υποχρεωτική την εφαρμογή φωτοβολταϊκών σε κτίρια είναι η εξής:

“Για οικοδομικές άδειες που υποβάλλονται από την 1η.1.2023, όλα τα κτίρια, με συνολική κάλυψη άνω των πενήντα (50) τ.μ., υποχρεούνται να τοποθετούν συστήματα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά ή/και θερμικά ηλιακά συστήματα σε ποσοστό που αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 30% της κάλυψης. Σε περίπτωση εγκατάστασης και συστήματος αποθήκευσης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, το ως άνω ελάχιστο ποσοστό για τα φωτοβολταϊκά πέφτει στο 25%.

Ειδικά για κτίρια κατοικιών, η ελάχιστη ισχύς των φωτοβολταϊκών συστημάτων ανέρχεται σε 2 kWp για κτίρια με 2 διαμερίσματα, 3 kWp για κτίρια με 3-5 διαμερίσματα και 6 kWp για κτίρια με 6 και πλέον διαμερίσματα. Σε περίπτωση εγκατάστασης και συστήματος αποθήκευσης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, η ελάχιστη χωρητικότητα των συστημάτων αυτών ανέρχεται σε 6 kWh για κτίρια κατοικιών με έως και 2 διαμερίσματα, 12 kWh για κτίρια με 3-5 διαμερίσματα και 18 kWh για κτίρια με 6 και πλέον διαμερίσματα.

Παράλληλα, για οικοδομικές άδειες που υποβάλλονται από την 1η.1.2023, όλα τα κτίρια, με συνολική κάλυψη άνω των πενήντα (50) τ.μ., υποχρεούνται να έχουν προκατασκευασμένες τις υποδομές/υποδοχές για να δεχθούν φωτοβολταϊκά, συσσωρευτές, φορτιστές για ηλεκτρικά οχήματα, και αντλίες θερμότητας που θα αντικαταστήσουν καυστήρες με συμβατικά καύσιμα. Καθίσταται επίσης υποχρεωτική η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων σε νέους ανοιχτούς χώρους στάθμευσης οι οποίοι έχουν κατ' ελάχιστον τριανταπέντε (35) θέσεις στάθμευσης. Στην περίπτωση αυτή η ελάχιστη κάλυψη φωτοβολταϊκών θα πρέπει να ανέρχεται στο 60% του οικοπέδου που είναι κατάλληλο για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών.

Αδυναμία εφαρμογής των ανωτέρω απαιτεί επαρκή τεκμηρίωση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις επικρατούσες συνθήκες. Από την υποχρέωση εξαιρούνται κτίρια που χρησιμοποιούνται ως χώροι λατρείας ή θρησκευτικών δραστηριοτήτων, καθώς και κτίρια και μνημεία που προστατεύονται από το νόμο ως μέρος συγκεκριμένου περιβάλλοντος ή λόγω της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής ή ιστορικής αξίας τους, εφόσον η συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις του παρόντος νόμου θα αλλοίωνε, κατά τρόπο μη αποδεκτό, το χαρακτήρα ή την εμφάνισή τους. Η εξαίρεση από την ως άνω υποχρέωση για την τελευταία κατηγορία κτιρίων βεβαιώνεται με απόφαση του οικείου Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής του άρθρου 7 του ν.4495/2017 (Α' 167)”.

Με βάση το προσχέδιο του Εθνικού Κλιματικού Νόμου, από το 2023, απαγορεύεται η εγκατάσταση καυστήρων πετρελαίου θέρμανσης όπου υπάρχει επαρκώς διαθέσιμο δίκτυο φυσικού αερίου. Ταυτόχρονα, από την 1.1.2025, απαγορεύεται η εγκατάσταση καυστήρων πετρελαίου θέρμανσης και από την 1.1.2030, απαγορεύεται η χρήση καυστήρων πετρελαίου θέρμανσης.

Την ίδια ώρα, η αναθεώρηση της Οδηγίας για την Ενεργειακή Απόδοση των Κτιρίων, ως εξειδίκευση των προτάσεων “Fit for 55” της ΕΕ για την υλοποίηση του Green Deal, ανατρέπει τόσο τις προβλέψεις του υφιστάμενου ΕΣΕΚ, όσο και τις νέες πρόνοιες του υπό διαμόρφωση Εθνικού Κλιματικού Νόμου. Όλα τα νέα κτίρια από το 2030 και μετά πρέπει να έχουν μηδενικές εκπομπές, ενώ ειδικά οι

νέες κτιριακές υποδομές του Δημοσίου θα πρέπει να είναι μηδενικών εκπομπών ήδη από το 2027. Γενικότερα, προτείνεται η απανθρακοποίηση όλων των κτιρίων στην ΕΕ έως το 2050, άρα η απομάκρυνσή τους από τη χρήση ορυκτών καυσίμων.

Για να εξασφαλιστεί ο μηδενισμός των εκπομπών του κτιριακού τομέα και με δεδομένο ότι η διάρκεια ζωής των συστημάτων θέρμανσης είναι περίπου 20 χρόνια, η νέα Οδηγία προτείνει ότι οι λέβητες με ορυκτά καύσιμα δεν θα είναι επιλέξιμοι για δημόσια στήριξη από το 2027. Η πρόταση της Κομισιόν, εισάγει μια σαφή νομική βάση για τις εθνικές απαγορεύσεις, επιτρέποντας στα κράτη μέλη να ορίσουν απαιτήσεις για τους καυστήρες με βάση τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου ή τον τύπο καυσίμου που χρησιμοποιούν.

Έτσι, οι νέες κατευθύνσεις της Κομισιόν θέτουν καταρχάς σε νέες βάσεις τον Εθνικό Κλιματικό Νόμο στον οποίο πλέον θα πρέπει να συμπεριληφθεί σαφές χρονοδιάγραμμα απεξάρτησης από το ορυκτό αέριο και όχι μόνο για το πετρέλαιο θέρμανσης.

Επίσης, η νέα ευρωπαϊκή Οδηγία θα θέσει σε νέα βάση τον σχεδιασμό για επεκτάσεις των δικτύων φυσικού αερίου στις πόλεις, αλλά και τα μελλοντικά προγράμματα ενεργειακής ανακαίνισης κτιρίων τύπου “Εξοικονομώ”. Τα κτίρια, βάσει της νέας Οδηγίας, θα πρέπει να καταναλώνουν ελάχιστη ενέργεια, να τροφοδοτούνται κυρίως από ανανεώσιμες πηγές και να μην έχουν εκπομπές από καύση ορυκτών καυσίμων.

Την ίδια ώρα, πολλές ευρωπαϊκές χώρες έχουν ήδη απαγορεύσει ή δρομολογήσει την απαγόρευση συστημάτων θέρμανσης με ορυκτό αέριο σε νέα κτίρια. Ο παρακάτω πίνακας δείχνει τη σημερινή κατάσταση

Χώρα Έτος απαγόρευσης καυστήρων ορυκτού αερίου σε νέα κτίρια

Γαλλία 2022-2024

Δανία 2013

Ηνωμένο Βασίλειο 2025

Απαγόρευση πωλήσεων καυστήρων αερίου από το 2035

Ιρλανδία 2025

Λουξεμβούργο 2023

Νορβηγία 2015

Ολλανδία 2021

Σουηδία Η πλειοψηφία των κτιρίων θερμαίνεται με τηλεθέρμανση από ΑΠΕ και ανακτώμενη θερμότητα από τη βιομηχανία

Φινλανδία Η πλειοψηφία των κτιρίων θερμαίνεται με τηλεθέρμανση

Νέα Υόρκη, Berkeley, San Francisco, Seattle, Denver Πριν το 2023

Δεδομένου ότι η διεθνής τάση είναι ο εξηλεκτρισμός της θέρμανσης και η κάλυψη των ενεργειακών αναγκών με ΑΠΕ, προτείνεται να τροποποιηθούν οι παράγραφοι 2 και 3 ως ακολούθως:

2. Από την 1η.1.2025, απαγορεύεται η εγκατάσταση καυστήρων πετρελαίου θέρμανσης και ορυκτού αερίου.

3. Από την 1η.1.2030, απαγορεύεται η χρήση καυστήρων πετρελαίου θέρμανσης, ενώ από την 1η.1.2035 απαγορεύεται και η χρήση καυστήρων ορυκτού αερίου."

2022-01-26 10:27:03

Η αντικατάσταση καυστήρων πετρελαίου με ορυκτού αερίου αντιβαίνει σε όλους τους Εθνικούς και Ευρωπαϊκούς στόχους απανθρακοποίησης της οικονομίας και των επιμέρων τομέων της (πχ θέρμανση).

Οι καυστήρες ορυκτού αερίου θα πρέπει να καταργηθούν μαζί με αυτούς του πετρελαίου και να αντικατασταθούν με αειφόρες επιλογές όπως αντλίες θερμότητας (με φωτοβολταϊκά), γεωθερμία κλπ. Ενώ παράλληλα να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στη ρίζα του προβλήματος της ενεργειακής φτώχειας: αναβάθμιση τουλάχιστον 1 εκατομμύριο νοικοκυριών μέχρι το 2030, με ειδική μέριμνα για τα ενεργειακά φτωχά και ευάλωτα νοικοκυριά.

2022-01-26 19:09:54

Θα ήθελα να διευκρινίσω τα εξής:

1.- Η διάταξη που έχω προτείνει με το 1ο σχόλιο στο άρθρο 14 πρέπει να εφαρμοστεί για τις οικοδομές που υπάρχουν ήδη, για τις οποίες μέχρι τώρα δεν έχει καθοριστεί η χρήση στέγης και δώματος. Επισημαίνεται ότι στα αστικά κέντρα σχεδόν όλες οι οικοδομές είναι παλιές και δεν ήταν δυνατόν να έχει προβλεφθεί κάτι σχετικό στις άδειες ανεγέρσεώς τους.

2.- Από την διάταξη που έχω προτείνει με το 1ο σχόλιο στο άρθρο 14, σαφώς προκύπτει ότι οι ιδιοκτήτες, που συγκεντρώνουν 51% της οικοδομής, λαμβάνουν εγκύρως απόφαση ότι επιτρέπεται η τοποθέτηση εξοπλισμού παραγωγής ενέργειας στην στέγη και στο δώμα. Επίσης οι έχοντες 51% καθορίζουν εγκύρως, χωρίς την σύμπραξη των λοιπών, το τμήμα της στέγης ή του δώματος που δικαιούται να χρησιμοποιεί ο κάθε ιδιοκτήτης για την τοποθέτηση του δικού του εξοπλισμού παραγωγής ενέργειας. Άρα, οι έχοντες 51% θα προβλέπουν και θα καθορίζουν χώρους για όλους τους ιδιοκτήτες (και για τους μειοψηφούντες). Προκύπτει επίσης ότι όλοι οι ιδιοκτήτες (και οι μειοψηφούντες) είναι ελεύθεροι να αποφασίζουν οι ίδιοι αν θα κάνουν χρήση του δικαιώματός τους ή όχι, δηλαδή ο κάθε ιδιοκτήτης θα αποφασίζει ο ίδιος εάν θα τοποθετήσει στον χώρο, που του αναλογεί, εξοπλισμό.

3.- Στην περίπτωση κατά την οποία ο χώρος της στέγης ή του δώματος που αντιστοιχεί σε κάθε ιδιοκτήτη είναι μικρός και μη εκμεταλλεύσιμος, τότε με απόφαση ιδιοκτητών, που συγκεντρώνουν 51% της οικοδομής, θα μπορεί να τοποθετείται στην στέγη ή στο δώμα εξοπλισμός για παραγωγή ενέργειας που θα χρησιμοποιείται για τον φωτισμό των κοινόχρηστων χώρων της οικοδομής και για την λειτουργία του ανελκυστήρος αυτής, καθώς και για την λειτουργία των τυχόν άλλων κοινόχρηστων εγκαταστάσεων αυτής.

Εν κατακλείδι, για να αξιοποιηθούν οι στέγες και τα δώματα των οικοδομών, οι αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται με πλειοψηφία και όχι με ομοφωνία, γιατί όλοι καταλαβαίνουμε ότι ταύτιση απόψεων δεν υπάρχει και απόφαση με 100 % των ψήφων σε μια οικοδομή δεν μπορεί ποτέ ληφθεί! (εκτός και αν ολόκληρη η οικοδομή ανήκει μόνο σε ένα άτομο).

2022-01-27 09:57:51

Χαιρετίζουμε την απαγόρευση εγκατάστασης και χρήσης των καυστήρων πετρελαίου θέρμανσης μέχρι το 2025 και το 2030 αντίστοιχα. Η αντικατάσταση με καυστήρες φυσικού αερίου κρίνεται λάθος, αφού το εν λόγω καύσιμο δεν συμβάλλει στην καταπολέμηση της κλιματικής κρίσης και ενέχει τον κίνδυνο περαιτέρω επιδείνωσης του φαινομένου εξαιτίας της εκπομπής μεθανίου κατά την καύση του. Η πρόβλεψη θα πρέπει να αφορά αντλίες θερμότητας, ήπια γεωθερμία, φυσικό αερισμό με ανάκτηση θερμότητας και παρόμοια μη ρυπογόνα συστήματα θέρμανσης/κλιματισμού, αντί καυστήρων φυσικού αερίου, ακόμη και σε περιοχές όπου υπάρχει διαθέσιμο δίκτυο ΦΑ.

Για κτίρια που με τεκμηριωμένο λόγο θα εξαιρούνται της υποχρέωσης τοποθέτησης φωτοβολταϊκών συστημάτων από την 1η.1.2023 να παρέχεται η δυνατότητα απομακρυσμένης εγκατάστασης για εικονική αυτοπαραγωγή με όριο την ίδια ή όμορη περιφέρεια για την Αττική.

Τέλος, για την ουσιαστική μείωση των εκπομπών από τον κτιριακό τομέα (30% των συνολικών εθνικών εκπομπών) είναι απαραίτητες οι ενεργειακές αναβαθμίσεις και η μετατροπή κατοικιών σε κτίρια σχεδόν μηδενικής ενεργειακής κατανάλωσης. Στόχος είναι η συνεργασία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με το Υπουργείο Οικονομικών για το σχεδιασμό προγράμματος ενίσχυσης πολιτών με φορολογικά κίνητρα και επιδότηση έως 100% για τις απαραίτητες παρεμβάσεις στο κτίριό τους, το οποίο θα είναι διαθέσιμο για το σύνολο της κοινωνίας και καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου."

2022-01-27 12:16:09

Σχόλια στις παρ. 1, 2 και 3 σχετικά με την κατάργηση του Πετρελαίου Θέρμανσης:

Δεν υπάρχει πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στη δέσμη μέτρων Fit for 55 για κατάργηση του Πετρελαίου Θέρμανσης. Επομένως, η απαγόρευση της χρήσης καυστήρων πετρελαίου θέρμανσης αφορά μια πρωτοβουλία της χώρας μας που θεωρούμε πως είναι σε λάθος κατεύθυνση γιατί:

- Θα αντικατασταθούν καυστήρες πετρελαίου θέρμανσης με αντίστοιχους ορυκτού καυσίμου (φυσικού αερίου), το οποίο έχει μικρή επίδραση στο ανθρακικό αποτύπωμα.
- Θα οδηγήσει τους ασθενέστερους οικονομικά σε χειρότερες λύσεις θέρμανσης, όπως η συστηματική καύση ξύλων οποιασδήποτε προέλευσης / επεξεργασίας, με σοβαρές συνέπειες στην υγεία των πολιτών.
- Θα ενταθεί η ενεργειακή φτώχεια.
- Δεν ενισχύεται έτσι η παραγωγή καυσίμων χαμηλού ανθρακικού αποτυπώματος, τα οποία δεν απαιτούν αλλαγή στις υποδομές και μπορούν να συνεισφέρουν σημαντικά στη μείωση των εκπομπών, ιδιαίτερα αν συνδυαστούν με νέους αποδοτικούς καυστήρες ή/και με ηλιακή ενέργεια, συμβάλλοντας έτσι και στους στόχους αύξησης της χρήσης ΑΠΕ μέσω του υγρού καυσίμου θέρμανσης, αλλά και δυνητικά μέσω και χρήσης φωτοβολταϊκών (υβριδικά συστήματα θέρμανσης).

Επιπλέον των παραπάνω, στην πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αναθεώρηση της Οδηγίας για την Ενεργειακή Απόδοση των Κτιρίων στα πλαίσια της δέσμης μέτρων Fit for 55, και η οποία εκδόθηκε στις 15.12.21, προβλέπονται τα ακόλουθα:

- Τα Εθνικά Σχέδια Ανακαίνισης Κτιρίων θα πρέπει να συμπεριλαμβάνουν οδικούς χάρτες για τη σταδιακή κατάργηση των ορυκτών καυσίμων στη θέρμανση και την ψύξη έως το 2040 και να ενσωματωθούν πλήρως στο ΕΣΕΚ (Άρθρο 3).
- Θα είναι η δυνατή η επιδότηση εγκατάστασης λεβήτων που χρησιμοποιούν ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένων των λεβήτων Φυσικού Αερίου, μόνο μέχρι το τέλος του 2026 (Άρθρο 15, σελίδα 61).
- Δεν προτείνεται ημερομηνία κατάργησης σε επίπεδο ΕΕ των λεβήτων ορυκτών καυσίμων, αλλά εισάγεται η νομική βάση για τη θέσπιση απαγορεύσεων σε εθνικό επίπεδο, εφόσον τα Κράτη Μέλη το κρίνουν απαραίτητο. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η πρόταση αντιμετωπίζει την νομική αβεβαιότητα σχετικά με το εάν η θέσπιση απαγορεύσεων χρήσης λεβήτων ορυκτών καυσίμων είναι συμβατή με την νομοθεσία της ΕΕ περί ανταγωνισμού. Πλέον, τα Κράτη Μέλη θα μπορούν να ορίσουν απαιτήσεις για τα συστήματα θέρμανσης με βάση τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου τους ή τον τύπο του καυσίμου που χρησιμοποιείται."

2022-01-27 17:48:00

(σχόλιο επί της παρ. 5 του Άρθρου 14):

1. Το Πρότυπο ISO 14064-1:2018, δεν περιλαμβάνει την μεθοδολογία υπολογισμού του Ανθρακικού Αποτυπώματος. Ίσως θα ήταν προτιμότερη η αναφορά του Green House Gas Protocol ως η ενδεδειγμένη μέθοδος υπολογισμού του Ανθρακικού Αποτυπώματος

2. Ο δόκιμος όρος σύμφωνα με το πρότυπο ISO 14064-1:2018 είναι ""Κατηγορία Εκπομπών 1 & ", όχι ""πεδίο εφαρμογής 1 & ""."

"Άρθρο 14 Μέτρα για τη μείωση των εκπομπών από τα κτίρια 2022-01-27 19:37:28 Εφόσον «Από την 1η.1.2025, απαγορεύεται η εγκατάσταση καυστήρων πετρελαίου θέρμανσης.» και «Από την 1η.1.2030, απαγορεύεται η χρήση καυστήρων πετρελαίου θέρμανσης.», τότε κάποιος καυστήρας πετρελαίου θα χρησιμοποιηθούν για μικρό χρονικό διάστημα σε σχέση με τον κύκλο ζωής τους, το οποίο έρχεται σε αντίθεση με την προσπάθεια για την μείωση των εκπομπών.

Επίσης, τι θα γίνει με τα νησιά και τις απομακρυσμένες περιοχές; Γιατί δεν υπάρχει σχετική πρόβλεψη, μιας και το πιο πιθανό είναι ότι δεν θα έχουν πρόσβαση σε «επαρκώς διαθέσιμο δίκτυο φυσικού αερίου»;

Η εξαιρέση των τουριστικών καταλυμάτων και των ναών θα πρέπει να συνοδεύεται από την υποχρέωση αντισταθμιστικών έργων. Το ίδιο θα πρέπει να ισχύει και για τις υπόλοιπες εξαιρέσεις."

2022-01-28 08:38:55

Προτάσεις αλλαγών –συμπληρώσεων:

Ο Κλιματικός Νόμος θα πρέπει να είναι ένας νόμος πλαίσιο που καθορίζει το σκεπτικό και τις παραμέτρους για την επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας μέχρι τα μέσα του αιώνα κι επίσης οργανώνει τις δράσεις για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Δεν πρέπει να αναλώνεται σε λεπτομέρειες ούτε να παγώνει μεταβατικές ρυθμίσεις. Προτεινόμενες αλλαγές στο σχέδιο νόμου:

- Διαγραφή άρθρου για καυστήρες φυσικού αερίου και επιδότηση αντλιών θερμότητας και ανανεώσιμων πηγών με σημαντική εγγύρια προστιθέμενη αξία (όπως οι ηλιακοί θερμοσίφωνες).
- Πρόβλεψη δεσμευτικών στόχων για εξοικονόμηση στα κτίρια.
- Συμπλήρωση με προβλέψεις και στόχους για τον ιδιαίτερα ενεργοβόρο τουριστικό τομέα.
- Να προβλέπονται η ανθεκτικότητα κτιρίων και οικισμών απέναντι στην κλιματική αλλαγή.
- Αναφορά στην ανάγκη για πολλαπλάσιους πόρους στον τομέα αυτό.

14.1., 14.2., 14.3.

- Θα πρέπει να αποφύγουμε την μελλοντική εξάρτηση από καυστήρες φυσικού αερίου πέραν των χρονικών ορίων που θα τεθούν σε άλλο Άρθρο.
- Στο σημείο αυτό θα πρέπει να περιληφθούν οι προβλέψεις για το πώς μπορεί να καταπολεμηθεί η ενεργειακή φτώχεια κατά την περίοδο της μετάβασης σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
- Να υπάρχουν σαφείς προβλέψεις –κίνητρα για έξυπνα δίκτυα, οικιακή γεωθερμία και αντλίες θερμότητας.

2022-01-28 09:00:35

Προβλέπει την απαγόρευση α) εγκατάστασης καυστήρων πετρελαίου θέρμανσης όπου υπάρχει επαρκώς διαθέσιμο δίκτυο φυσικού αερίου, από το 2021, β) την από 1.1.2025 απαγόρευση εγκατάστασης καυστήρων πετρελαίου θέρμανσης γενικά και γ) την από 1.1.2030 απαγόρευση χρήσης καυστήρων πετρελαίου θέρμανσης. Οι παραπάνω διατάξεις, και ειδικότερα η γ, η οποία αφορά καθολικά τη χρήση καυστήρων πετρελαίου και την απαγόρευση αυτής από το 2030, ενδεχομένως να αποτυγχάνει να λάβει υπόψιν την κατάσταση παλαιότητας στην οποία βρίσκονται ως τότε πολλά κτίρια, καθώς και τον παράγοντα της ενεργειακής φτώχειας. Εξετάζοντας τα παραπάνω συνολικά, θα πρέπει να υπάρξει ένα πλαίσιο στήριξης των αδύναμων νοικοκυριών όχι μόνο να μεταβούν από τους υφιστάμενους καυστήρες σε πιο πράσινες επιλογές θέρμανσης όπως είναι ιδανικά οι αντλίες θερμότητας στο πλαίσιο του ευρύτερου εξηλεκτρισμού, αλλά και προκειμένου να συνδυάσουν αυτή τη μετάβαση με μια γενικότερη αναβάθμιση των κτιρίων που θα οδηγήσει σε μείωση των απωλειών και εν τέλει χαμηλότερους λογαριασμούς ηλεκτρικής ενέργειας. Ομοίως με την παραπάνω, και αυτή η διάταξη θα πρέπει να εξεταστεί υπό το πρίσμα της ενεργειακής κρίσης που διανύουμε προκειμένου να μην φέρει τα αδύναμα για την ώρα νοικοκυριά μπροστά σε δυσβάστακτες από άποψη κόστους εναλλακτικές. Επιπλέον, τόσο για τις ενδεχόμενες κτιριακές αναβαθμίσεις, όσο και για τις εγκαταστάσεις ΑΠΕ στα κτίρια, όπως προβλέπονται από το παρόν, θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα, πλειοψηφικής λήψης απόφασης, για την περίπτωση των κτιρίων που τελούν υπό καθεστώς συνιδιοκτησίας.

Επίσης, στο Άρθρο 14 να προβλέπεται κατά προτεραιότητα η εγκατάσταση θερμικών ηλιακών συστημάτων για τη κάλυψη των αναγκών σε θέρμανση ή και ψύξη. Η απόδοση ενός θερμικού ηλιακού είναι πολύ μεγαλύτερη από την αντίστοιχη φωτοβολταϊκού.

2022-01-28 09:19:25

Τα μέτρα που προτείνει ο νόμος σχετικά με τη μείωση των εκπομπών από τα κτήρια φαίνεται να εξαντλούνται στη χρήση πετρελαίου και στην αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας. Ωστόσο η τοποθέτηση των συστημάτων που προτείνονται για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας δεν συνοδεύεται από συγκεκριμένη νομοθεσία.

Θεωρούμε αναγκαίο πριν από τα προτεινόμενα μέτρα να εξασφαλιστεί η ορθολογική αναβάθμιση των συστημάτων θέρμανσης του κτηριακού αποθέματος της Ελλάδας και για να γίνει αυτό θα πρέπει να εφαρμοστεί η υπάρχουσα (Εθνική και Ευρωπαϊκή) νομοθεσία για ενεργειακές επιθεωρήσεις συστημάτων θέρμανσης και κλιματισμού. Από τη σωστή εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας μπορεί να υπάρξει πολύ μεγαλύτερη και αποτελεσματικότερη εξοικονόμηση ενέργειας και μείωσης ρύπων χωρίς την ανάγκη οριζόντιων μέτρων. Σωστή εφαρμογή σημαίνει:

- Καθορισμός χρονικού διαστήματος για την 1η ενεργειακή επιθεώρηση όλων των εγκαταστάσεων θέρμανσης και κλιματισμού (προβλεπόταν στο Ν.4122/2013 άρθρο 16 το οποίο είναι εν ισχύ αλλά δεν εφαρμόστηκε ποτέ)
- Υποχρέωση να γίνεται πρώτα ενεργειακή επιθεώρηση συστημάτων θέρμανσης και κλιματισμού και στη συνέχεια η ενεργειακή επιθεώρηση του κτηρίου (όπως προβλέπει ο Νόμος Ν.4122/2013 στο άρθρο 16 το οποίο είναι εν ισχύ και δεν έχει εφαρμοστεί ποτέ).
- Καθορισμός τακτικής επιθεώρησης συστημάτων θέρμανσης και κλιματισμού, όπως προβλεπόταν στην νομοθεσία του 2013 και δεν εφαρμόστηκε ποτέ και όπως προβλέπεται στην Ευρωπαϊκή νομοθεσία (Ευρωπαϊκή οδηγία 844/2018) και δεν υιοθετήθηκε από την Εθνική νομοθεσία (Ν.4685/2020 όπου εξαφανίστηκε ο όρος 'τακτική' επιθεώρηση).

Υπάρχουν πολλά άλλα μέτρα που θα πρέπει να προστεθούν, ενδεικτικά:

- έλεγχος της χρήσης βιομάζας και εκπεμπόμενων ρύπων
- τυποποίηση πέλετ και υποχρέωση συμμόρφωσης της χρησιμοποιούμενης βιομάζας με συγκεκριμένες προδιαγραφές τουλάχιστο στις αστικές περιοχές (οι οποίες δεν είναι μόνο η Αθήνα και η Θεσσαλονίκη) κλπ
- υποχρεωτική αντικατάσταση υπερδιαστασιολογημένων λεβήτων γενικά οι οποίοι δεν είναι αναλογικοί
- υποχρεωτική αντικατάσταση κλιματιστικών χωρίς έλεγχο στροφών
- υποχρεωτική αντικατάσταση παλαιάς τεχνολογίας και υπερδιαστασιολογημένων κυκλοφορητών

Με δεδομένο ότι προτείνεται η απαγόρευση της χρήσης λεβήτων πετρελαίου σταδιακά, γεννάται το ερώτημα αν έχει καταγραφεί το ποσοστό που εκπροσωπούν οι λέβητες πετρελαίου, το μερίδιό τους σε εκπομπή ρύπων σε σχέση με τις άλλες τεχνολογίες, σε τι ποσοστό είναι δυνατό να βελτιωθεί η απόδοσή τους με εφαρμογή νέων τεχνολογιών και σωστή συντήρηση."

2022-01-28 09:54:54

Δεν έχει ληφθεί υπόψη η σημαντική συνεισφορά της βιοθερμότητας (παραγωγή ανανεώσιμης θερμότητας από βιομάζα) στους στόχους μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στον κτηριακό τομέα.

Σύμφωνα με στοιχεία του Ευρωπαϊκού Συνδέσμου Βιοενέργειας (Bioenergy Europe) το 2019, ο τομέας θέρμανσης – ψύξης στην ΕΕ27 εξακολουθεί να κυριαρχείται σε μεγάλο βαθμό (ποσοστό γύρω στο 78%) από τα ορυκτά καύσιμα, με 136 εκατομμύρια τόνους ισοδυνάμου πετρελαίου να προέρχονται από μη ανανεώσιμες πηγές, κυρίως ορυκτό αέριο), αφήνοντας περιθώρια όμως για περαιτέρω απανθρακοποίηση του τομέα. Το ίδιο έτος η Βιοθερμότητα συνεισέφερε ποσοστό 17,4% επί του συνόλου των ενεργειακών πηγών και αντιπροσώπευσε το 85% της συνολικής κατανάλωσης ανανεώσιμης θέρμανσης και ψύξης, αποσοβώντας την εκπομπή 160 εκατομμυρίων τόνων ισοδυνάμου CO₂.

Ωστόσο, η χρήση βιομάζας στον κτιριακό τομέα μπορεί να αποτελεί συχνά πηγή ρύπανσης, καθώς πραγματοποιείται πολλές φορές σε ακατάλληλες εγκαταστάσεις (π.χ. ανοιχτά τζάκια, λέβητες χαμηλής απόδοσης και εκπομπών), με χρήση ακατάλληλων καυσίμων (π.χ. απόβλητα) και από μη πιστοποιημένους χρήστες.

Οι σύγχρονες λύσεις θέρμανσης από βιομάζα μπορούν να παίξουν σημαντικό ρόλο στην απανθρακοποίηση του κτιριακού τομέα και προτείνει:

- Την ενίσχυση μέσω προγραμμάτων στήριξης (π.χ. Εξοικονομώ) τη μετάβαση σε χρήση σύγχρονων συσκευών καύσης τυποποιημένων στερεών βιοκαυσίμων (π.χ. πέλετ) συγκεκριμένων τεχνικών προδιαγραφών, π.χ. του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1189 σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού για λέβητες στερεού καυσίμου.
- Την προώθηση της χρήσης τηλεθερμάνσεων με χρήση βιομάζας, σε συνδυασμό με άλλες μορφές ανανεώσιμης ενέργειας και όπου αυτό είναι εφικτό.

Παράλληλα, ο κλιματικός νόμος δε θα πρέπει να προωθεί έμμεσα την επέκταση του δικτύου του φυσικού αερίου ως τον μοναδικό τρόπο μείωσης των εκπομπών από τον κτιριακό τομέα. Θα πρέπει επίσης να θέσει σαφή προθεσμία απαγόρευσης εγκατάστασης για το σύνολο των ορυκτών καυσίμων στον κτιριακό τομέα - όχι μόνο για το πετρέλαιο - αλλά και για το ορυκτό αέριο. Προτείνονται οι ακόλουθες προθεσμίες:

- Από 1.1.2035 απαγορεύεται η εγκατάσταση νέων καυστήρων/λεβήτων που χρησιμοποιούν ως καύσιμο ορυκτό («φυσικό») αέριο.
- Από 1.1.2040 απαγορεύεται η χρήση καυστήρων αερίου που δεν τροφοδοτούνται από δίκτυο 100% ανανεώσιμου αερίου, όπως βιομεθάνιο ή/και βιοϋδρογόνο."

2022-01-28 10:42:07

Παρ.1,2,3: Πρέπει να διευκρινιστεί το πώς και με τι θα αντικατασταθούν οι καυστήρες πετρελαίου θέρμανσης στις περιοχές όπου δεν υπάρχει δίκτυο φυσικού αερίου, με τι κόστος και ποιος θα αναλάβει αυτό το κόστος.

Παρ.4: Για ποιον λόγο να υπάρχει εξαίρεση υποχρέωσης να τοποθετούν συστήματα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά ή θερμικά ηλιακά συστήματα, για τους ναούς και τις τουριστικές εγκαταστάσεις άνω των 500 τμ; Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να εξαιρούνται τα τουριστικά καταλύματα, μάλιστα αντίθετα θα πρέπει να έχουν και μεγαλύτερο ποσοστό κάλυψης. Το ποσοστό 30% είναι πολύ χαμηλό για νέα μεγάλα κτίρια. Λόγω της βαρύτητας του τουρισμού θεωρούμε ότι επιβάλλεται να δοθεί από τον νόμο κατεύθυνση στις σχετικές τομεακές ρυθμίσεις για την υποχρεωτικό βιοκλιματικό σχεδιασμό των νέων μονάδων.

2022-01-28 11:25:17

Σύμφωνα με το άρθρο 10 για την επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας εκτός των μέτρων των άρθρων 11 έως 22 του παρόντος, δύνανται να λαμβάνονται και να εφαρμόζονται μέτρα και πολιτικές εκτός των άλλων για τη σταδιακή υποκατάσταση του φυσικού αερίου από ανανεώσιμα αέρια, όπως βιομεθάνιο και πράσινο υδρογόνο, ιδίως στις μεταφορές και τη βιομηχανία. Η απαγόρευση εγκατάστασης καυστήρων πετρελαίου θέρμανσης από το 2023 όπου υπάρχει επαρκώς διαθέσιμο δίκτυο φυσικού αερίου έρχεται σε αντίθεση με το παραπάνω.

Η απαγόρευση (ή μη) χρήσης καυστήρων πετρελαίου θέρμανσης θα πρέπει να εξετασθεί σε σχέση με τις κλιματικές ζώνες του Ελλαδικού χώρου. Π.Χ. για τη ζώνη Δ ή/και Γ να επανεξετασθεί η εν λόγω απαγόρευση.

Θεσπίζεται υποχρέωση για οικοδομικές άδειες από 1.1.2023, για τα ειδικά κτήρια με κάλυψη μεγαλύτερη των 500 m² η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών ή θερμικών ηλιακών συστημάτων σε ποσοστό τουλάχιστον 30% της κάλυψης. Θα πρέπει να διευκρινισθεί εάν οι οικοδομικές άδειες αφορούν σε νέα κτήρια ή αφορούν και σε ανακαινιζόμενα και τι θα ισχύει στην περίπτωση πολλών ιδιοκτησιών. Επίσης θα πρέπει να διευκρινισθεί το καθεστώς εκμετάλλευσης της παραγωγής ενέργειας (net metering?) Τα μεγάλα κτήρια (με συνολική δόμηση μεγαλύτερη των 5.000 m²) δύνανται να εξαιρούνται από την υποχρέωση, αλλά θα πρέπει να διευκρινισθεί εάν μπορούν να εξαιρεθούν συνολικά ή μέσω μείωσης του ποσοστού 30%.

Αν και η κάλυψη των ενεργειακών αναγκών ενός κτηρίου από ΑΠΕ κρίνεται έως και επιβεβλημένη, εντούτοις το ποσοστό της κάλυψης δεν θα πρέπει να είναι δεσμευτικό, για λόγους που έχουν σχέση με το αρχικό κόστος της επένδυσης, λειτουργικούς, μορφολογικούς, περιορισμών του δικτύου. Στην παρούσα φάση υπάρχουν συγκεκριμένοι περιορισμοί του ΔΕΔΔΗΕ για την εγκατάσταση σταθμών από αυτοπαραγωγούς με ενεργειακό συμψηφισμό (α) Η ισχύς κάθε σταθμού παραγωγής μπορεί να ανέρχεται μέχρι 20 kW ή μέχρι 50% της συμφωνημένης ισχύος της εγκατάστασης κατανάλωσης (σε kVA), εφόσον το τελευταίο μέγεθος υπερβαίνει τα 20 kW. β) Ειδικά για αυτοπαραγωγούς ΜΤ η ισχύς κάθε σταθμού παραγωγής μπορεί να ανέρχεται έως και στο 100% της συμφωνημένης ισχύος κατανάλωσης. γ) Σε κάθε περίπτωση η μέγιστη ισχύς ενός σταθμού παραγωγής δεν μπορεί να υπερβαίνει το όριο των 3 MW). Από τα παραπάνω συμπεραίνουμε ότι εάν παραμείνει το ποσοστό κάλυψης 30%, τότε στην περίπτωση που οι περιορισμοί δεν αλλάζουν και οδηγούν σε ποσοστό κάλυψης <30%, τότε το υπόλοιπο θα πρέπει να καλύπτεται από σταθμό ο οποίος θα προμηθεύει με ενέργεια το δίκτυο (στην παρούσα φάση υπάρχουν κορεσμένες περιοχές και ο ΔΕΔΔΗΕ δεν χορηγεί σχετικές άδειες).

Σε σχέση με τον υπολογισμό του ανθρακικού αποτυπώματος των κτιρίων από το 2023 σύμφωνα με το πρότυπο ISO 14064-1:2018 ή με άλλη αντίστοιχη μέθοδο, θα πρέπει να υπάρξουν διευκρινίσεις, εάν ο υπολογισμός θα «συμπεριληφθεί» στα ηλεκτρονικά προγράμματα που χρησιμοποιούνται για τη σύνταξη ενεργειακής κατάταξης των κτιρίων ή/και σε αυτά που χρησιμοποιούνται για την έκδοση ΠΕΑ και εάν ο υπολογισμός θα αφορά κατανάλωση ενέργειας για κάλυψη αναγκών θέρμανσης – ψύξης, ΖΝΧ ή και ανάγκες για όλες τις επαγγελματικές χρήσεις (π.χ. ψυγεία).

Τέλος, θα πρέπει να διευκρινισθεί εάν στον υπολογισμό του ανθρακικού αποτυπώματος των νέων ειδικών κτηρίων θα συνυπολογίζεται η παραγωγή ενέργειας από τις ΑΠΕ για τις οποίες θα υπάρχει υποχρέωση εγκατάστασης ή εάν θα θεωρείται δράση εξοικονόμησης για να καλυφθεί η υποχρέωση που απορρέει από το άρθρο 16 για μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος κατά 30% μέχρι το 2030 σε σχέση με το 2022.

Άρθρο 15 Ενδυνάμωση της διάστασης της κλιματικής αλλαγής στην περιβαλλοντική αδειοδότηση

2021-12-20 11:14:04

Οι συγκεκριμένες διατάξεις εκτιμώνται ως θετικές.

2022-01-21 15:20:29

Η εναρμόνιση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης με τις απαιτήσεις του νομοσχεδίου είναι καταρχήν θετική. Πράγματι, η περιβαλλοντική αδειοδότηση θα μπορούσε να είναι το “όχημα” μέσω του οποίου οι υποχρεώσεις του νομοσχεδίου θα μπορούσαν να εξειδικευτούν και να κατανεμηθούν σε συγκεκριμένα έργα και σχέδια. Δυστυχώς, η υλοποίηση της ιδέας εγείρει ερωτήματα, και έχει αδυναμίες. Θα πρέπει να σημειωθούν τα εξής:

Η σχετική εναρμόνιση είναι απαίτηση της Οδηγίας 2014/52 (η οποία, όσον αφορά τα θέματα αυτά, έχει ενσωματωθεί με την υ.α. 5688/2018 (Β' 988) (η οποία ήδη έχει τροποποιηθεί το Παράρτημα 2 του ν. 4014/2011). Η προτεινόμενη διάταξη δεν φαίνεται να προσθέτει κάτι ουσιαστικό. Σημειώνεται ότι η ΕΕ έχει αποστείλει αιτιολογημένη γνώμη στην Ελλάδα σχετικά με τη μη ορθή ενσωμάτωση της οδηγίας 2014/52/ΕΕ

Η διάταξη δεν αντιμετωπίζει το ζήτημα της ενδυνάμωσης της κλιματικής διάστασης στην στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση. Έτσι, οδηγούμαστε στο περιεργό αποτέλεσμα να περιλαμβάνεται η ιδιωτική πολεοδόμηση στις δραστηριότητες που πρέπει να μειώσουν τις

εκπομπές τους (6η κατηγορία περιβαλλοντικής αδειοδότησης), αλλά όχι τα υπόλοιπα πολεοδομικά και χωροταξικά εργαλεία που προβλέπει η κείμενη νομοθεσία.

Μολονότι είναι κάπως αδέξια διατυπωμένη, είναι προφανές ότι η περίπτωση (γ) αναφέρεται στις απαιτήσεις παρακολούθησης. Από την διατύπωση, προκύπτει ότι αναφέρεται μόνο στα έργα που εμπίπτουν στο επόμενο άρθρο του νομοσχεδίου (το άρθρο 16). Δυστυχώς, το άρθρο 16 αναφέρεται μόνο σε ορισμένες κατηγορίες έργων. Αυτό έρχεται σε αντίθεση με την Οδηγία 2011/92, η οποία (μετά την τροποποίησή της με την Οδηγία 2014/52) απαιτεί κατάλληλες απαιτήσεις παρακολούθησης (άρα, και για θέματα μετριασμού και προσαρμογής) για όλα τα έργα κατηγορίας Α (βλ. άρθρα 8α παρ. 1, 8α παρ. 4, Παράρτημα V, σημείο 7 της Οδηγίας 2011/92, όπως ισχύει).

Η καταρχήν θετική αυτή πρόθεση του νομοθέτη δεν είναι δυνατόν να φέρει ουσιαστικά αποτελέσματα αν δεν αλλάξει η νομοθεσία και η πρακτική που επιτρέπει την σιωπηρή παράταση των ΑΕΠΟ (απλώς με την υποβολή σχετικών αιτημάτων από τους αδειοδοτούμενους) [2 παρ. 8(γ), 5 παρ. 4, 6 παρ. 5, 30 παρ. 4 ν. 4014/2011, 109 ν. 4821/2021]. Πράγματι, δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί η “ευθυγράμμιση” έργων και δραστηριοτήτων με τις απαιτήσεις του παρόντος νομοσχεδίου, αν παρατείνεται, για άγνωστο χρόνο, η προϊσχύουσα, και ανεπίκαιρη ΑΕΠΟ. Το ίδιο ισχύει και για όσα έργα ή δραστηριότητες αδειοδοτούνται, ή επιτρέπεται να λειτουργούν, με εξαιρετικές νομοθετικές παρατάσεις, χωρίς να έχει προηγουμένως προηγηθεί έγκυρη περιβαλλοντική αδειοδότηση καμίας μορφής: εδώ, μπορούν να αναφερθούν οι ενιαίες άδειες παραγωγής και λειτουργίας (32 ν. 4643/2019), η προσπάθεια νομιμοποίησης των οικιστικών πυκνώσεων (άρθ. 51 επ. Ν. 4685/2020 - μία περίπτωση παράτυπης αλλαγής χρήσεων γης και πολεοδόμησης), και παρόμοιες διατάξεις για τον τουριστικό και εξορυστικό τομέα (π.χ. 79 ν. 4722/2020, 165 ν. 4759/2020). Πάνω από όλα, εδώ συμπεριλαμβάνονται οι τεράστιες αλλαγές που συνεπάγεται (κυρίως στις χρήσεις γης) η αυθαίρετη δόμηση. Με άλλα λόγια, δεν θα έπρεπε η περιβαλλοντική αδειοδότηση να είναι το μοναδικό “όχημα” ρύθμισης των εκπομπών μεμονωμένων σχεδίων και έργων. [Για θέματα δόμησης, π.χ., ο συντονισμός με τις υπηρεσίες ελέγχου δόμησης (μέρος Α' ν. 4495/2017) θα ήταν χρήσιμος, αν και είναι αμφίβολο αν έχουν ακόμα λειτουργήσει πλήρως].

Η επιδιωκόμενη εναρμόνιση ή ενδυνάμωση θα μπορούσε να επιτευχθεί πιο ουσιαστικά και με άλλα μέσα. Ενδεικτικά, απαιτείται τουλάχιστον η τροποποίηση των υπουργικών αποφάσεων των άρθ. 1 παρ. 4 (κατάταξη έργων), 2 παρ. 7 (προδιαγραφές για το περιεχόμενο της ΑΕΠΟ ανάλογα με το είδος του έργου ή της δραστηριότητας), και 11 παρ. 4 (περιεχόμενα του φακέλου της ΜΠΕ ανά υποκατηγορία έργου ή δραστηριότητας). Σε κάθε περίπτωση, τα κλιματικά θέματα (οι απαιτήσεις μετριασμού και προσαρμογής) θα έπρεπε να είναι και κριτήριο κατάταξης των έργων σε υποκατηγορίες. Επίσης, αγνοείται το εργαλείο των Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων: μολονότι αφορά την κατηγορία Β' περιβαλλοντικής αδειοδότησης (άρα, κατά κανόνα, μικρότερες επιχειρήσεις), τα έργα και δραστηριότητες στα οποία επιβάλλονται ΠΠΔ είναι περισσότερα, και κάποιες αναλογικές υποχρεώσεις θα μπορούσαν να ισχύσουν και για αυτές.

2022-01-24 12:43:36

Γίνεται πλέον πολύ σύνθετη η εργασία εκπόνησης ΜΠΕ με αντίστοιχες επιβαλούς συνέπειες στη μικρομεσαία επιχειρηματικότητα. Αυτό λειτουργεί ως ένα πρόσθετο αντικίνητρο ανάπτυξης και λειτουργίας νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

2022-01-26 19:33:07

Το κύριο ερώτημα είναι αν οι προβλέψεις του άρθρου 15 εναρμονίζονται με την Ευρωπαϊκή Οδηγία για Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ).

Δύο άλλα σημαντικά ερωτήματα είναι:

(α) αν οι προτεινόμενες προβλέψεις συνάδουν με τον σκοπό των ΜΠΕ και

(β) αν η προσθήκη κλιματικών ‘προδιαγραφών’ στις ΜΠΕ θα εντείνει και αυξήσει το πλήθος των προβλημάτων, κοινών σε όλη την ΕΕ, που έχουν ήδη οι ΜΠΕ.

Εδάφ. (α) Η διατύπωση είναι ασαφής και χρήζει μεγάλης επεξεργασίας.

Η ΜΠΕ αφορά ένα συγκεκριμένο έργο. Οι μελλοντικές εκπομπές του έργου αφορούν στην ΤΟΠΙΚΗ/ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ ...

ΔΕΝ αναφέρεται το σκέλος των καταβοθρών. Πιο συγκεκριμένα, πόσα ΑτΘ παράγονται από την καταστροφή τους για να γίνει το έργο, πόσος όγκος ΑτΘ δεν δεσμεύεται λόγω μείωσης των καταβοθρών (καταστροφή, τροποποίηση, αλλοίωση).

Η εκτίμηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής (ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΚΛΙΜΑΚΑ), στη λειτουργία του έργου προφανώς, είναι δύσκολη έως ανέφικτη όπως ισχύει για πολλές άλλες περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές εκτιμήσεις επιπτώσεων. Δεν είναι δυνατόν να απομονωθεί αξιόπιστα ένας παράγοντας (η κλιματική αλλαγή ή όποιος άλλος) και να εκτιμηθεί η συμβολή του σε τρέχουσες ή μελλοντικές επιπτώσεις. Κρίσιμης σημασίας θέμα είναι αν οι εκτιμήσεις της κλιματικής αλλαγής θα αφορούν το εθνικό και περιφερειακό/τοπικό επίπεδο της χώρας και δεν θα είναι αδρές παγκόσμιες εκτιμήσεις. Πέραν τούτου, οι συγκυρίες που μπορεί να έχουν επηρεάσει τα δεδομένα δυσχεραίνουν το έργο της εκτίμησης. Το ίδιο ισχύει και για μελλοντικές εκτιμήσεις. Η ποιοτική εκτίμηση δεν προσφέρει ασφαλή και ισότιμη βάση για λήψη αποφάσεων. Αυτοί είναι μερικοί από τους πολλούς λόγους που η κλιματική κρίση έχει χαρακτηριστεί σαν super-wicked problem...

Σε πρακτικό επίπεδο, τα ερωτήματα είναι (α) με τι μεθοδολογίες, τεχνικές και δεδομένα θα γίνονται αυτές οι εκτιμήσεις; (β) ποιοι θα ελέγχουν την πιστότητα και εγκυρότητα των σχετικών μελετών; Αναμένεται να αντιμετωπιστούν προβλήματα παρόμοια με αυτά των αρχών του 1990 που εφαρμόστηκε για πρώτη φορά ο θεσμός των ΜΠΕ στη χώρα.

Εδάφ. (β). Άλλη μια ασαφής και γενικόλογη διατύπωση. Τα προβλήματα που εγείρονται είναι ίδια με όσα (λίγα) σχολιάστηκαν παραπάνω. Επιπλέον, η αποτελεσματικότητα συγκεκριμένων μέτρων είναι δύσκολο (έως ανέφικτο) να εκτιμηθεί γιατί ένα μέτρο δεν

είναι μονοδιάστατο, εφαρμόζεται μαζί με άλλα μέτρα και η συμμόρφωση ποικίλλει. Επιπλέον, η κλιματική αλλαγή είναι παγκόσμιο φαινόμενο και ένα συγκεκριμένο (σημειακό) έργο είναι απίθανο να συμβάλλει αισθητά στον μετριασμό της.

Εδάφ. (γ). Ασαφής διατύπωση. Τι σημαίνει 'πορεία προς την κλιματική ουδετερότητα' των σημαντικών έργων όταν η κλιματική ουδετερότητα ορίζεται στην κλίμακα της χώρας και όχι των έργων;

Τι είναι και πως θα γίνεται αυτός ο έλεγχος, με τι τεχνικές, υποδομές πληροφοριών και ανθρώπινο δυναμικό;

Πως θα λαμβάνονται υπόψη οι συμμεταβολές φυσικών και ανθρωπογενών εκπομπών και συγκεντρώσεων ΑτΘ καθώς και αυτές των καταβοθρών που συνθετικά/συνδυασμένα επηρεάζουν το αποτέλεσμα (πορεία προς κλιματική ουδετερότητα);

2022-01-27 19:48:05

Το Παράρτημα II του Ν. 4014/2011 αφορά μόνο τις ΜΠΕ για νέες δραστηριότητες/έργα, οπότε θεωρώ ότι θα πρέπει να γίνει αντίστοιχη πρόβλεψη και για τις μελέτες ανανέωσης και τροποποίησης ΑΕΠΟ, γιατί αλλιώς θα συνεχίσουν να δρουν με το "business as usual scenario", το οποίο θα τους δίνει σημαντικό οικονομικό πλεονέκτημα σε σχέση με μια νέα δραστηριότητα/έργο. Επίσης, καθώς πολλές δραστηριότητες/έργα πλέον εντάσσονται στις ΠΠΔ, το ίδιο θα πρέπει να ισχύσει και για την έκδοση των ΠΠΔ.

2022-01-28 08:39:31

Προτάσεις αλλαγών –συμπληρώσεων:

Οι σχετικές προβλέψεις θα πρέπει να συνοδεύουν και τα αιτήματα (σιωπηρής) παράτασης της ισχύος ΑΕΠΟ που προβλέπονται στο Ν. 4821/2021.

2022-01-28 09:01:07

Οι προτεινόμενες προσθήκες στην περιβαλλοντική αδειοδότηση για εκτιμήσεις μελλοντικών εκπομπών και κλιματικών επιπτώσεων, ποσοτικές αναλύσεις και έλεγχο της πορείας του έργου ως προς την κλιματική αλλαγή καθιστούν την ήδη προβληματική περιβαλλοντική αδειοδότηση ακόμα δυσχερέστερη, με σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στις επενδύσεις και στην ανάπτυξη παραγωγικών μονάδων. Θεωρούμε ότι η περιβαλλοντική αδειοδότηση είναι αντικείμενο άλλης νομοθεσίας και οποιεσδήποτε προσθήκες/αλλαγές/βελτιώσεις θα πρέπει να γίνουν αποκλειστικά στον σχετικό νόμο.

Άρθρο 15 Ενδυνάμωση της διάστασης της κλιματικής αλλαγής στην περιβαλλοντική αδειοδότηση 2022-01-28 11:25:57 Απαιτείται περαιτέρω εξειδίκευση, διότι οι ΜΠΕ, ανάλογα με το είδος του έργου, συντάσσονται βάση συγκεκριμένων προδιαγραφών (ΥΑ 170225 / 27.01.2014 ΦΕΚ 135/Β).

Άρθρο 16 Μείωση εκπομπών από εγκαταστάσεις

2021-12-20 11:17:34

Διευκρινίζεται ότι στα έργα της 6ης Ομάδας περιλαμβάνονται οι εγκαταστάσεις και τα έργα αστικής ανάπτυξης, κτιριακού τομέα, αθλητισμού και αναψυχής. Συνεπώς, τα επόμενα χρόνια θα κληθούν οι Δήμοι να υλοποιήσουν σημαντικές παρεμβάσεις προκειμένου να επιτύχουν τους στόχους που διατυπώνονται.

2022-01-21 15:22:01

Δεν φαίνεται να υπάρχει καμία απολύτως επιστημονική βάση, και σε κάθε περίπτωση καμία αιτιολογία, για την επιλογή των κατηγοριών αυτών - ή, αντίστροφα, για την απαλλαγή των υπόλοιπων κατηγοριών από την υποχρέωση μειώσεων. Η 1η (έργα χερσαίων και εναέριων μεταφορών) και η 3η (λιμενικά έργα) ομάδα αποκλείονται, προφανώς με την σκέψη ότι πρόκειται για έργα υποδομής, και ότι οι εκπομπές οφείλονται στους χρήστες τους: ωστόσο, τα έργα αυτά συνεπάγονται αλλαγές χρήσεων γης, τόσο ευθέως, όσο και δευτερογενώς. Επίσης, τόσο η ενωσιακή νομοθεσία (Παράρτημα IV σημεία 1(α), 1(β), 1(δ), 3, 5(α), 5(δ), 7 της Οδηγίας 2011/92 όπως ισχύει) όσο και το ίδιο το νομοσχέδιο (παρ. 3 του ίδιου άρθρου) απαιτούν την συνεκτίμηση των εκπομπών όχι μόνο από την κατασκευή, αλλά και από την λειτουργία. Η 2η ομάδα, που επίσης αποκλείεται, εμπεριέχει έργα που εκπέμπουν αέρια του θερμοκηπίου - π.χ., φράγματα ταμείωσης σημαντικού μεγέθους-, τα οποία καταρχήν θα έπρεπε να ενταχθούν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου. Εξίσου δυσεξήγητος είναι και ο αποκλεισμός της 5ης ομάδας (εξορυκτικές και συναφείς δραστηριότητες): πρόκειται πιθανώς για κατηγορία με μικρή, αλλά υπαρκτή συμβολή, κυρίως με την μορφή διαφυγόντων εκπομπών, η οποία σε κάθε περίπτωση περιλαμβάνεται στις κατηγορίες των "κατευθυντήριων γραμμών" της UNFCCC (UNFCCC Reporting Guidelines). Η 10η ομάδα (ανανεώσιμες πηγές ενέργειας) περιλαμβάνει υποκατηγορίες που εκπέμπουν αέρια του θερμοκηπίου, σε ποσότητες για τις οποίες υπάρχουν σημαντικές αβεβαιότητες, ανεξάρτητα αν χρησιμοποιούνται ή όχι τα κριτήρια βιωσιμότητας της ισχύουσας νομοθεσίας (πρβλ., ιδίως, άρθρ. 29-33 Οδηγίας 2018/2001, και άρθρ. 322-321 ν. 3468/2006, και κεφ. Β' ν. 4062/2012, όπως ισχύουν): εδώ, εντάσσονται η ηλεκτροπαραγωγή από γεωθερμικούς σταθμούς, σταθμούς βιορευστών και βιοκαυσίμων, και από καύση βιομάζας. Εξίσου αβάσιμος επιστημονικά είναι και ο αποκλεισμός της 11ης ομάδας (μεταφορά ενέργειας, καυσίμων και χημικών ουσιών), η οποία είναι υπεύθυνη για διαφυγούσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, τις οποίες οφείλει, βάσει της ενωσιακής νομοθεσίας για την περιβαλλοντική αδειοδότηση (βλ. παραπάνω), να καταγράφει και παρακολουθεί.

Προφανώς, η αξιοποίηση των κατηγοριών έργων και δραστηριοτήτων που χρησιμοποιεί η περιβαλλοντική αδειοδότηση είναι ευχερής στα πλαίσια του σχολιαζόμενου άρθρου. Ωστόσο, δημιουργεί δύο δυσκολίες: η πρώτη (που αναδείχθηκε από την προηγούμενη παρατήρηση) είναι ότι τα “όρια” των έργων και δραστηριοτήτων μπορεί να μην είναι τα καλύτερα δυνατά. Πράγματι, για κάποια από τα έργα που συμπεριλαμβάνονται και αποκλείονται θα χρειαζόταν μία “ανάλυση κύκλου ζωής” (Life-Cycle Assessment, LCA), για να διαπιστωθεί η συμβολή τους (ή η ευαλωτότητά τους) στην κλιματική αλλαγή. Ωστόσο, το νομοσχέδιο, για τελειώς αδιευκρίνιστους λόγους, επιβάλλει την ανάλυση κύκλου ζωής σε μία διαφορετική ομάδα οργανισμών (άρθρο 17 παρ. 3), μολονότι θα μπορούσε να εφαρμοστεί και σε πολλούς από τους οργανισμούς που υπάγονται στο παρόν άρθρο. Η δεύτερη, είναι ότι οι κατηγορίες της περιβαλλοντικής αδειοδότησης δεν ταυτίζονται με τους τομείς των τομεακών προϋπολογισμών άνθρακα (πρβλ. αρθ. 7 παρ. 1 νομοσχεδίου) ή με τις επιχειρήσεις που υπάγονται στις απαιτήσεις δημοσιότητας (αρθ. 17 νομοσχεδίου): για παράδειγμα, η 9η ομάδα (βιομηχανικές δραστηριότητες και συναφείς εγκαταστάσεις) επικαλύπτεται με τους τομείς ενέργειας και βιομηχανίας, η 7η και η 8η ομάδα (πηνοκτηνοτροφικές εγκαταστάσεις και υδατοκαλλιέργειες) μόνο εν μέρει αφορούν τον τομέα της γεωργίας/κτηνοτροφίας, κοκ. Ορισμένα από τα προβλήματα αυτά μπορούν να αντιμετωπιστούν με την υ.α. του άρθρου 28 παρ. 9, αλλά, σε κάθε περίπτωση, επειδή οι αυτές οι υπουργικές αποφάσεις μπορεί να καθυστερήσουν σημαντικά, και μπορεί να δημιουργηθούν κενά, αδικίες και ανισότητες στην εφαρμογή και στην παρακολούθηση των αποτελεσμάτων του νόμου (ή, ακόμα, περιθώρια ελιγμών που θα επέτρεπαν σε ορισμένους φορείς να αποφύγουν τις μειώσεις), καθώς και ανασφάλεια δικαίου, θα έπρεπε να υπήρχε ένα καλύτερο και διαιγνέστερο πλαίσιο καθορισμού των εγκαταστάσεων στις οποίες επιβάλλονται οι μειώσεις.

Η πρακτική συνέπεια της ρύθμισης της παρ. 4 είναι ότι η τροποποίηση της ΑΕΠΟ γίνεται χωρίς δημόσια συμμετοχή. Η ρύθμιση μπορεί να είναι σύμφωνη με ν. 4014/2011 (αρθ. 6 παρ. 2), αλλά δεν είναι καθόλου σύμφωνη με την Σύμβαση Άαρχους (άρθρο 6 παρ. 10) και την Οδηγία 2011/92/ΕΕ. Συνοπτικά, πρόκειται για σημαντικές τροποποιήσεις έργων και δραστηριοτήτων, οι οποίες, τουλάχιστον στις πιο σημαντικές περιπτώσεις, θα έπρεπε να υπάγονται σε δημόσια διαβούλευση και πλήρη περιβαλλοντική αδειοδότηση. Άλλωστε, η μείωση των εκπομπών μπορεί να συνοδεύεται από άλλες μεταβολές του τρόπου λειτουργίας των υπαγόμενων έργων και δραστηριοτήτων, οι οποίες ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον. Για παράδειγμα, μία υποθετική επιχείρηση θα μπορούσε να επιτύχει την μείωση των εκπομπών με αλλαγή καυσίμου, αλλά η αλλαγή αυτή ενδέχεται να προκαλεί διαφορετικούς ρύπους ή απόβλητα. Ή θα μπορούσε να πετύχει την μείωση με αλλαγή των δραστηριοτήτων της, αλλά οι νέες δραστηριότητες να έχουν άλλες, διαφορετικές επιπτώσεις στο περιβάλλον. Με άλλα λόγια, η αξιολόγηση του ουσιώδους (ή μη) χαρακτήρα της τροποποίησης θα πρέπει να είναι συνολική, και να μην εξαρτάται μόνο από την μείωση των εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου.

Η παρ. 5 παραπέμπει σε μία πρόσφατη υπουργική απόφαση με τίτλο “Καθορισμός λεπτομερειών και τεχνικών ζητημάτων επί της παρ. 3 του άρθρου 42 του 998/1979- Προϋποθέσεις εφαρμογής, επίβλεψη και έλεγχος διαδικασιών εκτέλεσης έργων από τους Αναδόχους αποκατάστασης και αναδάσωσης δημοσίων εκτάσεων δασικού χαρακτήρα” ΥΠΕΝ/ΔΔΕΥ/81777/2996/2021, Β' 4080). Η ρύθμιση πρέπει να αφαιρεθεί από το νομοσχέδιο, διότι εισάγει μία οδό καταστρατήγησης των σκοπών του. Πρώτον, η υπουργική απόφαση του 2021 δεν έχει καμία απολύτως σχέση με το θέμα της αντιστάθμισης των εκπομπών. Δεύτερον, όπως γίνεται διεθνώς αποδεκτό, η μεγάλη έμφαση πρέπει να δοθεί στην μείωση, και όχι στην αντιστάθμιση των εκπομπών: ο εύκολος δρόμος της διατήρησης του status quo, της συνέχισης (αν όχι επίτασης) των εκπομπών με την καταβολή κάποιων χρηματικών ποσών (από αυτούς που μπορούν) πρέπει να κλείσει. Τρίτον, κάθε αντιστάθμιση των εκπομπών θα πρέπει να έχει το στοιχείο της προσθετικότητας (additionality): αντίθετα, δεν χρειάζονται ειδικές γνώσεις για να καταλάβει κανείς ότι η υπουργική απόφαση αναφέρεται σε έργα “αναδάσωσης και αποκατάστασης” - σε έργα δηλαδή που η πολιτεία οφείλει ούτως ή άλλως να εκτελέσει, και μάλιστα βάσει διατάξεων του Συντάγματος και του ενωσιακού δικαίου. Με την σημερινή της μορφή, η διάταξη δεν πρόκειται να οδηγήσει σε καμία απολύτως αντιστάθμιση. Τέταρτον, δεν χρειάζονται επίσης ειδικές γνώσεις για να καταλάβει κανείς ότι, με την προτεινόμενη ρύθμιση, υπάρχει μεγάλη καθυστέρηση μεταξύ των εκπομπών και της αντιστάθμισης. Πέμπτον, κάθε αντιστάθμιση μέσω αναδάσωσης (ή άλλων παρόμοιων παρεμβάσεων) συνοδεύεται, ιδίως σε συνθήκες ραγδαίας κλιματικής αλλαγής, με σημαντικές αβεβαιότητες (σε αντίθεση με τις συνεχιζόμενες εκπομπές, των οποίων οι συνέπειες είναι γνωστές με μεγάλη επιστημονική βεβαιότητα). Έκτον, η ρύθμιση αγνοεί τον Κανονισμό 2018/841 (LULUCF), και επικείμενες νομοθετικές εξελίξεις σε θέματα αποκατάστασης της φύσης στο ενωσιακό δίκαιο (EU Restoration Law). Έβδομον, η ρύθμιση δεν αντιμετωπίζει την ανάγκη να δοθεί προτεραιότητα σε μακροπρόθεσμη αποθήκευση του (ισοδύναμου) άνθρακα, καθώς και τις σημαντικές επιπτώσεις της αντιστάθμισης σε θέματα βιοποικιλότητας και τοπικών οικονομιών. Εν πάσει περιπτώσει, τα παραπάνω θέματα είναι στοιχειώδη, αφορούν την ουσία της ρύθμισης, και δεν μπορούν να παραπέμπονται στην απόφαση του άρθρου 28 παρ. 10. Το επισπεύδον υπουργείο καλείται να συμπεριλάβει τις ελάχιστες απαραίτητες απαιτήσεις για πραγματική αντιστάθμιση στο νομοσχέδιο, και να διαβουλευτεί για αυτές με τον (ευρύτατο) κύκλο των ενδιαφερόμενων.

Οι εκθέσεις της παρ. 6 θα πρέπει να δημοσιεύονται υποχρεωτικά σε διαδικτυακό χώρο ανοιχτό και προσπελάσιμο σε όλους, και θα πρέπει να έχουν μία τυποποιημένη μορφή που θα επιτρέπει την εύκολη ενημέρωση και επαλήθευση των μειώσεων. Οι σχετικές ρυθμίσεις θα έπρεπε να συντονιστούν με όσα προβλέπονται στο κεφ. Δ' του νομοσχεδίου (ιδίως αρθ. 23-25).

Οι διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται στις παρ. 9 και 10 δεν είναι ούτε αποτρεπτικές ούτε αναλογικές, ενώ ενθαρρύνουν τη “στρατηγική παράβαση” των απαιτήσεων μείωσης των εκπομπών. Διοικητικές κυρώσεις που ορίζονται ως ποσοστό επί των εσόδων τιμωρούν εξίσου μικρές και μεγάλες επιχειρήσεις, ευνοώντας τις τελευταίες, οι οποίες είναι πιθανότερο να ευθύνονται αναλογικά για μεγαλύτερο μέρος των εκπομπών. Σημειώνεται ότι μετά την πρόσφατη τροποποίηση του άρθρου 21 ν. 4014/2011 (με το αρθ. 75 παρ. 1 ν. 4843/2021), η διαπίστωση των παραβάσεων απαιτεί μία μακρά διοικητική διαδικασία (επιβολή πλάνου διορθωτικών ενεργειών, κοκ.), η οποία θα διαρκέσει για πολλά έτη. Σε κάθε περίπτωση, επιβάλλεται η δημοσίευση των προστίμων.

2022-01-24 12:45:14

Παράγραφος 1.

Δεδομένων των πιστικών χρονικών ορίων, ο στόχος φαίνεται δύσκολα υλοποιήσιμος, όταν σήμερα, ιδιαίτερα στην Περιφέρεια Λαίτουν υποδομές για υποδοχή νέων μορφών ενέργειας

Παράγραφος 3.

Ανέφικτο εάν δεν γίνουν επενδύσεις μεγάλου μεγέθους που πολλές μικρές μονάδες δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν τέτοιο επενδυτικό φορτίο

Παράγραφος 4.

Αυξάνουν υπέρμετρα οι απαιτήσεις για την εύρυθμη λειτουργία κάποιας επιχείρησης με βιομηχανικές εγκαταστάσεις, ανεβάζοντας το κόστος και αναμφίβολα μειώνοντας την ανταγωνιστικότητα

Παράγραφος 5.

Η αντιστάθμιση σε φυτεύσεις, αναδασώσεις, είχε εφαρμοστεί και παλαιότερα και αποσύρθηκε ως ανεφάρμοστη.

Παράγραφος 6.

Αντί για «regulation fitness της Ε.Ε. στη χώρα μας εφαρμόζουμε υπερκανονιστική επιβάρυνση

Παράγραφος 7.

Βαρύτατες υποχρεώσεις ιδιαίτερα για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση κόστους και μείωση ανταγωνιστικότητας.

2022-01-26 19:33:51

"Εδάφ. 1. Η επιβολή συγκεκριμένου ποσοστού μείωσης αγνοεί το γεγονός ότι το αρχικό απόλυτο μέγεθος εκπομπών μπορεί να είναι χαμηλό.

Επίσης η μείωση των εκπομπών μπορεί να επέλθει με μείωση (ή και μηδενισμό) της ζήτησης του προϊόντος ή των υπηρεσιών αυτών των δραστηριοτήτων λόγω εξωγενών μεταβολών και όχι λόγω παρεμβάσεων πολιτικής.

Εδάφ. 3. Ισχύουν όσα αναφέρθησαν για τη περίπτωση 1.

Δεν περιέχεται πρόβλεψη για μείωση των καταβροθών λόγω του έργου ή/και αύξηση/ενίσχυση των καταβροθών.

Εδάφ. 4. Όσον αφορά στον τρόπο συμμόρφωσης, θα είναι αποδεκτή η εκτίμηση ότι η μείωση των εκπομπών θα επέλθει λόγω προγραμματισμένης ή απρογραμμάτιστης μείωσης της ζήτησης των προϊόντων/υπηρεσιών της δραστηριότητας;

Εδάφ. 5. Και αν οι εκπομπές μειωθούν λόγω εξωγενούς μείωσης της ζήτησης ή παύσης της δραστηριότητας;

Η αντιστάθμιση, σε οποιαδήποτε περίπτωση, πρέπει να λάβει υπόψη τις καταβόθρες που μειώνονται λόγω του έργου ή της δραστηριότητας και όχι μόνο την αύξηση των εκπομπών λόγω του έργου ή της δραστηριότητας.

Εδάφ. 6. Το παραπάνω σχόλιο για τις καταβόθρες ισχύει και εδώ.

Εδάφ. 8-10. Σχόλια για καταβόθρες όπως στα εδάφ. 5 και 6 παραπάνω."

2022-01-27 12:18:45

Σχόλιο ΣΕΕΠΕ σχετικά με τη μείωση εκπομπών από τις εγκαταστάσεις:

Οι παραπάνω δράσεις θα μειώσουν σημαντικά την ανταγωνιστικότητα των Ελληνικών Επιχειρήσεων και τις αντίστοιχες εξαγωγές.

Σχετικά με την παρ. 10 του άρθρου 16, θα πρέπει να προβλεφθούν και αντίστοιχες ενισχύσεις για τους φορείς των αναφερομένων δραστηριοτήτων.

2022-01-27 15:52:54

"Άρθρο 16 παράγραφος 5

Προτείνεται η απαλοιφή της παραγράφου 5 καθώς υπονομεύει τους σκοπούς του παρόντος νομοσχεδίου. Συγκεκριμένα, δεν προκύπτει ποια είναι η συσχέτιση της ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΕΥ/81777/2996/2021 (Β' 4080) «Καθορισμός λεπτομερειών και τεχνικών ζητημάτων επί της παρ. 3 του άρθρου 42 του 998/1979- Προϋποθέσεις εφαρμογής, επίβλεψη και έλεγχος διαδικασιών εκτέλεσης έργων από τους Αναδόχους αποκατάστασης και αναδάσωσης δημοσίων εκτάσεων δασικού χαρακτήρα» με το πολύ σημαντικό ζήτημα της μείωσης των εκπομπών από εγκαταστάσεις. Πρόκειται για αντιστάθμιση και όχι για μείωση των εκπομπών. Δεν νοείται ο κλιματικός νόμος να ανοίγει το δρόμο για αντιστάθμιση μέσω για παράδειγμα της οικονομικής αποζημίωσης από τους φορείς που συνεχίζουν να εκπέμπουν και όχι να ληφθούν ουσιαστικά μέτρα για τη μείωση των εκπομπών από τις δραστηριότητές τους. Αξίζει να αναφερθεί και η μεγάλη χρονική διαφορά μεταξύ της δημιουργίας των εκπομπών και της υλοποίησης μιας τέτοιας ενέργειας αντιστάθμισης πχ αναδάσωση. Για παράδειγμα, η αποψίλωση ενός δάσους για εξορυκτικές δραστηριότητες ή η εκχέρωση δασικών εκτάσεων για έργα ΑΠΕ ή αντιπλημμυρικά κ.λπ. συμβαίνει μια δεδομένη χρονική στιγμή. Το αντιστάθμισμα του αποτελέσματος της αναδάσωσης, θα χρειαστεί τουλάχιστον μια περίοδο 10 ετών. Πόσο μάλλον όταν σε αυτό το παράδειγμα, δεν έχει ενισχυθεί μια φυσική καταβόθρα, αλλά υπάρχει προσπάθεια δημιουργίας μιας νέας, η οποία για να φτάσει στις ποσότητες απορρόφησης διοξειδίου του άνθρακα της προηγούμενης, θα χρειαστεί δεκαετίες."

2022-01-27 17:54:35

"(σχόλιο επί της παρ. 6 του Άρθρου 16 περί των εγκαταστάσεων που υπάγονται στο Σ.Ε.Δ.Ε.):

Οι εγκαταστάσεις που υπάγονται στο Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών (Σ.Ε.Δ.Ε.) αναφέρουν ετησίως μόνο τις άμεσες εκπομπές CO₂ που αντιστοιχούν (χωρίς μάλιστα να εξαντλούν) την Κατηγορία 1. Προτείνεται να συμπεριλάβουν και αυτές στον υπολογισμό του ανθρακικού αποτυπώματος, ολόκληρη την Κατηγορία Εκπομπών 1 & 2^η, σε αντιστοιχία με τις υπόλοιπες υπόχρεες εγκαταστάσεις του Άρθρου 13 - Παράγραφος 6 και Άρθρου 14 - Παράγραφος 5

(σχόλιο επί της παρ. 7 του Άρθρου 16 περί των επαληθευτών):

Τα φυσικά πρόσωπα δεν μπορούν να αναγνωριστούν σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην υπό στοιχεία Φ.01.2/56790/ΔΠΠ1828/2016 (Β' 1897) κοινή απόφαση των Υπουργού και Υφυπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, ότι πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις επάρκειας που προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 600/2012 της Επιτροπής, της 21ης Ιουνίου 2012.

Η αναγνώριση αυτή για την επαλήθευση του ανθρακικού αποτυπώματος, δίνεται μόνο σε διαπιστευμένους Φορείς - νομικά πρόσωπα, κατόπιν ελέγχου μιας σειράς προϋποθέσεων που αφορούν την τεχνική τους επάρκεια και την εταιρική τους υπόσταση (επάρκεια προσωπικού, ύψος εταιρικού κεφαλαίου, ασφαλιστική κάλυψη αστικής επαγγελματικής ευθύνης για λάθη και παραλήψεις, κ.α.).

Επιπλέον, η πολυετής (από το 2005) εμπειρία εφαρμογής του Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών (Σ.Ε.Δ.Ε.) αποδεικνύει ότι υπάρχει ένα εμπεριστατωμένο, δοκιμασμένο, λειτουργικό και αξιόπιστο σύστημα διαπίστευσης και αναγνώρισης φορέων επαλήθευσης (νομικών προσώπων) που ορίζει με λεπτομέρειες τον ρόλο, την μεθοδολογία, την επάρκεια και τον τρόπο ελέγχου αυτών.

Προτείνεται, λοιπόν, να αφαιρεθεί η επιλογή του φυσικού προσώπου."

2022-01-28 08:29:47

Στο Άρθρο 16 προτείνεται η λήψη μέτρων για τη μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από εγκαταστάσεις, χωρίς μεν εξειδίκευση αλλά με πρόθεση οι υπάρχοντες στόχοι να αυστηροποιηθούν με πρόβλεψη για δυσανάλογα υψηλά πρόστιμα. Προτείνουμε επανεξέταση των προστίμων στη λογική της ίσης μεταχείρισης και της αναλογικότητας.

2022-01-28 08:40:02

"Προτάσεις αλλαγών –συμπληρώσεων:

Η επιλογή συγκεκριμένων κατηγοριών εγκαταστάσεων που εντάσσονται στις προβλέψεις του σχεδίου νόμου δεν τεκμηριώνεται και είναι απολύτως αυθαίρετη.

Η πρότασή μας είναι ότι θα πρέπει να προβλέπεται υποχρεωτικότητα κατηγοριών δράσεων για όλες τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις, για τον περιορισμό των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου αλλά και για την ενεργειακή εξοικονόμηση.

16.8.

- Έμφαση σε πραγματική μείωση εκπομπών και όχι σε αντισταθμιστικές δενδροφυτεύσεις –(Ενδεικτικά: να μην μπορεί να γίνει πλήρης αντιστάθμιση με πράσινα πιστοποιητικά αλλά πραγματική μείωση τουλάχιστον 50%).
- Να υπάρξει αναφορά στους κανόνες αντισταθμιστικών δενδροφυτεύσεων, στο που γίνονται, στα είδη φυτών κλπ. σε σχέση με τη συνεισφορά τους στο δασικό απόθεμα της χώρας.

16.9.

- Να ορίζεται το πρόστιμο ως ποσοστό των ακαθαρίστων εσόδων. Αλλιώς κάποιους μπορεί να συμφέρει η καθυστέρηση υποβολής έκθεσης ή η μη επίτευξη του στόχου με χαμηλό πρόστιμο."

2022-01-28 09:03:18

"Σχετικά με την παρ. 5, αξίζει να αναφέρουμε ότι μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης (ΕΠ) δεν πραγματοποιείται αγοραπωλησία των πράσινων πιστοποιητικών (τουλάχιστον στην παρούσα φάση). Μία ΕΠ εκδίδεται αρχικά έπειτα από αίτηση Παραγωγού και στη συνέχεια αυτή μπορεί να μεταβιβαστεί σε άλλον Παραγωγό ή Προμηθευτή. Η μεταβίβαση ολοκληρώνεται από τον Φορέα Έκδοσης ΕΠ. Η αγορά της ΕΠ από τρίτο που δεν είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο ΕΠ δεν φαίνεται να μπορεί να ολοκληρωθεί μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος ΕΠ στην υφιστάμενη κατάσταση.

Βιοαέριο: Ιδιαίτερη μνεία θα πρέπει να γίνει στο βιοαέριο καθώς αποτελεί την μοναδική Ανανεώσιμη Πηγή Ενέργειας (ΑΠΕ), η οποία δεν παρέχει μόνο τη δυνατότητα αξιοποίησης του ενεργειακού δυναμικού του βιοαερίου, αλλά συμμετέχει παράλληλα και στη συνολική επεξεργασία των αποβλήτων της γεωκτηνοτροφικής δραστηριότητας, μειώνοντας το ρυπαντικό τους φορτίο, και μάλιστα του πιο βεβαρημένου κλάσματος, σε ποσοστό πάνω από το 50% βοηθώντας έτσι σημαντικά στην περιβαλλοντική αναβάθμιση ενός τόπου.

Πιο συγκεκριμένα, στο Άρθρο 16 θα πρέπει να ορισθεί μια υπηρεσία διαφορετική από την κτηνοτροφική υπηρεσία (της οποίας έτσι κι αλλιώς οι αρμοδιότητες είναι ήδη μεγάλες και δεν αντέχει σε επιπλέον φόρτο εργασίας), η οποία θα μετράει και θα παρακολουθεί τις εκπομπές αερίων ανά κτηνοτροφική μονάδα (αμνοερίφια, αιγοπρόβατα, βοοειδή, χοιροστάσια, πτηνοτροφία, κτλ.). Βάσει των

αρμοδιοτήτων της, αυτή η υπηρεσία θα εκδίδει-ανανεώνει αλλά και θα ελέγχει σε τακτά χρονικά διαστήματα τα πράσινα πιστοποιητικά των κτηνοτροφικών μονάδων, τα οποία σήμερα εκδίδονται με μια απλή περιβαλλοντική μελέτη, η οποία απλώς υποχρεώνει τον κτηνοτρόφο να κάνει έναν ατελή διαχωρισμό στερεού και υγρού υπολείμματος, ο οποίος σε πολλές περιπτώσεις μάλιστα δεν πραγματοποιείται ούτε στο ελάχιστο. Προτείνεται μάλιστα ο εμπλουτισμός της περιβαλλοντικής μελέτης για μεγαλύτερο περιορισμό των εκπομπών αερίου.

Θα μπορούσε επίσης το πράσινο πιστοποιητικό που δίδεται σε μια κτηνοτροφική μονάδα να συνδεθεί με τις αγροτικές επιχορηγήσεις (με σκοπό να γίνει πιο επιτακτική η προώθηση των περιβαλλοντικών μέτρων στην κτηνοτροφική παραγωγή) και να δίδονται οι επιχορηγήσεις μόνον αν αποδεδειγμένα ελέγχεται η κτηνοτροφική μονάδα ότι είτε κάνει ολοκληρωμένο διαχωρισμό στερεού και υγρού υπολείμματος είτε προωθεί το υπόλειμμα σε μονάδα βιοαερίου σε απόσταση όχι μεγαλύτερη των 30 χιλιομέτρων.

Ηλιακά Θερμικά: Η θερμότητα αποτελεί το μεγαλύτερο τομέα της κατανάλωσης ενέργειας. Η ανάπτυξη των ηλεκτρικών ΑΠΕ δε μπορεί να καλύψει 100% των αναγκών ούτε αποτελεί πάντα την οικονομικότερη λύση. Για να πετύχουμε μια γρήγορη και δίκαιη ενεργειακή μετάβαση πρέπει να αξιοποιηθούν οι ΑΠΕ για την άμεση παραγωγή θερμότητας, όπως είναι τα θερμικά ηλιακά. Οι εφαρμογές των θερμικών ηλιακών στα κτίρια για θέρμανση, ζεστό νερό και ψύξη, και στη βιομηχανία μπορούν να πετύχουν χαμηλότερο κόστος και να μειώσουν δραστηκά τις εκπομπές. Το οικονομικό όφελος είναι άμεσο για το χρήστη όπως συμβαίνει και για την εξοικονομούμενη ενέργεια.

Τα θερμικά ηλιακά βασίζονται σε Ελληνική παραγωγή και δεν έχουν τα προβλήματα εκπομπών και ανακύκλωσης που έχουν άλλα προϊόντα. Συνδυάζονται άριστα με άλλες τεχνολογίες δημιουργώντας αποδοτικές υβριδικές λύσεις και συνήθως ενσωματώνουν αποθήκη θερμότητας εξασφαλίζοντας την αδιάλειπτη παροχή ποιοτικής ενέργειας. Αυτοί είναι μερικοί από τους λόγους γιατί πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην εγκατάσταση θερμικών ηλιακών συστημάτων.

Τα Δημοτικά Σχέδια καθώς και τα Περιφερειακά Σχέδια πρέπει να περιλαμβάνουν συγκεκριμένες προβλέψεις αξιοποίησης ηλιακής ενέργειας για θέρμανση και ψύξη με χρήση θερμικών ηλιακών. Η προετοιμασία βέλτιστων πρακτικών και υποδειγμάτων θα βοηθήσει το έργο τους. (άρθρα 13 και 6)"

2022-01-28 09:20:14

"Το σχέδιο νόμου αναφέρεται μόνο σε μεγάλες εγκαταστάσεις (κατηγορία Α).

Η αντιμετώπιση που προτείνει το σχέδιο νόμου είναι λογιστικού χαρακτήρα. Προτείνουμε οι φορείς εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων να προβαίνουν σε τακτική διαδικασία ενεργειακού ελέγχου (υπάρχει για κάποιες επιχειρήσεις της κατηγορίας Α να επεκταθεί σε όλες) ώστε η εξοικονόμηση ενέργειας να γίνεται με ορθολογικό και επιστημονικά τεκμηριωμένο τρόπο, όχι μόνο μετρώντας το τελικό αποτέλεσμα.

Θα πρέπει ο νόμος να προβλέπει σταδιακή επέκταση των υποχρεώσεων αυτών και σε μικρότερες εγκαταστάσεις. Προκειμένου να καταρτιστεί 'οδικός' χάρτης θα πρέπει να προβλεφθεί διαδικασία και πρόγραμμα χρηματοδότησης διενέργειας ενεργειακών ελέγχων οι οποίες θα αποκαλύψουν την πραγματική κατάσταση της Ελληνικής παραγωγής και θα επιτρέψουν βέλτιστο σχεδιασμό.

Τέλος προτείνουμε την πρόβλεψη χρηματοδοτικού προγράμματος για την κάλυψη των δαπανών."

2022-01-28 10:49:50

"Στην παρ. 2, αναφέρεται: «Με την απόφαση της παρ. 9 του άρθρου 28:

α) Καθορίζεται η κατάλληλη μονάδα προϊόντος και έργου για την ορθή αποτίμηση των εκπομπών ανά είδος έργου ή δραστηριότητας,

β) δύναται ο στόχος μείωσης να αναπροσαρμόζεται ανάλογα με το είδος του έργου ή της δραστηριότητας,

γ) δύναται να θεσπίζονται στόχοι μείωσης σε έργα ή δραστηριότητες πέραν όσων προβλέπονται στην παρ. 1».

Θα ήταν σκόπιμο να γίνει αναφορά στην μεθοδολογία Ανάλυσης Κύκλου Ζωής (ΑΚΖ) κατά ISO 14040/44 στα παραδείγματα, για την ορθή αποτίμηση των εκπομπών."

2022-01-28 10:50:22

"Στην παρ. 8, αναφέρεται: «Με την απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 28 καθορίζονται:

α) οι ακριβείς κανόνες υπολογισμού σε ισοδύναμους τόνους διοξειδίου του άνθρακα της αντιστάθμισης που επιτυγχάνεται μέσω φυτεύσεων, δασώσεων και αναδασώσεων,

β) οι εναλλακτικοί τρόποι αντιστάθμισης και η αποτίμησή τους σε ισοδύναμους τόνους διοξειδίου του άνθρακα,

γ) ο τρόπος ελέγχου και επαλήθευσης των εγκαταστάσεων της παρ. 1 που δεν υπάγονται στο Σ.Ε.Δ.Ε. της υπ. αρ. 181478/965/2017 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών».

Σχόλια:

1) Προτείνεται να διευκρινιστεί εάν οι αντισταθμίσεις επιτυγχάνονται μέσω τοπικών ή μέσω σχηματισμών μόνο στην Ελλάδα ή και σε άλλα μέρη στον κόσμο

2) Προτείνεται να διευκρινιστεί εάν οι αντισταθμίσεις αφορούν την αφαίρεση ή μείωση των εκπομπών ή πρόκειται για εφαρμογή και των δύο προσεγγίσεων."

2022-01-28 11:27:25

"1. Από τη διατύπωση συμπεραίνεται ότι πρόκειται για υφιστάμενα έργα. Εάν μέχρι το 2022 έχουν πραγματοποιηθεί για αυτά δράσεις εξοικονόμησης,, είτε έχουν προβλεφθεί εξαρχής συστήματα με χαμηλές εκπομπές, θεωρείται πολύ δύσκολο έως ανέφικτο να επιτευχθεί περαιτέρω μείωση 30%. Προτείνεται, με κατάλληλη τεκμηρίωση ανά περίπτωση να επιλέγεται από τον κύριο του έργου το base line και να μην ισχύσει το 2022.

4. Να απαιτείται φάκελος τροποποίησης ΑΕΠΟ στην περίπτωση που σχεδιάζονται έργα – δράσεις μείωσης των εκπομπών και όχι σε κάθε περίπτωση, εφόσον υπάρχει υποχρέωση για την υποβολή ετήσιας έκθεσης.

5. Να διευκρινισθούν οι εναλλακτικοί τρόποι αντισταθμίσης εκπομπών και να συμπεριληφθεί σε αυτούς η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών, η οποία είναι υποχρεωτική για τα ειδικά κτήρια.

6. Να διευκρινισθεί από ποιο έτος ο φορέας εκμετάλλευσης έργου ή δραστηριότητας υποβάλλει στην αδειοδοτούσα περιβαλλοντική αρχή έως την 31η Μαρτίου έκθεση σχετικά με τις εκπομπές του προηγούμενου έτους.

7. Στην περίπτωση που ο φορέας του έργου είναι πιστοποιημένος με το πρότυπο ISO 14064 (ποσοτικός προσδιορισμός ανθρακικού αποτυπώματος) να μην απαιτείται η πραγματοποίηση των ελέγχων των εγκαταστάσεων από επίσημα αναγνωρισμένο επαληθευτή.

Απαιτούνται διευκρινήσεις για τα νέα έργα που δεν θα υπάρχει base line το 2022."

2022-01-28 12:06:53

"Στην παρ. 3, αναφέρεται: «Από την 1η.1.2023, για τα έργα και τις δραστηριότητες της παρ. 1, οι μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων περιλαμβάνουν υποχρεωτική ποσοτική εκτίμηση των εκπομπών που προέρχονται από τη λειτουργία του έργου ή της δραστηριότητας σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση, καθώς και ενδεικτικό ρυθμό ετήσιας μείωσής τους. Για τον υπολογισμό τους λαμβάνονται υπόψη όσα προβλέπονται στο άρθρο 21 της υπ. αρ. 181478/965/2017 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών (Β' 3763) και στην πλέον πρόσφατη εθνική απογραφή εκπομπών».

Σχόλιο:

1) Προτείνεται να διευκρινιστεί / οριστεί η μεθοδολογία αποτίμησης των εκπομπών"

Άρθρο 17 Μέτρα για τη μείωση των εκπομπών από επιχειρήσεις

2021-11-30 12:36:17

"Δέσμευση και αποθήκευση του διοξειδίου του άνθρακα (Carbon Capture and Storage) κατευθείαν στην πηγή, πριν την εκβολή του στην ατμόσφαιρα π.χ. διωλιστήρια, παραγωγή τσιμέντου κλπ.

Συμπίεση και αποθήκευση στο υπέδαφος (onshore και offshore γεωλογική μελέτη) ή μεταφορά και αποθήκευση στη βόρεια θάλασσα (ή άλλες αποθηκευτικές δομές που ξεκινούν σε γειτονικές χώρες) για μόνιμη αποθήκευση."

2021-12-08 14:11:16

"Σχετικά με την παράγραφο Νο. 5 του άρθρου 17 ήθελα να σας ρωτήσω τα παρακάτω :

α) εάν θα υπάρχουν συγκεκριμένα πρότυπα για τη θέσπιση των στόχων μείωσης των εκπομπών για κάθε κλάδο δραστηριότητας.

β) Θα υπάρξουν δείκτες βαρύτητας με βάση το μέγεθος της επίπτωσης του κλάδου στο περιβάλλον (π.χ. τσιμεντοβιομηχανία, μεταλλουργία, ορυχεία κλπ.) ;

γ) θα δοθούν οικονομικά κίνητρα στις επιχειρήσεις του κλάδου που θα επιτύχουν πλήρως τους στόχους αυτούς ;"

2022-01-21 15:23:02

"Συνολικά, οι απαιτήσεις προς τις επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 17 υστερούν σημαντικά σε σύγκριση με τις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας και των βέλτιστων διεθνών πρακτικών, αλλά και σε σχέση με τις αντίστοιχες προβλέψεις των κλιματικών νόμων άλλων Ευρωπαϊκών χωρών, όπως της Γαλλίας και της Ισπανίας. Πιο συγκεκριμένα:

Οι υποχρεώσεις για δημοσίευση εκπομπών καλύπτουν μόνο τις εκπομπές πεδίων 1 (άμεσες) και 2 (έμμεσες) ενώ η βέλτιστη διεθνής πρακτική προβλέπει και το πεδίο 3 τις εκπομπές δηλαδή που σχετίζονται με την εφοδιαστική αλυσίδα (supply chain) μιας εταιρίας, ανάντη (upstream), αλλά και κατάντη (downstream) της λειτουργίας της. Την πρακτική αυτή μάλιστα αναφέρει και η ΕΕ στις κατευθυντήριες γραμμές της Οδηγίας 2014/95/ΕΕ για τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών (NFRD). Ένα τεράστιο φάσμα δραστηριοτήτων με το μεγαλύτερο αποτύπωμα άνθρακα μίας επιχείρησης εντοπίζεται στο πεδίο 3. Παραδείγματος χάρη, οι εκπομπές μιας επιχείρησης διανομής πετρελαίου (προκαλούμενες upstream) αλλά και το τραπεζικό σύστημα, όσον αφορά το αποτύπωμα άνθρακα του χαρτοφυλακίου των τραπεζών. Με το παρόν άρθρο ως έχει, με λίγα λόγια απαλλάσσονται από κάθε υποχρέωση δημοσιότητας οι δραστηριότητες με το σημαντικότερο αποτύπωμα άνθρακα.

Η Ευρωπαϊκή νομοθεσία απαιτεί επίσης την εξέταση, όχι μόνο των εκπομπών και των στόχων μείωσης αλλά και (α) την έκθεση χαρτοφυλακίου σε κλιματικούς κινδύνους (μετάβασης και φυσικούς) και (β) το ποσοστό των επενδυτικών και λειτουργικών δαπανών που προορίζονται σε «πράσινες επενδύσεις/δαπάνες», όπως ορίζονται από το EU Taxonomy. Θα ήταν ορθό να γνωρίζουμε (ενδεχομένως και οι επενδυτές) μέσω μίας κεντρικής βάσης δεδομένων ποιες επιχειρήσεις είναι εκτεθειμένες σε ποιους κινδύνους και σε ποιο ποσοστό του χαρτοφυλακίου τους.

Η πρόβλεψη σύμφωνα με την οποία "το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης της Επιστημονικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή, εξετάζει τη δυνατότητα θέσπισης στόχων μείωσης των εκπομπών ανά κλάδο δραστηριότητας, σε αντιστοιχία με τους εθνικούς στόχους / με βάση το ΕΣΕΚ» είναι εξαιρετικά ανεπαρκής και αδύναμη. Στην περίπτωση που οι εθνικοί στόχοι δεν ευθυγραμμίζονται με τον στόχο του 1.5 βαθμού δεν θα δημιουργούνται κίνητρα για την υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών ευθυγράμμισης του ιδιωτικού τομέα, αλλά αντίθετα θα εφαρμόζονται μόνο οι ελάχιστες απαιτήσεις. Μέχρι στιγμής όλοι οι κλιματικοί νόμοι που έχουν δημοσιευθεί, που προβλέπουν μέτρα για τον ιδιωτικό τομέα, αναφέρονται στην ευθυγράμμιση με τους διεθνείς στόχους για τον 1.5 βαθμό και τις μηδενικές εκπομπές και όχι με «εθνικούς στόχους». Ο κλιματικός νόμος επομένως θα πρέπει να καθορίζει τη μακροπρόθεσμη κατεύθυνση για την επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας αλλά και φιλόδοξους στόχους. Διαφορετικά χάνεται και η ουσία ύπαρξής του.

Κλάδοι δραστηριότητας: Παρατηρούμε ότι επιλέγονται επιλεκτικά κάποιοι κλάδοι οι οποίοι εντάσσονται στις ρυθμίσεις. Για να γίνει μια σωστή μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία θα πρέπει να ενταχθούν όλοι οι κλάδοι εφόσον μιλάμε για μεγάλες ή/και μεσαίες επιχειρήσεις σε κρίσιμους τομείς. Για παράδειγμα, δεν υπάρχει καμία αναφορά στη βιομηχανία τροφίμων, στους υπόλοιπους κλάδους παραγωγής και διανομής ορυκτών καυσίμων (πέραν «επιχειρήσεων παροχής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου» που αναφέρονται) και σε πολλούς άλλους.

Εκτός από τις επιχειρήσεις, ειδική μέριμνα θα πρέπει να δοθεί και στις οντότητες του χρηματοπιστωτικού τομέα, με την έννοια του άρθρου 4 παράγραφος 1 περ. 27 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επενδυτικούς οργανισμούς, οι οποίοι βρίσκονται στην Ελλάδα, και υπόκεινται σε οποιαδήποτε εποπτική αρμοδιότητα της Τράπεζας της Ελλάδας ή της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σύμφωνα με τον ν. 4261/2014. Θα πρέπει να δημοσιοποιείται σε ετήσια βάση έκθεση αξιολόγησης των χρηματοοικονομικών επιπτώσεων της έκθεσής τους στους κινδύνους που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένων των φυσικών κινδύνων και των κινδύνων μετάβασης σε μια οικονομία μηδενικών εκπομπών. Η έκθεση θα πρέπει να ενσωματώνει την περιγραφή των μέτρων που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση των κινδύνων αυτών, την αξιολόγηση της ευθυγράμμισης των δραστηριοτήτων του εκάστοτε ιδρύματος με τους στόχους που ορίζονται στον κλιματικό νόμο. Το ακριβές περιεχόμενο των ετήσιων εκθέσεων μπορεί να καθοριστεί βάσει των ισχυουσών εξουσιοδοτικών διατάξεων, που διέπουν τις εποπτικές αρμοδιότητες της Τράπεζας της Ελλάδος ή της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις συστάσεις της ειδικής ομάδας του Συμβουλίου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας για τη δημοσιοποίηση χρηματοοικονομικών πληροφοριών σχετικών με το κλίμα (Task Force for Climate Related Financial Disclosures)."

2022-01-24 12:46:36

"Παράγραφος 1

Υπέρογκες υποχρεώσεις στο ίδιο μοτίβο υπερφόρτωσης επιχειρήσεων. Το ερώτημα που τίθεται είναι με ποια υποδομή οι Δημόσιες Υπηρεσίες και οργανισμοί μπορούν να αξιολογούν όλα τα προαναφερόμενα στοιχεία και να παίρνονται οι αποφάσεις εκτίμησης της πορείας μιας επιχείρησης με συνυπολογισμό των αντικειμενικών δυνατοτήτων

Παραγραφος 7.

Υπέρογκα πρόστιμα τα οποία αποπνέουν έντονο τιμωρητικό χαρακτήρα"

2022-01-26 19:34:30

"Χρειάζεται μεγαλύτερη αποσαφήνιση. Υπάρχουν πολλές διαφορετικές κατηγορίες επιχειρήσεων. Η λειτουργία και η περιβαλλοντική συμπεριφορά τους εξαρτάται από το που είναι, πότε λειτουργούν, ποιες άλλες βρίσκονται στην περιοχή... Γενικά αυτό το άρθρο θα είναι δύσκολο να εφαρμοστεί (πλην εθελοντικών εξαίρεσεων).

Να διευκρινιστεί αν πρόκειται για καθαρές εκπομπές (που λαμβάνουν υπόψη και την απορρόφηση από καταβόθρες που θα φροντίζουν να αποκτούν οι επιχειρήσεις). Η μείωση και αυτών των εκπομπών μπορεί να προκληθεί από μείωση ζήτησης."

2022-01-27 12:19:54

"Σχόλιο ΣΕΕΠΕ σχετικά με τα μέτρα για τη μείωση των εκπομπών από επιχειρήσεις:

Θα πρέπει να προβλεφθούν και αντίστοιχες ενισχύσεις για τις επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 17."

2022-01-27 18:01:17

"(σχόλιο επί της παρ. 2 του Άρθρου 17 σχετικά με τον κατάλογο των υπόχρεων νομικών προσώπων):

Προτείνεται να προστεθούν στις υπόχρεες επιχειρήσεις και οι βιομηχανικές και βιοτεχνικές εγκαταστάσεις με συνολική εγκατεστημένη ισχύ άνω των χιλίων κιλοβάτ (1.000 kW), κατ' αναλογία του ορίου που τίθεται στο Άρθρο 10, παρ.1γ του ν. 4342/2015 (Α' 143).

(σχόλιο επί της παρ. 3 του Άρθρου 17 σχετικά με την μεθοδολογία υπολογισμού του ανθρακικού αποτυπώματος, παρομοίως με τα σχόλιά μας στο Άρθρο 13, παρ. 6):

1. Το Παράρτημα ΙΙΙ της Σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 9ης Απριλίου 2013, αφορά την μέτρηση του Ανθρακικού Αποτυπώματος στο κύκλο ζωής προϊόντων, συνεπώς δεν έχει εφαρμογή σε επιχειρήσεις. Επιπρόσθετα δεν υπάρχει σχήμα ελέγχου και επαλήθευσης για τα περιγραφόμενα στο εν λόγω Παράρτημα ΙΙΙ. Προτείνεται να αφαιρεθεί και να παραμείνει μόνο η αναφορά στο πρότυπο ISO 14064-1:2018.

2. Προτείνεται να γίνει αναφορά στην διαδικασία και στα κριτήρια των ελέγχων όπως γίνεται και στο Άρθρο 16, Παράγραφος 7. ""Η πραγματοποίηση των ελέγχων των εγκαταστάσεων της παρ. 1 ανατίθεται από τον φορέα εκμετάλλευσης εγκατάστασης, σε επαλήθευτή, νομικό πρόσωπο, ο οποίος είναι επίσημα αναγνωρισμένος σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην υπό στοιχεία Φ.01.2/56790/ΔΠΠ1828/2016 (Β' 1897)""

3. Οι συντελεστές που αναφέρονται στην εκάστοτε Εθνική Απογραφή εκπομπών δεν είναι ιδιαίτερα επικαιροποιημένοι. Προτείνεται να χρησιμοποιούνται οι συντελεστές μετατροπής που αναφέρονται από τον αρμόδιο φορέα (π.χ. ΔΑΠΕΕΠ για την ηλεκτρική ενέργεια)"

2022-01-27 19:54:50

"Στην παράγραφο 3 αναφέρεται ότι ""Οι εκπομπές υπολογίζονται σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της Σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2013/179/ΕΕ σχετικά με τη χρήση κοινών μεθόδων για τη μέτρηση και τη γνωστοποίηση των περιβαλλοντικών επιδόσεων κατά τον κύκλο ζωής των προϊόντων και των οργανισμών (L 124), ή εναλλακτικά, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 14064-1:2018, πεδίο εφαρμογής 1 και 2.""

Η Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2013/179/ΕΕ έχει καταργηθεί, αντικαθιστώμενη από την Σύσταση 2021/2279/ΕΕ της 15ης Δεκεμβρίου 2021, βλ. <https://op.europa.eu/el/publication-detail/-/publication/af96b549-6912-11ec-9136-01aa75ed71a1/language-el/format-PDF/source-search>"

2022-01-28 08:30:45

Στο Άρθρο 17 προτείνεται η λήψη μέτρων για τη μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από επιχειρήσεις, χωρίς μεν εξειδίκευση αλλά με πρόθεση οι υπάρχοντες στόχοι να αυστηροποιηθούν με πρόβλεψη για δυσανάλογα υψηλά πρόστιμα. Προτείνουμε επανεξέταση των προστίμων στη λογική της ίσης μεταχείρισης και της αναλογικότητας.

2022-01-28 08:40:46

"• Η πρόταση είναι ότι θα πρέπει να προβλέπεται άμεση υποχρεωτικότητα κατηγοριών δράσεων για όλες επιχειρήσεις, για τον περιορισμό των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου αλλά και για την ενεργειακή εξοικονόμηση. Δεν αρκεί η πρόβλεψη για δυνατότητα θέσπισης στόχων μετά την 1.1.2025.

• Να ορίζεται το πρόστιμο ως ποσοστό των ακαθαρσιών εσόδων. Αλλιώς κάποιους μπορεί να συμφέρει η καθυστέρηση υποβολής έκθεσης ή η μη επίτευξη του στόχου με χαμηλό πρόστιμο."

2022-01-28 10:44:22

Παρ.2: Δεν τεκμηριώνεται γιατί υπάρχει αυτός ο περιορισμός στα νομικά πρόσωπα στα οποία εφαρμόζονται τα μέτρα του παρόντος άρθρου.

2022-01-28 10:51:00

"Στην παρ. 1, αναφέρεται: «Έως την 31η Μαρτίου 2023, τα νομικά πρόσωπα της παρ. 2 υποβάλλουν σε δημόσια προσβάσιμη ηλεκτρονική βάση δεδομένων που υλοποιεί και λειτουργεί ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ) έκθεση σχετικά με το ανθρακικό τους αποτύπωμα για το έτος αναφοράς 2022. Στην έκθεση συμπεριλαμβάνονται εθελοντικοί στόχοι και δράσεις μείωσης των εκπομπών. Η έκθεση επικαιροποιείται και επαληθεύεται με τη διαδικασία της παρ. 4 ετησίως».

Σχόλια:

1) Προτείνεται να οριστεί η έκθεση και ο τρόπος παρουσίασης της πληροφορίας βάσει ορισμένων προτύπων.

2) Προτείνεται να προβλεφθεί η διαχείριση/ μέτρηση των εκπομπών από τα άλλα ΑτΘ εκτός του CO₂."

2022-01-28 10:51:32

"Στην παρ. 2, αναφέρεται: «ο παρόν εφαρμόζεται στα κάτωθι νομικά πρόσωπα:

α) Τις εταιρείες οι οποίες είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο,

β) τα πιστωτικά ιδρύματα, όπως ορίζονται στο σημείο 1 της παρ. 1 του άρθρου 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013 σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (L 176),

γ) τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις που έχουν λάβει άδεια σύμφωνα με το άρθρο 18 της οδηγίας 2009/138/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Φερεγγυότητα II) (L 335),

δ) τις επιχειρήσεις επενδύσεων όπως ορίζονται στο σημείο 1 της παρ. 1 του άρθρου 4 της οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της οδηγίας 2011/61/ΕΕ (L 173),

ε) τις επιχειρήσεις σταθερής και κινητής τηλεφωνίας,

στ) τις εταιρείες ύδρευσης και αποχέτευσης,

ζ) τις εταιρίες ταχυμεταφορών,

η) τις επιχειρήσεις παροχής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου,

θ) τις αλυσίδες καταστημάτων λιανεμπορίου που απασχολούν πάνω από πεντακόσιους (500) εργαζόμενους και

ι) τις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών εφοδιαστικής, κατά την έννοια της περ. δ' του άρθρου 1 του ν. 4302/2014 (Α' 225)».

Σχόλια:

1) Προτείνεται να διευκρινιστεί εάν εταιρείες που είναι θυγατρικές πολυεθνικών και διαθέτουν εργοστάσια στην Ελλάδα, αλλά δεν είναι εισηγμένες στο Ελληνικό χρηματιστήριο θα εξαιρούνται του νόμου (για παράδειγμα βιομηχανίες τροφίμων και ποτών, καπνών κ.α.)

2) Προτείνεται να επιλεχθούν και επιχειρήσεις βάσει προσδιορισμού των τομέων προτεραιότητας που χρήζουν μέτρων προσαρμογής για την κλιματική αλλαγή με βάση την ανάλυση τρωτότητας στο Άρθρο 5 , ή βάσει του ορισμού των energy intensive industries (βλ. European Commission)."

2022-01-28 10:52:04

"Στην παρ. 3, αναφέρεται: «Οι εκπομπές υπολογίζονται σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο Παράρτημα III της Σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2013/179/ΕΕ σχετικά με τη χρήση κοινών μεθόδων για τη μέτρηση και τη γνωστοποίηση των περιβαλλοντικών επιδόσεων κατά τον κύκλο ζωής των προϊόντων και των οργανισμών (L 124), ή εναλλακτικά, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 14064-1:2018, πεδίο εφαρμογής 1 και 2. Ως συντελεστές μετατροπής της τελικής κατανάλωσης ενέργειας σε ισοδύναμους τόνους εκλυόμενου διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) χρησιμοποιούνται οι συντελεστές που αναφέρονται στην πλέον πρόσφατη εθνική απογραφή εκπομπών».

Σχόλια:

1) Προτείνεται να αναφερθεί τι ορίζεται ως 'κοινοί' μέθοδοι για τον κύκλο ζωής των προϊόντων και να αναφερθεί το ISO 14040/44 για την μέτρηση και τα ISO standards 14024 (type I), 14021 (type II), and ISO 14025 (type III) για τη γνωστοποίηση των περιβαλλοντικών επιδόσεων κατά τον κύκλο ζωής των προϊόντων

2) Οι εθνικές απογραφές εκπομπών άλλων χωρών ανανεώνονται ανά έτος, όπως για παράδειγμα στο Ηνωμένο Βασίλειο (Department for Environment, Food & Rural Affairs - DEFRA). Προτείνεται να υπάρξει πρόβλεψη για ετήσια ανανέωση συντελεστών εκπομπών άνθρακα και τυποποιημένη μεθοδολογία υπολογισμού του ισοδύναμου διοξειδίου του άνθρακα στις εθνικές απογραφές εκπομπών

3) Στα πλαίσια χρήσης κοινών μεθόδων, αναγνωρίζονται για τα Scope 1,2, άμεσων και αλλά και Scope 3 έμμεσων εκπομπών το πρότυπο ISO 14064 αλλά και το GHG Protocol από το World Resources Institute (WRI) που είναι και το πλέον αναγνωρισμένο πρότυπο παγκοσμίως. Θα ήταν σκόπιμο να γίνει αναφορά και στην μεθοδολογία Ανάλυσης Κύκλου Ζωής (ΑΚΖ) κατά ISO 14040/44 στα παραδείγματα, για την ορθή αποτίμηση και μείωση των εκπομπών."

2022-01-28 10:52:39

"Στην παρ. 7, αναφέρεται: «Σε περίπτωση μη έγκαιρης υποβολής της έκθεσης, επιβάλλεται πρόστιμο εκατό (100) ευρώ για κάθε μέρα καθυστέρησης. Το πρόστιμο δεν υπερβαίνει το 0,1% επί των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας».

Σχόλια:

Προτείνεται να οριστεί:

- 1) Η διαδικασία επιβολής του προστίμου
- 2) Πότε επιβάλλεται
- 3) Ο τρόπος με τον οποίο γνωστοποιείται στην επιχείρηση
- 4) Ο τρόπος που θα καταβάλλεται
- 5) Εάν θα είναι δημόσια η λίστα με τις επιχειρήσεις που τους επιβάλλεται πρόστιμο
- 6) Προτείνεται να δοθούν σαφείς κατευθυντήριες οδηγίες και -όπου αυτό είναι δυνατόν- αναλυτικοί πίνακες, προς όλες τις επιχειρήσεις που αναρτούν έκθεση σχετικά με το ανθρακικό τους αποτύπωμα στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων που λειτουργεί ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ), ώστε να είναι κοινό το σύστημα υπολογισμού των μετατροπών των κατανalώσεων Score 1, Score 2 και Score 3 σε εκπομπές tCO_2 , καθώς και ισοδυνάμων tCO_2e .
- 7) Στις παρ.12-13 του άρ.28 περιλαμβάνονται εξουσιοδοτικές διατάξεις για τη ρύθμιση με δευτερογενή νομοθεσία (υπουργικές αποφάσεις) ζητημάτων που άπτονται των παρ.4-5 του άρ.17. Αντιθέτως, δεν περιλαμβάνεται εξουσιοδοτική διάταξη για τη ρύθμιση της διαδικασίας επιβολής του προστίμου που προβλέπεται καταρχήν στην παρ. 7 του άρ.17. Όλα τα παραπάνω σημεία (1-6) του παρόντος σχολίου, καθώς και όποια άλλη τεχνική λεπτομέρεια κριθεί απαραίτητη, θα μπορούσαν να αποτελέσουν ύλη υπουργικής απόφασης που μπορεί να προβλεφθεί σε μία επιπλέον εξουσιοδοτική διάταξη, μπορεί να ενταχθεί στο άρ.28 και η οποία θα αναφέρεται στην παρ.7 του άρ.17."

2022-01-28 11:28:13

"1. Για την υποβολή της ετήσιας έκθεσης σχετικά με το ανθρακικό αποτύπωμα για το έτος αναφοράς 2022, στην παρούσα φάση και μέχρι την έκδοση όλων των εξουσιοδοτικών διατάξεων του άρθρου 28, δεν είναι σαφής ο τρόπος υπολογισμού και άρα και τα στοιχεία τα οποία θα υπεισέρχονται στον υπολογισμό. Προτείνεται η πιλοτική εφαρμογή για το 2022 και το 2023.

4. Στην περίπτωση που ο φορέας του έργου είναι πιστοποιημένος με το πρότυπο ISO 14064 (ποσοτικός προσδιορισμός ανθρακικού αποτυπώματος) να μην απαιτείται η πραγματοποίηση των ελέγχων από επίσημα αναγνωρισμένο επαληθευτή."

Άρθρο 18 Μείωση των εκπομπών στα μη διασυνδεδεμένα νησιά

2021-12-06 13:46:34

Θα πρέπει να δοθούν κατά προτεραιότητα κίνητρα στους κατοίκους των νησιών για την αντικατάσταση των οχημάτων τους με οχήματα μηδενικών ρύπων. Παράλληλα να σχεδιαστεί και υλοποιηθεί η εγκατάσταση σημείων φόρτισης έτσι ώστε να υπάρχει η δυνατότητα, ιδίως τους καλοκαιρινούς μήνες, να γίνεται απρόσκοπα και χωρίς καθυστέρηση η φόρτιση των οχημάτων ρύπων τόσο για τους γηγενείς κατοίκους όσο και για τους τουρίστες. Επειδή δε το νησιωτικό σύμπλεγμα της Ελλάδος είναι πολύ μεγάλο θα μπορούσε η εν λόγω δράση να ξεκινήσει από τα ποιά μικρά νησιά και να επεκταθεί σταδιακά στα μεγαλύτερα.

2021-12-11 12:26:56

Bravo

2022-01-02 12:06:22

"Προτείνεται να τροποποιηθεί το σημείο 1 του άρθρου με την παρακάτω προσθήκη στο τέλος

""ε) υποκατάσταση ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικά ηλιακά για τη παραγωγή ζεστού νερού.""

2022-01-06 12:36:59

"Ο υπό διαβούλευση κλιματικός νόμος ξεκινάει με μια απόλυτα αξιόπαινη πρόταση – στόχο, που ταυτόχρονα είναι απόλυτα ανέφικτος, τουλάχιστον με τα μέτρα που παρατίθενται. Επιφυλασσομένοι για μια ποσοτική αξιολόγηση και προτάσεις μέτρων, θα ήθελα να προτείνω τις κατευθύνσεις που θεωρώ ότι πρέπει να διερευνηθούν.

1. Ηλεκτροπαραγωγή.

Μείωση στο ελάχιστο της συμμετοχής των υγρών καυσίμων στην ηλεκτροπαραγωγή των ΜΔΝ. Η προτεραιότητα που δίνεται στο μαζούτ δεν είναι κατανοητή καθώς, από πλευράς εκπομπών δεν διαφέρει ουσιαστικά από το πετρέλαιο, μάλιστα στις μονάδες με υψηλό βαθμό απόδοσης ίσως να υπερτερεί. Αν δε το κριτήριο προτεραιότητας είναι το σημερινό κόστος, ίσως η προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στις

μικρές μονάδες που είναι κατά κανόνα πετρελαϊκές με χαμηλό, λόγω μεγέθους, βαθμό απόδοσης και υψηλότερο (σε σχέση με το μαζούτ) κόστος καυσίμου.

Από ανάλυση των στοιχείων που δημοσίευσε ο ΔΕΔΔΗΕ για το 2020: <https://deddie.gr/media/10481/%CF%80%CE%BB%CE%B7%CF%81%CE%BF%CF%86%CE%BF%CF%81%CE%B9%CE%B1%CE%BA%CE%BF%CE%B4%CE%B5%CE%BB%CF%84%CE%B9%CE%BF-2020-%CE%B4%CE%B5%CE%BA%CE%B5%CE%BC%CE%B2%CF%81%CE%B9%CE%BF%CF%83.pdf> ,

το μικτό μέσο κόστος ηλεκτρικής ενέργειας από συμβατικά καύσιμα ήταν το 2020:

Το βιομεθάνιο, σε συνδυασμό με τεχνικές αποκεντρωμένης ΣΗΘΥΑ (η και Τριπαραγωγή), θα μπορούσε να καλύψει ένα σχετικά μικρό μέρος της ισχύος / παραγωγής που σήμερα καλύπτει το μαζούτ και το πετρέλαιο, με κόστος που δεν θα απέχει πολύ από αυτό των συμβατικών καυσίμων, αν συνεκτιμηθούν:

- Η αναμενόμενη αύξηση των ορυκτών καυσίμων (ήδη τους 2 τελευταίους μήνες γινόμαστε μάρτυρες μιας αλματώδους αύξησης που εκτιμάται ότι θα συνεχιστεί).
- Η επίσης αλματώδης αύξηση των δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ).
- Η πρόσθετη εκμετάλλευση της θερμικής ενέργειας, που θα μειώσει την ηλεκτρική κατανάλωση.
- Η ευελιξία των πολλών και αποκεντρωμένων ΣΗΘΥΑ που θα αυξήσει την ευελιξία του συστήματος και θα επιτρέψει αύξηση της συμμετοχής των στοχαστικών ΑΠΕ.
- Η δυνατότητα ημερήσιας και διεποχικής αποθήκευσης του Βιομεθανίου.

Οι μονάδες ΣΗΘΥΑ με τροφοδοσία βιομεθανίου (στο μέλλον θα μπορούσαν να τροφοδοτηθούν και με μίγμα βιομεθανίου / ηλεκτρολυτικού υδρογόνου, του τελευταίου προερχόμενου από αιολικές ή φωτοβολταϊκές μονάδες) θα είναι εξ ορισμού μηδενικών εκπομπών.

Μονάδες ΣΗΘΥΑ μπορούν να αναπτυχθούν σε μεγάλη κλίμακα αμέσως και να τροφοδοτηθούν αρχικά με ορυκτό LNG, μεταφερόμενο δια θαλάσσης (υπάρχει σχετικό σχέδιο του ΔΕΣΦΑ). Οι μονάδες αυτές, εφόσον χωροθετηθούν σε περιοχές με δυνατότητα αξιοποίησης της θερμικής/ψυκτικής ενέργειας (υποκαθιστώντας έτσι εν μέρει τους αποσυρόμενους καυστήρες πετρελαίου) μπορούν οριακά να πληρούν τα νέα κριτήρια ταξινόμησης που πρόσφατα προτάθηκαν από την ΕΕ για χρηματοδότηση μονάδων φυσικού αερίου (270 gr ισοδυνάμου CO₂ ανά kWh). Με την μερική δε τροφοδοσία τους με βιομεθάνιο ή ηλεκτρολυτικό Υδρογόνο είναι εφικτό να «πιάσουν» αυτό το όριο στο διηνεκές και σταδιακά, με την παραπέρα ανάπτυξη της επιτόπιας παραγωγής Υδρογόνου (με βασικό τροφοδότη το μεγάλο αιολικό δυναμικό) να εξελιχθούν σε μονάδες μηδενικών εκπομπών.

Θα ήταν ενδιαφέρον να πραγματοποιηθεί μια μελέτη με ευθύνη της ΡΑΕ (η οποία εδώ και πολλά χρόνια προωθεί την διασύνδεση με το εθνικό δίκτυο ως την μοναδική μακροχρόνια λύση για τα ΜΔΝ) με σενάριο σύντομης αντικατάστασης όλων των πετρελαϊκών μονάδων με μονάδες ΣΗΘΥΑ φυσικού αερίου, κατάλληλες για μετατροπή σε καύση μίγματος μεθανίου – υδρογόνου (H₂ ready, κατά το ανάλογο των αγωγών).

Μια τέτοια λύση θα περιόριζε δραστικά την επένδυση συνολικής ηλεκτρικής διασύνδεσης του Ανατολικού Αιγαίου και των Δωδεκανήσων, απελευθερώνοντας πόρους για την ανάπτυξη δικτύου μεταφοράς φυσικού αερίου πολύ μικρότερου κόστους (οι διεθνείς εκτιμήσεις είναι ότι το κόστος των υποδομών και της λειτουργίας θαλάσσιας μεταφοράς του ΦΑ είναι περίπου το 1/10 του αντίστοιχου κόστους μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας).

Οι υπόλοιποι διαθέσιμοι πόροι για την κεφαλαιακή ενίσχυση αυτής της λύσης, μπορούν να προέλθουν από την ήδη προτεινόμενη στο άρθρο 18 παρ. α «αξιοποίηση του πόρου για την αποανθρακοποίηση των νησιών της παρ. 8 του άρθρου 13 της υπ. αρ. 181478/965/2017».

Επιπλέον, είναι σκόπιμο μικτές μονάδες ΣΗΘΥΑ - αιολικών με μερική ή ολική χρήση βιομεθανίου ή/και ηλεκτρολυτικού υδρογόνου να ενταχθούν στον ορισμό και στο καθεστώς ενίσχυσης και λειτουργίας των υβριδικών μονάδων που προς το παρόν περιορίζεται στις παραδοσιακές (συσσωρευτές – αντλιοσταμίες, αιολικά – φωτοβολταϊκά). Εκτιμάται ότι υβριδικές μονάδες με μέσο προσωρινής αποθήκευσης / αναπλήρωσης τα καύσιμα αέρια (ΦΑ, Βιομεθάνιο, Υδρογόνο) θα έχουν σημαντικά χαμηλότερο κόστος παραγωγής, χωρίς να υπολείπονται σε ευελιξία των συμβατικών υβριδικών, αμιγώς ΑΠΕ. Βεβαίως αυτές που καταναλώνουν περισσότερο ΦΑ έχουν υψηλότερο ανθρακικό αποτύπωμα (σαφώς όμως χαμηλότερο της ηλεκτρικής ενέργειας των πετρελαϊκών, αλλά και του προερχόμενου από το εθνικό διασυνδεδεμένο σύστημα), θα μπορούσε όμως να υπάρξει συντελεστής διόρθωσης της τιμής σχετιζόμενος με το ανθρακικό αποτύπωμα, δημιουργώντας κίνητρο στους παραγωγούς να μειώνουν το τελευταίο με κατάλληλες επιλογές της σχέσης των συνδυαζόμενων πρωτογενών πηγών.

2. Θέρμανση / Ψύξη.

Η προβλεπόμενη από τον κλιματικό νόμο απόσυρση των καυστήρων πετρελαίου, υποχρεωτική στις περιοχές όπου υπάρχει δίκτυο φυσικού αερίου, θα γίνει εφικτή, οικονομικά προσιτή αλλά και πολύ πιο αποτελεσματική, εκεί όπου τα δίκτυα τροφοδοτούνται με βιομεθάνιο, δεδομένου ότι το φυσικό αέριο παρέχει περισσότερη εκπομπή θερμότητας ανά kWh κατά 25% σε σχέση με το πετρέλαιο, ενώ το βιομεθάνιο προσφέρει μείωση 100% ή και περισσότερη. Το κόστος του βιομεθανίου είναι ανταγωνιστικό, ειδικά σε περιοχές όπου δεν υπάρχει κάλυψη δικτύου μεταφοράς, θα είναι σταθερό (ενδεχομένως και μειούμενο, με την ανάπτυξη των τεχνολογιών), σε αντίθεση με το φυσικό αέριο που είναι ανεξέλεγκτο και προοπτικά θα επιβαρύνεται με όλο και υψηλότερα τέλη εκπομπών ΣΕΔΕ.

Για την περίπτωση των ΜΔΝ είναι σκόπιμη η δημιουργία μικροδικτύων βιομεθανίου (μελλοντικά, μιγμάτων με υδρογόνο) σε επιλεγμένες πόλεις και κωμοπόλεις.

Η διαθεσιμότητα βιομεθανίου στα δίκτυα, σε συνδυασμό με την τριπαραγωγή θα δώσει πρόσθετες λύσεις και στην ψύξη, με εφαρμογή μεθόδων ψύξης απορρόφησης και αεριοκίνητων αντλιών θερμότητας. Αυτές οι δυνατότητες θα μειώσουν ακόμη περισσότερο τις ανάγκες σε ηλεκτρική ενέργεια.

3. Μεταφορές.

Το μεθάνιο (σε συμπιεσμένη ή υγροποιημένη μορφή) έχει αναγνωριστεί ότι είναι η οικονομικότερη και καθαρότερη λύση για τις βαριές οδικές και τις θαλάσσιες μεταφορές. Αλλά και σε ορισμένες περιπτώσεις είναι και στα ελαφρά οχήματα οικονομικότερο και από την ηλεκτροκίνηση, ειδικά σε οχήματα με περιορισμένη χρήση, όπου το κόστος οχημάτων και σταθμών φόρτισης είναι δυσανάλογα μεγάλο σε σχέση με το κόστος καυσίμου.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο οι νησιωτικοί δήμοι (μικρές αποστάσεις, εποχική χρήση) θα πρέπει να εξαιρεθούν από τις υποχρεωτικές διατάξεις του νόμου για τα ηλεκτρικά οχήματα.

Για το λόγο αυτό, προτείνεται να γίνει αποδεκτή η παράλληλη δυνατότητα εφαρμογής της μεθανοκίνησης σε όλα τα οχήματα και σκάφη, να εξαιρεθούν από την απαγόρευση /απόσυρση των κινητήρων εσωτερικής καύσης και να υιοθετηθεί επιδότηση αγοράς / μετατροπής. Επίσης να υιοθετηθούν μέτρα επιδότησης των υποδομών ανεφοδιασμού συμπιεσμένου φυσικού αερίου και βιομεθανίου στα ΜΔΝ.

Ειδικά για τη ναυτιλία, η ηλεκτροκίνηση που προτείνεται είναι η τελευταία στις επιλογές που έχουν διερευνηθεί τόσο από διεθνείς φορείς όσο και από την εφοπλιστική κοινότητα ενόψει της εφαρμογής Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών (ΣΕΔΕ – EU ETS) στα ναυτιλιακά καύσιμα. Οι επικρατέστερες κατευθύνσεις είναι το LNG (καλύτερα Bio-LNG, έχει πολύ καλύτερο αποτύπωμα), η Μεθανόλη, η Αμμωνία (μελλοντικά) και τελευταία έρχονται τα βιοκαύσιμα, η ηλεκτροκίνηση και το υδρογόνο. Τα τελευταία τρία, λόγω κόστους, είναι κατάλληλα προς το παρόν για ειδικές μικρής κλίμακας εφαρμογές.

Εννοείται ότι οι τομείς 2 και 3 μεταβατικά θα μπορούν να υπηρετηθούν από υγροποιημένο ή/και συμπιεσμένο φυσικό αέριο, αξιοποιώντας την διαδικασία μεταφοράς του τελευταίου από τις υποδομές που θα αναπτυχθούν για την ηλεκτροπαραγωγή. Η χρηματοδότηση όλων των σχετικών υποδομών θα ενισχυθεί από τους κανόνες ταξινόμησης που θα ισχύσουν μετά την πρόσφατη απόφαση που αναφέρθηκε παραπάνω για την υπό όρους κατάταξη του φυσικού αερίου στις ΑΠΕ.

ΤΑ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΑ ΑΕΡΙΑ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΕΙΝΑΙ Ο ΤΡΙΤΟΣ ΠΥΛΩΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΛΗΡΗ ΑΠΟ-ΑΝΘΡΑΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΝΗΣΙΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2035."

2022-01-08 12:05:55

"ΤΑ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΑ ΑΕΡΙΑ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΕΙΝΑΙ Ο ΤΡΙΤΟΣ ΠΥΛΩΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑ 80% ΑΠΟ-ΑΝΘΡΑΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΝΗΣΙΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2030 ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΛΗΡΗ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2035.

Ο υπό διαβούλευση κλιματικός νόμος ξεκινάει με μια απόλυτα αξιόπαινη πρόταση – στόχο, που ταυτόχρονα είναι απόλυτα ανέφικτος, τουλάχιστον με τα μέτρα που παρατίθενται. Επιφυλασσόμενος για μια ποσοτική αξιολόγηση και προτάσεις μέτρων, θα ήθελα να προτείνω τις κατευθύνσεις που θεωρώ ότι πρέπει να διερευνηθούν.

1. Ηλεκτροπαραγωγή.

Μείωση στο ελάχιστο της συμμετοχής των υγρών καυσίμων στην ηλεκτροπαραγωγή των ΜΔΝ. Η προτεραιότητα που δίνεται στο μαζούτ δεν είναι κατανοητή καθώς, από πλευράς εκπομπών δεν διαφέρει ουσιαστικά από το πετρέλαιο, μάλιστα στις μονάδες με υψηλό βαθμό απόδοσης ίσως να υπερτερεί. Αν δε το κριτήριο προτεραιότητας είναι το κόστος καυσίμου, ίσως η προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στις μικρές μονάδες που είναι κατά κανόνα πετρελαϊκές με χαμηλό, λόγω μεγέθους, βαθμό απόδοσης και υψηλότερο (σε σχέση με το μαζούτ) κόστος καυσίμου.

Από ανάλυση των στοιχείων που δημοσίευσε ο ΔΕΔΔΗΕ για το 2020: <https://deddie.gr/media/10481/%CF%80%CE%BB%CE%B7%CF%81%CE%BF%CF%86%CE%BF%CF%81%CE%B9%CE%B1%CE%BA%CE%BF-%CE%B4%CE%B5%CE%BB%CF%84%CE%B9%CE%BF-2020-%CE%B4%CE%B5%CE%BA%CE%B5%CE%BC%CE%B2%CF%81%CE%B9%CE%BF%CF%83.pdf> ,

το μικτό μέσο κόστος ηλεκτρικής ενέργειας από συμβατικά καύσιμα ήταν το 2020:

Μέση τιμή 29 ΜΔΝ (πλην Κρήτης) 200 €/MWh

Μέγιστη τιμή (Καστελλόριζο) 489 €/MWh

Ελάχιστη τιμή (Χίος) 149 €/MWh

Προς σύγκριση αναφέρεται ότι μονάδες ηλεκτροπαραγωγής με αξιοποίηση βιομάζας μέσω αναερόβιας χώνευσης τιμολογούν σήμερα στην ηπειρωτική Ελλάδα με τιμή αναφοράς (ταρίφα) 225 €/kWh

Το βιοαέριο, σε συνδυασμό με τεχνικές αποκεντρωμένης ΣΗΘΥΑ (η και Τρυπαγωγής), θα μπορούσε να αντικαταστήσει μέρος της ισχύος / παραγωγής που σήμερα καλύπτει το μαζούτ και το πετρέλαιο με ενέργεια μηδενικού ή και αρνητικού ανθρακικού αποτυπώματος, με κόστος που προοπτικά δεν θα απέχει πολύ από αυτό των συμβατικών καυσίμων, αν συνεκτιμηθούν:

- Η αναμενόμενη αύξηση των ορυκτών καυσίμων (ήδη τους 2 τελευταίους μήνες γινόμαστε μάρτυρες μιας αλματώδους αύξησης που εκτιμάται ότι θα συνεχιστεί).
- Η επίσης αλματώδης αύξηση των δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ).
- Η πρόσθετη εκμετάλλευση της θερμικής ενέργειας, που θα μειώσει την ηλεκτρική κατανάλωση.
- Η ευελιξία των πολλών και αποκεντρωμένων ΣΗΘΥΑ που θα αυξήσει την ευελιξία του συστήματος και θα επιτρέψει αύξηση της συμμετοχής των στοχαστικών ΑΠΕ.
- Η δυνατότητα ημερήσιας και διεποχικής αποθήκευσης του Βιομεθανίου.

Η λύση αυτή βεβαίως δεν μπορεί να καλύψει παρά μόνο ένα πολύ μικρό μέρος της συνολικής ηλεκτρικής κατανάλωσης και αυτό λόγω της μικρής τοπικής διαθεσιμότητας κατάλληλης βιομάζας και του υψηλού κόστους μεταφοράς της από άλλες περιοχές.

Όμως, μονάδες ΣΗΘΥΑ μπορούν να αναπτυχθούν σε μεγάλη κλίμακα αμέσως και να τροφοδοτηθούν αρχικά με ορυκτό LNG, μεταφερόμενο δια θαλάσσης (υπάρχει σχετικό σχέδιο του ΔΕΣΦΑ, αλλά και άλλοι προμηθευτές LNG ενδιαφέρονται για το αντικείμενο). Οι μονάδες αυτές, εφόσον χωροθετηθούν σε περιοχές με δυνατότητα αξιοποίησης της θερμικής/ψυκτικής ενέργειας (υποκαθιστώντας έτσι εν μέρει τους αποσυρόμενους καυστήρες πετρελαίου) μπορούν οριακά να πληρούν τα νέα κριτήρια ταξινόμησης που πρόσφατα προτάθηκαν από την ΕΕ για χρηματοδότηση μονάδων φυσικού αερίου (270 gr ισοδυνάμου CO₂ ανά kWh). Με την μερική δε τροφοδοσία τους με βιομεθάνιο ή/και ηλεκτρολυτικό υδρογόνο παραγόμενο επιτοπίως από το πλεόνασμα ηλιακής και αιολικής ενέργειας είναι εφικτό να «πιάσουν» αυτό το όριο, προϋπόθεση για να χαρακτηριστούν μονάδες πράσινης ενέργειας (με το νέο ορισμό που εισήχθη με την απόφαση αυτή). Με την παραπέρα ανάπτυξη της επιτόπιας παραγωγής Υδρογόνου (με βασικό τροφοδότη το μεγάλο αιολικό και ηλιακό δυναμικό) να εξελιχθούν σε μονάδες μηδενικών εκπομπών.

Θα ήταν ενδιαφέρον να πραγματοποιηθεί μια μελέτη με ευθύνη της ΡΑΕ (η οποία εδώ και πολλά χρόνια προωθεί την διασύνδεση με το εθνικό δίκτυο ως την μοναδική μακροχρόνια λύση για τα ΜΔΝ) με σενάριο σύντομης αντικατάστασης όλων των πετρελαιοκίνητων μονάδων με μονάδες ΣΗΘΥΑ φυσικού αερίου, κατάλληλες για μετατροπή σε καύση μίγματος μεθανίου – υδρογόνου (H₂ ready, κατά το ανάλογο των αγωγών).

Μια τέτοια λύση θα περιόριζε δραστικά την επένδυση συνολικής ηλεκτρικής διασύνδεσης του Ανατολικού Αιγαίου και των Δωδεκανήσων, απελευθερώνοντας πόρους για την ανάπτυξη δικτύου μεταφοράς φυσικού αερίου πολύ μικρότερου κόστους (οι διεθνείς εκτιμήσεις είναι ότι το κόστος των υποδομών και της λειτουργίας θαλάσσιας μεταφοράς του ΦΑ είναι περίπου το 1/10 του αντίστοιχου κόστους μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας).

Οι υπόλοιποι διαθέσιμοι πόροι για την κεφαλαιακή ενίσχυση αυτής της λύσης, μπορούν να προέλθουν από την ήδη προτεινόμενη στο άρθρο 18 παρ. α «αξιοποίηση του πόρου για την αποανθρακοποίηση των νησιών της παρ. 8 του άρθρου 13 της υπ. αρ. 181478/965/2017».

Επιπλέον, είναι σκόπιμο μικτές μονάδες ΣΗΘΥΑ - αιολικών με μερική ή ολική χρήση βιομεθανίου ή/και ηλεκτρολυτικού υδρογόνου να ενταχθούν στον ορισμό και στο καθεστώς ενίσχυσης και λειτουργίας των υβριδικών μονάδων που προς το παρόν περιορίζεται στις παραδοσιακές (συσσωρευτές – αντλιοσταμίες, αιολικά – φωτοβολταϊκά). Εκτιμάται ότι υβριδικές μονάδες με μέσο προσωρινής αποθήκευσης / αναπλήρωσης τα καύσιμα αέρια (ΦΑ, Βιομεθάνιο, Υδρογόνο) θα έχουν σημαντικά χαμηλότερο κόστος παραγωγής, χωρίς να υπολείπονται σε ευελιξία των συμβατικών υβριδικών, αμιγώς ΑΠΕ. Βεβαίως αυτές που καταναλώνουν περισσότερο ΦΑ έχουν υψηλότερο ανθρακικό αποτύπωμα (σαφώς όμως χαμηλότερο της ηλεκτρικής ενέργειας των πετρελαιοκίνητων, αλλά και της προερχόμενης από το εθνικό διασυνδεδεμένο σύστημα), θα μπορούσε όμως να υπάρξει συντελεστής διόρθωσης της τιμής σχετιζόμενος με το ανθρακικό αποτύπωμα, δημιουργώντας κίνητρο στους παραγωγούς να μειώνουν το τελευταίο με κατάλληλες επιλογές της σχέσης των συνδυαζόμενων πρωτογενών πηγών ΑΠΕ (αιολική, ηλιακή, βιοενέργεια)

2. Θέρμανση / Ψύξη.

Η προβλεπόμενη από τον κλιματικό νόμο απόσυρση των καυστήρων πετρελαίου, υποχρεωτική στις περιοχές όπου υπάρχει δίκτυο φυσικού αερίου, θα γίνει εφικτή, οικονομικά προσιτή αλλά και πολύ πιο αποτελεσματική, εκεί όπου τα δίκτυα τροφοδοτούνται με βιομεθάνιο, δεδομένου ότι το φυσικό αέριο παρέχει περιστολή των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά 25% σε σχέση με το πετρέλαιο, ενώ το βιομεθάνιο προσφέρει μείωση 100% ή και περισσότερη. Το κόστος του βιομεθανίου είναι ανταγωνιστικό, ειδικά σε περιοχές όπου δεν υπάρχει κάλυψη δικτύου μεταφοράς, θα είναι σταθερό (ενδεχομένως και μειούμενο, με την ανάπτυξη των τεχνολογιών), σε αντίθεση με το φυσικό αέριο που είναι ανεξέλεγκτο και προοπτικά θα επιβαρύνεται με όλο και υψηλότερα τέλη εκπομπών ΣΕΔΕ.

Για την περίπτωση των ΜΔΝ είναι σκόπιμη η δημιουργία μικροδικτύων βιομεθανίου (μελλοντικά, μιγμάτων με υδρογόνο) σε επιλεγμένες πόλεις και κωμοπόλεις.

Η διαθεσιμότητα βιομεθανίου στα δίκτυα, σε συνδυασμό με την τριπαραγωγή θα δώσει πρόσθετες λύσεις και στην ψύξη, με εφαρμογή μεθόδων ψύξης απορρόφησης και αεριοκινήτων αντλιών θερμότητας. Αυτές οι δυνατότητες θα μειώσουν ακόμη περισσότερο τις ανάγκες σε ηλεκτρική ενέργεια.

3. Μεταφορές.

Το μεθάνιο (σε συμπίεσμένη ή υγροποιημένη μορφή) έχει αναγνωριστεί ότι είναι η οικονομικότερη και καθαρότερη λύση για τις βαριές οδικές και τις θαλάσσιες μεταφορές. Αλλά και σε ορισμένες περιπτώσεις είναι και στα ελαφρά οχήματα οικονομικότερο και από την ηλεκτροκίνηση, ειδικά σε οχήματα με περιορισμένη χρήση, όπου το κόστος οχημάτων και σταθμών φόρτισης είναι δυσανάλογα μεγάλο σε σχέση με το κόστος καυσίμου.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο οι νησιωτικοί δήμοι (μικρές αποστάσεις, εποχική χρήση) θα πρέπει να εξαιρεθούν από τις υποχρεωτικές διατάξεις του νόμου για τα ηλεκτρικά οχήματα.

Για το λόγο αυτό, προτείνεται να γίνει αποδεκτή η παράλληλη δυνατότητα εφαρμογής της μεθανοκίνησης σε όλα τα οχήματα και σκάφη, να εξαιρεθούν από την απαγόρευση /απόσυρση των κινητήρων εσωτερικής καύσης και να υιοθετηθεί επιδότηση αγοράς / μετατροπής. Επίσης να υιοθετηθούν μέτρα επιδότησης των υποδομών ανεφοδιασμού συμπίεσμένου φυσικού αερίου και βιομεθανίου στα ΜΔΝ.

Ειδικά για τη ναυτιλία, η ηλεκτροκίνηση που προτείνεται στο σχέδιο νόμου είναι η τελευταία στις επιλογές που έχουν διερευνηθεί τόσο από διεθνείς φορείς όσο και από την εφοπλιστική κοινότητα ενόψει της εφαρμογής Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών (ΣΕΔΕ – EU ETS) στα ναυτιλιακά καύσιμα. Οι επικρατέστερες κατευθύνσεις είναι το LNG (καλύτερα Bio-LNG, έχει πολύ καλύτερο αποτύπωμα), η Μεθανόλη, η Αμμωνία (μελλοντικά) και τελευταία έρχονται τα βιοκαύσιμα, η ηλεκτροκίνηση και το υδρογόνο. Τα τελευταία τρία, λόγω κόστους, είναι κατάλληλα προς το παρόν για ειδικές μικρής κλίμακας εφαρμογές.

Εννοείται ότι οι τομείς 2 και 3 μεταβατικά θα μπορούν να υπηρετηθούν από υγροποιημένο ή/και συμπίεσμένο φυσικό αέριο, αξιοποιώντας την διαδικασία μεταφοράς του τελευταίου από τις υποδομές που θα αναπτυχθούν για την ηλεκτροπαραγωγή. Η χρηματοδότηση όλων των σχετικών υποδομών θα ενισχυθεί από τους κανόνες ταξινόμησης που θα ισχύουν μετά την πρόσφατη απόφαση που αναφέρθηκε παραπάνω για την υπό όρους κατάταξη του φυσικού αερίου στις ΑΠΕ."

"ΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ ΣΤΑΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟ-ΑΝΘΡΑΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΝΗΣΙΩΝ

Στον υπό διαβούλευση κλιματικό νόμο, με απόσταση η πιο ρηξικέλευθη πρόταση είναι αυτή του άρθρου 18 για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (ΑτΘ-GHG) μέχρι το 2030 των μη διασυνδεδεμένων νησιών κατά 80% ως το 2030 ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ 2019. Το ποσοστό αυτό, τόσο ως αριθμός, όσο και ως επίπεδο αναφοράς (τα περισσότερα σχέδια όπως π.χ. το FIT FOR 55 αναφέρονται στο 2005), είναι από υπεραισιόδοξο έως ουτοπικό και συνεπώς η επιλογή της πολιτικής και των μέτρων για την επίτευξή του πρέπει να επιλεγούν με μεγάλη προσοχή, μετά από αιτιολογημένη ποσοτικοποιημένη μελέτη.

Εδώ επιχειρούνται κάποιες επισημάνσεις σε σχέση με τα μέτρα που προτείνονται στα άρθρα 1 και 3 του σχεδίου νόμου, με μεγάλη έμφαση στην κεντρική πολιτική της ηλεκτρικής διασύνδεσης των νησιών και ειδικότερα των Νησιών του Ανατολικού Αιγαίου και των Δωδεκανήσων (αναφέρονται ως «ανατολικά» συστήματα) με το Εθνικό Δίκτυο. Προτείνεται δε μια ριζικά διαφορετική προσέγγιση, που στηρίζεται στην εφαρμογή διεσπαρμένης παραγωγής όλων των επιμέρους μορφών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (κυρίως αιολική, ηλιακή και βιοενέργεια), με ενδιάμεσο φορέα κατά τη μεταβατική φάση το Ορυκτό Μεθάνιο (Φυσικό Αέριο) και σταδιακή αντικατάστασή του από ανανεώσιμα, Βιογενή και μη, αέρια (Βιομεθάνιο, Υδρογόνο κλπ.)

Οι προτάσεις κατευθύνσεων και μέτρων, θα γίνουν κατά κατηγορία, παρόλο που πλέον ο παλαιότερος διαχωρισμός έχει ξεπεραστεί λόγω της συχνά αλόγιστης και χρήσης του ηλεκτρισμού για την υπηρετήση αναγκών που ανήκουν σε άλλες κατηγορίες (μεταφορές, θέρμανση – ψύξη), με προφανή σπατάλη ενέργειας και εκπομπών στον κύκλο ηλεκτροπαραγωγή από καύσιμα – μεταφορά ηλεκτρισμού – μετατροπή σε θερμική και μηχανική ενέργεια.

1. Ηλεκτροπαραγωγή.

Η ηλεκτροπαραγωγή στα Νησιά (πλην των ήδη διασυνδεδεμένων) σήμερα υπηρετείται κατά περίπου 80% από πετρελαϊκούς σταθμούς υψηλότερου ανθρακικού αποτυπώματος, όχι μόνον λόγω των εγγενών ανθρακικών εκπομπών των καυσίμων (μαζούτ και πετρελαίο), αλλά και λόγω των χαμηλών βαθμών ηλεκτρικής απόδοσης των μικρών και διεσπαρμένων σταθμών παραγωγής. Το υπόλοιπο 20% προέρχεται από ΑΠΕ, η επέκταση των οποίων έχει διακοπεί λόγω κορεσμού των επιμέρους δικτύων.

Η βασική κατεύθυνση αντικατάστασης των συμβατικών καυσίμων (άρθρο 1α) είναι της ηλεκτρικής διασύνδεσης των Νησιών με το ηπειρωτικό δίκτυο, αλλά και μεταξύ τους καθ' ομάδες, ένα έργο που για τα ανατολικά συστήματα τοποθετείται προς το τέλος της 10ετίας 2020-2030 (πρόγραμμα ΑΔΜΗΕ). Το δε «σβήσιμο» των πετρελαϊκών σταθμών μάλλον προβλέπεται για την επόμενη 10ετία, αφού (παράγραφος 18.3) η απαγόρευση χρήσης μαζούτ έχει έτος ορόσημο το 2030, ενώ δεν αναφέρεται τίποτε για το πετρέλαιο. Εδώ μάλιστα εγείρεται το εύλογο ερώτημα προς τι η προτεραιότητα του μαζούτ, αφού από άποψη εκπομπών δεν διαφέρει σημαντικά από το πετρέλαιο (υπό προϋποθέσεις δε υπερτερεί).

Η λύση αυτή ουσιαστικά εξισώνει τα Νησιά με το ηπειρωτικό σύστημα ως προς το διαχρονικό ποσοστό μείωσης των εκπομπών, το οποίο, με τις πιο αισιόδοξες εκτιμήσεις (επίτευξη από την Ελλάδα των στόχων του FIT FOR 55) θα είναι για τον ηλεκτρισμό της τάξης του 60-65% μέχρι το 2030. Η μερική βελτίωση που πιθανόν θα προσφέρει η ένταξη στο ενιαίο σύστημα του υψηλού αιολικού και ηλιακού δυναμικού των Νησιών (αμφίβολη, διότι η υπερσυγκέντρωση αιολικών – ηλιακών σταθμών στα Νησιά με δυναμικότητα πολλαπλάσια των αναγκών της περιοχής, θα συναντήσει την εύλογη σθεναρή αντίθεση του τοπικού παράγοντα που ήδη βλέπει τις σχετικές επιπτώσεις στα ήδη διασυνδεδεμένα νησιά των Κυκλάδων – χαρακτηριστική η περίπτωση της Τήνου), δεν θα αλλάξει ουσιαστικά το ποσοστό αυτό διότι η πρόσθετη αυτή αιολική – ηλιακή ενέργεια θα «ενσωματωθεί» στο πλήρες σύστημα πριν γίνει στοιχείο της μείωσης εκπομπών των Νησιών.

ΣΥΝΕΠΩΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ ΔΕΝ ΕΠΙΤΥΓΧΑΝΕΤΑΙ ΚΑΝΕΝΑ ΠΡΟΒΑΔΙΣΜΑ ΤΩΝ ΝΗΣΙΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΑτΘ.

Σε κάθε περίπτωση, η μέσω διασύνδεσης μείωση των εκπομπών δεν μπορεί να ξεπεράσει το 65% σε σχέση με το 2005 (ακόμη μικρότερη σε σχέση με το 2019) και με ορίζοντα επίτευξης οπισθοβαρώς (και με μεγάλη αισιοδοξία) το 2035. Για το 2030, τα αποτελέσματα θα είναι τραγικά, προσθέτοντας άλλο ένα στοιχείο απογοήτευσης και ματαίωσης, και μάλιστα σε ένα έργο που θα μπορούσε να γίνει παγκόσμιο πρότυπο στρατηγικής από-ανθρακοποίησης σε μεσαία κλίμακα, αντίθετα με τα πανάκριβα σχέδια που υλοποιούνται και προβάλλονται σήμερα στα Νησιά (Τήλος, Αη Στράτης, Αστυπάλαια, Νάξος, Σίφνος) που μόνο ως πιλότοι ορθών κατά τα άλλα πρακτικών μπορούν να εκληφθούν, αλλά ελάχιστα συμβάλλουν στον βασικό και επείγοντα στόχο.

Στην κατεύθυνση της γρήγορης σταδιακής μείωσης των εκπομπών ΑτΘ ήδη από τα μέσα της 10ετίας 2020-30, προτείνεται, αντί της διασύνδεσης, η αντικατάσταση όλων των πετρελαϊκών σταθμών με μονάδες αερίου που θα έχουν ανθρακικό αποτύπωμα κάτω από το κατώφλι των 270 grCO₂eq/kWh. Το κατώφλι αυτό θέτει με πρόσφατη πρότασή της η Ευρωπαϊκή επιτροπή για τον χαρακτηρισμό των σταθμών φυσικού αερίου ως «πράσινων». Πρόκειται για ένα όριο που μπρεί να επιτευχθεί είτε σε σταθμούς συμπαραγωγής (η πλήρης αξιοποίηση της συμπαραγωγής επιτυγχάνει μέχρι 202 grCO₂eq/kWh) είτε σε σταθμούς με μέρος της τροφοδοσίας τους με ανανεώσιμα αέρια. Η τροφοδότηση των σταθμών 100% με ανανεώσιμα αέρια επιτυγχάνει παραγωγή μηδενικού ανθρακικού αποτυπώματος!!!

Η διεσπαρμένη ηλεκτροπαραγωγή στα νησιά σε μονάδες που μπορούν να συνδεθούν με καταναλωτές που αξιοποιούν την θερμική και ψυκτική ενέργεια (κατοικίες, οικισμοί με τηλεθέρμανση / τηλεψύξη, ξενοδοχεία, θερμοκήπια, αφαλάτωση κλπ.) μπορεί να εξασφαλίσει σε μεγάλο βαθμό την προϋπόθεση των 270 grCO₂. Από εκεί και πέρα, η παραπέρα μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος της ηλεκτροπαραγωγής θα επιτευχθεί με την ανάπτυξη των τοπικά παραγόμενων ανανεώσιμων αερίων με ώριμες και αναπτυσσόμενες τεχνολογίες αναερόβιας χώνευσης, αεριοποίησης βιομάζας, μεθανοποίησης βιογενούς CO₂, παραγωγής πράσινου ηλεκτρολυτικού υδρογόνου από πλεόνασμα αιολικής – ηλιακής ενέργειας. Τεχνολογίες που, πλην της τελευταίας, μπορούν να παραγάγουν μεθάνιο σε τιμές κάτω από 150 €/MWh. Προς σύγκριση, αναφέρεται ότι οι προσφατέστες κορυφές στην τιμή του Φυσικού αερίου ήταν 145 €/MWh, ενώ τα τρέχοντα συμβόλαια ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗΣ εκπλήρωσης κλείνουν στα 90 €/MWh.

Η δυνατότητα ωφέλιμης αποκοπής των κορυφών παραγωγής των στοχαστικών ΑΠΕ, σε συνδυασμό με την αυξημένη ευελιξία των πολλαπλών μονάδων παραγωγής ανά νησιώτικο υποσύστημα, μειώνει το βαθμό κορεσμού και αυξάνει τα περιθώρια διείσδυσης της ηλιακής και αιολικής ενέργειας. Εκτιμάται ότι το τρέχον 20% απευθείας συμμετοχής των στοχαστικών ΑΠΕ μπορεί να αυξηθεί σε 30%, χωρίς σε αυτό να συμπεριλαμβάνεται η συμμετοχή μέσω αποθήκευσης (υβριδικά συστήματα) και μετατροπής σε υδρογόνο (power-to-gas).

Ο βασικός παράγοντας μείωσης των ΑτΘ είναι η υποκατάσταση του καυσίμου. Οι σημερινές εκπομπές, που κατά προσέγγιση είναι 900 grCO₂eq/kWh, μειώνονται στα 270 grCO₂eq/kWh, δηλαδή μείωση κατά 70%. Αν σε αυτήν προστεθεί η αυξημένη διείσδυση των απευθείας ηλεκτροπαραγωγικών ΑΠΕ, η σταδιακή υποκατάσταση το φυσικού αερίου από ανανεώσιμα αέρια και τα υβριδικά συστήματα γίνεται ορατός ο στόχος της 80% μείωσης μέχρι το 2030 και της πρόσθετης μείωσης μέχρι το 100% μέχρι το 2035.

Ως προσφορότερος τρόπος μεταφοράς και αποθήκευσης του φυσικού αερίου στα Νησιά κρίνεται η υγροποιημένη μορφή (ΥΦΑ-LNG). Αν δε η μεταφορά γίνεται χωρίς τη διαμεσολάβηση της κεντρικής εθνικής αποθήκης αλλά με απευθείας παραλαβές από οποιοδήποτε σημείο φόρτωσης στη Μεσόγειο, το όφελος θα είναι διπλό: Εξοικονόμηση υποδομών (αγωγοί, ενδιάμεσες αποθήκες) και κόστους μεταφοράς (αποστάσεις, μεταφορτώσεις) αλλά και χαμηλότερες τιμές λόγω πολλών επιλογών προμηθευτών.

Το σημαντικότερο είναι ότι η λύση που προτείνεται θα περιορίζει δραστικά την επένδυση συνολικής ηλεκτρικής διασύνδεσης του (προϋπολογισμού μόνο για τα «ανατολικά» Νησιά 2,35 δις €) , απελευθερώνοντας πόρους για την ανάπτυξη δικτύου μεταφοράς φυσικού αερίου πολύ μικρότερου κόστους (οι διεθνείς εκτιμήσεις είναι ότι το κόστος των υποδομών και της λειτουργίας θαλάσσιας μεταφοράς του ΦΑ είναι περίπου το 1/10 του αντίστοιχου κόστους μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας).

Οι υπόλοιποι διαθέσιμοι πόροι για την κεφαλαιακή ενίσχυση αυτής της λύσης, μπορούν να προέλθουν από την ήδη προτεινόμενη στο άρθρο 18 παρ. α «αξιοποίηση του πόρου για την αποανθρακοποίηση των νησιών της παρ. 8 του άρθρου 13 της υπ. αρ. 181478/965/2017»."

2022-01-20 14:38:07

"ΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ ΣΤΑΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟ-ΑΝΘΡΑΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΝΗΣΙΩΝ

(ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ)

2. Θέρμανση / Ψύξη.

Όπως ελέγχθη στην παράγραφο για την ηλεκτρική ενέργεια, μεγάλο μέρος των καταναλώσεων θέρμανσης – ψύξης μπορεί να προέλθει από την συμπαραγωγή – τριπααραγωγή, με αποτύπωμα που θα ακολουθεί τα επίπεδα της ηλεκτροπαραγωγής.

Παράλληλα, η γρήγορη διαθεσιμότητα ηλεκτρικής ενέργειας χαμηλών εκπομπών θα ευνοήσει την εφαρμογή αντλιών θερμότητας για την υπηρετήση αυτών των φορτίων. Οι τεχνολογίες αντλιών θερμότητας θα προσφέρουν εξοικονόμηση ηλεκτρικής ενέργειας, που είναι ένας ακόμη παράγοντας μείωσης των εκπομπών.

Μικρή, εποχική, κάλυψη των θερμικών φορτίων μπορεί να γίνει με απευθείας καύση βιομάζας – καυσόξυλων, μια ακόμη μηδενικού αποτυπώματος εφαρμογή.

Για την περίπτωση των ΜΔΝ είναι σκόπιμη η δημιουργία μικροδικτύων βιομεθανίου (μελλοντικά, μιγμάτων με υδρογόνο) σε επιλεγμένες πόλεις και κωμοπόλεις.

Η διαθεσιμότητα βιομεθανίου στα δίκτυα, σε συνδυασμό με την τριπααραγωγή θα δώσει πρόσθετες λύσεις και στην ψύξη, με εφαρμογή μεθόδων ψύξης απορρόφησης και αεριοκίνητων αντλιών θερμότητας. Αυτές οι δυνατότητες θα μειώσουν ακόμη περισσότερο τις ανάγκες σε ηλεκτρική ενέργεια.

Όλες αυτές οι χρήσεις είναι πολύ χαμηλού αποτυπώματος και συνιστούν επίσης θεαματική μείωση έναντι της παρούσας κατάστασης όπου τα θερμικά φορτία καλύπτονται κυρίως από πετρέλαιο θέρμανσης ή αντλίες θερμότητας που τροφοδοτούνται με ηλεκτρισμό υψηλού αποτυπώματος (900 grCO₂eq/kWh)

3. Μεταφορές.

Το μεθάνιο (σε συμπιεσμένη ή υγροποιημένη μορφή) έχει αναγνωριστεί ότι είναι η οικονομικότερη και καθαρότερη λύση για τις βαριές οδικές και τις θαλάσσιες μεταφορές καυσίμου.

Δεδομένου ότι σήμερα όλες οι μεταφορές υπηρετούνται από υγρά καύσιμα, μόνο η υποκατάστασή τους από ορυκτό μεθάνιο θα προσφέρει μια μείωση του αποτυπώματος κατά 25-30% και μάλιστα με μικρό, σε σχέση με την ηλεκτροκίνηση, κόστος μετατροπής κινητήρων. Στη συνέχεια, η μερική ή ολική αντικατάσταση του φυσικού αερίου από βιογενές ή συνθετικό μεθάνιο θα μειώσει μέχρι μηδενισμού το ανθρακικό αποτύπωμα των μεταφορών.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο οι νησιωτικοί δήμοι (μικρές αποστάσεις, εποχική χρήση) θα πρέπει να εξαιρεθούν από τις υποχρεωτικές διατάξεις του νόμου για τα ηλεκτρικά οχήματα.

Για το λόγο αυτό, προτείνεται να γίνει αποδεκτή η παράλληλη δυνατότητα εφαρμογής της μεθανοκίνησης σε όλα τα οχήματα και σκάφη, να εξαιρεθούν από την απαγόρευση /απόσυρση των κινητήρων εσωτερικής καύσης και να υιοθετηθεί επιδότηση αγοράς / μετατροπής. Επίσης να υιοθετηθούν μέτρα επιδότησης των υποδομών ανεφοδιασμού συμπιεσμένου φυσικού αερίου και βιομεθανίου στα ΜΔΝ, μια κατηγορία επενδύσεων που συνάδει με τη μεταφορά του ίδιου καυσίμου για τις ανάγκες της ηλεκτροπαραγωγής και που η χρηματοδότησή τους θα ενισχυθεί από τους κανόνες ταξινόμησης που θα ισχύουν μετά την πρόσφατη απόφαση που αναφέρθηκε στην παράγραφο 1 (ηλεκτροπαραγωγή) για την υπό όρους κατάταξη του φυσικού αερίου στις ΑΠΕ.

Ειδικά για τη ναυτιλία, η ηλεκτροκίνηση που προτείνεται στο σχέδιο νόμου είναι η τελευταία στις επιλογές που έχουν διερευνηθεί τόσο από διεθνείς φορείς όσο και από την εφοπλιστική κοινότητα ενόψει της εφαρμογής Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών (ΣΕΔΕ – EU ETS) στα ναυτιλιακά καύσιμα. Οι επικρατέστερες κατευθύνσεις είναι το LNG (καλύτερα Bio-LNG, έχει πολύ καλύτερο αποτύπωμα), η Μεθανόλη, η Αμμωνία (μελλοντικά) και τελευταία έρχονται τα βιοκαύσιμα, η ηλεκτροκίνηση και το υδρογόνο. Τα τελευταία τρία, λόγω κόστους, είναι κατάλληλα προς το παρόν για ειδικές μικρής κλίμακας εφαρμογές.

Στα ελαφρά οχήματα η αεριοκίνηση είναι κατά κανόνα οικονομικότερη από την ηλεκτροκίνηση, ειδικά σε οχήματα με περιορισμένη χρήση, όπου το κόστος οχημάτων και σταθμών φόρτισης είναι δυσανάλογα μεγάλο σε σχέση με το κόστος του καυσίμου. Εν πάση περιπτώσει, οι δυο επιλογές (ηλεκτροκίνηση – αεριοκίνηση) πρέπει να συνυπάρχουν ώστε οι καταναλωτές να έχουν δυο επιλογές ανάλογα με τις επιθυμίες και τις δυνατότητές τους."

2022-01-21 05:30:57 "Οφείλω κάποιες διευκρινίσεις για τα σχόλιά μου που κατέκλυσαν την περιοχή που αφορά το άρθρο 18.

Η πρώτη καταχώρηση (6 Ιανουαρίου) μπορεί να αγνοηθεί και να αφαιρεθεί διότι αντικαταστάθηκε από την δεύτερη (8 Ιανουαρίου) που υποβλήθηκε λόγω καθυστέρησης έγκρισης - δημοσίευσης της πρώτης.

Η τρίτη και η τέταρτη (18 και 20 Ιανουαρίου) είναι συμπληρωματικές μεταξύ τους και αποτελούν γενίκευση των σχολίων της δεύτερης."

2022-01-21 15:23:48

"Ο στόχος μείωσης των εκπομπών κατά 80% έως το 2030 σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2019 όχι μόνο είναι ανεπαρκής, αλλά πιθανότατα δεν έχει νόημα. Σύμφωνα με το επενδυτικό πρόγραμμα του ΑΔΜΗΕ σχεδόν το σύνολο των μη διασυνδεδεμένων νησιών θα έχει διασυνδεθεί έως το 2030. Συνεπώς προτείνεται να θεθεί ως νομικά δεσμευτικός στόχος ο μηδενισμός των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από την ηλεκτροπαραγωγή στα νησιά έως το 2030 μέσω της διασύνδεσης όλων των μη διασυνδεδεμένων νησιών, της προώθησης της εξοικονόμησης ενέργειας, της ανάπτυξης των ΑΠΕ και τον εξηλεκτισμό των μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των θαλάσσιων.

Ειδικά ως προς το θέμα της εξοικονόμησης ενέργειας θα πρέπει είτε να τεθούν συγκεκριμένοι φιλόδοξοι στόχοι έως το 2030 για τα νησιά είτε να καταγραφεί ρητά ότι το αναθεωρημένο ΕΣΕΚ θα προβλέπει ειδικά μέτρα και πολιτικές με στόχο την υποστήριξη των κλιματικών και ενεργειακών στόχων του εν λόγω άρθρου.

Στην παράγραφο 3 θα πρέπει να τεθεί απαγόρευση για τη χρήση όλων των υγρών καυσίμων για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στα μη διασυνδεδεμένα νησιά, ώστε να μην συμπεριλαμβάνεται μόνο το μαζούτ, αλλά και το ντίζελ παρά μόνο για συγκεκριμένους και αυστηρούς όρους ενεργειακής ασφάλειας."

2022-01-24 13:18:41

"Το υφιστάμενο ΕΣΕΚ θέτει ως στόχο τη διασύνδεση όλων των μεγάλων μη διασυνδεδεμένων νησιών ως το 2029 και την εξάλειψη του πετρελαίου σε όλες του τις μορφές, και όχι μόνο του μαζούτ, από την ηλεκτροπαραγωγή στα μη διασυνδεδεμένα νησιά ως το 2030. Διευκρινίζεται επίσης (πίνακας 38, σελίδα 275) ότι η ελάχιστη ηλεκτροπαραγωγή από πετρέλαιο που επιτρέπεται το 2030 αφορά κατά κύριο λόγο στα διωλιστήρια. Σημειώνεται δε ότι αυτές είναι οι δεσμεύσεις του ΕΣΕΚ το οποίο έχει συνολικό κλιματικό στόχο για μείωση των εκπομπών κατά 42% το 2030 σε σχέση με το 1990 και βρίσκεται υπό αναθεώρηση προκειμένου να εναρμονιστεί με τον πιο φιλόδοξο κλιματικό στόχο για μείωση των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55% το 2030 σε σχέση με τα επίπεδα του 1990. Συνεπώς είναι αδύνατον στο νέο ΕΣΕΚ να υπάρξει υποχώρηση σε ό,τι αφορά την απεξάρτηση από το πετρέλαιο στην ηλεκτροπαραγωγή στα νησιά.

Συμβατή με το υφιστάμενο ΕΣΕΚ είναι και η απόφαση 785/2019 της ΠΑΕ (ΦΕΚ Β' 4428/03.12.2019), σύμφωνα με την οποία η διασύνδεση με το ηπειρωτικό δίκτυο των συστημάτων ΒΑ Αιγαίου, Δωδεκανήσων και Κυκλάδων είναι ο οικονομικότερος και αποδοτικότερος τρόπος για εξασφάλιση αξιόπιστης ηλεκτροδότησης σε μακροπρόθεσμη βάση, με χρόνο υλοποίησης, κατά μέγιστο, το έτος 2029. Εξάιρεση αποτελούν τα συστήματα Αγίου Ευστατίου, Μεγίστης και Γαύδου στα οποία η οικονομικότερη λύση είναι να παραμείνουν αυτόνομα. Επιπλέον σε κανένα από τα υφιστάμενα σχέδια (ΔΕΔΔΗΕ και ΑΔΜΗΕ) δεν αναφέρεται η προοπτική διασύνδεσης και τριών άλλων μικρών νησιών και συγκεκριμένα των Αντικυθήρων, της Ερεϊκούσας, και των Οθωνών, ενώ παραμένει ασαφές αν θα προχωρήσει η διασύνδεση της Αοστυπάλαιας. Σημειώνεται ότι και τα επτά (7) παραπάνω νησιά διαθέτουν γεννήτριες ντίζελ.

Συμπερασματικά λοιπόν, το σχέδιο κλιματικού νόμου δεν είναι συνεπές με το υφιστάμενο ΕΣΕΚ και είναι σαφώς λιγότερο φιλόδοξο από αυτό (πολλών δε μάλλον συγκριτικά με το νέο που θα είναι πιο φιλόδοξο) σε ό,τι αφορά την εξάλειψη των υγρών καυσίμων από την ηλεκτροπαραγωγή των μη διασυνδεδεμένων νησιών. Επιπλέον, το σχέδιο του κλιματικού νόμου δεν περιορίζει την έκταση της χρήσης ντίζελ μόνο στα νησιά που θα παραμείνουν μη διασυνδεδεμένα μετά το 2029.

Με βάση τα παραπάνω προτείνεται η τροποποίηση της παραγράφου 3 του άρθρου 18 για τη μείωση των εκπομπών στα μη διασυνδεδεμένα νησιά ως εξής:

(τροποποιημένη παράγραφος 3 του άρθρου 18): Από την 1η.1.2030 απαγορεύεται η χρήση μαζούτ και ντίζελ για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στα νησιά εκτός των νησιών που θα παραμείνουν μη διασυνδεδεμένα και μετά το πέρας αυτής της ημερομηνίας σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο δεκαετές σχέδιο ανάπτυξης του ΑΔΜΗΕ (2022-2032) και την απόφαση 785/2019 της ΠΑΕ (ΦΕΚ Β' 4428/03.12.2019), όπου θα εξακολουθεί να επιτρέπεται η χρήση ντίζελ έως την 31η.12.2035."

2022-01-26 06:31:31

"ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ Ή ΕΙΚΟΝΙΚΗ ΑΠΟ-ΑΝΘΡΑΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΝΗΣΙΩΝ;

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Στα προηγούμενα σχόλια είχαν συγκριθεί ποιοτικά και σε σχέση με τους στόχους της από-ανθρακοποίησης οι δυο διαφορετικές κατευθύνσεις για την ηλεκτροδότηση των νησιών:

- Αφ' ενός η επιτόπου παραγωγή από ένα μίγμα πηγών μηδενικού αποτυπώματος (κυρίως αιολικά, ηλιακά και ανανεώσιμα αέρια) και χαμηλού αποτυπώματος (σταθμοί φυσικού αερίου με αποτύπωμα 270 grCO₂eq/kWh μέχρι το 2030 και 100 grCO₂eq/kWh μετά το 2030) και
- Αφ' ετέρου η μεταφορά ενέργειας παραγόμενης στο ηπειρωτικό σύστημα μέσω διασυνδέσεων.

Αποδείχθηκε ότι η πρώτη είναι η μόνη που μπορεί να δώσει την επιθυμητή συνολική μείωση εκπομπών κατά 80% μέχρι το 2030. Η διασύνδεση, μπορεί να θεωρηθεί ότι συμμετέχει στον στόχο μόνο αν η μεταφερόμενη ενέργεια θεωρηθεί μηδενικού αποτυπώματος (λογιστικός ακροβατισμός που θεωρεί ότι αν οι εκπομπές γίνονται σε άλλη περιοχή δεν συμμετέχουν στο αποτύπωμα). Αν η συμμετοχή της μεταφερόμενης ενέργειας λογιστεί στις πραγματικές της τιμές (σήμερα κατ' εκτίμηση 400 grCO₂eq/kWh, το 2030 ίσως να έχει μειωθεί στα 300, αν και οι πρόσφατες εξελίξεις στην αγορά ενέργειας ήδη θέτουν υπό αντικειμενική αμφισβήτηση το πρόγραμμα απολιγνιτοποίησης)

Πέρα από το ότι η διασύνδεση δεν υπηρετεί τον πραγματικό στόχο της από-ανθρακοποίησης, αποδεικνύεται ότι και το κόστος ηλεκτρικής ενέργειας είναι σημαντικά υψηλότερο από αυτό της παραγωγής στον τόπο κατανάλωσης. Βέβαια, ένας τέτοιος υπολογισμός χρειάζεται αναλυτικά στοιχεία, τόσο για την σημερινή κατάσταση όσο και για την μελλοντική.

Μια πολύ χοντρική (και όχι λιγότερο αξιόπιστη) εκτίμηση με τα σημερινά δεδομένα για τα Νησιά του Ανατολικού Αιγαίου και τα Δωδεκάνησα (Ανατολικά Νησιά) με βάση τις παραγωγές – κατανάλωσεις – τιμές του 2020 (δημοσιευμένα στοιχεία ΔΕΔΔΗΕ - ΔΑΠΕΕΠ) βασίζεται στα εξής:

- Συνολική παραγωγή από πετρελαϊκούς σταθμούς για όλα τα Ανατολικά νησιά το 2020: 1.445 GWh
- Συνολικό ετήσιο κόστος ηλεκτρικής ενέργειας πλην ΑΠΕ: 282,5 Μ€.
- Μέση μικτή τιμή ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικούς σταθμούς: 196 €/MWh
- Μέση τιμή ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς ΣΗΘΥΑ (στην ηπειρωτική Ελλάδα): 140 €/MWh. Το κόστος αυτό είναι επιτεύξιμο και στα Νησιά, δεδομένου ότι, με τις σημερινές τάσεις στη διεθνή αγορά οι τιμές του δια θαλάσσης μεταφερόμενου LNG είναι περίπου ίσες (αν όχι χαμηλότερες) με αυτές που ισχύουν για το φυσικό αέριο μεταφερόμενο με αγωγούς.
- Κόστος διασύνδεσης Ανατολικών Νησιών 2.400 Μ€ (Στοιχείο ΑΔΜΗΕ).
- Κόστος συντήρησης και λειτουργίας διασυνδέσεων σε μια 10ετία (υποθετικό, 5% του CAPEX) 1.200 Μ€
- Συνολική κατανάλωση 10ετίας (προβολή ετήσιας του 2020) : 15M MWh
- Μέσο μικτό κόστος μεταφοράς στη 10ετία: 3.600Μ€/15M MWh = 240 €/MWh
- Αν, αντί της 10 ετίας (συνήθης περίοδος υπολογισμού του LCOE) το κόστος μεταφοράς αναχθεί στην 20ετία, το μέσο μικτό κόστος μεταφοράς στα Ανατολικά νησιά μειώνεται σε 200 €/MWh
- Μέση οριακή τιμή εθνικού συστήματος για το 2020: 45 €/MWh (οι σημερινές τιμές θεωρούνται παροδικές, παρόλο που η τάση είναι αυξητική).
- Άρα μέση τιμή μέσω διασυνδέσεων 245-285 €/MWh.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι:

- Με την γρήγορη σταδιακή αντικατάσταση των κεντρικών (ανά νησί) πετρελαϊκών σταθμών με διεσπαρμένες μονάδες των 1-3 MWe, συμπαραγωγικές ή εν μέρει τροφοδοτούμενες με βιομεθάνιο, μελλοντικά και με υδρογόνο, επιτυγχάνεται όχι μόνο μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος, αλλά και συνολική μείωση του κόστους ενέργειας, προς όφελος των χρεώσεων ΥΚΩ.
- Η επέκταση της διασύνδεσης θα έχει μικρότερη συμβολή στη μείωση των εκπομπών ΑτΘ από την επιτόπου παραγωγή και θα αυξήσει το κόστος ενέργειας πάνω από το τρέχον. Η επιβάρυνση των καταναλωτών θα είναι μεγαλύτερη, αλλά το μεγαλύτερο μέρος της (η μεταφορά) πιθανόν να μην εμφανίζεται στις ΥΚΩ, αλλά θα αποτυπωθεί σε νέες υψηλότερες χρεώσεις δικτύου μεταφοράς από τον ΑΔΜΗΕ, πάλι εις βάρος του καταναλωτή.
- Αν οι πόροι που αναφέρονται στο άρθρο 18.1.α μετατοπιστούν από την διασύνδεση στην ενίσχυση των σταθμών χαμηλών εκπομπών και των υποδομών τροφοδοσίας τους (όταν εγκριθεί η ένταξη των τελευταίων στο νέο καθεστώς ταξινόμησης) η τιμή LCOE για την πρώτη περίπτωση θα μειωθεί ακόμη περισσότερο. Σημειωτέον ότι κάθε εγκατεστημένο MWe συμπαραγωγής έχει κόστος 1-1,2 Μ€. Τα συμπεράσματα είναι αβίαστα, καθώς η συνολική εγκατεστημένη ισχύς για τα Ανατολικά νησιά πρέπει να είναι της τάξης των 500 MWe.

Βεβαίως, τα εκτεθέντα παραπάνω δεν διεκδικούν το κύρος των μελετών που έχουν πραγματοποιηθεί για την τεκμηρίωση των προηγούμενων σχετικών μελετών, αλλά είναι ερέθισμα ώστε οι λαμβάνοντες τις τελικές αποφάσεις να επαναξιολογήσουν τις παλαιότερες μελέτες.

Η ΡΑΕ, ως ανεξάρτητη αρχή, που είχε τον κεντρικό ρόλο στην αποδοχή της λύσης για την διασύνδεση, καλό είναι να επανεξετάσει τα νέα δεδομένα και στόχους και να φέρει προς εξέταση την άμεση αξιοποίηση του φυσικού αερίου για τα νησιά. Ένα πρόσθετο πλεονέκτημα της λύσης αυτής είναι ότι για τη μεταφορά του LNG απευθείας στην κατανάλωση δεν μεσολαβούν, όπως στην περίπτωση της ηλεκτρικής διασύνδεσης, δυο μονοπώλια μεταφοράς, αυτό του Φυσικού αερίου και αυτό του ηλεκτρισμού. Αντίθετα, οι σταθμοί μαζικής αποθήκευσης πληθαίνουν με ιδιωτικές πρωτοβουλίες (Αλεξανδρούπολη, Αιγίο Θεόδωροι, γιατί όχι ένας στην Ανατολική Κρήτη;) ενώ η αγορά των πλοίων μεταφοράς LNG αναπτύσσεται ραγδαία ως αντιστάθμισμα της έξαρσης του πολέμου των αγωγών που οδήγησε στις πρωτοφανείς (και ελπίζουμε παροδικές) τιμές του Φυσικού Αερίου."

2022-01-26 09:15:59

Στην παράγραφο 3 θα πρέπει να τεθεί απαγόρευση για τη χρήση όλων των υγρών καυσίμων για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στα μη διασυνδεδεμένα νησιά, ώστε να μην συμπεριλαμβάνεται μόνο το μαζούτ, αλλά και το ντίζελ (με πιθανές ελάχιστες εξαιρέσεις για συγκεκριμένους και αυστηρούς όρους ενεργειακής ασφάλειας).

2022-01-26 19:35:22

"Αυτό το άρθρο ουσιαστικά επιβάλλει χωρίς επαρκή τεκμηρίωση την απαίτηση για αποανθρακοποίηση των νησιών και μάλιστα ορίζοντα. Αγνοεί το γεγονός ότι αρκετά νησιά μπορεί να έχουν πάρα πολύ χαμηλές εκπομπές. Πως προέκυψε το 80% μέχρι το 2030;

Γιατί δεν εφαρμόζεται εδώ η αρχή των καθαρών εκπομπών που λαμβάνει υπόψη και τις καταβόθρες; Γιατί αποσιώζει η αναφορά σε καταβόθρες για τα μη διασυνδεδεμένα νησιά;"

2022-01-27 09:59:44

Οι ενεργειακοί στόχοι που εξειδικεύονται (μεταφορές, κτίρια, μη διασυνδεδεμένα νησιά) κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση. Θα πρέπει ωστόσο να μην περιορίζονται στην αλλαγή της τεχνολογίας, αλλά να αντιμετωπίζουν και κοινωνικά ζητήματα, όπως για παράδειγμα η προστασία των πιο ευάλωτων νοικοκυριών και η διασφάλιση της συμμετοχής των πολιτών στην ενεργειακή μετάβαση.

2022-01-28 06:44:37

"ΜΕΙΩΣΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΣΤΑ ΜΗ ΔΙΑΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΝΗΣΙΑ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΑΡΘΡΟΥ 18

Προτείνεται η τροποποίηση του άρθρου με την παρακάτω ή ισοδύναμη διατύπωση (Οι αλλαγές με κεφαλαία):

Άρθρο 18 Μείωση των εκπομπών στα μη διασυνδεδεμένα νησιά

1. Για τη μείωση των εκπομπών των μη διασυνδεδεμένων νησιών κατά ογδόντα τοις εκατό (80%) έως το 2030 σε σχέση με το 2019, προωθούνται κατά προτεραιότητα μέτρα:

α) για την επιτάχυνση της διασύνδεσης με το ηλεκτρικό δίκτυο της ηπειρωτικής χώρας των μη διασυνδεδεμένων νησιών Ή ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ Ή ΣΗΘΥΑ ΜΕΣΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΑΤΘ ΠΟΥ ΔΕΝ ΘΑ ΥΠΕΡΒΑΙΝΟΥΝ ΤΑ 270 grCO₂eq/kWhe και την υποκατάσταση των μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από υγρά ορυκτά καύσιμα από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και συστήματα αποθήκευσης μέσω ιδίως της αξιοποίησης του πόρου για την αποανθρακοποίηση των νησιών της παρ. 8 του άρθρου 13 της υπ. αρ. 181478/965/2017 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών (Β' 3763),

β) για την προώθηση της ηλεκτροκίνησης ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΕΡΙΟΚΙΝΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ.

γ) για την εξοικονόμηση ενέργειας, ΜΕ ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΘΕΡΜΙΚΗΣ/ΨΥΚΤΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΤΡΙΠΑΡΑΓΩΓΗΣ) ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΗΛΕΘΕΡΜΑΝΣΗΣ / ΤΗΛΡΨΥΞΗΣ.

δ) για ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΧΑΜΗΛΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΑΤΘ ΣΤΙΣ ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ.

2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού δύναται να προκηρύσσονται συγκεκριμένες δράσεις και προγράμματα για την υλοποίηση όσων προβλέπονται στην παρ. 1 για κάθε μη διασυνδεδεμένο νησί. Με την απόφαση του πρώτου εδαφίου δύναται να καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη λήψη των κινήτρων, οι δικαιούχοι, η διάρκεια και οι διαδικασίες αίτησης, ένταξης, υλοποίησης και ολοκλήρωσης των δράσεων αυτών, ο φορέας και η πηγή χρηματοδότησης, ο υπεύθυνος φορέας υλοποίησης της δράσης, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή τους.

3. Από την 1η.1.2030 απαγορεύεται η χρήση ΟΡΙΚΤΩΝ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στα νησιά, πλην ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΑΠΩΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΤΡΟΦΟΔΟΣΙΑΣ."

2022-01-28 08:41:39

"Επιμένουμε να αναφέρεται με σαφή έμφαση και προτεραιότητα η ενεργειακή αυτονομία των νησιών (με χρήση κατάλληλων συνδυασμών ΑΠΕ μετά από τοπικό και περιφερειακό σχεδιασμό και εξοικονόμηση), η οποία θα υποστηρίζεται από τις διασυνδέσεις.

Προτάσεις αλλαγών –συμπληρώσεων:

18.1.

• Υπάρχει βάση δεδομένων για σύγκριση της μείωσης 80% σε σχέση με τις εκπομπές του 1990 για τα μη διασυνδεδεμένα νησιά; Το 2030 θα υπάρχουν μη διασυνδεδεμένα νησιά?

- Στο τέλος της παραγράφου 1 να προστεθεί: Οι διασυνδέσεις με τα νησιά υπηρετούν πρωτίστως την επιδίωξη για σταθεροποίηση του ρεύματος και στήριξη της τοπικής ενεργειακής αυτονομίας του κάθε νησιού και όχι για βιομηχανική παραγωγή ενέργειας από ανεμογεννήτριες που δεν σχετίζονται με την τοπική κατανάλωση και έχουν στόχο την εξαγωγή ρεύματος από το κάθε νησί στην στεριανή Ελλάδα.

- Για παραγωγή ενέργειας μεγάλης κλίμακας από το θαλάσσιο χώρο προτείνεται να προβλεφθεί σχεδιασμός για υπεράκτια τοποθέτηση πλωτών ανεμογεννητριών, σε αποστάσεις πέραν των 20 χιλιομέτρων από κάθε ακτή.

- Να προβλεφθεί η θέσπιση (μέσω ΕΣΕΚ) φιλόδοξων στόχων ενεργειακής εξοικονόμησης για τα νησιά, με ειδικότερες αναφορές στον τουρισμό και τις μεταφορές.

18.3.

- Θεωρούμε ότι είναι πολύ χαμηλής φιλοδοξίας η απαγόρευση μόνο του μαζούτ για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στα μη διασυνδεδεμένα νησιά από το 2030 και μετά. Θα έπρεπε να υπάρχει επίσης χρονικό όριο απαγόρευσης για τη γενική χρήση του ντίζελ."

2022-01-28 08:50:01

"Άρθρο 18: Προτείνουμε να συμπεριληφθούν διατάξεις για τον ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει το LNG/bio-LNG στη διαδικασία της αποανθρακοποίησης των μη διασυνδεδεμένων νησιών, μαζί με την πιθανή συμμετοχή ανανεώσιμων αερίων και σε συνδυασμό με τις υπάρχουσες ΑΠΕ (αιολικά, φωτοβολταϊκά,) και το σχετικό πλεόνασμα ηλεκτρικής ενέργειας.

Άρθρο 18, παρ.1: «υποκατάσταση των μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από υγρά ορυκτά καύσιμα από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και συστήματα αποθήκευσης μέσω ιδίως της αξιοποίησης του πόρου για την αποανθρακοποίηση των νησιών (...): Βάσει της περιγραφής, ρητά εξαιρείται κάθε δυνατότητα χρήσης φυσικού αερίου ή LNG. Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας προτείνουμε να προτιμηθεί το φυσικό αέριο έναντι του μαζούτ που κατά κόρον χρησιμοποιείται τώρα και μελλοντικά να προβλέπεται χρήση άλλων βιοκαυσίμων, αξιοποιώντας και τις υποδομές που θα γίνουν στο μεταξύ.

Άρθρο 18.1.δ: «εξηλεκτρισμός των θαλάσσιων μεταφορών»: Στο πλαίσιο της ήπιας και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης θα ήταν προτιμότερη επιλογή η μείωση εκπομπών από τις θαλάσσιες μεταφορές μέσω είτε εξηλεκτρισμού είτε φυσικού αερίου και LNG και σε δεύτερο χρόνο μέσω βιοαερίου και bio-LNG.

Άρθρο 18.1.ε: Θα πρέπει να υπάρξει πρόβλεψη για προώθηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας μέσω φυσικού αερίου (LNG/bioLNG) κατά την αντικατάσταση υγρών ορυκτών καυσίμων / βαρύ μαζούτ στο δρόμο προς την πλήρη απαγόρευση από την 1.1.2030."

2022-01-28 09:04:52

"Η κατηγορηματική απαγόρευση της χρήσης μαζούτ από 01.01.2030 σε όλα τα μη διασυνδεδεμένα νησιά με βάση τις υπάρχουσες τεχνολογίες είναι εκ προοιμίου ανεδαφική και ανεφάρμοστη, καθότι προβλέπεται η λειτουργία υβριδικών σταθμών σε κάθε νησί που θα στηρίζεται σε ΑΠΕ και συστήματα αποθήκευσης. Στο πλαίσιο αυτό, προβλέπεται η λειτουργία εφεδρικών ηλεκτροπαραγωγών ζευγών που χρησιμοποιούν πετρέλαιο (μαζούτ/ντίζελ). Για αυτό, θα πρέπει να προβλεφθεί διαδικασία παράτασης, ειδικά για τα νησιά (για κάλυψη αναγκών των εφεδρικών μονάδων), ανεξαρτήτως των γενικών αναθεωρήσεων ΠεΣΠΚΑ και ΕΣΠΚΑ.

Στην περίπτωση α) της παρ. 1, μάλλον έχει γίνει κάποιο λάθος, καθώς στο άρθρο 13 υπ. αρ. 181478/965/2017 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών (Β' 3763) δεν υπάρχει παρ. 8.

Σχετικά με την παρ. 3, αξίζει να αναφέρουμε ότι στα ΜΔΝ η συμμετοχή των υγρών ορυκτών καυσίμων (όπως το μαζούτ) στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας είναι μεγάλη. Θα πρέπει έγκαιρα να ληφθούν μέτρα για εξάλειψη της παραγωγής από υγρά ορυκτά καύσιμα και να δοθεί χώρος στην διείσδυση ΑΠΕ με αποθήκευση (με το σχήμα των υβριδικών σταθμών) προς αντικατάσταση των μονάδων με αυξημένες εκπομπές CO₂. Η διείσδυση των υβριδικών σταθμών στα ΜΔΝ παραμένει χαμηλή και προς το παρόν λειτουργούν μόνο δύο υβριδικοί σταθμοί, ενώ υπάρχουν σχετικές άδειες παραγωγής και περιθώρια για λειτουργία περισσότερων υβριδικών σταθμών, αλλά υπάρχει εκκρεμότητα στο ρυθμιστικό πλαίσιο.

Στο Άρθρο 18, να προστεθεί ε) υποκατάσταση ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικά ηλιακά για τη παραγωγή ζεστού νερού. Επίσης, να απαγορεύεται η εγκατάσταση συστημάτων για θέρμανση ή ψύξη χώρων με χαμηλή απόδοση (πχ. ενεργειακή κατηγορία μικρότερη από D)."

2022-01-28 10:53:17

"Στην παρ. 1, αναφέρεται: «Για τη μείωση των εκπομπών των μη διασυνδεδεμένων νησιών κατά ογδόντα τοις εκατό (80%) έως το 2030 σε σχέση με το 2019, προωθούνται κατά προτεραιότητα μέτρα:

α) για την επιτάχυνση της διασύνδεσης με το ηλεκτρικό δίκτυο της ηπειρωτικής χώρας των μη διασυνδεδεμένων νησιών και την υποκατάσταση των μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από υγρά ορυκτά καύσιμα από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και συστήματα αποθήκευσης μέσω ιδίως της αξιοποίησης του πόρου για την αποανθρακοποίηση των νησιών της παρ. 8 του άρθρου 13 της υπ. αρ. 181478/965/2017 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών (Β' 3763),

- β) για την προώθηση της ηλεκτροκίνησης,
- γ) για την εξοικονόμηση ενέργειας,
- δ) για τον εξηλεκτρισμό των θαλάσσιων μεταφορών.».

Σχόλιο:

Προτείνεται να διευκρινιστεί με ποιον τρόπο τα μη διασυνδεδεμένα μεγάλα σε έκταση και πληθυσμό νησιά θα καλύψουν τις ανάγκες τους μετά το 2030 χωρίς τη χρήση υγρών ορυκτών καυσίμων, δεδομένου της ανεπάρκειας των ΑΠΕ να καλύψουν πλήρως τη ζήτηση και τα φορτία αιχμής και δεδομένου της ωριμότητας και του υψηλού κόστους των τεχνολογιών αποθήκευσης."

Άρθρο 19 Ασφάλιση κινδύνου από την κλιματική αλλαγή

2021-12-11 14:36:43

Η διατύπωση δεν είναι αρκετά σαφής, καθώς δεν προκύπτει πως θα υποχρεωθούν σε ασφάλιση οι ήδη υφιστάμενες και ηλεκτροδοτούμενες οικοδομές. Το κριτήριο της ηλεκτροδότησης από μόνο του είναι ανεπαρκές, εκτός εάν υποχρεωθούν όλες οι υφιστάμενες παροχές να ελέγχονται περιοδικά. Θα ήταν προτιμότερο αυτό το βάρος να ενταχθεί στην ταυτότητα του κτιρίου, και αυτή να ενεργοποιηθεί επιτέλους.

2022-01-13 13:03:15

Σύμφωνα με τη Συμφωνία του Παρισιού και της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, η Ευρωπαϊκή ασφαλιστική βιομηχανία στηρίζει την φιλόδοξη προσπάθεια μείωσης των εκπομπών καυσαερίου κατά 55% έως το 2030 και την μηδενική εκπομπή ρύπων έως το 2050.

Πράγματι η δράση προβάλλει πλέον περισσότερο επείγουσα και αναγκαία από ποτέ.

Ο Ασφαλιστικός κλάδος μπορεί να είναι επιβοηθητικός καθώς διαθέτει γνώσεις και τεχνογνωσία για την ανάληψη και διαχείριση των κινδύνων και ικανότητα οικονομικής στήριξης για την αντιμετώπιση των συνεπειών που προκύπτουν από την κλιματική αλλαγή.

Στο προκείμενο Σχέδιο Νόμου που παραμένει σε διαβούλευση και συγκεκριμένα στο άρθρο 19 παράγρ. 1 και 2 που αναφέρεται στην θέσπιση υποχρεωτικής ασφάλισης από το έτος 2025 σε νεόδμητες οικοδομές που βρίσκονται σε περιοχές ιδιαίτερης τρωτότητας,, ο ασφαλιστικός κλάδος ενώ θα μπορούσε πράγματι να αποτελέσει μέρος της λύσης καθώς διαθέτει μέθοδο, γνώση και κεφάλαια, βρίσκεται αντιμέτωπος με μία ρύθμιση που ανατρέπει βασικές αρχές της ασφάλισης.

Με την ρύθμιση που προωθείται παραβιάζεται κατάφωρα η βασική φιλοσοφία της ασφαλιστικής επιστήμης, που ορίζει ότι ο ασφαλιστέος κίνδυνος πρέπει να είναι αβέβαιος, μελλοντικός και τυχαία συμβεβηκός. Εν προκειμένω έχουμε μια βεβαία επέλευση κινδύνου, εφόσον επιλέγεται να ασφαλιστούν ακίνητα σε περιοχές υψηλού κινδύνου και μόνον.

Βασικός κανόνας επίσης της ασφάλισης είναι η όσο το δυνατόν μεγαλύτερη βάση και διασπορά του κινδύνου προκειμένου να επιτευχθεί το λεγόμενο επαρκές ασφαλιστρο. Όπως λέμε συχνά η καλή τύχη των πολλών να καλύψει την ατυχία των λίγων.

Αντιλαμβάνεται εύκολα κανείς τι ύψους ασφαλιστρο θα απαιτηθεί αν παραμείνει αυτή η πρωτοφανής διάταξη.

Με αφορμή την κατάθεση αυτού του Σχεδίου Νόμου ζητούμε την συνολική ρύθμιση του πλαισίου αντιμετώπισης και ανάληψης κινδύνων στις περιπτώσεις φυσικών καταστροφών.

Ζητούμε την σύμπραξη ιδιωτικού και δημόσιου τομέα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των συνεπειών που υφίστανται οι πολίτες και την θέσπιση κινήτρων για την ασφαλιστική κάλυψη κινδύνων όπως αυτών που επιχειρεί να καλύψει το υπό Διαβούλευση Σχέδιο.

Ζητούμε τέλος την απόσυρση της διάταξης αυτής και την συνεργασία εξ αρχής Πολιτείας και Ασφαλιστικής Αγοράς για την εξεύρεση της βέλτιστης λύσης.

Αλλώς και εφόσον προκριθεί η υποχρεωτικότητα της ασφάλισης θα πρέπει η διάταξη να συμπεριλάβει όλα τα ακίνητα που έχουν κατασκευαστεί την τελευταία 25ετία και να ορισθεί ετήσιος έλεγχος διατήρησης της ασφάλισης.

Θα πρέπει να θεσπισθεί υποχρέωση γνωστοποίησης από πλευράς Ασφαλιστικών Εταιρειών στον αρμόδιο φορέα, εάν υπάρξει διακοπή ασφάλισης ή μη ανανέωση της ασφάλισης, ώστε να επιβάλλονται στον υπόχρεο οι κυρώσεις που θα προβλεφθούν.

Τέλος, και με την ευκαιρία της κατάθεσης του Σχεδίου Νόμου πιστεύουμε ότι η πλέον ώριμη λύση είναι η υποχρεωτική ασφάλιση όλων των ακινήτων στην Ελληνική επικράτεια και έναντι όλων των καταστροφικών κινδύνων, συμπεριλαμβανομένου του Σεισμού.

Ως Ασφαλιστικοί Διαμεσολαβητές που είμαστε ο κύριος κορμός της προώθησης της ασφαλιστικής ιδέας και ως οι άμεσοι συνομιλητές και αναλυτές των αναγκών της κοινωνίας, μέσω της Ένωσης Επαγγελματιών Ασφαλιστών Ελλάδος - Ε.Ε.Α.Ε., είμαστε στη διάθεση όλων για την αναζήτηση αυτής της λύσης.

Άλλωστε και εφόσον συστήνεται στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας Εθνικό Συμβούλιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠ), ως κεντρικό γνωμοδοτικό όργανο του Κράτους για τον συντονισμό, την παρακολούθηση και αξιολόγηση

των δράσεων πολιτικής για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, και στο οποίο θα συμμετέχουν πολλοί παράγοντες από διάφορους τομείς, πιστεύουμε ότι για το σοβαρό θέμα της ασφάλισης θα πρέπει να συμμετέχει και εκπρόσωπος της Ασφαλιστικής Αγοράς."

2022-01-13 13:15:49

"Εθνικός Κλιματικός Νόμος

Μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Σύμφωνα με τη Συμφωνία του Παρισιού και της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, η Ευρωπαϊκή ασφαλιστική βιομηχανία στηρίζει την φιλόδοξη προσπάθεια μείωσης των εκπομπών καυσαερίου κατά 55% έως το 2030 και την μηδενική εκπομπή ρύπων έως το 2050.

Πράγματι η δράση προβάλλει πλέον περισσότερο επείγουσα και αναγκαία από ποτέ.

Ο Ασφαλιστικός κλάδος μπορεί να είναι επιβοηθητικός καθώς διαθέτει γνώσεις και τεχνογνωσία για την ανάληψη και διαχείριση των κινδύνων και ικανότητα οικονομικής στήριξης για την αντιμετώπιση των συνεπειών που προκύπτουν από την κλιματική αλλαγή.

Στο προκείμενο Σχέδιο Νόμου που παραμένει σε διαβούλευση και συγκεκριμένα στο άρθρο 19 παράγρ. 1 και 2 που αναφέρεται στην θέσπιση υποχρεωτικής ασφάλισης από το έτος 2025 σε νεόδμητες οικοδομές που βρίσκονται σε περιοχές ιδιαίτερης τρωτότητας,, ο ασφαλιστικός κλάδος ενώ θα μπορούσε πράγματι να αποτελέσει μέρος της λύσης καθώς διαθέτει μέθοδο, γνώση και κεφάλαια, βρίσκεται αντιμέτωπος με μία ρύθμιση που ανατρέπει βασικές αρχές της ασφάλισης.

Με την ρύθμιση που προωθείται παραβιάζεται κατάφωρα η βασική φιλοσοφία της ασφαλιστικής επιστήμης, που ορίζει ότι ο ασφαλιστός κίνδυνος πρέπει να είναι αβέβαιος, μελλοντικός και τυχαία συμβεβημένος. Εν προκειμένω έχουμε μια βεβαία επέλευση κινδύνου, εφόσον επιλέγεται να ασφαλιστούν ακίνητα σε περιοχές υψηλού κινδύνου και μόνον.

Βασικός κανόνας επίσης της ασφάλισης είναι η όσο το δυνατόν μεγαλύτερη βάση και διασπορά του κινδύνου προκειμένου να επιτευχθεί το λεγόμενο επαρκές ασφαλιστρο. Όπως λέμε συχνά η καλή τύχη των πολλών να καλύψει την ατυχία των λίγων.

Αντιλαμβάνεται εύκολα κανείς τι ύψους ασφαλιστρο θα απαιτηθεί αν παραμείνει αυτή η πρωτοφανής διάταξη.

Με αφορμή την κατάθεση αυτού του Σχεδίου Νόμου ζητούμε την συνολική ρύθμιση του πλαισίου αντιμετώπισης και ανάληψης κινδύνων στις περιπτώσεις φυσικών καταστροφών.

Ζητούμε την σύμπραξη ιδιωτικού και δημόσιου τομέα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των συνεπειών που υφίστανται οι πολίτες και την θέσπιση κινήτρων για την ασφαλιστική κάλυψη κινδύνων όπως αυτών που επιχειρεί να καλύψει το υπό Διαβούλευση Σχέδιο.

Ζητούμε τέλος την απόσυρση της διάταξης αυτής και την συνεργασία εξ αρχής Πολιτείας και Ασφαλιστικής Αγοράς για την εξεύρεση της βέλτιστης λύσης.

Αλλώς και εφόσον προκριθεί η υποχρεωτικότητα της ασφάλισης θα πρέπει η διάταξη να συμπεριλάβει όλα τα ακίνητα που έχουν κατασκευαστεί την τελευταία 25ετία και να ορισθεί ετήσιος έλεγχος διατήρησης της ασφάλισης.

Θα πρέπει να θεσπισθεί υποχρέωση γνωστοποίησης από πλευράς Ασφαλιστικών Εταιρειών στον αρμόδιο φορέα, εάν υπάρξει διακοπή ασφάλισης ή μη ανανέωση της ασφάλισης, ώστε να επιβάλλονται στον υπόχρεο οι κυρώσεις που θα προβλεφθούν.

Τέλος, και με την ευκαιρία της κατάθεσης του Σχεδίου Νόμου πιστεύουμε ότι η πλέον ώριμη λύση είναι η υποχρεωτική ασφάλιση όλων των ακινήτων στην Ελληνική επικράτεια και έναντι όλων των καταστροφικών κινδύνων, συμπεριλαμβανομένου του Σεισμού.

Ως Ασφαλιστικοί Διαμεσολαβητές που είμαστε ο κύριος κορμός της προώθησης της ασφαλιστικής ιδέας και ως οι άμεσοι συνομιλητές και αναλυτές των αναγκών της κοινωνίας, μέσω της Ένωσης Επαγγελματιών Ασφαλιστών Ελλάδος - Ε.Ε.Α.Ε., είμαστε στη διάθεση όλων για την αναζήτηση αυτής της λύσης.

Άλλωστε και εφόσον συστήνεται στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας Εθνικό Συμβούλιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠ), ως κεντρικό γνωμοδοτικό όργανο του Κράτους για τον συντονισμό, την παρακολούθηση και αξιολόγηση των δράσεων πολιτικής για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, και στο οποίο θα συμμετέχουν πολλοί παράγοντες από διάφορους τομείς, πιστεύουμε ότι για το σοβαρό θέμα της ασφάλισης θα πρέπει να συμμετέχει και εκπρόσωπος της Ασφαλιστικής Αγοράς."

2022-01-21 15:26:26

"Ένας εθνικός κλιματικός νόμος θα πρέπει να περιλαμβάνει και έναν ολοκληρωμένο μηχανισμό εκτίμησης και μετριάσμού των κλιματικών κινδύνων (φυσικά, με αξιοποίηση όλων των υφιστάμενων πόρων, π.χ. της πολιτικής προστασίας). Το παρόν νομοσχέδιο δεν ικανοποιεί την στοιχειώδη αυτή απαίτηση.

Ο ασφαλιστικός κλάδος ήταν και αυτός στο επίκεντρο των συζητήσεων της (COP26), στη Γλασκώβη. Η κλιματική αλλαγή και η απώλεια της φύσης επηρεάζουν όλο και περισσότερο τις κοινότητες και τις οικονομίες παγκοσμίως και διευρύνουν τις κοινωνικές ανισότητες, ιδίως σε έναν κόσμο μετά τον COVID. Το παγκόσμιο χάσμα ασφαλιστικής προστασίας για την υγεία, τη θνησιμότητα και τον κίνδυνο φυσικών καταστροφών αυξήθηκε κατά 6,3% σε 1,4 τρισεκατομμύρια δολάρια το 2020 εν μέσω της πανδημίας COVID-19. Η πανδημία πίεσε πολύ τα συστήματα υγειονομικής περίθαλψης, ιδίως στις αναδυόμενες αγορές, και οδήγησε σε χαμηλότερη ανθεκτικότητα στην υγεία και τη θνησιμότητα. Εν τω μεταξύ, η ανθεκτικότητα έναντι φυσικών καταστροφών παραμένει η χαμηλότερη.

Σίγουρα ο κλάδος δεν μπορεί να αντιμετωπίσει όλα τα ζητήματα της κλιματικής αλλαγής, αλλά θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση των "απωλειών και ζημιών" από ακραία φαινόμενα. Στο πλαίσιο αυτό, μία διάταξη για την ασφάλιση των κλιματικών κινδύνων σίγουρα έχει θέση στον εθνικό κλιματικό νόμο. Ωστόσο θεωρούμε ότι θα έπρεπε να γίνει με πιο ολοκληρωμένο και ολιστικό τρόπο. Θα ήταν καλό να προβλεφθεί μια χαρτογράφηση της χώρας με τις περιοχές που κινδυνεύουν, όχι μόνο από πλημμύρες και πυρκαγιές αλλά απ' όλα τα ακραία καιρικά φαινόμενα (π.χ. δυνατούς ανέμους, ακραίες θερμοκρασίες). Η εκπόνηση εθνικής εκτίμησης κινδύνων αποτελεί απαίτηση της ενωσιακής νομοθεσίας (άρθρ. 6 Απόφασης 1313/2013/ΕΕ), αλλά δεν φαίνεται να έχει γίνει πρόοδος στο τομέα αυτό (είναι άγνωστο, επίσης, σε ποια φάση υλοποίησης βρίσκεται και η Εθνική Πολιτική Μείωσης Κινδύνου Καταστροφών και η Εθνική Βάση Δεδομένων Καταστροφών των άρθρ. 9 και 22 ν. 4662/2020). Είναι μάλλον αδικαιολόγητη η άποψη ότι η ιδιωτική ασφάλιση μπορεί να καλύψει κινδύνους οι οποίοι δεν έχουν οριοθετηθεί επαρκώς με επιστημονικό και τεκμηριωμένο τρόπο από αρμόδιες ρυθμιστικές αρχές.

Ειδικά για τις πλημμύρες, θα πρέπει να ευρωθεί ότι στα πλαίσια της Προκαταρκτικής Αξιολόγησης Κινδύνων Πλημμύρας (ΠΑΚΠ) (2012), δεν είχαν εξεταστεί σενάρια κλιματικής αλλαγής με επιστημονικά τεκμηριωμένο τρόπο ("τα μέχρι σήμερα διαθέσιμα υδρολογικά δεδομένα δεν επαρκούν για μία τεκμηριωμένη πρόβλεψη της επίδρασης της κλιματικής αλλαγής στη συχνότητα εμφάνισης των πλημμύρων. Έτσι, στον πρώτο κύκλο εφαρμογής της Οδηγίας δεν θα εξεταστούν σενάρια διόδευσης πλημμυρών σε συνθήκες κλιματικής αλλαγής. Επειδή όμως θα εξεταστούν και υδρολογικά σενάρια πολύ χαμηλής πιθανότητας με τη χρήση στοχαστικής ανάλυσης (κατανομές ακραίων τιμών), θεωρείται ότι έτσι θα ενσωματωθεί σε αυτή τη φάση η επίδραση της κλιματικής αλλαγής..."). Αυτό συνέβη κατά παράβαση της σχετικής ευρωπαϊκής Οδηγίας, η οποία επιβάλλει την συνεκτίμηση των καλύτερων διαθέσιμων δεδομένων για την κλιματική αλλαγή, ήδη από το στάδιο της προκαταρκτικής αξιολόγησης (άρθρ. 4 παρ. 2 Οδηγίας 2007/60). Αυτή την στιγμή, βρίσκεται σε εξέλιξη η 1η αναθεώρηση της Προκαταρκτικής Αξιολόγησης Κινδύνων: εκεί, μολονότι γίνεται μία προσπάθεια καλύτερης ενσωμάτωσης της κλιματικής αλλαγής, πάλι δεν τροποποιούνται οι Ζώνες Δυστηκτά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας (ΖΔΥΚΠ), "για την κάλυψη των τυχόν μεταβολών λόγω κλιματικής αλλαγής που δεν καλύπτονται από τα όρια πλημμύρας με περίοδο επαναφοράς T=1000 όπως αποτυπώθηκαν κατά την υλοποίηση των 1ων ΣΔΚΠ προτείνεται στην παρούσα φάση να διατηρηθούν τα όρια των ΖΔΥΚΠ όπως προσδιορίστηκαν στην 1η Προκαταρκτική Αξιολόγηση (2012) και να μη συρρικνωθούν με βάση τα αποτελέσματα των 1ων ΣΔΚΠ..." Με άλλα λόγια, μολονότι εντοπίστηκαν "μεταβολές λόγω κλιματικής αλλαγής που δεν καλύπτονται από τα όρια πλημμύρας" σε σενάρια ακραίων φαινομένων (T=1000), δεν αλλάζει τίποτα.

Τα παραπάνω έχουν σημασία για την αξιοπιστία του καθορισμού των ζωνών τρωτότητας, που είναι τμήματα των ΖΔΥΚΠ. Όπως και να έχει γίνει ο καθορισμός αυτός, επιφυλάξεις επίσης προκαλεί και η επιλογή του περιορισμού των ζωνών τρωτότητας μόνο στα τμήματα των ΖΔΥΚΠ που εμπίπτουν στο σενάριο πλημμυρών υψηλής πιθανότητας (T=50) [παρ. 2, παρ. (α)]. Πρώτα από όλα, η επιλογή αυτή υποβαθμίζει την σημασία των κινδύνων χαμηλής πιθανότητας αλλά σημαντικών επιπτώσεων (low-impact high-probability events), χωρίς να προτείνει μία διαφορετική μέθοδο καταγραφής ή διαχείρισης τους. Σε κάθε περίπτωση, το νομοσχέδιο όφειλε να επιβάλλει τον μετριασμό των κινδύνων αυτών ή την οργανωμένη και σταδιακή απομάκρυνση των ευάλωτων ανθρώπινων δραστηριοτήτων από τις ζώνες αυτές. Η υποχρέωση ασφάλισης να μπορεί να υποκαθιστά την συνταγματική υποχρέωση της πολιτείας να σχεδιάζει βιώσιμους οικισμούς. Πολλών δε μάλλον από τη στιγμή που η υποχρέωση ασφάλισης αφορά μόνο τα νέα, και όχι τα υφιστάμενα κτίρια (παρ. 1). Έτσι, το μέτρο για την ασφάλιση κινδύνων σε περιοχές υψηλής τρωτότητας οφείλει να συνοδεύεται και από μέτρα μετριασμού των κλιματικών κινδύνων με την υλοποίηση, εκ μέρους της πολιτείας, των απαραίτητων αντιπλημμυρικών και αντιτυρικών έργων. Κατ'ελάχιστον, οι ισχύουσες άδειες δόμησης σε περιοχές υψηλής τρωτότητας οφείλουν να επανεξεταστούν (για να προσαρμοστούν σε προκαθορισμένα πρότυπα ασφάλειας) ή να μην ανανεωθούν, εφόσον κρίνεται μη ασφαλής η περιοχή. Τα ίδια θα πρέπει να εφαρμόζονται και για την προστασία υφιστάμενων κτιρίων και οικισμών.

Κλείνοντας, θα πρέπει να τονιστεί ότι οι κλιματικοί κίνδυνοι αναμένεται να προσθέσουν έως και 183 δισεκατομμύρια δολάρια στα ετήσια ασφαλιστρα για την ασφάλιση ακινήτων μέχρι το 2040, καθώς η αυξανόμενη συχνότητα και η σοβαρότητα των ακραίων καιρικών φαινομένων θα ωθεί τους ασφαλιστές να αυξήσουν τις τιμές. Στοιχεία δείχνουν ότι η κλιματική αλλαγή μπορεί να συνδέεται με μείωση της διαθεσιμότητας και της οικονομικής προσιτότητας της ασφάλισης που παρέχεται από τον ιδιωτικό τομέα. Θα πρέπει να αποφευχθούν σημαντικές διαταραχές στην ασφαλιστική αγορά και να υπάρχει στήριξη στις πιο οικονομικά ευάλωτες ομάδες. Συνεπώς, κάθε σύστημα ασφάλισης κινδύνων από την κλιματική αλλαγή πρέπει να διασφαλίζει ότι δεν θα υπάρξει έλλειμμα ασφαλιστικής προστασίας ή ανισότητα πρόσβασης σε αυτή (λόγω υψηλών ασφαλιστρών). Η διπλή αυτή πρόκληση μπορεί να αντιμετωπιστεί μόνο με τον σχεδιασμό ενός δημόσιου συστήματος ασφάλισης κλιματικών κινδύνων (ή έστω, ενός συστήματος με ισχυρή δημόσια συμμετοχή). Μολονότι τα θέματα αυτά δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν εξαντλητικά από το νομοσχέδιο, θα έπρεπε εδώ να τεθούν τουλάχιστον οι βασικές κατευθύνσεις.

2022-01-27 10:00:30

"Οι άδειες δόμησης σε περιοχές υψηλής τρωτότητας οφείλουν να επανεξεταστούν ή και να παύσουν, εφόσον κρίνεται μη ασφαλής η περιοχή."

Γενικά, το μέτρο για την ασφάλιση των κτιρίων σε περιοχές υψηλής τρωτότητας ως περιγράφεται, οφείλει να συνοδεύεται και από μέτρα προσαρμογής στα ακραία φαινόμενα με την υλοποίηση, εκ μέρους της πολιτείας, των απαραίτητων αντιπλημμυρικών και αντιτυρικών έργων. Τα ίδια θα πρέπει να εφαρμόζονται και για την προστασία υπάρχοντων κτιρίων και οικισμών."

2022-01-27 20:04:15

Πώς συμβάλει το Άρθρο 19 στη «Μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή»; Χρήματα που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν για να συμβάλουν στους στόχους του νομοσχεδίου, θα καταλήγουν στους τραπεζικούς λογαριασμούς των ασφαλιστικών εταιρειών.

2022-01-28 08:42:08

"Προτάσεις αλλαγών –συμπληρώσεων:

- Να υπάρξει πρόβλεψη (και αντίστοιχος χρόνος προσαρμογής) και για υφιστάμενα κτίρια, τόσο ιδιωτικά όσο και δημόσια. Η ύπαρξη της ασφάλισης να αποτελεί προϋπόθεση για μεταβιβάσεις, ενοικιάσεις, άδειες εργασιών κλπ.
- Να υπάρξει πρόβλεψη για σύστημα χρηματοδότησης του κόστους της ασφάλισης για πολίτες με χαμηλά εισοδήματα.
- Να διευκρινιστεί αν πρέπει να αποδεικνύεται η σχέση με την κλιματική αλλαγή του φαινομένου για αποζημίωση από την καταστροφή, π.χ. τί γίνεται αν αποδειχθεί ότι μια δασική πυρκαγιά ήταν εμπρησμός;"

2022-01-28 09:05:42

Ενδεχομένως να υπάρχει ανάγκη για τη διαμόρφωση θεσμικού πλαισίου που θα διέπει τις εν λόγω ασφάλειες, υπό την κατηγορία ασφαλειών συγκεκριμένα έναντι των κινδύνων από την κλιματική αλλαγή, ώστε εφόσον θα αποτελούν προαπαιτούμενο για την ηλεκτροδότηση των κτιρίων αυτών, να αναπτύσσονται μέσα σε ένα εξειδικευμένο και στοχευμένο πλαίσιο.

2022-01-28 10:46:00

Παρ.1: Δεν διευκρινίζεται ποιος θα φέρει το κόστος της ασφάλισης κινδύνου.

2022-01-28 10:54:13

"Επί του συνόλου του Άρθρου 19

Σχόλια:

- 1) Προτείνεται να πραγματοποιηθεί σχέδιο αντιτυρικής και αντιπλημμυρικής προστασίας εκτός από τον στόχο ασφαλιστικής κάλυψης.
- 2) Προτείνεται στις ζώνες υψηλής τρωτότητας να αναγνωρίζονται τόσο (i) σενάρια υψηλού κινδύνου πλημμύρας και (ii) δασικών πυρκαγιών, όσο και σενάρια και ζώνες για (iii) υψηλές ταχύτητες αέρα και (iv) υψηλές θερμοκρασίες / υγρασίας (καύσωνα) (το οποίο μπορεί να αυξήσει την πιθανότητα δασικών πυρκαγιών) αλλά και (v) σενάρια με δείκτες θερμικής δυσφορίας για την Υγιεινή και ασφάλεια στον εργασιακό χώρο ή και για τον ευρύτερο πληθυσμό."

Άρθρο 20 Πρόστιμα

2022-01-21 15:27:45

"Το άρθρο έχει μία προφανή παράλειψη: λείπει, από αυτό, μία ρύθμιση ανάλογη με αυτή του άρθρου 21 παρ. 4 ν. 4014/2011 ("απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση κρατικής επιχορήγησης στον φορέα του έργου ή της δραστηριότητας ή για την υπαγωγή του σε καθεστώς κρατικής ενίσχυσης είναι η εξόφληση ή ρύθμιση τυχόν τελεσίδικων διοικητικών κυρώσεων που του έχουν επιβληθεί για περιβαλλοντικές παραβάσεις"). Μολονότι τα πρόστιμα του άρθρου 16 (παρ. 9 και 10) και 17 (παρ. 7) καταλήγουν στο Πράσινο Ταμείο, δεν μπορεί να αποκλειστεί η περίπτωση το νομικό πρόσωπο στο οποίο επιβάλλονται (είτε ανήκει στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, είτε όχι) να είναι "δικαιούχος" προγράμματος του Πράσινου Ταμείου. Για παράδειγμα, ο υπεύθυνος για τις παράνομες εκπομπές φορέας μπορεί να είναι δικαιούχος χρηματοδότησης σε περιοχή ενταγμένη σε Εδαφικό Σχέδιο Δίκαιης Μετάβασης (ΕΣΔΙΜ, του ΕΣΠΑ ΔΑΜ 2021-2027) [βλ. 6 παρ. 3 (β) ν. 3889/2010, όπως ισχύει]. Επίσης, δεν μπορεί να αποκλειστεί η περίπτωση ο υπεύθυνος φορέας να είναι δικαιούχος ενίσχυσης με βάση άλλες διατάξεις του νομοσχεδίου (φερευτείν, το άρθ. 21 παρ. 2), ή άλλες διατάξεις της νομοθεσίας (π.χ., τον ν. 4399/2016). Οι περιπτώσεις αυτές θα ήταν αντίθετες στην αρχή "ο ρυπαίνων πληρώνει", και θα έπλητταν καίρια την αποτελεσματικότητα και την αξιοπιστία του νομοσχεδίου.

Άρθρο 21 Οικονομικοί πόροι

2022-01-21 15:31:02

"Είναι αυτονόητο ότι η Πολιτεία έχει υποχρέωση να διασφαλίσει την επαρκή και έγκαιρη χρηματοδότηση όλων των ενεργειών που προβλέπει το νομοσχέδιο. Παρόμοιες καθυστερήσεις, που είναι συνηθισμένες σε άλλες περιβαλλοντικές πολιτικές (και συχνά διαρκούν δεκαετίες), θα υπονομεύσουν την επίτευξη των κλιματικών στόχων.

Από την άποψη αυτή, θα πρέπει να ειπωθεί ότι το άρθρο αυτό είναι εξαιρετικά γενικό, ενώ σε πολλές περιπτώσεις απλά επαναλαμβάνει υφιστάμενες προβλέψεις της εθνικής και Ευρωπαϊκής νομοθεσίας. Η ουσία της προστιθέμενης αξίας του κλιματικού νόμου συνίσταται στον καθορισμό της μακροπρόθεσμης κατεύθυνσης για την επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας, καθώς και φιλόδοξων στόχων. Σε διαφορετική περίπτωση χάνεται και η ουσία ύπαρξής του μετατρέποντας τον σε ένα νόμο ο οποίος απλά αναπαράγει υφιστάμενες ενωσιακές προβλέψεις και υποχρεώσεις. Πιο συγκεκριμένα:

Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ): Το γεγονός ότι οι πόροι του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) υποστηρίζουν τις δράσεις για την επίτευξη των κλιματικών στόχων μετριασμού και προσαρμογής δεν σημαίνει κάτι από μόνο του αυτό. Αυτό που είναι

σημαντικό, είναι να υπάρχει ένας ελάχιστος στόχος κινητοποίησης πόρων και πρόβλεψη για μη πρόκληση σημαντικής περιβαλλοντικής βλάβης από το ΠΔΕ για το σύνολο των επενδύσεων που χρηματοδοτεί.

Δεν γίνεται καμία αναφορά στις λουπές κρατικές ενισχύσεις (State Aid) του ετήσιου προϋπολογισμού. Η ανάγκη ευθυγράμμισης των κρατικών ενισχύσεων με τους στόχους για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης, την προστασία της βιοποικιλότητας και την ανάπτυξη της κυκλικής οικονομίας, αναγνωρίζεται πλέον ρητά από την ΕΕ. Από το 2025 οι ευρωπαϊκοί πόροι δεν θα χρηματοδοτούν πλέον ορυκτά καύσιμα (ούτε αέριο με βάση τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1058 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής. Θα πρέπει να υπάρχει ρητή αναφορά ότι απαγορεύονται ρητά οι επενδύσεις σε υποδομές σχετιζόμενες με ορυκτά καύσιμα μέσω των εσόδων.

Η αναφορά στον Κανονισμό Ταξινόμησης (Κανονισμός ΕΕ 2020/852) ο οποίος «λαμβάνεται υποχρεωτικά υπόψη στην αξιολόγηση επενδυτικών προτάσεων από το Δημόσιο» είναι ένα θετικό βήμα αλλά δεν είναι ξεκάθαρο το πώς θα εφαρμοστεί στην πράξη, ενώ επ' ουδενί δεν θα πρέπει να καταστεί απλά ένα σύστημα μοριοδότησης. Δεν προβλέπεται επίσης η εφαρμογή της αρχής της "μη πρόκλησης σημαντικής περιβαλλοντικής βλάβης" (Do No Significant Harm) για το σύνολο των επενδυτικών προτάσεων, ενώ δεν αναφέρεται ρητά εάν η πρόβλεψη αυτή καλύπτει το σύνολο των εργαλείων (πχ επενδύσεις που υπάγονται σε επενδυτικό νόμο κτλ.). Κατά το νομοσχέδιο, η αρχή αυτή λαμβάνεται υπόψη μόνο κατά την "αξιολόγηση επενδυτικών προτάσεων από το Δημόσιο" (παρ. 4) και για τις δράσεις για τις οποίες αξιοποιούνται οι πόροι των Πολυετών Δημοσιονομικών Πλαισίων για την αποανθρακοποίηση των νησιών (παρ. 3).

Το άρθρο 15 της κ.υ.α. υπ' αρ. 181478/965/2017 αναφέρεται στους σκοπούς για τους οποίους χρησιμοποιούνται τα έσοδα από τον πλειστηριασμό δικαιωμάτων που δεν έχουν κατανεμηθεί δωρεάν, τοποθετηθεί στο αποθεματικό για τη σταθερότητα της αγοράς, ή ακυρωθεί. Ορισμένοι από τους σκοπούς αυτούς επαναλαμβάνονται, σχεδόν αυτολεξεί, στο σχολιαζόμενο άρθρο (παρ. 2). Δεν φαίνεται η επανάληψη αυτή να εξυπηρετεί κάτι.

Τέλος, συνολικά το άρθρο υστερεί σημαντικά σε σχέση π.χ. με τον Ισπανικό κλιματικό νόμο, ο οποίος προβλέπει ότι το σύνολο του εθνικού προϋπολογισμού οφείλει να δεσμεύει ελάχιστους πόρους σε ποσοστό αντίστοιχο των προβλέψεων του προϋπολογισμού της ΕΕ, καθώς επίσης και την εφαρμογή της αρχής της "μη πρόκληση σημαντικής περιβαλλοντικής βλάβης" (DNSH). Το ίδιο ισχύει και για τον Γαλλικό κλιματικό νόμο, ο οποίος προβλέπει ετήσια έκθεση green budgeting.

2022-01-24 13:22:23

"6. Χρηματοδότηση αποκλειστικά επενδύσεων συμβατών με την Πράσινη Ταξινόμια:

Α) Το σχέδιο κλιματικού νόμου αντιμετωπίζει την τήρηση του Κανονισμού για τις Βιώσιμες Επενδύσεις και των σχετικών κατ' εξουσιοδότηση πράξεων προαιρετικά προκειμένου να αποφασιστεί η χρηματοδότηση ή όχι επενδύσεων που σχετίζονται με τον μετριασμό και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Επίσης λαμβάνεται υπόψη και επιπλέον κριτήριο για τη χρηματοδότηση βιομηχανικών εγκαταστάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2019/331 με βάση τις επιδόσεις αντίστοιχων εγκαταστάσεων του 2016 και του 2017. Εκτιμούμε ότι οι μόνες επενδύσεις που θα πρέπει να χρηματοδοτούνται από τους διαθέσιμους ιδιωτικούς και δημόσιους πόρους είναι αυτές που συμμορφώνονται με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στον Κανονισμό για τις Βιώσιμες Επενδύσεις και όλες τις σχετικές κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, καθώς το όλο νόημα αυτών είναι να ορίσει ποιες επενδύσεις είναι συμβατές και ποιες όχι με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. Κατά συνέπεια η εφαρμογή των προβλεπόμενων στον Κανονισμό και τις σχετικές κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, δεν θα πρέπει να είναι προαιρετική αλλά υποχρεωτική, ενώ επίσης δεν απαιτείται καμία συμπλήρωση με επιπλέον κριτήρια. Συνεπώς προτείνεται η απλοποίηση και τροποποίηση της παραγράφου 4 του άρθρου 21 ως εξής:

(τροποποιημένη παράγραφος 4 του άρθρου 21): «Από τους πόρους της παρούσας χρηματοδοτούνται αποκλειστικά δράσεις και έργα που είναι συμβατά με τον Κανονισμό 2020/852/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου 2020 σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 καθώς και όλες τις σχετικές κατ' εξουσιοδότηση πράξεις»

Β) Στην παράγραφο 3 του άρθρου 21 ανάμεσα στους πόρους για την υποστήριξη δράσεων που συμβάλλουν σημαντικά στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, πρέπει να προστεθούν και τρεις ακόμα πηγές: το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, το Ταμείο Καινοτομίας και το νέο Ταμείο Εκσυγχρονισμού που θεσπίζεται στο πλαίσιο της αναθεώρησης της οδηγίας 2003/87/ΕΚ για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών (ΕΣΕΔΕ) και για το οποίο η Ελλάδα πληροί όλα τα κριτήρια επιλεξιμότητας. Δεδομένου ότι η αναθεώρηση της οδηγίας δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμα, προτείνεται η ακόλουθη διατύπωση για την παράγραφο 3 του άρθρου 21:

«Για την υποστήριξη δράσεων που συμβάλλουν σημαντικά στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή σύμφωνα με τα άρθρα 10 και 11, αντίστοιχως, του Κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 και τις σχετικές κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, αξιοποιούνται, μεταξύ άλλων, οι πόροι των Πολυετών Δημοσιονομικών Πλαισίων, για την αποανθρακοποίηση των νησιών της παρ. 8 του άρθρου 13 της υπ. αρ. 181478/965/2017 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών, του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης καθώς και όλων των ταμείων που θεσπίζονται στην οδηγία 2003/87/ΕΚ και στα οποία η Ελλάδα πληροί όλα τα κριτήρια επιλεξιμότητας»"

2022-01-26 19:36:12

"Εδάφ. 2. Πως είναι δυνατόν να είναι εκ των προτέρων δεδομένο ότι μια δράση θα συμβάλλει στην επίτευξη των κλιματικών στόχων; Το αποτέλεσμα της δράσης εξαρτάται από πλήθος παραγόντων που μπορεί να οδηγήσουν σε απρόβλεπτα αποτελέσματα. Η δράση μπορεί θεωρητικά να συμβάλλει αλλά στην πράξη είτε να μην προκαλέσει καμία μεταβολή είτε να συσχετισθεί με μη επίτευξη των κλιματικών στόχων.

Ένα ερώτημα είναι αν περιλαμβάνονται δράσεις για αύξηση/ενίσχυση καταβοθρών.

Εδάφ. 2 (δ). Βιώσιμες οικονομικές δραστηριότητες: (πως ορίζεται η βιωσιμότητα; (β) πως είναι γνωστό εκ των προτέρων αν μια δραστηριότητα είναι βιώσιμη; Αυτό κρίνεται εκ του αποτελέσματος που εξαρτάται από συγκεκριμένες επιρροές και συγκυρίες."

2022-01-27 12:21:26

"Σχόλιο για τους οικονομικούς πόρους υποστήριξης των δράσεων:

Να ενταχθούν οι Εταιρίες Εμπορίας Πετρελαιοειδών στην κατανομή πόρων ώστε να αναπτύξουν υποδομές για τα νέα ενεργειακά προϊόντα, με στόχο την ταχύτερη και ομαλότερη μετάβαση."

2022-01-28 08:42:53

"Προτάσεις αλλαγών –συμπληρώσεων:

- Να περιλαμβάνονται αναλυτικές αναφορές στις πηγές εξασφάλισης άλλων απαραίτητων εθνικών πόρων, με νέες φορολογικές ρυθμίσεις, παρεμβάσεις αλλαγών του αγροδιατροφικού μοντέλου και της εργασίας –απασχόλησης.
- Η κατανομή εσόδων και σχετικές αποφάσεις φαίνεται να έχουν γραφτεί πριν την ίδρυση του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης -- αναφέρονται μόνο στο Υπουργείο Περιβάλλοντος"

2022-01-28 10:46:53

Παρ.2στ: Είναι απαραίτητη η διευκρίνιση των σκοπών και λειτουργιών του «Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης».

Άρθρο 22 Οικονομικά κίνητρα για δραστηριότητες με σημαντική συμβολή στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής - Τροποποίηση παρ. 10 άρθρου 24 του ν. 4172/2013

2022-01-26 09:16:48

"Προκειμένου να καλυφθεί το επιπλέον αρχικό κόστος που συνεπάγεται η υποχρεωτική εγκατάσταση ενός φωτοβολταϊκού συστήματος (ή και ενός συστήματος αποθήκευσης ενέργειας) -βλέπε άρθρο 14- και παρόλο που τα συστήματα αυτά οδηγούν σε χαμηλότερους λογαριασμούς ρεύματος και μακροπρόθεσμα αποσβένονται και αποτελούν κερδοφόρες επενδύσεις, προτείνουμε το εξής σχήμα ενίσχυσης που ήδη εφαρμόζεται με επιτυχία στην Ιταλία.

"1. Οι δαπάνες που θα πραγματοποιηθούν από 1.1.2022 μέχρι και 31.12.2030 για την προμήθεια και εγκατάσταση οικιακού φωτοβολταϊκού συστήματος αυτοπαραγωγής με ή χωρίς σύστημα αποθήκευσης μέρους της παραγόμενης ενέργειας, το οποίο δεν έχει ήδη ενταχθεί ή δεν θα ενταχθεί σε πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων, μειώνουν ισόποσα καταναεμημένες σε περίοδο πέντε (5) ετών, σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%) του ύψους τους, το φόρο εισοδήματος των φυσικών προσώπων, με ανώτατο όριο δαπάνης τις είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ.

2. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη μείωση του φόρου από το ποσό των δαπανών, αποτελεί η απόδειξή τους με νόμιμα παραστατικά του Ν. 4308/2014 και η εξόφλησή τους με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής ή μέσω παρόχου υπηρεσιών πληρωμών.

3. Η πίστωση φόρου που αντιστοιχεί στην παραπάνω δαπάνη μπορεί να μεταβιβαστεί σε τρίτους και συγκεκριμένα σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που προμηθεύουν ή/και εγκαθιστούν τον απαραίτητο εξοπλισμό, καθώς και σε Τράπεζες και Χρηματοοικονομικά Ιδρύματα που χρηματοδοτούν τις ως άνω παρεμβάσεις.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Διοικητή της ΑΑΔΕ, καθορίζονται οι προϋποθέσεις, οι όροι, η διαδικασία, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος".

2022-01-26 19:36:51

Θα πρέπει να αναφερθούν σαφώς αυτές οι δραστηριότητες.

2022-01-28 08:43:33

"Η σημαντική ενεργειακή μετάβαση που θα πρέπει να συντελεστεί χρειάζεται να στηριχθεί σε αλλαγή του μοντέλου οικονομικής οργάνωσης, με έμφαση στην κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία, έξυπνα και δικτυωμένα, όχι κεντρικά συστήματα (μεγαλο)παραγωγής ενέργειας, όχι επενδύσεις σε επέκταση δικτύων φυσικού αερίου και όχι επιβολή στους πολίτες τέτοιων επενδύσεων μειωμένου ορίζοντα, κλπ.

Οι τεχνολογίες που θα εισαχθούν συστηματικά και σε σύντομο χρονικό διάστημα για την εφαρμογή του νόμου αυτού θα πρέπει κατά προτίμηση να έχουν σημαντική προστιθέμενη αξία στην Ελλάδα και την Ευρώπη, με παράλληλη επιχορήγηση της εγχώριας καινοτομίας και προώθηση λύσεων που βασίζεται σε τοπικά αναπτυγμένες τεχνολογίες, όπως αυτές που σχετίζονται με τους ηλιακούς θερμοσίφωνες...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Άρθρο 23 Εθνικό Παρατηρητήριο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή

2021-12-03 10:49:20

Στο Εθνικό Παρατηρητήριο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή, είναι δυνατόν να μη συμμετέχει το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων? Η Γεωργία συνεισφέρει 50% των παγκόσμιων εκπομπών άνθρακα (Παραγωγή, επεξεργασία, διάθεση μέχρι και την κατανάλωση των γεωργικών προϊόντων).

2021-12-08 13:23:22

"Σύμφωνα με το Άρθρο 23, συστήνεται Εθνικό Παρατηρητήριο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή. Ακολουθούν οι παρακάτω παρατηρήσεις:

- Αναφέρεται στην Παράγραφο 1, ότι θα αποτελεί ανοικτό δίκτυο μεταξύ φορέων, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται και το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών. Απ'όσο γνωρίζω δεν έχει γίνει μέχρι τώρα καμία σχετική συζήτηση για το τρόπο ανταλλαγής των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο αυτή.
- Αναφέρεται στην Παράγραφο 3, ότι το Παρατηρητήριο θα διατηρεί ενιαία εθνική βάση κλιματικών δεδομένων. Παρόλο που η ιδέα είναι σωστή, δεν αναφέρεται πούθενά πως και με ποιους πόρους θα εξασφαλίζεται η λειτουργία των σχετικών μετρητικών διατάξεων, η συντήρησή τους, ο ποιοτικός έλεγχος των δεδομένων ώστε να εξασφαλιστεί η παρεχόμενη ποιότητα.
- Στην ίδια παράγραφο γίνεται αναφορά σε αξιόπιστες προγνώσεις. Ποιες προγνώσεις αφορά; Προγνώσεις καιρού λίγων ημερών ή κλιματικές προβολές για το μέλλον;
- Στην Παράγραφο 5 αναφέρεται ότι: «Το Εθνικό Παρατηρητήριο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή λειτουργεί υπό την οργανωτική και λειτουργική εποπτεία του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας». Ποιο είναι το όργανο αυτό; Δεν θα έπρεπε στην οργανωτική και λειτουργική δομή να προβλέπεται η συμμετοχή των φορέων που θα συνεισφέρουν με δεδομένα και υπηρεσίες στο Παρατηρητήριο;
- Στην Παράγραφο 7, αναφέρεται ότι: «Το Παρατηρητήριο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή δύναται να ζητεί τη δωρεάν παροχή στοιχείων, πληροφοριών και εργαλείων που εξυπηρετούν τον σκοπό του, από κάθε δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα, που λαμβάνει εθνική ή ενωσιακή χρηματοδότηση για την παραγωγή αυτών των στοιχείων και πληροφοριών ή την ανάπτυξη της λειτουργίας αυτών των εργαλείων».

Αυτό πρακτικά δεν είναι δυνατόν, υπενθυμίζουμε ότι η ορθή λειτουργία υπηρεσιών και εργαλείων μετά τη λήξη της σχετικής χρηματοδότησης εξαρτάται από την οικονομική στήριξή τους, τουλάχιστον για αυτές που κρίνονται χρήσιμες για τη λειτουργία του Παρατηρητηρίου. Δεδομένης της χρηματοδότησης η οποία έχει εξασφαλιστεί για δράσεις σχετικά με το Κλίμα, την Κλιματική Αλλαγή και τις Φυσικές Καταστροφές, θα έπρεπε ρητώς να υπάρχει αναφορά στις δυνατότητες στήριξης των υπηρεσιών αυτών ώστε να είναι βιώσιμες και λειτουργικές και μετά το πέρας της αρχικής χρηματοδότησής τους.

Με λίγα λόγια, η δημιουργία του Παρατηρητηρίου είναι μια θετική ενέργεια, αλλά η υλοποίησή του, όπως περιγράφεται στο Σχέδιο Νόμου, θα το καταστήσει δυσλειτουργικό και τελικά ανενεργό.

2022-01-21 15:31:59

"Η πρόσβαση στην ενημέρωση για την κλιματική αλλαγή αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα. Το Εθνικό Παρατηρητήριο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή πρέπει να είναι το όργανο της έγκαιρης και ενεργητικής δημοσιοποίησης όλων των δημοσίων εγγράφων που αφορούν, άμεσα ή έμμεσα, τον Εθνικό Κλιματικό Νόμο, χωρίς να απαιτείται αίτηση του πολίτη και ανεξάρτητα αν η δημοσιοποίηση αυτή απαιτείται από άλλες διατάξεις ή όχι. Το νέο νομοθετικό πλαίσιο για την ψηφιακή διακυβέρνηση (κυρίως ν. 4727/2020) καθιστά την υλοποίηση της απαίτησης αυτής ιδιαίτερα ευχερή.

Σε αντίθεση με τα παραπάνω, το νομοσχέδιο προβλέπει ένα "Εθνικό Παρατηρητήριο", που αναλώνεται στην "παροχή ενημέρωσης" και "στοιχείων" χωρίς καμία προδιαγραφή ή εγγύηση για την πληρότητα, ποιότητα, και έγκαιρη ανάρτηση. Ιστοχώροι με παρόμοιο περιεχόμενο (π.χ., το geodata.gov.gr ή το ανενεργό Εθνικό Δίκτυο Πληροφοριών Περιβάλλοντος) δεν διακρίνονται για την πληρότητα και τον επίκαιρο χαρακτήρα των πληροφοριών, ενώ μπορεί να υπάρχουν επικαλύψεις και με άλλες δημόσιες ιστοσελίδες (όπως τον μελλοντικό Εθνικό Ψηφιακό Χάρτη). Ακόμα περισσότερο, είναι εξαιρετικά αμφίβολο αν το νομοσχέδιο καθιερώνει μηχανισμούς για την συλλογή ορισμένων πληροφοριών που θα εισάγονται στο Εθνικό Παρατηρητήριο, όπως, π.χ. "αξιόπιστες πληροφορίες και δεδομένα για την εξελισσόμενη και αναμενόμενη μεταβολή του κλίματος στην Ελλάδα (σε παρελθόντα, παρόντα και μελλοντικό χρόνο)" και η "πρόβλεψη και παρακολούθηση των κινδύνων και επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στο περιβάλλον, την κοινωνία και την οικονομία, με έμφαση στους πλέον ευάλωτους στην κλιματική αλλαγή τομείς, συμπεριλαμβανομένης της παράκτιας ζώνης" (παρ. 3).

Τέλος, η δημοσιοποίηση όλων ιδιωτικών στοιχείων, πληροφοριών και εργαλείων έχουν παραχθεί με χρήση εθνικών ή ενωσιακών πόρων πρέπει να είναι υποχρεωτική και όχι δυννητική, όπως προβλέπει το νομοσχέδιο (παρ. 7). Τα παραπάνω είναι απαιτήσεις που απορρέουν

από την Σύμβαση του Άαρχους (άρθ. 5) και μία πολιτική ανοιχτών δεδομένων (Οδηγία 2019/1024). Σύμφωνα με το ισχύον πλαίσιο, δεν μπορεί να αντικαθιστά η εμπιστευτικότητα εμπορικών και βιομηχανικών πληροφοριών στην κοινοποίηση πληροφοριών που αφορούν εκπομπές στο περιβάλλον (άρθ. 4 παρ. 4 Σύμβασης του Άαρχους), όπως τα αέρια του θερμοκηπίου, με την έννοια του νομοσχεδίου."

2022-01-24 12:47:45

Επιβάλλεται σε ένα τέτοιο όργανο να υπάρχει και εκπρόσωπος της βιομηχανίας

2022-01-26 10:00:24

"Άρθρο 23

Υπάρχει σημαντική παράλειψη στους φορείς που συμμετέχουν στη σύσταση του ""Εθνικού Παρατηρητηρίου για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή"" (ΕΠΚΑ), όπως είναι το ""Εθνικό Δίκτυο για την Κλιματική Αλλαγή και τις επιπτώσεις της - CLIMPACT"" εμβληματική πρωτοβουλία του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΓΕΚ) που υλοποιείται από τον Οκτώβριο του 2019, στο πλαίσιο του οποίου έχει συσταθεί διεπιστημονική κοινοπραξία, στην οποία συμμετέχει η μεγάλη πλειοψηφία των ακαδημαϊκών και ερευνητικών φορέων της χώρας που σχετίζονται με το θέμα της Κλιματικής Αλλαγής και των συναρτώμενων με αυτή κλιματικών κινδύνων και φυσικών καταστροφών (Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών- Συντονιστής, Ακαδημία Αθηνών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών "Δημόκριτος", Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιων Ερευνών, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Ερευνητικό Κέντρο ΑΘΗΝΑ, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Πολυτεχνείο Κρήτης, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, κα).

Οι στόχοι της εμβληματικής αυτής πρωτοβουλίας του ΥΠΑΝ/ΓΓΕΚ, που την αναδεικνύουν ως απαραίτητη και κύρια επιστημονική συνιστώσα του ΕΠΚΑ, συνοψίζονται παρακάτω:

1. Η δημιουργία σε Εθνικό επίπεδο ενός συνεργατικού επιστημονικού πυρήνα αριστείας στην έρευνα, για την παραγωγή νέας γνώσης σχετικά με την Κλιματική Αλλαγή.
2. Η λειτουργία του CLIMPACT ως του κύριου συμβουλευτικού οργάνου της Πολιτείας και της κοινωνίας των πολιτών σε θέματα Κλιματικής Αλλαγής και των επιπτώσεων της, με την παροχή έγκυρης και έγκαιρης ενημέρωσης και πληροφοριών, κυρίως δε προς θεσμικούς φορείς που είναι επιφορτισμένοι με τη λήψη αποφάσεων.
3. Η άμεση ενοποίηση, ο εναρμονισμός και η βελτιστοποίηση των υφιστάμενων κλιματικών υπηρεσιών και συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης για τις φυσικές καταστροφές που σχετίζονται με την Κλιματική Αλλαγή αλλά και η ανάπτυξη νέων στη βάση των ερευνητικών αποτελεσμάτων της πρωτοβουλίας.
4. Η δημιουργία ενιαίας εθνικής βάσης δεδομένων μέσω της συστηματικής συλλογής, ελέγχου και αρχειοθέτησης κλιματικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων, δεδομένων από δορυφορικά συστήματα παρατήρησης της γης, καθώς και δεδομένων μοντέλων και προϊόντων προστιθέμενης αξίας, υιοθετώντας διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα σχετικά με την μορφή των δεδομένων, και την ελεύθερη, ανοιχτή και δωρεάν χρήση τους από την Ελληνική και διεθνή επιστημονική κοινότητα."

2022-01-26 19:37:34

"Εδάφ. 2. Η διατύπωση της συμβολής του ΕΠΚΑ στα (α) έως (δ) αυτονόητα τονίζει το ζήτημα της κλιματικής αλλαγής αν και με τρόπο που υπονοεί ότι όποιες επιπτώσεις εκδηλωθούν/καταγραφούν στο περιβάλλον, την οικονομία και την κοινωνία θα οφείλονται στην κλιματική αλλαγή. Όμως, οι επιπτώσεις οφείλονται σε πλήθος αλληλένδετων παραγόντων, ένας από τους οποίους μπορεί να είναι η κλιματική αλλαγή, που ποικίλλουν χωροχρονικά και εξαρτώνται από την κλίμακα παρατήρησης και τις συγκυρίες.

Η παραπάνω διατύπωση θα πρέπει να τονίσει με σαφήνεια (α) τη συμβολή τόσο των εκπομπών όσο και των απορροφήσεων ΑτΘ από καταβόθρες (έγγειοι, παράκτιοι και θαλάσσιοι πόροι), των δύο σκελών της κλιματικής ουδετερότητας, που με κατάλληλη διαχείριση των πόρων μπορούν να επιτύχουν το επιθυμητό αποτέλεσμα και (β) τη σημασία των συνεργειών δράσεων για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης με αυτές που αφορούν σε άλλα περιβαλλοντικά και κοινωνικο-οικονομικά ζητήματα.

Εδάφ. 3. Η έκφραση 'κλιματικά δεδομένα' περιορίζει αυτόματα το είδος των δεδομένων που απαιτούνται για σφαιρική, πολύ-επιστημονική και ολοκληρωμένη μελέτη και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Τα κλιματικά δεδομένα είναι μια υπο-κατηγορία περιβαλλοντικών δεδομένων. Επιπλέον, απαιτείται συστηματική, χωρο-χρονικά και εννοιολογικά συντονισμένη συλλογή και επεξεργασία πλήθους άλλων οικονομικών, κοινωνικών, θεσμικών και άλλων δεδομένων που απαιτούνται για να υλοποιηθούν όσα περιγράφονται από το (α) μέχρι το (γ).

Γενικά θα πρέπει να αποσαφηνιστεί πλήρως:

(α) με ποιες άλλες υπηρεσίες και αποθετήρια δεδομένων θα συνδεθεί/συνεργαστεί. Το άρθρο 28(13) δεν διευκρινίζει τους συνεργαζόμενους φορείς.

(β) πως θα αποφευχθούν επικαλύψεις αρμοδιοτήτων και δράσεων

(γ) πως θα επιτευχθεί η εναρμόνιση δεδομένων με βάση την Ευρωπαϊκή Οδηγία INSPIRE

(δ) πως θα γίνεται η συνεργασία με άλλα δημόσια ή ιδιωτικά Παρατηρητήρια φαινομένων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή.

Η ίδρυση του ΕΠΠΚΑ θα πρέπει να συνδυαστεί με ίδρυση άλλων Παρατηρητηρίων για περιβαλλοντικά και κοινωνικο-οικονομικά, ή καλύτερα, κοινωνικο-περιβαλλοντικά, ζητήματα που επηρεάζουν και επηρεάζονται από την κλιματική αλλαγή. Το ΕΠΠΚΑ είναι πρακτικά αδύνατο να καλύψει με επιστημονική επάρκεια και λογική ταχύτητα απόκρισης όλα τα θέματα χωρίς να καταλήξει σε ένα υδροκέφαλο, δυσκίνητο, ανεπαρκή και αναποτελεσματικό οργανισμό."

2022-01-28 08:45:06

"Στις αποφάσεις για απανθρακοποίηση και γενικότερα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής (και άλλων σύγχρονων κρίσεων) είναι σημαντικό να έχουν λόγο οι νεότερες γενιές που αναμένεται να υποστούν τις μακροπρόθεσμες συνέπειες των οποιωνδήποτε αποφάσεων ληφθούν από τις αρχές.

- Προτεινόμενες αλλαγές στο σχέδιο νόμου:

- Προσθήκη της παρακάτω φράσης στο Άρθρο... «Συστήνεται άμεσα Συμβουλευτικό Συμβούλιο Νέων (ΣΣΝ) με δέκα μέλη που ορίζουν, ανά πέντε, οι σχολικές και φοιτητικές οργανώσεις της χώρας, και πέντε ακόμα μέλη που ορίζουν από κοινού το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Ελλάδος και ο Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών. Τα μέλη ορίζονται για διετείς, μη ανανεώσιμες θητείες και η ηλικία τους δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 28 έτη κατά την ανάληψη των καθηκόντων τους. Το ΣΣΝ προστίθεται στους φορείς που συγκαλούνται από το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ή τη Συντονιστική Γραμματεία της Κυβέρνησης / Γραφείο του Πρωθυπουργού κατά περίπτωση για γνωμοδοτήσεις περί αποφάσεων και έργων που άπτονται όλων των πτυχών μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογής στις συνέπειές της».

- Παράγραφος 1. Να προστεθεί το ΥΠΑΑΤ, γιατί η ΚΑΠ έχει προσανατολιστεί στην κλιματική αλλαγή. Επίσης, να προστεθεί και η Εθνική Επιτροπή Ερημοποίησης στους φορείς.

- Να τροποποιηθεί η παράγραφος 2. β) στην παροχή αξιόπιστων στοιχείων προς τη Δημόσια Διοίκηση και τις Περιφέρειες και ΟΤΑ και υποστήριξη για τη σύνταξη τόσο των Δημοτικών Σχεδίων για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΔηΣΠΚΑ) όσο και των Περιφερειακών Σχεδίων για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) και την επιμόρφωση των στελεχών της Διοίκησης και των Περιφερειών και ΟΤΑ για την υποστήριξη του σχεδιασμού, της αξιολόγησης και της επικαιροποίησης πολιτικών και δράσεων και γενικότερα στη λήψη αποφάσεων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή,"

2022-01-28 09:06:41

Το όλο σύστημα κλιματικής διακυβέρνησης προβλέπει ένα πλήθος επιτροπών, σε διαφορετικά υπουργεία, με σημαντικές ασάφειες ως προς τις αρμοδιότητες και δικαιοδοσίες τους, οι οποίες το καθιστούν ιδιαίτερα γραφειοκρατικό και δυσλειτουργικό. Θεωρούμε ότι χρειάζεται μια συνολική αναδιάρθρωση και απλοποίηση. Προτείνουμε επίσης την συμμετοχή του ΙΕΝΕ στην/στις επιτροπή/ές που θα καταλήξουν (με τις υπάρχουσες ρυθμίσεις στο ΕΣΠ και στην ΕΕΚΑ).

2022-01-28 12:43:54

"5. Στο άρθρο 23 «Εθνικό Παρατηρητήριο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή», η παρ. 1, 2 και 3 να συμπληρωθούν ως ακολούθως:

«1. Συστήνεται Εθνικό Παρατηρητήριο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή από το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας. Το Εθνικό Παρατηρητήριο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή αποτελεί ανοιχτό δίκτυο ανταλλαγής πληροφοριών και ενημέρωσης με συμμετοχή των Υπουργείων Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών, της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας, του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών και άλλων ερευνητικών, ακαδημαϊκών και δημόσιων φορέων, συμπεριλαμβανομένου του Παρατηρητηρίου Θεμάτων Αναπηρίας της Ε.Σ.Α.μεΑ.

2. Το Εθνικό Παρατηρητήριο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή υποστηρίζει την εθνική πολιτική για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και συμβάλλει:

α) [...]

δ) στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της ελληνικής κοινωνίας με τρόπους προσβάσιμους σε όλους αναφορικά με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτή,

ε) [...]

3. Το Εθνικό Παρατηρητήριο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή, αξιοποιώντας υφιστάμενες δράσεις και πρωτοβουλίες εθνικής εμβέλειας, αναπτύσσει και διατηρεί ενιαία εθνική βάση κλιματικών δεδομένων, η οποία είναι ανοικτή και ηλεκτρονικά προσβάσιμη από τους δημόσιους φορείς, τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ), τα ερευνητικά κέντρα και τους πολίτες, και επικαιροποιείται συνεχώς, ώστε να παρέχει αξιόπιστες προγνώσεις και άλλες σχετικές κλιματικές υπηρεσίες. Ειδικότερα, η ενιαία εθνική βάση κλιματικών δεδομένων παρέχει: α) αξιόπιστες πληροφορίες και δεδομένα για την εξελισσόμενη και αναμενόμενη μεταβολή του κλίματος στην Ελλάδα (σε παρελθόντα, παρόντα και μελλοντικό χρόνο), [...] ε) δράσεις ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και επιμορφωτικών προγραμμάτων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένων δράσεων στοχευμένων στα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες παθήσεις και των οικογενειών τους σε συνεργασία με το Ινστιτούτο της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία & Χρόνιες Παθήσεις (ΙΝ-ΕΣΑμεΑ, στ) κάθε άλλη δράση ή υπηρεσία που μπορεί να συμβάλει στην υλοποίηση της εθνικής πολιτικής για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή»."

Άρθρο 24 Διαδικτυακός τόπος κλιματικού διαλόγου

2021-12-20 11:31:01

Θετικά κρίνεται η συμμετοχή εκπροσώπων των Δήμων στο forum που δημιουργείται, αλλά δεν καλύπτει τις ανάγκες της θεσμικής συμμετοχής των Δήμων στα ζητήματα της κλιματικής αλλαγής. Μια συμμετοχή που επιβάλλεται από το βάρος που αναμένεται να σηκώσουν τα επόμενα χρόνια από την εφαρμογή μέτρων/πολιτικών για το κλίμα. Τα προαναφερθέντα ισχύουν και για την εξής διάταξη: "Η Διεύθυνση Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, σε συνεργασία με τον ΟΦΥΠΕΚΑ και το Εθνικό Παρατηρητήριο για την προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή, κατόπιν διαβούλευσης με σχετικούς κρατικούς, περιφερειακούς ή δημοτικούς φορείς, Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, δίκτυα πολιτών, περιβαλλοντικές μη κυβερνητικές οργανώσεις, καθώς και επιστημονικές οργανώσεις, σχεδιάζουν και υλοποιούν στοχευμένες δράσεις και εκστρατείες ενημέρωσης για το κοινό, με στόχο τη βελτίωση της κατανόησης των εννοιών που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή και την ανάδειξη της σημασίας συλλογικής δράσης και ενεργοποίησης των πολιτών για την αναχαίτηση των επιπτώσεών της".

2022-01-02 12:08:13

Ο νόμος θα πρέπει να αποσκοπεί στην καθιέρωση διαφάνειας και θεμιτού ανταγωνισμού μεταξύ των ενεργειακών τεχνολογιών που θα ενδυναμώσουν τη συμμετοχή των πολιτών στην ενεργειακή μετάβαση. Η διαφάνεια αυτή απαιτεί τον υπολογισμό του πλήρους κόστους ενέργειας, λαμβανομένων υπόψη όλων των σχετικών παραγόντων (δηλαδή παραγωγή, διανομή, αποθήκευση, ασφάλεια) των ενεργειακών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων, για τη διασφάλιση της ποιότητας των υπηρεσιών.

2022-01-21 15:33:04

"Η ρύθμιση του άρθρου 24 με το οποίο θεσπίζεται φόρουμ κλιματικού διαλόγου είναι μία σημαντική πρωτοβουλία προς τη σωστή κατεύθυνση. Από τη χάραξη και την αναθεώρηση των κλιματικών στόχων για τις επόμενες δεκαετίες, μέχρι την υιοθέτηση βραχυπρόθεσμων μέτρων εφαρμογής για την απανθρακοποίηση του ενεργειακού συστήματος, οι πολίτες θα πρέπει να έχουν την ευκαιρία να συμμετάσχουν ενεργά στη διαμόρφωση, τον έλεγχο και την αξιολόγηση της πολιτικής. Αν και οι κλιματικές συνελεύσεις και τα mini-publics είναι ακόμα σχετικά νέα σχήματα στον δημόσιο βίο παγκοσμίως, υπάρχει ήδη πλούσια εμπειρία από άλλα ευρωπαϊκά κράτη μέλη που έχουν θεσπίσει κλιματικές συνελεύσεις μέσα από τους κλιματικούς της νόμους όπως η Μεγάλη Βρετανία (Climate Assembly UK - CAUK), η Γαλλία (Convention Citoyenne pour le Climat - CCC) και η Γερμανία (Bürgerrat Klima), ενώ ακόμα περισσότερες χώρες κινούνται προς αυτήν την κατεύθυνση όπως η Ισπανία, η Σκωτία, η Δανία και η Αυστρία.

Υπό αυτό το πρίσμα, η διαμόρφωση ενός απλού διαδικτυακού τόπου κλιματικού διαλόγου, δεν μπορεί να θεωρηθεί επαρκής. Προτείνεται ως εκ τούτου η θέσπιση Κλιματικής Συνέλευσης επιπλέον του Διαδικτυακού τόπου κλιματικού διαλόγου. Οι ειδικότεροι στόχοι της Κλιματικής Συνέλευσης είναι:

α) Η διατύπωση προς το υπουργικό συμβούλιο αιτιολογημένων προτάσεων και εισηγήσεων για θέματα αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής, προτάσεων νόμων και στρατηγικών.

β) Η αιτιολογημένη γνωμοδότηση σε κάθε σχέδιο νόμου, διατάγματος ή υπουργικής απόφασης ως προς την ανάλυση των κλιματικών του επιπτώσεων.

γ) Η διαμόρφωση και κατάθεση νομοθετικών προτάσεων για την υποστήριξη της μετάβασης της χώρας στην κλιματική ουδετερότητα έως το 2045. Οι προτάσεις επικεντρώνονται, αλλά δεν περιορίζονται σε πολιτικές για την επίτευξη των στόχων του άρθρου 1 στους εξής τομείς κατά τα πρότυπα των CAUK και CCC: i. Δραστηριότητα στο σπίτι, ii. μεταφορές και κινητικότητα, iii. εργασία, iv. διατροφή, v. κατανάλωση, vi. παραγωγή και vii. χρήσεις γης και αλλαγές χρήσης γης.

Η Κλιματική Συνέλευση θα πρέπει να έχει οικονομική και γραμματειακή υποστήριξη ώστε να μπορέσει να επιτελέσει τον σκοπό της. Προτείνεται ως εκ τούτου, η κλιματική συνέλευση να απαρτίζεται από:

α) Πρόεδρο που εκλέγεται από την ολομέλεια με διετή θητεία. Ο πρόεδρος αποτελεί μέλος της συντονιστικής επιτροπής.

β) Γραμματέα, ο οποίος εκλέγεται από την ολομέλεια και τηρεί τα πρακτικά των συνεδριάσεων. Ο γραμματέας αποτελεί μέλος της συντονιστικής επιτροπής.

γ) Γενικό αγορητή, ο οποίος εκλέγεται από την ολομέλεια και αναλαμβάνει τη διαμόρφωση προγράμματος διάχυσης προς την ευρύτερη κοινωνία του έργου και του περιεχομένου των συζητήσεων της συνέλευσης.

δ) Συνολικά 150 πολίτες που κληρώνονται μεταξύ 150.000 τυχαία επιλεγμένων τηλεφωνικών αριθμών από τους ονομαστικούς καταλόγους, σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στην παράγραφο 4.

Η επιλογή των μελών της Κλιματικής Συνέλευσης γίνεται με κλήρωση μεταξύ 150.000 κατόχων τυχαίας επιλογής. Η κλήρωση διενεργείται από το υπουργικό συμβούλιο. Αφού επιλεγούν, οι κάτοχοι των τηλεφωνικών αριθμών ειδοποιούνται με μήνυμα και ζητείται η άδειά τους για επικοινωνία και επιβεβαίωση ή άρνηση της πρόθεσης για συμμετοχή τους στην Κλιματική Συνέλευση. Όλες οι ειδικότερες λεπτομέρειες και διαδικασίες επιλογής των μελών, με διασφάλιση της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ρυθμίζεται με κοινή απόφαση των υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, και Ψηφιακής Πολιτικής.

Οι προτάσεις και τα ψηφίσματα της Κλιματικής Συνέλευσης εγκρίνονται με ψηφοφορία των μελών της. Για την έγκρισή τους απαιτείται πλειοψηφία 50% συν μία ψήφος επί τουλάχιστον το 75% των μελών της. Οι προτάσεις και τα ψηφίσματα που εγκρίνονται συζητούνται το αργότερο εντός δύο (2) μηνών, σε ειδική συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής, στην οποία συμμετέχουν και μέλη της Κλιματικής Συνέλευσης.

Η Κλιματική Συνέλευση συνέρχεται τέσσερις (4) φορές τον χρόνο, εκ των οποίων τουλάχιστον δύο (2) φορές δια ζώσης. Στις συνεδριάσεις μπορούν να παρευρεθούν μόνο κατόπιν πρόσκλησης της κλιματικής συνέλευσης η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μέλη της Κλιματικής Αρχής και αντιπρόσωποι της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Για την εύρυθμη λειτουργία της Κλιματικής Συνέλευσης και την απρόσκοπτη και ουσιαστική συμμετοχή των μελών της:

α) καταρτίζεται ειδικός προϋπολογισμός στο Πράσινο Ταμείο, ο οποίος καλύπτει τα έξοδα λειτουργίας της Κλιματικής Συνέλευσης, συμπεριλαμβανομένων πιθανών εύλογων αποζημιώσεων για πολίτες που παρευρίσκονται στις συναντήσεις εντός του ωραρίου εργασίας τους.

β) συστήνεται γραμματεία που απαρτίζεται από υπηρεσιακούς υπαλλήλους του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με σκοπό τη γραμματειακή υποστήριξη της Κλιματικής Συνέλευσης

γ) παρέχονται ενεργητικά όλες οι απαραίτητες πληροφορίες που απαιτούνται ώστε τα μέλη της Κλιματικής Συνέλευσης να είναι σαφώς και επαρκώς ενημερωμένα.

2022-01-24 13:23:57

"7. Παρακολούθηση, συμμετοχή του κοινού και διαβούλευση: Το βασικό εργαλείο παρακολούθησης της προόδου σε ό,τι αφορά την επίτευξη των στόχων και την τήρηση των τομεακών προϋπολογισμών άνθρακα είναι η ετήσια έκθεση προόδου, την οποία καταρτίζει ουσιαστικά η διεύθυνση ΚΑΠΑ του ΥΠΕΝ σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 25 του σχεδίου κλιματικού νόμου. Το σχέδιο προβλέπει επίσης διαβούλευση διάρκειας 1 μήνα με πολλούς φορείς (όχι όμως τους πολίτες) στον διαδικτυακό τόπο κλιματικού διαλόγου του άρθρου 24, και κατάθεση της έκθεσης από τον υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας στο κεντρικό κυβερνητικό όργανο χάραξης κλιματικής πολιτικής, δηλαδή την Κυβερνητική Επιτροπή για την Κλιματική Ουδετερότητα.

Η κατάρτιση και οριστικοποίηση της ετήσιας έκθεσης προόδου αποτελεί δηλαδή ουσιαστικά μια γραφειοκρατική ενδο-κυβερνητική διαδικασία που δεν συζητείται ούτε παρουσιάζεται στην κοινωνία και τους πολίτες. Για την σύνταξή της δε, αναπαράγονται δεδομένα από άλλες ετήσιες εκθέσεις που είναι υποχρεωμένη να υποβάλλει η χώρα στο πλαίσιο της συμμόρφωσής της με διάφορες ευρωπαϊκές οδηγίες οι οποίες αναφέρονται αναλυτικά στην παράγραφο 2 του άρθρου 25.

Με αυτόν τον τρόπο ωστόσο χάνεται σχεδόν ολοσχερώς η κεντρική στόχευση που πρέπει να έχει η ετήσια έκθεση προόδου, δηλαδή η εμπλοκή ολόκληρης της κοινωνίας αλλά και όλων των πολιτικών κομμάτων, στοιχείο που αποτελεί απολύτως απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη των φιλόδοξων κλιματικών στόχων που θέτει ο εθνικός κλιματικός νόμος.

Για τους παραπάνω λόγους προτείνεται η προσθήκη στο άρθρο 24 της συμμετοχής μέσω σχολίων στο *oregon* όλων των ενδιαφερομένων πολιτών τόσο σε ό,τι αφορά την ετήσια έκθεση προόδου όσο και τους πενταετείς προϋπολογισμούς άνθρακα καθώς και η ενσωμάτωση των σχετικών εκθέσεων διαβούλευσης στην τελική μορφή της έκθεσης."

2022-01-26 19:38:13

Ενδιαφέρουσα πρόταση αρκεί να ενθαρρύνει ένα συμπεριεκτικό, συμπεριληπτικό, δι-επιστημονικό και τεκμηριωμένο επιστημονικό διάλογο.

2022-01-28 08:45:47

"Προτάσεις αλλαγών –συμπληρώσεων:

- Δεν αρκεί ένας διαδικτυακός τόπος για τον κλιματικό διάλογο –Πρόταση για Κλιματική Συνέλευση

- Το Εθνικό Παρατηρητήριο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή θα πρέπει να προωθεί μαζικές λύσεις για αναδασώσεις και ειδικές εκστρατείες ενημέρωσης για μικρές κλίμακας εφαρμογές εξοικονόμησης και παραγωγής ρεύματος, για νοικοκυριά, επιχειρήσεις, ΟΤΑ ακολουθώντας το προηγούμενο της εμπειρίας των ηλιακών θερμοσιφώνων που εξοικονόμησαν εκατομμύρια TWh, με σημαντικά προστιθέμενα αποτελέσματα, καταπολέμηση της ενεργειακής φτώχειας και δημιουργίας καταστάσεων αμοιβαίου οφέλους"

2022-01-28 09:08:08

Να υπάρχει πρόβλεψη για τη καθιέρωση διαφάνειας και θεμιτού ανταγωνισμού μεταξύ των ενεργειακών τεχνολογιών που θα διευρύνουν τη συμμετοχή των πολιτών στις αποφάσεις που πρέπει να ληφθούν για την ενεργειακή μετάβαση. Η διαφάνεια αυτή απαιτεί τον υπολογισμό του πλήρους κόστους ενέργειας, λαμβανομένων υπόψη όλων των σχετικών παραγόντων (δηλαδή παραγωγή, διανομή, αποθήκευση, ασφάλεια) των ενεργειακών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων για τη διασφάλιση της ποιότητας των υπηρεσιών. Επίσης, να εξασφαλίζεται η δημόσια πρόσβαση σε αναλυτικά στοιχεία για όλους αυτούς τους παράγοντες.

2022-01-28 12:44:52

"6. Στο άρθρο 24 «Διαδικτυακός τόπος κλιματικού διαλόγου», οι παρ. 1 και 3 να συμπληρωθούν/τροποποιηθούν ως ακολούθως:

«1. Σε διαδικτυακό τόπο προσβάσιμο σε όλους τους πολίτες που υλοποιείται και εξυπηρετείται από τον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ), δημιουργείται φόρουμ κλιματικού διαλόγου, στο οποίο συμμετέχουν εκπρόσωποι δήμων, περιφερειών, πανεπιστημίων, περιβαλλοντικών μη κυβερνητικών οργανώσεων, οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των αντιπροσωπευτικών οργανώσεων των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες παθήσεις και των οικογενειών τους, επιχειρήσεων, επαγγελματικών οργανώσεων, συνδικαλιστικών φορέων, προς τον σκοπό διαβούλευσης επί βασικών αποτελεσμάτων της ετήσιας έκθεσης προόδου, της πρότασης [...].

3. Η Διεύθυνση Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, σε συνεργασία με τον ΟΦΥΠΕΚΑ και το Εθνικό Παρατηρητήριο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή, κατόπιν διαβούλευσης με σχετικούς κρατικούς, περιφερειακούς ή δημοτικούς φορείς, Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, δίκτυα πολιτών, περιβαλλοντικές μη κυβερνητικές οργανώσεις, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών συμπεριλαμβανομένων των αντιπροσωπευτικών οργανώσεων των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες παθήσεις και των οικογενειών τους, καθώς και επιστημονικές οργανώσεις, σχεδιάζουν και υλοποιούν προσβάσιμες στοχευμένες δράσεις και εκστρατείες ενημέρωσης για το κοινό, με στόχο τη βελτίωση της κατανόησης των εννοιών που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή και την ανάδειξη της σημασίας συλλογικής δράσης και ενεργοποίησης των πολιτών για την αναχίτηση των επιπτώσεων της»."

Άρθρο 25 Ετήσια έκθεση προόδου

2022-01-21 15:33:50

"Η ετήσια έκθεση προόδου παίζει κομβικό ρόλο στην εφαρμογή του νομοσχεδίου, και "λαμβάνεται υπόψη" σε διάφορες διαδικασίες λήψης αποφάσεων [πρβλ. άρθ. 8 παρ. 1, και, κατ' επέκταση, άρθ. 2, καθώς και 24 παρ. 1, 28 παρ. 3 (β)]. Θα ήταν χρήσιμο, συνεπώς, να αξιολογηθεί η πληρότητα του περιεχομένου της, ιδίως ενόψει των απαιτήσεων του Κανονισμού 2018/1999, αλλά και ορισμένων τεχνικών κατευθυντήριων γραμμών του ΟΗΕ (π.χ., απόφαση 5/CP.17, παρ. 15-16). Από την άποψη αυτή, θα μπορούσαν να σημειωθούν τα εξής:

Η εθνική έκθεση προόδου, όπως προβλέπεται από το νομοσχέδιο, προβλέπει δείκτες μόνο για τον μετριασμό. Όσον αφορά το κρίσιμο κεφάλαιο της προσαρμογής, προβλέπεται μόνο περιγραφή των σχετικών δράσεων και απλή εκτίμηση του ύψους των επενδύσεων [παρ. 1, σημεία (ζ) έως (η)]. Για παράδειγμα, κανένα από τα γενικά μέτρα πολιτικής για την προσαρμογή (βλ. άρθ. 10 παρ. 2) δεν συνοδεύεται από δείκτες στην ετήσια έκθεση προόδου. Έτσι, όμως, χωλαίνει η παρακολούθηση της κρίσιμης παραμέτρου της προσαρμογής, και αποδυναμώνεται η αναλυτική βάση των μέτρων και πολιτικών.

Ακόμα και στον τομέα του μετριασμού, κρίσιμες διαστάσεις - όπως η ενεργειακή φτώχεια, η διασυνδεσιμότητα και η αποδοτικότητα - δεν καταγράφονται από την ετήσια έκθεση προόδου [πρβλ., σχετικά, Παράρτημα Ι τμήμα 1, σημεία 2.2., 2.4.1, 2.4.4. Κανονισμού 2018/1999, καθώς και 10 παρ. 1 νομοσχεδίου]. Είναι, ωστόσο, σημαντικές για την μελλοντική πορεία προς την κλιματική ουδετερότητα, και δεν θα πρέπει να αφαιρεθούν από την αναλυτική βάση των όποιων αποφάσεων.

Είναι προφανές ότι η ετήσια έκθεση προόδου έχει κυρίως απολογιστικό χαρακτήρα. Ωστόσο, όπου υποβάλλει προτάσεις για το μέλλον, θα ήταν χρήσιμο να συμπεριληφθούν και εναλλακτικές λύσεις [ιδίως σημείο (θ) και (δ), και κατ' επέκταση σημεία (στ), (ζ) και (η)]. Μία ουσιαστική παρουσίαση πραγματικών εναλλακτικών λύσεων θα τροφοδοτούσε τον δημόσιο διάλογο (πρβλ. άρθ. 24 παρ. 1 και παρ. 2) και θα οδηγούσε σε καλύτερες εισηγήσεις και αποφάσεις.

Όσον αφορά το σημείο (ε), μάλλον υπονοείται η Εκτελεστική Απόφαση 2020/2126 "σχετικά με τον καθορισμό των ετήσιων δικαιωμάτων εκπομπών των κρατών μελών για την περίοδο από το 2021 έως το 2030 σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/842 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου". (Το αντικείμενο της Απόφασης 406/2009 έχει χρονικά εξαντληθεί, μολονότι εξακολουθεί να διέπει τις παρελθούσες εκπομπές). Όσον αφορά τον Κανονισμό 2018/841, εκεί γίνεται λόγος για "εθνικό σχέδιο λογιστικής καταγραφής" για την περίοδο 2021-2030 (άρθ. 8 παρ. 3 Κανονισμού 2018/841).

Σε κάθε περίπτωση, το ΕΣΕΚ, στο κεφάλαιο της εκτίμησης επιπτώσεων, περιλαμβάνει και τα εξής: "μακροοικονομικές επιπτώσεις και, στο μέτρο του δυνατού, επιπτώσεις στην υγεία, το περιβάλλον, την απασχόληση και την εκπαίδευση, επιπτώσεις στις ικανότητες και κοινωνικές επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων των πτυχών δίκαιης μετάβασης (από άποψη κόστους και ωφελειών καθώς επίσης και σχέσης κόστους/απόδοσης) των προγραμματισμένων πολιτικών και μέτρων που περιγράφονται στο τμήμα 3 τουλάχιστον έως το τελευταίο έτος της περιόδου που καλύπτεται από το σχέδιο, συμπεριλαμβανομένης σύγκρισης με προβλέψεις βάσει των υφιστάμενων πολιτικών και μέτρων" (Παράρτημα Ι, τμήμα Β, κεφ. 5.2 Κανονισμού 2018/1999). Θεωρητικά τουλάχιστον, η έκθεση προόδου, η οποία έχει κυρίως απολογιστικό χαρακτήρα, δεν χρειάζεται να "συνθέσει" τα στοιχεία αυτά από μηδενική βάση: για παράδειγμα, η ισχύουσα νομοθεσία προβλέπει "Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Δημόσια Υγεία" (άρθ. 3 ν. 4675/2020), "χάρτη υγείας" της χώρας (άρθ. 18 ν. 3172/2003), διάφορα εργαλεία για την αξιολόγηση της κατάστασης του περιβάλλοντος, την καταγραφή της βιοποικιλότητας και των κινδύνων που την απειλούν [π.χ., άρθ. 27 παρ. 6 (γ) ν. 4685/2020, 17 ν. 3937/2011], ετήσια έκθεση για την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (άρθ. 22 ν. 4780/2021), εκθέσεις υλοποίησης των αναπτυξιακών σχεδίων ΔΑΜ (άρθ. 3 ν. 4872/2021), κοκ. Όλες οι παραπάνω πηγές πληροφοριών πρέπει να αξιοποιηθούν, και να συμπεριλάβουν στο πεδίο αναφοράς τους, τις ανάγκες προσαρμογής: εφόσον τα στοιχεία αυτά δεν είναι διαθέσιμα, τότε υπάρχει ένα σοβαρότερο πρόβλημα, που πρέπει να αντιμετωπιστεί πιο ουσιαστικά από το νομοσχέδιο. Με άλλα λόγια, η προτεινόμενη ρύθμιση δεν βασίζεται σε μία όσο το δυνατόν πληρέστερη καταγραφή (stocktaking) της τεχνονομίας και των αρμοδιοτήτων άλλων διοικητικών αρχών, και των διαθέσιμων πληροφοριών. Σε κάθε περίπτωση, δεν είναι σκόπιμο κάθε τομέας πολιτικής να συντάσσει τις δικές του αξιολογήσεις για θέματα προσαρμογής, ερήμην των υπόλοιπων.

2022-01-24 13:26:24

"Παρακολούθηση, συμμετοχή του κοινού και διαβούλευση: Το βασικό εργαλείο παρακολούθησης της προόδου σε ό,τι αφορά την επίτευξη των στόχων και την τήρηση των τομεακών προϋπολογισμών άνθρακα είναι η ετήσια έκθεση προόδου, την οποία καταρτίζει ουσιαστικά η διεύθυνση ΚΑΠΑ του ΥΠΕΝ σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 25 του σχεδίου κλιματικού νόμου. Το σχέδιο προβλέπει επίσης διαβούλευση διάρκειας 1 μήνα με πολλούς φορείς (όχι όμως τους πολίτες) στον διαδικτυακό τόπο κλιματικού διαλόγου του άρθρου 24, και κατάθεση της έκθεσης από τον υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας στο κεντρικό κυβερνητικό όργανο χάραξης κλιματικής πολιτικής, δηλαδή την Κυβερνητική Επιτροπή για την Κλιματική Ουδετερότητα.

Η κατάρτιση και οριστικοποίηση της ετήσιας έκθεσης προόδου αποτελεί δηλαδή ουσιαστικά μια γραφειοκρατική ενδο-κυβερνητική διαδικασία που δεν συζητείται ούτε παρουσιάζεται στην κοινωνία και τους πολίτες. Για την σύνταξη της δε, αναπαράγονται δεδομένα από άλλες ετήσιες εκθέσεις που είναι υποχρεωμένη να υποβάλλει η χώρα στο πλαίσιο της συμμόρφωσης της με διάφορες ευρωπαϊκές οδηγίες οι οποίες αναφέρονται αναλυτικά στην παράγραφο 2 του άρθρου 25.

Με αυτόν τον τρόπο ωστόσο χάνεται σχεδόν ολοσχερώς η κεντρική στόχευση που πρέπει να έχει η ετήσια έκθεση προόδου, δηλαδή η εμπλοκή ολόκληρης της κοινωνίας αλλά και όλων των πολιτικών κομμάτων, στοιχείο που αποτελεί απολύτως απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη των φιλόδοξων κλιματικών στόχων που θέτει ο εθνικός κλιματικός νόμος.

Σε άλλους κλιματικούς νόμους στην Ευρώπη, όπως της Γαλλίας, της Ολλανδίας και της Ισπανίας, την ευθύνη της υποβολής της ετήσιας έκθεσης έχει η Επιστημονική Επιτροπή ή το Επιστημονικό Συμβούλιο για την Κλιματική Αλλαγή, ενώ στην περίπτωση του κλιματικού νόμου του Ηνωμένου Βασιλείου η κυβέρνηση είναι υποχρεωμένη να απαντά στη γνωμάτευση της Επιστημονικής Επιτροπής. Επιπλέον η ετήσια έκθεση συζητείται στη Βουλή μαζί με τον ετήσιο οικονομικό προϋπολογισμό. Επιτυγχάνεται έτσι μεγαλύτερη αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων και αντικειμενικότερος έλεγχος του κράτους γύρω από τα πιο βασικά ζητήματα κλιματικής πολιτικής, ενώ τόσο οι πολίτες όσο και οι εκπρόσωποι τους στη Βουλή αποκτούν πολύ καλύτερη εικόνα της κλιματικής πορείας της χώρας.

Για αυτούς τους λόγους, προτείνεται τροποποίηση της παραγράφου 2 του άρθρου 25 προκειμένου η ετήσια έκθεση προόδου να υποβάλλεται από την Επιστημονική Επιτροπή για την Αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής στη Βουλή και να συζητείται από τα πολιτικά κόμματα την ίδια περίοδο που συζητείται και ο ετήσιος οικονομικός προϋπολογισμός. Ειδικότερα, προτείνεται:

(τροποποίηση παραγράφου 2, άρθρου 25): Η ετήσια έκθεση προόδου της παρ. 1 του παρόντος, μαζί με την αντίστοιχη έκθεση διαβούλευσης της παρ. 1 του άρθρου 24, υποβάλλονται για επεξεργασία και γνωμάτευση στην Επιστημονική Επιτροπή για την Αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής, η οποία την υποβάλλει στο Ελληνικό Κοινοβούλιο για την καλύτερη ενημέρωση όλων των πολιτικών κομμάτων γύρω από την κλιματική πορεία της χώρας. Στη συνέχεια λαμβάνει χώρα συζήτηση στο Ελληνικό Κοινοβούλιο την περίοδο που συζητείται και ο ετήσιος οικονομικός προϋπολογισμός."

2022-01-26 19:38:52

"Το άρθρο 25 παραπέμπει σε δεινότητες που αφορούν όλη την κλίμακα των θεωρητικών και εφαρμοσμένων επιστημών. Εγείρεται το ερώτημα αν οι οργανισμοί και υπηρεσίες που αναφέρονται έχουν κατάλληλη στελέχωση για να αναλάβουν τις μελέτες που αναφέρονται.

Επιπλέον, εγείρονται σοβαρά θέματα διαθεσιμότητας δεδομένων και κατάλληλων μεθοδολογιών, αβεβαιότητας των προβλέψεων και αδυναμίας απόλυτης εκτίμησης επιπτώσεων μέτρων πολιτικής σε ένα δυναμικό περιβάλλον με ισχυρές διασυννοριακές περιβαλλοντικές και κοινωνικο-οικονομικές διασυνδέσεις.

Το εδάφ. (ε) είναι ασαφές.

Εδάφ. 1(ι). Ποιες είναι αυτές οι δράσεις οικονομικής και τεχνολογικής υποστήριξης προς αναπτυσσόμενες χώρες;

Για το (ια) (εθνικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από το σύνολο της κατανάλωσης ενέργειας ανά κάτοικο και ανά μονάδα ΑΕΠ) ένα ερώτημα είναι πως θα διακριθούν από την κατανάλωση επισκεπτών και τουριστών την τουριστική περίοδο τουλάχιστον.

Για τους δείκτες που αναφέρονται στο (ιβ) σημειώνονται τα εξής κρίσιμα σημεία:

(α) δεν αναφέρονται δείκτες για καταβόθρες

(β) εγκυρότητα και αξιοπιστία των τεχνικών και των δεδομένων με τα οποία υπολογίζονται

(γ) οι δείκτες που είναι κλάσματα (π.χ. αναγωγή σε μονάδα ΑΕΠ) επηρεάζονται από ταυτόχρονες μεταβολές στον αριθμητή και παρονομαστή λόγω της επίδρασης πολλών ενδογενών και εξωγενών παραγόντων.

(δ) η ύπαρξη άτυπης οικονομικής δραστηριότητας επηρεάζει κρίσιμα το μέγεθος των δεικτών (ελλείψει πραγματικών δεδομένων), καθιστά προβληματική τη λήψη αποφάσεων και εισάγει αδικίες στην κατανομή του βάρους για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής (ακόμα κι αν υπάρχει συμφωνία με όλη τη φιλοσοφία και προσέγγιση του εγγιρήματος που υιοθετεί το παρόν σχέδιο νόμου)."

Άρθρο 26 Κλιματική διακυβέρνηση

2021-11-27 17:02:54

Προσπαθώντας να αποκωδικοποιήσουμε την προτεινόμενη δομή για την Κλιματική Διακυβέρνηση, διαπιστώνουμε ότι:

- Καταρχάς συστήνεται Κυβερνητική Επιτροπή για την Κλιματική Ουδετερότητα (ΚΕΚΟ), δεν δίνονται στοιχεία για τη σύνθεση και τον αριθμό μελών της.

- Συστήνεται στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας (ΥΚΚΠΠ) Εθνικό Συμβούλιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠ), ως το κεντρικό γνωμοδοτικό όργανο του Κράτους, με 21 μέλη.

- Συστήνεται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ) Επιστημονική Επιτροπή Κλιματικής Αλλαγής (ΕΕΚΑ) με 9 μέλη+4 μέλη χωρίς δικαίωμα ψήφου. Αναφέρεται στην παράγραφο 3Γ του Άρθρου 26 ότι η ΕΕΚΑ συνεργάζεται με την Επιτροπή ΕΣΕΚ, η οποία, αν είναι η υπάρχουσα Διυπουργική Επιτροπή για την Ενέργεια και το Κλίμα έχει 12 μέλη+16 μέλη χωρίς δικαίωμα ψήφου.

- Υπενθυμίζουμε ότι υφίσταται ήδη Ειδική Επιστημονική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή (ΕΕΕΚΑ) στο ΥΠΕΝ με 9 μέλη, δεν είναι φανερό αν η ΕΕΕΚΑ θα αντικατασταθεί από την ΕΕΚΑ που προβλέπει ο νέος νόμος.

Με λίγα λόγια, η Διακυβέρνηση για το Κλίμα θα είναι έργο της ΚΕΚΟ, του ΕΣΠ που ανήκει στο ΥΚΚΠΠ, της ΕΕΚΑ που ανήκει στο ΥΠΕΝ, σε συνεργασία με την επιτροπή ΕΣΕΚ, ενώ δεν είναι ξεκάθαρο αν θα συνεχίσει να λειτουργεί και η ΕΕΕΚΑ που ανήκει στο ΥΠΕΝ.

Όλες οι προαναφερόμενες επιτροπές και συμβούλια αποτελούνται από τουλάχιστον 62 μέλη συνολικά.

Το παραπάνω σχήμα κρίνεται δυσκίνητο, θα ήταν προτιμότερο ένα πιο απλό και ολιγομελές σχήμα για τη Διακυβέρνηση.

2021-12-04 21:02:53

"Καλημέρα σας,

Σε ποια φάση και πότε και πώς γίνεται η επιλογή Στελεχών που θα συμμετέχουν στο Όργανο;

Σας ευχαριστώ!

2021-12-20 11:33:12

Θετική κρίνεται η συμμετοχή της ΚΕΔΕ στο προτεινόμενο Εθνικό Συμβούλιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠ).

2022-01-19 05:43:40

"Στα συμμετέχοντα μέρη επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 23, παραλείπεται η ηλικιακή ομάδα των νέων (18-35). Ειδικότερα, εφόσον μέσα στους στόχους εντάσσεται και η έννοια της κοινωνικής δικαιοσύνης, πιστεύουμε ότι η συμβολή της παραπάνω ηλικιακής ομάδας είναι καίρια και η συνολική της συμμετοχή κρίσιμη. Ειδικότερα, η ηλικιακή ομάδα αυτή, θα κληθεί να αντιμετωπίσει ακραία καιρικά φαινόμενα, φυσικές καταστροφές με την οικονομική αβεβαιότητα που αυτές συνεπάγονται. Καθώς η Ελλάδα εντάσσεται στις χώρες υψηλού κινδύνου, η κλιματική μετανάστευση θα αποτελέσει αδιαμφισβήτητο ένα πρόσθετο κοινωνικό φαινόμενο. . Τα παραπάνω τεκμηριώνονται με βάση την πιο πρόσφατη έκθεση της IPCC για την περιοχή της Μεσογείου.

Προτείνουμε λοιπόν τη σύσταση ενός Εθνικού Συμβουλίου Νέων για την Κλιματική Αλλαγή. Πιο συγκεκριμένα, στο συμβούλιο αυτό, θα μπορούν να συμμετέχουν εκπρόσωποι πανεπιστημίων, περιβαλλοντικών μη κυβερνητικών οργανώσεων, κινημάτων, επιχειρήσεων, και επαγγελματικών οργανώσεων νέων που έχουν στο καταστατικό τους το αντικείμενο της κλιματικής αλλαγής. Τα μέλη θα εκλέγουν ένα σώμα 7 (ενδεικτικά) ατόμων που θα εκπροσωπούν επίσημα το όργανο αυτό. Ο ρόλος του σώματος, θα είναι η εξέταση της εισήγησης του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας (άρθρο 9). Επιπλέον τα μέλη του θα συμμετέχουν ενεργά 1) στο φόρουμ του άρθρου 24 και 2) στην επιτροπή του άρθρου 26α.

Σχετικά με το Εθνικό Συμβούλιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠ) του άρθρου 26 Α, προτείνουμε την συμμετοχή 2 (ενδεικτικά) ατόμων, εκλεγμένα μέλη του Εθνικού Συμβουλίου Νέων για την Κλιματική Αλλαγή. Οι αρμοδιότητες των δύο αυτών μελών ορίζονται ακολούθως σύμφωνα με το άρθρο 26 Α.

α) Η εξειδίκευση των πολιτικών προσαρμογής με βάση διεθνείς συμφωνίες και πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η εισήγηση σχετικών πολιτικών, μέτρων, δράσεων και απαραίτητων νομοθετικών ρυθμίσεων,

β) η εξειδίκευση οριζόντιων πολιτικών που περιλαμβάνονται στην ΕΣΠΚΑ, ιδίως αυτών που αφορούν σε θέματα ευαισθητοποίησης, ενημέρωσης, εκπαίδευσης,

γ) η παροχή γνώμης για την αναθεώρηση ή τροποποίηση της ΕΣΠΚΑ και των ΠεΣΠΚΑ,

δ) η γνωμοδότηση για κάθε θέμα σχετικό με την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, που παραπέμπεται σε αυτό από τον Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.

Συνοψίζοντας, ο συνολικός αριθμός των μελών του Εθνικού Συμβουλίου Νέων για την Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΝΚΑ), θα ορίζεται περίπου στα 7 άτομα από το αρμόδιο Υπουργείο, σε 2ετή βάση. Δύο (2) επιλεγμένα άτομα του ΕΣΝΚΑ, θα συμμετέχουν στο Εθνικό Συμβούλιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή, ενώ τα υπόλοιπα 5 θα συμμετέχουν στο forum του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ) (άρθρο 24).

Οι λόγοι που κρίνουμε ότι ένα τέτοιο όργανο εκτός από κοινωνικά δίκαιο είναι και απαραίτητο, ποικίλουν και συνοψίζονται παρακάτω. Αρχικά, είμαστε υπέρμαχοι της δημόσιας διαβούλευσης ως ένα δομικό στοιχείο της Δημοκρατίας μας και χαίρετίζουμε την πρόταση νόμου ως έχει.

Ωστόσο, η διαβούλευση για να είναι πιο ουσιαστική θα έπρεπε να γίνεται από τα πρώτα κιόλας στάδια σύνταξης του νομοσχεδίου. Η κοινωνία των πολιτών και τα ενδιαφερόμενα μέρη, θα πρέπει να εξοικειωθούν με το δημόσιο διάλογο και να λαμβάνονται σοβαρά στη διαδικασία άσκησης πολιτικής, πράγμα που δεν τελείτε με το παρόν σύστημα. Κάτι τέτοιο θα εμπλέξει περισσότερα άτομα, φορείς κτλ. στην μάχη για την κλιματική ουδετερότητα ενώ ταυτόχρονα θα αποτελέσει τον ακρογωνιαίο λίθο στον στόχο της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Η πρόταση μας δίνει έμφαση στα νέα άτομα καθώς εμπλέκονται άμεσα με το θέμα της κλιματικής αλλαγής, δεν συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων ενώ υποεκπροσωπούνται στο κοινοβούλιο και στα δωμάτια των διαπραγματεύσεων προφανώς λόγω ηλικίας. Ωστόσο είναι εμφανές, ότι η πιο άμεσα ενδιαφερόμενη ηλικιακή ομάδα έχει και τα μεγαλύτερα κίνητρα για επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας."

2022-01-21 15:34:41

"Είναι θετικό επί της αρχής ότι ορίζονται θεσπίζονται όργανα για την ενίσχυση του έργου της διαμόρφωσης για τον μετριασμό και την προσαρμογή. Ωστόσο, η ρύθμιση του άρθρου 26 εισάγει 3 διαφορετικές επιτροπές, με επικαλυπτόμενες αρμοδιότητες, οι οποίες καλούνται να συνεργαστούν με άλλες επιτροπές, όπως με την Επιτροπή ΕΣΕΚ. Ειδικά μάλιστα ως προς το Εθνικό Συμβούλιο για την προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή, αξίζει να τονιστεί ότι το υφιστάμενο Συμβούλιο για την Προσαρμογή παρά το ότι έχει θεσπιστεί από το 2016 έχει παραμείνει ανενεργό.

Σε κάθε περίπτωση, η λειτουργία του ΕΣΠ (παρ. 2) και της ΕΕΚΑ (παρ. 3) αναπόφευκτα πάσχει από σημαντικές επικαλύψεις οι οποίες μπορεί να αποτελέσουν σοβαρό εμπόδιο στη λειτουργία τους, ειδικά αν ληφθεί υπόψιν ότι οι δύο επιτροπές τελούν υπό την ηγεσία δύο διαφορετικών υπουργείων και έχουν τελείως διαφορετική σύνθεση, ρόλο και αποστολή.

Αρχικά πρέπει να τονιστεί ότι για τις πολιτικές μετριασμού δεν υπάρχει "κεντρικό γνωμοδοτικό όργανο του Κράτους για τον συντονισμό, την παρακολούθηση και αξιολόγηση των δράσεων πολιτικής για την προσαρμογή", όπως ισχύει για την προσαρμογή (παράγραφος 1). Θα πρέπει ως εκ τούτου να προβλεφθεί αντίστοιχη διάταξη που να αναβαθμίζει τη σύνθεση, τον ρόλο και την αποστολή της ΕΕΚΑ στον ίδιο βαθμό με το ΕΣΠ, ώστε να υπάρχουν δύο ισότιμα όργανα στους τομείς της προσαρμογής και του μετριασμού.

Σε ένα τέτοιο σενάριο, ο ρόλος ενός αμιγώς επιστημονικού οργάνου περνά σε μία νέα, ανεξάρτητη επιστημονική αρχή. Προτείνεται η σύσταση ανεξάρτητης αρχής με την επωνυμία "Κλιματική Αρχή", με σκοπό:

α) την εποπτεία εκτέλεσης των τομεακών προϋπολογισμών του άρθρου 7

β) τη σύνταξη των ετήσιων εκθέσεων προόδου του άρθρου 25

γ) την εποπτεία σύνταξης των εθνικών αναφορών στο πλαίσιο της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή (UNFCCC)

ε) τη διενέργεια ανεξάρτητων ερευνών και αναλύσεων για την εξέλιξη της κλιματικής αλλαγής και τις επιπτώσεις της στην Ελλάδα,

στ) τη διατύπωση προτάσεων και την ενίσχυση της κλιματικής διαφάνειας και λογοδοσίας δημόσιων και ιδιωτικών οργανισμών και φορέων

Ο ανεξάρτητος χαρακτήρας της Κλιματικής Αρχής προϋποθέτει την οικονομική και διοικητική ανεξαρτησία της. Για τον λόγο αυτό προτείνεται:

Η Κλιματική Αρχή να μην υπόκειται σε έλεγχο από κυβερνητικό όργανο ή διοικητική αρχή

Ο/η επικεφαλής της να ορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο, κατόπιν σύμφωνης γνώμης από την Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής.

Ο/η επικεφαλής να αποτελεί άτομο εγνωσμένου επιστημονικού κύρους και κατάρτισης στην κλιματική επιστήμη το οποίο διορίζεται με προεδρικό διάταγμα για πενταετή (5) θητεία, η οποία μπορεί να ανανεωθεί μια φορά.

Η Κλιματική Αρχή να στελεχώνεται με επιστημονικό προσωπικό αποδεδειγμένης εμπειρίας στην κλιματική έρευνα, είτε μέσω απόσπασης από ερευνητικά και ακαδημαϊκά ιδρύματα, είτε με διορισμό μέσω ΑΣΕΠ.

Να υποστηρίζεται διοικητικά από τον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ).

Να καταρτίζεται ειδικός προϋπολογισμός στο Πράσινο Ταμείο, ο οποίος καλύπτει τα έξοδα λειτουργίας της Κλιματικής Αρχής.

Η Κλιματική Αρχή να παρουσιάζει στο τέλος κάθε έτους αναφορά πεπραγμένων και επιστημονική έκθεση με τα διαθέσιμα δεδομένα εξέλιξης της κλιματικής αλλαγής.

Ως προς την Κυβερνητική Επιτροπή για την Κλιματική Ουδετερότητα (ΚΕΚΟ), δεν διευκρινίζεται ποιος είναι ο ρόλος, οι ευθύνες και οι αρμοδιότητες σε σχέση με το ρόλο και τις αρμοδιότητες της Διυπουργικής Επιτροπής του ΕΣΕΚ, σε ό,τι αφορά τη διαδικασία αναθεώρησης κλιματικών στόχων. Δεν παρέχονται περαιτέρω λεπτομέρειες για τη σύνθεση και τον αριθμό των μελών της ΚΕΚΟ. Επιπρόσθετα, είναι πιθανό να υπάρχει αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων μεταξύ της Διυπουργικής Επιτροπής του ΕΣΕΚ και της νεοσυσταθείσας Επιστημονικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή, οι οποίες, όπως αναφέρεται στο άρθρο 26, συνεργάζονται. Η διαδικασία αναθεώρησης των κλιματικών στόχων θα πρέπει να είναι συνεπής με το χρονοδιάγραμμα και να εξασφαλίζει τη διαφάνεια στη λήψη αποφάσεων αλλά και την ουσιαστική και συστηματική συμμετοχή των φορέων για τη συνδιαμόρφωση των μέτρων που προκύπτουν ως απαραίτητα για την επίτευξη των εν λόγω στόχων. Αντίστοιχα, συνέπεια, διαφάνεια και συμμετοχικότητα θα πρέπει να διασφαλίζεται ως προς την εφαρμογή των ευρωπαϊκών οδηγιών που αφορούν στην ενεργειακή αποδοτικότητα και την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και τα έργα ΑΠΕ. Είναι πιθανό τα προτεινόμενα σχήματα διακυβέρνησης να καταστούν δυσκίνητα και μη αποτελεσματικά χωρίς ταυτόχρονα να διασφαλίζουν τη μέγιστη συμμετοχή και διαφάνεια.

Τέλος, θα πρέπει επίσης να αποδοκιμαστεί η υπερεκπροσώπηση του ΣΕΒ στο ΕΣΠ. Η προσαρμογή, όπως διαφαίνεται και από το ίδιο το νομοσχέδιο, δεν είναι ζήτημα που αφορά μόνο τον βιομηχανικό τομέα. Ξενίζει η έλλειψη εκπροσώπησης άλλων τομέων που επηρεάζονται από την προσαρμογή (π.χ., του γεωργικού ή του τομέα των υπηρεσιών), καθώς και άλλων κοινωνικών φορέων (όπως των συνδικαλιστικών)."

2022-01-24 12:48:55

"Παράγραφος 1.

Στην Κυβερνητική Επιτροπή για την κλιματική ουδετερότητα θα πρέπει να υπάρχει ευρύτατη συμμετοχή εκπροσώπων διαφόρων τομέων της βιομηχανίας."

2022-01-26 10:19:56

"Όπως ανέφερα ήδη στην παρέμβαση μου στο Άρθρο 23, δεν αξιοποιούνται υφιστάμενες σημαντικές επιστημονικές κοινοπραξίες σχετικές με την Κλιματική Αλλαγή και τις επιπτώσεις της, που η ίδια η Πολιτεία έχει συστήσει και χρηματοδοτήσει, με σημαντικά αποτελέσματα, όπως είναι το "Εθνικό Δίκτυο για την Κλιματική Αλλαγή και τις επιπτώσεις της – CLIMPACT", εμβληματική πρωτοβουλία του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΓΕΚ).

Το Εθνικό δίκτυο CLIMPACT, σύμφωνα με ομόφωνη απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του, μπορεί και πρέπει:

(α) να υποστηρίζει το «Εθνικό Συμβούλιο για την Προσαρμογή στη Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠ)», που συστήνεται στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας σύμφωνα με το νέο Κλιματικό Νόμο, με σχετική αναφορά στο εδάφιο 2 του άρθρου 26, και

(β) να συμμετέχει δια εκπροσώπου (-ων) του στην «Επιστημονική Επιτροπή Κλιματικής Αλλαγής (ΕΕΚΑ)» που συστήνεται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας σύμφωνα με το νέο Κλιματικό Νόμο, με σχετική αναφορά στο εδάφιο 3Α του άρθρου 26.

2022-01-26 19:39:38

"Στο άρθρο 26 πρέπει να προστεθεί ένα Σχήμα που να απεικονίζει τις επιτροπές λήψης αποφάσεων και τις γνωμοδοτικές επιτροπές.

Ποια θα είναι η σύνθεση της Κυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Ουδετερότητα και η σχέση της με Κυβερνητικές Επιτροπές παρόμοιου επιτελικού χαρακτήρα;

Εδάφ. 3Α. Επειδή η ΕΕΚΑ υπάγεται στο ΥΠΕΝ δεν εξασφαλίζεται η συμμετοχή επιστημόνων ειδικών σε θέματα πρωτογενούς τομέα και υπαίθρου που ανήκουν στη δικαιοδοσία ΥΠΑΑΤ. Επειδή ο πρωτογενής τομέας και η υπαίθρος πλήττονται κατά κύριο λόγο από την κλιματική αλλαγή και έχουν μεγάλη δυναμική συμβολή στην αντιμετώπιση της (καταβόθρες αλλά και εκπομπές) δεν είναι δυνατόν να απουσιάζουν επιστήμονες με σχετική ειδικότητα. Το ίδιο ισχύει και για τη συμμετοχή χωρίς δικαίωμα ψήφου εκπροσώπου του ΥΠΑΑΤ.

Η συνεργασία της ΕΕΚΑ περιλαμβάνει και επιτροπές άλλων υπουργείων;"

2022-01-27 12:23:01

Είναι επιτακτική ανάγκη να συμμετέχουν ως Σύμβουλοι στην Κυβερνητική Επιτροπή της παρ. 1 του άρθρου 1 οι συλλογικοί Φορείς ενεργειακών παρόχων, όπως ο ΣΕΕΠΕ."

2022-01-27 18:03:51

"(σχόλιο επί της παρ. 2Β του Άρθρου 26, περί της σύστασης του ΕΣΠ):

Προτείνεται η προσθήκη στο Εθνικό Συμβούλιο για την Προσαρμογή στη Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠ) και ενός εκπροσώπου της HellasCert, της Ένωσης των Διαπιστευμένων Φορέων Επιθεώρησης και Πιστοποίησης, προκειμένου να μεταφέρεται συστηματικά στο Συμβούλιο η εμπειρία των Φορέων Επαλήθευσης από την εφαρμογή και την αξιολόγηση των δράσεων, καθώς και οι δυσκολίες και οι προτάσεις βελτίωσης."

2022-01-28 08:46:20

"Προτάσεις αλλαγών –συμπληρώσεων:

Να γίνει σαφής ανάθεση / διαχωρισμός αρμοδιοτήτων μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων όπως το ΥΠΕΝ και το νέο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, για το οποίο ζητάμε την επανασύσταση ώστε να αντιστοιχεί στις πραγματικές ανάγκες και ευθύνες, ως «Υπουργείο Κλιματικής Μετάβασης – Πολιτικής Προστασίας».

Η χρήση του όρου Κλιματική Κρίση σε σχέση μόνο με την Προστασία του Πολίτη υποβαθμίζει την ευρύτητα του Θέματος που αφορά πολύ περισσότερα Υπουργεία, και κυρίως του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας."

2022-01-28 09:07:12

Το όλο σύστημα κλιματικής διακυβέρνησης προβλέπει ένα πλήθος επιτροπών, σε διαφορετικά υπουργεία, με σημαντικές ασάφειες ως προς τις αρμοδιότητες και δικαιοδοσίες τους, οι οποίες το καθιστούν ιδιαίτερα γραφειοκρατικό και δυσλειτουργικό. Θεωρούμε ότι χρειάζεται μια συνολική αναδιάρθρωση και απλοποίηση. Προτείνουμε επίσης την συμμετοχή του ΙΕΝΕ στην/στις επιτροπή/ές που θα καταλήξουν (με τις υπάρχουσες ρυθμίσεις στο ΕΣΠ και στην ΕΕΚΑ).

2022-01-28 12:04:10

Regarding Article 26, we recommend instead of the concentration of powers in the Climate Governance procedures in the Ministry of Energy and Climate Change, the decentralisation of the Ministry's powers. In addition, we recommend an annual Parliamentary reading during the annual State Budget reading on the monitoring of the targets of the Climate Law, as per the example of the German Climate Law.

2022-01-28 12:45:30

"7. Στο άρθρο 26 «Κλιματική διακυβέρνηση», η παρ. 2.Β. να συμπληρωθεί ως ακολούθως:

«2.Β. Στο ΕΣΠ συμμετέχουν:

α. Ο Υπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, ως Πρόεδρος [...],

ζ. εκπρόσωπος του Συμβουλίου Βιώσιμης Ανάπτυξης του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών.

Η. Εκπρόσωπος της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.)[....] »."

Άρθρο 27 Διεθνής συνεργασία σε θέματα κλιματικής αλλαγής

2022-01-02 12:11:38

Προτείνεται να τροποποιηθεί η 3η σειρά του σημείου α) ως εξής "...αφορούν αποκλειστικά σε θέματα μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και ιδιαίτερα προϊόντων και τεχνολογιών που έχουν υψηλή προστιθέμενη αξία, όπως τα θερμικά ηλιακά, καθώς και ..."

2022-01-02 12:13:37

"Η πολιτεία μπορεί να διαδραματίσει τεράστιο ρόλο στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και της ανάπτυξης τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, διατηρώντας παράλληλα τη βιομηχανία της ανταγωνιστική παγκοσμίως και καθιστώντας την κοινωνία της οικονομικά και κοινωνικά ευημερούσα.

Στο πλαίσιο αυτό, ο νόμος για το κλίμα θα πρέπει να προωθεί τόσο τις οριζόντιες πρωτοβουλίες όσο και τη χρήση καθαρών λύσεων όπως των θερμικών ηλιακών, οι οποίες έχουν άμεσα οφέλη για την απαλλαγή των κτιρίων, των βιομηχανιών και των πόλεων από τις ανθρακούχες εκπομπές και παρέχουν άμεση μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και υγιέστερο περιβάλλον για τους πολίτες της χώρας.

Η ηλεκτροπαραγωγή από ανανεώσιμες πηγές είναι μια αυξανόμενη πραγματικότητα, αλλά δεν μπορεί να δώσει λύση σε όλα, και ένα σενάριο βασισμένο σε 100% ηλεκτρική ενέργεια δεν είναι εφικτό ούτε ενδεδειγμένο. Η απαλλαγή του τομέα Θέρμανσης και Ψύξης από τις ανθρακούχες εκπομπές πρέπει πρώτα να βασίζεται σε άμεσες λύσεις θερμότητας, και η Ελλάδα μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο σε αυτό το πλαίσιο παρέχοντας στήριξη στην έρευνα και καινοτομία καθώς και επαρκή ρύθμιση. Ένα μείγμα όλων των υφιστάμενων τεχνολογιών είναι θεμελιώδες για την επίτευξη μιας δίκαιης και ταχείας ενεργειακής μετάβασης, και η ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας πρέπει να συμβαδίζει με άλλα σχετικά ζητήματα όπως η ενεργειακή απόδοση.

Η ηλιακή θέρμανση και ψύξη έχει τεράστιες δυνατότητες, ειδικά λαμβάνοντας υπόψη τεχνολογίες γενικής εφαρμογής όπως η θερμική αποθήκευση, και το γεγονός ότι εγκαταστάσεις σημαντικού μεγέθους όπως η ηλιακή τηλεθέρμανση και η ηλιακή θερμότητα για βιομηχανικές διεργασίες γίνονται πραγματικότητα. Όλες οι ρυπογόνες ενεργειακές υποδομές που θα εγκατασταθούν έως το 2030 είναι πιθανό να λειτουργούν (και να παράγουν εκπομπές) το 2050, επομένως η επόμενη δεκαετία θα είναι κρίσιμης σημασίας για την αποφυγή εγκλωβισμού στα ορυκτά καύσιμα. Ο νόμος πρέπει να διευκολύνει την αλλαγή σε μη ρυπογόνες τεχνολογίες για Θέρμανση και Ψύξη αλλά πρέπει να προβλέπει άμεσες δράσεις.

Για να επιτευχθούν οι κλιματικοί και οικονομικοί στόχοι η χώρα πρέπει να αναπτύξει περαιτέρω λύσεις για τη θερμότητα των ΑΠΕ και να προσφέρει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στη βιομηχανία της στις παγκόσμιες αγορές, προστατεύοντάς την από τις διακυμάνσεις ως ευμετάβλητες τιμές ενέργειας που επηρεάζουν την επενδυτική ασφάλεια. Η ενίσχυση των τοπικά παραγόμενων και αποκεντρωμένων πηγών ανανεώσιμης θερμότητας θα σταθεροποιήσει το συνολικό ενεργειακό σύστημα, θα αυξήσει την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού και θα μειώσει την εξάρτησή του από άλλες οικονομίες. Αυτό αποτελεί βασικό σημείο εκκίνησης για την ανάπτυξη μιας ανταγωνιστικής βιομηχανίας και τη διατήρηση της γεωτικής θέσης της Ελλάδας στην ηλιακή θερμική ενέργεια. Τα ηλιακά θερμικά προϊόντα έχουν σημαντικά πλεονεκτήματα που δεν έχουν ληφθεί υπόψη μέχρι σήμερα.

Οι ανανεώσιμες και αποδοτικές λύσεις θερμότητας μπορούν να καταστήσουν την Ελλάδα λιγότερο εξαρτημένη από τις εισαγωγές ενέργειας από άλλες οικονομίες και να την προστατεύσουν από τις διακυμάνσεις της αγοράς, όπως οι ασταθείς τιμές της ενέργειας που επηρεάζουν την επενδυτική ασφάλεια και τις τιμές καταναλωτή.

Οι ηλιακές θερμικές λύσεις είναι εύκολο να ενσωματωθούν με άλλα συστήματα, όπως διάφορες τεχνολογίες ανανεώσιμης θερμότητας (όπως αντλίες θερμότητας, βιομάζας, γεωθερμίας), ηλεκτρική ενέργεια ή ακόμη και με λέβητα φυσικού αερίου και πετρελαίου για την προώθηση της σταδιακής κατάρτησης των ορυκτών καυσίμων και της δίκαιης μετάβασης σε ενεργειακό μείγμα ουδέτερου άνθρακα.

Για τους παραπάνω λόγους το νομοσχέδιο πρέπει να συμβάλει ξεκάθαρα στη προώθηση των εφαρμογών των θερμικών ηλιακών συστημάτων σε όλες τις σχετικές διατάξεις και άρθρα"

2022-01-21 15:35:32

"Η δέσμευση των ανεπτυγμένων κρατών για κλιματική χρηματοδότηση ύψους 100 δισεκατομμυρίων δολαρίων ετησίως έως το 2020 είχε αποφασιστεί από το 2009 και ενσωματώθηκε και στη Συμφωνία του Παρισιού το 2015. Δυστυχώς όμως σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία, ο στόχος αυτός δεν θα επιτευχθεί έως το 2020, καθώς η χρηματοδότηση ύψους 100 δισεκατομμυρίων δολαρίων αναμένεται να επιτευχθεί το 2023. Οι ανεπτυγμένες χώρες - συμπεριλαμβανομένης και της Ελλάδας - έχουν την ευθύνη να ενισχύσουν σημαντικά τις προσπάθειές τους ώστε να καλύψουν το χρηματοδοτικό κενό.

Υπό αυτό το πρίσμα οι προβλέψεις του άρθρου 27 είναι τελειώς ανεπαρκείς, με δεδομένο άλλωστε ότι η Ελλάδα α) συστηματικά μειώνει κάθε χρόνο την Επίσημη Αναπτυξιακή Βοήθεια από το 2008, τόσο σε απόλυτα μεγέθη, όσο και σε ποσοστό επί του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος, β) το ποσό που κατευθύνει απευθείας σε κλιματική χρηματοδότηση για κινείται μεταξύ 4 και 5 εκατομμυρίων δολαρίων για τα έτη 2017 και 2018 αντίστοιχα.

Από τη διατύπωση δεν γίνεται σαφές με ποιους όρους επιλέγονται και προτείνονται τα έργα, οι δράσεις και οι υπηρεσίες που χρηματοδοτούνται. Σε κάθε περίπτωση προτείνεται να υιοθετηθούν οι παρακάτω αρχές:

Η κλιματική χρηματοδότηση να είναι νέα και επιπρόσθετη προς τον στόχο της Επίσημης Αναπτυξιακής Βοήθειας σε ποσοστό 0,7% επί του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος. Σύμφωνα με την υφιστάμενη - απαράδεκτη - πρακτική που ακολουθείται στην Ελλάδα, ως "νέα και επιπρόσθετη" νοείται η χρηματοδότηση που δεν περιλαμβάνεται σε προηγούμενη εθνική έκθεση ή διετή αναφορά, τις οποίες η Ελλάδα υποχρεωτικά υποβάλλει σύμφωνα με το άρθρο 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα.

Η κλιματική χρηματοδότηση να εστιάζει κυρίως σε επιχορηγήσεις και όχι δανεισμό και να επιμερίζεται μεταξύ δράσεων μετριασμού και προσαρμογής σε ποσοστό 50/50, με αυστηρά κριτήρια περιβαλλοντικής βιωσιμότητας και κοινωνικής δικαιοσύνης

Η κλιματική χρηματοδότηση να είναι διαφανής με τρόπο που: α) να βελτιώνει την καταγραφή της πληροφορίας ως προς το ύψος και το είδος της χρηματοδότησης, β) να εξηγεί με τρόπο κατανοητό και σαφή ποιες ανάγκες των χρηματοδοτούμενων κρατών εξυπηρετούνται και με ποιον τρόπο, γ) να διακρίνει με τρόπο κατανοητό και σαφή το ακριβές ύψος της κλιματικής χρηματοδότησης, όπως αυτό καθορίζεται με βάση την εφαρμογή των Δεικτών του Rio."

2022-01-26 19:40:13

"Το άρθρο δεν είναι σαφές. Τα δύο Υπουργεία δρουν ανεξάρτητα ή συντονισμένα;

Ποιο είναι το περιεχόμενο των δράσεων τους και ποια η σχέση με αντίστοιχες δράσεις εντός της χώρας;"

2022-01-28 08:46:57

Να προστεθεί και το Υπουργείο Εξωτερικών ως συναρμόδιο για στήριξη αναπτυσσόμενων χωρών και να προσδιοριστούν οι νησιωτικές χώρες μεταξύ των κυρίων αποδεκτών τεχνολογίας και άλλης βοήθειας από Ελλάδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 28 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

2022-01-21 15:45:02

Για λόγους ασφάλειας δικαίου η παράγραφος 3 θα πρέπει να τροποποιηθεί ώστε οι στόχοι του άρθρου 1 να θεωρούνται ως ελάχιστοι και να απαγορεύεται η τροποποίησή τους προς τα κάτω.

2022-01-26 19:40:52

"Εδάφ. 1 και 2. Με δεδομένο τον πολυδιάστατο χαρακτήρα του φαινομένου και των επιπτώσεων του που διατρέχει όλους τους τομείς του περιβάλλοντος, της οικονομίας και της κοινωνίας, θα ήταν σκόπιμο να συμμετέχουν και άλλα υπουργεία (ΥΠΕΝ, ΥΠΑΑΤ, κ.λπ.) στην εξειδίκευση των προδιαγραφών και του ειδικότερου περιεχομένου της ΕΣΠΚΑ και των ΠΕΣΠΚΑ.

Εδάφ. 4. Δεν είναι σαφές ποιος είναι ο αρμόδιος υπουργός για θέματα δίκαιης αναπτυξιακής μετάβασης.

Εδάφ. 10. Δεν είναι σαφές πως θα λαμβάνονται αυτές οι αποφάσεις από τον υπουργό ΥΠΕΝ. Επίσης, δεν είναι σαφές αν θα λαμβάνονται υπόψη οι χωρικές διαφοροποιήσεις των ισοδύναμων τόνων διοξειδίου του άνθρακα της αντιστάθμισης που επιτυγχάνεται μέσω φυτεύσεων, κ.λπ.

Δεν γίνεται αναφορά στις εκπομπές που δεν απορροφώνται λόγω καταστροφής του εδάφους και της φυτοκάλυψης...

Θα πρέπει να συμμετέχουν και άλλα υπουργεία – υπεύθυνα για τους τομείς της οικονομίας σ' αυτές τις αποφάσεις, π.χ. το ΥΠΑΑΤ.

Εδάφ. 12. Αυτό είναι ασαφές. Τι σημαίνει 'συγκρισιμότητα ανά κλάδο';

Εδάφ. 13. Το περιεχόμενο του πρέπει να αποσαφηνιστεί."

2022-01-28 09:23:44

"Για την ΕΣΠΚΑ του άρθρου 5, τα ΠΕΣΠΚΑ του άρθρου 6 και για τα ΔηΣΜΕ του άρθρου 13, προβλέπεται στο άρθρο 28 .""Εξουσιοδοτικές διατάξεις"" , η εξειδίκευση των προδιαγραφών τους με απόφαση Υπουργού. Ειδικότερα για τα ΔηΣΜΕ (Δημοτικά Σχέδια Μείωσης Εκπομπών), τα οποία υποχρεούνται οι Δήμοι να καταρτίσουν έως την 1.1.2023, η εξειδίκευση των προδιαγραφών τους κρίνεται άμεσης προτεραιότητας ώστε να μπορέσουν αφενός οι Δήμοι να ανταποκριθούν και αφετέρου τα σχέδια αυτά να εξυπηρετήσουν τον στόχο τους.

Επίσης, όσον αφορά στο Εθνικό Παρατηρητήριο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή και την προβλεπόμενη ενιαία εθνική βάση δεδομένων (άρθρο 13) είναι κρίσιμο να οριστούν άμεσα οι λεπτομέρειες της λειτουργίας της.

Συμπερασματικά

Σε γενικές γραμμές, κρίνουμε πως η ορθή υλοποίηση των πολιτικών που προβλέπει το σχέδιο του Κλιματικού Νόμου εξαρτάται από την άμεσα ανταπόκριση της διοίκησης στην έκδοση των σχετικών εξουσιοδοτικών διατάξεων."

2022-01-28 10:49:40

"Γενικό σχόλιο (επίσης αφορά και το Άρθρο 26 Κλιματική Διακυβέρνηση):

Σε ότι αφορά την Κλιματική και Περιβαλλοντική εκπαίδευση είτε των νέων είτε των ενηλίκων, υπάρχει μόνον η ασαφής αναφορά για προτάσεις για «δράσεις ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης» στο πλαίσιο της ΕΣΠΚΑ. Θεωρούμε πως κάθε ουσιαστική προσπάθεια αντιμετώπισης της κλιματικής κρίσης πρέπει να περιλαμβάνει συγκεκριμένο σχεδιασμό για την εκπαίδευση ο οποίος θα περιλαμβάνει όλες τις μορφές εκπαίδευσης: τυπική, μη τυπική, άτυπη, επαγγελματική και δια βίου. Ως εκ τούτου, πρέπει να υπάρχει σαφής πρόβλεψη στον κλιματικό νόμο. Στην τυπική εκπαίδευση είναι απαραίτητη η εισαγωγή της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης (ΠΕ) και της εκπαίδευσης για το περιβάλλον και την αειφορία (ΕΠΑ), η οποία θα περιλαμβάνει και την κλιματική εκπαίδευση, στο ωρολόγιο σχολικό πρόγραμμα, σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης με τη μορφή προγράμματος και όχι μαθήματος-γνωστικού αντικειμένου. Η εισαγωγή της ΠΕ/ΕΠΑ με τη μορφή προγράμματος εξασφαλίζει ότι αυτή θα μπορεί να υλοποιηθεί ακολουθώντας σύγχρονες και καινοτόμες προσεγγίσεις, η εκπαιδευτική στοχοθεσία των οποίων πέρα από γνώσεις θα περιέχει, αξίες και αλλαγή στάσεων ως προς τα ζητήματα αειφορίας και κλίματος. Για να καταστεί αυτή η προσπάθεια επιτυχής είναι σημαντικό να δίνεται εβδομαδιαίως η δυνατότητα στους εκπαιδευτικούς να ασχοληθούν 5 τουλάχιστον ώρες αποκλειστικά με προγράμματα ΠΕ/ΕΠΑ τόσο στην πρωτοβάθμια όσο και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Σε κάθε περίπτωση η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στην ΠΕ/ΕΠΑ είναι απαραίτητη ώστε να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων όπως και η συμπερίληψη των προγραμμάτων στο διδακτικό ωράριο των εκπαιδευτικών που τα συντονίζουν.

Επιπρόσθετα κάθε νομοθετική ρύθμιση που ενισχύει την αυτονομία της σχολικής μονάδας και μειώνει τη γραφειοκρατία, θα διευκολύνει τα σχολεία να επισκέπτονται χώρους για εκπαιδευτικό σκοπό (μουσεία, θέατρα, επιχειρήσεις-πρότυπες μονάδες ανακύκλωσης, εθνικά πάρκα και προστατευόμενες περιοχές, δάση και αλσύλλια) προάγοντας τη βιωματική εκπαίδευση και συνδέοντας το σχολείο με την πραγματική ζωή, προετοιμάζοντας τους μαθητές και τις μαθήτριες να αντιμετωπίσουν τις πραγματικές περιβαλλοντικές προκλήσεις τις οποίες θα συναντήσουν στο άμεσο μέλλον ως συνέπεια της κλιματικής αλλαγής."

(Το παρακάτω σχόλιο υποβλήθηκε στις 2022-01-28 10:52:39 στο άρθρο 17)

«Στις παρ.12-13 του άρ.28 περιλαμβάνονται εξουσιοδοτικές διατάξεις για τη ρύθμιση με δευτερογενή νομοθεσία (υπουργικές αποφάσεις) ζητημάτων που άπτονται των παρ.4-5 του άρ.17. Αντιθέτως, δεν περιλαμβάνεται εξουσιοδοτική διάταξη για τη ρύθμιση της διαδικασίας επιβολής του προστίμου που προβλέπεται καταρχήν στην παρ. 7 του άρ.17. Όλα τα παραπάνω σημεία (1-6) του παρόντος σχολίου, καθώς και όποια άλλη τεχνική λεπτομέρεια κριθεί απαραίτητη, θα μπορούσαν να αποτελέσουν ύλη υπουργικής απόφασης που μπορεί να προβλεφθεί σε μία επιπλέον εξουσιοδοτική διάταξη, μπορεί να ενταχθεί στο άρ.28 και η οποία θα αναφέρεται στην παρ.7 του άρ.17."

Άρθρο 29 Καταργούμενες διατάξεις

Δεν υπήρξαν σχόλια κατά τη διαβούλευση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 30 Έναρξη ισχύος

2022-01-21 15:48:13

"Για τους σκοπούς της δημόσιας διαβούλευσης παρατίθεται η πρόταση κλιματικού νόμου οργανώσεων και πολιτών που συνδιαμορφώθηκε κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης και κατατέθηκε επίσημα στον πρωθυπουργό, την πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΝ και τους βουλευτές στον παρακάτω σύνδεσμο.

https://wwfeu.awsassets.panda.org/downloads/climatelawgr_legislative_proposal_post_consultation.pdf"

Στ. Έκθεση νομιμότητας

24.	Συναφείς συνταγματικές διατάξεις	
	Άρθρα 5, 17, 24, 25, 106, 102	
25.	Ενωσιακό δίκαιο	
	Πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο (συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	Άρθρα 107, 108 και 191-193 ΣΛΕΕ
	Κανονισμός	Κανονισμός 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Ιουνίου 2021 «για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα»)(L 243)
	Οδηγία	
	Απόφαση	
26.	Συναφείς διατάξεις διεθνών συνθηκών ή συμφωνιών	
	Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	

Διεθνείς συμβάσεις	Συμφωνία των Παρισίων που κυρώθηκε με τον ν. 4426/2016 (Α' 187)
--------------------	---

27.	Συναφής νομολογία των ανωτάτων και άλλων εθνικών δικαστηρίων, καθώς και αποφάσεις των Ανεξάρτητων Αρχών
	<i>Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης</i>
	Ανώτατο ή άλλο εθνικό δικαστήριο (αναφέρατε)
	Ανεξάρτητη Αρχή (αναφέρατε)
28.	Συναφής ευρωπαϊκή και διεθνής νομολογία
	<i>Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης</i>
	Νομολογία Δικαστηρίου Ε.Ε.
	Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
	Άλλα ευρωπαϊκά ή διεθνή δικαστήρια ή διαιτητικά όργανα

Ζ. Πίνακας τροποποιούμενων ή καταργούμενων διατάξεων

29.	Τροποποίηση – αντικατάσταση – συμπλήρωση διατάξεων
Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης	Υφιστάμενες διατάξεις
Άρθρο 13 Συλλεγόμενα στατικά δεδομένα σημείων επαναφόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 14 ν. 4710/2020 Στην περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 4710/2020 (Α' 142), περί στατικών δεδομένων για κάθε δημοσίως προσβάσιμο σημείο επαναφόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων (Η/Ο), α) προστίθενται υποπερ. αιδ) και αιε), β) στο δεύτερο εδάφιο τίθεται εξαίρεση και γ) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Τα συλλεγόμενα στοιχεία για κάθε δημοσίως προσβάσιμο σημείο επαναφόρτισης Η/Ο κατηγοριοποιούνται σε στατικά, δυναμικά και απολογιστικά/λειτουργικά, ως εξής: α) Στατικά δεδομένα: αα) Ο μοναδικός κωδικός ταυτοποίησης σημείου, αβ) ο μοναδικός κωδικός ταυτοποίησης σταθμού φόρτισης, αγ) η τοποθεσία, ήτοι συντεταγμένες, Χώρα και πλήρης διεύθυνση,	Άρθρο 14 ν. 4710/2020 Υποχρεώσεις γνωστοποίησης στοιχείων μέσω του Μ.Υ.Φ.Α.Η. Άρθρο 14 Υποχρεώσεις γνωστοποίησης στοιχείων μέσω του Μ.Υ.Φ.Α.Η. 1. Οι Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο. ενημερώνουν το Μ.Υ.Φ.Α.Η., σχετικά με δεδομένα των σημείων επαναφόρτισης, τη σχέση τους με τα διαχειριζόμενα σημεία (ιδιοκτήτες ή διαχειριστές) και τις συμβατικές τους σχέσεις με τους άλλους φορείς της αγοράς. 2. Τα συλλεγόμενα στοιχεία για κάθε δημοσίως προσβάσιμο σημείο επαναφόρτισης Η/Ο κατηγοριοποιούνται σε στατικά, δυναμικά και απολογιστικά/λειτουργικά, ως εξής: α) Στατικά δεδομένα: αα) Ο μοναδικός κωδικός ταυτοποίησης σημείου, αβ) ο μοναδικός κωδικός ταυτοποίησης σταθμού φόρτισης, αγ) η

αδ) ο τύπος εγκαταστάσεων επαναφόρτισης Η/Ο, ήτοι ο κατασκευαστής και το μοντέλο φορτιστή, ο τύπος και ο αριθμός ρευματοδοτών, καθώς και η ονομαστική ισχύς επαναφόρτισης, αε) η μέθοδος φόρτισης, αστ) η φωτογραφία σημείου, αζ) ο ιδιοκτήτης σημείου, αη) το ωράριο λειτουργίας σημείου και η ώρα ζώνης στην οποία βρίσκεται, αθ) τα στοιχεία επικοινωνίας με διαχειριστή σημείου (Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο.), αι) οι μέθοδοι ταυτοποίησης χρηστών Η/Ο, αια) οι αποδεκτοί τρόποι πληρωμής, αιβ) η δυνατότητα κράτησης θέσης φόρτισης, αιγ) η υποστήριξη περιαγωγής χρηστών συμβολαίου, που είναι συμβεβλημένοι με άλλους Π.Υ.Η. ή Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο., για να διευκολύνεται η διαλειτουργικότητα των υποδομών φόρτισης, αιδ) ο αριθμός παροχής του εκάστοτε διαχειριστή δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στην οποία συνδέεται ο σταθμός φόρτισης, και αιε) ένδειξη αν πρόκειται για σταθμό φόρτισης Η/Ο ατόμων με αναπηρία. Η διάθεση των στατικών δεδομένων είναι ελεύθερη, με την εξαίρεση των δεδομένων της περ. αιδ). Στα δεδομένα της περ. αιδ) έχουν πρόσβαση η Διεύθυνση Τεχνικού Ελέγχου και Εγκαταστάσεων Εξυπηρέτησης Οχημάτων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, το Αυτοτελές Τμήμα Ηλεκτροκίνησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, οι διαχειριστές δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.). Η αποστολή των στατικών δεδομένων στο Μ.Υ.Φ.Α.Η., πραγματοποιείται τόσο κατά την αρχική εγγραφή όσο και σε περίπτωση τροποποίησής τους. β) Δυναμικά δεδομένα: βα) Η διαθεσιμότητα σημείου (εντός ή εκτός λειτουργίας), ββ) η τρέχουσα κατάσταση σημείου επαναφόρτισης (ελεύθερο ή κατειλημμένο, ανά ρευματοδότη) και βγ) οι κατά περίπτωση τιμές. Τα στοιχεία αυτά διατίθενται δημόσια, τόσο απευθείας σε χρήστες Η/Ο όσο και στους φορείς που παρέχουν υπηρεσίες ηλεκτροκίνησης, προς ανάπτυξη και βελτίωση των υπηρεσιών που προσφέρουν στους χρήστες Η/Ο, όπως πλοήγηση σε διαθέσιμο σημείο φόρτισης, κράτηση θέσης και σύγκριση τιμών. Τα δυναμικά δεδομένα συλλέγονται, καταγράφονται και αποστέλλονται στο Μ.Υ.Φ.Α.Η. σε πραγματικό χρόνο. γ) Απολογιστικά/λειτουργικά δεδομένα: γα) Το πλήθος εξυπηρετούμενων Η/Ο, γβ) το πλήθος πράξεων φόρτισης ανά τύπο σημείου επαναφόρτισης, γγ) ο μέσος χρόνος φόρτισης οχημάτων στο σημείο, γδ) η μέση κατανάλωση ενέργειας ανά φόρτιση, γε) η ολική καταναλωθείσα ενέργεια, γστ) η καταναλωθείσα ενέργεια διακριτά για κατά περίπτωση φορτίσεις και για φορτίσεις μέσω Π.Υ.Η., ξεχωριστά για τον κάθε έναν. Τα απολογιστικά ή λειτουργικά δεδομένα των σημείων αποτελούν εμπορικά δεδομένα των Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο., στα οποία έχουν πρόσβαση μόνο η Διεύθυνση Τεχνικού Ελέγχου και Εγκαταστάσεων Εξυπηρέτησης Οχημάτων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, το Αυτοτελές Τμήμα Ηλεκτροκίνησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και η Ρ.Α.Ε.. Τα απολογιστικά ή λειτουργικά δεδομένα συλλέγονται, καταγράφονται και αποστέλλονται στο Μ.Υ.Φ.Α.Η. σε ετήσια βάση.».	τοποθεσία, ήτοι συντεταγμένες, Χώρα και πλήρης διεύθυνση, αδ) ο τύπος εγκαταστάσεων επαναφόρτισης Η/Ο, ήτοι ο κατασκευαστής και το μοντέλο φορτιστή, ο τύπος και ο αριθμός ρευματοδοτών, καθώς και η ονομαστική ισχύς επαναφόρτισης, αε) η μέθοδος φόρτισης, αστ) η φωτογραφία σημείου, αζ) ο ιδιοκτήτης σημείου, αη) το ωράριο λειτουργίας σημείου και η ώρα ζώνης στην οποία βρίσκεται, αθ) τα στοιχεία επικοινωνίας με διαχειριστή σημείου (Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο.), αι) οι μέθοδοι ταυτοποίησης χρηστών Η/Ο, αια) οι αποδεκτοί τρόποι πληρωμής, αιβ) η δυνατότητα κράτησης θέσης φόρτισης και αιγ) η υποστήριξη περιαγωγής χρηστών συμβολαίου, που είναι συμβεβλημένοι με άλλους Π.Υ.Η. ή Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο., για να διευκολύνεται η διαλειτουργικότητα των υποδομών φόρτισης. Η διάθεση των στατικών δεδομένων είναι ελεύθερη. Η αποστολή των στατικών δεδομένων στο Μ.Υ.Φ.Α.Η., πραγματοποιείται τόσο κατά την αρχική εγγραφή όσο και σε περίπτωση τροποποίησής τους. β) Δυναμικά δεδομένα: βα) Η διαθεσιμότητα σημείου (εντός ή εκτός λειτουργίας), ββ) η τρέχουσα κατάσταση σημείου επαναφόρτισης (ελεύθερο ή κατειλημμένο, ανά ρευματοδότη) και βγ) οι κατά περίπτωση τιμές. Τα στοιχεία αυτά διατίθενται δημόσια, τόσο απευθείας σε χρήστες Η/Ο όσο και στους φορείς που παρέχουν υπηρεσίες ηλεκτροκίνησης, προς ανάπτυξη και βελτίωση των υπηρεσιών που προσφέρουν στους χρήστες Η/Ο, όπως πλοήγηση σε διαθέσιμο σημείο φόρτισης, κράτηση θέσης και σύγκριση τιμών. Τα δυναμικά δεδομένα συλλέγονται, καταγράφονται και αποστέλλονται στο Μ.Υ.Φ.Α.Η. σε πραγματικό χρόνο. γ) Απολογιστικά/λειτουργικά δεδομένα: γα) Το πλήθος εξυπηρετούμενων Η/Ο, γβ) το πλήθος πράξεων φόρτισης ανά τύπο σημείου επαναφόρτισης, γγ) ο μέσος χρόνος φόρτισης οχημάτων στο σημείο, γδ) η μέση κατανάλωση ενέργειας ανά φόρτιση, γε) η ολική καταναλωθείσα ενέργεια, γστ) η καταναλωθείσα ενέργεια διακριτά για κατά περίπτωση φορτίσεις και για φορτίσεις μέσω Π.Υ.Η., ξεχωριστά για τον κάθε έναν. Τα απολογιστικά ή λειτουργικά δεδομένα των σημείων αποτελούν εμπορικά δεδομένα των Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο., στα οποία έχουν πρόσβαση μόνο η Διεύθυνση Τεχνικού Ελέγχου και Εγκαταστάσεων Εξυπηρέτησης Οχημάτων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, το Αυτοτελές Τμήμα Ηλεκτροκίνησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και η Ρ.Α.Ε.. Τα απολογιστικά ή λειτουργικά δεδομένα συλλέγονται, καταγράφονται και αποστέλλονται στο Μ.Υ.Φ.Α.Η. σε ετήσια βάση. 3. Οι Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο. υποχρεούνται να ακολουθούν την τυποποίηση του Μητρώου αναφορικά με τα ανταλλασσόμενα δεδομένα, διασφαλίζοντας τη συμβατότητα της πλατφόρμας τους με αυτήν του Μητρώου για την ανταλλαγή δυναμικών δεδομένων.
Άρθρο 14 Εγκατάσταση σημείων στάθμευσης και επαναφόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων - Τροποποίηση άρθρου 17 ν. 4710/2020 Η προθεσμία εκπόνησης Σχεδίων Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων (Σ.Φ.Η.Ο.) της παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 4710/2020 (Α' 142), παρατείνεται και στην ίδια παράγραφο προστίθεται δεύτερο εδάφιο, στην παρ. 4 προστίθεται τελευταίο εδάφιο, προστίθεται παρ. 9 και το άρθρο 17 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 17 Χωροθέτηση σημείων στάθμευσης και επαναφόρτισης Η/Ο από Ο.Τ.Α. 1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος και έως την 30ή.6.2021, οι δήμοι μητροπολιτικών κέντρων, οι μεγάλοι και μεσαίοι ηπειρωτικοί δήμοι, οι δήμοι πρωτευουσών περιφερειακών ενότητων, καθώς και οι μεγάλοι και μεσαίοι νησιωτικοί δήμοι, σύμφωνα με το άρθρο 2Α του ν. 3852/2010 εκπονούν υποχρεωτικά Σχέδιο Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων (Σ.Φ.Η.Ο.), με το οποίο προγραμματίζουν τη χωροθέτηση επαρκούς αριθμού κανονικής ή υψηλής ισχύος δημοσίων προσβάσιμων σημείων στάθμευσης Η/Ο εντός των διοικητικών τους ορίων. Η καταληκτική	Άρθρο 17 ν. 4710/2020 Χωροθέτηση σημείων στάθμευσης και επαναφόρτισης Η/Ο από Ο.Τ.Α. 1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος και έως την 31.12.2021, οι δήμοι μητροπολιτικών κέντρων, οι μεγάλοι και μεσαίοι ηπειρωτικοί δήμοι, οι δήμοι πρωτευουσών περιφερειακών ενότητων, καθώς και οι μεγάλοι και μεσαίοι νησιωτικοί δήμοι, σύμφωνα με το άρθρο 2Α του ν. 3852/2010 εκπονούν υποχρεωτικά Σχέδιο Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων (Σ.Φ.Η.Ο.), με το οποίο προγραμματίζουν τη χωροθέτηση επαρκούς αριθμού κανονικής ή υψηλής ισχύος δημοσίων προσβάσιμων σημείων επαναφόρτισης Η/Ο και θέσεων στάθμευσης Η/Ο εντός των διοικητικών τους ορίων. Η καταληκτική ημερομηνία εκπόνησης Σχεδίου Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων (Σ.Φ.Η.Ο.) δύναται να παρατείνεται και πέραν της 30ής.6.2021 με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εφόσον συντρέχουν δικαιολογητικοί λόγοι αδυναμίας εμπρόθεσμης εκπόνησης Σ.Φ.Η.Ο., όπως επιτακτικοί λόγοι

ημερομηνία εκπόνησης Σχεδίου Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων (Σ.Φ.Η.Ο.) δύναται να παρατείνεται και πέραν της 30ής.6.2021 με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εφόσον συντρέχουν δικαιολογητικοί λόγοι αδυναμίας εμπρόθεσμης εκπόνησης Σ.Φ.Η.Ο., όπως επιτακτικοί λόγοι αντιμετώπισης σοβαρού κινδύνου δημόσιας υγείας που συνίστανται στη μείωση του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19. Το Σ.Φ.Η.Ο. λαμβάνει υπόψη του ιδίως, τα πολεοδομικά και κυκλοφοριακά χαρακτηριστικά της περιοχής και την υφιστάμενη ανάπτυξη δημοσίων προσβάσιμων υποδομών και μπορεί να ενταχθεί ως μέτρο παρέμβασης σε εκπονούμενα στρατηγικά σχέδια των οικείων ΟΤΑ, όπως στα Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας ΣΒΑΚ, τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις ΟΧΕ, τα σχέδια για Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη ΒΑΑ, καθώς και σε ευρύτερες μελέτες και προγράμματα αστικών αναπλάσεων. Το Σ.Φ.Η.Ο. περιέχει υποχρεωτικά κατ' ελάχιστον τα εξής: α) τη χωροθέτηση θέσεων στάθμευσης και σημείων επαναφόρτισης Η/Ο κατά μήκος των διοικητικών τους ορίων, στους χώρους στάσης και στάθμευσης του άρθρου 34 του ν. 2696/1999 (Α' 57), καθώς και σε ελεγχόμενους από τους δήμους χώρους στάθμευσης και δημοτικούς χώρους στάθμευσης, ώστε να προβλέπεται υποχρεωτικά η χωροθέτηση ενός (1) κατ' ελάχιστον σημείου επαναφόρτισης Η/Ο ανά χιλιούς (1.000) κατοίκους του δήμου, και ειδικότερα σε: αα) υφιστάμενους υπαίθριους δημοτικούς χώρους στάθμευσης, αβ) υφιστάμενους στεγασμένους δημοτικούς χώρους στάθμευσης, αγ) υφιστάμενες παρόδιες θέσεις στάθμευσης, ελεύθερες και ελεγχόμενες στάθμευσης, ιδίως στα πολεοδομικά κέντρα των δήμων και σε περιοχές αυξημένης επίσκεψης και σε πυκνοδομημένες αστικές περιοχές, αδ) νέους υπαίθριους/στεγασμένους χώρους στάθμευσης ή παρόδιες θέσεις στάθμευσης που χωροθετούνται με σκοπό την εγκατάσταση σημείων επαναφόρτισης Η/Ο, β) τη χωροθέτηση θέσεων στάθμευσης και σημείων επαναφόρτισης Η/Ο σε τερματικούς σταθμούς και επιλεγμένα σημεία των δημοτικών και αστικών συγκοινωνιών, ώστε να καθίσταται δυνατή η ανωτέρω εγκατάσταση των σημείων επαναφόρτισης Η/Ο υψηλής ισχύος και συγχρόνως να διασφαλίζεται η ελάχιστη απαιτούμενη αναμονή επαναφόρτισης για την ομαλή λειτουργία των λεωφορειακών γραμμών προς εξυπηρέτηση του επιβατικού κοινού, γ) τη χωροθέτηση θέσεων στάθμευσης και σημείων επαναφόρτισης Η/Ο για την εξυπηρέτηση τουριστικών λεωφορείων, ώστε οι προβλεπόμενες θέσεις στάθμευσης τουριστικών λεωφορείων να εξοπλίζονται με σημεία επαναφόρτισης Η/Ο σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) τουλάχιστον επί του συνόλου των υφιστάμενων θέσεων ή ενός (1) κατ' ελάχιστον σημείου επαναφόρτισης Η/Ο, δ) τη χωροθέτηση θέσεων στάθμευσης και σημείων επαναφόρτισης Η/Ο για την εξυπηρέτηση Η/Ο τροφοδοσίας, ώστε οι προβλεπόμενες θέσεις στάθμευσης οχημάτων τροφοδοσίας να εξοπλίζονται με σημεία επαναφόρτισης Η/Ο για το δέκα τοις εκατό (10%) τουλάχιστον του συνόλου των υφιστάμενων θέσεων ή ενός (1) κατ' ελάχιστον σημείου επαναφόρτισης Η/Ο. Στις ανωτέρω θέσεις επιτρέπεται και η στάθμευση και η επαναφόρτιση Η/Ο που δεν εξυπηρετούν ανάγκες τροφοδοσίας μετά από τη λήξη του ωραρίου τροφοδοσίας και έως την επόμενη έναρξη. Σε εμπορικές περιοχές και ιστορικά κέντρα πόλεων, χωροθετούνται παρόδιες θέσεις στάθμευσης επαναφόρτισης για ηλεκτρικά ποδήλατα και μοτοποδήλατα τροφοδοσίας, τα οποία επιτρέπεται να κινούνται πέραν των ωραρίων τροφοδοσίας που ισχύουν για τα υπόλοιπα οχήματα. ε) τη χωροθέτηση σημείων επαναφόρτισης Η/Ο σε υφιστάμενα και νόμιμα καθορισμένα σημεία στάσης ή στάθμευσης (πιάτσες) Ε.Δ.Χ.-ΤΑΞΙ, όπως αυτή περιγράφεται στο άρθρο 18. Στα σημεία επαναφόρτισης Η/Ο που ορίζονται με την παρούσα απαγορεύεται να φορτίζονται Η/Ο, εκτός από Ε.Δ.Χ.ΤΑΞΙ, στ) τη χωροθέτηση σημείων επαναφόρτισης Η/Ο σε χώρους στάθμευσης οχημάτων ΑμεΑ, σύμφωνα με το άρθρο 19. 2. Οι δήμοι που δεν ανήκουν στις κατηγορίες της παρ. 1 υποχρεούνται να εκπονήσουν Σ.Φ.Η.Ο. για τις δημοσίων προσβάσιμες υποδομές φόρτισης εντός των διοικητικών τους ορίων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 1, έως την 30η.6.2022. Η προθεσμία αυτή δύναται να παρατείνεται με την απόφαση της παρ. 1. 3. Για τις περιοχές ευθύνης των δημόσιων αστικών συγκοινωνιών και του συγκοινωνιακού έργου που παρέχεται από τους Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε. και Ο.Σ.Ε.Θ. Α.Ε. και αποκλειστικά για τις περ. β' και ε' της παρ. 1, οι ανωτέρω Οργανισμοί υποχρεούνται να υποβάλουν, εντός του οριζόμενου χρονικού πλαισίου, δεσμευτική πρόταση για τους χώρους αρμοδιότητας αυτών στον κατά περίπτωση δήμο, ώστε να συμπεριληφθεί στο υπό εκπόνηση Σ.Φ.Η.Ο..	αντιμετώπισης σοβαρού κινδύνου δημόσιας υγείας που συνίστανται στη μείωση του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19. Το Σ.Φ.Η.Ο. λαμβάνει υπόψη του ιδίως, τα πολεοδομικά και κυκλοφοριακά χαρακτηριστικά της περιοχής και την υφιστάμενη ανάπτυξη δημοσίων προσβάσιμων υποδομών και μπορεί να ενταχθεί ως μέτρο παρέμβασης σε εκπονούμενα στρατηγικά σχέδια των οικείων ΟΤΑ, όπως στα Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας ΣΒΑΚ, τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις ΟΧΕ, τα σχέδια για Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη ΒΑΑ, καθώς και σε ευρύτερες μελέτες και προγράμματα αστικών αναπλάσεων. Το Σ.Φ.Η.Ο. περιέχει υποχρεωτικά κατ' ελάχιστον τα εξής: α) τη χωροθέτηση θέσεων στάθμευσης και σημείων επαναφόρτισης Η/Ο κατά μήκος των διοικητικών τους ορίων, στους χώρους στάσης και στάθμευσης του άρθρου 34 του ν. 2696/1999 (Α' 57), καθώς και σε ελεγχόμενους από τους δήμους χώρους στάθμευσης και δημοτικούς χώρους στάθμευσης, ώστε να προβλέπεται υποχρεωτικά η χωροθέτηση ενός (1) κατ' ελάχιστον σημείου επαναφόρτισης Η/Ο ανά χιλιούς (1.000) κατοίκους του δήμου, και ειδικότερα σε: αα) υφιστάμενους υπαίθριους δημοτικούς χώρους στάθμευσης, αβ) υφιστάμενους στεγασμένους δημοτικούς χώρους στάθμευσης, αγ) υφιστάμενες παρόδιες θέσεις στάθμευσης, ελεύθερες και ελεγχόμενες στάθμευσης, ιδίως στα πολεοδομικά κέντρα των δήμων και σε περιοχές αυξημένης επίσκεψης και σε πυκνοδομημένες αστικές περιοχές, αδ) νέους υπαίθριους/στεγασμένους χώρους στάθμευσης ή παρόδιες θέσεις στάθμευσης που χωροθετούνται με σκοπό την εγκατάσταση σημείων επαναφόρτισης Η/Ο, β) τη χωροθέτηση θέσεων στάθμευσης και σημείων επαναφόρτισης Η/Ο σε τερματικούς σταθμούς και επιλεγμένα σημεία των δημοτικών και αστικών συγκοινωνιών, ώστε να καθίσταται δυνατή η ανωτέρω εγκατάσταση των σημείων επαναφόρτισης Η/Ο υψηλής ισχύος και συγχρόνως να διασφαλίζεται η ελάχιστη απαιτούμενη αναμονή επαναφόρτισης για την ομαλή λειτουργία των λεωφορειακών γραμμών προς εξυπηρέτηση του επιβατικού κοινού, γ) τη χωροθέτηση θέσεων στάθμευσης και σημείων επαναφόρτισης Η/Ο για την εξυπηρέτηση τουριστικών λεωφορείων, ώστε οι προβλεπόμενες θέσεις στάθμευσης τουριστικών λεωφορείων να εξοπλίζονται με σημεία επαναφόρτισης Η/Ο σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) τουλάχιστον επί του συνόλου των υφιστάμενων θέσεων ή ενός (1) κατ' ελάχιστον σημείου επαναφόρτισης Η/Ο, δ) τη χωροθέτηση θέσεων στάθμευσης και σημείων επαναφόρτισης Η/Ο για την εξυπηρέτηση Η/Ο τροφοδοσίας, ώστε οι προβλεπόμενες θέσεις στάθμευσης οχημάτων τροφοδοσίας να εξοπλίζονται με σημεία επαναφόρτισης Η/Ο για το δέκα τοις εκατό (10%) τουλάχιστον του συνόλου των υφιστάμενων θέσεων ή ενός (1) κατ' ελάχιστον σημείου επαναφόρτισης Η/Ο. Στις ανωτέρω θέσεις επιτρέπεται και η στάθμευση και η επαναφόρτιση Η/Ο που δεν εξυπηρετούν ανάγκες τροφοδοσίας μετά από τη λήξη του ωραρίου τροφοδοσίας και έως την επόμενη έναρξη. Σε εμπορικές περιοχές και ιστορικά κέντρα πόλεων, χωροθετούνται παρόδιες θέσεις στάθμευσης επαναφόρτισης για ηλεκτρικά ποδήλατα και μοτοποδήλατα τροφοδοσίας, τα οποία επιτρέπεται να κινούνται πέραν των ωραρίων τροφοδοσίας που ισχύουν για τα υπόλοιπα οχήματα. ε) τη χωροθέτηση σημείων επαναφόρτισης Η/Ο σε υφιστάμενα και νόμιμα καθορισμένα σημεία στάσης ή στάθμευσης (πιάτσες) Ε.Δ.Χ.-ΤΑΞΙ, όπως αυτή περιγράφεται στο άρθρο 18.
--	--

4. Για τις δημοσίες προσβάσιμες υποδομές που δεν εμπίπτουν σε Σ.Φ.Η.Ο. ή έως την εκπόνηση του Σ.Φ.Η.Ο. για τις δημοσίες προσβάσιμες υποδομές που εμπίπτουν σε αυτό, η εγκατάσταση των σημείων επαναφόρτισης Η/Ο διενεργείται, σύμφωνα με την κοινή υπουργική απόφαση που προβλέπεται στην περ. β' της παρ. 7 του άρθρου 114 του ν. 4070/2012 (Α' 82). Τα σημεία επαναφόρτισης Η/Ο που έχουν ήδη εγκατασταθεί ή εγκαθίστανται έως την εκπόνηση του Σ.Φ.Η.Ο. της παρ. 1, λαμβάνονται υπόψη και συμπεριλαμβάνονται σε αυτό. Ειδικά η εγκατάσταση των σημείων επαναφόρτισης Η/Ο σε θέσεις στάθμευσης επί του οδοστρώματος, προαύλους χώρους ναών και πιάτσες ταξί δύναται να πραγματοποιείται με απόφαση της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής, η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της τεχνικής υπηρεσίας του αρμόδιου Ο.Τ.Α. Α' βαθμού. 5. Το Αυτοτελές Τμήμα Ηλεκτροκίνησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας του άρθρου 40 παρακολουθεί την εφαρμογή των Σ.Φ.Η.Ο.. 6. Τα Σ.Φ.Η.Ο. επικαιροποιούνται από τους δήμους ανά τακτά χρονικά διαστήματα και ανά πέντε (5) κατ' ελάχιστον έτη, με στόχο την επανεξέταση των συνθηκών ανάπτυξης και εφαρμογής της χωροθέτησης σημείων επαναφόρτισης Η/Ο. 7. Τα Σ.Φ.Η.Ο. δύναται να χρηματοδοτούνται από τους πόρους του Πράσινου Ταμείου, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 3889/2010 (Α' 182). 8. Οι θέσεις στάθμευσης Η/Ο και επαναφόρτισης Η/Ο, όπως υπολογίζονται στα Σ.Φ.Η.Ο. που εκπονούνται από τους Ο.Τ.Α., αυξάνουν αντιστοίχως τις ελάχιστες απαιτούμενες θέσεις στάθμευσης, κατά την εκπόνηση οποιωνδήποτε σχετικών μελετών από τους Ο.Τ.Α.. 9. Δεν απαιτείται άδεια κατάληψης κοινόχρηστου χώρου επ' ονόματι των παραχωρησιούχων της παρ. 2 του άρθρου 16 για την εγκατάσταση, ανάπτυξη, διαχείριση και λειτουργία των δημοσίων προσβάσιμων υποδομών επαναφόρτισης Η/Ο που χωροθετούνται από εγκεκριμένα Σ.Φ.Η.Ο.. Πριν την έναρξη των εργασιών εγκατάστασης, ο παραχωρησιούχος υποχρεούται να αιτηθεί και να λάβει άδεια τομής ή εκσκαφής για τη διασύνδεση του δημοσίου προσβάσιμου σημείου επαναφόρτισης Η/Ο με το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 2696/1999 (Α' 57). Προς τον σκοπό αυτό, οι αρμόδιες Τεχνικές Υπηρεσίες των Ο.Τ.Α. υποχρεούνται στην έκδοση της ως άνω άδειας εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μηνός από το αίτημα.».	Στα σημεία επαναφόρτισης Η/Ο που ορίζονται με την παρούσα απαγορεύεται να φορτίζονται Η/Ο, εκτός από Ε.Δ.Χ.ΤΑΞΙ, στ) τη χωροθέτηση σημείων επαναφόρτισης Η/Ο σε χώρους στάθμευσης οχημάτων ΑμεΑ, σύμφωνα με το άρθρο 19. 2.Οι δήμοι που δεν ανήκουν στις κατηγορίες της παρ. 1 υποχρεούνται να εκπονήσουν Σ.Φ.Η.Ο. για τις δημοσίες προσβάσιμες υποδομές φόρτισης εντός των διοικητικών τους ορίων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 1, έως την 31η.03.2022. 3.Για τις περιοχές ευθύνης των δημόσιων αστικών συγκοινωνιών και του συγκοινωνιακού έργου που παρέχεται από τους Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε. και Ο.Σ.Ε.Θ. Α.Ε. και αποκλειστικά για τις περ. β' και ε' της παρ. 1, οι ανωτέρω Οργανισμοί υποχρεούνται να υποβάλουν, εντός του οριζόμενου χρονικού πλαισίου, δεσμευτική πρόταση για τους χώρους αρμοδιότητας αυτών στον κατά περίπτωση δήμο, ώστε να συμπεριληφθεί στο υπό εκπόνηση Σ.Φ.Η.Ο.. 4.Για τις δημοσίες προσβάσιμες υποδομές που δεν εμπίπτουν σε Σ.Φ.Η.Ο. ή έως την εκπόνηση του Σ.Φ.Η.Ο. για τις δημοσίες προσβάσιμες υποδομές που εμπίπτουν σε αυτό, η εγκατάσταση των σημείων επαναφόρτισης Η/Ο διενεργείται, σύμφωνα με την κοινή υπουργική απόφαση που προβλέπεται στην περ. β' της παρ. 7 του άρθρου 114 του ν. 4070/2012 (Α' 82). Τα σημεία επαναφόρτισης Η/Ο που έχουν ήδη εγκατασταθεί ή εγκαθίστανται έως την εκπόνηση του Σ.Φ.Η.Ο. της παρ. 1, λαμβάνονται υπόψη και συμπεριλαμβάνονται σε αυτό. 5.Το Αυτοτελές Τμήμα Ηλεκτροκίνησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας του άρθρου 40 παρακολουθεί την εφαρμογή των Σ.Φ.Η.Ο.. 6.Τα Σ.Φ.Η.Ο. επικαιροποιούνται από τους δήμους ανά τακτά χρονικά διαστήματα και ανά πέντε (5) κατ' ελάχιστον έτη, με στόχο την επανεξέταση των συνθηκών ανάπτυξης και εφαρμογής της χωροθέτησης σημείων επαναφόρτισης Η/Ο. 7.Τα Σ.Φ.Η.Ο. δύναται να χρηματοδοτούνται από τους πόρους του Πράσινου Ταμείου, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 3889/2010 (Α' 182). 8.Οι θέσεις στάθμευσης Η/Ο και επαναφόρτισης Η/Ο, όπως υπολογίζονται στα Σ.Φ.Η.Ο. που εκπονούνται από τους Ο.Τ.Α., αυξάνουν αντιστοίχως τις ελάχιστες απαιτούμενες θέσεις στάθμευσης, κατά την εκπόνηση οποιωνδήποτε σχετικών μελετών από τους Ο.Τ.Α..
Άρθρο 15 Εξαίρεση διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών για τις κατηγορίες οχημάτων «M3», «N2» και «N3» - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 39 ν. 4710/2020 Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 39 του ν. 4710/2020 (Α' 142), περί διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων προμήθειας οχημάτων, προστίθεται εδάφιο, και η παρ. 2 του άρθρου 39 τροποποιείται ως εξής: «2. Για την εφαρμογή του παρόντος, στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων κατά την έννοια του ν. 4412/2016 (Α' 147) για την προμήθεια οχημάτων υποχρεωτικά συνεκτιμάται κατά την αξιολόγηση των προσφορών η ύπαρξη ελάχιστης ποσότητας επί του συνόλου του προσφερόμενου στόλου των υποψηφίων ύψους πέντε τοις εκατό (5%) για αμιγώς ηλεκτρικά οχήματα ή υβριδικά ηλεκτρικά οχήματα εξωτερικής φόρτισης με εκπομπές ρύπων έως 50 γρ. CO₂/χλμ. Αντίστοιχα, στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων κατά την έννοια του ν. 4412/2016 για την προμήθεια υπηρεσιών, η παροχή των οποίων απαιτεί τη χρήση στόλου οχημάτων, δύναται να τεθεί ως κριτήριο ποιοτικής επιλογής η υποχρέωση ελάχιστης ποσότητας επί του συνόλου του στόλου των υποψηφίων ύψους πέντε τοις εκατό (5%) για αμιγώς ηλεκτρικά οχήματα ή υβριδικά ηλεκτρικά οχήματα εξωτερικής φόρτισης με εκπομπές ρύπων έως 50 γρ. CO₂/χλμ. και σε κάθε περίπτωση τίθεται η	Άρθρο 39 ν.4710/2020-Μέτρα εφαρμογής της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1161 και υποβολή εκθέσεων Προσθήκη άρθρου 71Α στον ν. 3982/2011 (παρ. 10 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1161) «2. Για την εφαρμογή του παρόντος, στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων κατά την έννοια του ν. 4412/2016 (Α' 147) για την προμήθεια οχημάτων υποχρεωτικά συνεκτιμάται κατά την αξιολόγηση των προσφορών η ύπαρξη ελάχιστης ποσότητας επί του συνόλου του προσφερόμενου στόλου των υποψηφίων ύψους πέντε τοις εκατό (5%) για αμιγώς ηλεκτρικά οχήματα ή υβριδικά ηλεκτρικά οχήματα εξωτερικής φόρτισης με εκπομπές ρύπων έως 50 γρ. CO₂/χλμ. Αντίστοιχα, στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων κατά την έννοια του ν. 4412/2016 για την προμήθεια υπηρεσιών, η παροχή των οποίων απαιτεί τη χρήση στόλου οχημάτων, δύναται να τεθεί ως κριτήριο ποιοτικής επιλογής η υποχρέωση ελάχιστης ποσότητας επί του συνόλου του στόλου των υποψηφίων ύψους πέντε τοις εκατό (5%) για αμιγώς ηλεκτρικά οχήματα ή υβριδικά ηλεκτρικά οχήματα εξωτερικής φόρτισης με εκπομπές ρύπων έως 50 γρ. CO₂/χλμ. και σε κάθε περίπτωση τίθεται η υποχρέωση ύπαρξης ενός (1) κατ' ελάχιστον αμιγούς Η/Ο στον στόλο των υποψηφίων.

υποχρέωση ύπαρξης ενός (1) κατ' ελάχιστον αμιγούς Η/Ο στον στόλο των υποψηφίων. Οι αναθέτοντες φορείς και οι αναθέτουσες αρχές, κατά την έννοια των διατάξεων του ν. 4412/2016, οφείλουν να αιτούνται από τους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν στις σχετικές διαδικασίες ανάθεσης σύμβασης να προσκομίζουν κατάλληλα αποδεικτικά έγγραφα, με τα οποία βεβαιώνεται η ελάχιστη ποσόστωση Η/Ο στο σύνολο των οχημάτων του στόλου τους. Οι διατάξεις της παρούσας δεν εφαρμόζονται στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών, οι οποίες έχουν εκτιμώμενη αξία κάτω των ορίων της παρ. 1 του άρθρου 118 και της παρ. 1 του άρθρου 328 του ν. 4412/2016. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών, η έναρξη των οποίων λαμβάνει χώρα, σύμφωνα με τα άρθρα 61 και 290 του ν. 4412/2016, μετά από την 2α.8.2021. Ειδικά για τις κατηγορίες οχημάτων «M3», «N2» και «N3», η παρούσα εφαρμόζεται στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών, οι οποίες εκκινούν μετά την 1η Ιανουαρίου 2024.».	Οι αναθέτοντες φορείς και οι αναθέτουσες αρχές, κατά την έννοια των διατάξεων του ν. 4412/2016, οφείλουν να αιτούνται από τους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν στις σχετικές διαδικασίες ανάθεσης σύμβασης να προσκομίζουν κατάλληλα αποδεικτικά έγγραφα, με τα οποία βεβαιώνεται η ελάχιστη ποσόστωση Η/Ο στο σύνολο των οχημάτων του στόλου τους. Οι διατάξεις του παρόντος δεν εφαρμόζονται στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών, οι οποίες έχουν εκτιμώμενη αξία κάτω των ορίων της παρ. 1 του άρθρου 118 και της παρ. 1 του άρθρου 328 του ν. 4412/2016. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών, η έναρξη των οποίων λαμβάνει χώρα, σύμφωνα με τα άρθρα 61 και 290 του ν. 4412/2016, μετά από την 2α.8.2021.»
Άρθρο 18 Ενδυνάμωση της διάστασης της κλιματικής αλλαγής στην περιβαλλοντική αδειοδότηση -Τροποποίηση Παραρτήματος II ν. 4014/2011 1. Η υποπερ. στ) της περ. 5 της παρ. Β' του Παραρτήματος II του ν. 4014/2011 (Α' 209), περί των περιεχομένου των φακέλων των Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), αντικαθίσταται από τις περ. στ1) και στ2) και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής: «5. Περιγραφή των πιθανών σημαντικών επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον, μεταξύ άλλων, από: α) την κατασκευή και την ύπαρξη του έργου, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των εργασιών καταδάφησης· β) τη χρήση φυσικών πόρων, ιδίως της γης, του εδάφους, των υδάτων και της βιοποικιλότητας, ανάλογα με τη βιώσιμη διαθεσιμότητα αυτών των πόρων· γ) την εκπομπή ρύπων, θορύβου, δονήσεων, φωτός, θερμότητας, ακτινοβολίας, την πρόκληση οχλήσεων και τη διάθεση και ανάκτηση αποβλήτων· δ) τους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία, την πολιτιστική κληρονομιά ή το περιβάλλον (για παράδειγμα λόγω ατυχημάτων ή καταστροφών)· ε) τη σώρευση επιπτώσεων με άλλα υφιστάμενα και/ή εγκεκριμένα έργα, λαμβάνοντας υπόψη οποιαδήποτε περιβαλλοντικής φύσεως προβλήματα που αφορούν τις περιοχές με ιδιαίτερη περιβαλλοντική σημασία που ενδέχεται να επηρεαστούν ή τη χρήση φυσικών πόρων· στ1) τις επιπτώσεις του έργου στο κλίμα, όπως η φύση και το μέγεθος των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Ειδικότερα οι ΜΠΕ περιλαμβάνουν ποσοτική εκτίμηση των άμεσων και έμμεσων εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου που προέρχονται από την κατασκευή και λειτουργία σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση και μετά το πέρας λειτουργίας του έργου ή της δραστηριότητας, καθώς και ποσοτική εκτίμηση της συμμετοχής στους στόχους που έχουν τεθεί σε εθνικό επίπεδο και σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ). Για τον υπολογισμό τους λαμβάνονται υπόψη, κατ' αναλογία η παρ. 2 του άρθρου 21 της υπ. αρ. 181478/965/26.9.2017 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών και του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 3763), και η πλέον πρόσφατη εθνική απογραφή εκπομπών· στ2) την ευπάθεια του έργου στην κλιματική αλλαγή. Ειδικότερα οι ΜΠΕ περιλαμβάνουν στοιχεία για τους κινδύνους, την εκτίμηση κινδύνων, την ανάλυση επιπτώσεων και λήψη μέτρων για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας στις υφιστάμενες και μελλοντικές κλιματικές συνθήκες». 2. Στην παρ. Β' του Παραρτήματος II του ν. 4014/2011 προστίθεται παρ. 8α ως εξής: «8α. Έλεγχος της συμβατότητας του έργου ή της δραστηριότητας, ως προς την επίτευξη των εθνικών στόχων μείωσης των εκπομπών αερίων του	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II ν. 4014/2011- Ελάχιστα περιεχόμενα φακέλου ΜΠΕ (...) A.... Β. Ειδικά χαρακτηριστικά του έργου ή της δραστηριότητας 1. Περιγραφή του έργου που περιλαμβάνεται ειδικότερα: α) περιγραφή της χωροθέτησης του έργου· β) περιγραφή των φυσικών χαρακτηριστικών του όλου έργου, καθώς και, εφόσον χρειάζεται, των αναγκαίων εργασιών καταδάφησης, και των απαιτήσεων για τη χρήση γης κατά τα στάδια κατασκευής και λειτουργίας του· γ) περιγραφή των κυριότερων χαρακτηριστικών της επιχειρησιακής φάσης του έργου (ιδίως της μεθόδου κατασκευής), όπως ενεργειακή ζήτηση και χρησιμοποιούμενη ενέργεια, φύση και ποσότητα των χρησιμοποιούμενων υλικών, ενέργειας και φυσικών πόρων (συμπεριλαμβανομένων των υδάτων, της γης, του εδάφους και της βιοποικιλότητας)· δ) εκτίμηση, ανά τύπο και ποσότητα, καταλοίπων και εκπομπών (όπως ρύπανση του νερού, του ατμοσφαιρικού αέρα, του εδάφους και του υπεδάφους, θόρυβος, δονήσεις, φως, θερμότητα, ακτινοβολία κ.λπ.) και ποσότητες και τύποι των παραγόμενων αποβλήτων κατά τις φάσεις κατασκευής και λειτουργίας. 2. Περιγραφή εύλογων εναλλακτικών επιλογών (για παράδειγμα ως προς τη μελέτη του έργου, την τεχνολογία, τη χωροθέτηση, το μέγεθος και την κλίμακά του) που έχει μελετήσει ο κύριος του έργου, που σχετίζονται με το προτεινόμενο έργο και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του, και επισήμανση των κυρίων λόγων για την επιλογή που έγινε, όπου περιλαμβάνεται και σύγκριση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. 3. Περιγραφή των σχετικών με το έργο πτυχών της τρέχουσας κατάστασης του περιβάλλοντος (βασικό σενάριο) και περίγραμμα της πιθανής εξέλιξής της εάν δεν υλοποιηθεί το έργο στον βαθμό που, με εύλογη προσπάθεια, είναι δυνατόν να εκτιμηθούν οι φυσικές αλλαγές από το βασικό σενάριο, με βάση τις διαθέσιμες περιβαλλοντικές πληροφορίες και επιστημονική γνώση. 4. Περιγραφή των στοιχείων του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος που ενδέχεται να θιγούν σημαντικά από το προτεινόμενο έργο ή δραστηριότητα και ειδικότερα: α) ο πληθυσμός και η ανθρώπινη υγεία, β) η βιοποικιλότητα (χλωρίδα, πανίδα και ιδίως τα προστατευόμενα είδη και οικοτόποι (ενδιατήματα), γ) η γη (όπως κατάρτιση εδαφών), το έδαφος (όπως οργανική ύλη, διάβρωση, συμπίκνωση και σφράγιση), τα ύδατα (όπως υδρομορφολογικές αλλαγές, ποσότητα και ποιότητα), ο αέρας και οι

θερμοκηπίου και του ΕΣΕΚ, την αποτύπωση του τρόπου συμβολής στην κλιματική ουδετερότητα το 2050, την καταγραφή των ανωτέρω στο πρόγραμμα παρακολούθησης της παρ. 7 και τη λήψη κατάλληλων μέτρων για τον μετριασμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου με ποσοτική τους ανάλυση, όπου αυτό είναι εφικτό.». 3. Στο Μέρος Β' του Παραρτήματος II του ν. 4014/2011 τροποποιείται η παρ. 9 ως προς τις πληροφορίες της ΜΠΕ που πρέπει να περιλαμβάνει η μη τεχνική περίληψη, και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής: «9. Μη τεχνική περίληψη των πληροφοριών της ΜΠΕ βάσει των παρ. 1 έως 8α.».	κλιματικοί παράγοντες (όπως εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, οποιαδήποτε επίπτωση σχετική με την προσαρμογή), δ) τα υλικά αγαθά, η πολιτιστική κληρονομιά, συμπεριλαμβανομένης της αρχιτεκτονικής και αρχαιολογικής κληρονομιάς, το φυσικό τοπίο και ε) η αλληλεπίδραση μεταξύ των παραγόντων που αναφέρονται στα ανωτέρω στοιχεία (α) έως (δ). 5. Περιγραφή των πιθανών σημαντικών επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον, μεταξύ άλλων, από: α) την κατασκευή και την ύπαρξη του έργου, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των εργασιών κατεδάφισης· β) τη χρήση φυσικών πόρων, ιδίως της γης, του εδάφους, των υδάτων και της βιοποικιλότητας, ανάλογα με τη βιώσιμη διαθεσιμότητα αυτών των πόρων· γ) την εκπομπή ρύπων, θορύβου, δονήσεων, φωτός, θερμότητας, ακτινοβολίας, την πρόκληση οχλήσεων και τη διάθεση και ανάκτηση αποβλήτων· δ) τους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία, την πολιτιστική κληρονομιά ή το περιβάλλον (για παράδειγμα λόγω ατυχημάτων ή καταστροφών)· ε) τη σώρευση επιπτώσεων με άλλα υφιστάμενα και/ή εγκατεστημένα έργα, λαμβάνοντας υπόψη οποιαδήποτε περιβαλλοντικής φύσεως προβλήματα που αφορούν τις περιοχές με ιδιαίτερη περιβαλλοντική σημασία που ενδέχεται να επηρεαστούν ή τη χρήση φυσικών πόρων· στ) τις επιπτώσεις του έργου στο κλίμα (για παράδειγμα φύση και μέγεθος των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου) και η ευπάθεια του έργου στην κλιματική αλλαγή. ζ) τις χρησιμοποιούμενες τεχνολογίες και υλικά. Η περιγραφή των ενδεχόμενων σημαντικών επιπτώσεων στους παράγοντες που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του Κεφαλαίου Β του παρόντος Παραρτήματος, θα πρέπει να καλύπτει τις άμεσες και τις τυχόν έμμεσες, δευτερεύουσες, σωρευτικές, διασυννοητικές, βραχυπρόθεσμες, μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες, μόνιμες και προσωρινές, θετικές και αρνητικές επιπτώσεις του έργου. Στην εν λόγω περιγραφή θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι στόχοι περιβαλλοντικής προστασίας που έχουν τεθεί σε εθνικό επίπεδο ή σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι σχετίζονται με το έργο. 6. Η περιγραφή των μεθόδων πρόβλεψης ή τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό και την εκτίμηση των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, όπου περιλαμβάνονται και λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τις δυσκολίες (για παράδειγμα τεχνικές αδυναμίες ή έλλειψη γνώσης) που αντιμετωπίζονται στη συγκέντρωση των απαιτούμενων πληροφοριών, καθώς και παρουσίαση των κύριων ενεχόμενων αβεβαιοτήτων. 7. Περιγραφή των μέτρων που προτείνονται για την αποτροπή, την πρόληψη, τη μείωση και, ει δυνατόν, την αντιστάθμιση τυχόν εντοπισμένων σημαντικών αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον και τυχόν αντίστοιχων προτεινόμενων ρυθμίσεων παρακολούθησης (για παράδειγμα εκπόνηση εκ των υστέρων ανάλυσης του έργου). Στην εν λόγω περιγραφή θα πρέπει να εξηγείται η έκταση της αποτροπής, της μείωσης, της πρόληψης ή της αντιστάθμισης των σημαντικών δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον και να καλύπτεται τόσο το στάδιο κατασκευής όσο και το στάδιο λειτουργίας του έργου. 8. Περιγραφή των αναμενόμενων σημαντικών αρνητικών επιπτώσεων του έργου στο περιβάλλον, που απορρέουν από την ευαισθησία του έργου σε κινδύνους σοβαρών ατυχημάτων ή καταστροφών που σχετίζονται με το εν λόγω έργο. Για τον σκοπό αυτό, μπορούν να αξιοποιηθούν οι σχετικές πληροφορίες που διατίθενται και λαμβάνονται μέσω των εκτιμήσεων κινδύνου σύμφωνα με την αριθμ. 172058/2016 κοινή υπουργική απόφαση, ή οι σχετικές εκτιμήσεις που διενεργούνται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, με την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι όροι και οι απαιτήσεις του νόμου. Αναλόγως, η περιγραφή αυτή πρέπει να περιλαμβάνει μέτρα ετοιμότητας και αντιμετώπισης ή μετριασμού των σημαντικών αρνητικών επιπτώσεων των συμβάντων αυτών στο περιβάλλον και λεπτομερή στοιχεία σχετικά με την ετοιμότητα και την προτεινόμενη αντιμετώπιση τέτοιου είδους έκτακτων καταστάσεων. 9. Μη τεχνική περίληψη των πληροφοριών της ΜΠΕ βάσει των παραγράφων 1 έως 8. 10. Κατάλογος αναφοράς στον οποίο αναφέρονται αναλυτικά οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για τις περιγραφές και τις εκτιμήσεις που περιελήφθησαν στη μελέτη."
--	--

Άρθρο 25 Οικονομικά κίνητρα για δραστηριότητες με σημαντική συμβολή στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής - Τροποποίηση παρ. 10 άρθρου 24 ν. 4172/2013 Στο πρώτο εδάφιο της περ. α' της παρ. 10 του άρθρου 24 του ν. 4172/2013 (Α' 167), περί συντελεστών απόσβεσης, προστίθενται και οι επενδύσεις που συμβάλλουν στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, και η παρ. 10 διαμορφώνεται ως εξής: «10.α. Το κόστος που είναι συναφές με την αναβάθμιση των Κέντρων Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ), με την ενεργειακή απόδοση, με την εξοικονόμηση νερού ή με επενδύσεις που χαρακτηρίζονται ως συμβάλλουσες σημαντικά στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, σύμφωνα με το άρθρο 10 του Κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου 2020 «σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088» (L 198) και τις σχετικές κατ' εξουσιοδότηση πράξεις» αποσβέννυται με τους συντελεστές του πίνακα της παρ. 4, προσαυξημένους κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%). Σε περίπτωση που ο αρχικός συντελεστής απόσβεσης είναι ανώτερος του δέκα τοις εκατό (10%), ο προσαυξημένος συντελεστής δεν δύναται να υπερβαίνει τις δέκα (10) ποσοστιαίες μονάδες. β. Η περ. α' δεν καταλαμβάνει τις κατηγορίες ενεργητικού επιχειρήσης σχετικές με: "αεροσκάφη, σιδηροδρομικούς συρμούς, πλοία και σκάφη", "μέσα μεταφοράς ατόμων" και "μέσα μεταφοράς εμπορευμάτων". γ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται οι προϋποθέσεις, οι όροι, οι διαδικασίες, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.»	Παρ. 10 του άρθρου 24 του ν. 4172/2013 (Α' 167) « (...) 10.α. Το κόστος που είναι συναφές με την αναβάθμιση των Κέντρων Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ), με την ενεργειακή απόδοση ή με την εξοικονόμηση νερού, αποσβέννυται με τους συντελεστές του πίνακα της παρ. 4, προσαυξημένους κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%). Σε περίπτωση που ο αρχικός συντελεστής απόσβεσης είναι ανώτερος του δέκα τοις εκατό (10%), ο προσαυξημένος συντελεστής δεν δύναται να υπερβαίνει τις δέκα (10) ποσοστιαίες μονάδες. β. Η περ. α' δεν καταλαμβάνει τις κατηγορίες ενεργητικού επιχειρήσης σχετικές με: "Αεροσκάφη, σιδηροδρομικούς συρμούς, πλοία και σκάφη", "Μέσα μεταφοράς ατόμων" και "Μέσα μεταφοράς εμπορευμάτων". γ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται οι προϋποθέσεις, οι όροι, οι διαδικασίες, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας. (...)»
Άρθρο 32 Αντικατάσταση και ανακύκλωση ηλεκτρικών συσκευών - Αντικατάσταση άρθρου 24 ν. 3769/2009 Το άρθρο 24 του ν. 3769/2009 (Α' 105) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 24 1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να προκηρύσσονται δράσεις προς τους τελικούς ωφελούμενους, χρηματοδοτούμενες από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή από άλλες πηγές, που αφορούν στην απόσυρση οικιακών ηλεκτρικών συσκευών μέσω συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης και ανακύκλωσης από πιστοποιημένους φορείς, σύμφωνα με τον ν. 4819/2021 (Α' 129) και την αντικατάστασή τους με άλλες όμοιες συσκευές υψηλής ενεργειακής απόδοσης. 2. Με την απόφαση της παρ. 1 καθορίζονται ο προϋπολογισμός της σχετικής δράσης, το είδος των συσκευών στις οποίες αναφέρεται, το ποσοστό χρηματοδότησης αυτών, οι ωφελούμενοι από τη δράση, η διάρκεια και οι διαδικασίες εφαρμογής της, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και ο φορέας καταβολής της χρηματοδότησης για την αντικατάσταση αυτών, οι υποχρεώσεις των ωφελούμενων και οι συνέπειες μη τήρησης των όρων και των προϋποθέσεων της δράσης και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή της. 3. Φορέας υλοποίησης και ελέγχου των δράσεων της παρούσας ορίζεται η «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Τομέα Ενέργειας». Με την απόφαση της παρ. 1 προβλέπονται οι αρμοδιότητες του φορέα υλοποίησης, τα καθήκοντα και οι όροι υλοποίησης των δράσεων, καθώς και κάθε άλλο ειδικό θέμα σχετικό με την ανάλυση, εκπλήρωση και εποπτεία της άσκησης των καθηκόντων που απορρέουν από αυτήν. 4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών δύναται να ορίζονται ως αρμόδιοι φορείς για την πιστοποίηση της αντικατάστασης ή της απόσυρσης των συσκευών και για την καταβολή της χρηματοδότησης στους δικαιούχους, οι φορείς που έχουν πιστοποιηθεί ως Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ), με βάση τον ν. 4819/2021 (Α' 129), και διαθέτουν αποδεδειγμένη επαγγελματική εμπειρία στην υλοποίηση παρόμοιων προγραμμάτων διαχείρισης αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού. Στην περίπτωση αυτή, στην απόφαση της παρ. 1, καταγράφονται οι αρμοδιότητες του αρμόδιου φορέα, καθώς και ο φορέας ελέγχου για την πιστοποίηση της τήρησης των όρων και προϋποθέσεων της δράσης από τον εν λόγω φορέα. 5. Στην περίπτωση ορισμού αρμόδιων φορέων σύμφωνα με την παρ. 4, καθορίζονται με την ίδια απόφαση η διαδικασία, οι όροι μεταφοράς των πιστώσεων που εγγράφονται στο ΠΔΕ ή των πόρων από άλλη πηγή προς τους φορείς αυτούς, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά δημοσιονομικής	Άρθρο 24 ν. 3769/2009 1. Ο Υπουργός Ανάπτυξης δύναται με απόφαση του να προκηρύσσει δράσεις χρηματοδοτούμενες από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων (Π.Δ.Ε.), εξασφαλίζοντας τις αναγκαίες πιστώσεις, που αφορούν στην αντικατάσταση οικιακών ηλεκτρικών συσκευών με άλλες όμοιες συσκευές υψηλής ενεργειακής απόδοσης και την απόσυρση αυτών μέσω συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης και ανακύκλωσης από πιστοποιημένους φορείς, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2939/2001 (ΦΕΚ 179 Α'). Φορέας χρηματοδότησης των δράσεων ορίζεται το Υπουργείο Ανάπτυξης. 2. Με την ανωτέρω απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης καθορίζονται ο προϋπολογισμός της σχετικής δράσης, το είδος των συσκευών στις οποίες αναφέρεται, το ποσοστό χρηματοδότησης αυτών, οι ωφελούμενοι από τη δράση, η διάρκεια και οι διαδικασίες εφαρμογής της δράσης, ο φορέας και η διαδικασία πιστοποίησης της αντικατάστασης και απόσυρσης των συσκευών, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και ο φορέας καταβολής της χρηματοδότησης, οι υποχρεώσεις και οι συνέπειες μη τήρησης των όρων και των προϋποθέσεων της δράσης και κάθε σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή της. 3. Στο πλαίσιο εφαρμογής της δράσης δύναται να ορίζονται στην απόφαση της παραγράφου 1 ως φορείς πιστοποίησης της αντικατάστασης και απόσυρσης, των συσκευών ή / και της καταβολής της χρηματοδότησης, φορείς πιστοποιημένοι με βάση τις διατάξεις του ν. 2939/2001 (ΦΕΚ 179 Α'). Στην περίπτωση αυτή, στην υπουργική απόφαση της παραγράφου 1, προβλέπεται και ο φορέας Ελέγχου για την πιστοποίηση της τήρησης των όρων και προϋποθέσεων της δράσης από τους εν λόγω φορείς. 4. Στην περίπτωση ορισμού φορέων σύμφωνα με την παράγραφο 3, καθορίζονται με κοινή υπουργική απόφαση (κυα) των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης η διαδικασία, οι όροι μεταφοράς των πιστώσεων που εγγράφονται στο Π.Δ.Ε. προς τους φορείς αυτούς, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά δημοσιονομικής τακτοποίησης των πληρωμών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την υλοποίηση των δράσεων. Με την ίδια ή όμοια απόφαση δύναται να καθορίζεται η καταβολή από το Π.Δ.Ε. προς τους

τακτοποίησης των πληρωμών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την υλοποίηση των δράσεων. Με την ίδια ή όμοια απόφαση, προσδιορίζεται το ποσοστό επί του προϋπολογισμού των δράσεων που καταβάλλεται στους αρμόδιους φορείς για την κάλυψη των λειτουργικών τους δαπανών, η πηγή χρηματοδότησής τους και ρυθμίζονται οι τεχνικές λεπτομέρειες εφαρμογής της απόφασης. Οι λειτουργικές δαπάνες που καταβάλλονται στους αρμόδιους φορείς και συνδέονται αποκλειστικά με την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που αναλαμβάνουν, δυνάμει της απόφασης ορισμού τους, δεν υπερβαίνουν ως μέγιστο ποσοστό το ενάμισι τοις εκατό (1,5%) του προϋπολογισμού των δράσεων που διαχειρίζονται κάθε φορά. Η προμήθεια αγαθών, η λήψη ή η ανάθεση υπηρεσιών και η ανάθεση έργων και μελετών από τους αρμόδιους φορείς, για την κάλυψη των αναγκών τους, με χρήση των λειτουργικών δαπανών που τους καταβάλλονται σύμφωνα με την παρούσα, διενεργούνται σύμφωνα με τον Κανονισμό Προμηθειών, Υπηρεσιών, Έργων και Μελετών του εκάστοτε φορέα.».	ανωτέρω φορείς ποσοστού του προϋπολογισμού των δράσεων που διαχειρίζονται, για την κάλυψη των εξόδων τους, το οποίο καθορίζεται ανάλογα με το εύρος των εργασιών που αναλαμβάνουν και δεν δύναται να ξεπερνά το 2% του προϋπολογισμού των δράσεων. 5. Η παρούσα διάταξη καταλαμβάνει και τυχόν εκδοθείσες πριν την ψήφιση του παρόντος νόμου προκηρύξεις του Υπουργού Ανάπτυξης με το ορισθέν στην παράγραφο 1 περιεχόμενο.
Άρθρο 33 Ισχύς άδειας κατεδάφισης στην Περιοχή Ανάπλασης Ι Οι προθεσμίες της παρ. 4 του άρθρου 23 του ν. 3983/2011 (Α' 144) τροποποιούνται ως εξής: α) Η χρονική ισχύς της άδειας κατεδάφισης της περ. Β επεκτείνεται σε είκοσι (20) έτη. β) Η δυνατότητα εξαίρεσης από την κατεδάφιση αυθαίρετων εγκαταστάσεων της περ. ΣΤ επεκτείνεται σε είκοσι (20) έτη. γ) Η δυνατότητα νόμιμης λειτουργίας του υφιστάμενου γηπέδου ποδοσφαίρου στην Περιοχή Ανάπλασης επεκτείνεται σε είκοσι (20) έτη.	Η παρ. 4 του άρθρου 23 του ν.3983/2011 έχει ως εξής: 4.«Α. Απαραίτητη προϋπόθεση για την αναθεώρηση της έγκρισης και της άδειας δόμησης του γηπέδου ποδοσφαίρου στην Περιοχή Ανάπλασης ΙΙ αποτελεί η έκδοση άδειας κατεδάφισης των υφιστάμενων αθλητικών εγκαταστάσεων στην Περιοχή Ανάπλασης Ι. Β. Η άδεια κατεδάφισης, κατ' εξαίρεση από κάθε άλλη διάταξη, έχει ισχύ μέχρι την ολοκλήρωση των εκτελούμενων εργασιών στο γήπεδο ποδοσφαίρου στην Περιοχή Ανάπλασης ΙΙ σύμφωνα με τη σχετική άδεια δόμησης και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν «των δέκα (10) ετών» από τη δημοσίευση του παρόντος. Με την επιφύλαξη της ανωτέρω προθεσμίας, η κατεδάφιση δεν συντελείται πριν την ολοκλήρωση των εργασιών οικοδόμησης του ποδοσφαιρικού γηπέδου στην Περιοχή Ανάπλασης ΙΙ. Γ. Για την έκδοση της άδειας λειτουργίας του γηπέδου ποδοσφαίρου στην Περιοχή Ανάπλασης ΙΙ, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η κατεδάφιση κατά τις διατάξεις του ν.4030/2011 των υφιστάμενων αθλητικών εγκαταστάσεων στην Περιοχή Ανάπλασης Ι. Δ. Την εκτέλεση των εργασιών και τα λοιπά έξοδα κατεδάφισης στην Περιοχή Ανάπλασης Ι δύναται να αναλάβει οποιοσδήποτε εκ των φορέων υλοποίησης του Προγράμματος, ανεξαρτήτως του ιδιοκτησιακού καθεστώτος. Ε. Οι κτιριακές και λοιπές αθλητικές εγκαταστάσεις και οι βοηθητικοί χώροι τους που έχουν ανεγερθεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου χωρίς την κατά νόμο οικοδομική άδεια στην Περιοχή Ανάπλασης Ι, θεωρούνται νομίμως υφιστάμενες, εφόσον δεν παραβιάζουν τις διατάξεις που ίσχυαν κατά το χρόνο κατασκευής τους ή αντίστοιχα αυτές που ισχύουν σήμερα. Η νομιμότητα της κτιριακής εγκατάστασης διαπιστώνεται με σχετική απόφαση του Γενικού Γραμματέα Χωροταξίας και Αστικού Περιβάλλοντος, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση της αρμόδιας Διεύθυνσης Οικοδομικών και Κτιριακών Κανονισμών (Δ.Ο.Κ.Κ.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. ΣΤ. Αυθαίρετες εγκαταστάσεις της προηγούμενης περίπτωσης, που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις νομιμοποίησης, μπορούν να εξαιρούνται από την κατεδάφιση για χρονικό διάστημα «των δέκα (10) ετών» από τη δημοσίευση του παρόντος και μετά την υπαγωγή αυτών στο ν. 4014/2011, ως τροποποιήθηκε και ισχύει, εφόσον έχουν ανεγερθεί σε δομήσιμους χώρους και ταυτόχρονα δεν είναι επικίνδυνες από στατική άποψη και δεν παραβιάζουν το άμεσο ή ευρύτερο περιβάλλον με τη χρήση που έχουν. Η απόφαση για την εξαίρεση από την κατεδάφιση εκδίδεται από τον Γενικό Γραμματέα Χωροταξίας και Αστικού Περιβάλλοντος, μετά από εισήγηση της αρμόδιας Διεύθυνσης Οικοδομικών και Κτιριακών Κανονισμών (Δ.Ο.Κ.Κ.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και την υπαγωγή στις διατάξεις του ν.4014/2011, ως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Για τον έλεγχο της στατικής επάρκειας λαμβάνονται υπόψη οι προδιαγραφές

	σύνταξης μελετών που εφαρμόζονται για την έκδοση αδειών δόμησης και οι απαιτούμενοι έλεγχοι ακολουθούν τους κανονισμούς που ίσχυαν κατά το χρόνο κατασκευής των αυθαιρέτων ή μη κτιρίων. Με την παραπάνω απόφαση μπορεί να επιβάλλονται στους ιδιοκτήτες ή κατόχους ή στους έλκοντες εξ αυτών δικαιώματα, πρόσθετοι όροι που αποσκοπούν στη στατική ενίσχυση και στη λειτουργική ή μορφολογική βελτίωση και εκσυγχρονισμό του υπάρχοντος κτίσματος. Ζ. Μετά την έκδοση της ως άνω απόφασης εξαίρεσης από την κατεδάφιση επιτρέπεται η έκδοση αδειών δόμησης για τη βελτίωση, την επισκευή, τη μετασκευή, τη στατική ενίσχυση και τον εκσυγχρονισμό των παραπάνω εγκαταστάσεων χωρίς αύξηση του όγκου των συνολικών εγκαταστάσεων, από το Τμήμα Οικοδομικού Κανονισμού της Διεύθυνσης Οικοδομικών και Κτιριακών Κανονισμών (Δ.Ο.Κ.Κ.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την ημέρα υποβολής σε αυτό αίτησης του χρήστη της εγκατάστασης. Η. Υπό την προϋπόθεση έκδοσης των ανωτέρω αδειών το υφιστάμενο γήπεδο ποδοσφαίρου στην Περιοχή Ανάπλασης Ι δύναται να λειτουργεί νομίμως μέχρι την έκδοση άδειας λειτουργίας του νέου ποδοσφαιρικού γηπέδου στην Περιοχή Ανάπλασης ΙΙ και την κατεδάφιση αυτού και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν «των δέκα (10) ετών» από τη δημοσίευση του παρόντος. Θ. Το τμήμα Οικοδομικού Κανονισμού της Διεύθυνσης Οικοδομικών και Κτιριακών Κανονισμών (Δ.Ο.Κ.Κ.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής είναι αρμόδιο και για την αναθεώρηση της άδειας δόμησης του γηπέδου ποδοσφαίρου στην Περιοχή Ανάπλασης ΙΙ.»
--	--

30.	Κατάργηση διατάξεων
Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης που προβλέπουν κατάργηση	Καταργούμενες διατάξεις
Άρθρο 36 Καταργούμενες διατάξεις Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται: 1. τα άρθρα 42, 43, 44 και 44α του ν. 4414/2016 (Α' 149), για την Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή, τα Περιφερειακά Σχέδια για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή και την Ειδική Επιστημονική Επιτροπή για την Αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής αντίστοιχα. 2. Το τρίτο εδάφιο και οι υποπερ. α' έως στ' της περ. Α.2.1 της παρ. Α.2. του άρθρου 25 του ν. 3468/2006 (Α' 129), για την κατανομή εσόδων από πλειστηριασμούς δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και τη διάθεση ποσοστού εξ αυτών προς το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σε φορείς που εποπτεύονται από αυτό και σε ειδικούς λογαριασμούς.	Άρθρο 42 ν. 4414/2016 (Α' 149)-Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠΚΑ) 1. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας εκπονεί την Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠΚΑ), η οποία εγκρίνεται με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου. Πριν την έγκρισή της κατατίθεται υποχρεωτικά σε δημόσια διαβούλευση για διάστημα τουλάχιστον τριάντα (30) ημερών, στη διαδικτυακή πύλη ελεύθερης πρόσβασης του Υπουργείου. Ενδιαφερόμενοι πολίτες, αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες και φορείς έχουν τη δυνατότητα εντός του οριζόμενου χρονικού διαστήματος να εκφράσουν εγγράφως τη γνώμη τους. 2. Η ΕΣΠΚΑ περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα: α) Ανάλυση στόχων και κατευθυντήριων αρχών της Στρατηγικής, βάσει διεθνών συμφωνιών και στόχων της ΕΕ (πλαιίσιο αναφοράς). β) Εκτίμηση των αναμενόμενων στη χώρα κλιματικών μεταβολών βάσει διαφορετικών κλιματικών σεναρίων, ανάλυση τρωτότητας οικονομικών τομέων και κοινωνικών δραστηριοτήτων και εκτίμηση των επιπτώσεων των κλιματικών μεταβολών στους διάφορους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας κυρίως σε εθνικό επίπεδο με παράλληλο κατ' αρχήν προσδιορισμό του οικονομικού μεγέθους των εν λόγω επιπτώσεων. γ) Προσδιορισμό των τομέων προτεραιότητας που χρήζουν μέτρων προσαρμογής για την κλιματική αλλαγή, με βάση την ανάλυση τρωτότητας που αναφέρεται στο προηγούμενο εδάφιο β', διερεύνηση και καταγραφή των δυνητικών προτεινόμενων μέτρων και δράσεων για διάφορους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας. δ) Κατ' αρχήν εκτίμηση του κόστους προσαρμογής. ε) Ενσωμάτωση προσαρμοστικών πολιτικών σε ευρύτερες άλλες πολιτικές. στ) Διεθνής διάσταση της προσαρμοστικής πολιτικής. ζ) Προτάσεις για δράσεις ευαισθητοποίησης, εκπαίδευσης, έρευνας.

	3. Οι προδιαγραφές και το ειδικότερο περιεχόμενο της ΕΣΠΚΑ δύνανται να εξειδικεύονται περαιτέρω με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. 4. Η ΕΣΠΚΑ αξιολογείται τουλάχιστον ανά δεκαετία και αναθεωρείται εφόσον ενδείκνυται και απαιτείται σύμφωνα με την ανάλυση αξιολόγησης. 5. Η αναθεώρηση ή τροποποίηση της ΕΣΠΚΑ, γίνεται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στις ανωτέρω παραγράφους, κατόπιν γνώμης και του Εθνικού Συμβουλίου για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠ) που προβλέπεται στο άρθρο 44. Η ως άνω γνώμη παρέχεται σε διάστημα τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία που περιέχεται σε αυτό η ΕΣΠΚΑ. Άρθρο 43 ν. 4014/2016-Περιφερειακά Σχέδια για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) 1. Κάθε Περιφέρεια καταρτίζει Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ). Το ΠεΣΠΚΑ αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο που προσδιορίζει και ιεραρχεί τα απαραίτητα μέτρα και δράσεις προσαρμογής. 2. Το ΠεΣΠΚΑ εκπονείται από την οικεία Περιφέρεια και εγκρίνεται με απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου με εισήγηση της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της οικείας Περιφέρειας και μετά από γνώμη της Περιφερειακής Επιτροπής Διαβούλευσης και της Διεύθυνσης Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εισηγείται για τη συμβατότητα του ΠεΣΠΚΑ με τις κατευθύνσεις και τους στόχους της ΕΣΠΚΑ. Η ως άνω γνώμη της Διεύθυνσης Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας παρέχεται σε διάστημα τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία που περιέχεται σε αυτή το ΠεΣΠΚΑ. 3. Το ΠεΣΠΚΑ περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα: α) Ανάλυση στόχων ΠεΣΠΚΑ. β) Σύνοψη αναφορά στα στοιχεία και δεδομένα του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος της Περιφέρειας. γ) Εκτίμηση των αναμενόμενων στην Περιφέρεια κλιματικών μεταβολών και ανάλυση της κλιματικής τρωτότητας επιμέρους τομέων και γεωγραφικών περιοχών. δ) Εκτίμηση των άμεσων και μακροπρόθεσμων επιπτώσεων των κλιματικών αλλαγών σε διάφορους τομείς του περιβάλλοντος και της οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας και καθορισμό των τομεακών και χωρικών προτεραιοτήτων. ε) Προτεινόμενα μέτρα και δράσεις για τους τομείς και τις περιοχές προτεραιοτήτων. Εκτίμηση του πιθανού κόστους υλοποίησής, τους και αναφορά των πιθανών φορέων υλοποίησης, καθώς και των εμπλεκόμενων φορέων. στ) Εξέταση ενσωμάτωσης των προτεινόμενων μέτρων και δράσεων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή σε άλλες υφιστάμενες πολιτικές (όπως πολιτικές διαχείρισης φυσικών καταστροφών). ζ) Εξέταση συμβατότητας και συμπληρωματικότητας ΠεΣΠΚΑ με άλλα Περιφερειακά Σχέδια. η) Συνέργεια και μεταφορά τεχνογνωσίας ΠεΣΠΚΑ με άλλα ΠεΣΠΚΑ και ειδικότερα με όμορων Περιφερειών. θ) Τρόπος διαβούλευσης, όπως ερωτηματολόγια, στοιχεία διαβούλευσης και ανταλλαγής πληροφοριών με κοινωνικούς εταίρους που δραστηριοποιούνται στην περιοχή κ.λπ., με στόχο τη διερεύνηση της δικής τους εκτίμησης για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στις δραστηριότητές τους και την εκ μέρους τους λήψη μέτρων προσαρμογής. ι) Αναφορά των ειδικότερων μέτρων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης του ενδιαφερόμενου κοινού και των κοινωνικών εταίρων. ια) Παρακολούθηση της εφαρμογής και υλοποίησης της ΠεΣΠΚΑ. ιβ) Μη τεχνική περίληψη. 4. Οι προδιαγραφές και το ειδικότερο περιεχόμενο των ΠεΣΠΚΑ δύνανται να εξειδικεύονται περαιτέρω με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. 5. Τα ΠεΣΠΚΑ αξιολογούνται τουλάχιστον ανά επταετία και αναθεωρούνται εφόσον ενδείκνυται και απαιτείται σύμφωνα με την ανάλυση αξιολόγησης. 6. Η αναθεώρηση ή τροποποίηση των ΠεΣΠΚΑ, γίνεται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στις ανωτέρω παραγράφους, κατόπιν γνώμης και του ΕΣΠ που προβλέπεται στο άρθρο 44. Η ως άνω γνώμη παρέχεται σε διάστημα τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία που περιέχεται σε αυτό το ΠεΣΠΚΑ.
--	---

	Άρθρο 44 ν. 4414/2016 (Α' 149)- Εθνικό Συμβούλιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠ) 1. Συστήνεται Εθνικό Συμβούλιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠ), στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στο οποίο συμμετέχουν οι εξής: α. Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως Πρόεδρος. β. Εκπρόσωπος της Διεύθυνσης Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. γ. Εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών, Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Υγείας, Ναυτιλίας και Νησιώτικης Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού και Εθνικής Άμυνας. δ. Εκπρόσωπος της ΕΜΥ (επιτροπάρχης του προαναφερόμενου στο εδάφιο γ' εκπροσώπου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας). ε. Εκπρόσωπος περιβαλλοντικής μη Κυβερνητικής Οργάνωσης σε εθνικό επίπεδο, που στο καταστατικό της περιλαμβάνονται θέματα κλιματικής αλλαγής, ο οποίος ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. στ. Εκπρόσωπος της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ) και εκπρόσωπος της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝΠΕ). ζ. Τέσσερις εκπρόσωποι της ακαδημαϊκής κοινότητας (Ακαδημίας Αθηνών, Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, ερευνητικών κέντρων κ.λπ.) της χώρας, με εξειδικευμένη γνώση σε θέματα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή. η. Εκπρόσωπος του Συμβουλίου Βιώσιμης Ανάπτυξης του Συνδέσμου Ελληνικών Επιχειρήσεων. 2. Στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου είναι δυνατόν και ανάλογα με το θέμα, να καλούνται από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου και ειδικοί επιστήμονες, υπηρεσιακοί παράγοντες και εκπρόσωποι φορέων. 3. Το ΕΣΠ αποτελεί το κεντρικό γνωμοδοτικό όργανο του Κράτους για το συντονισμό, την παρακολούθηση και αξιολόγηση των πολιτικών για την προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή και η απρόσκοπτη λειτουργία του αποτελεί ευθύνη και υποχρέωση του εκάστοτε Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Στις αρμοδιότητες του ΕΣΠ, περιλαμβάνονται: α) Η εξειδίκευση των πολιτικών προσαρμογής με βάση διεθνείς συμφωνίες και πολιτικές της ΕΕ και η εισήγηση σχετικών πολιτικών, μέτρων, δράσεων ή/και απαραίτητων νομοθετικών ρυθμίσεων. β) Η εξειδίκευση τυχόν οριζόντιων πολιτικών που περιλαμβάνονται στην ΕΣΠΚΑ και ιδίως αυτών που αφορούν σε θέματα ευαισθητοποίησης, ενημέρωσης, εκπαίδευσης. γ) Η παροχή γνώμης για την αναθεώρηση ή τροποποίηση της ΕΣΠΚΑ και των ΠΕΣΠΚΑ. δ) Η γνωμοδότηση για κάθε θέμα σχετικό με την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, που παραπέμπεται σε αυτό από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. 4. Τα μέλη του Συμβουλίου με τους αναπληρωματικούς τους προτείνονται από τους φορείς που εκπροσωπούν, ενώ οι εκπρόσωποι των Υπουργείων ορίζονται με αποφάσεις των αντίστοιχων Υπουργών. Οι εκπρόσωποι της ακαδημαϊκής κοινότητας επιλέγονται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Το Συμβούλιο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τρία (3) έτη. Δεν προβλέπεται αμοιβή για τα μέλη του Συμβουλίου. 5. Όλες οι αναγκαίες λεπτομέρειες που αφορούν στη λειτουργία του Συμβουλίου δύνανται να καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Άρθρο 44^α ν. 4414/2016 -Ειδική Επιστημονική Επιτροπή για την Αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής 1. Συστήνεται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας Ειδική Επιστημονική Επιτροπή για την Αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής. Η Επιτροπή αποτελείται από τον Πρόεδρο και τέσσερα (4) έως οκτώ (8) μέλη, εγνωσμένου κύρους και υψηλής επιστημονικής κατάρτισης με ακαδημαϊκή ή επαγγελματική εξειδίκευση στο πεδίο της κλιματικής αλλαγής, την προστασία του περιβάλλοντος ή συναφή επιστημονικά πεδία. Ως μέλη δύνανται να ορίζονται και εκπρόσωποι που υποδεικνύονται, κατόπιν αιτήματος του Υπουργού, από τους παραγωγικούς φορείς και από μη-κυβερνητικές οργανώσεις που έχουν ως αντικείμενό τους το περιβάλλον. 2. Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής ορίζονται για τριετή θητεία με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. 3. Έργο της Επιτροπής είναι: α) η εισήγηση για τη διαμόρφωση πολιτικών αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής και ο συνδυασμός τους με τα μέτρα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή,
--	--

	β) η επιστημονική τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα των προτεινόμενων πολιτικών, γ) η γνωμοδότηση για κάθε θέμα σχετικό με την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, που παραπέμπεται σε αυτήν από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και τον Γενικό Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων. Η διοικητική υποστήριξη της Επιτροπής γίνεται από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. 4. Η Επιτροπή συνεδριάζει κατόπιν προσκλήσεως του Προέδρου της. Στις συνεδριάσεις της μπορούν να μετέχουν χωρίς δικαίωμα ψήφου ο Γενικός Γραμματέας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων και ο Συντονιστής Έργου της επόμενης παραγράφου. 5. Η Επιτροπή υποστηρίζεται από Συντονιστή Έργου, ο οποίος ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Καθήκοντα του Συντονιστή Έργου είναι: α) η υποστήριξη της Επιτροπής στην εξειδίκευση των προτεινόμενων πολιτικών ανά Υπουργείο, β) η προώθηση συνεργειών και συνεργασιών με εμπλεκόμενους φορείς σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που λαμβάνει από την Επιτροπή. 6. Συστήνεται θέση Εκπροσώπου για την Κλιματική Αλλαγή. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας τοποθετείται στη θέση αυτή διακεκριμένος επιστήμονας στον τομέα της κλιματικής αλλαγής, ο οποίος εκπροσωπεί από κοινού με τους αρμόδιους Υπουργούς τη χώρα διεθνώς σε θέματα κλιματικής αλλαγής. Με την ίδια απόφαση ορίζονται τα ειδικότερα καθήκοντά του. 7. Τα μέλη της Επιτροπής του παρόντος άρθρου, καθώς και οι θέσεις του Συντονιστή Έργου και του Πρεσβευτή για την Κλιματική Αλλαγή, δεν είναι αμειβόμενες.
	Άρθρο 25 ν. 3468/2006 (Α' 129) Α.1. Κάθε παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμό Α.Π.Ε. και Υβριδικό Σταθμό επιβαρύνεται, από την έναρξη λειτουργίας του σταθμού του με ειδικό τέλος. Για σταθμούς Α.Π.Ε. που λαμβάνουν σταθερή αποζημίωση με βάση τον παρόντα, το ειδικό τέλος αντιστοιχεί σε ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) επί των προ Φ.Π.Α. εσόδων από την πώληση της ηλεκτρικής ενέργειας. Για σταθμούς Α.Π.Ε. που λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση με βάση τις διατάξεις του ν. 4414/2016 (Α' 149), το ειδικό τέλος αντιστοιχεί σε ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) επί της Τιμής Αναφοράς για την εγχεόμενη ηλεκτρική ενέργεια στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα και το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο ή στο Δίκτυο Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού. Για Υβριδικούς Σταθμούς, το ειδικό τέλος αντιστοιχεί σε ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) επί των προ Φ.Π.Α. εσόδων από την πώληση της ηλεκτρικής ενέργειας που: α) παράγεται από τις μονάδες Α.Π.Ε. του Υβριδικού Σταθμού, συμπεριλαμβανομένων και φωτοβολταϊκών μονάδων, και εγχέεται απευθείας στο Δίκτυο του Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού ή και β) παράγεται και εγχέεται στο Δίκτυο του Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού από τις μονάδες ελεγχόμενης παραγωγής του Υβριδικού Σταθμού, οι οποίες αξιοποιούν την αποθηκευμένη ενέργεια στο σύστημα αποθήκευσής τους. Με την επιφύλαξη του επόμενου εδαφίου, οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας από συστήματα Α.Π.Ε. σε κτίρια ή από φωτοβολταϊκά συστήματα και οι αυτοπαραγωγοί του άρθρου 14Α απαλλάσσονται από την καταβολή του ειδικού τέλους. Ειδικά οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά συστήματα που λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση με βάση τις διατάξεις του ν. 4414/2016, ύστερα από συμμετοχή τους σε κοινή ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, σύμφωνα με τις ΑΠΕΕΚ/ Α/Φ1/οικ.184573/2017 (Β' 4488) και ΑΠΕΕΚ/ Α/Φ1/ οικ.172859/2018 (Β' 1267) αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, επιβαρύνονται με ειδικό τέλος ποσοστού τρία τοις εκατό (3%) επί του ποσού που προέκυψε στη βάση της Τιμής Αναφοράς ανά σταθμό, στο πλαίσιο της εν λόγω ανταγωνιστικής διαδικασίας για την εγχεόμενη στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα και το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο ή το Δίκτυο Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού ηλεκτρική ενέργεια. 2. Τα έσοδα που προέρχονται από τις δημοπρατήσεις των αδιάθετων δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της περιόδου 2008?2012 σύμφωνα με την παρ.3.3.1 του Παραρτήματος 34 του άρθρου 3 της υπ' αριθμ.52115/2970/2008 (Β' 2575) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καθώς και σύμφωνα με το άρθρο 7 της υπ' αριθμ.

	54409/2632/2004 (Β' 1931) κοινή απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων αποτελούν πόρο του ειδικού λογαριασμού, που διαχειρίζεται ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ) κατά το άρθρο 40 του ν. 2773/1999, στον οποίο και αποδίδεται. Οι όροι και η διαδικασία για τη διενέργεια των ανωτέρω δημοπρατήσεων καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μπορεί τα έσοδα από τις δημοπρατήσεις των αδιάθετων δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της περιόδου 2008-2012 να κατανέμονται και να αποδίδονται ως πόροι του Ειδικού Λογαριασμού που τηρείται από τον Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφορών Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ) ή τη ΛΑΓΗΕ ΑΕ, είτε υπέρ του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Πράσινο Ταμείο» είτε να καταβάλλονται για την αύξησή του μετοχικού κεφαλαίου της ΛΑΓΗΕ ΑΕ υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται το ποσοστό των εσόδων και η διαδικασία κατανομής και απόδοσης των πόρων αυτών στα παραπάνω νομικά πρόσωπα και κάθε σχετικό θέμα. Για την περίοδο 2013-2015, το σύνολο των εσόδων από πλειστηριασμούς δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου αποτελούν πόρο του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 που διαχειρίζεται η ΛΑΓΗΕ ΑΕ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής τμήμα των ως άνω εσόδων δύναται να διατίθεται μέσω της ΛΑΓΗΕ ΑΕ ως ενίσχυση για επιχειρήσεις τομέων και υποτομέων που εκτίθενται σε σημαντικό κίνδυνο διαρροής άνθρακα, λόγω του κόστους δικαιωμάτων του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου της Ε.Ε. που μετακυλιέται στις τιμές ηλεκτρικής ενέργειας (ενίσχυση για έμμεσο κόστος εκπομπών), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Οδηγία 2003/87/ΕΚ όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2009/29/ΕΚ και ισχύει καθώς και στην Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αρ. SWD(2012) 130 τελικό (Κατευθυντήριες γραμμές για ορισμένα μέτρα κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου μετά το 2012 ? ΕΕ 2012/С 158/04). Για την περίοδο 2016-2020, η ΛΑΓΗΕ ΑΕ διαχειρίζεται τμήμα των εσόδων από πλειστηριασμούς δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, το οποίο διατίθεται ως ενίσχυση για επιχειρήσεις τομέων και υποτομέων που εκτίθενται σε σημαντικό κίνδυνο διαρροής άνθρακα, λόγω του κόστους δικαιωμάτων του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου της Ε.Ε. που μετακυλιέται στις τιμές ηλεκτρικής ενέργειας (ενίσχυση για έμμεσο κόστος εκπομπών), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Οδηγία 2003/87/ΕΚ όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2009/29/ΕΚ και ισχύει καθώς και στην Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αρ. SWD(2012) 130 τελικό (Κατευθυντήριες γραμμές για ορισμένα μέτρα κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου μετά το 2012 - ΕΕ 2012/С 158/04). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζεται η διαδικασία χορήγησης της ενίσχυσης από τη ΛΑΓΗΕ ΑΕ, για την περίοδο 2013-2020, για επιχειρήσεις τομέων και υποτομέων που εκτίθενται σε σημαντικό κίνδυνο διαρροής άνθρακα, όπως ιδίως οι δικαιούχοι, το μέγιστο ποσό ενίσχυσης και η μεθοδολογία χορήγησης της ενίσχυσης. Για την περίοδο 2016-2020 τα έσοδα από πλειστηριασμούς αδιάθετων δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατανέμονται ετησίως με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ως εξής: (α) Ποσοστό τουλάχιστον 60% των εσόδων αποτελεί πόρο του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011, όπως ισχύει. Για τα έτη 2019 και 2020 το ποσοστό του προηγούμενου εδαφίου ανέρχεται σε εξήντα πέντε τοις εκατό (65%). (β) Ποσοστό των εσόδων, το οποίο θα καθοριστεί κατ' ανώτατο όριο με την υπουργική απόφαση θα καλύπτει τις ανάγκες της ενίσχυσης για επιχειρήσεις τομέων και υποτομέων που εκτίθενται σε σημαντικό κίνδυνο διαρροής άνθρακα, όπως προβλέπεται στην υπ' αριθ. κοινή υπουργική απόφαση ΑΠ/21906/2014 (Β' 3304). Τυχόν ποσό, το οποίο δεν χρησιμοποιείται για τον παραπάνω σκοπό αποτελεί πόρο του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011, όπως ισχύει. Τα ανωτέρω ποσοστά καθορίζονται κατόπιν σχετικής γνώμης της ΠΑΕ, βάσει της εξέλιξης των εκροών και εισροών του Ειδικού Λογαριασμού.
--	--

	γ) Ποσοστό των εσόδων, το οποίο θα καθοριστεί με την ανωτέρω υπουργική απόφαση, διατίθεται για την πραγματοποίηση έργων και την εξυπηρέτηση ορισμένων από τους σκοπούς, που περιγράφονται στην οδηγία 2003/87/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και συγκεκριμένα, κατά προτεραιότητα σε έργα εξοικονόμησης ενέργειας, για την υποστήριξη χαμηλών και μεσαίων εισοδημάτων, που προκηρύσσονται βάσει των διατάξεων του άρθρου 10Α του Ν. 3661/2008, σε έργα που αποσκοπούν στη μείωση των συμβατικών καυσίμων από μεταφορές, σε αντιτυρικά έργα καθαρισμού και διαχείρισης, με σκοπό τη διατήρηση και αύξηση του αποθέματος των δημόσιων και ιδιωτικών δασών, σε έργα σε αναπτυσσόμενες ή τρίτες χώρες με σκοπό τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, καθώς και σε έργα για την προστασία, διατήρηση και βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος. Με την ίδια υπουργική απόφαση καθορίζεται ως φορέας υλοποίησης των δράσεων είτε φορέας εποπτευόμενος από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας είτε φορέας που προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 10Α του Ν. 3661/2008, καθώς και η διαδικασία μεταφοράς των πόρων στους ανωτέρω φορείς. (δ) Ποσοστό των εσόδων διατίθεται σε φορέα ή φορείς εποπτευόμενους από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τη χρηματοδότηση έργων και δράσεων για την ανάπτυξη βιώσιμων οικονομικών δραστηριοτήτων χαμηλού ανθρακικού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος, με στόχο την ενίσχυση και τη σταδιακή διαφοροποίηση των τοπικών οικονομιών, καθώς και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στις Περιφερειακές Ενότητες Κοζάνης, Φλώρινας και στο Δήμο Μεγαλόπολης της Περιφερειακής Ενότητας Αρκαδίας. Με την απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται το ποσοστό των εσόδων, ο φορέας, η διαδικασία χορήγησης των πόρων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Α.2.1. Για την περίοδο 2021 έως 2030, ο Διαχειριστής Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) διαχειρίζεται τμήμα των εσόδων από πλειστηριασμούς δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, το οποίο διατίθεται ως ενίσχυση για επιχειρήσεις τομέων και υποτομέων που εκτίθενται σε σημαντικό κίνδυνο διαρροής άνθρακα, λόγω του κόστους δικαιωμάτων του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου της Ε.Ε. που μετακυλίστα στις τιμές ηλεκτρικής ενέργειας (ενίσχυση για έμμεσο κόστος εκπομπών), σύμφωνα με όσα ορίζονται στην Οδηγία 2003/87/ΕΚ, καθώς και τις κατευθυντήριες γραμμές, σχετικά με ορισμένα μέτρα κρατικών ενισχύσεων, στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου μετά το 2021 (2020/С 317/04). Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζεται η διαδικασία χορήγησης της ενίσχυσης από τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., για την περίοδο 2021 έως 2030, για επιχειρήσεις τομέων και υποτομέων που εκτίθενται σε σημαντικό κίνδυνο διαρροής άνθρακα, όπως οι δικαιούχοι, το μέγιστο ποσό ενίσχυσης και η μεθοδολογία χορήγησης της ενίσχυσης. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατανέμονται ετησίως για την περίοδο 2021 έως 2030 τα έσοδα από πλειστηριασμούς δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, σύμφωνα με το άρθρο 15 της υπ' αρ. 181478/965/2017 (Β' 3763) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών, όπως εκάστοτε ισχύει, ως εξής: (α) Ποσοστό των εσόδων αποτελεί πόρο του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179). (β) Ποσοστό των εσόδων, το οποίο καθορίζεται κατ' ανώτατο όριο με την απόφαση, καλύπτει τις ανάγκες της ενίσχυσης για επιχειρήσεις τομέων και υποτομέων που εκτίθενται σε σημαντικό κίνδυνο διαρροής άνθρακα, σύμφωνα με την απόφαση του δευτέρου εδαφίου. Ποσό, το οποίο δεν χρησιμοποιείται για τον παραπάνω σκοπό αποτελεί πόρο του ειδικού λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011. (γ) Ποσοστό των εσόδων, το οποίο καθορίζεται με την ανωτέρω απόφαση, διατίθεται για την πραγματοποίηση έργων και την εξυπηρέτηση ορισμένων από τους σκοπούς, που περιγράφονται στην Οδηγία 2003/87/ΕΚ και, συγκεκριμένα, κατά προτεραιότητα σε έργα εξοικονόμησης ενέργειας, για την υποστήριξη χαμηλών και μεσαίων εισοδημάτων, σε έργα που αποσκοπούν στη μείωση των συμβατικών καυσίμων από μεταφορές και δράσεις για την πρόωθηση της ηλεκτροκίνησης, σε αντιτυρικά έργα καθαρισμού και διαχείρισης με σκοπό τη διατήρηση και αύξηση του αποθέματος των δημόσιων και ιδιωτικών δασών, στην αντιμετώπιση της ενεργειακής ένδειας, στην ενίσχυση του ειδικού διαχειριστικού λογαριασμού Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ) του άρθρου 55 του ν. 4001/2011, σε έργα σε αναπτυσσόμενες ή τρίτες χώρες με σκοπό τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, για την υποστήριξη του
--	--

	Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ως προς την εξυπηρέτηση των στόχων και δράσεων του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα, και την αναθεώρηση αυτών όπου απαιτείται, καθώς και σε έργα για την προστασία, διατήρηση και βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται ως φορέας υλοποίησης των δράσεων είτε το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας είτε φορέας εποπτευόμενος από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθώς και η διαδικασία μεταφοράς των πόρων στους ανωτέρω φορείς. Ποσό που δεν χρησιμοποιείται εντός του έτους, μεταφέρεται για χρήση στα επόμενα έτη έως εξαντλήσεώς του.» (δ) Ποσοστό των εσόδων, το οποίο καθορίζεται με την ανωτέρω απόφαση, διατίθεται σε φορέα ή φορείς εποπτευόμενους από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τη χρηματοδότηση έργων και δράσεων για την ανάπτυξη βιώσιμων οικονομικών δραστηριοτήτων χαμηλού ανθρακικού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος, με στόχο την ενίσχυση και τη σταδιακή διαφοροποίηση των τοπικών οικονομιών, καθώς και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στις Περιφερειακές Ενότητες Κοζάνης και Φλώρινας και στον Δήμο Μεγαλόπολης της Περιφερειακής Ενότητας Αρκαδίας. Με την απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται το ποσοστό των εσόδων, ο φορέας και η διαδικασία χορήγησης των πόρων. Ποσό που δεν χρησιμοποιείται εντός του έτους, μεταφέρεται για χρήση στα επόμενα έτη έως εξαντλήσεώς του. (ε) Ποσοστό έως ένα τοις εκατό (1%) των εσόδων διατίθεται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για να καλύψει συνδρομές και υποχρεώσεις για θέματα κλιματικής αλλαγής, ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς και προστασίας της στοιβάδας του όζοντος, που απορρέουν από διεθνείς συμβάσεις που έχουν υπογραφεί από την Ελληνική Δημοκρατία, καθώς και από συμμετοχή σε διεθνείς οργανισμούς. (στ) Ποσοστό των εσόδων, το οποίο καθορίζεται με την ανωτέρω απόφαση, διατίθεται και για την ενίσχυση του ειδικού λογαριασμού με την ονομασία «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης. Α3. Τα ποσά που αντιστοιχούν στο ειδικό τέλος κατά την παράγραφο Α.1 παρακρατούνται από τη ΛΑΓΗΕ ΑΕ και, για την περίπτωση των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και αποδίδονται ως ακολούθως: (i) Ποσό μέχρι το ένα τρίτο (1/3) του ειδικού τέλους της παραγράφου Α.1 αποδίδεται στους κατόχους άδειας προμήθειας που προμηθεύουν ηλεκτρική ενέργεια σε οικιακούς καταναλωτές των δήμων, στους οποίους λειτουργούν σταθμοί Α.Π.Ε., με σκοπό το ανωτέρω ποσό να αποδοθεί στους οικιακούς καταναλωτές μέσω των λογαριασμών κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας. Δικαιούχοι του ανωτέρω ποσού είναι οι οικιακοί καταναλωτές, οι οποίοι βρίσκονται εντός των διοικητικών ορίων της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας του δήμου, όπου λειτουργούν οι σταθμοί Α.Π.Ε. και έχουν ενεργή σύνδεση κατά την ημερομηνία εφαρμογής της διαδικασίας που προβλέπεται στην κατωτέρω απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Το ποσό που αναλογεί σε κάθε δικαιούχο συμψηφίζεται με τις χρεώσεις που περιλαμβάνονται στο λογαριασμό κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται ο τρόπος προσδιορισμού και επιμερισμού των ανωτέρω ποσών σε μία ή περισσότερες δημοτικές ή τοπικές κοινότητες, η διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων, ο τρόπος προσδιορισμού των δικαιούχων, ο τρόπος επιμερισμού των ανωτέρω ποσών ανά δικαιούχο, ο χρόνος εκκαθάρισης, τα ανώτατα όρια κατανάλωσεων προς πίστωση των δικαιούχων, η σχετική διαδικασία και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με την ίδια κοινή υπουργική απόφαση μπορεί να προβλέπεται η έκδοση αποφάσεων από τη ΡΑΕ για τον καθορισμό της τεκμαρτής μοναδιαίας πίστωσης για οικιακούς καταναλωτές σε ευρώ ανά μεγαβατώρα, βάσει της μεθοδολογίας που ορίζεται σε αυτήν, καθώς και ο τρόπος διάθεσης τυχόν υπολειπόμενου ποσού που προκύπτει από τη μεθοδολογία επιμερισμού, συμπεριλαμβανομένης και της δυνατότητας διάθεσης στον οικείο δήμο. Στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας συνιστώνται Επιτροπή Επιμερισμού του ειδικού τέλους και Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων. Η Επιτροπή Επιμερισμού υποβάλλει εισήγηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον προσδιορισμό και τον επιμερισμό του ειδικού τέλους του πρώτου εδαφίου σε μία ή περισσότερες δημοτικές ή τοπικές κοινότητες στις οποίες λειτουργούν σταθμοί Α.Π.Ε. και εποπτεύει τη διαδικασία επιμερισμού ανά δικαιούχο. Για τον προσδιορισμό και επιμερισμό η Επιτροπή χρησιμοποιεί τα ψηφιοποιημένα διοικητικά όρια των δημοτικών ή τοπικών κοινοτήτων. Αν δεν υπάρχουν τα ανωτέρω όρια, χρησιμοποιεί τα όρια της Εθνικής Υποδομής Γεωχωρικών Πληροφοριών (ΕΥΓΕΠ) και, αν δεν υπάρχουν και αυτά, τα απογραφικά όρια των δημοτικών ή τοπικών Κοινοτήτων της
--	---

	Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Η Επιτροπή Επιμερισμού λαμβάνει υπόψη της τις αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που έχουν εκδοθεί βάσει των εισηγήσεων της Επιτροπής Εξέτασης Ενστάσεων του παρόντος και τις γνωμοδοτήσεις του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους περί διοικητικής υπαγωγής γεωγραφικών περιοχών σε δημοτικές ή τοπικές κοινότητες. Η Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων είναι αρμόδια για την αξιολόγηση των ενστάσεων κατά των αποφάσεων του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σχετικά με τον προσδιορισμό και επιμερισμό του ειδικού τέλους σε μία ή περισσότερες δημοτικές ή τοπικές κοινότητες και μετά από την εξέταση αυτών, υποβάλλει εισήγηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται μέσα στο πρώτο δίμηνο κάθε έτους, συγκροτούνται οι ανωτέρω Επιτροπές και ορίζονται οι πρόεδροι και οι γραμματείς αυτών. Η Επιτροπή Επιμερισμού αποτελείται από: α) τρεις (3) εκπροσώπους του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, από τους οποίους ένας (1) τουλάχιστον από τη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων, ο οποίος εκτελεί χρέη Προέδρου και ένας από τη Διεύθυνση Γεωχωρικών Πληροφοριών, ειδικότητας ΠΕ Μηχανικών, κατά προτίμηση τοπογράφος μηχανικός, β) έναν (1) εκπρόσωπο από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, γ) έναν (1) εκπρόσωπο από τη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. και δ) έναν (1) εκπρόσωπο από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας. Η Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων αποτελείται από τρεις (3) εκπροσώπους του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύο (2) από τους οποίους ειδικότητας ΠΕ Μηχανικών, κατά προτίμηση με ειδικότητα τοπογράφου μηχανικού, ως μόνιμα μέλη. Ένας από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας εκτελεί χρέη Προέδρου στην Επιτροπή. Αν στις ενστάσεις που υποβληθούν τίθενται θέματα που αφορούν τα διοικητικά όρια μεταξύ των δημοτικών ή τοπικών κοινοτήτων, στην Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων καλούνται ως μέλη, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της Επιτροπής και: α) ένας (1) εκπρόσωπος από κάθε δημοτική ή τοπική κοινότητα, οι οποίες διεκδικούν τη διοικητική υπαγωγή της γεωγραφικής περιοχής εγκατάστασης των σταθμών Α.Π.Ε. Οι εκπρόσωποι αυτοί υποδεικνύονται με απόφαση του συμβουλίου κάθε δημοτικής ή τοπικής κοινότητας. Αν η δημοτική ή τοπική κοινότητα δεν υποδεικνύει εκπρόσωπο ή ο εκπρόσωπος δεν παρίσταται, η Επιτροπή συνεδριάζει και αποφασίζει έγκυρα, β) ένας (1) μηχανικός της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης, κατά προτίμηση με ειδικότητα τοπογράφου μηχανικού. Οι αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από εισήγηση των ανωτέρω Επιτροπών λαμβάνονται μόνο για σκοπούς επιμερισμού του αναλογούντος ποσού του ειδικού τέλους της παραγράφου Α.1 σε μία ή περισσότερες δημοτικές ή τοπικές κοινότητες. (ii) Ποσό που αντιστοιχεί στο ένα δέκατο (1/10) του ειδικού τέλους της παραγράφου Α.1 αποδίδεται υπέρ του Πράσινου Ταμείου. (iii) Το υπόλοιπο ποσό αποδίδεται κατά ποσοστό 80% στον Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού, εντός των διοικητικών ορίων του οποίου είναι εγκατεστημένοι οι σταθμοί Α.Π.Ε. και κατά ποσοστό 20% στον ή τους Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού, από την εδαφική περιφέρεια των οποίων διέρχεται η γραμμή σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο. Αν ο σταθμός είναι εγκατεστημένος εντός των διοικητικών ορίων περισσότερων του ενός Ο.Τ.Α., τα ποσά από το Ειδικό τέλος κατανέμονται σε αυτούς, ανάλογα με την ισχύ των μονάδων του σταθμού που είναι εγκατεστημένες στην περιοχή κάθε Ο.Τ.Α. ή, προκειμένου για υδροηλεκτρικό σταθμό με Εγκατεστημένη Ισχύ μικρότερη ή ίση των δεκαπέντε (15) ΜWe, ανάλογα με το μήκος του τμήματος του αγωγού που είναι εγκατεστημένο στην περιοχή κάθε Ο.Τ.Α.. Στην περίπτωση σημειακών υδροηλεκτρικών σταθμών, χωρίς αγωγό, τα ποσά από το Ειδικό τέλος κατανέμονται ισόποσα μεταξύ των Ο.Τ.Α. εντός των ορίων των οποίων εγκαθίσταται το έργο. Αν η γραμμή σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο διέρχεται από την περιοχή περισσότερων του ενός Ο.Τ.Α., τα ποσά του ειδικού τέλους κατανέμονται σε αυτούς ανάλογα με το μήκος του τμήματος της γραμμής σύνδεσης που βρίσκεται στην περιοχή κάθε Ο.Τ.Α.. Το σημείο σύνδεσης του σταθμού καθορίζεται με τους όρους σύνδεσης του, που διατυπώνονται από τον αρμόδιο Διαχειριστή." 4. Τα ποσά που αντιστοιχούν στο Ειδικό τέλος εγγράφονται σε χωριστό κωδικό του προϋπολογισμού εσόδων του οικείου Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού ("Εσοδα από σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας") και διατίθενται υποχρεωτικά και αποκλειστικά, σε ποσοστό 80%, για την εκτέλεση "περιβαλλοντικών δράσεων, έργων τοπικής ανάπτυξης και κοινωνικής υποστήριξης" σε περιοχές εντός των ορίων του
--	---

	δημοτικού ή κοινοτικού διαμερίσματος όπου είναι εγκατεστημένος ο σταθμός ή διέρχεται η γραμμή σύνδεσης και, σε ποσοστό 20%, στην υπόλοιπη περιφέρεια του οικείου Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού. Κατά την εκτέλεση και λειτουργία των έργων αυτών, με μέριμνα του οικείου Ο.Τ.Α. που εκτελεί τα έργα, αναρτάται ειδική σήμανση όπου αναγράφεται η προέλευση των σχετικών πόρων. Οι οικείοι Ο.Τ.Α. υποχρεούνται να υποβάλλουν στον Υπουργό Ανάπτυξης και τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, εντός του πρώτου τριμήνου κάθε επόμενου έτους, έκθεση με τον απολογισμό της αξιοποίησης των εσόδων που προέρχονται από το Ειδικό τέλος. 5. Αν στον οικείο Ο.Τ.Α. δεν λειτουργεί ταμειακή υπηρεσία, τα ποσά από το Ειδικό τέλος κατατίθενται στην οικεία Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.), υπέρ του δικαιούχου Ο.Τ.Α., ο οποίος και ενημερώνεται εγγράφως. 6. Εντός του πρώτου διμήνου κάθε έτους, οι αρμόδιοι Διαχειριστές ενημερώνουν, εγγράφως, τον Υπουργό Ανάπτυξης για τα ποσά που κατέβαλαν σε κάθε δικαιούχο, κατά το προηγούμενο έτος. 7. Ο Γενικός Γραμματέας της οικείας Περιφέρειας ασκεί έλεγχο νομιμότητας για την αξιοποίηση, από τους δικαιούχους Ο.Τ.Α., των ποσών που προέρχονται από το Ειδικό τέλος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού και υποβάλλει στον Υπουργό Ανάπτυξης σχετική έκθεση, στο τέλος κάθε έτους. 8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης μπορεί να καθορίζονται η διαδικασία και κάθε ειδικότερο θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου. Β. 1. Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία επιχειρήσεων που ενισχύονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3299/2004 (ΦΕΚ 261 Α') για επενδυτικά σχέδια παραγωγής ηλεκτρισμού από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαράγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) και αντιστοιχούν στις δαπάνες έργων επέκτασης για τη σύνδεσή τους με το Δίκτυο περιέρχονται, μετά την ολοκλήρωσή τους, στην κυριότητα του Κυρίου του Συστήματος ή του Δικτύου, κατά τα οριζόμενα στο ν. 2773/1999, όπως ισχύει, καθώς και τις υπουργικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ'εξουσιοδότησή του, κατ'εξαίρεση των διατάξεων του άρθρου 10 του ν. 3299/2004. 2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζονται η μέθοδος και τα κριτήρια καταβολής της ενίσχυσης των δαπανών κατασκευής των έργων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο στις περιπτώσεις που περισσότεροι του ενός χρήστες συνδέονται με το δίκτυο της Δ.Ε.Η. και προκύπτουν θέματα επιμερισμού του κόστους της σύνδεσης αυτής με επιστροφή ποσών στους αρχικά συνδεδεμένους χρήστες. 3. Η ρύθμιση των προηγούμενων παραγράφων 1 και 2 καταλαμβάνει και τις εγκριτικές αποφάσεις Επενδυτικών Σχεδίων που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3299/2004, καθώς και τις εκκρεμείς αιτήσεις που έχουν κατατεθεί για την υπαγωγή τους στις διατάξεις του νόμου αυτού. Γ. Στο τέλος του πρώτου στίχου της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του ν. 2323/1995 (ΦΕΚ 145 Α'), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 10 του ν. 3377/2005 (ΦΕΚ 202 Α'), μετά τη λέξη "Κέρκυρα" διαγράφεται το κόμμα και προστίθεται η φράση "και στο νομό Χαλκιδικής". Δ. 1. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 3 του ν. 3438/ 2006 (ΦΕΚ 33 Α') στους στίχους 13 και 14 διαγράφεται η φράση: "για τα οποία ισχύουν τα κωλύματα που ορίζονται στην παράγραφο 5.". 2. Στο άρθρο 4 του ν. 3438/2006 προστίθεται παράγραφος 3, ως εξής: 3. Στην Ειδική Επιστημονική Γραμματεία συνιστώνται πέντε (5) θέσεις ειδικών συνεργατών με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, δύο (2) του Προέδρου και τρεις (3) του Επιστημονικού Γραμματέα του Σ.Ε.Ε.Σ., για την υποστήριξη του έργου τους. Η πρόσληψη στις ανωτέρω θέσεις γίνεται με αντίστοιχες αποφάσεις του Προέδρου και του Επιστημονικού Γραμματέα του Σ.Ε.Ε.Σ., εφαρμοζομένων, κατά τα λοιπά, αναλόγως, των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του ν. 2623/1998 (ΦΕΚ 139 Α')."

Η. Έκθεση εφαρμογής της ρύθμισης

31.	Συναρμοδιότητα Υπουργείων / υπηρεσιών / φορέων		
	Σχετική διάταξη αξιολογούμενης ρύθμισης	Συναρμόδια Υπουργεία – Συναρμόδιες υπηρεσίες / φορείς	Αντικείμενο συναρμοδιότητας

Άρθρο 34 παρ. 2	Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας	Εξειδίκευση των προδιαγραφών εκπόνησης και του ειδικότερου περιεχομένου της Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή, σε εφαρμογή του άρθρου 5.
Άρθρο 34 παρ. 3	Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας	Εξειδίκευση των προδιαγραφών εκπόνησης και του ειδικότερου περιεχομένου των Περιφερειακών Σχεδίων για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή, σε εφαρμογή του άρθρου 6.
Άρθρο 34 παρ. 4 περ. α	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών	Δυνατότητα τροποποίησης της καταληκτικής ημερομηνίας της παρ. 1 του άρθρου 12 και επέκτασης της εφαρμογής των μέτρων της παρ. 1 του άρθρου 12 και σε άλλες περιοχές της ελληνικής Επικράτειας.
Άρθρο 34 παρ. 4 περ. β	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας -Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών	Ρύθμιση κάθε άλλης λεπτομέρειας για την εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 12.
Άρθρο 34 παρ. 8	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας -Υπουργείο Οικονομικών	Καθορισμός των αρμόδιων αρχών, των οργάνων, των διαδικασιών ελέγχου, πιστοποίησης των παραβάσεων και επιβολής των προβλεπόμενων κυρώσεων, η διαδικασία είσπραξης των προστίμων που αποτελούν δημόσιο έσοδο, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των παρ. 1 και 2 του άρθρου 17.
Άρθρο 34 παρ. 14	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Ανάπτυξης και Επενδύσεων -Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	Καθορισμός και εξειδίκευση των κριτηρίων επιλεξιμότητας της παρ. 2 του άρθρου 21, καθώς και οι κατευθύνσεις και οι μεσοπρόθεσμοι και μακροπρόθεσμοι στόχοι για την υλοποίηση Έργων «GR-eco islands».
Άρθρο 34 παρ. 15	Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων	Καθορίζονται οι προϋποθέσεις για τη συγχρηματοδότηση έργων «Gr-eco islands».
Άρθρο 34 παρ. 16	Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης,	Καθορίζονται οι συνεργαζόμενοι φορείς, το περιεχόμενο της συνεργασίας, καθώς και οι λεπτομέρειες για την ανάπτυξη, τη λειτουργία και το περιεχόμενο της βάσης δεδομένων της παρ. 3 του άρθρου 26.

32.	Έκδοση κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων				
	Εξουσιοδοτική διάταξη	Είδος πράξης	Αρμόδιο ή επισπεύδον Υπουργείο ή υπηρεσία	Αντικείμενο	Χρονοδιάγραμμα (ενδεικτική ή αποκλειστική προθεσμία)
	Άρθρο 34 παρ. 1	Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υπουργείο Οικονομικών	Ενίσχυση των ενδιάμεσων κλιματικών στόχων της παρ. 2 του άρθρου 1 ή θέσπιση νέων ενδιάμεσων στόχων.	
	Άρθρο 34 παρ. 2	Απόφαση του Υπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας	Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας	Εξειδίκευση των προδιαγραφών εκπόνησης και του ειδικότερου περιεχομένου της Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή, σε εφαρμογή του άρθρου 5.	
	Άρθρο 34 παρ. 3	Απόφαση του Υπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας	Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας	Εξειδίκευση των προδιαγραφών εκπόνησης και του ειδικότερου περιεχομένου των Περιφερειακών Σχεδίων για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή, σε εφαρμογή του άρθρου 6.	
	Άρθρο 34 παρ. 4 περ. α	Κοινή Υπουργική Απόφαση	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Δυνατότητα τροποποίησης της καταληκτικής ημερομηνίας της παρ. 1 του άρθρου 12 και επέκτασης της εφαρμογής των μέτρων της παρ. 1 του άρθρου 12 και σε άλλες περιοχές της ελληνικής Επικράτειας.	
	Άρθρο 34 παρ. 4 περ. β	Κοινή Υπουργική Απόφαση	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Ρύθμιση κάθε άλλης λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 12.	

Άρθρο 34 παρ. 5	Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Δύνανται να εξειδικεύονται περαιτέρω οι προδιαγραφές και το ειδικότερο περιεχόμενο του Δημοτικού Σχέδιο Μείωσης Εκπομπών του άρθρου 16.	
Άρθρο 34 παρ. 6	Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Τροποποίηση των ημερομηνιών εφαρμογής των μέτρων των παρ. 1 και 2 του άρθρου 17.	
Άρθρο 34 παρ. 8	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Υπουργείο Οικονομικών	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Καθορισμός των αρμόδιων αρχών, των οργάνων, των διαδικασιών ελέγχου, πιστοποίησης των παραβάσεων και επιβολής των προβλεπόμενων κυρώσεων για την εφαρμογή των παρ. 1 και 2 του άρθρου 17.	
Άρθρο 34 παρ. 10	Απόφαση Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Για την εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 19, καθορίζεται η κατάλληλη μονάδα προϊόντος ή έργου για την ορθή αποτίμηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ανά είδος έργου ή δραστηριότητας.	
Άρθρο 34 παρ. 14	Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	Υπουργεία Περιβάλλοντος Ενέργειας, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	Καθορισμός και εξειδίκευση των κριτηρίων επιλεξιμότητας της παρ. 2 του άρθρου 21, καθώς και οι κατευθύνσεις και οι μεσοπρόθεσμοι και μακροπρόθεσμοι στόχοι για την υλοποίηση Έργων «GR-eco islands».	
Άρθρο 34 παρ. 15	Απόφαση του αρμοδίου για το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) Υπουργού	Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων	Καθορίζονται οι προϋποθέσεις για τη συγχρηματοδότηση έργων «Gr-eco islands»	
Άρθρο 34 παρ. 16	Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Καθορισμός των λεπτομερειών του πλαισίου της ασφαλιστικής κάλυψης και ιδίως των καλυπτόμενων κινδύνων, της ασφαλιστικής αξίας, των γεωγραφικών περιοχών ισχύος και του ανώτατου εμβαδόν υποχρεωτικής κάλυψης, σε εφαρμογή του άρθρου 23.	
Άρθρο 34 παρ. 17	Απόφαση του Υπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης.	Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας	Καθορίζονται οι συνεργαζόμενοι φορείς, το περιεχόμενο της συνεργασίας, καθώς και οι λεπτομέρειες για την ανάπτυξη, τη λειτουργία και το περιεχόμενο της βάσης δεδομένων της παρ. 3 του άρθρου 26.	
Άρθρο 34 παρ. 18	Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Τροποποίηση των δεικτών της περ. ιβ' της παρ. 1 του άρθρου 28.	

Αθήνα, 17 Μαΐου 2022

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

CHRISTOS STAIKOURAS CHRISTOS STAIKOURAS
17.05.2022 18:39

SPYRIDON-ADONIS GEORGIADIS SPYRIDON-ADONIS GEORGIADIS
17.05.2022 19:12

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΥΓΕΙΑΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

NIKI KERAMEOS NIKI KERAMEOS
17.05.2022 20:45

KONSTANTINOS SKREKAS KONSTANTINOS SKREKAS
17.05.2022 20:11

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

ATHANASIOS PLEVRIS ATHANASIOS PLEVRIS
17.05.2022 18:56
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

PANAGIOTIS THEODORIKAKOS PANAGIOTIS THEODORIKAKOS
17.05.2022 18:35

KONSTANTINOS TSIARAS KONSTANTINOS TSIARAS
17.05.2022 18:36

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

STYLIANI MENDONI STYLIANI MENDONI
17.05.2022 18:37
ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

MAVROUDIS VORIDIS MAVROUDIS VORIDIS
17.05.2022 18:50

IOANNIS PLAKIOTAKIS IOANNIS PLAKIOTAKIS
17.05.2022 18:34

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

KONSTANTINOS KARAMANLIS KONSTANTINOS KARAMANLIS
17.05.2022 18:33
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

GEORGIOS GEORGANTAS
GEORGIOS GEORGANTAS
17.05.2022 18:43

ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

CHRISTOS STYLIANIDIS
CHRISTOS STYLIANIDIS
17.05.2022 18:34

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ

VASILEIOS KIKILIAS
VASILEIOS KIKILIAS
17.05.2022 18:37

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

GEORGIOS GERAPETRITIS
GEORGIOS GERAPETRITIS
17.05.2022 18:34

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

KYRIAKOS PIERRAKAKIS
KYRIAKOS PIERRAKAKIS
17.05.2022 18:37

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

THEODOROS SKYLAKAKIS
THEODOROS SKYLAKAKIS
17.05.2022 18:41

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

NIKOLAOS PAPATHANASIS
NIKOLAOS PAPATHANASIS
17.05.2022 18:53

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

STYLIANOS PETSAS
STYLIANOS PETSAS
17.05.2022 19:03

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ELEFTHERIOS AVGENAKIS
ELEFTHERIOS AVGENAKIS
17.05.2022 18:47

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ